CAMILLA LÄCKBERG

copilul german

Până unde poți merge ca să ascunzi adevărul?

FICTION CONNECTION 3

TREI

Camilla Läckberg s-a născut în 1974. Înainte de a deveni cea mai populară scriitoare suedeză de romane polițiste, ea a lucrat mai mulți ani ca director de marketing.

Înscrierea la un curs de creative writing i-a schimbat destinul.
Copilul german face parte dintr-o serie de șapte romane (Seria Fjällbacka) ce s-au bucurat de un succes enorm de piață și de o presă foarte bună. Această serie este în curs de publicare în peste 30 de țări.

De aceeași autoare, la Editura TREI au mai apărut: *Prințesa ghețurilor, Predicatorul, Piază rea* și *Cioplitorul în piatră*.

FICTION CONNECTION 3

FICTION CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Camilla Läckberg

Copilul german

Traducere din suedeză de Simona Ţenţea

3
TREI

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Coperta colecţiei:
Faber Studio (Ioan Olteanu)
Foto copertă: © Guliver/Getty Images/Archive Holdings Inc.

Director producţie:
Cristian Claudiu Coban

Redactor:
Domnica Drumea

Dtp:
Eugenia Ursu

Corectură:
Cătălina Ioancea
Eugenia Ursu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
LÄCKBERG, CAMILLA
Copilul german / Camilla Läckberg ;
trad.: Simona Ţenţea. - Bucureşti : Editura Trei, 2012
ISBN 978-973-707-651-9

I. Ţenţea, Simona (trad.)

821.113.6-31=135.1

Titlul original: Tyskungen
Autor: Camilla Läckberg

Copyright © Camilla Läckberg 2007
Publicată prin acord cu Nordin Agency, Suedia

Copyright © Editura Trei, 2012
pentru prezenta ediţie

C. P. 27-0490, Bucureşti
Tel. /Fax: +4 021 300 60 90
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN 978-973-707-651-9

Lui Wille şi Meja

Capitolul 1

În neclintirea odăii se auzea doar zgomotul muştelor. Un bâzâit constant, datorat bătăilor frenetice din aripi. Bărbatul de pe scaun nu se mişca, şi nici nu o făcuse de multă vreme. De fapt, el nici măcar nu mai putea fi numit om. Atât timp cât prin „om" se înţelege o persoană vie, care încă mai are suflare şi care poate simţi. Bărbatul acela însă se prefăcuse deja în furaj. Un paradis pentru gângănii şi larve.

Muştele zumzăiau într-un roi imens în jurul siluetei neclintite. Uneori aterizau, dând din mandibule. Apoi îşi luau din nou zborul, în căutarea altui loc de popas. Orbecăiau şi se ciocneau unele de altele. Zona din jurul rănii de pe creştetul bărbatului prezenta pentru ele un interes sporit, cu toate că izul metalic de sânge dispăruse demult, fiind înlocuit de un miros mai stătut şi mai dulceag.

Sângele se coagulase. La început, îi ţâşnise pe la ceafă, peste scaun, pe podea, unde formase apoi o baltă. Iniţial, fusese roşu, înţesat de corpusculi vii. Acum îşi schimbase culoarea, devenind păcuriu. Băltoaca nu mai părea a fi compusă din acel lichid vâscos care îi curge

prin vene unui om. Se transformase într-o masă întunecată şi cleioasă.

Muştele se săturaseră. Îşi depuseseră ouăle. În clipele acelea, pline şi mulţumite, nu voiau decât să iasă afară. În încercările lor zadarnice de-a trece peste bariera invizibilă, fluturau din aripi, în dreptul pervazului, izbindu-se de geam cu un zgomot surd şi sec. Într-un final, capitulaseră. Odată revenită foamea, se întorseseră la ceea ce fusese cândva un om, dar care, în momentele acelea, nu ajunsese decât un morman de carne.

Cât fusese vara de lungă, aceleaşi gânduri eterne o măcinaseră pe Erica. Tot cântărind argumentele pro şi contra, se trezea uneori ispitită să dea o fugă până sus. Însă niciodată nu ajungea mai departe de baza scărilor ce duceau spre pod. Putea să pună totul pe seama faptului că ultimele câteva luni fuseseră extrem de aglomerate, cu toate lucrurile pe care le avusese de făcut după nuntă, dar şi cu haosul ce domnise în casă pe vremea când Anna şi copiii ei încă locuiau acolo. Însă acela nu era adevărul complet. Pur şi simplu, îi era frică. Frică de ce-ar fi putut găsi. Frică să răscolească şi să scoată la iveală chestiuni pe care ar fi preferat să nu le afle.

Ştia că Patrik se întreba de ce soţia lui nu voia să se uite prin caietele găsite în pod. Ba chiar, de câteva ori, se gândise să-i ceară lămuriri, dar se abţinuse. Dacă ar fi întrebat-o, ea n-ar fi fost în stare să-i răspundă. Cel mai tare o speria faptul că ar fi fost nevoită să-şi schimbe optica. Imaginea pe care o avusese despre mama ei — ce fel de persoană fusese aceasta şi cum îşi tratase fiicele — nu era una tocmai pozitivă. Însă chiar şi-aşa, aceea era imaginea pe care şi-o for-

mase Erica. O imagine familiară, un adevăr incontestabil care dăinuise de-a lungul anilor şi pe care se putuse bizui. Poate că avea să fie confirmat. Ba poate chiar avea să fie întărit. Dar dacă avea să fie subminat? Cum ar fi fost dacă s-ar fi trezit confruntată cu o realitate complet diferită? Până acum, nu avusese destul curaj încât să afle.

Erica păşi pe prima treaptă. De jos, din sufragerie, auzi râsetul zglobiu al Maiei, care se juca împreună cu Patrik. Sunetul acela o alină, iar femeia făcu un nou pas pe trepte. Mai avea încă cinci până sus.

Când împinse chepengul şi urcă în pod, aerul se umplu de praf. Ea şi Patrik discutaseră despre o eventuală reamenajare a spaţiului, cândva în viitor, pentru a servi poate drept refugiu tihnit pentru Maia, atunci când aceasta avea să mai crească şi să îşi dorească puţină intimitate. Însă deocamdată rămânea un pod nefinisat, cu o duşumea din scânduri late şi un tavan oblic, cu grinzi la vedere. Era un adevărat talmeş-balmeş. Decoraţiuni de Crăciun, haine care nu îi mai erau bune Maiei şi cutii cu obiecte mult prea urâte pentru a fi ţinute la parter, însă mult prea scumpe, ori cu valoare sentimentală mult prea mare pentru a fi aruncate.

Cufărul se afla tocmai în spate, lângă perete. Era vechi, din lemn ferecat în fier. Erica avea o vagă idee că obiectul purta denumirea de „cufăr american". Se aşeză pe podea şi îşi trecu uşor mâna peste el. După ce inspiră adânc, apucă zăvorul şi trase capacul în sus. Simţi brusc un miros stătut, care o făcu să strâmbe din nas. Se întrebă de unde venea izul vechi şi apăsător. Probabil mucegaiul, gândi ea, dându-şi în acelaşi timp seama că o mănâncă pielea capului.

Îi erau încă proaspete în memorie sentimentele ce o copleşiseră atunci când, alături de Patrik, descoperise cufărul şi îi parcursese conţinutul, ridicând încetişor fiecare obiect. Desene pe care ea şi Anna le schiţaseră în copilărie şi lucruşoare făcute la şcoală. Mama lor, Elsy, le păstrase pe toate. Acea mamă care nu se arătase niciodată interesată atunci când fiicele sale veniseră acasă şi îi prezentaseră cu nerăbdare creaţiile lor.

Erica reluă aceleaşi mişcări, scoţând obiectele unul câte unul şi aşezându-le pe podea. Ceea ce căuta ea se afla tocmai la fundul cufărului. Apucă grijuliu bucata de pânză şi o ţinu din nou între palme. Cămăşuţa copilului fusese albă cândva, însă de îndată ce-o ridică spre lumină, femeia descoperi că era îngălbenită de timp. Nu îşi putu lua privirea de la petele mici şi brune de pe ea. La început crezuse că era vorba de nişte urme de rugină, însă mai apoi îşi dăduse seama că probabil era sânge uscat. Găsirea unor pete de sânge pe cămăşuţa copilului era ceva sfâşietor. Cum ajunsese în pod? Cui aparţinuse? Şi de ce o păstrase mama ei?

Erica aşeză cu atenţie cămăşuţa lângă ea, pe podea. Când o găsiseră, avusese înfăşurat în ea un obiect, care însă nu mai era acolo. Fusese unicul lucru pe care-l îndepărtase din cufăr — o medalie nazistă ce stătuse ascunsă în pânza murdară. Sentimentele trezite în adâncul sufletului ei la vederea medaliei fuseseră surprinzătoare. Inima i-o luase razna, gura i se uscase, iar prin faţa ochilor i se derulaseră scene din vechile jurnale de ştiri şi documentare despre al Doilea Război Mondial. Ce căuta o medalie nazistă acolo, în Fjällbacka? În propria ei casă, printre posesiunile mamei sale? Întreaga situaţie îi părea absurdă. Şi-ar fi dorit să pună medalia înapoi în cufăr şi

să închidă capacul, însă Patrik insistase să o ducă la un expert, pentru a afla mai multe detalii. Fără prea multă tragere de inimă, Erica acceptase, simţind însă nişte voci prevestitoare şoptindu-i, avertizând-o să ascundă medalia şi să dea totul uitării. Însă curiozitatea avusese câştig de cauză. La începutul lui iunie, dusese medalia unui expert în artefacte din cel de-al Doilea Război Mondial, iar cu puţin noroc, curând, aveau să afle mai multe în legătură cu originile piesei de metal.

Dar pe Erica o interesau cel mai mult obiectele găsite tocmai la fundul cufărului. Patru caiete albastre. Recunoscuse pe coperţi scrisul mamei sale. Acea caligrafie elegantă, înclinată spre dreapta, într-o versiune mai modernă şi mai rotunjită. În momentul acela, Erica scoase din cufăr caietele, trecând cu degetul arătător peste coperta celui de deasupra. Fiecare fusese etichetat drept „Jurnal", cuvânt ce-i trezea Ericăi sentimente amestecate. Curiozitate, freamăt, nerăbdare. Însă şi teamă, îndoială şi puternica senzaţie că invada intimitatea mamei sale. Avea oare dreptul de-a citi caietele respective? Avea oare dreptul să scormonească în gândurile şi sentimentele cele mai profunde ale mamei sale? Un jurnal nu e menit privirilor niciunei alte persoane. Mama ei nu scrisese acele pagini pentru a împărtăşi cu alţii conţinutul. Poate că i-ar fi interzis fiicei sale să le citească. Dar Elsy nu se mai afla printre ei, iar Erica nu mai avea cum să-i ceară voie. În ceea ce privea caietele, se vedea nevoită să decidă de una singură ce anume să facă.

— Erica?

Vocea lui Patrik îi întrerupse contemplarea.

— Da?

— Sosesc oaspeţii!

Erica aruncă o privire spre ceas. Dumnezeule mare, se făcuse deja ora trei? Era cea dintâi aniversare a Maiei, drept urmare aveau să sosească cei mai apropiaţi prieteni şi membri ai familiei. Pesemne că Patrik îşi imaginase că soţia sa adormise acolo, sus.

— Vin!

Îşi scutură hainele de praf şi, după o clipă de ezitare, luă de jos caietele şi cămăşuţa, apoi coborî scările abrupte ale podului.

— Bine-aţi venit!

Patrik se dădu la o parte, făcându-le loc primilor invitaţi. Pe Johan şi pe Elisabeth îi cunoscuse datorită Maiei, cuplul având un fiu de vârsta acesteia. Băieţelul o iubea la nebunie pe Maia, însă uneori îşi exprima cam dur sentimentele. De îndată ce o zări în hol, William se repezi la ea precum un jucător de hochei pe gheaţă. După cum era de aşteptat, Maia nu se arătă prea încântată de comportament, iar părinţii băieţelului fură nevoiţi să o elibereze din braţele lui William.

— William, nu-i voie să te porţi aşa! Trebuie să fii mai grijuliu cu fetele.

Chinuindu-se să-l ţină în frâu, Johan îi aruncă fiului său o privire dojenitoare.

— Cred că metoda lui de agăţat fete e similară cu cea pe care obişnuiai să o foloseşti tu, zise Elisabeth râzând, cu toate că soţul ei nu păru deloc amuzat.

— Gata, gata, scumpo, n-a fost chiar aşa de rău, îi spuse Patrik Maiei. Hopa sus!

Îşi luă în braţe odrasla cuprinsă de jale şi o îmbrăţişă până când plânsetele ei se transformară în scâncete.

Apoi o aşeză din nou pe podea şi o împinse uşor în direcţia lui William.

— Ia uite ce ţi-a adus William. Un cadou!

Cuvântul magic avu efectul scontat. Lacrimile Maiei se evaporară atunci când William veni clătinându-se, pentru a-i înmâna un cadou legat cu panglică. Ajutată de Patrik, fetiţa reuşi să desfacă pachetul şi să scoată afară un drăgălaş elefant gri, care se bucură de un succes neîntârziat. Îl strânse la piept, cuprinzându-i trupuşorul moale cu braţele şi dând încântată din picioare, însă tentativa lui William de a mângâia elefantul fu respinsă printr-o căutătură sfidătoare. Ridicându-se la înălţimea situaţiei, micuţul admirator îşi spori de îndată eforturile.

— Haideţi să mergem în camera de zi, spuse Patrik, luându-şi fiica în braţe, pentru a preveni un nou conflict.

Părinţii lui William îl urmară şi, când băieţelul fu lăsat în faţa cutiei mari cu jucării, pacea fu restaurată. Cel puţin, pentru moment.

— Salutare tuturor! zise Erica în vreme ce cobora scările.

Îşi îmbrăţişă oaspeţii şi mângâie pe creştet băieţelul.

— Cine vrea cafea? strigă Patrik din bucătărie.

Toţi trei răspunseră la unison: „Eu".

— Aşadar, cum e traiul de femeie măritată? întrebă Johan zâmbind şi luând-o pe după umăr pe Elisabeth, în timp ce se aşezară pe canapea.

— Cam la fel. Cu excepţia faptului că Patrik mă tot numeşte „consoarta" lui. Ai vreun sfat cum să-l fac să înceteze? spuse Erica, întorcându-se spre Elisabeth şi făcându-i cu ochiul.

— Mai bine te-ai da bătută. Nu va trece mult timp până să înceteze cu „consoarta" şi să înceapă, mai degrabă, să

discute despre guvern, aşa că profită din plin. Apropo, unde-i Anna?

— Acasă la Dan. S-au mutat deja împreună, spuse Erica, ridicând cu subînţeles din sprânceană.

— O, da? Ce repede s-au mişcat, răspunse Elisabeth, cu aceeaşi mişcare din sprânceană.

Fură întrerupte de sonerie, şi Erica sări în picioare.

— Probabil că ei sunt. Ori Kristina.

Printre silabele ultimului cuvânt aproape că se putea distinge zgomotul unor cuburi de gheaţă ciocnindu-se între ele. După nuntă, relaţia dintre Erica şi soacra sa devenise şi mai glacială, lucru datorat cu precădere campaniei zeloase a Kristinei de a-l convinge pe Patrik că nu se cădea ca un bărbat adevărat să intre în concediu de paternitate vreme de patru luni. Spre cumplita ei disperare, Patrik refuzase cu desăvârşire să-şi schimbe optica. De fapt, el însuşi fusese cel care insistase să aibă grijă de Maia de-a lungul întregii toamne.

— Bună, avem pe-aici o sărbătorită? se auzi vocea Annei, din holul de la intrare.

Erica fu cuprinsă de bucurie, simţind fericirea din vocea surorii ei mai mici. Timp de mulţi ani, nu existase urmă de voioşie în glasul ei, dar acum revenise. Anna părea fericită, puternică şi îndrăgostită.

La început, Anna fusese îngrijorată la gândul că pe Erica ar fi putut-o supăra relaţia ei cu Dan. Însă aceasta se amuzase pe seama grijilor pe care şi le făcea sora sa. Avea senzaţia că trecuse o eternitate de când ea şi Dan formaseră un cuplu. Şi, cu toate că îi părea un pic stânjenitor, era dispusă să-şi lase deoparte propriile sentimente, doar pentru a o vedea din nou fericită pe Anna.

— Unde e fetiţa mea preferată?

Înalt, blond şi gălăgios, Dan îşi făcu apariţia, căutând-o pe Maia. Cei doi aveau o relaţie specială, iar micuţa se apropie de-ndată, împleticindu-se şi întinzând mânuţele spre Dan.

— Cadou? întrebă ea, acum că începuse să înţeleagă ce înseamnă o aniversare.

— Bineînţeles că avem un cadou pentru tine, scumpete, zise Dan.

Îi făcu semn din cap Annei, care îi întinse un pachet mare, ambalat în hârtie roz şi legat cu o fundă argintie. Maia se trase din braţele lui Dan şi începu să desfacă anevoios cadoul. De data aceasta, în ajutor îi sări mama sa, iar împreună ele scoaseră la iveală o păpuşă mare, care clipea din ochi.

— Păpuşică, spuse Maia, zglobie, îmbrăţişând strâns cadoul şi plecând apoi să i-l arate lui William.

Se auzi din nou soneria, iar o clipă mai târziu, în cameră îşi făcu apariţia Kristina. Erica scrâşni din dinţi. Ura obiceiul soacrei sale de a apăsa pe sonerie cu un gest mai degrabă simbolic, înainte de-a da buzna în casă.

Se repetară prezentarea cadoului şi desfacerea lui, însă de data aceasta, succesul nu se dovedi la fel de răsunător. Şovăind, Maia ridică maiourile găsite în pachet, apoi cercetă din nou ambalajul pentru a se asigura că nu trecuse cu vederea vreo jucărie. După care, cu ochii mari, îşi privi ţintă bunica.

— Ultima dată când am fost aici, am observat că flanela de corp îi rămăsese mică şi, cum Lindex avea o promoţie, trei la preţ de două, i-am cumpărat câteva. Sunt sigură că îi vor fi de folos.

Kristina zâmbi satisfăcută şi nu păru să observe expresia dezamăgită a Maiei. Erica îşi stăpâni impulsul de

a spune cât de stupid i se părea să cumperi haine cu ocazia primei aniversări a unui bebeluş. Pe lângă faptul că Maia era în mod evident dezamăgită, Kristina reuşise, de asemenea, să strecoare şi una dintre obişnuitele sale aluzii răutăcioase. Pesemne că Erica şi Patrik erau incapabili să-şi îmbrace fiica aşa cum se cădea.

— Haideţi la tort! strigă Patrik, cu un talent infailibil de a găsi momentul potrivit pentru a-i distrage pe oameni dintr-o situaţie stânjenitoare.

De bine, de rău, Erica asistă la suflatul în lumânări. Încercările Maiei de a stinge lumânarea solitară nu reuşiră decât să împrăştie salivă peste întregul tort. Patrik stinse discret micuţa flacără, după care toţi cântară „La mulţi ani" şi strigară „Ura". Uitându-se pe deasupra căpşorului blond al Maiei, Erica întâlni privirea soţului ei. Simţi un nod în gât şi văzu că şi Patrik era la fel de înduioşat. Un an. Copilaşul lor împlinise un an. O fetiţă care mergea singură, împleticindu-se, care bătea din palme ori de câte ori auzea genericul *Bolibompa**, care putea mânca singură, care împărţea cele mai dulci sărutări din tot nordul Europei şi care iubea pe toată lumea. Erica îi zâmbi lui Patrik. Bărbatul îi zâmbi, la rându-i. În momentul acela, viaţa era perfectă.

Bertil Mellberg oftă adânc — lucru pe care-l făcea des în ultima vreme. Lovitura din urmă cu o primăvară încă îl făcea să fie deprimat. Dar nu era surprins. Îşi îngăduise să piardă controlul, îşi permisese să trăiască momentul şi să aibă sentimente. Iar genul acela de lucruri nu scăpau nicicând nepedepsite. Ar fi trebuit să aibă mai multă

* Cunoscută emisiune suedeză pentru copii.

minte. Aproape s-ar fi putut spune că merita ceea ce i se întâmplase. Ei bine, îşi învăţase lecţia şi nu intenţiona să comită de două ori aceeaşi greşeală; măcar de atât putea fi sigur.

— Bertil? se auzi dinspre recepţie strigătul imperios al Annikăi.

Cu un gest sigur, Mellberg îşi dădu la o parte şuviţa ce-i alunecase de pe creştetul aproape pleşuv, apoi se ridică, fără prea multă tragere de inimă. Existau foarte puţine femei de la care era dispus să primească ordine, iar Annika Jansson aparţinea acelui club exclusivist. De-a lungul anilor, ajunsese chiar să o respecte şi nu îi trecea prin minte nicio altă femeie despre care să fi putut spune una ca asta. Consecinţele dezastruoase ale angajării acelei tinere poliţiste, cu un an în urmă, nu făcuseră decât să-i consolideze punctul de vedere. Iar acum, echipei lor avea să i se alăture din nou o femeie. Oftă iar. Să fi fost chiar aşa de greu să găsească poliţişti de sex masculin? De ce tot insistau să-i trimită femei pentru a-l înlocui pe Ernst Lundgren? Ce situaţie nefericită!

Se încruntă atunci când dinspre recepţie se auzi lătratul unui câine. Să-şi fi adus Annika unul dintre câini la serviciu? Doar ştia prea bine opinia lui cu privire la... potăi. Avea să fie nevoit să poarte o discuţie cu ea în legătură cu asta.

Însă vizita nu îi aparţinea unuia dintre labradorii Annikăi. În schimb, Mellberg se pomeni faţă-n faţă cu o corcitură zdrenţăroasă, de culoare şi de rasă nedeterminate, care trăgea cu putere lesa ţinută de o femeie scundă, cu păr negru.

— L-am găsit în faţa secţiei, zise ea cu un puternic accent de Stockholm.

— Şi ce caută aici? întrebă iritat Mellberg, vrând să se întoarcă în birou.

— Dânsa e Paula Morales, se grăbi Annika să spună, făcându-l pe Mellberg să se oprească din drum.

Isuse! Îşi aminti atunci că individa ce urma să li se alăture avea un nume spaniol. Cât de mică putea să fie! Scundă şi slăbuţă. Însă privirea cu care-l fixase nu era nici pe departe slabă. Femeia îi întinse mâna.

— Îmi pare bine de cunoştinţă. Câinele tot alerga de unul singur pe-afară. Şi judecând după starea în care se află, nu are stăpân. Cel puţin, nu unul care să fie capabil să-l îngrijească.

Vorbele ei aveau un ton imperativ, iar Bertil se întrebă care îi erau intenţiile.

— Ei bine, duceţi-l undeva.

— Nu există un loc pentru câini vagabonzi. Annika mi-a spus deja acest lucru.

— Nu există? se miră Mellberg.

Annika dădu din cap.

— Atunci bănuiesc că va trebui să-l iei acasă la tine, zise el, îndepărtând câinele, care se tot împingea în cracul pantalonului său.

Ignorându-i eforturile, patrupedul se aşeză pe piciorul drept al lui Mellberg.

— Nu pot. Avem deja un câine, căruia nu i-ar pica bine, răspunse calmă Paula, ţintuindu-l cu privirea.

— Dar tu, Annika? Ar putea să... le ţină companie câinilor tăi, nu? zise Mellberg, deja resemnat.

De ce era mereu nevoit să se ocupe de asemenea chestiuni banale? Doar el era şef acolo, pentru numele lui Dumnezeu!

Însă Annika dădu din cap.

— Nu sunt obişnuiţi cu alţi câini. N-ar merge prea bine.

— Va trebui să-l iei tu, zise Paula, înmânându-i lesa lui Mellberg.

Uluit de îndrăzneala femeii, acesta luă cureaua, iar câinele reacţionă, împingându-se şi mai tare în piciorul lui, iar apoi scâncind.

— Vezi, te place, spuse Annika.

— Dar... dar nu pot... se bâlbâi Mellberg.

— Nu ai alte animale de companie acasă. Promit să mă interesez dacă aparţine cuiva. Altminteri, va trebui să găsim pe cineva care să-l adopte. Nu-l putem lăsa să alerge de nebun; o să-l lovească o maşină.

Contrar voinţei sale, Mellberg simţi cum începe să se înduplece. Se uită în jos, spre câine. Acesta îl privi, la rându-i, cu ochi umezi şi tânguitori.

— Bine, bine, iau eu blestematul ăsta de câine. Însă numai pentru câteva zile. Iar tu va trebui să-l speli înainte să-l iau acasă.

Făcu semn cu degetul spre Annika, iar aceasta păru să răsufle uşurată.

— Nicio problemă, îi fac eu baie aici, la secţie, spuse ea, plină de zel.

Apoi adăugă:

— Mulţumesc mult de tot, Bertil.

Mellberg mormăi.

— Dar bagă de seamă, data viitoare când mai văd câinele ăsta, să fie curat ca lacrima! Altminteri nu pune piciorul în casa mea!

Călcă apăsat şi nervos de-a lungul coridorului, apoi trânti uşa biroului în urma sa. Annika şi Paula îşi zâmbiră reciproc. Câinele scheună şi dădu bucuros din coadă, lovind podeaua.

*

— Să ai o zi bună, spuse Erica, făcându-i Maiei cu mâna, însă aceasta îşi ignoră mama.

Fetiţa stătea jos, pe podea, în faţa televizorului, uitându-se la emisiunea pentru copii *Teletubbies*.

— O să ne simţim bine împreună, zise Patrik, sărutând-o pe Erica. Eu şi domnişoara asta mică vom fi în regulă în următoarele luni.

— O zici de parcă aş pleca peste mări şi ţări, spuse Erica, râzând. Însă voi coborî la parter ca să luăm prânzul.

— Crezi că va da rezultate? Să lucrezi acasă?

— Putem măcar să încercăm. Prefă-te doar că nu sunt aici.

— Nicio problemă. De îndată ce închizi uşa camerei tale de lucru, vei înceta să mai exişti pentru mine, spuse Patrik, făcându-i cu ochiul.

— Hmm! Ei bine, vom vedea noi, răspunse Erica, îndreptându-se către etaj. Însă va merita; decât să închiriez un birou...

Intră în camera sa de lucru şi închise uşa, cu îndoială în suflet. De-a lungul celor douăsprezece luni petrecute acasă, îngrijind-o pe Maia, râvnise la ziua când avea să-i poată preda ştafeta lui Patrik, pentru a se putea dedica iar unor chestiuni serioase. Se săturase până peste cap de terenuri de joacă, gropi cu nisip şi programe TV destinate copiilor. Încropitul unei plăcinte de nisip perfecte nu prea se cataloga drept stimulare intelectuală şi, indiferent cât de mult îşi iubea fiica, simţea că ar fi luat-o razna dacă ar fi fost nevoită să mai îngâne un cântecel pentru copii. Venise acum rândul lui Patrik să se îngrijească de odraslă.

Cu un oarecare sentiment de veneraţie, Erica se aşează în faţa computerului, apăsă butonul „On" şi ascultă

cu plăcere familiara melodie de pornire. În luna februarie avea termenul-limită pentru noul ei volum din seria de cărţi poliţiste inspirate din cazuri reale, însă Erica izbutise deja să facă nişte cercetări pe timpul verii, drept urmare se simţea pregătită să înceapă. Deschise documentul Word pe care-l intitulase „Elias", după numele primei victime a ucigaşului, apoi îşi aşeză degetele deasupra tastaturii. Fu întreruptă de un ciocănit discret în uşă.

— Scuze că te deranjez...

Patrik deschise uşa, privind-o pe Erica dindărătul clăii de păr ce-i acoperea fruntea.

— ... mă întrebam unde anume ai pus costumaşul cu fermoar al Maiei.

— În uscător.

Patrik scutură din cap şi închise uşa.

Din nou, Erica îşi aşeză degetele deasupra tastaturii şi inspiră adânc. Urmă o nouă bătaie în uşă.

— Îmi cer scuze, promit să te las în pace, trebuie doar să întreb ce fel de haine ar trebui să poarte Maia astăzi. E foarte răcoros afară, însă ei mereu i se face cald şi poate răci...

Patrik zâmbi mânzeşte.

— N-are nevoie decât de o cămăşuţă subţire şi nişte pantaloni pe sub costumaşul cu fermoar. Şi în mod normal poartă fesul subţire, din bumbac.

— Mulţumesc, zise Patrik şi închise din nou uşa.

Erica se afla pe punctul de a scrie cea dintâi propoziţie, când auzi plânsete de la parter. Acestea sporiră în intensitate, iar după ce le ascultă vreo două minute, Erica împinse scaunul şi coborî.

— Să-ţi dau o mână de ajutor. Încercările de-a o îmbrăca sunt fără speranţă.

— Mda, văd asta, zise Patrik, cu broboane de sudoare picurându-i pe frunte, în urma strădaniilor de-a îmbrăca o fetiţă încăpăţânată.

Cinci minute mai târziu, copila încă mai era ursuză, dar şi complet îmbrăcată, iar Erica îşi sărută pe buze atât fetiţa, cât şi soţul, înainte de a-i împinge afară pe uşă.

— Să faceţi o plimbare lungă, pentru ca mama să aibă un pic de pace şi linişte, cât să poată lucra, zise ea.

Patrik păru jenat.

— Îmi pare rău. Cred că va fi nevoie de câteva zile pentru a prinde ritmul lucrurilor, însă apoi vei avea parte de toată pacea şi liniştea pe care ţi le doreşti. Promit.

— N-ar fi rău, zise Erica şi închise cu fermitate uşa în urma lor.

Îşi turnă o cană mare de cafea şi se întoarse la etaj, în camera ei de lucru. Într-un final, putea începe.

— Şşşt... Nu mai face aşa un tărăboi.

— Care-i problema? Mama zice că sunt plecaţi amândoi. Nimeni nu s-a obosit să ridice corespondenţa toată vara. Pesemne că au uitat să o redirecţioneze, aşa că mama le-a tot golit cutia de scrisori, începând din iunie. Stai liniştit, putem să facem câtă gălăgie vrem.

Mattias pufni în râs, dar Adam încă păru sceptic. Casa aceea veche avea ceva care îţi dădea fiori. La fel ca şi bătrânii cu pricina, de altfel. Indiferent ce spunea Mattias, el nu intenţiona să rişte.

— Aşadar, cum intrăm?

Ura faptul că, de teamă, vocea îi părea mai ascuţită, dar nu se putea abţine. Deseori îşi dorea să-i fi semănat mai mult lui Mattias. Să fie curajos, ba uneori chiar nesăbuit. Dar şi cu succes mare la toate fetele.

— Vom vedea. Sigur există o cale de-a pătrunde înăuntru.

— Şi o spui din vasta experienţă pe care-o ai în intratul prin efracţie?

Adam râse, dar se şi asigură că o face pe un ton potolit.

— Ascultă, am făcut multe lucruri de care tu n-ai habar, spuse Mattias, răspicat.

„Nu zău", gândi Adam, însă nu îndrăzni să-şi contrazică prietenul. Uneori, lui Mattias îi plăcea să facă pe tipul dur, iar Adam îi cânta în strună. Avea destulă minte încât să nu înceapă o asemenea discuţie cu Mattias.

— Ce crezi că are pe-acolo?

Lui Mattias îi sticliră ochii în vreme ce aruncă o privire în jurul casei, căutând o fereastră sau un chepeng, orice le-ar fi putut permite accesul înăuntru.

— N-am idee, zise Adam, privind neliniştit peste umăr.

Cu fiecare clipă ce trecea, se simţea din ce în ce mai nemulţumit de întreaga situaţie.

— Poate nişte suveniruri naziste ca lumea. Dacă o avea uniforme şi chestii de genul ăsta?

Entuziasmul din vocea lui Mattias era evident. De când avuseseră la şcoală un proiect despre SS, căpătase o obsesie, citise tot cu privire la cel de-al Doilea Război Mondial şi nazism. Toată lumea ştia că vecinul din capătul străzii era un fel de expert la capitolele Germania şi nazişti, aşadar, Mattias simţise un impuls irezistibil de a afla ce fel de obiecte avea acesta.

— Dar poate că nu ţine nimic de genul ăsta în casă, încercă să obiecteze Adam, cu toate că îşi dădea seama că era în van. Tata a spus că era profesor de istorie înainte să se pensioneze, aşa că probabil are doar o grămadă de

cărţi şi chestii de genu' ăsta. Nu înseamnă că are şi vreun lucru ca lumea.

— Ne vom convinge cât de curând.

Ochii lui Mattias sclipiră triumfători atunci când arătă spre o fereastră.

— Uite. Fereastra aia e întredeschisă.

Adam observă îngrozit că Mattias avea dreptate. În sinea lui, sperase că pătrunderea în casă avea să se dovedească imposibilă.

— Ne trebuie doar ceva cu care să împingem puţin fereastra.

Mattias aruncă o privire în jur. Fu nevoit să se descurce cu un zăvor de geam, care se desprinsese şi căzuse pe jos.

— În regulă, să vedem acum.

Mattias ridică zăvorul deasupra capului şi împinse cu unul din capete într-un colţ al ferestrei. Aceasta nu se clinti.

— La naiba! Trebuie să funcţioneze.

Cu limba scoasă, concentrat, el încercă din nou. Nu era simplu să ţină zăvorul deasupra capului şi, în acelaşi timp, să împingă, iar încercarea îl făcu să răsufle din greu. Într-un final, reuşi să strecoare zăvorul încă vreo doi centimetri.

— Vor observa că le-a intrat cineva cu forţa în casă! protestă neputincios Adam, însă Mattias nu păru să-l audă.

— O să fac fereastra asta nenorocită să se deschidă!

Cu chipul asudat, el mai împinse o ultimă dată, iar fereastra se deschise brusc.

— Da!

Mattias îşi încleştă pumnul, în semn de victorie, apoi se întoarse entuziasmat spre Adam.

— Ajută-mă să urc.

— Dar poate există ceva ce-am putea folosi ca să ne cățărăm, vreo scară sau un...

— Las-o baltă și ajută-mă odată să urc, după care te trag și pe tine.

Supus, Adam se apropie de perete, împreunându-și degetele pentru a forma o treaptă care să-i servească lui Mattias. Se schimonosi atunci când pantoful acestuia i se adânci în palme, dar ignoră durerea și-și săltă prietenul.

Mattias se agăță de marginea ferestrei și izbuti să se ridice într-atât încât să pună întâi un picior, apoi altul, pe pervaz. Strâmbă din nas. Doamne, ce miros! Casa duhnea. Dădu la o parte jaluzeaua și aruncă o privire în cameră. Avea aspect de bibliotecă, însă toate jaluzelele erau coborâte, așa că încăperea era învăluită în umbră.

— Auzi, miroase ca naiba aici!

Ținându-se de nas, se întoarse către Adam.

— Atunci hai s-o lăsăm baltă, zise Adam, cu o licărire de speranță în priviri.

— Nici gând! Acum, când am reușit să intrăm! Acum începe distracția! Poftim, prinde-mă de mână.

Luându-și mâna de la nas, apucă pervazul cu stânga, în vreme ce dreapta i-o întinse lui Adam.

— Haide, doar n-oi fi un papă-lapte!

Drept răspuns, Adam îl apucă de mână, iar Mattias începu să-l tragă cu toată forța. Păru, pentru o clipă, că nu avea să izbutească, însă apoi Adam se apucă de pervaz, iar Mattias sări pe podea, făcându-i loc. La aterizare, se auziră niște pârâituri stranii. Privi în jos. Suprafața podelei era acoperită cu ceva, însă lumina slabă îl împiedică să vadă ce anume. Probabil că niște frunze uscate.

— Ce naiba...? zise Adam, sărind și el pe podea.

Însă nu putu identifica sursa pârâiturilor de sub tălpile sale.

— La dracu', ce miroase aici? spuse el, susţinând că se sufocă din cauza duhorii.

— Doar ţi-am zis, îi răspunse Mattias, care se obişnuise cu mirosul.

— Ia să vedem ce are bătrânul pe-aici. Ridică jaluzeaua.

— Şi dacă ne vede cineva?

— Cine să ne vadă? Ridică naibii jaluzeaua!

Adam îi dădu ascultare. Cu un foşnet, jaluzeaua se rulă în sus, permiţând luminii să inunde camera.

— Fainã cameră, zise Mattias, privind copleşit în jur. Toţi pereţii erau acoperiţi de rafturi cu cărţi, din podea până-n tavan. Într-un ungher erau două fotolii din piele, de o parte şi de alta a unei măsuţe. În celălalt capăt al încăperii tronau un birou enorm şi un scaun de modă veche, pe jumătate întors, astfel încât spătarul era îndreptat spre ei. Adam mai înaintă un pas, dar pârâiturile de sub tălpi îl făcură să privească din nou în jos. De data aceea, băiatul văzu pe ce călcau.

— Ce naiba...

Podeaua era împânzită de muşte. Muşte negre, dezgustătoare, moarte cu toate. Acopereau şi pervazul. Instinctiv îşi şterseră amândoi mâinile de pantaloni.

— La dracu', ce dezgustător! se strâmbă Mattias.

— De unde-au apărut toate muştele astea?

Adam privi uluit spre podea. Apoi, mintea sa îndoctrinată de *CSI** puse lucrurile cap la cap. Muşte moarte. Un miros dezgustător... Încercă să-şi alunge acel gând, însă privirea îi fu inevitabil atrasă de scaunul de la birou.

* *CSI — Crime Scene Investigation*; în traducere din engleză, *Investigaţii la locul crimei*, cunoscut serial poliţist american.

— Mattias?

— Ce-i? răspunse iritat amicul său, încercând să calce printre muştele moarte.

Adam nu-i răspunse. În schimb, păşi încetişor spre scaun. Simţea că ar fi trebuit să facă imediat cale întoarsă, să plece pe unde intraseră şi să fugă cât îi ţineau picioarele. Însă curiozitatea pusese stăpânire pe el, iar picioarele păreau să i se mişte singure, conducându-l spre scaun.

— Ei bine, ce e? zise Mattias, dar tăcu imediat când îl văzu pe Adam păşind înainte, vigilent şi încordat.

Mai avea o jumătate de metru până la scaun, când întinse mâna. Băgă de seamă că tremura. Centimetru cu centimetru, Adam îşi duse mâna către spătarul scaunului. Singurul zgomot din încăpere era cel al pârâiturilor de sub tălpile sale. Cu degetele de la mâini simţi răcoarea tapiţeriei de piele. Apăsă mai tare, împingând scaunul mai spre stânga, pentru a-l face să se rotească. Se dădu un pas înapoi. Scaunul se întoarse încetişor, dezvăluindu-şi treptat conţinutul. Undeva, în spatele său, Adam îl auzi pe Mattias vărsând.

Ochii ce-i urmăreau fiecare mişcare erau mari şi umezi. Mellberg încercă să ignore animalul, neavând însă mari sorţi de izbândă. Câinele rămăsese lipit de el, privindu-l cu veneraţie. Într-un final, Mellberg se înduplecă. Trase în afară sertarul de jos al biroului, scoase o bezea cu nucă de cocos şi o aruncă pe podea. Într-o clipită, aceasta se evaporă, iar preţ de o secundă, Mellberg avu senzaţia că patrupedul îi zâmbi. Vedenii, fără doar şi poate. Măcar avea blana curată. Annika făcuse treabă bună cu şamponatul şi uscatul. Însă chiar şi-aşa, lui Bertil îi

păruse uşor dezagreabil să se trezească în dimineaţa aceea şi să descopere că în timpul nopţii câinele sărise în pat şi se întinsese lângă el. Nu fusese convins că şamponul reuşise să-l scape de purici şi de te miri ce altceva. Dacă prin blana animalului colcăiau o mulţime de paraziţi care nu doreau nimic altceva decât să ţopăie pe trupul lui masiv? Însă o examinare mai amănunţită nu scosese la iveală nimic, iar Annika jurase că nu dăduse de niciun purice. Dar Mellberg era oricum hotărât să nu-i mai permită potăii să doarmă în pat. Trebuia să existe o limită.

— Aşadar, cum să-ţi spunem? rosti Mellberg, simţindu-se de-ndată stupid fiindcă i se adresase unei fiinţe necuvântătoare.

Însă câinele avea nevoie de un nume. Căzu pe gânduri, căutând în acelaşi timp ceva care să-l inspire, dar nu-i trecură prin minte decât nume stupide. Nu, nu se putea aşa. Apoi Mellberg începu să chicotească. Îi veni o idee genială. Trebuia să recunoască foarte sincer că, de când fusese nevoit să-l concedieze pe Ernst Lundgren, acesta îi lipsise — nu foarte mult, dar oricum. Aşadar, de ce nu l-ar boteza pe câine „Ernst"? Alegerea sa avea o oarecare notă umoristică. Mellberg chicoti din nou.

— Ernst. Ce zici de asta, bătrâne? E-n regulă ori ba?

Trase iar de sertarul biroului şi scoase o nouă bezea. Fireşte că Ernst trebuia să mai capete una. Nu era problema lui dacă se îngrăşa câinele. Probabil că peste câteva zile, Annika avea să-i găsească o familie adoptivă, aşa că nu conta prea mult dacă între timp primea o bezea sau două.

Ţârâitul zgomotos al telefonului îi făcu pe amândoi să tresară.

— Bertil Mellberg.

Vocea de la telefon era atât de stridentă şi de isterică, încât, pentru început, el nu înţelese foarte bine ce anume i se spunea.

— Mă scuzaţi, va trebui să vorbiţi mai rar. Ce aţi zis?

Ascultă cu atenţie, apoi ridică din sprâncene, odată ce înţelese.

— Un cadavru, ziceţi? Unde?

Se aşeză mai drept în scaun. Ernst se ridică şi el, ciulindu-şi urechile. Mellberg notă o adresă în carnetul aflat dinaintea sa, încheie conversaţia spunând „Rămâneţi pe loc", după care sări în picioare. Câinele îl urmă îndeaproape.

— Stai aici!

Vocea lui Mellberg căpătase un ton neobişnuit de autoritar şi, spre marea lui surpriză, văzu cum câinele se opri brusc, aşteptând noi instrucţiuni.

— Stai! se aventură el să comande, arătând cu degetul înspre coşul pus de Annika undeva, într-un colţ al biroului.

Ernst se supuse, ezitând, şi merse tiptil spre coş, unde se aşeză apoi cu capul pe lăbuţe, aruncându-i o privire rănită stăpânului său provizoriu. Încurajat de noutatea faptului că, în sfârşit, cineva îi respecta autoritatea, Bertil Mellberg năvăli de-a lungul holului, strigând în dreapta şi-n stânga:

— Ni s-a raportat găsirea unui cadavru!

Trei capete se iviră, la trei uşi diferite: unul roşcat, aparţinând lui Martin Molin, unul cărunt, al lui Gösta Flygare, şi unul negru pana corbului, aparţinând Paulei Morales.

— Un cadavru? zise Martin, ieşind pe coridor.

Apăru până şi Annika, de la recepţie.

— Tocmai a telefonat un adolescent, pentru a ne aduce la cunoştinţă. Se pare că el şi un amic pierdeau vremea

şi s-au decis să intre pe furiş într-o casă aflată între Fjällbacka şi Hamburgsund. Înăuntru au găsit un cadavru.

— Proprietarul casei? întrebă Gösta.

Mellberg ridică din umeri.

— Doar atât ştiu. Le-am zis băieţilor să rămână pe loc. Vom porni chiar acum într-acolo. Martin, tu şi Paula veţi lua o maşină; Gösta şi cu mine o vom lua pe cealaltă.

— N-ar trebui să-l sunăm pe Patrik? întrebă Gösta cu precauţie.

— Cine-i Patrik? întrebă Paula, privind când la Gösta, când la Mellberg.

— Patrik Hedström, explică Martin. Şi el lucrează aici, doar că a intrat în concediu de paternitate, începând de azi.

— De ce naiba l-am suna pe Hedström? zise Mellberg, pufnind dispreţuitor. Doar sunt eu aici, adăugă el pompos şi porni grăbit înspre garaj.

— Uraaaa! făcu Martin după ce Mellberg dispăru.

Paula ridică din sprâncene, nedumerită.

— Eh, nimic, se scuză Martin, însă nu se putu abţine să adauge: vei înţelege cât de curând.

Deşi încă părea derutată, Paula nu mai insistă. Avea să prindă cât de curând mersul lucrurilor.

Erica oftă. Casa era cufundată în linişte. Mult prea multă linişte. Timp de un an, urechile i se deprinseseră cu cel mai mic scâncet ori plânset. Însă în clipele acelea, domnea o linişte mormântală. Cursorul clipea în documentul Word. Într-o jumătate de oră, nu izbutise să scrie nici măcar o literă. Mintea îi era calmă. Apucase să-şi răsfoiască notiţele şi să arunce o privire prin articolele copiate de-a lungul verii. După ce trimisese câteva scrisori,

reuşise într-un final să obţină o întrevedere cu personajul-cheie al cazului — ucigaşul —, însă mai erau trei săptămâni până atunci. Între timp, se vedea nevoită să se descurce cu materialul din arhivă. Problema era că nu ştia de unde să înceapă. Cuvintele nu prea curgeau lin, iar în clipele acelea se instalaseră şi îndoielile. Cele cu care se luptau mereu scriitorii. Mai rămăseseră oare şi alte cuvinte? Să-şi fi scris oare ultima propoziţie, să-şi fi consumat oare întreaga raţie? Să mai fi fost în stare de încă o carte? Raţiunea îi spunea că aproape de fiecare dată când începea să scrie o carte nouă, se simţea la fel, însă gândul respectiv nu o ajuta. Era o formă de tortură, un procedeu prin care trebuia să treacă de fiecare dată. Aproape că semăna cu o naştere. Dar în ziua respectivă, Erika se simţea mai înceată ca de obicei.

Absentă, băgă în gură o caramea cu ciocolată Dumlekola, pentru a se consola, în timp ce aruncă o privire spre caietele aflate pe birou, lângă computer. Textul limpede al mamei sale îi cerea imperios atenţia. Era dezbinată între teama de a se uita la cele scrise de Elsy şi curiozitatea legată de ce ar fi putut găsi. Încetişor, se întinse după primul caiet. Îl cântări în mână. Era subţire, asemănător maculatoarelor folosite în şcoala primară. Erica îşi trecu degetele peste copertă. Numele fusese scris cu stiloul însă, odată cu trecerea anilor, cerneala albastră pălise. *Elsy Moström*. Acela fusese numele de domnişoară al mamei sale. Luase numele de Falck în urma căsătoriei cu tatăl Ericăi. Erica deschise caietul cu precauţie. Paginile erau liniate cu albastru. În partea de sus era trecută data: 3 septembrie 1943. Citi prima propoziţie:

Nu se mai termină odată războiul acesta?

Fjällbacka, 1943

Nu se mai termină odată războiul acesta?

Elsy ronţăi capătul stiloului, gândindu-se la ce ar mai fi putut scrie. Cum să transpună în cuvinte sentimentele pe care le avea în legătură cu acel război care nu implica şi propria ei ţară, dar totuşi o făcea? Îi părea ciudat faptul că scria un jurnal. Nu ştia de unde-i venise ideea, însă era ca şi cum simţise nevoia de a-şi formula toate gândurile cu privire la traiul pe care îl ducea, trai ce-i era atât familiar, cât şi necunoscut.

Din unele puncte de vedere, abia dacă îşi mai amintea vremurile dinainte de război. Avea treisprezece ani, curând urma să împlinească paisprezece; avusese doar nouă ani la izbucnirea conflictului. De-a lungul primilor ani, ei nu observaseră prea mari diferenţe, cu toate că adulţii păreau să acorde lucrurilor o atenţie sporită, devenind brusc interesaţi de ştiri, atât de cele din ziare, cât şi de cele de la radio. Atunci când stăteau în sufragerie şi ascultau radioul, păreau agitaţi, temători şi, într-un mod straniu, captivaţi. În ciuda situaţiei, evenimentele ce se desfăşurau în lume erau captivante — ameninţătoare, însă captivante. În rest, viaţa părea cam la fel ca şi până atunci. Vasele plecau în larg, apoi se întorceau acasă.

Uneori, captura era bună. Alteori nu. Pe țărm, femeile își vedeau de sarcinile zilnice — aceleași sarcini pe care le îndepliniseră și mamele, și bunicile lor. Aveau copii de născut, rufe de spălat, case de rânduit. Era un ciclu nesfârșit, însă războiul amenința să le tulbure atât deprinderile obișnuite, cât și realitatea de zi cu zi. Încă din copilărie, ea fusese conștientă de acea tensiune mocnită. Iar în clipele respective, războiul aproape că venise peste ei.

— Elsy? își auzi mama strigând-o de la parter.

Închise repede caietul, punându-l în sertarul de sus al micului său birou aflat lângă fereastră. Își petrecuse atât de multe ore stând la el, făcându-și temele, însă odată încheiată perioada școlii, biroul nu-i mai servea la nimic. Se ridică, își netezi fusta, apoi coborî la mama sa.

— Elsy, mă poți ajuta cu apa?

Chipul mamei părea sleit și cenușiu. Își petrecuseră întreaga vară locuind în cămăruța de la subsol, în vreme ce restul casei îl închiriaseră vizitatorilor estivali. Pentru banii primiți, trebuiau să spele, să gătească și să-i servească pe chiriași — un avocat din Göteborg, alături de soția lui și de cei trei copii neastâmpărați — cu toții extrem de pretențioși. Mama lui Elsy, Hilma, fusese nevoită să lucreze neîncetat, cât era ziua de lungă, ba chiar și seara, spălând rufe, pregătind coșuri de picnic pentru excursiile lor cu barca și făcând ordine după ei prin casă. În același timp, mai trebuia să se ocupe și de propriile ei treburi.

— Stai jos și te odihnește o clipă, mamă, zise cu blândețe Elsy, punându-i șovăitor mâna pe umăr.

Hilma tresări când îi simți atingerea. Niciuna din ele nu era obișnuită cu atingerile, însă după o scurtă pauză, femeia își puse propria-i mână peste cea a fetei sale și se cufundă, recunoscătoare, într-un scaun.

— Chiar era timpul să plece. N-am mai întâlnit vreodată oameni aşa de exigenţi. „Hilma, poţi, te rog, să... Hilma, te superi dacă... Hilma, ai putea oare să...“

Le imită accentul de orăşean, apoi îşi duse, alarmată, mâna la gură. Nu se cădea să arate atât de multă lipsă de respect faţă de oamenii avuţi. Era important să-şi vadă lungul nasului.

— E de înţeles că eşti obosită. N-a fost simplu să ai de-a face cu ei.

Elsy turnă şi ultima rămăşiţă de apă într-o cratiţă, apoi o aşeză pe aragaz. Când apa clocoti, amestecă nişte înlocuitor de cafea şi puse pe masă o ceaşcă pentru Hilma şi una pentru sine.

— Mai aduc apă într-o clipă, mamă, dar mai întâi, să bem nişte cafea.

— Eşti o fată bună.

Hilma sorbi din surogatul searbăd. La ocazii speciale, îi plăcea să-şi bea cafeaua ţinând un cub de zahăr între dinţi. Doar că în vremurile acelea, zahărul se găsea rar şi, pe deasupra, nu era la fel cu erzaţ de cafea.

— A zis tata când se va întoarce? spuse Elsy, plecându-şi privirea.

Pe timp de război, acea întrebare avea o încărcătură mult mai puternică. Nu trecuse mult de când Öckerö fusese atacat cu torpile şi se scufundase, luând cu sine întregul echipaj aflat la bord. De când cu incidentul respectiv, un ton fatidic se strecurase în rostirea vorbelor de „rămas-bun“, dinainte de orice nouă plecare. Însă munca trebuia făcută. Aveau mărfuri de livrat şi peşti de pescuit. Aşa se scurgea viaţa lor, indiferent că era sau nu război. Trebuiau măcar să fie recunoscători pentru faptul că se permisese continuarea deplasării de cargoboturi înspre şi dinspre Norvegia. În plus, era considerat mai puţin primejdios decât circularea cu salvconduct, desfăşurată în

afara blocadei. Vasele din Fjällbacka puteau continua să pescuiască şi, cu toate că uneori captura era mai slabă decât înainte, veniturile puteau fi suplimentate prin efectuarea unor transporturi înspre şi dinspre porturile norvegiene. Tatăl lui Elsy venea deseori acasă cu gheaţă din Norvegia şi, dacă norocul era de partea lui, aducea şi marfă, la întoarcere.

— Aş vrea doar ca...

Hilma se cufundă în tăcere, dar apoi continuă.

— Aş vrea doar ca el să fie mai prudent.

— Cine? Tata? zise Elsy, cu toate că ştia prea bine la cine se referea mama ei.

— Da, îi răspunse Hilma, făcând o grimasă, în vreme ce luă o nouă gură de cafea. Îl are cu el în călătoria asta pe băiatul doctorului şi... ei bine, tot ce pot spune e că nu-i a bună.

— Axel e un băiat curajos; va face tot ce-i stă în putinţă. Şi sunt sigură că tata îi va da tot ajutorul posibil.

— Dar riscurile..., zise Hilma, dând din cap. Riscurile pe care şi le asumă atunci când îi are cu el pe flăcău şi pe prietenii lui... Nu pot să nu mă gândesc că-i vor atrage în cine ştie ce primejdie pe tatăl tău şi pe ceilalţi.

— Trebuie să facem tot posibilul pentru a-i ajuta pe norvegieni, şopti Elsy. Gândeşte-te cum ar fi fost să ne aflăm noi în locul lor. Atunci, noi am fi avut nevoie de ajutorul lor. Axel şi prietenii lui fac mult bine.

— Hai să nu mai vorbim despre asta. Ai de gând să aduci odată apa aia?

Părând necăjită, Hilma se ridică şi merse până la chiuvetă pentru a-şi clăti ceaşca de cafea. Dar Elsy nu se simţi jignită. Ştia că mama ei se purta aşa din cauza grijilor.

Cu o ultimă privire către spinarea mamei, gârbovită înainte de vreme, Elsy apucă găleata şi porni să aducă apă de la fântână.

Capitolul 2

Spre mirarea sa, lui Patrik îi făcea plăcere să meargă la plimbare. În ultimii ani, nu prea avusese timp să facă mişcare, însă dacă ar fi putut să se plimbe în fiecare zi, pe durata concediului de paternitate, ar fi avut şansa să scape de burta pe care-o căpătase în ultima vreme. De asemenea, faptul că Erica tăiase din dulciuri dăduse roade, ajutându-l să slăbească vreo câteva kilograme.

Trecu de benzinărie şi continuă să meargă, în ritm alert, de-a lungul drumului spre sud. Maia stătea în cărucior, cu faţa înainte, gângurind fericită. Îi plăcea la nebunie să fie afară şi îi întâmpina pe toţi cei care le ieşeau în cale cu un „Bună" voios şi un zâmbet larg. Era ca o mică rază de soare, deşi putea fi şi extrem de neastâmpărată, dacă îşi punea ambiţia. „Pesemne a moştenit asta de la Erica", se gândi Patrik.

Mergând în continuare de-a lungul drumului, se simţea din ce în ce mai satisfăcut de viaţa sa. Aştepta cu nerăbdare să capete o nouă rutină zilnică, în plus, era plăcut să aibă în sfârşit casa numai pentru ei. Nu că l-ar fi deranjat Anna şi copiii ei, dar încercările de a locui împreună sub acelaşi acoperiş, lună de lună, se dovediseră

istovitoare. Singura problemă era acum să o mulţumească şi pe mama lui. Mereu se simţise prins undeva la mijloc, între ea şi Erica. Fireşte că-i înţelegea frustrarea Ericăi, cauzată de obiceiul mamei sale de a le critica abilităţile de părinţi, ori de câte ori venea în vizită. Însă chiar şi-aşa, ar fi dorit din partea Ericăi o abordare similară cu a lui, şi anume, să nu-şi plece urechea la spusele mamei. În definitiv, Kristina locuia singură, având puţine lucruri care să-i ocupe timpul, printre ele numărându-se fiul ei şi familia acestuia. Lotta, sora lui Patrik, locuia în Göteborg şi, cu toate că distanţa nu era mare, Kristinei îi venea mai uşor să-i viziteze pe Patrik şi pe Erica. Uneori se dovedise a le fi de mare ajutor. În câteva ocazii, cei doi reuşiseră să ia cina în oraş, timp în care Kristina se ocupase de bebeluş şi... ei bine, Patrik şi-ar fi dorit ca soţia lui să vadă mai des jumătatea plină a paharului.

— Ia, ia! strigă Maia, entuziasmată, arătând cu degetul atunci când trecură pe lângă caii ce păşteau pe izlaz.

Aceştia se opriră un moment, privindu-i; lui Patrik nu îi erau prea dragi acele creaturi, dar se vedea nevoit să o recunoască — într-adevăr, caii din rasa Fjord chiar erau frumoşi şi păreau relativ inofensivi. Îşi propuse ca data următoare să ia cu el câteva mere şi nişte morcovi. După ce Maia se sătură să-i privească, merseră pe ultima porţiune de drum spre moară, de unde urmau să se întoarcă spre Fjällbacka.

Odată ajunşi destul de aproape încât să zărească turla bisericii ivindu-se peste culmea dealului, Patrik observă o maşină cunoscută. Nu avea luminile albastre aprinse, nici sirena pornită, aşa că nu putea fi o situaţie de urgenţă. Cu toate acestea, îşi simţi pulsul accelerându-i-se.

Abia ce trecu primul vehicul al poliţiei, că apăru şi cel de-al doilea. Patrik se încruntă. Ambele maşini; însemna că era vorba de ceva grav. Făcu semn cu mâna atunci când primul vehicul ajunse cam la o sută de metri distanţă. Maşina încetini, iar Patrik se duse să stea de vorbă cu Martin, care era la volan. Maia dădu nerăbdătoare din mâini. În lumea ei era mereu distractiv atunci când apărea ceva nou.

— Bună, Hedström. Ai ieşit la plimbare? zise Martin, făcându-i Maiei cu mâna.

— Ei bine, omul trebuie să se menţină în formă... Ce se întâmplă?

Cea de-a doua maşină a poliţiei veni din urmă, după care opri. Patrik le făcu semn cu mâna lui Bertil şi Gösta.

— Bună, sunt Paula Morales.

Abia atunci, Patrik observă că lângă Martin se afla o femeie îmbrăcată în uniformă de poliţie. Dădu mâna cu ea şi se prezentă, după care Martin îi răspunse la întrebare.

— Am fost anunţaţi că s-a descoperit un cadavru. Chiar aici, în zonă.

— Bănuiţi vreun joc murdar? întrebă el, încruntându-se.

Martin dădu din umeri.

— Momentan, nu ştim nimic. Doi puşti au găsit cadavrul şi ne-au sunat.

Maşina de poliţie din spatele lor claxonă, făcând-o pe Maia să tresară.

— Uite ce e, Patrik, zise Martin, grăbit. N-ai putea să urci şi să vii cu noi? Nu mă simt prea confortabil cu... ştii tu cine, spuse el, făcând semn spre cealaltă maşină.

— Nu ştiu dacă e o idee prea bună, răspunse Patrik. O am cu mine pe asta mică... şi, vezi tu, teoretic sunt în concediu.

— Te rog, zise Martin, înclinându-şi capul. Vino doar şi aruncă o privire. Te duc eu acasă după aceea. Căruciorul are loc în portbagaj.

— Dar n-ai maşina echipată cu scaun pentru copii.

— Ah, ai dreptate. Ce-ar fi să mergi pe jos până la locul faptei? E chiar după colţ. Prima stradă la dreapta, a doua casă, pe partea stângă. Scrie „Frankel" pe cutia de scrisori.

Patrik ezită, dar un nou claxon venit dinspre a doua maşină îl făcu să ia o hotărâre.

— În regulă, voi veni pe jos, doar cât să arunc o privire. Însă va trebui să ai grijă de Maia, cât timp voi merge eu înăuntru. Şi să nu cumva să afle Erica. S-ar înfuria cumplit dacă ar afla că am dus-o pe Maia într-un posibil loc al crimei.

— Promit, zise Martin, făcându-i cu ochiul.

Îi făcu semn lui Bertil, apoi băgă maşina în viteza întâi.

— Ne vedem acolo.

— În regulă, spuse Patrik, măcinat de puternicul sentiment că ulterior avea să regrete.

Curiozitatea însă avu câştig de cauză în faţa instinctului de autoconservare; întoarse căruciorul şi se îndreptă grăbit spre Hamburgsund.

— Tot ce e din pin trebuie să dispară!

Anna stătea cu mâinile-n şolduri, încercând să adopte o expresie pe cât se putea de severă.

— Dar ce-are pinul? zise Dan, scărpinându-se în cap.

— E urât! Cum poţi să întrebi aşa ceva? spuse Anna, izbucnind în râs. Nu te speria, dragul meu... Însă chiar va trebui să insist. Nu există nimic mai urât decât mobilierul din pin. Iar patul acela le întrece pe toate. În plus, nu vreau să dorm în acelaşi pat pe care l-ai împărţit cu

Pernilla. Pot să locuiesc în aceeaşi casă, dar nu pot dormi în acelaşi pat.

— Asta e de înţeles. Dar va fi costisitor să cumpărăm o grămadă de mobilă nouă.

Părea îngrijorat. Atunci când el şi Anna deveniseră un cuplu, Dan renunţase la planul de a vinde casa, însă tot le era greu să o scoată la capăt.

— Am banii pe care mi i-a dat Erica, atunci când a achiziţionat partea mea din casa părintească. Hai să folosim o parte din ei pentru a cumpăra lucruri noi. Putem face asta împreună sau îmi poţi da mână liberă — dacă te aventurezi.

— Crede-mă, aş prefera să nu iau hotărâri cu privire la mobilă, zise Dan. Cât timp nu e prea fistichie, poţi lua orice îţi trece prin minte. Ei, gata cu vorbăria, ia vino tu aici şi ia-mă în braţe.

Ca de obicei, lucrurile începură să se aprindă, iar Dan tocmai îi desfăcea sutienul Annei, când uşa de la intrare se deschise şi cineva îşi făcu apariţia. Dat fiind că bucătăria se vedea bine dinspre hol, era clar ce anume se petrecea acolo.

— Isuse, ce dezgustător! Nu-mi vine să cred că vă faceţi de cap în bucătărie!

Roşie de furie, Belinda trecu în goană pe lângă ei şi se îndreptă spre camera sa. Odată ajunsă în capul scărilor, se opri şi strigă:

— Eu mă duc să locuiesc cu mama — m-aţi auzit? Măcar acolo nu va trebui să vă văd pe voi băgându-vă limbile în gură toată ziua! E scârbos! M-aţi auzit?

Poc! Uşa de la camera Belindei fu trântită cu putere, după care se auzi cheia întorcându-se în broască. O clipă mai târziu începu să duduie muzica, atât de zgomotos,

încât făcea ca farfuriile de pe masă să se clatine şi să zornăie în ritmul cântecului.

— Hopaa, zise Dan cu o mină crispată, uitându-se către tavan.

— Da, „hopaa" e cuvântul cel mai potrivit, spuse Anna, desprinzându-se din îmbrăţişarea lui. Chiar nu îi e uşor fetei.

Luă farfuriile zornăitoare şi le puse în chiuvetă.

— Ştiu, dar va trebui să accepte faptul că există cineva în viaţa mea, zise Dan, părând iritat.

— Încearcă doar să te pui în locul ei. Mai întâi tu şi Pernilla aţi divorţat, apoi o grămadă de... — îşi cântări cu grijă vorbele — iubite care s-au perindat pe aici, după care mai apar şi eu în tablou, şi mă mut la tine cu doi copii mici. Belinda abia dacă are şaptesprezece ani, lucru care oricum e dificil, asta fără să mai fie nevoită să se obişnuiască şi cu apariţia în casă a trei străini.

— Ai dreptate, sunt conştient de asta, oftă Dan. Însă n-am idee cum să mă port cu o adolescentă. Adică... ar trebui să o las în pace, ori asta o va face să se simtă neglijată? Sau ar trebui să încerc să stau de vorbă cu ea, riscând astfel să creadă că sunt prea insistent? Ar trebui să existe un manual cu instrucţiuni pentru asemenea situaţii.

Anna râse.

— Cred că au omis să vă împartă manualele, în sala de maternitate. Dar te-ai putea strădui să discuţi cu ea. Dacă-ţi trânteşte uşa-n nas, măcar ai încercat. După care va trebui să încerci iar. Şi iar. Îi e teamă că te va pierde. Îi e teamă că va pierde dreptul de a fi copil. Îi e teamă că, odată mutaţi aici, vom pune noi stăpânire pe tot. Şi e de înţeles.

— Ce-am făcut să merit o femeie aşa de înţeleaptă? zise Dan, trăgând-o pe Anna aproape.

— Nu ştiu, spuse Anna zâmbind şi cuibărindu-şi chipul la pieptul lui. Bagă de seamă, nu sunt prea înţeleaptă. Ţi se pare doar, prin comparaţie cu fostele cuceriri.

— Ai grijă, râse Dan, strângând-o şi mai puternic în braţe. Dacă o ţii tot aşa, s-ar putea să păstrez până la urmă patul de pin.

— Deci vrei să stau aici sau nu?

— Bine, ai câştigat. E ca şi dispărut.

Râseră amândoi şi se sărutară. La etaj, muzica pop continua să duduie la un volum asurzitor.

Martin îi văzu pe băieţi de îndată ce viră pe aleea din faţa casei. Stăteau deoparte, cu braţele încrucişate la piept şi dârdâind. Aveau feţele palide şi părură vizibil uşuraţi la apariţia maşinilor de poliţie.

— Martin Molin, zise el, strângându-i mâna primului băiat care, bombănind, se prezentă drept Adam Andersson.

Celălalt băiat făcu doar semn cu mâna dreaptă, scuzându-se, cu o mină jenată.

— Am vomat şi m-am şters apoi cu... Ăă, nu cred că ar fi indicat să vă strâng mâna.

Înţelegător, Martin făcu semn din cap.

— În regulă, ce s-a petrecut de fapt aici?

Se întoarse spre Adam, care părea mai puţin tulburat. Acesta era mai scund decât prietenul său, cu păr blond, zburlit, şi cu o erupţie acneică agresivă pe obraji.

— Ei bine, lucrurile stau în felul următor...

Adam se uită înspre Mattias, care doar dădu din umeri, făcându-l astfel să continue.

— Ei bine, aveam de gând să mergem înăuntru şi să aruncăm o privire, din moment ce părea că bătrânii plecaseră.

— Bătrânii? zise Martin. Deci locuiau aici două persoane?

— Doi fraţi, îi răspunse Mattias. Nu ştiu cum îi cheamă, însă probabil că mama ştie. Ea le-a tot ridicat corespondenţa, începând cu luna iunie. Unul din fraţi pleacă mereu pe timpul verii, însă celălalt nu. Doar că de data asta, nimeni nu mergea să ia corespondenţa din cutie, deci ne-am imaginat că...

Lăsă fraza neterminată şi îşi plecă privirea. Încă mai avea o muscă moartă pe unul dintre pantofi. Scutură, dezgustat, din picior, în încercarea de a o îndepărta.

— El e bărbatul care zace mort în casă? zise apoi, ridicându-şi privirea.

— Pentru moment, tu ştii mai multe decât noi, spuse Martin. Dar continuă. Vă gândeaţi să mergeţi înăuntru, apoi ce s-a întâmplat?

— Mattias a găsit o fereastră deschisă şi s-a căţărat primul, zise Adam. Pare amuzant acum, fiindcă la ieşire, am descoperit că uşa principală era deschisă. Aşa că am fi putut intra pe-acolo, pur şi simplu. În orice caz, Mattias a intrat pe fereastră şi m-a tras după el. Când am sărit pe podea, am băgat de seamă că se auzeau nişte pârâituri atunci când păşeam, dar nu am văzut ce era, din cauza întunericului.

— Întuneric? îl întrerupse Martin. De ce era întuneric?

Cu coada ochiului, văzu că Gösta, Paula şi Bertil se aflau acum în spatele lui, ascultând.

— Toate jaluzelele erau lăsate în jos, explică răbdător Adam. Însă noi am ridicat jaluzeaua de la fereastra prin care am intrat şi atunci am văzut că podeaua era acoperită cu muşte moarte. Iar mirosul era oribil.

— Într-adevăr, era oribil, prinse curaj Mattias, părând a se lupta cu o nouă stare de greaţă.

— Şi apoi? zise Martin, încercând să nu se abată de la discuţie.

— Apoi am pătruns în cameră, iar scaunul de la birou era întors cu spatele la noi, aşa că nu ne-am putut da seama ce era acolo. Însă aveam sentimentul că... ei bine, m-am uitat şi eu la *CSI* şi, având în vedere mirosul groaznic şi muştele moarte... nu trebuia să fii un geniu ca să-ţi dai seama că a murit cineva acolo. Aşa că m-am dus până la scaun şi l-am întors. Iar el era acolo!

Pesemne că tabloul era încă prea intens pentru Mattias; acesta se întoarse şi vomă pe iarbă. Se şterse apoi la gură, şoptind:

— Scuze!

— E-n regulă, zise Martin. Cu toţii am reacţionat identic la un moment dat, când am fost confruntaţi cu un cadavru.

— Eu nu! spuse arţăgos Mellberg.

— Nici eu, rosti Gösta, laconic.

— Şi nici eu, adăugă Paula.

Martin se uită la ei peste umăr, cu o expresie aspră.

— Arăta aşa de scârbos, îi informă Adam.

În ciuda şocului, situaţia părea să-i ofere băiatului o oarecare satisfacţie. În spatele lui, Mattias se gârbovise şi vărsa din nou, însă părea că-şi golise deja conţinutul stomacului.

— Ar putea cineva să-i ducă pe băieţi la casele lor? spuse Martin, întorcându-se spre colegii lui.

La început nu primi niciun răspuns, apoi Gösta zise:

— Îi duc eu. Haideţi, băieţi, urcaţi în maşină.

— Locuim foarte aproape, zise Mattias, vlăguit.

— Atunci vă duc pe jos până acasă, replică Gösta, făcându-le semn să-l urmeze.

Cei doi merseră agale în urma lui, ca nişte adolescenţi tipici — Mattias cu o expresie recunoscătoare, în vreme ce Adam era vădit decepţionat de faptul că avea să rateze desfăşurarea evenimentelor.

Martin îi urmări cu privirea până când, odată trecuţi de colţ, se făcură nevăzuţi, apoi spuse, cam fără chef:

— Ei bine, haideţi să vedem ce-avem aici.

Bertil Mellberg îşi drese vocea.

— Eu n-am nicio problemă cu cadavrele, absolut nicio problemă; am văzut destule la viaţa mea. Însă cineva ar trebui să verifice... împrejurimile. Poate ar fi bine ca eu să mă ocup de sarcina asta, având în vedere că sunt şeful vostru şi poliţistul cu cea mai vastă experienţă, spuse el, dregându-şi iar vocea.

Martin şi Paula schimbară câteva priviri amuzate, dar înainte să-i răspundă, Martin se asigură că adoptase o mină serioasă.

— Că bine zici, Bertil. Cel mai indicat ar fi ca perimetrul să fie atent inspectat de o persoană cu experienţa ta. Paula şi cu mine vom merge înăuntru să aruncăm o privire.

— Cred că aşa ar fi cel mai înţelept.

Mellberg se balansă pe călcâie pentru o clipă, înainte să pornească de-a lungul peluzei.

— Intrăm? zise Martin.

Paula doar încuviinţă din cap.

— Cu grijă, îi spuse Martin, deschizând uşa. Nu vrem să distrugem probele, în caz că se dovedeşte că victima n-a murit din cauze naturale. O să aruncăm o scurtă privire, înainte de-a trimite specialiştii înăuntru.

— Am cinci ani de experienţă în divizia pentru crime violente, la Investigaţii Criminalistice Regionale din Stockholm. Ştiu cum să mă comport într-un posibil loc al crimei, replică Paula, cu blândeţe.

— Ah, scuze, n-am ştiut, zise jenat Martin, dar apoi îşi îndreptă atenţia asupra sarcinii pe care o avea de îndeplinit.

O tăcere nefirească domnea înăuntrul casei, fiind întreruptă doar de zgomotul paşilor pe podeaua din hol. Martin se întrebă dacă liniştea i s-ar fi părut la fel de cumplită şi fără să fi ştiut de prezenţa cadavrului în casă; într-un final, trase concluzia că nu, nu ar fi fost la fel.

— Pe-acolo, şopti el, apoi înţelese că nu avea niciun motiv să vorbească încet.

Drept urmare, repetă pe un ton normal cuvintele, iar sunetul acestora ricoşă de pereţi.

Paula îl urmă îndeaproape, în vreme ce Martin mai făcu câţiva paşi înainte, spre încăperea despre care presupuneau că e biblioteca. Odată ajuns acolo, deschise uşa. Se înteţi mirosul straniu pe care-l simţiseră după ce pătrunseseră în casă. Băieţii avuseseră dreptate. Podeaua era înţesată de muşte. Pe măsură ce înaintau, de sub tălpi le răsunau pârâituri. Miasma era puternică, însă probabil că mult mai slabă faţă de cum fusese la început.

— Fără îndoială că a murit cineva, cu destul de mult timp în urmă, zise Paula, după care ea şi Martin dădură cu ochii de ce se afla în cealaltă parte a camerei.

— Fără doar şi poate, spuse Martin.

Simţi un gust neplăcut în gură. Se îmbărbătă şi merse precaut de-a lungul camerei, înspre cadavrul aşezat pe scaun.

— Stai aici.

Ridică un braţ pentru a o atenţiona pe Paula, care aşteptă, supusă, în dreptul uşii. Nu se simţea jignită. Cu cât treceau mai puţini poliţişti prin încăpere, cu atât mai bine.

— Nu pare să fi murit din cauze naturale, zise Martin, simţindu-şi gura cuprinsă de un gust de fiere.

Înghiţi în sec de mai multe ori, concentrându-se asupra sarcinii pe care o avea de îndeplinit şi luptându-se cu impulsul de a vărsa. În ciuda stării deplorabile a cadavrului, nu încăpea îndoială. O contuzie pronunţată la una din tâmple era cum nu se putea mai grăitoare. Persoana din scaun fusese victima unui atac brutal.

Martin se întoarse cu grijă şi părăsi încăperea. Paula merse în urma lui. După câteva guri de aer proaspăt, greaţa i se risipi. În clipa aceea, îl văzu pe Patrik apărând de după colţ, de-a lungul aleii pietruite.

— E vorba de o crimă, zise Martin de îndată ce Patrik ajunse destul de aproape încât să-l audă. Torbjörn şi echipa sa vor trebui să vină şi să se apuce de lucru. Momentan, noi nu mai avem ce face.

— Am înţeles, îi răspunse Patrik, cu o mină sinistră. Aş putea să...?

Se opri şi se uită spre Maia, aflată în cărucior.

— Du-te şi aruncă o privire. Am eu grijă de Maia, spuse Martin, plin de zel, după care merse la fetiţă şi o luă în braţe. Haide, scumpete, să mergem să ne uităm la floricelele de-acolo.

— Floricele, repetă Maia, arătând cu degetul către stratul de flori.

— Ai fost înăuntru? o întrebă Patrik pe Paula.

Femeia dădu afirmativ din cap.

— N-arăta deloc bine. Pare că a stat acolo toată vara. Cel puţin, asta e părerea mea.

— Presupun că ţi-a fost dat să vezi multe de-a lungul anilor petrecuţi în Stockholm.

— Nu foarte multe cadavre în zona respectivă, însă au existat câteva cazuri cumplite.

— Ei bine, mă duc să arunc o privire. Eu, de fapt, sunt în concediu de paternitate, însă...

Paula zâmbi.

— E greu să stai deoparte, nu-i aşa? Te înţeleg. Însă Martin pare să se descurce bine.

Cu un surâs, ea îşi îndreptă privirea către straturile de flori, unde Martin se lăsase pe vine, alături de Maia, pentru a admira bobocii.

— E ca o stâncă. Din toate punctele de vedere, zise Patrik, în vreme ce se îndreptă spre casă.

Câteva minute mai târziu, reveni.

— Sunt de acord cu Martin. E cât se poate de limpede, având în vedere contuzia pronunţată de la tâmpla victimei.

— Nici urmă de suspect, zise Mellberg, suflând din greu. Aşadar, cum arată? Ai fost înăuntru, Hedström?

Patrik încuviinţă din cap.

— Da, fără îndoială avem de-a face cu o crimă. Ai de gând să chemi specialiştii?

— Fireşte, răspunse Mellberg, înfoindu-se. Doar sunt şeful acestui balamuc. Şi, apropo, tu ce cauţi aici? Ai insistat să-ţi iei concediu de paternitate şi acum, că îl ai, apari pe-aici, hodoronc-tronc.

Mellberg se întoarse către Paula.

— Eu nu înţeleg noua generaţie — bărbaţii stau acasă şi schimbă scutece, în vreme ce femeile se zbenguie în uniformă.

Brusc, se răsuci şi porni apăsat către maşina de poliţie, pentru a-i chema pe specialişti.

— Bun venit în Tanumshede, zise Patrik sec, primind drept răspuns un zâmbet amuzat.

— Nu-ţi face griji, nu mă simt jignită. Am mai avut de-a face cu genul ăsta. Dac-aş fi lăsat toate fosilele în uniformă să mă supere, m-aş fi dat bătută de mult.

— Îmi pare bine că gândeşti aşa, zise Patrik. Iar unicul avantaj e că măcar Mellberg dă dovadă de consecvenţă — discriminează pe toată lumea la fel.

— Ce uşurare să aflu asta, zise Paula, râzând.

— Ce-i aşa amuzant? întrebă Martin, care încă o avea pe Maia în braţe.

— Mellberg, rostiră la unison Patrik şi Paula.

— Ce-a mai zis acum?

— Eh, ca de obicei, spuse Patrik, întinzându-se pentru a o lua pe Maia. Dar s-ar părea că Paula îi va face faţă, aşa că lucrurile vor fi în regulă. Acum, domnişorica asta şi cu mine trebuie să ne îndreptăm spre casă. Fă-le cu mâna, scumpete.

Maia dădu din mână şi zâmbi spre Martin, care se lumină la faţă.

— Ce, mă părăseşti, iubire? Credeam că noi doi avem ceva special, zise el, bosumflându-se şi prefăcându-se trist.

— Maia nu va fi interesată nicicând de alt bărbat cu excepţia tăticului său. Nu-i aşa, dulceaţă?

Patrik îşi frecă nasul de gâtul Maiei, făcând-o să chiuie şi să râdă. După aceea, o aşeză în cărucior şi le făcu semn cu mâna colegilor săi. Pe de-o parte, era uşurat că putea să plece, pur şi simplu. Însă pe de alta, ar fi dat orice să poată rămâne.

*

Era confuză. Să fi fost luni? Sau să se fi făcut deja marţi? Britta păşi agitată de-a lungul şi de-a latul sufrageriei. Era atât de... frustrant. Avea senzaţia că cu cât se chinuia să se agaţe de ceva, cu atât lucrul îi scăpa şi mai mult. În clipele de luciditate, o voce lăuntrică îi spunea că ar fi putut controla situaţia printr-o completă stăpânire de sine. Ar fi putut recăpăta controlul asupra minţii sale. În acelaşi timp, ştia că mintea îi făcea feste, se degrada, pierzându-şi capacitatea de a memora, de a reţine momente, fapte, informaţii, chipuri.

Luni. Era luni. Bineînţeles. Cu o zi în urmă, o vizitaseră fiicele sale şi familiile acestora, pentru a lua împreună cina de duminică. În concluzie, era luni. Fără doar şi poate. Cu un sentiment de uşurare, Britta se opri din mers. Îi părea o mică victorie. Măcar avea idee ce zi era.

Ochii îi fură năpădiţi de lacrimi şi se aşeză la un capăt al canapelei. Tapiţeria Josef Frank era frumoasă şi familiară. Cumpărase materialul împreună cu Herman. Sau, mai bine zis, ea îl alesese, iar el fusese de acord cu alegerea făcută. Orice, doar să fie ea fericită. Ar fi acceptat bucuros şi o canapea portocalie cu buline verzi, dacă asta şi-ar fi dorit ea. Herman, da... Unde era Herman? Începu să culeagă neliniştită scame de pe modelul floral al tapiţeriei. Ba totuşi ştia unde se afla bărbatul. Chiar ştia. În sinea ei, îl vedea mişcându-şi buzele, explicându-i unde avea de gând să meargă. Ba chiar îşi amintea cum i-o repetase, de mai multe ori. Însă la fel cum uitase ce zi era, îi scăpase, în momentele respective, şi acea rămăşiţă de informaţie, zăpăcind-o şi supărând-o. Apucă frustrată braţul canapelei. Dacă s-ar fi concentrat puţin, ar fi reuşit să-şi amintească.

Un sentiment de panică o copleşi. Unde era Herman? Avea să fie plecat mult timp? Lăsând-o pe ea acolo? Poate chiar lăsând-o de tot? Asta să fi şoptit buzele sale, în acea vagă amintire ce-i trecuse prin minte? Trebuia să se asigure că nu era aşa. Trebuia să meargă şi să verifice dacă lucrurile lui încă se aflau acolo. Britta sări ca arsă de pe canapea şi fugi degrabă la etaj. Panica îi duduia în timpane, ca un val de reflux. Ce-i spusese, mai exact, Herman? O privire aruncată în dulap o linişti. Toate lucrurile lui erau acolo: jachete, pulovere, cămăşi. Cu toate se aflau acolo. Însă tot nu ştia unde era el.

Britta se aruncă pe pat, se ghemui ca un copilaş şi plânse. În mintea ei, lucrurile continuau să dispară. Clipă de clipă, minut cu minut, memoria vieţii îi era ştearsă. Fără ca ea să poată împiedica asta.

— Bună! Ce mai plimbare aţi făcut. Sunteţi plecaţi de-o grămadă de timp.

Erica le ieşi în întâmpinare, iar fetiţa îi dădu mamei sale o sărutare umedă.

— Aha. Tu n-ar trebui să lucrezi? întrebă Patrik, evitând să o privească în ochi pe Erica.

— Mda, păi... oftă ea. Îmi e greu să pornesc. Stau şi mă holbez la ecran şi mânânc ciocolată. Dacă o ţin tot aşa, voi avea nouăzeci de kilograme la finalul cărţii.

Îl ajută pe Patrik să îi scoată Maiei costumaşul.

— Nu m-am putut abţine şi am aruncat o privire în jurnalul mamei.

— Ceva interesant? întrebă Patrik, răsuflând uşurat fiindcă nu avea să fie nevoit să vină cu explicaţii pentru întârzierea lor.

— Nu prea. În general e despre viaţa ei de zi cu zi. Însă n-am citit decât vreo câteva pagini. Trebuie să mă rezum la doze mici.

Erica se îndreptă spre bucătărie şi, ca pentru a schimba subiectul, zise:

— Bem un ceai?

— Ar fi grozav, spuse Patrik, atârnându-şi haina, apoi pe cea a Maiei în cuier.

O urmă pe Erica spre bucătărie, privind-o cum trebăluia, punând apa la fiert şi scoţând plicurile de ceai şi ceştile. Pe Maia o puteau auzi jucându-se în sufragerie. După câteva minute, Erica puse două ceşti aburinde pe masa din bucătărie, iar cei doi se aşezară faţă-n faţă.

— În regulă, să auzim, spuse ea, examinându-l pe Patrik.

Îl cunoştea prea bine. Expresia ochilor, felul în care bătea agitat din degete; fie nu voia să îi spună ceva anume, fie nu îndrăznea.

— Ce vrei să spui? întrebă el, încercând să pară inocent.

— Nu mă privi aşa cu ochişorii tăi albaştri. Ce anume îmi ascunzi?

Luă o gură din ceaiul fierbinte şi aşteptă amuzată ca el să se liniştească şi să treacă la subiect.

— Ei bine...

— Da? zise Erica, într-o încercare de a-l încuraja, dar confirmând, în acelaşi timp, faptul că o latură a ei se desfăta, în mod sadic, observându-i evidenta stinghereală.

— Ei bine, s-a întâmplat ceva în timp ce eram la plimbare cu Maia.

— Serios? Amândoi mi-aţi venit acasă teferi şi nevătămaţi, deci ce-ar putea fi?

— Păi...

Chibzuind asupra felului în care să-i explice mai bine, Patrik sorbi din ceai pentru a mai câştiga timp.

— Mergeam spre moara lui Lersten, când au apărut Martin şi echipajul, pentru a verifica un raport primit.

Se uită prudent spre Erica. Aceasta ridică din sprânceană şi aşteptă continuarea.

— Cineva sunase şi raportase găsirea unui cadavru într-o casă de pe drumul către Hamburgsund, aşa că ei se îndreptau într-acolo ca să arunce o privire.

— Înţeleg. Dar tu eşti în concediu de paternitate, aşa că nu prea are de-a face cu tine.

Brusc, Erica tresări, ducând ceaşca la buze.

— Doar nu vrei să-mi spui că...

Îl privi cu neîncredere.

— Ba da, zise Patrik, pe un ton puţin cam strident şi cu privirea aţintită asupra mesei.

— Vrei să spui că ai dus-o pe Maia într-un loc unde s-a găsit un cadavru? întrebă ea, cu ochii ţintă la Patrik.

— Păi, da, însă Martin a avut grijă de ea cât timp am mers eu înăuntru, să arunc o privire. A dus-o să vadă straturile de flori.

Îndrăzni să-i ofere un zâmbet împăciuitor, însă primi înapoi doar o privire glacială.

— Înăuntru, să arunci o privire?

Cuburile de gheaţă din tonul vocii sale zornăiau nemiloase.

— Eşti în concediu de paternitate. Cuvintele-cheie sunt „concediu", ca să nu mai pomenesc de „paternitate"! Cât de greu o fi să spui „Nu lucrez momentan"?

— Doar m-am dus înăuntru ca să arunc o privire, spuse el pe un ton jalnic, însă conştient că soţia lui avea dreptate.

Era într-adevăr în concediu. Concediu de paternitate. Colegii lui puteau să se descurce singuri. Şi nici nu ar fi trebuit să o ducă pe Maia în preajma locului crimei.

În clipa aceea, îşi dăduse seama că mai exista un detaliu neştiut de Erica. Îşi simţi faţa contractându-se nervos atunci când înghiţi în sec şi adăugă:

— Apropo, s-a dovedit a fi o crimă.

— O crimă!

Vocea ei căpătă un ton de falset.

— Nu-i de-ajuns că o duci pe Maia la o casă unde a fost descoperit un cadavru — se mai dovedeşte a fi şi omucidere!

Dădu din cap. Restul vorbelor pe care voia să le spună părură să o înece.

— Nu se va mai repeta niciodată, zise Patrik, ridicând mâinile. Echipajul va trebui să rezolve cazul fără mine. Sunt în concediu până în ianuarie şi ei ştiu asta. Mă voi devota sută la sută Maiei. Pe cuvânt de onoare!

— Ar fi bine să vorbeşti serios, mârâi Erica.

Era atât de furioasă, încât voia să se aplece peste masă şi să-l scuture bine. Apoi curiozitatea o copleşi.

— Unde a avut loc? Au aflat identitatea victimei?

— N-am idee. Era o casă mare, albă, la vreo câteva sute de metri de-a lungul drumului, pe partea stângă, la prima intersecţie spre dreapta, după moară.

Erica îl privi mirată. Apoi spuse:

— O casă mare, albă, cu borduri gri?

Patrik se gândi o clipă şi dădu afirmativ din cap.

— Da, cred că aşa e. Scria „Frankel" pe cutia de scrisori.

— Ştiu cine locuieşte acolo. Axel şi Erik Frankel. Ştii, acel Erik Frankel pe care l-am consultat în legătură cu medalia nazistă.

Patrik o privi uluit. Cum de uitase? Frankel nu era chiar cel mai obişnuit nume în Suedia.

Din sufragerie, o auziră pe Maia gângurind voioasă.

Se făcuse deja târziu după-amiază când ajunseră într-un final înapoi la secţie. Între timp, apăruseră Torbjörn Ruud, şeful diviziei criminalistice, alături de echipa sa, iar împreună îşi făcuseră bine treaba, apoi plecaseră. De asemenea, cadavrul fusese luat şi se afla în drum spre laboratorul criminalistic, unde avea să fie supus tuturor examinărilor posibile şi imposibile.

— Ei bine, a fost o zi de luni pe cinste, zise Mellberg oftând, în vreme ce Gösta parcă maşina.

— Aşa e, spuse Gösta, după bunul lui obicei de a nu vorbi în zadar.

Când intrară în secţie, Mellberg abia dacă avu timp să-şi dea seama ce se apropia, cu viteză maximă, când o creatură zburlită începu să sară pe el, aplicându-i apoi o limbă umedă pe faţă.

— Hei! Hei! Potoleşte-te!

Dezgustat, Mellberg împinse la o parte câinele. Cu urechile lăsate, animalul merse dezamăgit către Annika, târşâindu-şi picioarele.

Gösta îşi înfrână impulsul de a râde, în vreme ce Mellberg şterse cu podul palmei balele câinelui şi îşi refăcu pieptănătura elaborată, mormăind nervos în tot acel timp.

Amuzat, Gösta se pregătea să intre în birou, când fu oprit de nişte strigăte:

— Ernst! Ernst! Vino aici, în clipa asta!

Trecuse destul de multă vreme de la concedierea colegului lor, Ernst Lundgren, şi nu se pomenise deloc cum că s-ar reîntoarce în poliţie.

Gösta păşi în coridor şi îl văzu pe Mellberg, cu o faţă roşie ca racul, arătând cu degetul spre podea.

— Ernst, ce-i asta?

În vreme ce câinele apăru, mergând tiptil, cu capul plecat de ruşine, Mellberg urlă după Annika, iar aceasta veni şi ea, o clipă mai târziu.

— Hopa, se pare că am avut un mic accident aici.

Îi aruncă o privire înţelegătoare câinelui, iar acesta se dădu recunoscător mai aproape de ea.

— Un mic accident? Ernst şi-a făcut nevoile pe podeaua mea.

— Ce se întâmplă? întrebă Martin, venind din urmă, alături de Paula.

Gösta, care abia dacă îşi mai putea stăpâni râsul, reuşi să articuleze:

— Ernst... şi-a făcut nevoile pe podea.

Martin îşi mută privirea de la moviliţa de pe podeaua lui Mellberg spre câinele ce stătea lipit de piciorul Annikăi.

— Nu-mi spune că i-ai dat numele de Ernst! zise el şi începu să chicotească, la rându-i.

— În regulă, în regulă, spuse Mellberg. Annika, fă curat aici, ca să ne putem întoarce cu toţii la muncă.

Merse cu paşi apăsaţi până la biroul său, unde se aşează. Câinele privi ba spre Annika, ba spre Bertil, după care, hotărând că trecuse deja ce era mai rău, dădu din coadă şi i se alătură noului său stăpân.

Ceilalţi schimbară priviri mirate, întrebându-se ce anume vedea patrupedul la Bertil Mellberg, ceva care pesemne le scăpase lor.

Erica se gândea neîncetat la Erik Frankel. Nu îl cunoscuse prea bine, însă el şi fratele lui, Axel, făcuseră dintot-

deauna parte din comunitatea Fjällbacka. Erau supranumiţi „fiii doctorului", cu toate că trecuseră cincizeci de ani de când tatăl lor practicase medicina în Fjällbacka şi patruzeci de ani de când murise.

Îşi aminti vizita pe care le-o făcuse în acea casă, care aparţinuse odinioară părinţilor acestora, şi devenise apoi cămin pentru ambii fraţi. Fusese unica dată când îi vizitase. Cei doi burlaci purii împărtăşeau o fascinaţie pentru Germania şi nazism, fiecare în felul său aparte. Erik, fost profesor de istorie, colecţiona artefacte din epoca nazistă. Axel, fratele mai mare, avea legături cu Centrul Simon Wiesenthal* — asta în caz că memoria nu o înşela pe Erica. În plus, îşi amintea vag că Axel avusese necazuri pe timp de război.

Îi telefonase lui Erik şi îi prezentase descoperirea făcută, descriindu-i medalia. Îl întrebase dacă ar fi putut să o ajute, cercetându-i originile şi explicându-i poate de ce ajunsese în posesia mamei sale. Reacţia lui neîntârziată fusese tăcerea. Erica spusese „alo" de câteva ori, crezând că-i închisese telefonul în nas. Într-un final, bărbatul îi zisese pe un ton straniu să aducă medalia, ca să o poată examina. Tăcerea lungă şi tonul ciudat o neliniştiseră, dar nu îi pomenise nimic despre asta lui Patrik. Se convinsese singură că probabil îşi imaginase ea totul. Iar atunci când mersese acasă la cei doi fraţi, nu observase nimic straniu. Erik o întâmpinase politicos şi o condusese în bibliotecă. Cu o mină precaută, el îi luase medalia şi o studiase atent. Apoi întrebase dacă era posibil să o

* Fondat în 1977 şi numit după Simon Wiesenthal, supravieţuitor al Holocaustului, devenit un aşa-zis vânător de nazişti, centrul reprezintă o organizaţie nonguvernamentală menită să sprijine drepturile comunităţilor evreieşti de pretutindeni.

păstreze pentru o vreme, ca să poată face mai multe cercetări. Erica încuviinţase.

Apoi el îi arătase colecţia sa. Cu un amestec de teamă şi interes, femeia privise artefactele ce aveau o legătură atât de strânsă cu acea perioadă întunecată şi funestă. Nu se putuse abţine să nu întrebe cum de o persoană ca el — o persoană atât de opusă nazismului şi tuturor lucrurilor pe care le simbolizase acesta — dorea să colecţioneze şi să se înconjoare de obiecte ce aveau să-i amintească de acele vremuri îngrozitoare. Erik ezitase înainte de a-i răspunde. Ridicase o caschetă cu emblema SS şi o ţinuse într-o mână, formulându-şi, între timp, răspunsul.

— Nu am încredere că oamenii vor ţine minte, zise el, într-un final. Fără lucruri vizibile şi palpabile, uităm atât de uşor lucrurile pe care nu dorim să ni le amintim. Eu colecţionez obiecte ce vor servi drept aduceri-aminte. Şi probabil că, pe de altă parte, nu vreau să las aceste lucruri în mâinile unor oameni care le-ar putea privi cu alţi ochi. Cu admiraţie.

Erica dăduse din cap. Înţelesese oarecum, şi totuşi, nu pe deplin. După aceea, se salutaseră strângându-şi mâinile, şi ea plecase.

Iar acum el nu mai era în viaţă. Fusese ucis. Poate că nu la mult timp după vizita ei. Conform spuselor lui Patrik, stătuse mort în casă întreaga vară.

Din nou, se gândi la tonul straniu al lui Erik, din clipa în care auzise despre medalie. Se întoarse către Patrik, aflat lângă ea pe canapea, butonând telecomanda.

— Ştii cumva dacă medalia se mai află acolo?

Patrik îi aruncă o privire uimită.

— N-am idee. Nici măcar nu mi-a trecut prin minte. Însă nu s-au găsit dovezi cum că ar fi fost ucis ca urmare

a unui jaf. În plus, cine să fie interesat de o medalie nazistă veche? Nu sunt foarte rare. Am senzaţia că există destul de multe...

— Da, ştiu, însă...

Totuşi pe Erica o frământa ceva.

— Ai putea să-ţi suni colegii mâine, să-i întrebi de medalie?

— Nu ştiu ce să zic, răspunse Patrik. Cred că au lucruri mai bune de făcut decât să-şi petreacă timpul căutând o medalie veche. Putem sta de vorbă mai târziu cu fratele lui Erik. Să-l rugăm pe el să ne-o găsească. Probabil că e încă pe undeva, prin casă.

— A, da, Axel. Unde e? De ce nu a descoperit el cadavrul fratelui său?

Patrik dădu din umeri.

— Eu sunt în concediu de paternitate, ai uitat? Va trebui să-l suni tu singură pe Mellberg şi să-l întrebi.

— Ha, ha, foarte amuzant, zise Erica, simţindu-se agitată în continuare. Nu ţi se pare straniu că Axel nu l-a găsit?

— Sigur, dar n-ai zis tu că era plecat pe undeva atunci când ai mers la ei acasă?

— Păi, da. Erik mi-a spus că fratele lui era în străinătate. Dar asta se întâmpla în iunie.

— De ce-ţi faci griji în legătură cu asta?

Patrik îşi mută privirea înapoi la televizor. *Äntligen hemma** era pe cale să înceapă.

— Nu prea ştiu, zise Erica, privind în gol spre ecranul televizorului.

---

* *În sfârşit, acasă* — emisiune TV suedeză, în cadrul căreia gazda, Martin Timell, oferă diferite idei şi trucuri pentru amenajări şi decoraţiuni interioare.

Nu își putea explica sentimentul de neliniște ce o cuprinse. Dar încă își amintea tăcerea de la telefon a lui Erik și încă putea auzi ușoara ezitare din vocea lui, atunci când o rugase să-i aducă medalia. Ceva îi declanșase acea reacție. Ceva legat de medalie.

Încercă să-și scoată din minte acele lucruri și să se concentreze, în schimb, asupra ciopliturilor lui Martin Timell.

— Bunicule, să-l fi văzut! Negrul ăla nenorocit a dat să taie rândul și — poc! Un șut, și s-a prăbușit ca un copac. Apoi i-am tras una la ouă și l-am lăsat acolo schelălăind cel puțin un sfert de oră.

— Și ce-ai câștigat, Per? În afară de faptul că ai putea fi acuzat de atac și trimis la o casă de corecție. Nu vei câștiga deloc simpatie în felul ăsta. Doar se va strânge și mai multă lume împotriva ta. Și în loc să-ți ajuți cauza, vei ajunge să aduni și mai multă opoziție.

Frans își privi țintă nepotul. Uneori nu știa cum avea să-i strunească toți acei hormoni adolescentini cu care era inundat băiatul. În plus, știa atât de puține. În ciuda atitudinii dure, cu pantaloni de armată, model camuflaj, cu bocanci grei, cu capul ras, nu era decât un copil speriat, de cincisprezece ani. Nu știa nimic. N-avea idee cu ce se mânca nimic pe lumea asta. Nu știa cum să își canalizeze impulsurile distructive în așa fel încât să poată fi folosite precum un vârf de suliță, pentru a străpunge direct structura societății.

Băiatul își plecă rușinat capul și se așeză pe trepte, lângă bunicul său. Frans știa că vorbele sale dure îi intraseră la cap. Nepotul lui încerca mereu să îl impresioneze. Însă i-ar fi făcut o defavoare lui Per dacă nu i-ar fi arătat

cum funcţiona lumea. Lumea era dură şi rece şi neînduplecată — numai cei puternici aveau să iasă victorioşi.

În acelaşi timp, îl iubea pe băiat şi dorea să-l protejeze din calea răului. Frans îl cuprinse cu un braţ pe după umeri, surprins de slăbiciunea acestora. Per îi moştenise constituţia. Înalt, deşirat, cu umeri înguşti. Niciun antrenament la sala de forţă nu avea să schimbe asta.

— Trebuie să stai locului şi să te gândeşti, zise Frans pe un ton mai blând. Gândeşte înainte să acţionezi. Foloseşte-ţi vorbele, nu pumnii. Violenţa nu e cea dintâi unealtă. Este ultima.

Îl strânse mai tare de umeri. Preţ de un moment, Per se rezemă de el, aşa cum făcea în copilărie. Apoi îşi aminti că încerca să fie bărbat. Că lucrul cel mai important pe pământ era să-l facă mândru pe bunicul, drept pentru care îşi îndreptă spinarea.

— Ştiu, bunicule. Doar că m-am enervat aşa de tare când s-a băgat. Fiindcă asta fac mereu. Se bagă mereu în toate. Cred că lumea e a lor, că Suedia e a lor. M-a făcut aşa de... furios.

— Ştiu, zise Frans, luându-şi braţul de după umerii nepotului său şi bătându-l, în schimb, peste genunchi. Dar, te rog, stai şi gândeşte-te. N-o să-mi fii de ajutor dacă ajungi la puşcărie.

Kristiansand, 1943

Avusese rău de mare tot drumul spre Norvegia, deşi ceilalţi nu păruseră să se confrunte cu aceeaşi problemă. Erau obişnuiţi cu navigatul, crescuseră făcând asta. Aveau marea-n sânge, după cum spunea tatăl lui; se deprinseseră cu valurile şi nu întâmpinau dificultăţi în a străbate puntea. Şi păreau imuni la greaţa ce-i cuprinsese lui stomacul, ajungându-i până în gât. Axel se rezemă greoi de balustradă. Nu voia decât să se aplece peste bord şi să verse, dar refuză să se dedea unui asemenea comportament înjositor. Ştia că tachinările din partea celorlalţi nu ar fi fost maliţioase, dar era prea mândru ca să ajungă de râsul lor. În curând urmau să sosească la destinaţie, iar în clipa în care avea să pună piciorul pe ţărm, greaţa i-ar fi trecut. Ştia asta din experienţă, fiindcă mai făcuse drumul respectiv de nenumărate ori.

— Se vede ţărmu! strigă Elof, căpitanul vasului. Acostăm în zece minute.

Elof aruncă o privire spre Axel, care i se alăturase la cârmă. Faţa căpitanului era pârjolită de soare şi de vânt, iar pielea-i era tăbăcită, după ani întregi de expunere la elementele naturii.

— Totul în regulă? întrebă el cu o voce joasă, privind în jur.

În portul din Kristiansand puteau vedea aliniate toate vasele nemţeşti, fapt care servea drept aducere-aminte a ocupaţiei străine. Până atunci, Suedia fusese cruţată de soarta pe care-o îndurase Norvegia, însă nimeni nu ştia cât de mult avea să dureze norocul lor. Aşa că suedezii nu-şi scăpau din ochi vecinii de la vest, şi nici avansarea germană prin restul Europei, la drept vorbind.

— Tu ocupă-te de problemele tale, iar eu mă voi ocupa de ale mele, zise Axel.

Sună mai dur decât îi fusese intenţia, dar îl neliniştea faptul că îi expunea pe membrii echipajului la nişte riscuri ce ar fi trebuit să-l privească doar pe el. Cu toate acestea, nu constrânsese pe nimeni. Elof încuviinţase fără ezitare atunci când Axel întrebase dacă putea să navigheze uneori alături de el, ducând cu sine anumite... bunuri. Nu fusese niciodată nevoit să explice natura transportului său, iar Elof şi ceilalţi membri ai echipajului de pe Elfrida *nu întrebaseră.*

Ancorară în port şi scoaseră documentele ce trebuiau prezentate. Germanii erau minuţioşi când venea vorba de hârtii şi abia când se terminau toate formalităţile le dădeau voie suedezilor să descarce piesele ce se numărau pe lista încărcăturii oficiale. Norvegienii preluau bunurile, în vreme ce nemţii supravegheau îndârjiţi procedura, cu armele la îndemână. Axel îşi aştepta rândul până seara. Marfa lui nu putea fi adusă la ţărm decât după lăsarea întunericului. De cele mai multe ori, era vorba de produse alimentare. Mâncare şi veşti. În asta consta şi încărcătura de acum.

După ce luă cina într-o atmosferă tensionată, Axel începu să aştepte nerăbdător ora stabilită. O bătaie precaută în geam îi făcu pe el şi pe toţi ceilalţi să tresară. Axel se aplecă repede înainte, ridică o porţiune din scândurile podelei şi începu să scoată lăzi de lemn. Silenţioase şi atente, nişte mâini

se întinseră înăuntru pentru a apuca lăzile, care mai apoi erau pasate altcuiva, pe doc. În tot acest timp, îi auzeau pe germani discutând între ei în cazarmă, la mică distanţă de-acolo. Până la acea oră din noapte, trecuseră deja la băuturile tari, lucru care permitea activităţii primejdioase de pe vas să treacă neobservată. Germanii beţi erau mult mai uşor de păcălit decât germanii treji.

Cu un „mulţumesc" şoptit în norvegiană, ultima ladă a încărcăturii dispăru în întuneric. O nouă livrare decursese lin. Buimac de uşurare, Axel făcu cale întoarsă spre teugă. Trei perechi de ochi îl ţintuiră, însă nimeni nu spuse nimic. Elof doar dădu din cap, după care se întoarse pentru a-şi umple pipa. Axel trăi un copleşitor sentiment de recunoştinţă faţă de bărbaţii care sfidau cu acelaşi calm atât vijeliile, cât şi naziştii. Acceptaseră demult faptul că nu deţineau control asupra meandrelor vieţii şi sorţii şi încercau, pur şi simplu, să-şi trăiască viaţa pe cât puteau de bine. Restul se afla în mâinile lui Dumnezeu.

Extenuat, Axel se întinse în culcuşul lui, legănat de uşoara balansare a vasului şi de clipocitul apei ce se lovea de carenă. În cazarmele de pe doc, vocile nemţilor se ridicau şi coborau. După o vreme, începură să cânte. Atunci însă Axel deja dormea adânc.

Capitolul 3

— În regulă, ce ştim până în momentul de faţă? întrebă Mellberg, privind în camera de recreaţie.

Cafeaua era gata, chiflele erau pe masă şi toată lumea era de faţă.

Paula îşi drese vocea.

— Am luat legătura cu fratele, Axel. S-ar părea că lucrează la Paris, acolo unde îşi şi petrecea mereu verile. Se află acum în drum spre casă. Părea supărat când l-am anunţat de moartea fratelui său.

— Ştim când a părăsit ţara? întrebă Martin, întorcându-se spre Paula.

Femeia consultă caietul pe care-l avea dinainte.

— Trei iunie, după spusele lui. Fireşte că voi verifica asta.

Martin dădu din cap.

— Am primit vreun raport preliminar de la Torbjörn şi echipa lui? întrebă Mellberg, mişcându-şi cu grijă picioarele.

Ernst se lăsase cu toată greutatea pe picioarele noului său stăpân, iar acesta începuse să simtă ace peste tot,

însă din cine ştie ce motiv, nu se încumetase să împingă patrupedul la o parte.

— Încă nu, zise Gösta, întinzându-se după o chiflă. Dar am vorbit cu el în dimineaţa asta şi s-ar putea să primim ceva mâine.

— Foarte bine, să sperăm că se va întâmpla dis-de-dimineaţă, zise Mellberg, schimbându-şi iar poziţia picioarelor, cu toate că Ernst se mută odată cu el.

— Vreun suspect? Posibili inamici? Ameninţări? Orice?

Martin dădu din cap.

— Nu avem niciun raport la dosar. Dar a fost un personaj controversat. Nazismul stârneşte întotdeauna reacţii puternice.

— Am putea merge să aruncăm o privire la el acasă. Să vedem dacă există scrisori de ameninţare sau asemenea lucruri prin sertare.

Cu toţii se întoarseră uimiţi spre Gösta. Colegii acestuia erau de părere că Gösta Flygare prindea viaţă numai pe terenul de golf. Se întâmpla rar ca el să dea dovadă de iniţiativă la lucru.

— Ia-l pe Martin cu tine şi duceţi-vă acolo după şedinţă, zise Mellberg, cu un zâmbet satisfăcut.

Gösta încuviinţă, revenind iute la postura sa letargică.

— Paula, află când trebuie să sosească fratele — Axel parcă îl chema, nu? Având în vedere că nu ştim când a murit Erik, e posibil ca Axel să fie cel care i-a sfărâmat ţeasta, pentru ca apoi să fugă din ţară. Trebuie să-l înhăţăm de îndată ce pune piciorul pe pământ suedez.

Paula îşi ridică privirea din caiet.

— Soseşte pe aeroportul Landvetter mâine-dimineaţă, la nouă şi un sfert.

— Bun. Asigurați-vă că vine mai întâi aici, înainte să facă orice altceva.

În clipele acelea, Mellberg se văzu nevoit să-și miște picioarele, care începuseră să-i amorțească. Ernst se ridică, îi aruncă o privire ofensată și plecă spre biroul lui Mellberg, pentru a-și găsi consolarea în coșul lui special.

— Pare a fi dragoste adevărată, observă Annika și râse, privind cum câinele se îndepărta.

— Hmm, ei bine... zise Mellberg, dregându-și vocea. Chiar voiam să te întreb: când are să vină cineva să ia potaia asta?

— Vezi tu, nu-i chiar așa de simplu, răspunse femeia, adoptând cea mai inocentă expresie. Am tot sunat în stânga și-n dreapta, însă nimeni nu pare să poată lua un câine de talia lui, așa că dacă ai putea să mai ai grijă de el vreo câteva zile...

Îl privi lung, cu ochii ei mari și albaștri.

Mellberg mormăi.

— Of, în regulă, ar trebui să mai pot suporta haimanaua pentru încă vreo câteva zile. Însă apoi va trebui să se întoarcă pe străzi, dacă nu-i găsești stăpân.

— Mulțumesc, Bertil. Drăguț din partea ta. O să fac tot posibilul.

În vreme ce Mellberg se întoarse, Annika le făcu celorlalți semn cu ochiul. Dându-și seama ce pusese la cale, aceștia se chinuiră să nu râdă. Îl prinsese în plasă pe Bertil; fără doar și poate.

— Bine, bine, zise Mellberg. Acum, înapoi la treabă!

Mișcându-se greoi, părăsi camera.

— În regulă, l-ați auzit pe șefu', zise Martin, ridicându-se în picioare. Mergem, Gösta?

Gösta deja părea să regrete sugestia făcută, care avea să atragă după sine mai multă muncă pentru el; cu toate acestea, dădu obosit din cap şi merse în urma lui Martin, spre uşă. Trebuia doar să reziste până la sfârşitul zilelor de lucru. Odată cu weekendul, avea să fie pe terenul de golf începând de la ora şapte dimineaţa, atât sâmbăta, cât şi duminica. Până atunci, se menţinea doar pe linia de plutire.

Pe Erica o bântuiau în continuare gândurile cu privire la Erik Frankel şi la medalie. Izbutise să-şi scoată asta din minte preţ de câteva ceasuri, timp în care începuse lucrul la carte, dar, de îndată ce îşi pierduse concentrarea, reluase în minte scurta întâlnire avută cu Erik. Păruse un om blând şi curtenitor, dornic să-şi împărtăşească vastele cunoştinţe cu privire la subiectul care îl interesa cel mai mult: nazismul.

Dându-se bătută, Erica închise manuscrisul şi căută pe Google numele lui Erik Frankel. Apăru o serie întreagă de rezultate, unele referindu-se clar la alte persoane, care aveau acelaşi nume. Însă existau destule informaţii şi cu privire la acel Erik Frankel care o interesa pe ea, aşa că petrecu aproape o oră navigând pe site-uri. Născut în 1930 în Fjällbacka, avea un frate pe nume Axel, care era cu patru ani mai mare decât el. Tatăl lor fusese doctor în Fjällbacka din 1935 până în 1954. Multe link-uri duceau spre bloguri despre nazism, însă Erica nu găsi nimic care să indice că bărbatul era un simpatizant al doctrinei. Dimpotrivă. Cu toate că unele bloguri dădeau în vileag o admiraţie şovăitoare faţă de anumite aspecte ale nazismului, se părea că interesul lui Erik era datorat unei pure fascinaţii pentru subiectul respectiv.

Tocmai îşi închise browserul de internet, amintindu-şi că nu avea deloc timp pentru aşa ceva, când la uşa din spatele ei se auzi o bătaie sfioasă.

— Scuze, te deranjez?

Patrik deschise uşa, după care îşi vârî capul.

— Nu, deloc.

Erica se întoarse cu scaunul, dând ochii cu el.

— Am venit doar să-ţi spun că Maia doarme şi eu trebuie să fug puţin afară, cu nişte treburi. Ai putea să ţii aici asta, cât timp sunt plecat?

Îi dădu monitorul pentru bebeluşi pentru a putea auzi dacă se trezea Maia.

— Păi... ar cam trebui să lucrez, oftă Erica. Ce ai de făcut pe-afară?

— Trebuie să merg la bancă, în plus, am rămas fără Nezeril, aşa că m-am gândit să dau o fugă şi până la farmacie, după care aş putea să iau un bilet la loto şi să fac şi nişte cumpărături.

Brusc, Erica se simţi extrem de ostenită. Se gândi la toate treburile pe care le avusese de făcut de-a lungul ultimului an, de fiecare dată cu Maia în cărucior sau în braţe. De cele mai multe ori, odată terminate comisioanele, ajunsese acasă udă-leoarcă de transpiraţie. Nu avusese niciodată pe cineva care să fi stat cu Maia, în vreme ce ea să poată merge la cumpărături. Dar îşi scoase din minte acele gânduri; nu voia să pară meschină sau arţăgoasă.

— Fireşte că pot avea grijă de ea cât timp eşti plecat, îi spuse, zâmbind şi încercând să dea dovadă de puţin entuziasm. Pot continua să lucrez, în vreme ce ea doarme.

— E grozav, spuse Patrik, sărutând-o pe obraz, înainte de-a trânti uşa în urma sa.

„Da, e grozav, n-am ce zice", gândi Erica în sinea ei, deschizând apoi manuscrisul, gata să şi-l scoată complet din minte pe Erik Frankel.

Abia dacă îşi puse degetele deasupra tastaturii, când monitorul pentru bebeluşi emise un cârâit. Erica îngheţă pe loc. Probabil că nu era nimic. Se mişca doar în pătuţ; uneori monitorul dădea dovadă de prea multă precizie. Auzi sunetul unei maşini pornind, după care Patrik dispăru. Când îşi mută iar privirea asupra ecranului, chinuindu-se să elaboreze o propoziţie, ea auzi din nou cârâitul. Privi monitorul pentru bebeluşi de parcă l-ar fi putut convinge, prin puterea minţii, să nu mai scoată sunete, însă drept răsplată pentru eforturile sale primi un ţipăt zgomotos, „Uaaaaaa". Urmat de un strident „Mamaaaaa... Tataaaaa..."

Resemnată, Erica se împinse în scaun şi se ridică. Tipic! Merse de-a lungul holului, spre camera Maiei, şi deschise uşa. Fetiţa era în picioare, urlând ca din gură de şarpe.

— Maia, scumpo, ar trebui să dormi.

Maia dădu din cap.

— Ba da, e timpul să faci nani, zise cu fermitate Erica, aşezându-şi fiica în pătuţ, dar Maia sări ca arsă.

— Mamaaaaa! urlă ea, cu o voce atât de stridentă, încât ar fi putut sparge un geam.

Erica îşi simţi furia clocotindu-i în piept. De câte ori făcuse ea asta? Câte zile petrecuse hrănind-o, ducând-o în braţe, jucându-se cu ea, apoi lăsând-o în pătuţ, pentru un pui de somn? Îşi iubea fiica, dar simţea o nevoie disperată de-a avea un răgaz de la întreaga responsabilitate. De a redescoperi cum e să fii adult şi să faci lucruri corespunzătoare vârstei — exact aşa cum Patrik avusese

posibilitatea să facă de-a lungul întregului an pe care ea îl petrecuse cu Maia, acasă.

Abia ce-o aşează pe fetiţă înapoi în pat, că aceasta se şi căţără înapoi, mai înverşunată.

— Trebuie să dormi acum, zise Erica, dând să iasă din cameră şi închizând uşa.

Furioasă, luă telefonul şi, apăsând un pic cam violent pe butoane, formă numărul de mobil al lui Patrik. Auzi cum sună o dată, apoi tresări când îşi dădu seama că sunetul venea de la parter. Mobilul lui Patrik se afla pe masa din bucătărie.

— Mama naibii!

Trânti receptorul, cu ochii năpădiţi de lacrimi. Inspiră adânc de câteva ori, apoi îşi spuse că, deşi nu părea aşa, nu avea să fie un capăt de ţară dacă îşi mai aducea şi ea contribuţia din când în când. Înţelese că întreaga chestiune se lega de faptul că ea nu era în stare să se detaşeze şi să aibă încredere în Patrik, căruia îi predase ştafeta.

Însă nu avea cum să schimbe lucrurile. Iar cel mai important era să nu îşi verse năduful asupra Maiei. În definitiv, nu era vina micuţei. Erica inspiră încă o dată, apoi se întoarse în camera fiicei sale. Maia plângea în hohote, cu faţa roşie ca racul. Un miros inconfundabil începuse să se răspândească prin încăpere. Misterul fusese rezolvat. Acela era motivul pentru care Maia nu voia să se culce. Cu un oarecare sentiment de vinovăţie şi unul de extremă stânjeneală, Erica îşi ridică tandru fetiţa şi o alină, apăsând la pieptul său căpşorul pufos.

— Gata, gata, scumpo, mama o să-ţi schimbe urâtul ăla de scutec. Gata, gata.

Maia pufăi încetişor în vreme ce se gudură la pieptul mamei. Jos, în bucătărie, mobilul lui Patrik suna zgomotos.

— Pare... înfiorător.

Martin încă se afla pe holul de la intrare şi asculta sunetele caracteristice tuturor caselor vechi. Mici scârţâituri şi cârâituri, vagi răsunete de protest, atunci când vântul se înteţea.

Gösta dădu din cap. Cu siguranţă exista ceva înfiorător în atmosfera din acea casă, însă el era de părere că asta se datora mai puţin locului în sine şi mai mult faptului că ştiau ce se întâmplase acolo.

— Aşadar, ai zis că Torbjörn ne-a dat undă verde să intrăm, da?

Martin se întoarse cu faţa spre Gösta.

— Da, criminaliştii şi-au terminat treaba aici.

Gösta făcu semn înspre bibliotecă, unde se puteau distinge cu uşurinţă urmele de praf pentru amprente. Particule negre, asemănătoare funinginii, care tulburau imaginea unei încăperi altminteri frumoase.

— În regulă, atunci.

Martin îşi şterse picioarele pe covoraşul din prag şi se îndreptă spre bibliotecă.

— Să începem de aici?

— De ce nu? oftă Gösta.

— Eu mă ocup de birou, tu parcurge fişierele şi dosarele.

— Sigur.

Gösta oftă din nou, însă Martin nu-i dădu atenţie. Gösta ofta mereu atunci când se confrunta cu o sarcină.

Martin se apropie cu grijă de biroul masiv. Era o piesă de mobilier impresionantă, făcută din lemn închis

la culoare şi bogat ornamentată, locul ei părând a fi într-un conac englezesc. Blatul de lucru era foarte curat, având pe el doar un stilou şi o cutie cu agrafe, aliniate într-o perfectă simetrie. Câţiva stropi de sânge pătaseră un carneţel acoperit cu mâzgălituri, iar Martin se aplecă mai aproape, pentru a distinge înscrisurile. Se repeta la nesfârşit *„Ignoto militi"*. Cuvintele nu îi spuneau nimic. Începu să tragă cu grijă sertarele, unul după celălalt, pentru a le parcurge sistematic conţinutul. Nimic nu îi sârni interesul. Singurul lucru de care îşi putea da seama era că Erik şi fratele său păreau să fi împărţit biroul, şi că amândoi aveau o predilecţie pentru ordine şi curăţenie.

— Asta nu e cumva la graniţa cu obsesia?

Gösta ridică un dosar şi îi arătă lui Martin documentele frumos aranjate dinăuntru, la care se adăuga şi un sumar, în care Axel şi Erik detaliaseră meticulos fiecare bucăţică de hârtie.

— Tot ce pot să spun e că fişierele mele nu arată aşa, râse Martin.

— Dintotdeauna i-am considerat stranii pe cei care sunt aşa de ordonaţi. Probabil că are de-a face cu educarea defectuoasă a mersului la toaletă sau te miri ce.

— Mda, era şi asta o teorie, zâmbi Martin. Ai găsit ceva? Aici nu e nimic interesant.

Închise ultimul sertar prin care se uitase.

— Nu, nimic momentan. Sunt mai ales facturi şi chestii de genul ăsta. Îţi dai seama că au păstrat fiecare factură de curent, de-acum un car de ani? Toate aranjate în ordine cronologică.

Gösta dădu din cap.

— Uite, ia unul din fişierele astea.

De pe raftul din spatele biroului, scoase un dosar mare, gros, cu spirală neagră şi i-l înmână colegului său.

Martin se îndreptă spre unul dintre fotolii şi se aşează pentru a-l citi. Gösta avea dreptate. Toate erau aranjate sistematic. Le parcurse punct cu punct şi, disperat să găsească orice lucru de interes, ajunse la litera „P". O privire rapidă îi relevă faptul că „P" venea de la „Prietenii Suediei". Curios, începu să frunzărească prin hârtii, care se dovediră a fi scrisori. Fiecare avea tipărit în colţul din dreapta-sus un logo ce reprezenta o coroană, pe fundalul unui drapel suedez fluturând. Toate fuseseră scrise de aceeaşi persoană: Frans Ringholm.

— Ia ascultă aici, spuse Martin, citind cu voce tare dintr-o scrisoare ce se număra printre primele şi care, conform datei, era şi printre cele mai recente:

„În ciuda trecutului nostru comun, nu mai pot ignora faptul că sunt manifestate îndeletniciri active contra obiectivelor şi ţintelor Prietenilor Suediei, fapt care va avea, în mod inevitabil, repercusiuni. Am făcut tot posibilul, de dragul unei vechi prietenii, însă există în cadrul organizaţiei forţe proeminente care nu privesc cu ochi buni asemenea chestiuni, şi va veni o vreme când nu voi mai putea oferi protecţie..."

Martin ridică din sprânceană.

— Şi continuă cam pe-acelaşi ton.

Frunzări repede prin alte scrisori şi văzu că mai existau încă patru.

— S-ar părea că domnul Erik Frankel a reuşit să supere vreun grup neonazist, însă paradoxal, era acoperit de cineva care făcea parte chiar din gruparea cu pricina.

— Un protector care a dat greş, în cele din urmă.

— Aşa s-ar părea. Hai să parcurgem şi restul documentelor, să vedem dacă mai putem găsi ceva. Însă fără doar şi poate va trebui să stăm de vorbă cu acest Frans Ringholm.

— Ringholm... spuse Gösta, căzând pe gânduri şi privind fix înainte. Ştiu de undeva numele ăsta.

Se încruntă, chinuindu-se să găsească o conexiune, însă fără sorţi de izbândă. În vreme ce frunzăriră celelalte dosare, el rămase îngândurat.

După aproximativ o oră, Martin îl închise pe ultimul, zicând:

— Ei bine, eu n-am găsit nimic care să ne intereseze. Dar tu?

Gösta dădu din cap.

— Nu, şi nu mai există alte referinţe la acel grup numit Prietenii Suediei.

Părăsiră biblioteca şi căutară în restul casei. De pretutindeni reieşea fascinaţia lui Erik Frankel pentru Germania şi cel de-al Doilea Război Mondial, însă nimic nu le sări în ochi. Era o casă frumoasă, dar se părea că fraţii o lăsaseră cam la fel ca atunci când o moşteniseră. Prezenţa părinţilor era palpabilă: fotografii alb-negru de-ale lor, împreună cu alte rude, stăteau agăţate pe pereţi ori expuse în rame grele, aşezate pe birouri sau bufete. Mobilierul era de modă veche şi începuse să dea semne de uzură; peste întregul loc domnea un sentiment de maturare. Singurul care tulbura ordinea era un strat subţire de praf.

— Mă întreb dacă ştergeau ei singuri praful ori aveau pe cineva care să le facă menajul? zise Martin, trecând cu degetul peste suprafaţa scrinului aflat într-unul dintre cele trei dormitoare de la etaj.

— Îmi vine greu să-mi imaginez cum doi bărbaţi trecuţi bine de şaptezeci de ani stăteau să şteargă praful, zise

Gösta, deschizând uşa de la şifonier. Ce părere ai? Să fie camera lui Erik sau a lui Axel?

Se uită la şirul de jachete maro şi cămăşi albe, ce stăteau aliniate în şifonier.

— A lui Erik, zise Martin.

Luă o carte aflată pe noptieră şi, în clipele acelea, o ţinu în sus pentru a-i arăta prima pagină, pe care fusese notat, cu creionul, numele *Erik Frankel.* Era o biografie a lui Albert Speer. „Arhitectul lui Hitler", citi Martin cu voce tare, de pe coperta din spate, după care puse cartea înapoi unde o găsise.

— A petrecut douăzeci de ani în închisoarea Spandau, după război, murmură Gösta, iar Martin îi aruncă o privire uimită.

— De unde ştii asta?

— Fraţii Frankel nu sunt singurii interesaţi de cel de-al Doilea Război Mondial. Şi eu am citit multe pe tema asta, de-a lungul anilor. Şi am văzut documentare pe Discovery...

— Serios? întrebă Martin, încă surprins.

În toţi anii de când lucrau împreună, nu-l văzuse pe Gösta să arate interes pentru orice altceva în afară de golf.

Mai petrecură încă un ceas uitându-se prin casă, dar nu găsiră nimic. Cu toate acestea, în drum spre secţia de poliţie, Martin se simţi mulţumit de eforturile lor. Numele Frans Ringholm avea să le dea o preocupare.

Supermarketul nu era foarte aglomerat, iar Patrik merse agale printre rafturi. Ce uşurare să scape de-acasă din când în când, ce uşurare să aibă puţin timp liber! Era abia a doua zi din concediul său de paternitate, însă deşi, pe de-o parte, era extaziat fiindcă avea şansa să stea acasă

cu Maia, pe de altă parte, îi era greu să se obişnuiască. Nu pentru că nu ar fi avut destule de făcut toată ziua — se convinsese foarte repede că îngrijirea unui bebeluş în vârstă de un an era treabă serioasă. Îi era ruşine să recunoască adevăratul motiv: întreaga chestiune nu i se părea îndeajuns de... antrenantă. Şi era de necrezut cât de îngrădit se simţea. Nici la toaletă nu se putea duce liniştit, fiindcă Maia căpătase obiceiul de a sta la intrare, ţipând „tata, tata, tata, tata" şi bătând cu pumnişorii în uşă, până când el se îndupleca şi îi dădea voie să intre. Apoi fetiţa stătea şi se holba la el, curioasă, în timp ce Patrik se ocupa de chestiuni pe care, până atunci, le făcuse într-o intimitate mult mai mare.

Se simţi oarecum vinovat pentru că o lăsase pe Erica la cârmă, în vreme ce el era pe-afară, cu treburi. Poate că Maia dormea, permiţându-i astfel să lucreze în continuare. Poate că ar fi fost bine să sune acasă, doar pentru a verifica şi a fi sigur. Băgă mâna în buzunar, după mobil, apoi îşi dădu seama că îl uitase pe masa din bucătărie. La naiba! Ei, nu-i nimic, probabil că totul era în regulă.

Ajungând la raionul cu mâncare pentru copii, începu să citească etichetele: *Tocană de vită şi sos cu smântână, peşte cu sos de mărar.* Hmm... *Spaghete cu carne* suna mult mai bine. Luă cinci borcănaşe. Poate că ar fi fost bine să înceapă să-i prepare în casă mâncarea Maiei. Bună idee, cugetă el, şi puse la loc trei dintre borcănele. Putea să facă pe marele bucătar, în vreme ce Maia avea să stea lângă el şi...

— Lasă-mă să ghicesc. Comiţi greşeala tipică a începătorului, care crede că poate găti de unul singur toate chestiile astea.

Vocea era cunoscută, însă parcă nu-şi avea locul acolo. Patrik se întoarse.

— Karin? Bună! Ce cauţi aici?

Patrik nu se aşteptase să dea nas în nas cu fosta lui soţie în supermarketul Konsum din Fjällbacka. Nu se văzuseră de când aceasta părăsise casa lor din Tanumshede şi se mutase împreună cu bărbatul cu care Patrik o prinsese în aşternut. O imagine a scenei respective îi trecu brusc prin minte, dar şi dispăru iute. Se întâmplase cu atât de multă vreme în urmă. Vorba aceea, cursese multă apă pe gârlă.

— Leif şi cu mine am cumpărat o casă aici, în Fjällbacka. În zona Basket.

— A, da? zise Patrik, încercând să nu pară surprins.

— Da, am vrut să ne mutăm mai aproape de părinţii lui Leif, acum că îl avem pe Ludde.

Arătă spre căruciorul de cumpărături şi abia atunci îl observă Patrik pe băieţelul care stătea acolo, zâmbind cu gura până la urechi.

— Ca să vezi, ce potrivire, spuse Patrik. Şi eu am o fetiţă acasă, de vârstă asemănătoare. O cheamă Maia.

— Auzisem eu zvonuri de genul ăsta, zise Karin, râzând. Eşti căsătorit cu Erica Falck, nu? Spune-i că-mi plac la nebunie cărţile ei!

— O să-i transmit, încuviinţă Patrik, făcându-i cu mâna lui Ludde. Şi cu ce te ocupi acum? o întrebă pe Karin. Ultimul zvon pe care l-am auzit era că lucrai la o firmă de contabilitate.

— A, da, asta se întâmpla acum ceva vreme. Mi-am dat demisia în urmă cu trei ani. Lucrez pentru o firmă de consultanţă care se ocupă cu servicii financiare, dar acum sunt în concediu de maternitate.

— Serios? Asta e a doua mea zi din concediul de paternitate, zise Patrik cu o oarecare mândrie.

— Ce distracţie! Dar unde e...?

Karin se uită în spatele lui, iar Patrik îi zâmbi, simţindu-se cu musca pe căciulă.

— Erica are grijă de ea pentru moment. Eu a trebuit să plec cu nişte treburi.

— Aha. Ei bine, îmi este cum nu se poate de cunoscut acest fenomen, zise Karin, făcându-i cu ochiul. Pare universală lipsa de abilitate a masculilor de a face mai multe lucruri în acelaşi timp.

— Bănuiesc că da, admise Patrik, stânjenit.

— Dar ce-ar fi să ne întâlnim cândva, cu tot cu copii? Nu-i prea uşor să-i ţinem ocupaţi de unii singuri, în plus, am avea şi noi doi şansa de a sta de vorbă cu un alt adult. Lucru care întotdeauna reprezintă un plus!

Dădu ochii peste cap şi îl privi întrebătoare pe Patrik.

— Sigur, ar fi grozav. Unde şi când?

— De obicei, eu şi Ludde facem o plimbare lungă în fiecare dimineaţă, în jurul orei zece. Eşti bine-venit să ni te alături. Ne-am putea întâlni în faţa farmaciei, pe la zece şi un sfert. Ce părere ai?

— Sună bine. Apropo, ai idee cât s-a făcut ceasul? Mi-am lăsat acasă mobilul şi îl folosesc şi pe post de ceas.

Karin verifică şi spuse:

— Două şi un sfert.

— La naiba! Trebuia să fiu acasă acum două ore!

Goni spre casă, împingând căruciorul.

— Ne vedem mâine!

— Zece şi un sfert. În faţa farmaciei. Şi să nu vii cu un sfert de oră întârziere, ca pe vremuri, strigă femeia după el.

— N-o voi face, strigă Patrik la rându-i, în vreme ce punea cumpărăturile pe bandă.

Spera din tot sufletul ca Maia să doarmă în continuare.

Un strat gros de ceaţă matinală se arătă pe la geam, în vreme ce avionul îşi începu coborârea spre Göteborg. Odată acţionat, trenul de aterizare începu să huruie. Lăsându-se pe spate în scaun, Axel închise ochii. Mare greşeală! Imaginile începură din nou să apară, aşa cum se întâmplase de multe ori. Deschise ochii, epuizat. Nu dormise prea mult cu o noapte în urmă. Stătuse treaz în pat, în apartamentul lui parizian, întorcându-se de pe-o parte pe alta.

Femeia de la telefon îi dăduse veştile cu privire la Erik pe un ton atât compătimitor, cât şi distant. Îşi dăduse seama, din stilul ei, că nu era prima dată când femeia anunţa pe cineva în legătură cu un deces.

Capul îi vâjâi, în timp ce mintea îi zbură la nenumăratele ocazii în care asemenea veşti fuseseră oferite, de-a lungul istoriei. Discuţii cu poliţia, un preot aflat în cadrul uşii, un plic cu sigiliu militar. Toate acele milioane şi milioane de oameni care pieriseră. Şi, de fiecare dată, cineva trebuia să comunice vestea.

Axel se trase de lobul urechii. De-a lungul anilor, devenise un tic involuntar. Era aproape surd de urechea stângă, iar faptul că o mai atingea din când în când părea să-i calmeze vâjâiala permanentă.

Îşi mută privirea asupra ferestrei, dar nu văzu decât propria reflexie. Chipul cenuşiu şi brăzdat al unui bărbat de optzeci de ani, cu ochi trişti şi adânciţi în orbite. Îşi atinse faţa. Pentru o clipă, îşi imagină că îl privea pe Erik.

Cu o bufnitură a roţilor, avionul ateriză.
Sosise.

Temându-se de un alt „accident" în birou, Mellberg apucă lesa pe care o agăţase într-un cârlig şi o ataşă apoi zgardei lui Ernst.

— Haide, să terminăm şi cu asta, bombăni el, în vreme ce Ernst fugi voios către uşa principală, mişcându-se cu o asemenea viteză, încât îl obligă pe Bertil să alerge după el.

— Se presupune că tu plimbi câinele şi nu viceversa, remarcă amuzată Annika, văzându-i trecând în goană.

— Aş fi fericit să te las pe tine să-l duci afară, i-o reteză Mellberg, continuându-şi însă drumul spre uşă.

A naibii potaie! Îl dureau braţele de la cum îl tot trăgea câinele. Dar, odată ce Ernst ridică piciorul într-un tufiş, caracterul urgent al acţiunii dispăru, iar cei doi avură ocazia să-şi continue plimbarea într-un pas mai molcom. Ba chiar Mellberg se trezise fluierând. „Nu-i aşa de rău", gândi el. Iar Ernst, mai calm ca niciodată, începuse să adulmece poteca împădurită de-a lungul căreia se plimbau. Întocmai ca un om, câinele putea simţi când era condus de o mână fermă. Nu avea de ce să întâmpine dificultăţi în dresarea haimanalei.

În clipa aceea, Ernst se opri, ciulind urechile şi încordându-şi fiecare muşchiuleţ din trupul său viguros. Apoi o luă brusc la goană.

— Ernst? Ce nai...?

Mellberg fu smucit înainte aşa de repede, încât aproape căzu în nas, dar în ultima clipă reuşi să-şi recapete echilibrul şi să se menţină pe poziţie, în vreme ce câinele ţâşni ca o săgeată.

— Ernst! Ernst! Stai! Opreşte-te, în clipa asta! La pas!

Mellberg gâfâi din cauza efortului cu care nu era obişnuit, motiv pentru care îi fu şi greu să mai strige. Câinele îi ignoră comenzile. Când dădură colţul, ca o vijelie, Mellberg observă motivul pentru care goniseră în halul acela. Ernst se aruncă în faţa unui câine mare, cu blana de culoare deschisă, ce părea a fi dintr-o rasă similară, şi amândoi începură să alerge unul după celălalt, în vreme ce stăpânii îi trăgeau de lese.

— Señorita! Încetează! Şezi!

Femeia scundă, cu păr negru, vorbi pe un ton aspru, fiind ascultată imediat de câinele său, care plecă de lângă Ernst. Acesta însă continuă să ignore protestele vehemente ale lui Mellberg.

— Câine rău, Señorita! N-ar trebui să te comporţi aşa.

Părând ruşinată, aşa cum se cădea, Señorita îşi privi atentă stăpâna dindărătul unui breton miţos.

— Eu... eu... trebuie să-mi cer scuze, se bâlbâi Mellberg, trăgând de lesă pentru a-l împiedica pe Ernst să se arunce asupra celuilalt câine care, judecând după nume, trebuia să fie femelă.

— Se vede că nu aveţi deloc control asupra câinelui dumneavoastră.

Tonul ei aspru îl făcu să se lupte din greu cu impulsul de a sta în poziţie de drepţi. Femeia avea un accent vag, lucru care, împreună cu ochii săi negri, scânteietori, îi dădea lui Mellberg impresia că ea provenea dintr-o ţară sudică.

— Ei bine, nu e chiar câinele meu. Eu doar am grijă de el până când...

Mellbeg se auzi bâlbâindu-se ca un adolescent. Îşi drese vocea şi încercă să pară un pic mai autoritar.

— Nu sunt obişnuit cu câinii. Iar el oricum nu-mi aparţine.

— El pare să fie de o cu totul altă părere, zise ea, arătând înspre Ernst, care stătea lipit de piciorul lui Mellberg, aruncându-i acestuia o privire idolatrizantă.

— Păi... se fâstâci Mellberg.

— Să continuăm plimbarea împreună? Numele meu e Rita.

Îi întinse mâna, pe care Mellberg o scutură într-un final, după o uşoară ezitare.

— Am avut câini toată viaţa mea, deci sunt sigură că vă pot oferi câteva ponturi. În plus, e mult mai plăcut să mă plimb cu cineva care să-mi ţină companie.

Nu aşteptă un răspuns şi porni de-a lungul potecii. Fără a-şi da seama cum se întâmplase, Mellberg se trezi ţinând pasul cu ea, de parcă picioarele l-ar fi dus singure. Cât despre Ernst, acesta nu avea obiecţii. Dând viguros din coadă, el îşi croi loc pe lângă Señorita.

Fjällbacka, 1943

— Erik? Frans?

Britta şi Elsy păşiră cu grijă înăuntru. Ciocniră la uşă, dar nu căpătară niciun răspuns. Priviră neliniştite în jur. Probabil că doctorul şi soţia lui nu aveau să fie bucuroşi să găsească două fete în vizită la fiii lor, în timp ce ei erau plecaţi. De regulă, se întâlneau în Fjällbacka, dar, dintr-un impuls de moment, Frans sugerase ca fetele să vină acasă la fraţi, având în vedere că părinţii acestora aveau să fie plecaţi întreaga zi.

— Erik?

Elsy îl strigă puţin mai tare, apoi sări în sus când auzi pe cineva şoptind „Ştt", din camera aflată chiar în faţa lor. Erik apăru în pragul uşii, făcându-le semn să intre.

— Axel e sus, doarme. S-a întors în dimineaţa asta.

— Vai, ce curajos e, oftă Britta, luminându-se apoi la chip, atunci când dădu cu ochii de Frans.

— Bună!

— Bună, zise acesta, privind însă peste umărul fetei. Bună, Elsy.

— Bună, Frans, îi răspunse Elsy, îndreptându-se apoi spre rafturile cu cărţi. Vai, câte cărţi ai! zise ea, trecându-şi degetele peste cotoarele acestora.

— Poţi să împrumuţi câteva, dacă vrei, zise Erik cu generozitate, apoi adăugă: însă doar cu condiţia că vei avea grijă de ele. Tata este foarte minuţios când vine vorba de cărţile lui.

— Bineînţeles, rosti fericită Elsy, devorând din priviri cele două rânduri de cărţi.

Îi plăcea la nebunie să citească. Frans nu o scăpă din priviri nici măcar o clipă.

— Cărţile sunt o pierdere de vreme, zise Britta. E mult mai bine să treci tu singur prin anumite lucruri, decât să citeşti despre experienţele altor oameni. Nu eşti de acord, Frans?

Se aşeză pe scaunul de lângă el, înclinându-şi puţin capul, pentru a-l putea privi în ochi.

— Nu trebuie neapărat să se excludă reciproc, rosti el aspru, însă fără să se uite la ea.

Privirea lui încă era aţintită asupra lui Elsy. Fruntea Brittei se brăzdă uşor, iar fata sări din scaun.

— Merge vreunul din voi, sâmbătă, la seara de dans? întrebă ea, făcând câţiva paşi de dans.

— Nu cred că mama şi tata îmi vor da voie să merg, zise Elsy, cufundată în continuare în lumea cărţilor.

— Cine credeţi că va fi acolo? zise Britta, dansând mai departe.

Încercă să-l ridice în picioare pe Frans, dar acesta rămase aşezat în fotoliu.

— Încetaţi cu prosteala.

O spuse pe un ton răstit, dar apoi nu se putu abţine din râs.

— Britta, eşti nebună, ştii asta?

— Şi nu-ţi plac fetele nebune? Dacă nu, pot fi şi serioasă, zise ea, adoptând o expresie neînduplecată. Sau pot fi fericită, continuă fata, râzând aşa de tare, încât sunetul ricoşă de pereţi.

— Ştt, spuse Erik, privind spre tavan.

— Sau pot fi extrem de tăcută, şopti Britta, melodramatic, iar Frans râse din nou, trăgând-o în poala sa.

— Nebună e de-ajuns.

Îi întrerupse o voce dinspre uşă.

— Ce mai tărăboi puteţi face!

Sprijinindu-se de tocul uşii, zâmbind obosit, apăru Axel.

— Scuze, n-am vrut să te trezim, spuse Erik, cu o voce debordând de veneraţie faţă de fratele său.

În acelaşi timp însă, părea neliniştit.

— Nu contează, Erik, pot să trag un pui de somn mai târziu.

Axel îşi încrucişă braţele şi spuse:

— Ei bine, s-ar părea că voi profitaţi de faptul că părinţii noştri sunt plecaţi în vizită la familia Axelsson, ca să aduceţi nişte domnişoare pe-acasă.

— Păi... nu ştiu dacă am putea spune asta, murmură Erik.

Frans izbucni în râs, având-o încă pe Britta în poală.

— Tu vezi pe undeva domnişoare? Nici picior de domnişoară prin zonă. Doar două fetiţe năzdrăvane.

— Ia mai taci din gură!

Britta îl lovi pe Frans cu pumnul în piept. Nu părea amuzată.

— Iar Elsy e prea ocupată cu cărţile, nici n-a venit să mă salute, zise Axel.

Fata se întoarse, jenată.

— Îmi cer scuze. Bună, Axel.

— Haide, glumeam! Întoarce-te la cărţi. Ţi-a spus Erik că poţi împrumuta câteva, dacă vrei?

— Da, mi-a zis.

Încă îmbujorată, ea îşi îndreptă repede atenţia înapoi spre rafturi.

— Cum a mers ieri?

Erik îşi privi fratele, flămând parcă după orice vorbă a acestuia.

Expresia senină a lui Axel se şterse de îndată.

— Bine, replică el, tăios. A mers bine.

După aceea, se întoarse pe-un călcâi.

— Mă duc să mă mai întind un pic. Vă rog, încercaţi să nu faceţi prea mare gălăgie, în regulă?

Erik îşi privi fratele plecând. Pe lângă veneraţia şi mândria pe care le simţea, mai exista şi o oarecare cantitate de invidie.

Dar Frans era plin numai de admiraţie.

— Fratele tău e aşa de curajos... Aş vrea să pot ajuta şi eu. Măcar de-aş fi cu câţiva ani mai mare.

— Şi ce-ai face atunci? întrebă Britta, încă bosumflată deoarece o ridiculizase în faţa lui Axel. N-ai avea nicicând curajul. Şi ce-ar zice tatăl tău? Din câte-am auzit, el ar prefera să dea o mână de ajutor nemţilor.

— Potoleşte-te, zise Frans, amărât, împingând-o din poala sa pe Britta. Lumea zice atât de multe lucruri. Nu credeam că pleci şi tu urechea la aşa ceva.

Erik, care întotdeauna jucase rolul de mediator în grup, se ridică brusc şi spuse:

— Putem asculta o vreme discurile tatei, dacă vreţi. Îl are pe Count Basie.

Se îndreptă spre gramofon pentru a pune discul. Nu-i plăcea când lumea se certa. Nu îi plăcea defel.

Capitolul 4

Dintotdeauna iubise aeroporturile: avioanele ce aterizau şi decolau, călătorii cu privirile lor nerăbdătoare, în vreme ce plecau în excursii ori în deplasări de afaceri, întreaga vervă, oameni gândindu-se ori luându-şi rămas-bun. Îşi amintea de un aeroport în urmă cu mult, mult timp. Îmbulzeala, mirosurile, culorile, zumzetul vocilor. Tensiunea pe care mai degrabă o simţise decât o văzuse pe chipul mamei sale şi felul în care aceasta o ţinuse strâns de mână pe Paula. Valiza pe care şi-o împachetase şi reîmpachetase, şi apoi iar de la capăt. Totul trebuia să iasă bine, fiindcă din acea călătorie nu aveau să se mai întoarcă. Îşi amintea şi toropeala, apoi răcoarea de la destinaţie. N-ar fi crezut că era posibil să fie atât de frig. Şi aeroportul unde aterizaseră era diferit. Mai liniştit, vopsit într-un cenuşiu glacial. Nimeni nu vorbea tare, nimeni nu gesticula frenetic. Fiecare părea a fi închis într-un balon propriu. Nimeni nu le privea în ochi. Li se ştampilară documentele, apoi o voce stranie le trimise mai departe, într-un grai la fel de straniu. Iar mama ei o ţinuse strâns de mână în tot acel timp.

— El e?

Martin arătă spre un bărbat de aproximativ optzeci de ani, care tocmai trecuse de controlul paşapoartelor. Era înalt, cu păr cărunt şi purta un trenci bej. Foarte stilat, gândi imediat Paula.

— Hai să aflăm, zise ea, mergând înainte. Axel Frankel?

Bărbatul dădu din cap.

— Sunteţi de la poliţie? Credeam că trebuia să vin eu la secţie.

Părea istovit.

— Ne-am gândit că totuşi ar fi mai bine să venim noi aici, să vă întâmpinăm.

Martin îl salută prieteneşte, dând din cap, după care făcu prezentările.

— Înţeleg. Ei bine, în acest caz, vă sunt recunoscător pentru că mă luaţi cu maşina. De obicei, trebuie să mă mulţumesc cu mijloacele de transport în comun, drept care, asta va fi o plăcere.

— Aveţi vreo valiză? întrebă Paula, aruncând o privire spre banda cu bagaje.

— Nu, nu, doar atât am adus.

Făcu semn spre bagajul de mână pe care îl trăgea în urma sa.

— Mereu călătoresc cu o încărcătură redusă.

— O artă cu care eu nu m-am deprins niciodată, râse Paula.

Oboseala de pe chipul bărbatului dispăru pentru o clipă, iar acesta se binedispuse, la rându-i.

Vorbiră despre starea vremii până când se urcară în maşină, iar Martin porni spre Fjällbacka.

— Aţi... aţi mai găsit şi altceva?

Vocea lui Axel tremura şi bărbatul fu nevoit să se oprească o clipă din vorbit, pentru a-şi reveni.

Paula, aflată lângă el pe bancheta din spate, dădu din cap.

— Din păcate, nu. Speram ca dumneavoastră să ne puteţi ajuta. De exemplu, trebuie să ştim dacă fratele dumneavoastră avea duşmani. Există cineva care să-i fi vrut răul?

Axel dădu din cap.

— Nu, nu, n-aş zice. Fratele meu era cea mai paşnică şi mai calmă persoană şi... nu, e absurd să mă gândesc că ar fi vrut cineva să-i facă rău lui Erik.

— Ce ştiţi despre implicarea lui într-o grupare numită Prietenii Suediei?

Martin rosti întrebarea de pe locul său, din scaunul şoferului, întâlnind privirea lui Axel în oglinda retrovizoare.

— Aşadar, aţi parcurs corespondenţa lui Erik cu Frans Ringholm.

Înainte de-a mai spune ceva, Axel îşi frecă puntea nasului. Paula şi Martin aşteptară, stăruitori.

— E o poveste complicată, care a început cu foarte multă vreme în urmă.

— Avem timp berechet, zise Paula, subliniind clar faptul că aşteptau un răspuns din partea lui.

— Frans e un prieten din copilărie de-al meu şi de-al lui Erik. Ne cunoaştem de o viaţă. Dar... cum să mă exprim? Noi am ales un drum, iar Frans, altul.

— Frans e extremist de dreapta?

Din nou, privirea lui Martin se intersectă cu cea a lui Axel în oglinda retrovizoare. Acesta dădu afirmativ din cap.

— Da, nu prea mi-e clar în ce fel sau în care măsură, dar el toată viaţa a fost amestecat în cercurile respective, ba

chiar a ajutat la punerea bazelor unei grupări numite Prietenii Suediei. Probabil că multe dintre idei le-a căpătat acasă, cu toate că, pe vremea când îl ştiam eu, nu arătase niciodată asemenea înclinaţii. Însă oamenii se schimbă, zise Axel, dând din cap.

— De ce ar fi simţit organizaţia o ameninţare din partea lui Erik? Din câte înţeleg, nu activa pe plan politic. Era un istoric specializat în cel de-al Doilea Război Mondial, nu-i aşa?

Axel oftă.

— Nu e chiar aşa de simplu să rămâi neutru. Nu poţi să întreprinzi cercetări cu privire la nazism şi, în acelaşi timp, să rămâi — ori să fii considerat — apolitic. De pildă, multe organizaţii neonaziste dispută existenţa lagărelor de concentrare, iar toate încercările cuiva de a descrie aceste lagăre şi de a investiga cele întâmplate sunt privite drept o ameninţare sau un atac faţă de grupul lor. După cum am zis, e complicat.

— Cum rămâne cu propria dumneavoastră implicare în chestiunea respectivă? Aţi primit vreodată ameninţări? întrebă Paula, studiindu-l îndeaproape.

— Fireşte că am primit. Într-o măsură mult mai mare decât Erik. Misiunea vieţii mele a fost să lucrez pentru Centrul Simon Wiesenthal.

— Şi cu ce se ocupă mai exact acest centru? întrebă Martin.

— Organizaţia le dă de urmă naziştilor care au dispărut, rămânând nedescoperiţi. În plus, se asigură că sunt aduşi în faţa justiţiei, explică Paula.

Axel încuviinţă.

— Aşa e, printre multe alte aspecte. Deci, da, mi-am primit porţia de ameninţări.

— Mai aveţi vreo scrisoare? întrebă Martin.

— Sunt toate la Centru. Toţi cei care lucrăm acolo le trimitem orice scrisoare primită, pentru a fi pusă la arhivă. Dacă îi veţi contacta, vă vor oferi acces la toate aceste lucruri.

Îi întinse Paulei cartea de vizită, iar femeia o luă şi o puse în buzunarul de la haină.

— Dar Prietenii Suediei? De la ei aţi primit vreo ameninţare?

— Nu... Nu cred. Nu, nu-mi aduc aminte să se fi întâmplat asta. Dar, după cum am spus, ar trebui să verificaţi la Centru. Ei au totul.

— Frans Ringholm. Unde-i locul lui în tabloul acesta? Aţi zis că era un prieten din copilărie? întrebă Martin.

— Mai precis, amicul din copilărie al lui Erik. Eu eram cu câţiva ani mai mare, aşa că nu prea aveam acelaşi cerc de prieteni.

— Însă Erik îl cunoştea bine pe Frans?

Ochii căprui ai Paulei îl studiară din nou intens pe Axel.

— Da, dar asta se întâmpla cu multă vreme în urmă. Să zicem, şaizeci de ani.

Lui Axel nu îi convenea tema discuţiei. Îşi tot schimba poziţia, pe bancheta din spate.

— Chiar şi fără semne de demenţă, memoria începe să se înceţoşeze, odată cu trecerea timpului.

Zâmbi crispat în vreme ce-şi bătu cu degetele pe cap.

— Însă au existat contacte mai recente, având în vedere scrisorile pe care le-am găsit. Frans a luat legătura în repetate rânduri cu fratele dumneavoastră — cel puţin prin intermediul scrisorilor.

Axel îşi trecu mâna prin păr, cu un gest de frustrare.

— Eu mi-am trăit viaţa proprie, iar fratele meu a trăit-o pe-a lui. Şi abia în urmă cu trei ani ne-am stabilit împreună în Fjällbacka, permanent — mă rog, semipermanent, în ceea ce mă priveşte. Erik a avut un apartament în Göteborg în anii când a lucrat acolo, iar eu mi-am petrecut timpul, mai mult sau mai puţin, călătorind în jurul lumii. Fireşte, dintotdeauna am folosit drept cartier general casa de aici, iar dacă mă întreabă vreodată cineva de unde sunt, îi răspund că din Fjällbacka. Dar pe timp de vară fug mereu în apartamentul meu din Paris. Nu fac faţă întregii tevaturi create de turişti. În cea mai mare parte a timpului, fratele meu şi cu mine ducem o viaţă destul de liniştită şi izolată. Menajera este singura care ne mai vizitează. Preferăm... preferam lucrurile aşa, spuse Axel, cu o voce frântă.

Paula se uită la Martin, iar acesta dădu uşor din cap, după care îşi reîntoarse privirea asupra şoselei. Niciunul nu mai ştia ce să întrebe. Petrecură restul călătoriei spre Fjällbacka discutând chestiuni triviale, într-o atmosferă tensionată. Axel părea a fi pe cale să se piardă cu firea dintr-o clipă în alta, şi răsuflă vizibil uşurat când, într-un final, maşina se opri în faţa casei.

— Vă deranjează să... staţi aici? întrebă Paula.

Axel rămase tăcut pentru o clipă, cu bagajul în mână şi cu privirea ţintă spre casa mare şi albă. În cele din urmă, spuse:

— Nu. Acesta e căminul meu. Şi al lui Erik. Aici e locul nostru. Al amândurora.

Zâmbi amar şi le scutură mâna, după care se îndreptă spre uşa de la intrare. Privindu-l cum se îndepărta, Paula avu senzaţia că bărbatul radia singurătate.

*

— Aşadar, te-a luat la rost ieri, când ai ajuns acasă? râse Karin, împingând căruciorul în care se afla Ludde.

Mergea sprintenă, iar Patrik gâfâi, încercând să ţină pasul.

— Ai putea zice şi aşa.

Tresări cu gândul la primirea pe care o avusese odată ajuns acasă. Erica nu fusese în cea mai strălucită dispoziţie. Şi până la un punct, Patrik îi înţelesese motivele. Se presupunea că el trebuia să aibă grijă de Maia pe timpul zilei, pentru ca soţia lui să poată lucra. În acelaşi timp însă, îl sâcâia senzaţia că Erica exagerase puţin. Doar nu plecase în cine ştie ce expediţie amuzantă; era ocupat cu treburi ce ţineau de casă. Şi de unde să fi ştiut că Maia nu avea să doarmă, aşa cum făcea de obicei? Îi părea uşor injust faptul că întreaga zi fusese căzut în dizgraţie. Însă lucrul bun la Erica era că nu obişnuia să poarte cuiva pică timp îndelungat. Drept urmare, în dimineaţa aceea îl sărutase, ca de obicei, iar evenimentele de cu o zi în urmă părură să fi fost date uitării. Însă el nu îndrăznise să-i spună că urma să aibă companie la plimbare, în dimineaţa respectivă. Firește că intenţiona să-i zică la un moment dat; doar că evita să o facă în acele clipe. Cu toate că Erica nu era o persoană tocmai geloasă, Patrik nu dorea să abordeze subiectul plimbării alături de fosta lui nevastă, cât timp era căzut în dizgraţie. De parcă i-ar fi citit gândurile, Karin întrebă:

— Erica e de acord cu faptul că petrecem timp împreună? Au trecut mulţi ani de când am divorţat, însă unii oameni sunt un pic mai... sensibili.

— Sigur, bineînţeles că e în regulă, zise Patrik, fără să aibă curajul să-şi recunoască laşitatea. E în regulă. Erica nu are nicio problemă cu asta.

— Grozav. Vreau să spun, e plăcut să am companie, asta atâta timp cât nu îţi creează probleme acasă.

— Ce face Leif? întrebă Patrik, dornic să schimbe subiectul.

Se aplecă peste cărucior pentru a-i îndrepta fiicei sale boneta, care-i căzuse într-o parte. Maia nu îi dădu atenţie, fiind ocupată să comunice cu Ludde, aflat în căruţul de alături.

— Leif? pufni Karin. Ai putea spune că e un miracol faptul că Ludde îl recunoaşte măcar. Mereu e plecat în turnee.

Patrik dădu compătimitor din cap. Noul soţ al lui Karin era solist într-o formaţie numită Leffes. Pesemne era solicitant pentru Karin să fie o „văduvă" de formaţie dance.

— Sper că nu sunt probleme serioase între voi doi.

— Nu, ne vedem mult prea rar ca să apară dificultăţi, răspunse Karin, râzând.

Râsetul însă părea amar şi pustiu. Patrik simţi că femeia nu îi dezvăluia întregul adevăr, şi nu ştiu ce să-i mai spună. Îi părea uşor straniu să discute probleme conjugale cu fosta lui soţie. Din fericire, fu salvat de ţârâitul telefonului.

— Patrik Hedström.

— Bună, aici Pedersen. Te-am sunat în legătură cu rezultatele autopsiei lui Erik Frankel. Am trimis raportul prin fax, ca de obicei, dar m-am gândit că ai dori să auzi la telefon punctele principale.

— Sigur, zise Patrik, şovăitor, aruncându-i o privire lui Karin, care-şi încetinise paşii, aşteptându-l. Însă problema e că... eu, de fapt, sunt în concediu de paternitate.

— Serios? Felicitări! Vai, ce vremuri grozave te aşteaptă. Eu am stat acasă timp de şase luni cu ambii copii şi au fost cele mai frumoase luni din viaţa mea.

Patrik rămase cu gura căscată. Niciodată nu l-ar fi crezut în stare de aşa ceva pe timidul, extrem de eficientul, oarecum glacialul medic legist. Brusc, şi-l imagină pe Pedersen îmbrăcat în halat alb de laborator, stând la groapa cu nisip, lucrând încet, cu meticuloziate şi cu cea mai mare precizie, la crearea unor plăcinte de nisip perfecte. Patrik nu se putu abţine din râs, lucru care declanşă o replică bruscă din partea bărbatului:

— Ce-i aşa amuzant?

— Nimic, zise Patrik, făcându-i apoi semn nelămuritei Karin că avea să-i explice mai târziu. Te-ar deranja să îmi oferi o scurtă prezentare? continuă el, pe un ton mai serios. Am fost la locul crimei alaltăieri şi aş vrea să fiu la curent cu noutăţile.

— Fireşte, zise Pedersen, încă părând ofensat. E destul de evident. Erik Frankel a primit o lovitură în cap, cu un obiect contondent. Probabil ceva făcut din piatră, fiindcă există mici fragmente în rană, indicând faptul că materia cu pricina trebuie să fie extrem de poroasă. A murit pe loc, fiindcă lovitura a fost deasupra tâmplei stângi şi i-a cauzat o hemoragie cerebrală masivă.

— Aveţi idee din ce direcţie i-a fost aplicată lovitura? Din spate? Din faţă?

— Părerea mea e că autorul se afla exact în faţa victimei. Şi sunt şanse mari ca acesta să fie dreptaci. Îi vine mai firesc unei persoane dreptace să lovească din partea dreaptă. Ar fi extrem de ciudat ca o persoană stângace să facă aşa ceva.

— Cât despre obiectul folosit, aveţi idee ce ar putea fi?

Patrik fu conştient de nerăbdarea din vocea sa.

— Asta va trebui să stabiliţi voi. Un obiect greu, din piatră. Deşi se pare că victima n-a fost lovită în craniu

cu vreo muchie ascuţită. Rana arăta mai degrabă ca o contuzie.

— În regulă, măcar avem cât de cât un punct de plecare.

— Avem? zise Pedersen, pe un ton oarecum sarcastic. Nu ziceai că eşti în concediu de paternitate?

— Păi, ba da, răspunse Patrik, făcând apoi o pauză, înainte să continue. Ei bine, presupun că vei suna la secţie pentru a le oferi toate informaţiile.

— Bănuiesc că aşa ar trebui să fac, având în vedere circumstanţele, replică amuzat Pedersen. Să iau taurul de coarne şi să-l sun pe Mellberg? Sau ai altă sugestie?

— Martin, zise Patrik, instinctiv, iar Pedersen chicoti.

— Deja luasem hotărârea, dar mulţumesc pentru pont, în orice caz. Dar să ştii că mă surprinzi: nu vrei să mă întrebi când a murit Frankel?

— Ah, aşa e. Când a murit?

Vocea lui Patrik îşi recăpătă acel ton nerăbdător. Bărbatul îi aruncă din nou o privire lui Karin.

— Imposibil de stabilit cu exactitate. Corpul lui a stat prea mult timp acolo, în caniculă. Dar estimarea mea cea mai precisă e că a murit în urmă cu două-trei luni. Adică undeva prin iunie-iulie.

— Şi mai exact de atât nu se poate?

Patrik ştiu răspunsul la acea întrebare, înainte să-l audă.

— Nu suntem magicieni. Nu avem globuri de cristal. Iunie. Ăsta e cel mai bun răspuns pe care-l vei primi, în situaţia de faţă. Îl bazez, pe de-o parte, pe specia muştelor găsite, iar pe de alta, pe câte generaţii de muşte şi larve erau prezente. Luând în considerare toate acestea, plus starea avansată de putrefacţie a corpului, aş zice că probabil

a murit în iunie. E treaba voastră să stabiliţi o dată mai precisă a morţii. Sau, mai bine zis, e treaba colegilor tăi, râse Pedersen.

Patrik nu-şi amintea să-l fi auzit vreodată râzând, până atunci. Şi totuşi, pe parcursul acelei convorbiri telefonice, se întâmplase chiar de mai multe ori. Şi de fiecare dată, pe seama lui Patrik. Însă poate de asta era nevoie pentru a-i aduce zâmbetul pe buze lui Pedersen. Patrik îi oferi obişnuitele vorbe de mulţumire, apoi închise telefonul.

— De la muncă? întrebă Karin.

— Da, o anchetă de care ne ocupăm momentan.

— Bătrânul care a fost găsit mort luni?

— Văd că telefonul fără fir e la fel de eficient ca întotdeauna, zise Patrik.

Karin prinsese din nou viteză, aşa că el trebui să alerge pentru a o ajunge din urmă. Pe lângă ei trecu o maşină roşie. După vreo sută de metri, aceasta încetini, iar şoferul păru să-i privească în oglinda retrovizoare. Apoi maşina dădu uşurel cu spatele, iar Patrik înjură în sinea lui. Abia în acele momente îşi dădu seama că vehiculul îi aparţinea mamei sale.

— Ce se întâmplă aici, voi doi aţi ieşit împreună la o plimbare? întrebă Kristina.

Cu geamul coborât până jos, îi privi uimită pe Patrik şi pe Karin.

— Bună, Kristina! Ce plăcere să te revăd!

Karin se aplecă spre geamul deschis.

— M-am mutat în Fjällbacka şi am dat, din întâmplare, peste Patrik. Am aflat că suntem amândoi în concediu şi că avem nevoie de companie. Eu am un băieţel pe nume Ludvig.

Karin făcu semn spre cărucior şi Kristina se aplecă înainte, rostind vorbele drăgălaşe pe care se presupune că trebuie să le emiţi la vederea unui bebeluş de-un an.

— Ah, ce drăguţ, zise Kristina pe un ton care-i întoarse lui Patrik stomacul pe dos.

Apoi un gând îi amplifică mai mult senzaţia. Fără a dori să afle răspunsul, Patrik îşi întrebă mama:

— Şi, mă rog, încotro mergi?

— Eram în drum spre casa voastră. A trecut ceva vreme de când nu v-am mai vizitat. Am adus cu mine nişte bunătăţi.

Arătă voioasă spre punga cu chifle şi pandişpan, aflată pe scaunul din dreapta ei.

— Erica lucrează... se aventură Patrik să spună, cătrănit, deşi era conştient de inutilitatea vorbelor sale.

Kristina băgă în viteza întâi.

— Bine. Atunci se va bucura de-o pauză de cafea. Şi vei veni şi tu acasă în curând, nu?

Îi făcu semn Maiei, care dădu şi ea fericită din mânuţă.

— Da, fireşte, zise Patrik, încercând cu disperare să găsească un mod de a-şi ruga mama să nu pomenească de Karin. Însă mintea îi era complet goală şi, resemnat, el ridică mâna pentru a-şi lua rămas-bun. Cu un gol în stomac, îşi privi mama gonind spre Sälvik. Urma să aibă multe explicaţii de dat.

Lucrul la carte decurgea bine. În dimineaţa respectivă scrisese patru pagini, iar în clipele acelea, se întinse cu satisfacţie şi se aşeză la birou. Mânia de cu o zi în urmă i se potolise şi, în retrospectivă, îi trecu prin minte că poate exagerase. Trebuia să se revanşeze în seara aceea

faţă de Patrik, gătindu-i ceva bun la cină. Înainte de nuntă, amândoi făcuseră eforturi mari să slăbească, dar între timp se reîntorseseră la vechile obiceiuri. Şi era important să-şi facă poftele din când în când. Poate un file de porc, cu sos de gorgonzola. Îi plăcea lui Patrik.

Erica nu se mai gândi la cină şi se întinse după caietele mamei sale. Chiar ar fi trebuit să stea odată şi să le parcurgă pe toate însă, pur şi simplu, nu-şi putea lua inima-n dinţi. Trebuia să lucreze cu doze mici. Să privească pe furiş în universul mamei sale. Îşi rezemă picioarele pe birou şi începu sarcina laborioasă de a-i descifra caligrafia de modă veche, cu înfloriturí. Până în momentele acelea, citise mai ales despre viaţa de zi cu zi din căminul mamei, despre treburile la care dădea o mână de ajutor, despre cugetările cu privire la viitor, despre îngrijorarea lor în ceea ce-l privea pe tatăl lui Elsy, care îşi petrecea tot timpul pe mare, chiar şi la sfârşit de săptămână. Zugrăvirea traiului lor era încărcată cu o asemenea naivitate şi inocenţă adolescentină, încât Ericăi îi venea greu să asocieze vocea sfioasă din text cu mama pe care şi-o amintea ea. Îi păruse atât de distantă, de aspră, de ostilă; Anna şi Erica nu îşi aminteau ca ea să le fi spus o vorbă blândă sau să le fi arătat vreo dovadă de afecţiune.

După ce parcurse până la jumătate cea de-a doua pagină, Erica îşi îndreptă brusc spatele. Apăruse un nume cunoscut. Sau, mai degrabă, două nume. Elsy notase cum că ar fi fost acasă la Erik şi Axel, în timp ce părinţii lor erau plecaţi. Având în vedere că fusese extrem de impresionată de biblioteca tatălui celor doi, textul era cu precădere o descriere emfatică a acesteia. Însă atenţia Ericăi fu acaparată doar de cele două nume. Clar că trebuia să

fie vorba despre Erik şi Axel Frankel. Parcurse nerăbdătoare întregul pasaj referitor la vizită, dându-şi seama că tinerii — Elsy şi Erik, alături de alţi doi, pe nume Britta şi Frans — îşi petrecuseră mult timp împreună. Erica se sforţă să-şi amintească. Nu, nu o auzise niciodată pe mama ei pomenindu-i. Era destul de sigură. Cât despre Axel, jurnalul fetei îl zugrăvea ca pe un personaj aproape mitic, eroic. Elsy îl descrisese ca fiind „nemaipomenit de dârz şi aproape la fel de stilat precum Errol Flynn". Fusese oare mama ei îndrăgostită de Axel Frankel? Nu, Erica avu altă senzaţie atunci când citi fragmentele din jurnal; i se păru, mai degrabă, că Elsy nutrise faţă de el o adâncă preţuire.

Erica aşeză jurnalul în poală, chibzuind asupra lucrurilor pe care tocmai le citise. De ce nu pomenise Erik Frankel de faptul că se cunoscuseră în tinereţe? Erica îi spusese unde găsise medalia nazistă şi cui aparţinuse. Însă el nu şoptise o vorbă. Din nou, Erica îşi aminti strania tăcere din cadrul discuţiei lor. Nu se înşelase. Bărbatul chiar îi ascunsese ceva.

Gândurile îi fură întrerupte de zgomotul strident al soneriei. Oftând, ea îşi dădu jos picioarele de pe birou şi se împinse cu scaunul înapoi. Cine să fi fost? Întrebarea îşi căpătă imediat răspunsul, atunci când cineva strigă „Bună" pe hol. Erica oftă şi mai adânc. Kristina. Soacra ei. Inspiră adânc, deschise uşa, apoi merse în capul scării. „Bună", se auzi din nou, pe un ton din ce în ce mai insistent. Iritată, Erica îşi simţi fălcile încleştându-i-se.

— Bună, zise ea, cât mai zglobiu cu putinţă, deşi îşi dădu seama de falsitatea tonului.

Slavă cerului că soacra ei nu distingea prea bine nuanţele.

— Am trecut pe-aici să te salut! răspunse Kristina, voioasă, în timp ce îşi atârna haina în cuier. Am adus nişte prăjiturele pentru cafea. Singură le-am făcut. M-am gândit că o să le apreciezi, având în vedere că voi, femeile de carieră, nu aveţi timp de asemenea chestii.

Erica scrâşni din dinţi. Kristina avea un talent incredibil de a emite critici voalate. Să fi fost o înclinaţie naturală sau o aptitudine perfecţionată prin ani şi ani de antrenament?

— A, ce drăguţ, spuse ea cu politeţe, intrând în bucătărie, unde Kristina făcea deja cafeaua, de parcă ar fi fost casa ei.

— Ia loc. Fac eu cafeaua, zise ea. Ştiu unde sunt toate.

— Aşa s-ar părea, spuse Erica, conştientă că soacra sa nu avea să simtă nota de sarcasm. Patrik şi Maia sunt la plimbare. Nu cred că se vor întoarce prea curând, adăugă ea, sperând să-i scurteze astfel vizita soacrei.

— Ştiu, zise Kristina, măsurând cantitatea de cafea. Două, trei, patru...

Puse o linguriţă înapoi în cutia metalică, după care îşi îndreptă atenţia asupra Ericăi.

— Vor veni dintr-o clipă-n alta. Am trecut pe lângă ei, în drum spre tine. Ce bine că s-a mutat înapoi Karin şi că Patrik are puţină companie de-a lungul zilei. E plictisitor să mergi de unul singur la plimbare, mai ales cineva ca Patrik, obişnuit să lucreze şi să facă mereu ceva. Păreau să se simtă bine împreună.

Încercând din greu să proceseze informaţia respectivă, Erica o privi lung pe Kristina. Ce anume tot spunea acolo? Karin? Karin şi mai cum?

În clipa în care Patrik intră pe uşă, Ericăi i se aprinse beculeţul. Ah, *acea* Karin!

Patrik zâmbi, cu musca pe căciulă şi, după o pauză sforţată, zise într-un final:

— Ce bine — cafea!

Se adunaseră în bucătărie pentru a parcurge din nou cazul. Se apropia ora prânzului, iar stomacul lui Mellberg protesta zgomotos.

— În regulă, ce avem până în momentul de faţă?

Se întinse spre platoul cu chifle, aranjat de Annika. O mică gustare, înainte de prânz.

— Paula şi Martin? Aţi stat de vorbă cu fratele victimei în dimineaţa asta — aţi aflat ceva interesant?

Luă o îmbucătură de chiflă în timp ce vorbi, împrăştiind firimituri pe masă.

— Aşa e, l-am luat de la aeroportul Landvetter, zise Paula. Dar nu pare să ştie prea multe. L-am întrebat în legătură cu scrisorile de la Prietenii Suediei, însă singurul lucru pe care l-a putut clarifica a fost că Frans Ringholm s-a numărat printre amicii din copilărie ai lui Erik. Axel nu ştia să fi existat ameninţări clare din partea organizaţiei; s-ar părea că intimidările reprezentau un oarecare risc ocupaţional, având în vedere lucrurile cu care se ocupau el şi Erik.

— Axel a primit ameninţări? întrebă Mellberg, împrăştiind şi mai multe firimituri pe masă.

— Destul de multe, conform spuselor lui. Toate sunt îndosariate la organizaţia pentru care lucrează, veni răspunsul lui Martin.

— A primit vreuna de la Prietenii Suediei?

Paula dădu din cap.

— N-a fost în stare să ne spună dacă da sau nu. Şi nu-mi e greu să înţeleg de ce. Probabil că primeşte atât

de multe porcării de-astea prin poştă — de ce le-ar da importanţă?

— Ce părere v-a făcut? Am auzit că în tinereţe a fost nu ştiu ce erou, zise Annika, privindu-i curioasă pe Martin şi Paula.

— Stilat, distins, dar foarte abătut, lucru normal în prezenta situaţie, răspunse Paula. Părea evident tulburat de moartea fratelui său. Nu ţi-a lăsat aceeaşi impresie? zise ea, întorcându-se spre Martin, care dădu afirmativ din cap.

— Da, şi mie mi s-a părut la fel.

— Bănuiesc că aveţi de gând să-l interogaţi din nou, zise Mellberg, cu privirea îndreptată spre Martin. Şi am înţeles că ai luat legătura cu Pedersen, nu? întrebă el, dregându-şi vocea. Cam straniu că nu a vrut să discute cu mine.

Martin tuşi.

— Cred că erai afară, plimbai câinele atunci când a sunat. Sunt sigur că te aflai în fruntea listei sale.

— Hmm, ei bine, probabil ai dreptate. În regulă, continuă. Ce-a zis?

Martin îi făcu un rezumat cu privire la descoperirile lui Pedersen. După care spuse:

— Din câte am înţeles, Pedersen i-a telefonat mai întâi lui Patrik. S-ar părea că nu e pe de-a-ntregul fericit cu statutul său de tată casnic: l-a convins pe legist să-i dea raportul complet. Având în vedere cât de uşor a fost să-l ispitim până la locul crimei, pun pariu că foarte curând îi vom întâlni pe el şi pe Maia la secţie.

Annika râse.

— Da, am vorbit ieri cu el. Încerca să fie diplomat, zicea că probabil avea să dureze un timp până să se acomodeze.

— Te cred şi eu, pufni Mellberg. Ce idee tâmpită: bărbaţi în toată firea, schimbând scutece şi pregătind mâncare pentru bebeluşi! Generaţia mea n-a trebuit să înghită asemenea porcării. Ne-am putut devota lucrurilor pentru care eram făcuţi, în vreme ce femeile se îngrijeau de odrasle.

— Eu aş fi schimbat bucuros scutece, şopti Gösta, cu privirea lăsată în jos.

Patrik şi Annika se uitară la el; abia de curând aflaseră că Gösta şi răposata lui soţie avuseseră un fiu, care murise la scurt timp după naştere. Alţi copii nu mai existaseră. Cu toţii rămaseră tăcuţi pentru o clipă, evitând să-l privească în ochi pe Gösta. După care, Annika spuse:

— Ei bine, mie mi se pare un lucru bun. Aşa aflaţi şi voi, bărbaţii, câtă muncă implică. Eu, personal, nu am copii — spuse Annika, mâhnindu-se, la rândul ei — însă toate prietenele mele au, şi doar pentru că stau acasă cu ei nu înseamnă că lenevesc şi mănâncă bomboane cât e ziua de lungă. Aşa că probabil îi va prinde bine lui Patrik.

— Pe mine nu mă vei convinge niciodată, zise Mellberg, apoi se încruntă nerăbdător şi aruncă o privire spre hârtiile aflate pe masă, dinaintea sa. După ce îndepărtă firimiturile, citi câteva fraze, înainte de a lua cuvântul. În regulă, iată aici raportul lui Torbjörn şi al băieţilor lui...

— Şi-al fetelor, adăugă Annika.

Mellberg oftă zgomotos.

— Şi-al fetelor. Tu chiar ai pornit azi într-un fel de cruciadă feministă! Vreţi să continuăm odată ancheta sau aţi prefera să îngânăm cântece de tabără şi să dezbatem agenda feministă?

Dădu din cap şi continuă:

— După cum am spus, avem aici raportul lui Torbjörn şi-al *echipei* sale. Şi vă pot face sumarul în două cuvinte: „Nimic surprinzător". Au găsit un număr de amprente şi urme de pantofi şi bineînţeles că va trebui să vedem încotro indică. Gösta, asigură-te că îi vom amprenta pe băieţi, dar şi pe fraţi, ca să îi putem elimina din rândul suspecţilor. Apropo — ezită el, citind în gând câteva paragrafe — pare-se că arma crimei, cea cu care victima a fost lovită în cap, era oarecum greoaie şi boantă.

— Deci nu au existat alte răni? Doar o singură lovitură în cap? întrebă Paula.

— Uf, da, aşa e: o lovitură, şi eu i-am pus aceeaşi întrebare lui Torbjörn şi s-ar părea că e posibil să determine asta prin studierea petei de sânge de pe pereţi. În orice caz, concluzia e cum nu se poate mai clară: o lovitură puternică în cap.

— Asta se potriveşte şi cu rezultatele autopsiei, zise Martin, dând din cap. Cum rămâne cu arma? Pedersen a spus că e un obiect greu, din piatră.

— Exact! rosti Mellberg, triumfător, împungând cu un deget documentul. Sub birou au găsit un bust greoi, din piatră. Avea pe el urme de sânge, păr şi fragmente de creier, şi sunt sigur că bucăţile de piatră găsite în rană se vor potrivi cu materialul din care e făcut bustul.

— Aşadar, avem arma crimei. E şi asta ceva, zise Gösta mohorât şi luă o gură de cafea, care între timp se răcise.

Mellberg îşi privi subordonaţii stând în jurul mesei.

— Vreo sugestie în legătură cu viitorul plan de acţiune? adresă el întrebarea pe un ton mai degrabă formal, de parcă ar fi avut deja stabilită o întreagă listă cu posibile măsuri de luat în ancheta lor — fapt care nu era adevărat.

— Cred că ar trebui să vorbim cu Frans Ringholm. Să aflăm mai multe cu privire la ameninţările respective.

— Şi să stăm de vorbă cu vecinii din cartier, să vedem dacă nu a observat cineva ceva, în jurul orei la care s-a produs crima, adăugă Paula.

Annika ridică privirea din caietul său.

— De asemenea, cineva ar trebui să discute cu menajera care lucra pentru cei doi fraţi. Să aflăm când a fost acolo ultima oară, dacă a vorbit cu Erik şi de ce nu a făcut curăţenie toată vara.

— Bun, încuviinţă Mellberg. Atunci de ce staţi cu toţii pe-aici? Haideţi, la treabă!

Îi privi cu duşmănie pe poliţişti şi continuă să o facă până când aceştia părăsiră încăperea. Apoi se întinse după o nouă chiflă.

Delegarea sarcinilor. Aceea reprezenta marca unui lider eficient.

Căzuseră cu toţii de acord că ar fi fost o pierdere de timp să meargă la ore, drept urmare, apăreau la şcoală în mod sporadic, atunci când le mai venea cheful. Lucru care nu se întâmpla foarte des. În ziua respectivă, se adunaseră în jurul orei zece. Nu prea era mare lucru de făcut în Tanumshede. De cele mai multe ori, stăteau la taclale. Şi fumau.

— Aţi auzit de boşorogul ăla din Fjällbacka?

Nicke pufăi din ţigară şi râse.

— Probabil că i-au făcut de petrecanie bunică-tu şi amicul lui.

Vanessa chicoti.

— Ascultă — replică Per, supărat, dar cu o oarecare urmă de mândrie — bunicul n-a avut nimic de-a face cu asta.

N-ar risca el să facă puşcărie doar pentru a omorî o fosilă învechită. Prietenii Suediei au lucruri mai bune de făcut şi ţeluri mai importante.

— Ai vorbit cu bătrânul? Să ne lase să venim la o întrunire?

Nicke se opri din râs, cu o expresie nerăbdătoare.

— Încă nu, şovăi Per.

Îşi savura acel statut special din cadrul grupului, datorat faptului că era nepotul lui Frans Ringholm, iar într-un moment de slăbiciune, le promisese celorlalţi că avea să-i ia cu el la una din întrunirile Prietenilor, din Uddevalla. Însă nu găsise ocazia prielnică de a-i pomeni asta bunicului. În plus, ştia ce răspuns avea să-i ofere Frans. Erau prea tineri. Aveau nevoie de încă vreo câţiva ani pentru a-şi „atinge potenţialul complet". Ce însemna de fapt asta, nu avea idee. El şi prietenii săi înţelegeau acele chestiuni la fel de bine ca oamenii mai în vârstă, cei care erau deja membri. În definitiv, era simplu. Ce-ar fi fost aşa complicat?

Acela era şi lucrul care-l atrăgea: totul era simplu. Alb sau negru. Fără urme de gri. Per nu înţelegea de ce oamenii complicau totul, de ce studiau lucrurile mai întâi dintr-un unghi, apoi din altul, când de fapt întreaga chestiune era foarte, foarte simplă. Noi împotriva lor — atâta tot. Noi şi ei. Dacă cei din urmă şi-ar fi văzut de treaba lor, nu ar fi existat probleme. Însă ei tot insistau să pătrundă în teritorii ce nu le aparţineau, să treacă graniţe care ar fi trebuit să fie evidente. Nici c-ar fi putut exista diferenţe mai clare. Alb sau galben. Alb sau tuciuriu. Alb sau acea dezgustătoare piele neagră-vineţie, a celor sosiţi din cele mai întunecate jungle africane. Al naibii de simplu! Asta până când au început să amestece şi să

zăpăcească totul, ca, într-un final, să rămână un mare talmeş-balmeş. Îşi privi apatic amicii gârboviţi lângă el, pe bancă. Să le fi cunoscut oare cu adevărat arborele genealogic? Cine ştie de ce fuseseră în stare târfele din familiile lor? Poate că şi lor le curgea prin vene un sânge impur. Per se înfioră.

Nicke îi aruncă o privire mirată.

— Ce-i cu tine? Zici că te-ai amărât de tot.

— N-am nimic, pufni Per.

Dar gândul şi sentimentul de repulsie nu-i dădură pace. Îşi stinse ţigara.

— Haideţi, să mergem la o cafea. Mă deprim dacă mai stau mult aici.

Făcu semn cu capul spre clădirea şcolii, după care porni cu paşi repezi într-acolo, fără a mai aştepta să vadă ce fac amicii săi. Ştia că aveau să-l urmeze.

Pentru o clipă, se gândi la bărbatul ucis. Apoi dădu din umeri. Bătrânul era important.

Fjällbacka, 1943

Tacâmurile zornăiau pe farfuriile din care luau cina. Toţi trei se chinuiau să nu privească spre scaunul gol de la masă, însă nu prea reuşeau.

— Nu-mi vine să cred că iar a trebuit să plece aşa devreme.

Gertrud se încruntă şi-i dădu vasul lui Erik, care îşi puse încă un cartof în farfurie, cu toate că aceasta era deja plină. Era mai simplu să procedeze aşa, altminteri mama l-ar fi îndemnat să ia mai multă mâncare, până când, într-un final, el ar fi capitulat. Privind însă la farfuria sa plină-ochi, se întrebă cum avea să poată mânca tot. Mâncarea nu îl interesa. Se hrănea doar pentru că era obligat să o facă. Şi pentru că mama îi tot spunea cât de ruşinată era de silueta lui costelivă. Zicea că lumea avea să creadă că îl înfometa ea înadins.

Nu era precum Axel, care mânca totul cu o foame de lup. Erik aruncă o privire către scaunul gol, apoi ridică furculiţa, fără prea multă tragere de inimă. Mâncarea părea să i se umfle în gură. Sosul transformă cartofii într-un terci moale, iar băiatul mestecă mecanic, pentru a scăpa mai repede de tot ce avea în gură.

— Trebuie să-şi facă treaba.

Hugo Frankel îi aruncă o privire aspră soţiei sale. Însă şi el se uită spre scaunul gol.

— Mă gândeam că va avea câteva zile de pace şi linişte acasă.

— Asta depinde de el. Nimeni nu îi poate spune lui Axel ce să facă. Nimeni în afară de el însuşi.

Vocea lui Hugo era plină de mândrie, iar Erik simţi un junghi în piept, ca de fiecare dată când mama şi tata îl pomeneau pe Axel. Uneori băiatul avea senzaţia că era aproape invizibil, o biată umbră a sclipitorului Axel, care întotdeauna ajungea în centrul atenţiei, chiar şi atunci când nu dorea asta. Erik îşi îndesă în gură o altă furculiţă plină. De s-ar fi încheiat odată cina, ca să poată merge la el în cameră, să citească. În special cărţi de istorie. Faptele, numele, datele şi locurile aveau ceva care îl fascina. Erau lucruri constante; se putea bizui pe ele, îi inspirau încredere.

Axel nu fusese niciodată interesat de cărţi şi totuşi trecuse cu brio de toate examenele de la şcoală. Şi Erik primea note mari, însă trebuia să muncească din greu pentru ele. Iar nimeni nu îl bătea cu palma pe spate şi nici nu radia de mândrie în vreme ce le povestea prietenilor şi cunoscuţilor despre el. Nimeni nu se lăuda cu Erik.

Cu toate acestea, nu era în stare să-i poarte pică fratelui său. Uneori şi-ar fi dorit să o poată face. Să îl poată urî şi dispreţui, îndepărtându-şi astfel durerea usturătoare pe care o simţea în piept. Adevărul însă era că îl iubea pe Axel — mai mult decât orice. Axel era cel mai zdravăn şi mai neînfricat; cu el merita să te făleşti. Nu ca Erik. Acela era adevărul. Precum în cărţile de istorie. La fel de adevărat ca data bătăliei din Hastings. Nu se putea îndoi de asta, nu putea aduce argumente şi nici nu putea schimba ceva. Pur şi simplu, aşa stăteau lucrurile.

Erik îşi privi farfuria. Spre uimirea sa, aceasta era goală.

— Tată, pot să mă ridic?

Vocea îi era plină de speranţă.

— Deja ai terminat de mâncat? Ei, ia te uită... În regulă, poţi pleca. Mama ta şi cu mine vom mai zăbovi un pic.

În vreme ce se îndrepta spre camera lui, de la etaj, Erik îşi auzi părinţii discutând în sufragerie.

— Nu crezi că Axel riscă prea mult?

— Gertrud, trebuie să încetezi cu toată cocoloşeala asta. În definitiv, are nouăsprezece ani... Ar trebui să fim bucuroşi că avem un asemenea...

Vocile se estompară când Erik închise uşa în urma sa. Se aruncă în pat şi luă cartea din vârful maldărului, cea despre Alexandru cel Mare. Şi acesta fusese viteaz. Întocmai ca Axel.

Capitolul 5

— Nu spun decât că ai fi putut lua atitudine. Am rămas acolo, ca o proastă, atunci când Kristina a zis că tu şi Karin eraţi împreună la plimbare.

— Păi... bine, ştiu.

Patrik îşi plecă fruntea. Ceasul petrecut de Kristina la cafea fusese încărcat de aluzii şi priviri cu subînţeles, iar de îndată ce femeia trântise uşa în urma sa, Erica izbucnise.

— Nu mă deranjează faptul că ieşi la plimbare cu fosta nevastă. Nu sunt o fire geloasă, ştii asta. Însă de ce nu mi-ai zis? Asta mă supără.

— Sigur, înţeleg asta...

Patrik evită să o privească.

— Înţelegi?! Doar atât poţi spune? Fără nicio explicaţie? Şi eu care credeam că ne putem spune orice!

Erica îşi dădu seama că ajunsese la graniţa dintre o reacţie normală şi una exagerată. Însă toate frustrările din ultimele zile îşi găsiseră atunci o supapă, iar ea nu se putu abţine.

— Şi am crezut că e clară împărţirea muncii între noi doi. Tu urma să-ţi iei concediu de paternitate, iar eu

aveam să lucrez. În schimb, tu mă tot întrerupi, dai repede fuga sus în camera mea de lucru, de parcă ar avea uşi batante, ba ieri ai avut şi tupeul să pleci de acasă timp de două ore, lăsându-mă pe mine să am grijă de Maia. Cum crezi c-am făcut eu faţă în anul pe care l-am petrecut acasă cu ea? Crezi că aveam menajeră care să-şi intre în rol ori de câte ori trebuia să fug afară cu nişte treburi? Sau că îmi spunea cineva unde erau mănuşile Maiei? Asta crezi?

Erica fu conştientă de tonul strident al vocii sale şi se întrebă dacă într-adevăr vorbise ea. Se întrerupse singură, la mijlocul frazei, după care spuse, pe un ton mai potolit:

— Îmi pare rău, n-am vrut să... Ştii ceva? Cred că voi merge la o plimbare. Trebuie să ies din casă pentru o vreme.

— Aşa să faci, zise Patrik, privind-o dindărătul bretonului, precum o ţestoasă care îşi scoate prudentă căpşorul afară, pentru a vedea dacă drumul e liber. Şi îmi pare foarte rău că nu am... adăugă el, aruncându-i o privire stăruitoare.

— Ah, mai lasă-mă cu privirea aia, spuse Erica, schiţând un zâmbet.

Steguleţul alb fusese ridicat. Regretă faptul că-şi pierduse cumpătul. Urmau să discute mai târziu. În clipa respectivă, avea nevoie de nişte aer proaspăt.

Merse cu paşi repezi. Cu vara încheiată şi turiştii plecaţi pe la casele lor, Fjällbacka părea straniu de pustie. Era precum o sufragerie, în dimineaţa de după o petrecere: pahare murdare, purtând rămăşiţe de vin şi bere, o pancartă mototolită, într-un colţ, un coif de petrecere aşezat câş pe capul vreunui musafir adormit

pe canapea. Însă Erica prefera acea perioadă a anului. Vara i se părea supărător de zgomotoasă. În momentele acelea, domnea calmul asupra Pieţei Ingrid Bergman. Maria şi Mats aveau să ţină deschis chioşcul Centrum pentru încă vreo câteva zile, după care îl închideau şi se întorceau la afacerea lor din Sälen, aşa cum făceau de obicei. Exact asta iubea Erica mai mult la Fjällbacka: totul era previzibil. Acelaşi lucru în fiecare an, aceleaşi cicluri. Întocmai cum fusese şi în urmă cu douăsprezece luni.

Erica salută pe toată lumea care-i ieşise în cale şi trecu prin Piaţa Ingrid Bergman, în sus, spre Galärbacken. Cunoştea sau măcar auzise despre aproape fiecare persoană din oraş. Însă prindea viteză ori de câte ori cineva părea dornic de discuţii. Pur şi simplu, nu avea chef de aşa ceva.

Abia atunci când trecu de benzinărie, îşi dădu seama încotro se îndrepta.

— Trei instanţe de atac, două jafuri de bănci, plus câteva acuzaţii diverse. Însă nicio condamnare legată de propaganda împotriva grupurilor etnice, zise Paula, trântind portiera maşinii de poliţie. Am mai dat şi de un dosar al unui individ pe nume Per Ringholm, însă nu avea decât abateri minore.

— E nepotul lui, zise Martin, închizând uşa din partea şoferului.

Merseseră cu maşina în Grebbestad, acolo unde locuia Frans Ringholm, într-un apartament vizavi de Hotel Gästis.

— Am avut destule nopţi de beţie în locul ăsta, zise Martin, făcând semn în direcţia hotelului.

— Îmi imaginez. Dar sunt demult apuse acele vremuri, nu?

— Ba bine că nu. N-am mai pus piciorul într-o sală de dans de mai bine de-un an.

Nu părea să sufere prea mult din cauza respectivă. Era atât de îndrăgostit de Pia, încât nu voia să mai părăsească decât în caz de forţă majoră apartamentul în care ei doi locuiau împreună. Dar până să-şi găsească prinţesa, Martin fusese nevoit să dea sărutări nenumăratelor broaşte.

— Dar tu? o întrebă el pe Paula.

— Ce-i cu mine? se prefăcu ea că nu înţelege întrebarea.

Şi înainte ca bărbatul să o poată iscodi mai mult, ajunseră la uşa apartamentului deţinut de Frans. Martin bătu cu putere în uşă, fiind apoi recompensat cu sunetul paşilor ce se apropiau.

— Da?

Le deschise uşa un bărbat cărunt, tuns foarte scurt. Era îmbrăcat cu blugi şi o cămaşă cadrilată, o ţinută în genul celei purtate mereu de către autorul suedez Jan Guillou, dovedind astfel un dezinteres total faţă de curentele din modă.

— Frans Ringholm?

Martin îl studie cu o neîngrădită curiozitate. Bărbatul era cunoscut prin părţile locului — şi nu numai, după cum descoperise Martin în urma cercetării online întreprinse acasă. Se părea că Ringholm era fondatorul uneia dintre cele mai rapid dezvoltate organizaţii xenofobe şi, conform discuţiilor de pe forumurile online, gruparea începea să devină o forţă considerabilă.

— Întocmai. Cu ce vă pot ajuta... stimaţi poliţişti? întrebă el, măsurându-i din priviri pe Martin şi Paula.

— Avem câteva întrebări pe care am dori să vi le adresăm. Putem intra?

Ridicând din sprânceană, Frans se dădu la o parte, fără să comenteze. Martin aruncă uimit o privire în jurul său. Nu ştia la ce anume s-ar fi aşteptat; probabil ceva mai murdar şi mai dezordonat. În schimb, apartamentul era atât de curat încât, prin comparaţie, casa lui Martin părea bârlogul unui drogat.

— Luaţi loc.

Frans indică spre două canapele din sufrageria aflată la dreapta holului.

— Tocmai ce-am pus de cafea. Lapte? Zahăr?

Vocea îi era calmă şi amabilă, iar Martin şi Paula schimbară o privire.

— Nici una, nici alta, mulţumesc, îi răspunse Martin.

— Doar lapte, fără zahăr, zise Paula, intrând în sufragerie înaintea lui Martin.

Se aşezară unul lângă celălalt pe canapeaua albă şi priviră în jur. Încăperea era luminoasă şi spaţioasă, cu ferestre înalte, ce dădeau înspre mare. Apartamentul nu părea extravagant, ci doar confortabil şi bine întreţinut.

— Poftiţi, serviţi nişte cafea.

Frans intră, purtând pe braţe o tavă încărcată. Aşează dinaintea lor trei ceşti de cafea aburindă, apoi o farfurie mare cu biscuiţi.

— Poftiţi, serviţi-vă.

Făcu semn către măsuţa de cafea, apoi ridică una dintre ceşti şi se lăsă pe spate, într-un fotoliu mare.

— Aşadar, cu ce vă pot ajuta?

Paula sorbi puţină cafea. Apoi spuse:

— Cu siguranţă aţi auzit despre bărbatul găsit decedat, chiar la intrarea în Fjällbacka.

— Erik, da, zise Frans, dând cu tristeţe din cap, înainte de a-şi sorbi cafeaua. Da, am fost extrem de mâhnit când am auzit veştile. E groaznic pentru Axel. Pesemne că nu-i e uşor în perioada asta.

— Da, ei bine... zise Martin, dregându-şi vocea.

Fusese luat pe nepregătite de atitudinea prietenoasă a bărbatului şi de faptul că Ringholm era exact opusul personajului pe care şi-l închipuise. Dar îşi veni în fire şi spuse:

— Motivul pentru care am dori să stăm de vorbă cu dumneavoastră este legat de scrisorile pe care le-am găsit în casă, scrisori adresate lui Erik Frankel.

— Ah, deci a păstrat scrisorile alea, zise Frans, chicotind, în vreme ce se întinse după un biscuit. Erik iubea la nebunie să colecţioneze lucruri. Probabil că vouă, tinerilor, vi se pare extrem de învechit să trimiţi scrisori. Însă nouă, celor din generaţiile trecute, ne vine greu să ne lepădăm de obiceiurile vechi.

Făcu prieteneşte cu ochiul în direcţia Paulei. Aceasta aproape că-i zâmbi, la rându-i, dar apoi îşi aminti că bărbatul aflat dinaintea sa îşi devotase întreaga viaţă încercărilor de a se opune şi a combate oamenii precum ea.

— În scrisorile dumneavoastră vorbeaţi despre o ameninţare... zise ea, adoptând o mină aspră.

— Ei bine, n-aş numi-o chiar o ameninţare.

Frans o privi calm, lăsându-se iar în fotoliul său. Se aşeză picior peste picior înainte să continue.

— Mă gândisem doar să-i pomenesc lui Erik faptul că existau anumite... forţe în cadrul organizaţiei, care nu se comportau întotdeauna într-un mod — cum să mă exprim? — raţional.

— Şi v-aţi simţit obligat să-l informaţi pe Erik deoarece...

— Erik şi cu mine am fost prieteni încă din copilărie, deşi recunosc sincer faptul că de mulţi ani ne rupsesem unul de celălalt şi nu mai exista între noi o prietenie reală. Am... ales căi diferite în viaţă, zâmbi Frans. Însă nu îi doream răul lui Erik, drept urmare, când am avut ocazia să-l previn, am făcut-o. Unora le vine greu să înţeleagă faptul că recurgerea la forţă fizică nu e întotdeauna cea mai bună soluţie.

— Chiar dumneavoastră nu v-aţi dat în lături de la... folosirea forţei fizice, zise Martin. Trei condamnări pentru atac, câteva pentru jaf de bănci şi, din câte mi-e dat să înţeleg, nici nu v-aţi trăit traiul precum vreun Dalai Lama.

Departe de-a se simţi ofensat, Frans zâmbi doar la auzul comentariilor lui Martin, într-o manieră ce amintea de însuşi Dalai Lama.

— Există un timp pentru toate. Închisoarea îşi are propriile reguli şi un singur limbaj pe care îl înţelege lumea. Am auzit, de asemenea, că înţelepciunea vine odată cu vârsta, şi mi-am învăţat lecţia pe măsura trecerii timpului.

— Nepotul dumneavoastră şi-a învăţat lecţia?

În timp ce puse întrebarea, Martin se întinse după un biscuit. Într-o clipită, mâna lui Frans ţâşni spre el, încleştându-i puternic încheietura. Ţintuindu-l pe poliţist cu privirea, Frans mârâi:

— Nepotul meu n-are nimic de-a face cu asta. Înţelegeţi?

Martin îl privi fix timp îndelungat, după care îşi trase mâna.

— Să nu mai repetaţi asta, zise el pe un ton grav, rezistând impulsului de a-şi masa încheietura dureroasă.

Frans izbucni în râs şi se lăsă pe spate. Deveni iar acea persoană amabilă, prietenoasă. Însă pentru câteva secunde, paravanul se fisurase, făcând să se distingă o furie mocnită îndărătul acelui exterior calm. Întrebarea era dacă Erik căzuse pradă acelei dezlănţuiri.

Ernst trase nerăbdător de lesă, incapabil să înţeleagă motivul pentru care stăpânul lui insista brusc să facă paşi mici şi să ia pauze, pentru a privi înapoi, din când în când. Cu cât Mellberg se lupta să-şi stăpânească animalul, cu atât Ernst îşi smucea mai tare lesa, hotărât să mărească pasul.

Parcurseră aproape întreaga rută până ca eforturile lui Mellberg să-i fie răsplătite. Era pe punctul de a abandona, când auzi paşi în urma lui, iar Ernst începu să salte de bucurie că se apropia un tovarăş de joacă.

— Deci şi voi aţi ieşit la plimbare.

Vocea Ritei sună la fel de veselă precum şi-o amintea Mellberg, iar bărbatul simţi un zâmbet mijindu-i pe buze.

— Da, aşa e. Adică, am ieşit la plimbare.

Lui Mellberg îi veni să-şi dea palme. Ce fel de răspuns tâmpit mai era şi ăla? Tocmai el, care de obicei era atât de delicat cu doamnele. Cu toate acestea, iată-l cum se făcea de râs. Luându-şi cea mai autoritară voce, spuse:

— Înţeleg importanţa mişcării pentru câini. Aşadar, încerc să-l plimb pe Ernst cel puţin o oră, în fiecare zi.

— Şi nu numai câinii au de câştigat de pe urma câtorva exerciţii fizice. Şi nouă ne-ar prinde bine.

Rita chicoti, lovindu-se uşurel peste pântecele rotund. Mellberg găsi gestul extrem de degajat. În sfârşit o femeie care înţelegea că puţină cărniţă pe oase nu era neapărat un lucru negativ.

— Întocmai, zise el, bătându-şi propriul stomac voluminos. E important să-ţi menţii o oarecare solemnitate.

— Vai, cerule, aşa e, râse femeia.

În combinaţie cu accentul Ritei, acea exclamaţie oarecum de modă veche păru fermecătoare.

— Din cauza asta şi am grijă să-mi reîncarc bateriile.

Se opri în faţa unor blocuri şi Señorita începu să tragă de lesă către una din intrări.

— Vă pot oferi nişte cafea? Şi prăjiturele pentru cafea?

Mellberg nu mai avea mult şi sărea în sus de bucurie, dar făcu o pauză, ca şi cum ar fi pus oferta în balanţă şi răspunse:

— Da, mulţumesc, ar fi minunat. Nu pot lipsi prea mult timp de la serviciu, însă...

— În regulă, atunci.

Rita formă codul de la intrare, după care îl îndrumă înăuntru. Ernst, nedovedind autocontrolul stăpânului său, ţopăi încântat de perspectiva de-a o acompania acasă pe Señorita.

Primul cuvânt care-i trecu prin minte lui Mellberg la intrarea în apartamentul Ritei fu „confortabil". Nu avea răceala minimalistă pe care o preferau suedezii; casa femeii literalmente scânteia de culoare şi căldură. Mellberg desfăcu lesa, iar Ernst o luă la fugă după Señorita. Bărbatul îşi atârnă apoi haina în cuier, îşi scoase pantofii, punându-i în rastelul special, după care se lăsă condus spre bucătărie de vocea Ritei.

— Pare că se plac unul pe celălalt.

— Cine? întrebă stupid Mellberg, a cărui minte era mai degrabă preocupată de posteriorul durduliu al Ritei, atu pe care femeia îl îndreptase către el în timp ce stătea la blatul de lucru, punând măsuri de cafea în cafetieră.

— Señorita şi Ernst, fireşte, zise ea, întorcându-se şi izbucnind în râs.

Mellberg râse jenat.

— O, da, desigur. Par să se placă într-adevăr, nu-i aşa?

O privire înspre sufragerie îi confirmă spusele: Ernst tocmai se îndeletnicea cu adulmecatul pe sub coada Señoritei.

— Îţi plac chiflele? întrebă Rita.

— Doarme Dolly Parton pe spate? întrebă el, retoric, însă îşi regretă imediat cuvintele.

Rita se întoarse către el, cu o privire mirată.

— Nu ştiu. Aşa doarme? Ei bine, cu sânii ăia, bănuiesc că da.

Mellberg râse.

— E doar o expresie. Ceea ce vreau să spun e că da, îmi plac chiflele.

Privi surprins cum femeia aşeză trei ceşti şi trei farfurioare pe masa din bucătărie. Misterul fu dezlegat atunci când Rita se întoarse cu faţa spre camera alăturată şi strigă:

— Johanna, cafeaua!

— Vin! se auzi din cealaltă cameră, iar o clipă mai târziu apăru în bucătărie o blondă încântătoare, cu un pântece imens.

— Ea e nora mea, Johanna, zise Rita, făcând semn spre tânăra însărcinată. Iar acesta e Bertil. E stăpânul lui Ernst. L-am cunoscut plimbându-ne prin pădure, chicoti ea.

Mellberg îi întinse mâna pentru a se prezenta, iar în clipa următoare, aproape că fu săgetat de durere. De-a lungul timpului, dăduse noroc cu câţiva inşi duri, însă niciodată nu avusese parte de o strângere de mână atât de puternică precum cea a Johannei.

— Ce strângere sănătoasă, chiţăi el, în vreme ce fata îi eliberă mâna.

Johanna îl privi amuzată, după care se aşeză la masa din bucătărie. Îi luă ceva vreme până să găsească o poziţie care să-i permită accesul şi la ceaşcă, şi la farfuria cu chifle, însă odată găsită, femeia atacă bunătăţile, plină de elan.

— Când trebuie să naşti?

— Trei săptămâni, răspunse ea abrupt, cu intenţia de a termina şi ultima firimitură din chiflă, după care se întinse să mai ia una.

— Văd că mănânci cât pentru doi, râse Mellberg, dar fu apoi redus la tăcere de o privire acră din partea Johannei.

Nu era prea simplu să flirteze cu dama respectivă, îşi dădu el seama.

— E primul meu nepoţel, spuse Rita cu mândrie, atingând tandru burtica Johannei.

Chipul fetei se lumină când îşi privi soacra, iar în momentul următor, îşi puse şi ea mâna pe pântecele Ritei.

— Tu ai nepoţi? întrebă Rita, după ce le umplu ceştile de cafea şi li se alătură la masă.

— Nu, încă nu. Dar am un fiu. Îl cheamă Simon şi are şaptesprezece ani, se făli Mellberg.

Progenitura apăruse târziu în viaţa lui, iar vestea existenţei sale nu fusese întâmpinată cu prea mult entuziasm. Însă cei doi se obişnuiseră treptat unul cu celălalt, iar în prezent, Mellberg era uluit în mod constant de sentimentele pe care le nutrea faţă de Simon. Era un flăcău pe cinste.

— Şaptesprezece ani? Ei bine, atunci nu-i grabă. Dar ascultă la mine, nepoţii sunt desertul vieţii, spuse ea, mângâind din nou pântecele Johannei.

Îşi băură cafelele şi sporovăiră binedispuşi, în timp ce câinii se zbenguiau prin apartament. Pe Mellberg îl fascină sentimentul de fericire pur şi autentic pe care îl avea, stând acolo, în bucătăria Ritei. După toate dezamăgirile trăite în ultimii ani, crezuse că nu avea să mai fie niciodată interesat de vreo altă femeie. Cu toate acestea, iată-l acolo. Ba chiar simţindu-se bine!

— Aşadar, ce părere ai?

Rita îl privea insistent, iar Mellberg îşi dădu seama că ratase întrebarea la care i se cerea un răspuns în acele clipe.

— Poftim?

— Te întrebam dacă vrei să vii în seara asta la cursul meu de salsa. Este pentru începători. Nu-i deloc greu. La ora opt.

Mellberg o privi neîncrezător. Curs de salsa? El? Ce idee complet ridicolă. Însă după aceea, privi mai adânc în ochii negri ai Ritei şi, spre uimirea lui, se trezi spunând:

— Curs de salsa? La ora opt? Grozav.

Păşind pe aleea pietruită, spre casa lui Erik şi a lui Axel, Erica începu deja să-şi regrete decizia. Nu îi mai părea o idee atât de bună şi ridică abia după multe clipe de ezitare pumnul cu care voia să bată în uşă. La început, nu primi niciun răspuns şi se simţi uşurată, crezând că nu era nimeni acasă. Apoi auzi paşi înăuntru, iar inima i se strânse la deschiderea uşii.

— Da?

Axel Frankel părea extenuat. Îi aruncă femeii o privire mirată.

— Bună ziua, sunt Erica Falck şi sunt...

Rămase tăcută, neştiind cum să continue.

— Fiica lui Elsy.

Epuizarea lui Axel păru să dispară în vreme ce o examină cu o privire stranie pe Erica.

— Da, acum văd. Semănaţi mult, mama ta şi cu tine.

— Da? rosti Erica, surprinsă.

Nimeni nu îi mai spusese aşa ceva până atunci.

— Da, la privire. Şi la forma gurii.

Îşi înclină uşor capul şi păru a-i cerceta fiecare trăsătură. Apoi se dădu la o parte.

— Poftiţi.

Erica păşi în holul de la intrare şi făcu o pauză.

— Pe-aici, vom merge pe verandă.

Păşi grăbit înainte, ca şi cum ar fi aşteptat ca femeia să-l urmeze. Aceasta îşi atârnă haina în cuier şi se grăbi să-l prindă din urmă. Bărbatul îi făcu semn spre canapeaua aflată pe o minunată verandă cu pereţi din sticlă, similară celei pe care o aveau acasă ea şi Patrik.

— Luaţi loc.

Rămaseră acolo în tăcere, pentru o vreme. Dându-şi seama că el nu avea de gând să-i ofere o cafea, Erica îşi drese vocea, apoi spuse:

— Ei bine, motivul pentru care eu...

Reluă fraza.

— Motivul pentru care am trecut pe-aici este medalia pe care i-am lăsat-o lui Erik.

Îşi dădu seama cât de neaşteptate îi fuseseră vorbele şi adăugă:

— Ah, fireşte, doream să vă prezint şi condoleanţele mele. Eu am...

Devenind din ce în ce mai stânjenită, se foi agitată, în căutarea unui mod de a continua.

Axel îi îndepărtă stinghereala cu o fluturare a mâinii, apoi rosti pe un ton prietenos:

— Aţi pomenit ceva de o medalie.

— Da, aşa e, zise Erica, recunoscătoare că preluase el frâiele. Primăvara trecută am găsit o medalie printre lucrurile mamei. O medalie nazistă. Nu ştiam de ce a păstrat-o şi mă rodea curiozitatea. Şi, fiindcă auzisem că fratele dumneavoastră...

Dădu din umeri, lăsându-şi propoziţia neterminată.

— A reuşit să vă ajute Erik?

— Nu ştiu. Adică, am vorbit la telefon în primăvara aceea, însă apoi am fost extrem de ocupată şi, ei bine... Intenţionam să iau din nou legătura cu dânsul, dar...

Vorbele i se stinseră.

— Iar acum vă întrebaţi dacă medalia încă mai e aici?

Erica dădu afirmativ din cap.

— Da. Îmi cer scuze. Poate că e complet nepotrivit să vă deranjez în legătură cu asta exact acum, când... Însă mama nu a păstrat multe obiecte, aşa că...

Se foi din nou. Chiar ar fi fost mai nimerit să-i telefoneze. Ceea ce făcea în clipele respective îi părea o dovadă de sânge rece.

— Înţeleg. Vă înţeleg cu adevărat. Credeţi-mă, ştiu mai bine decât oricine cât de important e să ai legături cu trecutul. Şi atunci când sunt bazate pe nişte obiecte neînsufleţite. Iar Erik ar fi înţeles cu siguranţă, având în vedere toate lucrurile, toate informaţiile pe care le colecţiona. Pentru el, acestea nu erau moarte, ci trăiau, spuneau o poveste, ne învăţau ceva...

Privi în gol pe fereastră, iar pentru o secundă, păru că se află undeva, departe. Apoi se întoarse din nou spre Erica.

— Bineînţeles că o voi căuta. Însă, mai întâi, spuneţi-mi câte ceva despre mama dumneavoastră. Cum era ea? Ce fel de viaţă avea?

Ericăi i se părură destul de ciudate acele întrebări. Însă confruntată fiind cu privirea stăruitoare a lui Axel, făcu tot posibilul să-i răspundă.

— Hmm... cum era mama mea? Sinceră să fiu, nu prea ştiu nici eu. Mama ne-a avut pe mine şi pe sora mea la o vârstă mai înaintată şi... nu ştiu... n-am fost niciodată în relaţii bune cu ea. Cât despre viaţa ei...

Întrebarea o năucise pe Erica. Pe de-o parte, fiindcă nu înţelegea pe deplin ce anume dorea să afle bărbatul, şi pe de altă parte, fiindcă nu ştia ce să-i răspundă.

— Nu cred că i-a fost uşor. În viaţă, mă refer. Era întotdeauna aşa de rezervată. Mie nu mi-a părut nicicând... fericită.

Erica se strădui să găsească o modalitate mai bună de a explica, însă mai aproape de-atât nici că s-ar fi putut apropia de adevăr. Nu îşi amintea să o fi văzut vreodată bucuroasă pe mama ei.

— Îmi pare rău să aud asta.

Axel privi din nou în gol, pe fereastră, de parcă nu ar fi putut îndura să se uite la Erica. Femeia se întrebă motivul pentru care îi pusese acele întrebări.

— Cum era mama când aţi cunoscut-o dumneavoastră?

Erica nu îşi putu masca nerăbdarea din voce.

Axel se lăsă în faţă şi chipul păru a i se înmuia.

— De fapt, fratele meu fusese prieten cu Elsy, ei fiind cam de aceeaşi vârstă. Însă făceau parte dintr-un grup de patru: Erik, Elsy, Frans şi Britta. Un adevărat trifoi cu patru foi.

Râse — un râs bizar şi searbăd.

— Da, a scris despre ei în jurnalele pe care le-am găsit. De fratele dumneavoastră ştiu, dar cine erau Frans şi Britta?

— Jurnale?

Axel tresări uimit, însă reacţia apăru şi dispăru atât de rapid, încât o clipă mai târziu, Erica se gândi că probabil îşi imaginase ea totul.

— Frans Ringholm şi Britta... spuse Axel, pocnind din degete. Care era numele de familie al Brittei?

Închise ochii, de parcă şi-ar fi scotocit prin unghere-le întunecate ale minţii, dar apoi dădu din cap, incapabil să găsească informaţia.

— În orice caz, cred că ea încă locuieşte aici, în Fjällbacka. Are două sau trei fiice, nu sunt sigur, însă acestea sunt mai mari decât dumneavoastră. Hmm... îmi stă pe limbă, dar... Probabil că şi-a schimbat numele atunci când s-a căsătorit. Staţi, îmi amintesc. O chema Johansson, iar pe soţ îl chema tot la fel, aşa că, până la urmă, nu a fost nevoită să-şi schimbe numele de familie.

— Deci ar trebui să o pot găsi. Însă nu mi-aţi răspuns la întrebare. Cum era mama? Pe vremea aceea?

Axel rămase tăcut vreme îndelungată, apoi spuse:

— A fost o fată liniştită. Un spirit contemplativ, însă niciodată posomorât. Nu aşa cum o descrieţi dumneavoastră. Avea un gen de veselie tăcută, care venea din adâncul său. Nicidecum ca Britta, pufni el.

— Şi Britta cum era?

— Niciodată nu mi-a plăcut de ea. Nu puteam înţelege cum de fratele meu dorea să-şi petreacă timpul cu aşa o... gâsculiţă proastă, zise Axel, dând din cap. Nu, mama ta era o fată cu mult diferită. Britta era superficială şi searbădă, şi tot alerga după Frans, într-un mod inadmisibil

pe-atunci. Vedeţi dumneavoastră, erau timpuri diferite, îi spuse el Ericăi, făcându-i semn cu ochiul şi aruncându-i un zâmbet strâmb.

— Dar Frans?

Erica îl privi pe Axel, pregătită să înmagazineze toate informaţiile pe care acesta le avea despre Elsy. Cu cât afla mai mult, cu atât înţelegea cât de puţin îşi cunoscuse, de fapt, mama.

— Frans Ringholm era un alt personaj cu care mi se părea că fratele meu nu ar fi trebuit să aibă de-a face. Un temperament aprig, o latură mârşavă şi... nu, nu era genul de om pe care să-l ai drept prieten. Nici atunci, nici acum.

— Cu ce se ocupă momentan?

— Locuieşte în Grebbestad. Şi am putea spune că noi doi am apucat-o pe nişte cărări foarte diferite în viaţă, răspunse Axel, pe un ton plin de dispreţ.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Adică eu mi-am dedicat întreaga viaţa luptei împotriva nazismului, în vreme ce Frans ar vrea să vadă istoria repetându-se, şi preferabil aici, pe tărâm suedez.

— Aşadar, cum apare în tablou medalia nazistă pe care am găsit-o eu?

În nerăbdarea sa, Erica se aplecă înspre Axel, însă avu senzaţia că figura acestuia se împietri brusc.

— A, aşa e, medalia... zise bărbatul, ridicându-se în picioare şi mergând repejor spre uşă. Cred că ar trebui să pornim în căutarea ei.

Mergând în urma lui, Erica se întrebă ce anume spusese încât să-i producă acea repliere, dar hotărî că nu era momentul potrivit să-l descoasă. Afară, în hol, văzu că bărbatul se oprise dinaintea unei uşi pe care ea nu o

observase până atunci. Aceasta era închisă, iar Axel ezită, cu mâna pe clanţă.

— Cred că ar fi mai bine să intru singur, spuse el, şi vocea îi tremura uşor.

Erica îşi dădu seama că probabil se aflau în faţa bibliotecii, încăperea unde murise Erik.

— Putem face asta cu altă ocazie, spuse ea, simţindu-se din nou vinovată fiindcă îl deranjase pe Axel în clipele sale cele mai grele.

— Nu, o vom face acum, spuse el, brusc.

Apoi îşi repetă vorbele, de data aceasta pe un ton mai blând, încercând parcă să arate că nu intenţionase să fie aspru.

— Mă întorc imediat.

Deschise uşa, păşi înăuntru, apoi închise uşa în urma sa. Erica stătu pe hol, ascultându-l pe Axel cum răscolea prin interior. Suna de parcă ar fi tras afară sertarele, iar obiectul căutat fu găsit după foarte puţin timp, fiindcă nu dură mai mult de un minut, două, până la întoarcerea sa.

— Iat-o.

Cu o expresie impenetrabilă, el depuse medalia în palma întinsă a Ericăi.

— Mulţumesc. Eu...

Negăsindu-şi cuvintele, femeia îşi strânse degetele în jurul medaliei şi repetă:

— Mulţumesc.

În vreme ce parcurse aleea pietruită, cu medalia în buzunar, ea simţi privirea lui Axel urmărind-o. Îi trecu brusc prin minte să-şi ceară scuze pentru deranj, dar apoi auzi uşa de la intrare închizându-se.

Fjällbacka, 1943

— Nu înţeleg cum Per Albin Hansson poate fi atât de laş!

Vilgot Ringholm izbi cu pumnul în masă, făcând să salte carafa de coniac. Îi spusese lui Bodil să aducă gustările pentru cină şi se întrebă de ce dura aşa mult. Tipic pentru ea — să piardă vremea de pomană! Nimic nu era făcut vreodată cum trebuia, decât dacă se ocupa el însuşi.

— Bodil! urlă el în direcţia bucătăriei, însă nu primi niciun răspuns.

Scutură iute scrumul trabucului, apoi urlă încă o dată, din toţi rărunchii:

— Bodiiilll!

— S-a pierdut nevasta în drum spre bucătărie? glumi Egon Rudgren, iar Hjalmar Bengtsson se alătură hohotelor de râs.

Lucrul acesta îl mânie şi mai rău pe Vilgot. Acum, femeia îl mai făcea şi de râs în faţa posibilului său partener de afaceri. Trebuiau luate măsuri. Însă chiar atunci când era pe cale să se ridice, pentru a vedea ce anume se întâmpla, soţia lui veni din bucătărie, purtând pe braţe o tavă plină-ochi.

— Îmi cer scuze că a durat aşa de mult, zise ea, cu privirea plecată, în vreme ce aşeză tava pe masa din faţa lor. Frans, ai putea să...?

Făcu semn înspre bucătărie, dar Vilgot flutură din mână, chemându-l înapoi pe băiat.

— N-are Frans ce să caute în bucătărie, să-şi bată capul cu munci femeieşti. E băiat mare acum, poate sta aici cu noi, să mai înveţe câte ceva.

Îi făcu semn cu ochiul fiului său, care stătea drept, în fotoliul din faţa lui. Era prima dată când i se permitea să zăbovească în cameră, după una dintre cinele de afaceri ale tatălui său. De regulă, trebuia să se scuze de îndată ce terminau masa şi să se retragă în camera lui, dar în ziua respectivă, tatăl lui insistase ca el să rămână. Pieptul i se umflase de mândrie, mai-mai să i se rupă nasturii de la cămaşă, împrăştiindu-se în toate direcţiile. Iar seara avea să fie şi mai grozavă.

— În regulă, fiule, ce-ai zice să guşti şi tu câteva picături de coniac? Domnilor, ce părere aveţi? A împlinit treisprezece ani săptămâna asta. N-ar fi cazul să guste primul lui coniac?

— Să fie cazul? râse Hjalmar. Aş zice că trebuia s-o fi făcut demult. Băieţii mei au gustat prima oară la unsprezece ani şi, află de la mine, le-a prins tare bine.

— Vilgot, chiar crezi că...

Bodil privi necăjită cum soţul ei turnă dinadins un pahar mare de coniac şi i-l întinse lui Frans, care începu să tuşească de la prima înghiţitură.

— În regulă, băiete, ia-o uşurel — trebuie sorbit, nu dat pe gât.

— Vilgot... zise din nou Bodil.

— Tu ce mai cauţi aici? îşi arătă colţii Vilgot, întunecându-se la chip. N-ai nimic de curăţat prin bucătărie?

Pentru o secundă, păru că Bodil dorea să spună ceva. Se întoarse către Frans, dar acesta nu făcu decât să-şi ridice triumfător paharul şi să spună, zâmbind:

— Skål[*]*, draga mea mamă.*

Pe fundalul unor râsete zgomotoase, femeia se întoarse în bucătărie, închizând uşa în urma sa.

— Aşa, unde eram? zise Vilgot, făcându-le semn invitaţilor să servească sandviciurile cu hering de pe tava de argint. A, da, ce-o fi în mintea prim-ministrului Per Albin? Bineînţeles că trebuie să-i oferim Germaniei sprijinul nostru!

Egon şi Hjalmar dădură din cap. Fireşte, cei doi erau perfect de acord.

— E regretabil faptul că, în aceste vremuri de restrişte, Suedia nu poate să fie dârză şi să-şi susţină idealurile suedeze, rosti Hjalmar.

Toţi bărbaţii încuviinţară, sorbindu-şi coniacul.

— Ce-o fi în capul meu? Nu se poate să stăm aici, bând coniac cu hering. Frans, dă fuga jos şi adu-ne nişte beri reci.

Cinci minute mai târziu, ordinea fu restabilită, iar sandviciurile cu hering alunecară mai bine după câteva guri sănătoase de bere Tuborg rece, din pivniţă. Frans se afla din nou în fotoliul din faţa tatălui său şi zâmbi cu gura până la urechi atunci când Vilgot, fără a spune nimic, deschise una dintre sticle şi i-o întinse.

— Eu am contribuit cu niscaiva coroane pentru a sprijini acea cauză nobilă. Şi v-aş sugera şi dumneavoastră, domnilor, să îmi urmaţi exemplul. Hitler are nevoie de partea sa de cât mai mulţi oameni de nădejde.

— Afacerile sunt înfloritoare, asta fără doar şi poate, zise Hjalmat, ridicându-şi sticla. Abia dacă mai facem faţă cererii de minereu pentru export. Ziceţi ce vreţi despre război, însă dintr-o perspectivă de afaceri, nu-i deloc o idee rea.

---

* Noroc (în lb. suedeză).

— Ai dreptate în legătură cu asta. Iar dacă în acelaşi timp putem să ne descotorosim şi de nenorociţii ăia de evrei, cu atât mai bine.

Egon se întinse după alt sandvici cu hering. Nu mai rămăseseră decât vreo câteva. Luă o îmbucătură, apoi se întoarse în direcţia lui Frans, care asculta captivat întreaga conversaţie.

— Ar trebui să fii mândru de tatăl tău, băiete. Nu mai sunt mulţi ca el în Suedia, în zilele noastre.

— Da, domnule, murmură băiatul, brusc stânjenit de toată atenţia îndreptată asupra lui.

— Să-l asculţi pe tatăl tău şi să-i ignori pe toţi cei care condamnă Germania şi războiul. Vezi tu, cei mai mulţi dintre ei sunt corciţi. Umblă pe-aici mulţi ţigani şi valoni, care fireşte că vor să deformeze realitatea. Însă tatăl tău, ei bine, el cunoaşte adevărurile fundamentale. Iar noi, la fel. Am văzut cu toţii cum evreii şi străinii au încercat să preia puterea, făcând tot posibilul să distrugă ceea ce era suedez şi pur. Nu, Hitler este pe drumul cel bun, ascultă la mine.

Egon se întărâtase bine şi împroşca firimituri atunci când vorbea. Frans era vrăjit.

— Domnilor, acum cred că ar trebui să discutăm afaceri.

Vilgot îşi puse zgomotos sticla de bere pe masă, iar toate privirile se îndreptară asupra lui.

Frans stătu şi-i ascultă pe bărbaţi timp de încă douăzeci de minute. Apoi se ridică şovăielnic şi se duse la culcare. Odată întins în pat, îmbrăcat, băiatul avu senzaţia că întreaga cameră se rotea cu el. Din salon putea auzi zumzetul discuţiilor. Frans se lăsă purtat pe aripile somnului, fără a-şi imagina ce senzaţii aveau să-l încerce la trezire, în dimineaţa următoare.

Capitolul 6

Gösta oftă adânc. Locul verii avea să fie luat de toamnă, ceea ce în termeni practici însemna scurtarea drastică a rundelor sale de golf. Încă era destul de cald şi, în teorie, mai avea cam o lună la dispoziţie. Ştia însă, din propria-i experienţă amară, cum aveau să decurgă lucrurile. Câteva jocuri aveau să se desfăşoare în ploaie. Alte câteva urmau să fie anulate din cauza furtunilor cu trăsnete. Apoi temperaturile aveau să scadă rapid, de la o zi la alta, trecând de la gradul de „plăcut" la cel de „intolerabil". Acela era dezavantajul traiului în Suedia. Iar Gösta nu putea găsi prea multe avantaje care să compenseze pentru asta, cu excepţia accesului la *surströmming*, acel hering baltic fermentat, ce reprezenta delicatesa lui preferată. Însă dacă avea să se mute în străinătate, putea să ia câteva borcane cu el, în bagaj. Atunci, i-ar fi mers bine, indiferent cum o dădea.

Măcar lucrurile erau liniştite la secţia de poliţie. Melberg era la plimbare cu Ernst, iar Martin şi Paula plecaseră în Grebbestad pentru a-l interoga pe Frans Ringholm. Gösta se întrebă din nou de ce numele îi părea aşa cunoscut şi, spre grozava sa uşurare, ceva îi fulgeră prin

minte. Înşfăcă de pe birou ediţia din acea zi a *Bohusläningen* şi o răsfoi până când, triumfător, îşi puse degetul asupra numelui — Kjell Ringholm. Irascibilul editorialist al publicaţiei era osânda politicienilor locali şi a oricui altcuiva aflat la putere. Putea fi o coincidenţă, însă numele nu era unul comun. Să fi fost oare fiul lui Frans? Gösta îşi înmagazină informaţia în minte, în caz că avea să se dovedească utilă mai târziu.

Pentru moment, se confrunta cu treburi mult mai presante. Oftă din nou. De-a lungul anilor, reuşise să transforme suspinatul într-o adevărată artă. Poate că ar fi fost bine să aştepte până la întoarcerea lui Martin — în felul acela, ar fi putut împărţi cu el volumul de muncă. Ba chiar, asta i-ar fi oferit un ceas liber, poate chiar două, dacă Martin şi Paula hotărau să se oprească pentru masa de prânz, înainte de-a se întoarce la secţie.

Însă chibzuind mai adânc, decise că poate ar fi fost mai bine să scape odată de povară, în loc ca aceasta să-i tot atârne deasupra capului. Gösta îşi înhăţă haina, îi spuse Annikăi încotro se ducea, luă o maşină din garaj şi se îndreptă spre Fjällbacka.

Abia atunci când sună la uşă îi trecu prin cap cât de stupidă fusese decizia sa. Trecuse de amiază: băieţii trebuiau să fie la şcoală. Tocmai se pregătea să plece, când uşa se deschise, lăsând să se întrezărească un Adam fonfănit, cu nasul roşu şi cu o privire înceţoşată.

— Eşti bolnav? întrebă Gösta.

Băiatul dădu din cap şi, de parcă ar mai fi fost nevoie de o confirmare, strănută puternic, apoi îşi suflă nasul în batista pe care o avea în mână.

— Sunt răcit, zise el, cu o voce care arăta clar cât de înfundat îi era nasul.

— Pot intra?

Adam se dădu la o parte.

— Bine, dar pe riscul tău, zise el, strănutând din nou.

Gösta simţi împroşcându-l în palmă o ploaie măruntă de salivă purtătoare de virusuri, pe care o şterse mai apoi, cu calm, pe mâneca de la cămaşă. Câteva zile de concediu medical n-ar fi fost de lepădat. Ar fi îndurat bucuros să îi curgă nasul, pentru şansa de a se întinde pe canapeaua de acasă şi a se uita la un DVD cu ultimul turneu Masters. Tot aşteptase şansa de a studia cu încetinitorul lovitura lui Tiger*.

— Maba nu-i abasă, fonfăni Adam.

Gösta se încruntă, mergând în urma băiatului, spre bucătărie. Apoi îşi dădu seama. Pesemne că Adam dorise să spună „Mama nu-i acasă". Îi trecu prin minte că n-ar fi trebuit să intervieveze un minor în lipsa prezenţei unui gardian legal, dar gândul fu iute respins. Dacă ar fi fost de faţă Ernst — Ernst, fostul lui coleg, nu câinele — acesta l-ar fi sprijinit până la capăt pe Gösta. Gândul îl făcu să chicotească, atrăgând astfel o privire mirată din partea lui Adam.

Se aşezară împreună la masa din bucătărie, care încă prezenta semnele micului dejun al dimineţii respective: firimituri, urme de unt şi o mică băltoacă de ciocolată caldă O'Boy.

— Aşadar, zise Gösta, bătând cu degetele în masă şi regretând imediat gestul, fiindcă se trezi cu firimituri lipicioase pe mâini.

Le şterse de pantaloni şi o luă de la capăt.

— Aşadar. Cum... faci faţă întregii situaţii?

---

* Tiger Woods, faimos jucător american de golf.

Întrebarea îi păru stranie până şi lui. Nu era tocmai priceput la a sta de vorbă cu copiii sau cu aşa-zisele persoane traumatizate. Nu că ar fi crezut el prea mult acele aiureli. Doamne sfinte, bătrânul era mort când l-au găsit, cât de rău putea să fi fost? Văzuse câteva cadavre de-a lungul carierei sale în poliţie şi niciodată experienţa nu îl traumatizase.

Adam îşi suflă nasul, apoi se îndreptă de spate.

— Păi, presupun că în regulă. Toată lumea de la şcoală zice că e grozav.

— Chiar, ce v-a venit să mergeţi pe-acolo?

— A fost ideea lui Mattias.

Adam îi bolborosi numele, însă Gösta se obişnuise deja cu felul în care vocea îi fusese afectată de răceală, aşa că putu descifra cele spuse de băiat.

— Toată lumea de pe-aici ştie că bătrânii ăia doi sunt nişte ciudaţi şi că au obsesii pentru al Doilea Război Mondial şi chestii de genul ăsta, iar cineva de la şcoală a zis că aveau multe lucruri grozave prin casă, aşa că Mattias s-a gândit să intrăm şi să aruncăm o privire.

Şuvoiul de cuvinte îi fu brusc întrerupt de un strănut atât de puternic, încât Gösta tresări.

— Aşadar, a fost ideea lui Mattias să îi spargeţi casa? întrebă, aruncându-i o privire aspră lui Adam.

— Nu ştiu dacă aş putea numi asta „spargere"... răspunse Adam încurcat. Nu plănuiam să furăm nimic, voiam doar să aruncăm o privire. Şi credeam că erau plecaţi amândoi, aşa că nici n-ar fi observat că am fost acolo.

— Ei, bănuiesc că va trebui să te cred pe cuvânt, spuse Gösta. Mai fuseseraţi în casă până atunci?

— Nu, pe cuvânt de onoare, zise Adam, afectat. Era prima oară când intram acolo.

— Va trebui să-ţi iau amprentele, ca să verific cele spuse de tine. Dar şi ca să vă tăiem de pe listă. Te deranjează?

— Nu, deloc, zise Adam, cu ochii sclipindu-i. Mereu mă uit la *CSI*. Ştiu cât de important e asta — să elimini pe cineva de pe lista cu suspecţi. Apoi se bagă toate amprentele în computer, ca să afle cine altcineva a fost înăuntru.

— Exact. Exact aşa operăm, zise Gösta, cu o mină solemnă.

În sinea lui, se amuza copios. Auzi, să bage toate amprentele în computer. Da, sigur.

Scoase echipamentul de care avea nevoie pentru a-i lua amprentele lui Adam: o tuşieră şi un carton cu zece căsuţe, în care apăsă cu grijă, unul câte unul, degetele băiatului.

— Gata, spuse el mulţumit. Am terminat.

— Le scanaţi sau cum faceţi? întrebă Adam.

— Exact, le scanăm, zise Gösta, apoi le confruntăm cu baza de date, cea de care ai pomenit. Avem în ea fiecare cetăţean suedez cu vârsta peste optsprezece ani. Şi avem şi câţiva străini. Prin Interpol, vezi tu. Suntem conectaţi cu ei. Cu Interpolul, vreau să zic. Avem o legătură directă. Şi cu FBI-ul, şi cu CIA-ul.

— Grozav! spuse Adam, privindu-l cu admiraţie pe Gösta.

Bărbatul râse tot drumul înapoi spre Tanumshede.

Aşeză totul cu multă grijă, folosind faţa de masă galbenă, care ştia că-i place atât de mult Brittei. Porţelanurile albe cu model în relief. Sfeşnicele primite ca dar de nuntă. Şi câteva flori într-o vază. Indiferent de anotimp, femeia

avusese mereu flori în casă. Era clientă veche la florărie sau, cel puţin, fusese pe vremuri. În prezent, Herman era cel care cumpăra florile. Voia ca totul să fie la fel ca până atunci. Poate că dacă lucrurile rămâneau neschimbate în jurul ei, spirala descendentă ar fi putut fi încetinită, chiar dacă nu era posibil să fie oprită în întregime.

Greul avusese loc cândva mai la început. Înainte de diagnostic. Britta fusese întotdeauna o persoană tipicară. Niciun membru al familiei nu putea înţelege cum de, brusc, ea nu îşi mai putea găsi cheile de la maşină, sau de ce i se adresa unui nepot strigându-l pe alt nume, sau de ce îi era imposibil să ţină minte numere de telefon ale unor prieteni pe care-i cunoscuse aproape întreaga viaţă. Dădeau cu toţii vina pe oboseală şi stres. Începuse să ia multivitamine şi să bea *Blutsaft**, crezând că asta avea să-i combată deficienţele nutriţionale de care pesemne că suferea. Însă veni un moment când nu mai putură închide ochii la gravitatea situaţiei.

Diagnosticul îi lăsase pe amândoi muţi de uimire. Apoi Britta suspinase. Atâta tot: un singur suspin. Îl strânsese de mână pe Herman, iar el repetase gestul. Amândoi ştiau ce însemna asta. Viaţa de care se bucuraseră împreună timp de cincizeci şi cinci de ani era pe cale să se schimbe, într-un mod neiertător. Boala avea să-i şubrezească treptat mintea, făcând-o să-şi piardă din ce în ce mai mult propria identitate: amintirile, personalitatea. Prăpastia se căsca dinaintea lor, întinsă şi adâncă.

Trecuse un an de-atunci. Amintirile frumoase deveniseră din ce în ce mai rare. Mâinile lui Herman tremurară

* Marcă suedeză de supliment lichid, recomandat persoanelor cu deficienţe de fier.

în vreme ce împături şerveţelele. Britta obişnuia mereu să le aranjeze în formă de evantaie, însă cu toate că o urmărise de nenumărate ori, tot nu reuşea să facă asta de unul singur. După cea de-a patra încercare, mânia şi frustrarea începură să i se strecoare în suflet, iar bărbatul făcu bucăţele şerveţelul, dându-i drumul să cadă pe farfurie. Se aşeză pe un scaun şi, ştergându-şi o lacrimă din colţul ochiului, încercă să-şi vină în fire.

Trăiseră cincizeci şi cinci de ani împreună. Ani frumoşi. Ani fericiţi. Firește că avuseseră şi ei parte de suişuri şi coborâşuri, ca în orice căsnicie. Însă temelia rămăsese solidă. El şi Britta se maturizaseră împreună. Mai ales după ce-au avut-o pe Anna-Greta. Atât de mândru fusese de Britta! Trebuia să recunoască faptul că, înainte de naşterea fiicei lor, Britta îi păruse uneori cam searbădă şi superficială. Dar schimbarea ei avusese loc din prima zi în care o ţinuse la piept pe Anna-Greta. Ca şi cum faptul că devenise mamă îi oferise un fundament ce până atunci îi lipsise. Au avut trei fiice. Trei fiice binecuvântate. Iar dragostea faţă de soţia lui crescuse cu fiecare naştere în parte.

Simţi o mână pe umăr.

— Tată? Ce s-a întâmplat? N-ai răspuns când am bătut la uşă, aşa că am hotărât să intru singură.

Herman îşi şterse repede lacrimile şi afişă un zâmbet atunci când observă îngrijorarea de pe chipul fiicei sale mai mari. Însă nu o putu păcăli. Fata îl cuprinse în braţe, apăsându-şi obrazul de al lui.

— E una din zilele proaste, tată?

Bărbatul dădu din cap şi, pentru o clipă, îşi îngădui să se simtă precum un copil, în braţele fiicei sale. O educaseră bine, el şi cu Britta. Anna-Greta era o persoană

afectuoasă şi atentă, şi o bunică iubitoare pentru două dintre strănepoatele lor. Uneori nu putea pricepe cum de lucrurile se petrecuseră atât de repede. Cum se putea ca acea femeie căruntă, în vârstă de cincizeci de ani, să fie odrasla lor, care umblase de-a buşilea prin casă şi-l avusese pe el la degetul mic?

— Trece vremea, Anna-Greta, zise el într-un final, mângâind-o peste braţul pe care şi-l pusese la piept.

— Da, tată, trece vremea, spuse ea, îmbrăţişându-l şi mai tare, apoi eliberându-l din strânsoarea ei. Împăturesc eu şerveţelele, tu ia cuţitele şi furculiţele. Cred că aşa ar fi mai bine, ţinând cont de ce mi-e dat să văd aici.

Arătă spre bucăţile de serveţel, răsfirate ca nişte confetti pe masă, după care îi făcu semn cu ochiul.

— Ai dreptate, pesemne că ar fi mai bine, spuse el, zâmbindu-i recunoscător fiicei sale. Pesemne că ar fi mai bine.

— Când trebuie să ajungă? strigă Patrik din dormitor unde, la cererea soţiei lui, se schimba într-o ţinută mai potrivită decât blugi şi tricou.

Protestele lui — „Dar vin la cină doar sora ta şi cu Dan..." — nu avură niciun efect. Se părea că invitarea la cină a unor musafiri presupunea ceva mai mult decât o ţinută lejeră. Şi cu asta, basta!

Erica deschise uşa cuptorului pentru a arunca o privire la friptura de porc. O chinuia un sentiment de vinovăţie de când ţipase la Patrik, în urmă cu o zi, aşa că pentru a se revanşa, ea îi gătise unul din felurile de mâncare preferate: file de porc, copt în aluat fin, cu un sos de vin de Porto şi cartofi piure. Era felul pe care i-l pregătise prima dată când îl invitase la ea acasă. Prima noapte în care... Se amuză în sinea ei, apoi închise uşa cuptorului.

Părea atât de demult, cu toate că nu trecuseră decât puţini ani. Indiferent cât de mult îl iubea pe Patrik, era straniu cu câtă rapiditate rutina şi responsabilităţile pe care le presupunea creşterea unui copil puteau asasina dorinţa de a face dragoste de cinci ori la rând, după cum se petrecuse în acea primă noapte. În prezent, gândul în sine o făcea să se simtă sleită de puteri. O dată pe săptămână îi părea o veritabilă realizare.

— O să ajungă într-o jumătate de oră, strigă ea spre etaj, apoi începu să prepare sosul.

Deja se schimbase în pantaloni negri şi o bluză lila — una din preferatele ei, de pe vremea când locuia în Stockholm şi încă avea un număr considerabil de magazine din care să aleagă. Ca să fie sigură, îşi puse şi un şorţ, iar Patrik o fluieră laudativ atunci când intră în bucătărie.

— Ce mi-e dat să văd aici? O revelaţie. O divină creatură de-un farmec misterios, însă cu o notă simplă de şic şi culinaritate.

— Nu există un asemenea cuvânt, „culinaritate", râse Erica, în timp ce Patrik îi sărută ceafa.

— Există acum, spuse el, făcându-i cu ochiul.

Apoi se dădu un pas înapoi şi făcu o piruetă în mijlocul bucătăriei.

— Ei bine? Sunt prezentabil? Sau trebuie să merg înapoi la etaj, să mă schimb în altceva?

— Încetează, mă faci să par o adevărată pisăloagă.

Erica îl scrută din priviri, cu o mină serioasă, dar apoi izbucni în râs şi spuse:

— Foarte frumos. Numai bun să-ţi clăteşti privirea. Acum, dacă vrei tu să aranjezi masa, poate o să-ncep să-mi aduc aminte motivul pentru care m-am măritat cu tine.

— Să aranjez masa? E ca şi făcut!

O jumătate de oră mai târziu, la ora şapte punct, când ţârâi soneria, mâncarea era gata, iar masa, aranjată. Anna şi Dan apărură la uşă, alături de Emma şi de Adrian, acesta din urmă dând buzna imediat, în căutarea Maiei. Verişoara lor cea mică era extrem de populară.

— Cine e drăgălaşul ăla, Erica? întrebă Anna. Şi ce-ai făcut cu Patrik? Era şi cazul să-l schimbi cu un model mai fistichiu.

Patrik o îmbrăţişă pe Anna.

— Şi eu mă bucur să te văd, cumnată dragă! Aşadar, cum vă merge, turturelelor? Erica şi cu mine suntem onoraţi că vă puteţi rupe din dormitor îndeajuns cât să ne faceţi o vizită în umilul nostru cămin.

— Încetează, spuse Anna, îmbujorându-se şi lovindu-l pe Patrik peste piept.

Însă privirea pe care i-o aruncă lui Dan scoase la iveală faptul că Patrik nu se afla departe de adevăr.

Petrecură împreună o seară extrem de plăcută. Emma şi Adrian se bucurară să o distreze pe Maia până când se făcu ora ei de somn, apoi adormiră amândoi, la capete opuse ale canapelei. Mâncarea căpătase laudele pe care le şi merita, vinul fusese excelent şi dispăruse rapid din sticle, iar Erica se delectase cu compania la masă a surorii ei şi a lui Dan, fără prezenţa la orizont a norilor negri, fără gânduri la cele întâmplate în trecut. Doar conversaţie plăcută şi distracţie agreabilă.

Atmosfera fu brusc spulberată de ţârâitul insistent al telefonului lui Dan.

— Scuze, trebuie să văd cine mă sună la ora asta târzie, spuse Dan.

Scoase telefonul din buzunarul hainei, încruntându-se atunci când se uită la ecran, de parcă nu ar fi cunoscut numărul care îl apela.

— Alo? Da, aici Dan, zise el. Cine e la telefon? Îmi pare rău, nu aud ce... Belinda? Unde? Poftim? Dar am băut vin şi nu pot... Urc-o într-un taxi şi trimite-o imediat aici. În clipa asta! Da, plătesc eu taxiul când ajunge. Tu asigură-te că o trimiţi aici.

Spuse adresa lui Patrik şi a Ericăi, apoi închise.

— Nu-mi vine să cred!

— Ce se întâmplă? întrebă Anna, îngrijorată.

— Belinda. Se pare că a mers la nu ştiu ce petrecere şi acum e beată. M-a sunat una dintre prietenele ei. O vor trimite aici cu un taxi.

— Dar credeam că va sta la Pernilla, în Munkedal.

— Da, şi eu credeam la fel, însă e clar că nu acolo s-a dus. Amica ei suna din Grebbestad.

Dan începu să formeze numere pe mobil. Părea să-i fi întrerupt somnul de frumuseţe al fostei sale soţii. Merse în bucătărie, iar ceilalţi nu putură să audă decât frânturi din conversaţia care nu părea întocmai prietenoasă. Câteva minute mai târziu, el se întoarse în sufragerie şi luă loc la masă, dând frustrat din cap.

— Se pare că Belinda i-a spus mamei ei că o să petreacă noaptea la o prietenă. Iar mai mult ca sigur, prietena a zis că va petrece noaptea la Belinda. În schimb, amândouă s-au dus la o petrecere din Grebbestad. La naiba! Credeam că pot conta pe ea să stea cu ochii pe fată!

— Te referi la Pernilla? zise Anna, mângâindu-i braţul, pentru a-l calma. Nu e aşa de simplu, Dan. E cel mai vechi truc posibil, însă până şi tu i-ai fi putut cădea pradă.

— Ba nu! răspunse el, mânios. Le-aş fi telefonat seara părinţilor fetei, să văd cum stau lucrurile. N-aş avea niciodată încredere într-o fată de şaptesprezece ani. Cât de prost să fii? N-ar trebui să pot conta că are grijă de copii?

— Calmează-te, replică Anna, cu asprime. Cel mai important lucru în momentul de faţă e să avem grijă de Belinda, atunci când va ajunge aici.

Dan deschise gura pentru a spune ceva, însă femeia îl opri, înainte să poată vorbi.

— Şi nu vom ţipa la ea în seara asta. Vom discuta dimineaţă, când o să fie trează. În regulă?

Toţi cei de la masă, inclusiv Dan, înţeleseră că nu exista loc de negocieri. Bărbatul dădu din cap.

— Mă duc să pregătesc camera pentru oaspeţi, spuse Erica, ridicându-se de la masă.

— Iar eu mă duc să iau o găleată, zise Patrik, sperând cu ardoare să nu fie nevoit să rostească acelaşi lucru şi atunci când Maia avea să fie adolescentă.

După câteva minute, auziră o maşină trăgând în faţa casei, iar Dan şi Anna se repeziră la uşă. Anna plăti şoferul, în vreme ce Dan o ridică din maşină pe Belinda. Zăcea pe bancheta din spate precum o păpuşă de cârpă.

— Tata... zise ea, abia articulând.

Apoi îl cuprinse cu braţele pe după gât, apăsându-şi chipul la pieptul său. Mirosul de vomă îl făcu pe Dan să se îngreţoşeze, dar, în acelaşi timp, să simtă şi o uriaşă tandreţe faţă de fiica sa, care brusc îi păru atât de mică şi de fragilă. Trecuseră ani buni de când nu o mai purtase în braţe.

Sunetul vărsăturilor îl făcu să-şi mişte instinctiv capul, îndepărtându-l de piept. O mâzgă roşiatică, urât mirositoare, se revărsă pe treptele de la intrare ale casei. Evident că băutura preferată a serii fusese vinul roşu.

— Aduceţi-o înăuntru. Nu vă faceţi griji în legătură cu mizeria, o spălăm mai târziu cu furtunul, zise Erica, făcându-le semn să intre. Băgaţi-o sub duş. Anna şi cu mine o vom spăla şi-i vom da nişte haine curate.

La duş, Belinda începu să plângă. Sunetul era sfâşietor. Anna o mângâie pe păr, în vreme ce Erica o şterse grijuliu cu un prosop.

— Şşt, totul va fi bine, nu-ţi face griji, spuse Anna, trăgându-i Belindei peste cap un tricou curat.

— Kim trebuia să fie acolo... Şi eu am crezut că... Dar apoi el i-a zis Lindei că sunt... urâtă...

Abia dacă putu îngăima câteva cuvinte, printre sughiţurile de plâns.

Anna o privi pe Erica, peste umărul Belindei. Niciuna dintre ele nu ar fi vrut să fie în locul fetei, pentru nimic în lume. Nimic nu era mai dureros decât o adolescentă cu inima frântă. Amândouă trecuseră prin asta şi înţelegeau de ce, în situaţia respectivă, fata alesese să-şi înece amarul cu vin roşu. Însă aceea nu era decât o păsuire temporară. A doua zi, Belinda avea să se simtă şi mai rău — dacă era posibil aşa ceva —, lucru pe care surorile îl cunoşteau din proprie experienţă. Însă nu puteau face pentru ea mai mult decât să o aşeze în pat, la culcare. De restul lucrurilor aveau să se ocupe în dimineaţa următoare.

Mellberg stătu cu mâna pe clanţă, cântărind argumentele pro şi contra. Era de netăgăduit faptul că aveau câştig clar de cauză cele din urmă. Însă venise totuşi, şi existau două motive pentru asta. Primul, nu avea nimic mai bun de făcut în seara aceea. Al doilea, ochii negri ai Ritei îl bântuiau. Se întrebă dacă asta era îndeajuns pentru

a-l determina să facă un lucru atât de absurd precum asistarea la un curs de salsa. Probabil că locul avea să fie plin de femei disperate, femei care credeau că pot înhăţa un bărbat prin simpla participare la un curs de dans. Cât de jalnic. Pentru o clipă, îi trecu prin minte să se întoarcă pe-un călcâi şi să pornească înspre benzinărie, de unde să-şi cumpere nişte chipsuri, iar apoi să se îndrepte spre casă, pentru a se uita la emisiunea lui preferată, *Full Fräs met Stefan & Krister**. Gândul în sine îl amuză teribil. Erau simpatici nevoie-mare indivizii ăia doi!

Tocmai ce se hotărî să urmeze planul B, când uşa se deschise în faţa sa.

— Bertil! Ce plăcere să te revăd! Intră. Tocmai ne pregăteam să începem.

Şi nici nu apucă să se dezmeticească puţin, că Rita îl şi luă de mână, trăgându-l în sală. Un casetofon portabil aflat pe jos trâmbiţa muzică latino, în vreme ce patru cupluri îl priviră cu interes atunci când îşi făcu apariţia. Un număr egal de femei şi bărbaţi, observă surprins Mellberg, ştergându-şi ca prin minune imaginea anterioară — el, pe post de os apetisant, ce avea să fie sfârtecat de o haită întreagă de căţele nesătule.

— Va trebui să dansezi cu mine. Mă poţi ajuta să exersez nişte mişcări, spuse Rita, conducându-l spre centrul încăperii.

Se aşeză în faţa lui, îi luă una dintre mâini într-a ei, după care îi aşeză celălalt braţ în jurul taliei sale. Mellberg fu nevoit să reziste impulsului de a-i înşfăca minunatul trup durduliu. Pur şi simplu nu-i putea înţelege pe bărbaţii care preferau femeile costelive.

---

* *Frigiderul plin, cu Stefan şi Krister* — emisiune suedeză de divertisment.

— În regulă, Bertil, acum fiţi atenţi, zise Rita, serioasă, făcându-l să ia poziţie de drepţi. Priviţi cum facem eu şi Bertil, le spuse ea celorlalte cupluri. Pentru doamne: piciorul drept înainte, vă treceţi greutatea pe stângul, după care iar cu dreptul. Pentru domni: aceeaşi mişcare, însă cu piciorul opus; stângul înainte, greutatea pe dreptul, apoi iar cu stângul. Vom repeta paşii până când înţelege toată lumea.

Mellberg se strădui să-şi însuşească paşii. La început, mintea îi părea programată să şteargă până şi cele mai simple informaţii, ca de exemplu, care îi era piciorul drept şi care îi era stângul. Însă Rita era o profesoară bună. Îi conduse cu fermitate paşii, făcându-l să-şi mişte picioarele înainte şi-napoi, iar în scurt timp, Bertil începu să se obişnuiască.

— Iar acum... vom începe să ne mişcăm şoldurile, zise Rita, privindu-şi încurajator elevii. Noi, suedezii, suntem atât de ţepeni. Dar salsa înseamnă ritm, senzualitate şi destindere.

Demonstră cele spuse, legănându-şi şoldurile pe ritm şi făcând ca mişcările acestora să se asemene unui val. Mellberg o privi fascinat. Făcea totul să pară atât de uşor. Hotărât să o impresioneze, se apucă să-i imite mişcările, aducându-şi picioarele când înainte, când înapoi, după modelul pe care crezuse că-l memorase. Însă nimic nu mai părea să funcţioneze. Şoldurile îi erau împietrite, iar toate încercările de a coordona mişcarea lor cu cea a picioarelor îl făcură să se scurtcircuiteze complet. Se opri brusc, cu o expresie frustrată pe chip. Şi, pentru a înrăutăţi mai mult situaţia, chiar în momentul acela, părul său hotărî să i se pleoştească peste urechea stângă. Îl aranjă rapid, sperând ca nimeni să nu fi băgat de seamă. Însă o

chicoteală înăbuşită din partea unuia dintre cupluri îi risipi orice iluzie.

— Ştiu că e greu, Bertil. E nevoie de exerciţiu, spuse Rita, îndemnându-l să mai facă o încercare. Ascultă muzica, Bertil, ascult-o. Apoi lasă-ţi trupul să urmeze ritmul. Dar nu te uita la picioare, uită-te la mine. În salsa, mereu priveşti în ochi partenera. Este un dans al dragostei, un dans al pasiunii.

Îl fixă cu privirea şi, cu eforturi mari, bărbatul reuşi să se uite la ea, nu la picioare. La început, îi păru că nu avea nicio speranţă. Însă după o vreme, sub îndrumarea blândă a Ritei, simţi că se întâmplă ceva. Abia în clipele acelea, trupul său părea să simtă cu adevărat muzica. Şoldurile începură să i se unduiască încet şi senzual. O privi adânc în ochi pe Rita. Iar în vreme ce ritmurile latino-americane pulsau din casetofon, se simţi capitulând în faţa femeii.

Kristiansand, 1943

Nu era vorba că lui Axel i-ar fi plăcut riscurile sau că ar fi fost înzestrat cu un curaj ieşit din comun. Fireşte că se temea. Ar fi fost nebun să nu o facă. Dar, pur şi simplu, aşa simţise el că trebuia să procedeze. Nu putea să stea deoparte şi să permită forţelor răului să pună stăpânire, fără ca el să ridice un deget.

Stătu în picioare lângă balustradă, simţindu-şi chipul şfichiuit de vânt. Iubea la nebunie mirosul de apă sărată. Întotdeauna invidiase pescarii, plecaţi pe mare de dimineaţa până seara, lăsându-se purtaţi de vasele lor acolo unde peştele se găsea din abundenţă. Axel nu le mărturisise dorinţa lui; ştia că ar fi fost luat în râs. Pescarii nu ar fi crezut că el, fiul doctorului, care se presupunea că-şi va continua studiile şi va deveni un om pe cinste, ar fi putut să-i invidieze pe ei. Că le-ar fi putut invidia băşicile din palme, mirosul de peşte impregnat mereu în haine, nesiguranţa legată de întoarcerea acasă, pe care o simţeau de fiecare dată când plecau în larg. Dorinţa lui de a trăi o viaţă de pescar li s-ar fi părut absurdă şi o dovadă de îngâmfare. Nu l-ar fi înţeles niciodată. Însă el simţea până-n măduva oaselor că era destinat, de fapt, unui asemenea trai. Într-adevăr, îl ducea mintea şi ar fi putut studia,

însă niciodată nu se simţise la fel de bine în jurul cărţilor ca acolo, pe puntea unui vas, cu părul răvăşit de vânt şi cu mirosul de peşte gâdilându-i nările.

Pe de altă parte, Erik iubea lumea cărţilor. Aşezat seara în pat, cu privirea gonind peste paginile vreunei cărţi mult prea vechi şi groase pentru a izbuti să producă măcar o fărâmă de entuziasm oricui altcuiva, băiatul radia de fericire. Devora informaţiile, savura din plin dobândirea cunoştinţelor şi se înfrupta cu lăcomie din fapte, date, nume şi locuri. Aceste lucruri îl fascinau pe Axel, dar îl şi întristau, în egală măsură. Cei doi fraţi erau atât de deosebiţi. Poate din cauza diferenţei de vârstă. Fiindcă el era cu patru ani mai mare, nu se jucaseră niciodată împreună, nu îşi împărţiseră jucăriile. Ba mai mult, părinţii îi trataseră atât de diferit. Pe Axel îl aşezaseră pe un piedestal, într-un mod care stricase echilibrul în familie, transformându-l pe băiat în ceva ce nu era de fapt, şi diminuând importanţa lui Erik. Însă cum i-ar fi putut opri? El nu putea decât să facă ceea ce-i era scris.

— O să ajungem în port dintr-o clipă-n alta.

Axel tresări la auzul glasului monoton al lui Elof. Nu-l auzise venind.

— Mă voi furişa pe uscat de-ndată ce ancorăm. Voi fi plecat în jur de-o oră.

Elof dădu din cap.

— Ai grijă, băiete, spuse el, aruncându-i o ultimă privire, înainte de-a porni către pupa, unde se aşeză la cârmă.

Zece minute mai târziu, Axel privi atent în jurul său, după care urcă pe ponton. Pe mal, în toate direcţiile, zări în fugă uniforme nemţeşti, dar majoritatea soldaţilor păreau ocupaţi cu verificatul navelor. Îşi simţi pulsul accelerându-se, dar se forţă să adopte acelaşi aer nonşalant ca şi marinarii, care îşi vedeau de treaba lor, încărcând şi descărcând vasele.

De data aceea, el nu avea niciun transport. Scopul călătoriei consta în ridicarea unei încărcături. Axel nu avea idee ce anume conţinea documentul pe care fusese rugat să îl aducă pe furiş înapoi în Suedia. Şi nici nu dorea să afle. Ştia doar numele destinatarului.

Instrucţiunile fuseseră destul de clare. Bărbatul pe care îl căuta avea să stea la capătul îndepărtat al portului, îmbrăcat cu o cămaşă maro şi cu un chipiu albastru pe cap. Cu ochii-n patru, Axel se apropie de colţul portului unde se presupunea că avea să fie bărbatul. Până atunci, totul se desfăşurase conform planului; trecu printre marinari fără ca nemţii să bage de seamă, până când zări un om care se potrivea descrierii. Stivuia lăzi, părând complet acaparat de munca depusă. Axel porni către el, atent să nu-şi întoarcă privirea şi să nu arunce căutături piezişe — s-ar fi dovedit mai mult decât destul pentru a fi luat în vizor.

Ajuns aproape de bărbat, care nu părea să-l fi observat, Axel ridică cea mai apropiată ladă şi o adăugă la morman. Cu coada ochiului, văzu cum intermediarul azvârle ceva pe jos, lângă stivă. Aplecându-se pentru a ridica o ladă, Axel înhăţă mai întâi sulul de hârtie şi îl vârî în buzunar. Schimbul fusese realizat cu succes, în ciuda faptului că el şi bărbatul cu pricina nici măcar nu se uitară unul la altul.

Un sentiment de uşurare puse stăpânire pe el. Schimbul era întotdeauna momentul critic. Odată realizat, exista mult mai puţin risc decât...

*— Halt! Hände hoch!**

Ordinele în germană veniră de nicăieri. Axel aruncă o privire surprinsă către bărbatul de lângă el, a cărui expresie ruşinată trăda cele întâmplate. Era o capcană. Fie întreaga

* În traducere din limba germană, *Stai! Mâinile sus!*

misiune fusese înscenată pentru a-l putea captura pe el, fie nemții căpătaseră informația cu privire la ce urma să se petreacă și îi obligaseră pe cei implicați să-i ajute la întinderea capcanei. Pesemne că Gestapo-ul fusese cu ochii pe el din clipa în care păşise pe țărm şi până la finalizarea livrării. Iar în clipele acelea, documentul îi ardea buzunarul. Ridică mâinile, într-un gest de capitulare. Partida era pierdută.

Capitolul 7

O bătaie puternică în uşă îi întrerupse ritualul matinal. Aceeaşi rutină, în fiecare dimineaţă. Mai întâi duşul. Apoi bărbieritul. Apoi prepararea micului dejun, constând în două ouă, o felie de pâine de secară, cu unt şi brânză, şi o ceaşcă mare de cafea. Mereu acelaşi mic dejun, pe care îl servea în faţa televizorului. Din nou, o bătaie în uşă. Iritat, Frans se ridică şi merse să deschidă.

— Bună, Frans.

În pragul uşii se afla băiatul său, având acea privire aspră, care-i devenise atât de familiară, odată cu trecerea timpului.

Frans nu-şi mai putea aminti dacă fusese vreodată altfel. Însă trebuia să accepte lucrurile pe care nu le putea schimba, iar acela era unul dintre ele. Doar în vise mai putea simţi mânuţa lui ţinând-o pe-a sa; o amintire vagă, din urmă cu mult, mult timp.

Cu un suspin abia perceptibil, se dădu la o parte, făcându-i loc fiului său.

— Bună, Kjell, îi zise. Ce te-aduce azi pe-aici, în vizită la bătrânul tău părinte?

— Erik Frankel, zise Kjell pe un ton glacial, privindu-şi cu dispreţ tatăl, de parcă aştepta o reacţie anume.

— Tocmai îmi luam micul dejun. Intră.

Kjell se lăsă condus în sufragerie şi aruncă o privire atentă prin jur. Nu mai fusese niciodată în apartament.

Frans nu se obosi să-şi servească fiul cu o cafea. Ştia dinainte care ar fi fost răspunsul.

— Aşadar, ce-i cu Erik Frankel?

— Îmi imaginez c-ai auzit de moartea lui, spuse el, cu caracter de afirmaţie, nu de întrebare.

Frans dădu din cap.

— Da, am auzit că bătrânul Erik a murit. Mare păcat.

— Asta e opinia ta sinceră? Că ar fi mare păcat?

Kjell îşi privi fix tatăl, iar Frans ştiu prea bine ce anume îi trecea prin minte acestuia. Nu venise în calitate de fiu, ci de jurnalist.

Frans nu se grăbi să-i răspundă. Atât de multe lucruri clocoteau aproape de suprafaţă. Atât de multe amintiri. Însă acelea erau chestiuni pe care nu avea să i le mărturisească niciodată fiului său. Kjell n-ar fi înţeles. Îşi condamnase de mult tatăl, iar în prezent, cei doi se aflau de-o latură şi de alta a unui zid atât de înalt, încât era imposibil să arunci o privire de cealaltă parte. Frans era conştient că vina îi aparţinea cu precădere lui. Copil fiind, Kjell nu îşi văzuse prea des tatăl puşcăriaş. Mama sa îl luase cu ea la închisoare de câteva ori, însă vederea acelei feţişoare încărcate de întrebări, în recea şi neospitaliera încăpere destinată vizitelor, îl făcuse pe Frans să-şi împietrească sufletul şi să interzică orice fel de vizită. Considerase că aşa era cel mai bine pentru băiat. Poate că se înşelase, dar era mult prea târziu pentru a putea repara ceva.

— Da, îmi pare rău că a murit Erik. Ne ştiam de tineri şi nu am decât amintiri plăcute legate de el. Ceva mai târziu, am apucat-o pe căi diferite...

Frans ridică brusc din mâini. Nu era nevoie să-i explice lui Kjell. Ei doi ştiau prea bine ce însemna să o apuce pe căi diferite.

— Dar nu e adevărat. Conform sursei mele, l-ai contactat pe Erik după o vreme. Iar Prietenii Suediei s-au arătat interesaţi de fraţii Frankel. Nu te deranjează dacă iau notiţe, nu?

Kjell aşează ostentativ caietul pe masă, privindu-şi sfidător tatăl, în vreme ce aşternu cuvintele pe hârtie.

Frans ridică din umeri, apoi flutură din mână, dezinteresat. Nu mai avea chef de asemenea jocuri. Kjell mocnea de furie, lucru pe care tatăl său îl putea simţi din plin. Era aceeaşi patimă mistuitoare ce-l chinuise dintotdeauna pe Frans, vârându-l în necazuri şi distrugând lucrurile la care ţinea cel mai mult. Fiul său găsise o cale de a-şi canaliza acea mânie, îndreptând-o asupra politicienilor şi a liderilor industriei, prin intermediul rubricii de ziar ce-i purta semnătura. Cu toate că aleseseră poziţii opuse în spectrul politic, tatăl şi fiul aveau multe în comun. Aceeaşi capacitate de a urî, aceeaşi furie incandescentă. Datorită lor se simţise Frans în largul lui printre simpatizanţii nazişti din închisoare, de-a lungul primei sale sentinţe. Înţelegea ura care-i mâna pe aceştia. Iar ei îl acceptaseră în rândul lor fiindcă îi vedeau furia ca pe o însuşire pozitivă, o dovadă a forţei sale. În plus, era bun la dezbaterea chestiunilor cu pricina — lucru datorat tatălui său, care-l şcolise într-ale retoricii. Apartenenţa la grupul nazist al închisorii îi oferise statut şi putere; până la sosirea clipei eliberării, rolul său era deja asumat. Nu se

mai putea face diferenţa între el şi opiniile lui. Politicile sale îl defineau. Îşi imagină că acelaşi lucru era valabil şi în cazul lui Kjell.

— Unde eram?

Kjell aruncă o privire spre caiet, rămas încă gol.

— Ah, da. S-ar părea că l-ai contactat din nou pe Erik.

— Doar de dragul vechii noastre prietenii. Nimic semnificativ. Şi nimic care să poată stabili vreo legătură cu moartea lui.

— Aşa consideri tu, răspunse Kjell, însă depinde de alţii să stabilească veridicitatea acestui fapt. Ce fel de contact s-a stabilit? L-ai ameninţat?

Frans pufni.

— Nu ştiu de unde îţi primeşti informaţiile, dar eu nu l-am ameninţat niciodată pe Erik Frankel. Ai scris îndeajuns despre oameni care îmi împărtăşesc opiniile, pentru a şti că există mereu nişte... smintiţi care nu pot gândi raţional. Tot ce am făcut a fost să-l previn pe Erik în legătură cu aceste riscuri.

— Oameni care-ţi împărtăşesc opiniile, zise Kjell, cu un dispreţ vecin cu dezgustul. Te referi la demenţii ăia înapoiaţi, care cred că pot sigila graniţele Suediei?

— Numeşte-i cum vrei, zise Frans, epuizat. Însă eu nu l-am ameninţat pe Erik Frankel. Iar acum ţi-aş fi recunoscător dacă ai pleca.

Pentru o clipă, i se păru că fiul său avea să-l refuze. Apoi Kjell se ridică în picioare, se aplecă spre tatăl lui şi îl ţintui cu privirea.

— Tată nu mi-ai fost, şi pot trăi împăcat cu ideea asta. Însă jur că dacă-l vei târî pe fiul meu şi mai adânc decât ai făcut-o deja, te voi... spuse el, strângându-şi ambii pumni.

Frans se uită în sus, către el, întâlnindu-i privirea.

— Nu l-am târât în nimic pe fiul tău. E destul de matur încât să gândească şi singur. Îşi ia propriile decizii.

— La fel ca tine? se răsti Kjell, ieşind apoi val-vârtej, de parcă nu ar mai fi suportat să se afle în aceeaşi încăpere cu tatăl său.

Frans nu se clinti, simţind cum inima îi bate cu putere în piept. În timp ce asculta uşa trântindu-se, gândurile îi fugiră la taţi şi fii. Şi la toate deciziile ce fuseseră luate pentru el, indiferent dacă lui îi convenise ori nu.

— Aţi avut un sfârşit de săptămână frumos?

Paula adresă întrebarea atât lui Martin, cât şi lui Gösta, în vreme ce adăugă nişte cafea în cafetieră. Colegii ei doar scuturară morocănoşi din cap. Niciunul nu iubea nespus dimineţile de luni. În plus, Martin nu dormise bine tot weekendul.

În ultima vreme, începuse să stea treaz noaptea, făcându-şi griji în legătură cu bebeluşul ce avea să vină peste câte luni. Nu că nu l-ar fi dorit pe micuţ, ba dimpotrivă. Însă abia realizase ce responsabilitate imensă urma să îşi asume. Trebuia să protejeze, să crească şi să îngrijească pe toate planurile posibile acea vieţişoară, acel sufleţel. Gândurile respective îl ţineau treaz noaptea, făcându-l să se uite pe tavan, în timp ce burtica Piei se ridica şi cobora, odată cu domoala ei răsuflare. În viitor, Martin îşi imagina arme şi droguri, şi intimidări, şi abuz sexual, şi amărăciuni, şi nenorociri. Cugetând mai bine la asta, el nu găsea un final pentru toate lucrurile îngrozitoare ce s-ar fi putut abate asupra copilaşului lor. Şi, pentru prima oară, se întrebă dacă, într-adevăr, avea să facă faţă acelei sarcini. Era însă un pic cam târziu

pentru asemenea griji. Peste câteva luni, bebeluşul avea să apară.

— Ce pereche binedispusă!

Paula se aşează, cu braţele sprijinite de masă, şi îi privi zâmbind pe Gösta şi pe Martin.

— Atâta veselie într-o dimineaţă de luni ar trebui să fie ilegală, zise Gösta, ridicându-se pentru a-şi umple iar ceaşca de cafea.

Apa nu trecuse toată prin filtru, aşa că atunci când trase de vas, picură nişte cafea pe plită. Gösta nici măcar nu observă şi puse vasul înapoi, după ce-şi umplu ceaşca.

— Gösta, zise Paula cu asprime, în timp ce bărbatul se întoarse cu spatele la mizeria făcută şi se aşeză înapoi la masă. Nu poţi s-o laşi în halul ăsta. Trebuie să ştergi cafeaua pe care ai vărsat-o.

Gösta aruncă o privire peste umăr, spre băltoaca de cafea lăsată în urmă, pe masă.

— Ah, scuze, spuse el îmbufnat şi se duse să o cureţe.

Martin râse.

— Îmi pare bine să văd pe cineva care ştie să te ţină la respect.

— A, da, femeia tipică. Trebuie mereu să fie ele aşa de cusurgioaice.

Paula se pregătea să-i ofere o replică acidă, când pe coridor se auzi un zgomot. Unul care nu se număra printre cele obişnuite dintr-o secţie de poliţie. Era gânguritul voios al unui copil.

Martin îşi întinse gâtul, nerăbdarea citindu-i-se pe chip.

— Trebuie că e... începu să zică.

Înainte să-şi poată încheia propoziţia, în cadrul uşii apăru Patrik, cu Maia în braţe.

— Salutare, tuturor!

— Bună! zise Martin fericit. Văd că n-ai mai putut sta deoparte.

Patrik zâmbi.

— Nu, domnişorica asta şi cu mine am decis să ne oprim pe-aici, să verificăm dacă voi chiar vă ţineţi de treabă. Nu-i aşa, dulceaţă?

Maia gânguri veselă, fluturând din braţe. Apoi începu să se agite, semn că voia să fie lăsată jos. Patrik se conformă şi fetiţa porni imediat spre Martin, clătinându-se pe picioruşe.

— Bună, Maia. Aşa deci, îl recunoşti pe unchiul Martin? Ţii minte cum ne-am uitat împreună la floricele? Ştii ceva, unchiul Martin o să-ţi găsească o cutie cu jucării.

Plecă repede în căutarea lădiţei pe care o ţineau în secţie, pentru situaţiile în care venea cineva cu un copil care trebuia ţinut ocupat o vreme. Maia fu extaziată la vederea cufărului plin de comori ce apăru în bucătărie, câteva minute mai târziu.

— Mulţumesc, Martin, zise Patrik.

Îşi turnă o ceaşcă de cafea şi luă loc la masă.

— Aşadar, cum merg lucrurile? întrebă el, strâmbându-se la prima gură de cafea.

Nu îi luase decât o săptămână pentru a uita cât de oribilă era cafeaua de la secţie.

— Cam greu, zise Martin, însă avem câteva piste.

Îi spuse lui Patrik despre conversaţiile avute cu Frans Ringholm şi Axel Frankel. Patrik dădu interesat din cap.

— Iar Gösta i-a luat amprentele unuia dintre băieţi. Trebuie doar să facem la fel şi cu al doilea, pentru a-i putea elimina din anchetă.

— Ce-a zis băiatul? întrebă Patrik. Au văzut ceva de interes? Şi chiar, de ce au hotărât să intre cu forţa în casă? Aţi găsit ceva care să merite urmărit?

— Nu, n-am căpătat nimic util din partea băiatului, zise Gösta, cătrănit.

Avea senzaţia că Patrik punea la îndoială felul în care îşi făcea el meseria, lucru care nu-l încânta deloc. În acelaşi timp, întrebările lui Patrik îl făcuseră să aibă o străfulgerare. Ceva nu îi dădea pace, ceva care ar fi trebuit scos la iveală. Sau poate că era doar imaginaţia lui. În orice caz, mai rău i-ar fi dat apă la moară lui Patrik dacă ar fi pomenit ceva.

— Singura chestie de interes pe care am descoperit-o e legătura cu Prietenii Suediei. Erik Frankel nu pare să fi avut deloc inamici şi nici nu am găsit alte posibile motive.

— I-aţi verificat şi conturile bancare? Aţi putea găsi ceva interesant prin ele, zise Patrik gândind cu voce tare.

Martin dădu din cap, enervat de faptul că nu luase în calcul aşa ceva.

— Vom face asta cât mai repede cu putinţă, zise el. De asemenea, va trebui să-l întrebăm pe Axel dacă Erik avea vreo persoană de sex feminin în viaţa sa. Ba, de altfel, chiar o persoană de sex masculin. Cineva căruia să-i fi făcut confidenţe. Încă un lucru pe care trebuie să-l facem azi e să stăm de vorbă cu menajera lui Erik şi Axel.

— Bun, zise Patrik, dând din cap. Poate că atunci veţi afla motivul pentru care nu a mai făcut curăţenie pe parcursul întregii veri. Fapt ce-ar explica de ce trupul lui Erik nu a fost găsit mai devreme.

Paula se ridică.

— Cred că-l voi suna chiar acum pe Axel, să aflu câte ceva despre posibilele interese sentimentale pe care le-ar fi putut avea Erik.

Părăsi apoi încăperea.

— Aveţi scrisorile pe care i le-a trimis Frans lui Erik? întrebă Patrik.

Martin se ridică.

— Mă duc să le iau, fiindcă îmi imaginez că vrei să arunci o privire asupra lor, nu?

Patrik dădu din umeri, simulând nonşalanţă.

— Ei bine, având în vedere că tot sunt aici...

Martin râse.

— Lupul îşi schimbă părul... Dar tu nu erai în concediu de paternitate?

— Bine, bine, las' că vezi tu când oi fi în locul meu. Nu poţi petrece decât un număr de ore pe zi la groapa cu nisip. Şi Erica lucrează de-acasă, aşa că e fericită să nu-i stăm pe cap o vreme.

— Ştia că mica ta expediţie cu Maia se îndrepta spre secţia de poliţie? întrebă Martin, cu o licărire în priviri.

— Ei bine, poate că nu, dar eu sunt numai în trecere pe-aici. Să văd cum vă mai descurcaţi voi.

— Atunci cred că ar fi bine să aduc scrisorile, având în vedere că eşti numai în trecere.

Câteva minute mai târziu, Martin se întoarse cu cele cinci scrisori, care fuseseră între timp băgate în huse de plastic. Maia privi în sus, dinspre lădiţa ei cu jucării, şi întinse mânuţele spre hârtiile care trecură în mâinile lui Patrik.

— Îmi pare rău, scumpo, astea nu sunt de joacă.

Maia răspunse printr-o expresie uşor ofensată, dar apoi se reîntoarse la explorarea conţinutului cutiei de pe podea.

Patrik aşează scrisorile pe masă, una lângă cealaltă. Le citi în linişte, cu fruntea brăzdată de cute adânci.

— Nu e nimic prea clar. În principiu, repetă aceleaşi lucruri. Zice că Erik ar trebui să stea ascuns, fiindcă el nu îi mai poate asigura protecţia. Şi că există indivizi cu influenţă în Prietenii Suediei, care nu gândesc înainte de-a acţiona.

Citi mai departe.

— Iar aici am impresia că Erik i-ar fi răspuns, deoarece Frans scrie: „Cred că te înşeli. Tu vorbeşti de consecinţe. De responsabilitate. Eu vorbesc de îngroparea trecutului. De privitul înspre viitor. Noi doi avem opinii diferite. Însă punctul de plecare este acelaşi. La bază pândeşte acelaşi monstru. Spre deosebire de tine, eu cred că ar fi nechibzuit să readucem la viaţă acea fiară bătrână. Osemintele vechi trebuie lăsate îngropate. Deja ţi-am expus în scrisoarea precedentă părerea mea despre cele întâmplate şi nu voi mai pomeni asta nicicând. Îţi sugerez şi ţie să procedezi la fel. În clipa de faţă, eu am ales să acţionez în calitate de protector, însă dacă situaţia se va modifica, dacă monstrul va fi scos la iveală, e posibil să îmi schimb optica."

Patrik îşi ridică privirea spre Martin.

— L-ai întrebat pe Frans ce anume voia să spună? Ce-i cu acest „vechi monstru" de care pomeneşte?

— Încă n-am apucat să-l întrebăm. Însă vom mai purta câteva discuţii cu el.

Paula apăru în cadrul uşii.

— Am reuşit să descopăr o femeie în viaţa lui Erik. I-am ascultat sfatul lui Patrik şi l-am sunat pe Axel. Şi mi-a zis că în ultimii patru ani, Erik avea, după cum s-a exprimat el, o „bună prietenă", pe nume Viola Petterrson. Deja am

stat de vorbă cu ea. Putem merge să o vizităm în dimineaţa asta.

— Te-ai mişcat repede, zise Patrik, zâmbindu-i recunoscător Paulei.

— Vrei să vii şi tu? întrebă Martin, din impuls.

Însă apoi privirea îi căzu asupra Maiei, care studia cu atenţie ochii unei păpuşi. Drept urmare, adăugă:

— Nu, fireşte că n-ai avea cum.

— Ba da. O poţi lăsa aici, cu mine, auziră cu toţii glasul Annikăi, venind dinspre uşă.

Femeia îi aruncă lui Patrik o privire plină de speranţă şi, între timp, îi zâmbi Maiei, care o recompensă imediat cu un surâs. Cum nu avea copii, Annika se bucura de ocazia de a împrumuta unul.

— Hmm... ezită Patrik.

— Nu crezi că mă pot descurca? întrebă Annika, încrucişându-şi braţele şi prefăcându-se jignită.

— Nu e vorba de asta, zise Patrik, încă nesigur.

Apoi curiozitatea avu câştig de cauză, iar bărbatul dădu din cap.

— În regulă, aşa facem. Vă voi însoţi un pic, atât timp cât mă pot întoarce la prânz. Dar să mă suni dacă ai vreo problemă. Şi trebuie să mănânce pe la zece şi jumătate, şi încă preferă hrana pasată, dar cred că am un borcănel de sos cu carne, pe care i-l poţi încălzi la microunde şi, de regulă, oboseşte după masă, dar tot ce ai de făcut e să o pui în cărucior şi să o plimbi un pic, şi nu uita de suzetă, şi vezi că vrea să aibă ursuleţul lângă ea când doarme, şi...

— Încetează, încetează, spuse Annika, ridicându-şi braţele şi izbucnind în râs. O să fim în regulă, nu-ţi face griji. O să mă asigur că nu va muri de foame cât timp se află în grija mea şi vom reuşi să facem şi nani.

— Mulţumesc, Annika, zise Patrik, ridicându-se.

Apoi se lăsă pe vine lângă fiica sa şi-i mângâie părul bălai.

— Tati pleacă un pic, dar tu vei rămâne aici cu Annika. Bine?

Maia îl privi cu ochii mari, pentru o clipă, după care îşi îndreptă din nou atenţia asupra păpuşii, pe care o trăgea de gene. Oarecum ofensat, Patrik se ridică şi spuse:

— Ei bine, puteţi vedea cât de indispensabil sunt! Să vă distraţi.

O îmbrăţişă pe Annika, apoi merse afară, spre garaj. Îl cuprinse o senzaţie de fericire atunci când se urcă la volanul maşinii de poliţie, în vreme ce Martin se aşeză lângă el, pe scaunul pasagerului. După aceea, Patrik dădu cu spatele şi se îndreptă spre Fjällbacka. Abia dacă se putea abţine să nu înceapă să cânte.

Axel puse încet receptorul în furcă. Brusc, totul îi păru atât de ireal. De parcă s-ar fi aflat încă în pat, visând. Casa era aşa de goală în lipsa lui Erik. Avuseseră mereu grijă să îşi ofere reciproc spaţiu — îşi luaseră mesele la ore diferite, stătuseră în camerele lor, aflate în părţi diferite ale casei, pentru a nu-şi deranja intimitatea. Uneori trecuseră chiar zile întregi fără să-şi vorbească. Însă asta nu însemna că nu ar fi fost apropiaţi. Erau. Sau, mai bine zis, fuseseră, se corectă Axel. În clipele acelea, un alt fel de tăcere învăluia casa. Una diferită de cea care domnea atunci când Erik stătea în bibliotecă şi citea. Pe-atunci, putuseră întotdeauna să rupă tăcerea, schimbând câteva cuvinte, în caz că simţeau nevoia. Tăcerea din prezent era învăluitoare şi nesfârşită.

Erik nu o adusese niciodată acasă pe Viola. Şi nici nu vorbise despre ea. Singurul contact pe care Axel îl avusese vreodată cu ea fusese la telefon, dacă se întâmpla să răspundă el primul. După respectivele apeluri urma de obicei dispariţia timp de câteva zile a lui Erik. Îşi împacheta o gentuţă cu lucrurile de care avea strictă nevoie, îşi lua un scurt rămas-bun şi pleca. Din când în când, Axel se simţea gelos. Niciodată nu fusese în stare să aibă o relaţie amoroasă de durată. Existaseră femei, bineînţeles, dar niciodată nu rămăseseră prin preajmă timp îndelungat. Din vina lui, nu a lor. Dragostea nu putea concura cu cealaltă pasiune mistuitoare. De-a lungul anilor, munca sa devenise o amantă exigentă, care nu lăsa loc pentru nimic altceva. Reprezenta viaţa lui, identitatea lui, însăşi esenţa lui. Nu-şi prea dădea seama când anume se întâmplase. Ba nu, minţea, ştia când se petrecuse transformarea.

În casa tăcută, Axel se aşează pe scaunul de lângă biroul din hol. Şi pentru prima oară de la moartea fratelui său, începu să plângă.

Erica savura liniştea din casă. Putea chiar să lase uşa camerei de lucru deschisă, fără a fi deranjată de zgomote exterioare. Îşi rezemă picioarele pe birou şi se gândi la conversaţia avută cu fratele lui Erik Frankel. Îi eliberase un soi de stavilă, provocându-i o formidabilă, o nesăţioasă curiozitate în legătură cu aspecte din viaţa mamei sale, necunoscute ei până atunci, şi pe care nici nu le bănuise. Avu sentimentul că Axel Frankel îi spusese doar o fracţiune din ceea ce ştia despre mama ei. Însă de ce avea reţineri? Ce anume din trecutul lui Elsy voia să-i ascundă? Erica se întinse după jurnale, reluându-şi lectura de unde

se oprise în urmă cu câteva zile. Dar nu primi vreun indiciu în legătură cu tonul straniu din vocea lui Axel, atunci când îi vorbise despre mama ei.

Citi în continuare, căutând orice i-ar fi putut domoli tulburarea. Însă abia atunci când ajunse la ultimele file din cel de-al treilea volum, află ceva care să-i fi putut oferi o legătură plauzibilă cu Axel.

Brusc, ştiu ce avea de făcut. Îşi dădu iute picioarele jos de pe birou, luă jurnalele şi le puse cu grijă în poşetă. După ce deschise uşa de la intrare, cât să verifice temperatura de afară, îmbrăcă o haină subţire şi porni, în ritm alert.

Urcă treptele abrupte spre Badis şi, năduşind de epuizare, făcu o pauză, odată ajunsă sus. Vechiul restaurant părea abandonat, după încheierea nebuniei estivale, însă popularitatea sa intrase în declin de-a lungul ultimilor ani şi, chiar în miez de vară, se întâmpla rareori să fie aglomerat. Cu toate acestea, ocupa o locaţie de primă mână, pe un deal cu privelişti neobturate ale arhipelagului Fjällbacka. Din nefericire, clădirea căzuse în paragină de-a lungul anilor şi pesemne că ar fi fost nevoie de o investiţie majoră pentru a face ceva din Badis.

Casa pe care dorea să o găsească se afla imediat după restaurant, iar Erica speră ca persoana căutată să fie la domiciliu.

Nişte ochi vioi o priviră de îndată ce uşa se deschise.

— Da? zise femeia.

— Mă numesc Erica Falck.

După o clipă de ezitare, continuă:

— Sunt fiica lui Elsy Moström.

În privirea Brittei se întrezări o scânteie. Pentru o clipă, stătu acolo, nemişcată, fără a spune o vorbă. Apoi zâmbi brusc şi se dădu la o parte.

— Da, sigur. Fiica lui Elsy. Înţeleg acum. Intră.

Casa era luminoasă şi plăcută, iar privirea curioasă a Ericăi inventarie nenumăratele fotografii ce acopereau pereţii — copii şi nepoţi, ba poate chiar şi câţiva strănepoţi.

— Câţi copii aveţi, doamnă? întrebă ea, studiind pozele.

— Trei fete. Şi, pentru Dumnezeu, nu-mi spune „doamnă". Mă face să mă simt atât de bătrână. Nu că aş fi tocmai tânără. Însă nu există niciun motiv pentru care o persoană să fie nevoită să se simtă bătrână. În definitiv, vârsta nu e decât un număr.

— Cât de adevărat! râse Erica.

Îi plăcea bătrânica.

— Intră şi ia loc, spuse ea, atingând-o uşor peste cot.

După ce îşi scoase pantofii şi haina, Erica o urmă în sufragerie.

— Aveţi o casă foarte frumoasă.

— Locuim aici de cincizeci şi cinci de ani, zise Britta.

Ori de câte ori zâmbea, faţa îi părea blândă şi însorită. Se aşeză pe canapeaua mare, cu tapiţerie înflorată, şi bătu uşurel perna de lângă ea.

— Ia loc aici, să putem sta de vorbă. E aşa o plăcere să te cunosc. Elsy şi cu mine... am petrecut mult timp împreună când eram tinere.

Pentru o clipă, Erica avu senzaţia că distinge în vocea Brittei aceeaşi nuanţă care i se furişase şi lui Axel în glas atunci când o pomenise pe mama ei, dar în secunda următoare aceasta dispăru, iar Britta îi oferi din nou surâsu-i blând.

— Păi, când făceam ordine în pod, am găsit câteva lucruri lăsate în urmă de mama şi... ei bine, m-au făcut

curioasă. Nu prea ştiu multe despre trecutul mamei mele. De exemplu, cum v-aţi cunoscut?

— Eram colege de clasă, Elsy şi cu mine. Mereu am stat împreună, din prima zi de şcoală.

— Şi eraţi prietene şi cu Erik şi Axel?

— Mai mult cu Erik decât cu Axel. Fratele lui Erik era cu câţiva ani mai mare decât noi şi probabil că ne considera prea copilăroase. Însă era un băiat al naibii de frumuşel, Axel acela.

— Da, aşa am auzit şi eu, râse Erica. Apropo, încă mai e chipeş.

— Tind să-ţi dau dreptate, dar să nu mă pârăşti soţului, şopti Britta, melodramatic.

— Promit că nu o voi face.

Ericăi îi devenea din ce în ce mai dragă vechea prietenă a mamei sale.

— Dar Frans? Din câte am înţeles, Frans Ringholm făcea şi el parte din grupul vostru. Aşa e?

Britta împietri.

— Frans? Da, ei bine, şi el făcea parte din grupul nostru.

— Se pare că nu prea îl aveaţi la suflet pe Frans.

— Nu prea îl aveam la suflet? O, ba da. Eram îndrăgostită lulea de el. Dar sentimentul nu era reciproc. Gândul lui stătea numai la... altcineva.

— Da? La cine? întrebă Erica, deşi avea senzaţia că ştia deja răspunsul.

— La mama ta. O urma pretutindeni, ca un căţeluş. Nu că l-ar fi ajutat cu ceva. Elsy nu s-ar fi îndrăgostit niciodată de unul ca Frans. Numai o gâsculiţă proastă ca mine ar fi comis o asemenea greşeală, fiindcă mie nu-mi păsa decât de felul cum arăta un băiat. Iar el cu siguranţă era atrăgător. În acel mod oarecum periculos, care li se pare

atât de ispititor fetelor adolescente, însă care devine terifiant odată cu înaintarea în vârstă.

— Ei, nu ştiu ce să zic. Bărbaţii primejdioşi par a le ademeni până şi pe femeile mature.

— Probabil că ai dreptate, zise Britta, privind pe fereastră. Însă norocul a făcut să trec de etapa respectivă. Şi mi-a trecut şi amorul pentru Frans. El... nu era genul de bărbat pe care să-l doresc în viaţa mea. Nu ca Herman al meu.

— Nu credeţi că vă judecaţi cu prea multă asprime? Mie nu-mi păreţi o gâsculiţă proastă.

— Nu, nu acum. Însă de ce să nu recunosc — până să-l cunosc pe Herman şi să am primul copil... Ei bine, nu, n-am fost o fată cumsecade.

Sinceritatea Brittei o surprinse pe Erica. Femeia avea o părere destul de dură despre ea însăşi.

— Dar Erik? El cum era?

Din nou, Britta îşi întoarse privirea spre geam. Păru a cugeta asupra unui răspuns. Apoi expresia i se îmblânzi.

— Încă de puşti, Erik era ca un bătrânel. Însă nu o spun într-un mod negativ. Doar că părea în vârstă pentru anii lui. Şi raţional, ca un adult. Mereu cugeta asupra lucrurilor. Şi mereu citea. Întotdeauna era cu nasul într-o carte sau alta. Frans obişnuia să-l tachineze din pricina asta. Dar probabil că Erik părea un pic ciudat din cauza faptului că fratele său era cine era.

— Înţeleg că Axel era foarte popular.

— Axel era un adevărat erou. Iar persoana care-l admira cel mai mult era Erik. Diviniza pământul pe care călca fratele său. În ceea ce-l privea pe Erik, Axel nu putea face nimic greşit.

Britta o bătu uşurel pe Erica peste picior, apoi se ridică brusc.

— Ştii ceva? Mă duc să pun de-o cafea. Fata lui Elsy. Ce drăguţ. Tare drăguţ.

Erica rămase pe loc, în vreme ce Britta dispăru în bucătărie. Auzi clinchet de porţelanuri şi apă şiroind. Apoi, niciun sunet. Erica aşteptă calmă pe canapea, savurând priveliştea ce se întindea în faţa ei. Însă după alte câteva minute de tăcere, simţi miros de ars.

— Britta? strigă ea. Totul e în regulă?

Nu primi niciun răspuns. Se ridică şi merse în bucătărie, în căutarea gazdei sale. Britta stătea aşezată la masă, privind în gol. Unul dintre ochiurile aragazului scânteia, într-un roşu-aprins. Pe el se afla un ibric gol, care tocmai începuse să fumege. Erica se grăbi să tragă ibricul de cafea de pe aragaz.

— La naiba! ţipă ea, arzându-se la mână.

Pentru a-şi potoli durerea, îşi vârî mâna sub jetul de apă. Apoi se întoarse către Britta.

— Britta? zise ea cu blândeţe.

Chipul femeii căpătase o expresie atât de goală, încât pentru o clipă, Erica se temu ca nu cumva femeia să fi suferit un fel de atac. Dar apoi Britta se întoarse către ea.

— Când te gândeşti că în sfârşit ai trecut pe la mine să mă saluţi, Elsy.

Erica îi aruncă o privire nedumerită.

— Britta, eu sunt Erica, fata lui Elsy.

Bătrâna nu păru să-i înţeleagă vorbele.

— Vai, Elsy, de când voiam să stau de vorbă cu tine, să-ţi explic. Dar, pur şi simplu, nu am putut...

— Ce n-ai putut să explici? Despre ce voiai să discuţi cu Elsy?

Erica se aşează lângă Britta, cu inima spărgându-i pieptul. Pentru întâia oară, simţi că era la un pas de-a afla secretul pe care încercaseră să i-l ascundă Erik şi Axel.

Însă Britta o privi doar, confuză. Rezistând impulsului de a o scutura bine şi de-a o forţa să vorbească, Erica repetă întrebarea:

— Ce n-ai putut să explici? Ceva legat de mama? Ce anume?

Britta flutură din mână, încercând parcă să alunge acele gânduri, dar apoi se aplecă pe deasupra mesei. Cu o voce aproape şoptită, ea şuieră:

— Voiam să-ţi vorbesc. Dar osemintele vechi. Trebuie. Să se odihnească în pace. Nu ajută cu nimic să... Erik a spus că... soldatul necunoscut...

Vocea i se stinse într-un murmur, iar femeia privi din nou în gol.

— Ce oseminte vechi? Ce tot spui acolo? Ce-a zis Erik?

Fără să-şi dea seama, Erica începuse să ridice tonul. În tăcerea bucătăriei, aproape că păru un ţipăt. Britta îşi duse mâinile la urechi şi începu să bolborosească ceva incoerent, aşa cum fac copiii atunci când nu vor să asculte mustrările cuiva.

— Ce se petrece aici? Cine sunteţi?

O voce furioasă de bărbat venită din spatele Ericăi o făcu pe aceasta să se întoarcă. În cadrul uşii apăru un bărbat înalt, cu păr cărunt, adunat în jurul unui creştet pleşuv. Ţinea strâns două pungi de cumpărături de la supermarketul Konsum. Erica îşi dădu seama că el trebuia să fie Herman. Se ridică în picioare.

— Îmi cer scuze... Numele meu e Erica Falck. Britta o cunoştea pe mama în tinereţe şi am vrut doar să-i pun

câteva întrebări. La început părea o chestiune destul de inofensivă... dar apoi... A dat drumul la aragaz.

Erica realiză că nu era prea coerentă, însă nimic din situaţia respectivă nu părea să aibă sens. În spatele ei, gângureala copilărească a Brittei continua, nedomolită.

— Soţia mea suferă de Alzheimer, spuse Herman, aşezând jos pungile.

Auzind amărăciunea din vocea lui, Erica simţi un acces de vinovăţie. Alzheimer, trebuia să-şi fi dat seama, având în vedere trecerea bruscă dintre claritate perfectă şi confuzie desăvârşită. Citise undeva că minţile pacienţilor suferinzi de Alzheimer îi îngrădeau la hotarul dintre două tărâmuri, unde, într-un final, nu mai domnea decât negura.

Herman se duse până la soţia lui şi îi îndepărtă cu blândeţe mâinile de la urechi.

— Britta, dragă, a trebuit doar să plec la cumpărături. Acum sunt înapoi. Şşştt, e în regulă, totul e bine.

O legănă în braţe, iar gângureala se opri, treptat. O privi apoi pe Erica.

— Ar fi bine să plecaţi acum. Şi aş prefera să nu vă mai întoarceţi.

— Dar soţia dumneavoastră a pomenit ceva despre... trebuie să aflu...

Erica se împletici în eforturile ei de a găsi cuvintele potrivite, însă Herman o privi duşmănos şi îi spuse cu asprime:

— Nu vă mai întoarceţi!

Simţindu-se ca un intrus, Erica se strecură afară din casă. În urma ei, îl auzi pe Herman vorbindu-i soţiei sale pe un ton liniştitor. Dar în mintea sa încă răsunau vorbele

confuze ale Brittei, cu privire la vechile oseminte. Ce-o fi vrut să spună?

Muşcatele erau mai frumoase ca niciodată în vara aceea. Viola merse printre ele, culegând drăgăstos petalele ofilite. Înlăturarea uscăciunilor era absolut necesară dacă voia ca plantele să rămână frumoase. Deja straturile ei de muşcate erau de-a dreptul impresionante. În fiecare an lua butaşi şi îi planta cu grijă în ghivece micuţe. De îndată ce creşteau destul de mari, îi transfera într-un ghiveci mai mare. Preferata ei era muşcata de Mårbacka. Nimic nu îi putea egala frumuseţea. O impresiona dincolo de cuvinte acea combinanţie dintre florile diafane, în nuanţe de roz, şi tulpinile mai puţin graţioase, răvăşite. Însă era frumoasă şi muşcata trandafirie.

Existau numeroşi pasionaţi de muşcate în lumea largă. De când fiul ei o iniţiase în aventura internetului, devenise membră a trei forumuri diferite şi se înscrisese la patru buletine informative cu privire la muşcate. Însă bucuria cea mai mare o căpăta din schimbul de e-mailuri cu Lasse Anrell. Dacă exista o persoană care să iubească muşcatele mai mult decât ea, atunci el era persoana cu pricina. Corespondaseră prin e-mail de când luase parte la una dintre conferinţele lui. Avusese multe întrebări de pus în respectiva seară, iar el îi dăduse un autograf pe cartea lui despre muşcate. Se plăcuseră reciproc, iar acum, Viola aştepta cu interes mesajele ce-şi făceau regulat apariţia în căsuţa ei de e-mail. Erik obişnuia să o tachineze în legătură cu asta, spunând că pesemne avea o legătură amoroasă cu Lasse Anrell, pe la spatele lui, şi că toate discuţiile despre muşcate erau, de fapt, un cod pentru activităţi amoroase. Erik avea propria teorie în legătură cu

înţelesul fiecărui termen: „muşcată trandafirie" îl fascina cu precădere, şi bărbatul începuse să o numească „Muşcata Trandafirie"... Viola se îmbujoră la acel gând, însă imediat, roşeaţa îi dispăru de pe chip, fiind înlocuită de lacrimi. Pentru a mia oară în ultimele câteva zile, era pusă faţă în faţă cu adevărul legat de dispariţia lui Erik.

Pământul absorbi cu nesaţ apa, în vreme ce femeia turnă câte puţin în fiecare farfurioară. Era important să nu ude muşcatele prea mult. Pământul trebuia să se usuce bine între două stropiri. Din multe puncte de vedere, aceea reprezenta o metaforă adecvată pentru relaţia pe care o avusese cu Erik. Erau precum două plante ale căror soluri fuseseră aride în momentul în care se cunoscuseră, după care ajunseseră să se teamă de-a fi stropite cu prea multă apă. Drept urmare, continuaseră să trăiască despărţiţi, îşi păstraseră vieţile separate şi se întâlniseră doar atunci când amândoi simţeau nevoia de a fi împreună. Îşi promiseseră încă de la început ca relaţia lor să fie un schimb reciproc de tandreţe, dragoste şi discuţii agreabile. De câte ori îi îndemna sufletul. Nu aveau să se lase nicicând copleşiţi de uzura vieţii de zi cu zi.

Auzind bătaia în uşă, Viola puse jos stropitoarea, ştergându-şi apoi lacrimile de mâneca bluzei. Inspiră profund, aruncă o ultimă privire înspre muşcate, pentru a căpăta putere, şi se duse să deschidă uşa.

Fjällbacka, 1943

— Britta, calmează-te! Ce s-a întâmplat? Iar e beat?

Elsy îşi mângâie pe spate prietena, alinând-o în vreme ce se aşezară pe patul ei. Britta dădu din cap. Încercă să spună ceva, dar nu ieşi decât un suspin. Elsy o trase mai aproape, bătând-o uşurel pe spinare.

— Şşt... Curând vei putea să te muţi. Să găseşti o slujbă undeva. Să scapi de mizeria de-acasă.

— Niciodată... niciodată n-o să mă mai întorc, suspină Britta, rezemându-se de prietena ei.

Elsy îşi simţi cămaşa umezindu-se de la lacrimile Brittei, dar nu îi păsă.

— Iar s-a purtat urât cu mama ta?

Britta scutură din cap.

— I-a tras o palmă. După aia n-am mai văzut. Am fugit. Of, de-aş fi fost băiat, i-aş fi tras pumni până l-aş fi învineţit.

— S-ar fi irosit o feţişoară tare frumoasă, dacă ai fi fost băiat, spuse Elsy şi o îmbrăţişă pe Britta, râzând.

Îşi cunoştea destul de bine prietena încât să-şi dea seama că puţină linguşire ar fi izbutit oricând să o binedispună.

— Tare amuzant, spuse Britta, încetând să mai suspine. Dar îmi pare rău pentru surioara şi fraţiorii mai mici.

— Nu prea ai mare lucru de făcut, zise Elsy, imaginându-şi-i pe cei trei fraţiori mai mici ai Brittei.

Îşi simţi gâtul încleştat de furie la gândul că tatăl fetei făcuse atâta rău familiei. Tord Johansson era cunoscut în Fjällbacka drept un beţiv notoriu, cu un temperament afurisit. De câteva ori pe săptămână, el îşi bătea soţia, pe nume Ruth, o fiinţă timorată, care atunci când era obligată să iasă din casă, îşi ascundea dindărătul unei batiste vânătăile de pe chip. Uneori şi copiii aveau de suferit în urma mâniei bărbatului, însă scatoalcele de până atunci fuseseră rezervate celor doi fraţi mai mici ai Brittei. Tatăl nu ridicase încă mâna asupra fetei şi a surioarei sale mai mici.

— De-ar muri odată. Să cadă beat în mare şi să se înece, şopti Britta.

Elsy o apucă şi mai strâns.

— Şşt! N-ar trebui să spui aşa ceva, Britta. Cu voia lui Dumnezeu, sunt sigură că totul se va rezolva, într-un fel sau altul. Şi fără ca tu să păcătuieşti, dorindu-i moartea.

— Dumnezeu? spuse Britta cu amărăciune. N-a găsit niciodată drumul spre casa noastră. Şi cu toate astea, mama încă mai stă acasă şi se roagă, duminică de duminică. Tare mult a mai ajutat-o! Ţie ţi-e uşor să vorbeşti de Dumnezeu. Părinţii tăi sunt de treabă şi nici n-ai fraţi ori surori cu care să concurezi sau de care să te îngrijeşti.

Britta nu îşi putu ascunde mâhnirea din voce.

Elsy îi dădu drumul amicei sale. Pe un ton prietenesc, dar incisiv, ea îi spuse:

— Nici pentru noi lucrurile nu sunt întotdeauna uşoare. Mama îşi face atâtea griji pentru tata, încât se ofileşte pe zi ce trece. De când Ökerö *a fost torpilat, mama crede că fiecare călătorie pe care o face tata cu barca lui va fi şi ultima.*

Uneori o găsesc stând la fereastră, privind țintă spre mare, stăruind parcă să i-l aducă pe tata înapoi acasă.

— Ei bine, mie nu mi se pare deloc același lucru, zise Britta, smiorcăindu-se.

— Bineînțeles că nu-i același lucru. Voiam doar să spun că... of, lasă.

Elsy știa că ar fi fost inutil să continue discuția. Își iubea prietena fiindcă îi știa bunătatea lăuntrică, însă uneori Britta putea să fie extrem de egoistă.

Auziră pe cineva urcând pe scări și Britta se ridică imediat, ștergându-și lacrimile.

— Ai musafiri, zise Hilma.

În spatele ei, pe scări, își făcură apariția Frans și Erik.

— Bună!

Elsy își dădu seama că mama nu era încântată, dar femeia îi lăsă în pace după ce spuse:

— Elsy, nu uita că trebuie să duci familiei Österman rufele pe care i le-am pregătit. În zece minute trebuie să pleci. Și ține minte că urmează să apară tata, dintr-o clipă într-alta.

După ce femeia plecă, Frans și Erik se așezară comod pe podeaua din camera lui Elsy.

— Nu prea pare că vrea să venim pe-aici, zise Frans.

— Mama crede că oamenii din clase sociale diferite nu ar trebui să se amestece între ei, spuse Elsy. Voi doi sunteți de rang superior, cu toate că nu văd de ce i-ar trece cuiva prin cap o asemenea chestie.

Le zâmbi strengărește, determinându-l pe Frans să-i scoată limba, drept răspuns. Erik o privi pe Britta.

— Ce faci, Britta? spuse el timid. Pari supărată din vreo pricină.

— Nu-i treaba ta, i-o reteză scurt fata.

— Probabil e doar o chestiune femeiască, zise Frans, râzând.

Britta îi aruncă o privire adulatoare şi un zâmbet larg. Ochii însă îi rămaseră tot roşii.

— De ce ţi se pare totul aşa de amuzant, Frans? întrebă Elsy, cu mâinile încrucişate în poală. Unii oameni o duc greu, ştii asta? Nu toată lumea e ca tine şi Erik. Războiul a adus dificultăţi multor familii. Ar trebui să te gândeşti la asta din când în când.

— Eu cum am ajuns să fiu târât în chestia asta? întrebă ofensat Erik. Cu toţii ştim că Frans e un prostănac ignorant, dar să mă acuzi pe mine că nu sunt conştient de suferinţa oamenilor...

Îi aruncă lui Elsy o privire insultată, dar apoi sări şi urlă de durere când Frans îi trase un pumn peste braţ.

— Prostănac ignorant? Ţin să te contrazic. Proşti sunt cei care spun că „sunt conştienţi de suferinţa oamenilor". Parc-ai avea optzeci de ani. Pe puţin! Toate cărţile alea pe care le citeşti nu-ţi fac bine la sănătate. Te fac să fii ciudat aici, la mansardă, spuse el, bătându-şi cu degetul în tâmplă.

— Ah, nu-i da atenţie, interveni Elsy, epuizată.

Uneori, gâlcevele neîncetate ale băieţilor reuşeau să o întristeze. Erau atât de copilăreşti.

Un sunet de la parter o făcu să se lumineze la faţă.

— Tata e acasă!

Zâmbi fericită spre cei trei prieteni, apoi coborî la parter, pentru a-i ieşi în întâmpinare. Însă pe la jumătatea drumului se opri, realizând că lipsea cu desăvârşire veselia pe care o auzea de obicei la întoarcerea acasă a tatei. În schimb, vocile urcau şi coborau, părând necăjite. De îndată ce îl văzu, ştiu că se întâmplase ceva grav. Bărbatul era livid şi îşi trecea mâna prin păr, după cum obişnuia să facă ori de câte ori îl îngrijora ceva.

— Tată? şovăi fata, simţindu-şi inima cât un purice.

Ce s-o fi întâmplat? Încercă să-i prindă privirea, însă văzu că bărbatul se uita ţintă la Erik, care venise pe trepte, în urma ei. Deschise de câteva ori gura pentru a spune ceva, însă apoi o închise la loc, incapabil de a rosti o vorbă. Într-un final, izbuti să spună:

— Erik, cred că ar trebui să mergi acasă. Mama şi tatăl tău... vor avea nevoie de tine.

— De ce? Ce s-a întâmplat?

Apoi Erik se lovi cu palma peste gură, dându-şi seama că tatăl lui Elsy îi aducea veşti proaste.

— Axel? Este...?

Nu reuşi să îşi termine propoziţia, ci doar înghiţi cu greu, încercând să-şi îndepărteze nodul din gât. Prin minte îi trecu imaginea trupului neînsufleţit al lui Axel. Cum avea să dea ochii cu mama şi cu tatăl său? Cum avea să...?

— Nu e mort, zise Elof, realizând ce-i trecuse băiatului prin minte. Nu e mort, repetă el. Dar l-au capturat nemţii.

Expresia lui Erik se transformă în uluire. Uşurarea şi bucuria simţite la auzul veştii că Axel nu era mort fură înlocuite rapid de îngrijorare şi groază la gândul că fratele lui se afla în mâinile inamicului.

— Haide! Vin cu tine până acasă, zise Elof.

Întregul său trup păru covârşit de responsabilitatea ce-i stătea pe umeri, aceea de a-i anunţa pe părinţii lui Axel că, de data aceea, băiatul nu avea să se mai întoarcă.

Capitolul 8

Paula zâmbi mulţumită, de pe bancheta din spate a maşinii. Felul în care Patrik şi Martin se ciorovăiau pe scaunele din faţă avea ceva plăcut şi familiar. În clipele acelea, Martin se afla în toiul unei critici vehemente cu privire la stilul de condus al lui Patrik; nu îi simţise lipsa, din punctul acela de vedere. Însă era evident că ţineau unul la celălalt, iar Paula căpătă în foarte scurt timp un respect fantastic faţă de Patrik.

Deocamdată, Tanumshede părea să fi fost o mutare bună. Din clipa sosirii, îi păruse că se afla acasă. Trăise în Stockholm timp de mulţi ani şi uitase cum era să locuiască într-un oraş mic. Poate că, într-un fel, Tanumshede îi amintea de orăşelul din Chile, unde îşi petrecuse primii ani de viaţă. Altă explicaţie nu găsea pentru rapiditatea cu care se adaptase în noul loc. Nu îi lipsea nimic din Stockholm. Posibil ca asta să nu fi fost din vina Stockholmului; prin natura meseriei sale, văzuse tot ce era mai rău, lucru care-i pângărise imaginea avută despre oraş. Însă adevărul era că acolo nu se simţise niciodată ca acasă, nici măcar copil fiind. Ea şi mama ei făcuseră

parte dintr-un val timpuriu de emigranţi; li s-a oferit un apartament micuţ la periferia Stockholmului, într-un cartier în care ochii lor negri şi părul închis la culoare le făceau să iasă în evidenţă. Fusese singura din clasă care nu se născuse în Suedia. Şi fusese nevoită să plătească pentru asta. În fiecare zi, în fiecare clipă, plătise pentru că se născuse într-o altă ţară. Nu o ajutase faptul că după doar un an vorbea perfect suedeza, fără pic de accent. Chiar şi-aşa, rămăsese o străină.

Contrar convingerii populare, până ca ea să se alăture poliţiei, rasismul din cadrul instituţiei încetase a mai fi o problemă. Suedezii se obişnuiseră într-un final cu străinii veniţi din alte ţări, iar Paula nu mai era considerată o emigrantă. Pe de-o parte, fiindcă locuise deja de mulţi ani în Suedia, pe de altă parte, fiindcă descendenţa ei sud-americană o plasa într-o categorie complet diferită de cea a refugiaţilor din Orientul Mijlociu sau din Africa. Deseori, îi părea absurd faptul că îşi pierduse statutul de emigrantă deoarece părea mai puţin străină decât refugiaţii din ultima vreme.

Oamenii precum Frans Ringholm o înspăimântau. Ei nu distingeau nuanţe, nu vedeau diversitate. După o singură privire, erau gata să catalogheze pe cineva pe baza aspectului exterior. Era aceeaşi prejudecată generală care le obligase pe ea şi pe mama ei să fugă din Chile. Prejudecăţi vechi de secole, ce decretau că numai o cale şi numai un gen de persoană erau corecte, şi orice altceva era anatema, o ameninţare faţă de ordinea lumii lor. Dintotdeauna existaseră oameni precum Ringholm. Oameni care considerau că posedă inteligenţa, ori puterea, ori tăria de a hotărî normele.

— Ce număr ziceai că e?

Martin se întoarse către Paula, întrerupându-i gândurile. Femeia aruncă o privire spre bucata de hârtie pe care o ţinea în mână.

— Numărul şapte.

— Acolo, zise Martin, arătând spre clădire.

Patrik făcu un viraj, apoi parcă maşina. Se aflau în cartierul Kullen, în faţa unui bloc de apartamente de lângă terenul de sport.

Plăcuţa obişnuită de pe uşă fusese înlocuită cu una mai personalizată, făcută din lemn, cu numele Viola Pettersson imprimat elegant în interiorul unui cerc de flori pictate manual. Iar femeia care le deschise uşa se potrivi de minune plăcuţei. Viola era durdulie, însă bine proporţionată, cu un chip ce radia amabilitate. Când îi văzu rochia cu imprimeu floral, Paula se gândi că o pălărie de paie i s-ar fi potrivit de minune, aşezată deasupra părului cărunt, pe care femeia îl prinsese în coc.

— Intraţi, zise Viola, dându-se la o parte.

Paula aruncă o privire admirativă holului de la intrare. Apartamentul era foarte diferit de al ei, dar îi plăcea. Nu fusese niciodată în Provence, dar şi-o imagina similară. Mobilier rustic şi tablouri cu motive florale. Aruncă o privire în sufragerie şi văzu că predomina acelaşi stil.

— Am făcut nişte cafea, zise Viola, conducându-i.

Pe măsuţa de cafea se afla un set delicat, roz-floral, cu biscuiţi aranjaţi pe o farfurie.

— Mulţumim, zise Patrik, aşezându-se cu grijă pe canapea.

După ce se făcură prezentările, Viola le turnă cafea tuturor, după care păru că-i aşteaptă să înceapă discuţia.

— Cum reuşiţi să obţineţi asemenea muşcate frumoase? se trezi întrebând Paula, în vreme ce-şi sorbi cafeaua.

Patrik şi Martin o priviră surprinşi.

— Ale mele par mereu să putrezească ori să se usuce, explică ea.

Patrik şi Martin ridicară şi mai mult din sprâncene.

— Ei, nu-i chiar aşa de greu, zise Viola cu mândrie. Asigură-te doar că pământul se usucă bine de tot înainte să le uzi; nu trebuie să le uzi niciodată prea mult. Am căpătat un pont excelent din partea lui Lasse Anrell. Mi-a zis ca, din când în când, să folosesc niţică urină pe post de îngrăşământ. Asta e şmecheria, în caz că-ţi dau vreodată bătăi de cap.

— Lasse Anrell? întrebă Martin. Nu e cronicarul sportiv de la *Aftonbladet**? Ce legătură are cu muşcatele?

Viola nu se sinchisi să răspundă unei asemenea întrebări prosteşti. Din punctul ei de vedere, Lasse era, înainte de orice altceva, expert în muşcate; abia dacă remarcase faptul că mai era şi cronicar sportiv şi personalitate în televiziune.

Patrik îşi drese vocea.

— Din câte ne-a fost dat să înţelegem, dumneavoastră şi Erik Frankel vă vedeaţi destul de regulat, spuse el, iar după o scurtă pauză, continuă: îmi... îmi pare foarte rău pentru pierderea suferită.

— Mulţumesc, replică Viola, cu privirea plecată spre ceaşca de cafea. Da, obişnuiam să ne vedem. Din când în când, Erik stătea aici, poate de vreo două ori pe lună.

— Cum v-aţi cunoscut? întrebă Paula.

Îi venea greu să-şi imagineze felul în care ajunseseră împreună acele două persoane, având în vedere cât de diferite erau casele lor.

---

* Publicaţie suedeză de mare tiraj.

Viola zâmbi. Paula îi observă cele două gropiţe fermecătoare.

— Erik a ţinut o cuvântare la bibliotecă, în urmă cu câţiva ani. Când anume? Acum patru ani, să zicem...? Tema se lega de Bohuslän şi cel de-al Doilea Război Mondial, din câte-mi aduc aminte. După aceea am început să discutăm şi, ei bine... dintr-una într-alta, am ajuns aici, zâmbi ea, cu gândul la amintirea cu pricina.

— Niciodată nu v-aţi întâlnit la el acasă? întrebă Martin, întinzându-se după un biscuit.

— Nu. Lui Erik i se părea mai simplu să ne întâlnim aici. Vedeţi dumneavoastră, el locuieşte... locuia în aceeaşi casă împreună cu fratele său şi, cu toate că Axel era deseori plecat... Nu, Erik prefera să vină aici.

— V-a pomenit vreodată să fi primit nişte ameninţări? întrebă Patrik.

Viola scuturâ puternic din cap.

— Nu, niciodată. Nici măcar nu mi-aş putea imagina... Adică, pentru ce să-l ameninţe cineva pe Erik, un profesor de istorie, ieşit la pensie? E absurd numai gândul la aşa ceva.

— Însă adevărul e că a primit ameninţări, cel puţin, indirect, iar asta din cauza interesului avut faţă de nazism şi cel de-al Doilea Război Mondial. Anumite organizaţii nu privesc cu ochi buni atunci când cineva zugrăveşte istoria într-un fel cu care ei nu sunt de acord.

— Erik nu „zugrăveşte istoria", după cum v-aţi exprimat dumneavoastră, cu atâta neglijenţă, spuse Viola, cu privirea cuprinsă brusc de mânie. Era un istoric consacrat, minuţios cu privire la informaţii şi extrem de pretenţios când venea vorba de prezentarea adevărului în forma sa reală, şi nu aşa cum l-ar fi dorit el sau oricine altcineva.

Erik nu zugrăvea. El punea laolaltă puzzle-uri. Încet-încet, bucată cu bucată, rezolva enigmele trecutului. Un pic de cer albastru aici, o bucăţică de câmpie verde acolo, până când, la final, îşi putea expune rezultatele în faţa noastră, a tuturor. Nu că munca lui s-ar fi încheiat vreodată cu adevărat, zise ea, în timp ce blândeţea îi reveni în priviri. Mereu există mai multe lucruri, mai multă realitate de descoperit.

— De ce îl pasiona atât de mult cel de-al Doilea Război Mondial? întrebă Paula.

— De ce e lumea interesată de orice? De ce iubesc eu muşcatele? De ce nu trandafirii?

Viola îşi ridică brusc mâinile, dar, în acelaşi timp, expresia îi deveni gânditoare.

— În cazul lui Erik, nu trebuie să fii geniu ca să-ţi dai seama. Ce i s-a întâmplat fratelui său în timpul războiului şi-a pus amprenta asupra lui. Nu mi-a vorbit niciodată despre asta sau, mă rog, s-a întâmplat o singură dată — iar aceea a fost şi unica ocazie în care l-am văzut beat pe Erik. S-a întâmplat ultima oară când ne-am văzut.

Vocea îi tremură şi avu nevoie de câteva minute ca să-şi revină îndeajuns cât să continue.

— Erik a apărut aici fără să mă anunţe că vine. Lucru ciudat, în sine, iar pe deasupra, băuse exagerat de mult, ceea ce era de neimaginat. Primul lucru pe care l-a făcut odată ajuns a fost să meargă la dulăpiorul cu băuturi şi să-şi toarne un whisky mare. Apoi s-a aşezat aici, pe canapea, şi a început să vorbească, în timp ce bea cu sete. N-am înţeles mare lucru din ce spunea; îmi păreau balivernele unui beţiv. Dar mi-am dat seama că aveau de-a face cu Axel. Şi ceea ce păţise acesta pe când fusese prizonier. Modul în care le afectase familia.

— Aţi spus că atunci a fost ultima dată când l-aţi văzut pe Erik. Din ce motiv? De ce nu v-aţi mai văzut de-a lungul verii? Nu v-aţi întrebat unde era?

Chipul Violei fu deformat de încercările sale de a-şi ţine lacrimile în frâu. Într-un final, pe un ton răguşit, ea spuse:

— Fiindcă Erik şi-a luat la revedere. A plecat de-aici — sau mai bine zis, s-a împleticit — pe la miezul nopţii, iar ultimul lucru pe care mi l-a spus a fost că trebuia să ne luăm rămas-bun. Mi-a mulţumit pentru timpul petrecut împreună şi m-a sărutat pe obraz. Apoi a plecat. Am crezut că erau vorbe goale, spuse la beţie. A doua zi, m-am purtat ca o adevărată idioată, stând în faţa telefonului, cu privirea aţintită asupra lui, aşteptând ca el să sune şi să-mi dea explicaţii, sau să se scuze, sau... orice... Însă nu mi-a mai dat niciun semn. Şi din cauza mândriei mele stupide, am refuzat să-l sun eu. Dacă aş fi făcut-o, poate că nu ar fi fost lăsat acolo singur...

Suspinele o copleşiră, lăsând-o cu vorbele neterminate.

Dar Paula o înţelese. O atinse pe mână şi zise:

— N-aţi fi putut face nimic. De unde să fi ştiut?

Viola dădu din cap, şovăind, după care îşi şterse lacrimile cu podul palmei.

— Ţineţi minte în ce zi a fost aici? întrebă Patrik.

— Să verific pe calendar, spuse Viola ridicându-se, recunoscătoare pentru clipa de distragere. Scriu notiţe pentru fiecare zi în parte, aşa că ar trebui să pot afla, pentru dumneavoastră.

Părăsi încăperea.

— S-a întâmplat pe cincisprezece iunie, zise ea, la întoarcere. Îmi aduc aminte că fusesem la dentist în

după-amiaza respectivă, deci sunt sigură că e ziua corectă.

— În regulă, mulţumim, spuse Patrik, ridicându-se în picioare.

După ce-şi luară adio de la Viola şi odată ajunşi în stradă, cu toţii avură acelaşi gând. Ce se putuse întâmpla pe 15 iunie încât Erik să se îmbete, într-un mod total necaracteristic lui, şi să pună capăt relaţiei cu Viola? Ce să se fi întâmplat?

— E evident că nu are pic de control asupra ei!

— Dan, eşti nedrept! Cum de poţi fi atât de sigur că tu n-ai fi căzut în aceeaşi capcană?

Anna stătea aplecată peste blatul de lucru din bucătărie, cu braţele încrucişate, privindu-l aspru.

— O, nu! În niciun caz!

Părul blond al lui Dan stătea drept în sus, asta fiindcă bărbatul îşi tot trecea cu mâinile prin el.

— Da. Vorbeşte cel care a fost sută la sută sigur că pe timp de noapte a intrat cineva cu forţa în casă şi a furat toată ciocolata din cămară. Dacă n-aş fi găsit eu ambalajele goale sub perna Linei, tu încă ai fi mişunat pe-acolo, în căutarea unui hoţ cu urme de ciocolată pe la colţul gurii.

Anna se forţă să nu râdă şi îşi simţi mânia domolindu-se. Privind-o, şi lui Dan îi veni să zâmbească.

— Trebuie să recunoşti, a fost aşa de convingătoare când m-a asigurat de inocenţa ei!

— Cu siguranţă. Când va fi mai mare, puştoaica o să primească un premiu Oscar. Dar nu uita că şi Belinda poate fi la fel de convingătoare. Nu-i de mirare că Pernilla a crezut-o. Nu poţi să afirmi, cu mâna pe inimă, că tu n-ai fi făcut la fel.

— Bine, bine, spuse Dan, bosumflat. Însă Pernilla ar fi trebuit s-o sune pe mama prietenei, să verifice. Eu aşa aş fi procedat.

— Da, probabil că aşa ai fi făcut. Iar de acum încolo, aşa va face şi Pernilla.

— De ce vorbiţi despre mama?

Belinda coborî scările, încă purtând cămaşa de noapte, şi cu părul vâlvoi. Refuzase să se dea jos din pat de duminică dimineaţa, de când o aduseseră acasă de la Erica şi Patrik, mahmură şi pesemne plină de remuşcări. Între timp, mai toate părerile de rău se evaporaseră, înlocuite fiind de şi mai multă furie, care devenise tovarăşa ei constantă.

— Nu discutăm despre mama ta, spuse Dan, epuizat, simţind că avea să izbucnească o nouă ceartă.

— Iar zici porcării despre mama? mârâi Belinda, întorcându-se către Anna.

Uitându-se resemnată în direcţia lui Dan, Anna spuse calm:

— După cum ştii, n-am spus niciodată vreun lucru negativ despre mama ta. Aşa că nu-mi vorbi pe tonul ăsta.

— Ba o să folosesc ce ton vreau! se răsti Belinda. Asta e casa mea, nu a ta! Aşa că poţi să-ţi iei nenorociţii de plozi şi să te cari!

Dan făcu un pas înainte, cu ochii scânteindu-i.

— Nu-i vorbi aşa Annei! Asta e şi casa ei. Acelaşi lucru e valabil şi pentru Adrian şi Emma. Iar dacă nu-ţi convine...

Imediat ce rosti asta, îşi dădu seama că fusese lucrul cel mai rău pe care l-ar fi putut spune.

— Nu, nu-mi convine! Îmi fac bagajele şi plec acasă, la mama! Şi acolo voi sta până când femeia asta şi copiii ei se mută de-aici!

Belinda se întoarse pe-un călcâi şi alergă la etaj. Atât Dan, cât şi Anna tresăriră când uşa camerei se trânti zgomotos.

— Dan, poate că are dreptate, zise Anna, cu sfială. Poate că lucrurile s-au întâmplat un pic cam repede. Adică, abia dacă a avut timp să se deprindă cu situaţia, că noi am şi apărut aici, invadându-i căminul şi viaţa.

— Are şaptesprezece ani, pentru numele lui Dumnezeu. Şi se poartă ca un ţânc de cinci ani.

— Trebuie să înţelegi şi punctul ei de vedere. N-are cum să-i fi fost uşor. Când tu şi Pernilla v-aţi despărţit, ea era la o vârstă delicată şi...

— A, mulţumesc mult. De parcă aveam nevoie să-mi apese din nou pe umeri sentimentul de vinovăţie. Ştiu că din vina mea am divorţat, aşa că nu-i nevoie să-mi azvârli şi tu în obraz chestia asta.

Spunând asta, trecu brusc pe lângă Anna, după care ieşi pe uşa principală. Pentru a doua oară pe ziua respectivă, o uşă se trânti atât de zgomotos, încât ferestrele zăngăniră. Timp de câteva secunde, Anna rămase nemişcată lângă blatul din bucătărie. Apoi se prăbuşi pe podea şi începu să plângă.

Fjällbacka, 1943

— Aud că germanii au pus în sfârşit mâna pe băiatul doctorului.

Vilgot chicoti vesel în timp ce-şi atârnă haina în cârligul de pe hol. Îi înmână servieta lui Frans, care o aşeză la locul ei, rezemată de un scaun.

— Era şi timpul. Trădare, eu aşa aş numi ceea ce făcea, însă oamenii sunt ca oile. Merg cu turma şi behăie la comandă. Numai unul ca mine, unul care îndrăzneşte să gândească pentru sine, poate vedea lucrurile aşa cum sunt ele. Şi, crede-mă, Axel Frankel era un trădător. Sper să se debaraseze de el în doi timpi şi trei mişcări.

Vilgot merse în salon şi se cufundă în fotoliul său preferat. Frans îl urmă îndeaproape, iar Vilgot privi în sus, spre el.

— Hei, unde-i băutura mea? De ce eşti aşa de lent astăzi?

Părea nervos, aşa că Frans se grăbi spre dulăpiorul cu băuturi, pentru a-i turna un păhărel tatălui său. Fusese obiceiul lor de pe vremea când era mic. Mamei nu îi plăcuse faptul că, de la o vârstă aşa de fragedă, lui Frans i se ceruse să umble cu băuturi alcoolice, dar, ca de obicei, femeia nu avusese niciun cuvânt de spus.

— Ia loc, băiete, ia loc.

Ţinându-şi bine paharul, Vilgot indică mărinimos spre fotoliul de lângă el. În vreme ce se aşează, Frans simţi plutind în aer un abur de alcool. Foarte probabil ca băutura pe care i-o turnase tatei să nu fi fost prima pe care acesta o savura în ziua respectivă.

— Tatăl tău a încheiat o afacere pe cinste azi, află de la mine!

Vilgot se aplecă înainte, iar aburii de alcool îi umplură lui Frans nările.

— Am semnat un contract cu o companie germană. Un contract exclusiv. Voi fi unicul lor furnizor din Suedia. Au zis că le e greu să găsească parteneri de afaceri şi îi cred, râse el pe înfundate, cu pântecele voluminos tremurându-i.

Îşi dădu pe gât băutura şi îi întinse paharul lui Frans.

— Mai toarnă-mi unul.

Ochii îi erau înceţoşaţi.

Mâna lui Frans tremură uşor când îi luă paharul. Continuă să tremure şi atunci când îi turnă bărbatului tăria parfumată, din care vărsă câteva picături.

— Toarnă-ţi şi ţie unul, zise Vilgot.

Sună mai mult a ordin, decât a invitaţie. Ceea ce şi era. Frans lăsă jos paharul plin al tatălui său şi se întinse după unul gol, pentru el. Mâna nu-i mai tremură în timp ce şi-l umplu ochi. Cu multă grijă, băiatul aduse băuturile spre tatăl său. Vilgot ridică paharul, în vreme ce Frans se aşeză la loc.

— Până la fund, băiete.

Frans simţi lichidul arzându-l pe gâtlej, până în stomac, unde i se aşeză, ca un bulgăre încins. Tatăl lui zâmbi. Un firicel de alcool i se scurse pe bărbie.

— Unde-i maică-ta? întrebă Vilgot, pe un ton aspru.

Frans privi fix spre un punct de pe perete.

— E în vizită la bunica şi vine acasă mai târziu.

Vocea băiatului păruse metalică şi înăbuşită, ca şi cum ar fi provenit de la altcineva. Cineva din exterior.

— Grozav. Deci noi doi putem discuta în pace şi linişte. Haide, fiule, mai ia unul!

Frans era conştient de privirea cu care tatăl său îl urmărea, în timp ce umplea din nou paharul. De data aceea, băiatul nu lăsă sticla în dulăpior, ci o aduse cu el. Vilgot zâmbi recunoscător şi ridică paharul, pentru a căpăta mai mult.

— Eşti un flăcău de treabă, Frans.

Din nou, alcoolul îi pârjoli gâtlejul, înainte de a-i da o senzaţie plăcută în stomac. Contururile obiectelor din jur începură să se topească. Avu senzaţia că plutea undeva la hotarul dintre real şi imaginar.

Vocea lui Vilgot se înmuie.

— Pot câştiga mii de riksdaler din afacerea asta numai în următorii ani. Iar dacă germanii îşi vor mări cererea pentru armament, sunt şanse mari să câştig şi mai mult. Poate chiar milioane. Au promis să mă pună în legătură cu alte companii care au nevoie de serviciile noastre. Acum că mi-am făcut intrarea...*

Ochii lui Vilgot scânteiară în lumina difuză. Se linse pe buze.

— Va fi o afacere de succes pe care tu o vei prelua într-o bună zi, Frans.

Întinse mâna spre fiul său.

— Va veni vremea când le vei putea spune tuturor din Fjällbacka să se ducă învârtindu-se. Când germanii vor prelua puterea, noi vom fi şefi. Iar atunci vom avea mai mulţi

* Monedă suedeză, emisă pentru prima oară în 1604 şi care, între 1777 şi 1873, a reprezentat moneda oficială a Suediei; în prezent, termenul încă se foloseşte pentru a desemna, în mod colocvial, coroana suedeză.

bani decât şi-ar putea închipui idioţii ăia. Aşa că bea un păhărel cu tatăl tău şi hai să închinăm pentru un viitor strălucit!

Vilgot ridică paharul şi-l ciocni cu cel plin-ochi al lui Frans.

Senzaţia plăcută continuă să i se răspândească în piept, în vreme ce închină din nou paharul cu tatăl său.

Capitolul 9

Gösta abia începuse o rundă virtuală de golf, când auzi paşii lui Mellberg pe coridor. Închise repede jocul şi luă în mână un raport, încercând să pară complet cufundat în lectura acestuia. Paşii lui Mellberg se apropiară, însă ceva era diferit la ei. Şi ce mai era şi zgomotul acela straniu? Gösta se dădu îndărăt cu scaunul de la birou, pentru a-şi putea scoate capul pe hol. Prima dată îl zări pe Ernst, mergând legănat în faţa lui Mellberg, cu limba scoasă de-un cot, ca de obicei. În urma lui venea o siluetă contorsionată în mod straniu, care avansa greoi. Semăna mult cu Mellberg, şi totuşi, parcă nu...

— La ce naiba te tot holbezi?

Vocea şi tonul aparţineau cu siguranţă şefului.

— Ce-ai păţit? întrebă Gösta.

Deja Annika se uita lung din bucătărie, unde era ocupată cu hrănitul Maiei.

Mellberg bolborosi ceva, dar nimeni nu înţelese nimic.

— Poftim? Ce-ai zis? N-am auzit.

Mellberg îi aruncă o privire fioroasă, după care spuse:

— Am luat lecţii de salsa. Vreo problemă cu asta?

Gösta şi Annika se priviră uluiţi. Apoi se chinuiră să nu izbucnească în râs.

— Ei bine? strigă Mellberg. Vreo remarcă amuzantă? Nimeni? Fiindcă există multe ocazii de-a mai tăia din lefuri pe-aici, pe la secţie.

Apoi trânti zgomotos uşa biroului său.

Timp de câteva secunde, Annika şi Gösta priviră fix spre uşa închisă, însă apoi nu se mai putură abţine. Râseră amândoi până când le dădură lacrimile, dar o făcură cât mai discret posibil.

După ce se asigură că uşa lui Mellberg era închisă, Gösta se strecură până în bucătărie şi îi şopti Annikăi:

— A zis că a luat lecţii de salsa? Chiar a zis el asta?

— Mă tem că da, îi răspunse Annika, ştergându-şi lacrimile de mâneca puloverului.

Aflată la masă, cu o farfurie în faţă, Maia îi privea fascinată.

— Dar de ce? Ce naiba l-o fi apucat? zise Gösta uluit, imaginându-şi scena.

— Ei bine, în orice caz, e prima dată când mi-e dat să aud aşa ceva.

Încă râzând, Annika scutură din cap, apoi se aşeză la loc pentru a continua să o hrănească pe Maia.

— Ai văzut ce băţos era? Semăna cu creatura aia din *Stăpânul Inelelor*. Gollum. Nu aşa îl chema?

Gösta se strădui să-l imite pe Mellberg, iar Annika îşi duse mâna la gură, pentru a nu izbucni în hohote de râs.

— Salsa! Trebuie să fi fost un adevărat şoc pentru Mellberg. N-a mai făcut mişcare de... o eternitate! E un mister pentru mine cum a reuşit să treacă de proba fizică a instructajului pentru poliţie.

— Ce ştim noi, poate o fi fost un atlet pe cinste în tinereţe.

Annika se gândi mai bine la cele spuse şi dădu din cap.

— Însă nu cred. Doamne sfinte, asta a fost bomba zilei. Mellberg la un curs de salsa! Oare ce mai urmează după asta?

Ridică spre gura Maiei o lingură plină cu mâncare, dar copila îşi întoarse capul, cu încăpăţânare.

— Micuţa asta nu vrea să mănânce nimic. Dar dacă nu izbutesc s-o conving să ia măcar câteva linguri, nu mi-o vor mai încredinţa niciodată, oftă ea şi făcu o nouă încercare, însă gura Maiei rămase ferecată, precum baza militară Fort Knox.

— Să încerc eu? întrebă Gösta, întinzându-se după lingură.

Annika îl privi mirată.

— Tu? În regulă, încearcă. Dar nu-ţi face mari speranţe.

Gösta nu-i răspunse şi, schimbând locurile cu femeia, se aşeză lângă Maia. Azvârli jumătate din mâncarea pe care Annika o luase cu lingura, şi începu să-şi mişte braţele prin aer.

— Vruum, vruum, vruum, vine avionul.

Pilotă lingura ca pe un avion şi fu răsplătit cu interesul deplin al Maiei.

— Vruum, vruum, vruum, vine avionul, zboară direct spre...

Maia deschise gura, ca la comandă, iar avionul şi încărcătura lui de spaghete şi sos de carne se pregătiră de aterizare.

— Mmm... ce bun a fost, zise Gösta, luând iar puţină mâncare în lingură. Puf, puf, puuuf, acum vine trenul. Puf, puf, puuuf, direct în tunel.

Gura Maiei se deschise din nou, iar spaghetele pătrunseră în tunel.

— Nu-mi vine să cred! spuse Annika, rămasă cu gura căscată. Unde-ai învăţat să faci asta?

— Ei, nu-i mare lucru, zise Gösta, cu modestie, dar zâmbi mândru în vreme ce o maşină de curse îşi făcu şi ea loc, ducând lingura cu numărul trei.

Annika se aşeză la masa din bucătărie şi privi cum colegul său golea încet farfuria din faţa Maiei, care înghiţi fiecare dumicat.

— Ştii ceva, Gösta? zise Annika. Viaţa e aşa nedreaptă uneori.

— V-aţi gândit vreodată să adoptaţi? întrebă Gösta, fără să o privească. Pe vremea mea, era ceva neobişnuit. Dar în ziua de azi, eu n-aş ezita. Se pare că din ce în ce mai mulţi copii sunt adoptaţi.

— Am discutat în legătură cu asta, spuse Annika, trasând cerculeţe cu vârful degetului pe faţa de masă. Dar niciodată nu s-a concretizat. Am făcut tot posibilul să ne umplem vieţile cu altceva, în afară de copii, însă...

— Nu e prea târziu, spuse Gösta. Dacă începeţi acum, s-ar putea să nu vă ia prea mult. Iar culoarea pielii copilului nu contează, aşa că alegeţi ţara cu cea mai scurtă listă de aşteptare. Eu aş mulţumi cerului dacă m-ar adopta nişte oameni ca tine şi Lennart.

Femeia înghiţi în sec, plecându-şi privirea spre degetul care se rotea pe faţa de masă. Cuvintele lui Gösta îi stârniseră dorinţe pe care ea şi Lennart şi le înăbuşiseră cumva în ultimii câţiva ani. Poate că se temeau. După toate pierderile de sarcină, după toate speranţele năruite fără încetare. Însă poate că deveniseră mai puternici între timp. Poate că ar fi reuşit să o facă dacă şi-ar fi luat

inima-n dinţi. Fiindcă năzuinţa încă era acolo, înflăcărată ca întotdeauna. Nimic nu părea să suprime dorinţa aceea de a strânge un copil în braţe, de a avea un suflet pe care să-l iubească.

— Ei bine, ar trebui să mă apuc de lucru, zise Gösta, ridicându-se în picioare, fără a o privi.

O mângâie pe Maia pe creştet.

— Bine că a mâncat totuşi ceva, aşa că data viitoare când o va mai lăsa aici cu noi, Patrik nu-şi va face griji că va muri de foame.

Era pe punctul de a părăsi bucătăria, când Annika îi şopti:

— Mulţumesc, Gösta.

Bărbatul dădu din cap, stânjenit. Apoi dispăru în birou şi închise uşa în urma lui. Se aşeză în faţa computerului, privind ţintă spre ecran, dar fără să-l vadă. În schimb, văzu chipul lui Maj-Britt. Şi al băieţelului care trăise numai câteva zile. Trecuseră de-atunci aşa de mulţi ani. O eternitate. Aproape o viaţă întreagă. Însă tot mai putea simţi acea mânuţă care îl strângea de-un deget.

Cu un suspin, Gösta îşi porni jocul de golf.

Timp de trei ceasuri, Erica izbuti să-şi înlăture toate gândurile cu privire la dezastruoasa vizită pe care i-o făcuse Brittei. Vreme în care scrise cinci pagini din noua sa carte. Apoi mintea i se reîntoarse la Britta, făcând-o să-şi abandoneze complet proiectul.

Se simţise teribil de ruşinată când părăsise căminul Brittei. Îi venea greu să izgonească amintirea expresiei lui Herman, când acesta o văzuse stând la masa din bucătărie, alături de soţia lui, aflată într-o stare deplorabilă. Erica îi înţelesese reacţia. Prin eşecul de a recunoaşte

simptomele, ea dăduse dovadă de o nepăsare crasă. Dar în acelaşi timp, nu regreta faptul că o vizitase pe Britta. Încet-încet, începea să adune mai multe piese din acel puzzle. Erau difuze şi vagi, dar începeau totuşi să zugrăvească o imagine a mamei sale, mult mai completă decât cea pe care o avusese în trecut.

Era ciudat faptul că nu auzise până atunci numele de Erik, Britta ori Frans. Cândva, aceştia fuseseră probabil extrem de importanţi pentru ea. Însă odată ajunşi la maturitate, nu păreau să fi păstrat legătura unul cu celălalt, deşi continuaseră să locuiască în Fjällbacka.

Atât Axel, cât şi Britta o descriseseră pe Elsy drept o tânără afectuoasă şi amabilă, trăsături pe care Erica le asocia cu greu propriei versiuni a mamei sale. N-ar fi zis că era o persoană haină, ci mai degrabă rezervată şi solitară, ca şi cum toată căldura sufletească avută cândva i se înăbuşise cu mult înainte de naşterea Ericăi şi a Annei. Cu gândul la toate lucrurile care îi scăpaseră de-a lungul vieţii, Erica fu brusc copleşită de amărăciune. Erau lucruri pe care nu avea cum să le mai recupereze. Mama nu se mai afla printre ei, răpită fiind de un accident de maşină, în urmă cu patru ani, ce îi curmase şi viaţa lui Tore, tatăl Ericăi şi al Annei. Erica nu mai putea reînvia nimic, nu mai putea pretinde despăgubire pentru nimic, nu mai putea stărui şi nu mai putea cere nimic, şi nu mai avea ce acuzaţii să lanseze împotriva mamei sale. Nu ar mai fi putut spera decât ca lucrurile să se limpezească puţin. Ce se întâmplase cu acea Elsy pe care o ştiau Axel şi Britta? Ce se întâmplase cu acea Elsy afectuoasă şi plină de tandreţe?

O bătaie în uşa de la intrare îi întrerupse gândurile, aşa că Erica se ridică pentru a deschide.

*

— Anna? Intră.

Cu perspicacitatea unei surori mai mari, observă imediat ochii injectaţi ai Annei.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea, mult mai îngrijorată decât intenţionase să pară.

Anna trecuse prin multe în ultimii ani; Erica nu reuşise niciodată să se dezobişnuiască de rolul matern pe care şi-l asumase încă de pe vremea când erau copile.

— Doar greutăţi în combinarea celor două familii separate, zise Anna, râzând timid. Nimic căruia să nu-i pot face faţă, însă ar fi grozav să pot vorbi despre asta.

— Atunci hai să stăm de vorbă, spuse Erica. Să-ţi torn o ceaşcă de cafea, iar dacă scormonesc destul de mult prin bufet, probabil că voi găsi şi nişte bunătăţi cu care să ne consolăm.

— Să înţeleg că ai renunţat la dietă, acum că eşti femeie măritată? zise Anna.

— Nici nu-mi pomeni de asta, oftă Erica, îndreptându-se către bucătărie. După o săptămână petrecută în spatele biroului, destul de curând va trebui să-mi cumpăr nişte pantaloni noi. Ăştia încep să mă strângă ca pe-un cârnat.

— Ştiu exact ce spui, răspunse Anna, luând loc la masă. De când m-am mutat cu Dan, am senzaţia că m-am mai împlinit. Şi nici nu-mi e de ajutor faptul că Dan pare capabil să mănânce absolut orice, fără să pună un gram pe el.

— E uşor să te scoată din sărite cu asta, zise Erica, aşezând câteva chifle pe o farfurie. Încă mai mănâncă rulouri cu scorţişoară la micul dejun?

— Vrei să spui că făcea asta încă de pe-atunci când voi doi eraţi împreună? râse Anna. Imaginează-ţi ce greu e

să-i convingi pe copii de importanţa unui mic dejun sănătos când Dan stă acolo, înmuind chiar în faţa ochilor noştri rulouri cu scorţişoară, în ciocolată caldă.

— Şi Patrik îşi înmoaie în ciocolată caldă sandviciurile cu brânză şi caviar, ceea ce nu e cu mult mai bine. Aşadar, spune-mi ce s-a întâmplat. Iar vă dă de furcă Belinda?

— Mda, ăsta e cu siguranţă mărul discordiei, însă totul devine aşa de neplăcut. Astăzi, eu şi Dan am început să ne certăm din cauza asta şi...

Cu o expresie nefericită, Anna luă o chiflă de pe platou.

— Nu e întocmai vina Belindei, asta am tot încercat să-i explic lui Dan. Fata reacţionează la o situaţie nouă, care nici nu depinde de ea. Şi are dreptate. Nu a fost o alegere proprie ca eu şi vreo doi copii să-i fim băgaţi pe gât.

— Presupun că aşa e, dar tot ar trebui să se poarte civilizat. Iar aici intervine Dan. Doctorul Phil spune că un părinte vitreg nu ar trebui niciodată să disciplineze un copil de vârsta ei.

— Doctorul Phil?

Anna râse aşa de tare, încât se înecă.

— Erica, e clar că a sosit momentul să ieşi din concediul de maternitate. Doctorul Phil?

— Află tu că am învăţat multe de la doctorul Phil, spuse Erica, părând ofensată.

Nimeni nu scăpa uşor dacă se apuca să facă glume pe seama idolului ei. Emisiunea TV a doctorului Phil fusese punctul culminant al zilelor sale din anul de concediu, iar în ultima vreme, Ericăi îi trecuse chiar prin minte să ia o pauză de la scris, în jurul prânzului, pentru a-l putea urmări.

— Dar bănuiesc că are şi el dreptate, recunoscu Anna, urâcioasă. Am senzaţia că Dan nu ia lucrurile destul de în serios sau, la cealaltă extremă, le ia prea în serios. De vineri mă tot chinui să-l împiedic să se certe cu Pernilla în legătură cu educaţia copiilor. A ţinut-o întruna că nu poate avea încredere în ea să aibă grijă de fete şi... Ei bine, s-a înfuriat teribil. Şi în toiul discuţiei a venit Belinda la parter, iar atunci lucrurile chiar au luat o întorsătură urâtă. Acum fata nu mai vrea să locuiască la noi, iar Dan a urcat-o într-un autobuz spre Munkedal.

— Cum fac faţă Emma şi Adrian? întrebă Erica, luând o nouă chiflă de pe farfurie.

Avea să se întoarcă la dietă în următoarea săptămână. Fără doar şi poate. Numai că trebuia să-şi reintre în mână cu scrisul în săptămâna curentă, apoi...

— Deocamdată toate bune, să bat în lemn, spuse Anna, lovind uşor în masa de bucătărie. Îi idolatrizează pe Dan şi pe fete, li se pare grozav să aibă surori mai mari. Aşadar, pentru moment nu există probleme pe frontul ăsta.

— Dar Malin şi Lisen? Ele cum fac faţă situaţiei?

Erica se referea la surorile mai mici ale Belindei, în vârstă de unsprezece şi opt ani.

— Şi ele sunt în regulă. Le face plăcere să se joace cu Emma şi Adrian, iar pe mine par să mă tolereze. Nu, dificil îi e mai ales Belindei. Dar ea e la vârsta aia, ştii tu, când toate lucrurile sunt complicate.

Anna suspină, apoi se întinse, la rându-i, după o nouă chiflă.

— Dar tu? Cum merge treaba pe-aici? Faci progrese cu cartea?

— Bănuiesc că merge binişor. Mereu sunt lentă la început. Am de procesat mult material obţinut în urma

cercetărilor, în plus, am mai programat şi o grămadă de interviuri. Totul începe să capete formă, dar...

Erica ezită. Avea un instinct adânc înrădăcinat de a-şi proteja sora mai mică, dar hotărî că era dreptul Annei să ştie ce anume o preocupase în ultima vreme. Luă totul de la început şi îi spuse repede surorii ei despre medalie şi celelalte obiecte găsite în cufărul lui Elsy, dar şi despre jurnale şi faptul că discutase cu nişte oameni în legătură cu trecutul mamei lor.

— De ce nu mi-ai zis mai devreme? întrebă Anna.

Erica îşi schimbă stânjenită poziţia.

— Păi, ei bine, ştiu că ar fi trebuit să o fac, dar... Chiar mai contează? Doar îţi spun acum, nu?

Anna se gândi dacă să mai aducă sau nu argumente, dar apoi hotărî să lase lucrurile aşa cum erau.

— Aş vrea să văd totul, spuse ea brusc.

Erica se ridică iute, uşurată că sora ei nu avea să ţipe la ea fiindcă nu-i împărtăşise descoperirile sale.

— Sigur. Aduc acum totul.

Erica fugi la etaj, spre camera sa de lucru. La întoarcere, aşeză obiectele pe masa din bucătărie: jurnalele, cămaşa copilului şi medalia. Anna se uită lung la toate.

— Cum naiba o fi dat de asta? zise ea, ridicând medalia şi ţinând-o în palmă, pentru a o studia cu atenţie. Iar asta... cui o fi aparţinut asta?

Ridică în aer cămăşuţa pătată.

— Acolo e rugină?

Se întinse mai aproape, cât să poată examina petele ce acopereau o mare parte a cămăşii.

— Patrik crede că e sânge, spuse Erica, în vreme ce Anna tresări la auzul cuvintelor.

— Sânge? De ce-ar ţine mama într-un cufăr din pod o cămăşuţă de copil, pătată cu sânge?

Cu o privire dezgustată, ea azvârli cămaşa pe masă, apoi ridică jurnalele.

— Există ceva nerecomandat minorilor în astea? întrebă Anna, fluturând jurnalele albastre. Poveşti erotice care să mă traumatizeze pe viaţă, dacă le citesc?

— Nu, râse Erica. Nu-i nevoie să fii îngrijorată. Nu apare nimic cu teme sexuale. De fapt, nu prea apare mai nimic, în general. Doar nişte descrieri ale vieţii de zi cu zi. Dar există ceva în legătură cu care mi-am tot pus întrebări...

Pentru prima oară, fu în stare să exprime în cuvinte acele gânduri care o tot obsedaseră în ultima vreme.

— Ce e? întrebă Anna, răsfoind prin jurnale.

— Ei bine, mă întreb dacă există mai multe jurnale precum astea. Cele din cufăr se termină în mai 1944, când al patrulea caiet era complet umplut. Şi asta-i tot. Bineînţeles, poate că mama s-a plictisit să mai ţină un jurnal. Dar în cazul ăsta, s-ar mai fi obosit să completeze cel de-al patrulea caiet? Pare totuşi cam straniu.

— Deci tu crezi că s-ar putea să mai existe şi altele? Dar ce să mai scrie prin ele, pe lângă ce-ai citit deja? Adică, nu e ca şi cum mama ar fi avut o viaţă tocmai palpitantă. Născută şi crescută aici, după care l-a cunoscut pe tata, am venit noi pe lume, apoi... Ce să fie mai mult de-atât?

— Nu spune asta, răspunse Erica.

Se întrebă cât de mult ar fi trebuit să-i dezvăluie surorii sale. Nu avea nimic concret, dar intuiţia îi spunea că medalia şi cămaşa pătată de sânge urmau să conducă spre alte descoperiri, ba chiar să scoată la lumină acel lucru care le umbrise atât de mult vieţile.

Inspiră profund şi îi povesti cu lux de amănunte conversaţiile avute cu Erik, Axel şi Britta.

— Adică, ai mers acasă la Axel Frankel şi i-ai cerut medalia la doar câteva zile după ce fratele său a fost găsit mort? Dumnezeule, probabil că te-a considerat o adevărată hienă, spuse Anna, cu acea onestitate necruţătoare de care numai o soră mai mică putea fi în stare.

— Vrei sau nu să afli ce au zis? întrebă Erica, indignată, deşi înclina să-i dea dreptate Annei. Într-adevăr, nu avusese o comportare tocmai delicată.

Când Erica îşi termină de spus povestea, Anna o privi încruntată.

— S-ar părea că au avut de-a face cu o persoană complet diferită. Ce-a zis Britta despre medalie? Ştia de ce avea mama o medalie nazistă?

Erica dădu din cap.

— N-am avut timp să o întreb. Suferă de Alzheimer şi după o vreme a început să devină confuză, apoi a apărut acasă şi soţul ei, care s-a supărat cumplit şi... Ei bine, m-a poftit să plec de-acolo, spuse Erica, dregându-şi vocea.

— Erica! strigă Anna. Vrei să-mi spui că ai încercat să interoghezi o bătrânică tulburată? Nu-i de mirare că te-a dat afară soţul ei! Nu ţi se pare că exagerezi un pic cu toată treaba asta?

— Bine, dar nu eşti curioasă, măcar un pic? De ce-a ţinut mama ascunse toate chestiile astea? Şi de ce oamenii care o cunoşteau mi-au descris-o ca pe cineva complet diferit de mama care ne-a crescut pe noi? La un moment dat, ceva s-a petrecut... Britta tocmai începuse să-mi povestească, după care a devenit confuză. A pomenit de nişte oseminte vechi şi... of, nu-mi mai aduc aminte, dar mi s-a părut că foloseşte asta drept metaforă pentru un secret

adânc îngropat şi... Ei bine, poate că doar îmi imaginez eu, însă...

Telefonul sună, iar Erica se opri la mijlocul frazei pentru a se duce să răspundă.

— Erica la telefon. A, bună, Karin.

Erica se întoarse cu faţa spre Anna, dându-şi ochii peste cap.

— Da, toate bune. Da, şi mie îmi pare bine că avem în sfârşit ocazia să stăm de vorbă.

Se strâmbă la Anna, care nu avea nicio idee despre ce era vorba.

— Patrik? Nu, momentan nu e acasă. El şi Maia au plecat până la secţie, să-i salute pe cei de-acolo, după care habar n-am încotro aveau de gând să meargă. Înţeleg. Aha. Da, sunt sigură că le-ar face plăcere să iasă mâine la plimbare cu tine şi cu Ludde. Ora zece. La farmacie. În regulă. Îi voi spune. O să te anunţe el dacă are alte planuri, însă nu cred. Aha. Mulţumesc. Sunt sigură că ne vom mai auzi. Mulţumesc. Şi tu.

— Ce-a mai fost şi asta? întrebă Anna, mirată. Cine-i Karin? Şi ce caută Patrik cu ea la farmacie mâine dimineaţă?

Erica se aşeză la masa din bucătărie. După o lungă pauză, ea spuse:

— Karin e fosta nevastă a lui Patrik. Ea şi cel de-al doilea soţ s-au mutat de curând în Fjällbacka. Şi, ca să vezi, la fel ca Patrik, e în concediu pentru a avea grijă de copil, aşa că mâine vor merge împreună la plimbare.

Anna râse.

— Ai stabilit cumva un rendez-vous între Patrik şi fosta lui nevastă? Doamne sfinte, nu-mi vine să cred! N-are şi foste iubite pe care le-ai putea suna, să vezi dacă nu vor

să li se alăture? Doar n-ai vrea să se plictisească în concediul de paternitate, bietul de el.

Erica îşi privi sfidătoare sora mai mică.

— În caz că n-ai observat, ea m-a sunat pe mine. Şi, apropo, ce-i aşa de ciudat? Sunt divorţaţi. De ani de zile. Iar amândoi stau acasă cu bebeluşii. Nu, nu mi se pare atât de straniu. Chiar n-am nicio problemă cu asta.

— Ah, sigur! pufni Anna. Văd că n-ai nicio problemă cu asta, absolut deloc... Ţi se lungeşte nasul la fiecare secundă.

Pentru o clipă, Ericăi îi trecu prin minte să arunce cu o chiflă în sora ei, dar hotărî să se abţină. Anna putea să creadă ce voia; ea *nu* era geloasă.

— Ce-ar fi ca apoi să-i facem o vizită menajerei? întrebă Martin.

Patrik ezită, apoi îşi scoase mobilul.

— Trebuie doar să verific că Maia e-n regulă.

După ce ascultă raportul Annikăi, îşi puse mobilul înapoi în buzunar şi dădu afirmativ din cap.

— În regulă, totul e în ordine. Maia tocmai a adormit în cărucior.

Se întoarse către Paula şi zise:

— Ai adresa?

— Da, o am.

Paula răsfoi prin caiet, apoi le citi adresa cu voce tare.

— Se numeşte Laila Valthers. A zis că va fi acasă toată ziua. Ştiţi unde e locul respectiv?

— E una dintre clădirile alea galbene, de lângă sensul giratoriu de la marginea sudică a oraşului, spuse Martin. Virezi dreapta, în sus, la şcoală.

Ajunseră în câteva minute şi o găsiră pe Laila acasă. Păru uşor speriată când deschise uşa, nedând semne că ar vrea să-i lase înăuntru, drept urmare, fiindcă nu aveau prea multe întrebări pentru ea, cei trei rămaseră în picioare, în holul de la intrare.

— Dumneavoastră le faceţi menajul fraţilor Frankel, adevărat? întrebă Patrik pe un ton calm şi liniştitor, în încercarea de a avea o prezenţă cât mai puţin ameninţătoare.

— Da, dar nu voi intra în bucluc din cauza asta, nu? zise Laila, aproape şoptind.

Era scundă şi purta haine confortabile, maro, dintr-o ţesătură moale, numai bune pentru stat în casă întreaga zi. Părul îi era gri-închis, aranjat într-o tunsoare fără îndoială practică, dar nu întocmai atrăgătoare. Se foi de pe-un picior pe altul, în vreme ce stătu acolo, cu braţele încrucişate. Părea foarte nerăbdătoare să audă răspunsul lor la întrebare. Patrik îşi imagină că ştia ce anume nu-i dădea pace femeii.

— Vă referiţi la faptul că nu aţi declarat veniturile? Vă pot asigura că nu ne interesează câtuşi de puţin această latură şi nu avem de gând să vă denunţăm. Noi ne ocupăm cu anchetarea unei crime, aşadar atenţia ne este îndreptată asupra unor chestiuni complet diferite.

Se aventură să-i ofere şi un zâmbet liniştitor — drept recompensă, Laila încetă să se mai foiască.

— Aşa e. Din două-n două săptămâni, puneau un plic cu bani pe biroul din hol. Căzusem de acord să vin pentru curăţenie în fiecare zi de miercuri.

— Aveaţi cheie proprie?

Laila dădu din cap în semn că nu.

— Nu, îmi lăsau mereu cheia sub preş, iar eu o puneam la loc, atunci când terminam.

— De ce nu aţi făcut curat în casă întreaga vară? întrebă Paula.

Era întrebarea la care doreau cel mai mult să primească un răspuns.

— Eu credeam că le voi face menajul pe timpul verii. Sau, cel puţin, nu discutaserăm vreo schimbare a învoielii noastre. Însă când m-am dus acolo, cheia nu se găsea în locul obişnuit. Am bătut la uşă, dar nu mi-a deschis nimeni. Aşa că am încercat apoi să le telefonez, pentru a vedea dacă se produsese vreo neînţelegere. Dar nu a răspuns nimeni. Ştiam că fratele mai mare, Axel, urma să fie plecat toată vara. Aşa făcuse an după an, de când începusem să lucrez pentru ei. Neputând să dau de nimeni, m-am gândit că fratele mai tânăr a plecat şi el pe timpul verii. Într-adevăr, mi s-a părut cam nepoliticos din partea lor să nu-mi spună, dar acum înţeleg de ce... spuse ea, plecând privirea spre podea.

— Şi nu aţi văzut nimic care să vă fi părut ieşit din comun? întrebă Martin.

Laila scutură viguros din cap.

— Nu, n-aş putea spune că am văzut ceva. Nu, nu-mi amintesc nimic.

— Ştiţi ce zi era când aţi mers acolo, dar nu aţi putut intra? zise Patrik.

— Da, ştiu, fiindcă era ziua mea de naştere. Şi mi s-a părut un ghinion fantastic să nu le pot face menajul în ziua respectivă. Aveam de gând să-mi cumpăr un cadou cu banii câştigaţi.

Rămase tăcută, iar Patrik o întrebă, cu mult tact:

— Aşadar, care a fost data? Când este ziua dumneavoastră de naştere?

— Vai, ce prostesc din partea mea, zise ea. A fost pe şaptesprezece iunie. Sunt sigură de asta. Şaptesprezece iunie. M-am întors de încă două ori pentru a arunca o privire, însă nu era nimeni acasă, iar cheia tot lipsea de sub preş. Iar atunci am presupus că au uitat să mă anunţe că nu sunt acasă pe timpul verii.

Dădu din umeri, în semn că era obişnuită cu faptul că oamenii uitau să o anunţe diverse lucruri.

— Mulţumim, ne-aţi fost de mare ajutor.

Patrik îi întinse mâna şi se înfioră atunci când simţi lipsa de vlagă cu care îl apucă femeia. Era ca şi cum ar fi avut în mână un peşte mort.

— Aşadar, ce părere aveţi? întrebă el, odată ce ajunseră înapoi în maşină şi se îndreptară spre secţie.

— Cred că putem fi destul de siguri că Erik Frankel a fost ucis cândva între cincisprezece şi şaptesprezece iunie, zise Paula.

— Da, tind să fiu de acord, încuviinţă Patrik, în vreme ce luă un pic cam brusc curba strânsă dinainte de Anrås, aflându-se la un pas de a intra în coliziune cu o maşină de gunoi.

Gunoierul Leif scutură din pumn către el, iar Martin, îngrozit, apucă strâns mânerul de deasupra uşii.

— Tu ai primit carnetul de conducere în dar de la Moş Crăciun? întrebă Paula de pe bancheta din spate, nepărând tulburată de faptul că se aflase la un pas de moarte.

— Ce vrei să spui? Sunt un şofer excelent! zise Patrik, ofensat, căutând din priviri un pic de sprijin din partea lui Martin.

— Mda, rosti batjocoritor acesta, după care se întoarse către Paula. L-am propus pentru emisiunea aia, *Sveriges*

*värsta bilförare**, dar pesemne că li s-a părut supracalificat. Nu ar mai fi fost un concurs dacă Patrik s-ar fi numărat printre participanţi.

Paula râse, iar Patrik pufni, arătându-şi indignarea.

— Nu ştiu ce tot zici tu acolo, având în vedere cât timp am petrecut împreună la volan — am lovit eu vreodată maşina sau am fost implicat în vreun accident? Nu, am un carnet de conducere impecabil, drept urmare, ce spui tu e pură calomnie.

Pufni din nou şi-l privi urâcios pe Martin, ceea ce aproape cauză un accident cu Saab-ul din faţă.

— Mi-am încheiat pledoaria, zise Martin, ridicând mâinile, în vreme ce Paula se tăvălea de râs.

Patrik stătu bosumflat tot restul drumului spre secţie. Însă măcar respectă limita de viteză.

Kjell încă era nervos după întâlnirea cu tatăl său. Frans avusese dintotdeauna acel efect asupra lui. Nu, de fapt nu era adevărat. Nu dintotdeauna. În copilărie, sentimentul predominant fusese dezamăgirea. O dezamăgire amestecată cu dragoste, care, de-a lungul anilor, se transformase în ură şi mânie. Îşi dădea seama că le permisese acelor sentimente să-i influenţeze toate alegerile făcute, iar dacă era să privească lucrurile în felul acela, practic îngăduise ca tatăl lui să îi dirijeze viaţa. Însă îi lipsise complet puterea de a reacţiona în vreun fel. Tot aşa cum nu fusese în stare să reziste atunci când mama lui îl târâse după ea la închisoare, în nenumăratele vizite la Frans. În acea încăpere destinată vizitelor — cenuşie, rece, complet impersonală, fără suflet. Cu încercările stângace

* *Cei mai proşti şoferi ai Suediei.*

ale tatălui său de a-i vorbi, pretinzând că făcea de fapt parte din viaţa lui şi că nu era doar un străin care observa totul de la distanţă. Din spatele gratiilor.

Trecuseră ani buni de când tatăl lui îşi ispăşise ultima sentinţă la închisoare, dar asta nu însemna că era un individ reformat. El devenise doar mai isteţ. Alesese o cale diferită. Drept urmare, Kjell pornise pe calea complet opusă. Scrisese despre organizaţiile xenofobe cu o vehemenţă şi o pasiune ce-i făuriseră o reputaţie nu doar printre simplii cititori ai ziarului *Bohusläningen*. Era un invitat frecvent al televiziunii naţionale, ori de câte ori se cerea prezenţa unei autorităţi în domeniul forţelor distructive ale neonazismului, dar şi în modul optim de tratare cu acestea. Spre deosebire de mulţi alţii care, în spiritul împăciuitor al vremurilor, doreau să invite grupările neonaziste în forumul public, pentru discuţii libere, Kjell recursese la o abordare intransigentă. Pur şi simplu, nu trebuiau toleraţi. Trebuiau să fie combătuţi cu orice preţ, trebuia să li se opună rezistenţă în orice context în care alegeau să îşi expună părerile şi, literalmente, trebuiau daţi afară pe uşă, ca nişte monştri nepoftiţi ce erau.

Parcă maşina în faţa casei fostei sale soţii. De data aceea, nu se mai obosise să telefoneze înainte. Uneori, femeia făcea tot posibilul să plece înainte ca el să-şi facă apariţia, însă acum se asigurase că avea să o găsească acasă. Stătuse în maşină, la mică distanţă, aşteptând să o zărească. După o oră, ea apăru şi parcă în faţă. Părea că fusese la cumpărături, fiindcă scoase din maşină câteva pungi de la supermarket. Kjell aşteptă ca ea să intre, apoi conduse şi ultima sută de metri până spre casă. Coborî din maşină, după care bătu la uşă. Umerii Carinei se gârboviră atunci când văzu cine se afla pe prag.

— Tu eşti, deci? Ce vrei? întrebă ea.

De ce trebuia mereu să pară atât de... zdrobită? În continuare. După zece ani. Sentimentul de vinovăţie căpătat nu făcu decât să-l irite şi mai tare. De ce ea nu era în stare să priceapă gravitatea situaţiei? De ce nu putea să realizeze că era timpul pentru o abordare severă?

— Trebuie să discutăm. În legătură cu Per.

Trecu de ea îmbrâncind-o şi începu să-şi scoată pantofii şi să-şi atârne haina. Pentru o clipă, Carina păru să se împotrivească, dar apoi ridică din umeri şi intră în bucătărie. Stătu cu spatele la blatul de lucru şi cu braţele încrucişate, pregătindu-se parcă de luptă.

— Ce mai e acum?

Scutură din cap, astfel încât şuviţele bretonului închis la culoare să-i cadă în ochi şi să fie nevoită să le dea la o parte. Văzuse acelaşi gest de atâtea ori. Fusese unul din lucrurile pe care le iubise la ea atunci când se cunoscuseră pentru prima dată, înainte ca rutina zilnică şi amărăciunea să îşi ceară birul, înainte ca dragostea lor să se stingă, determinându-l să aleagă un făgaş diferit. El tot nu ştia dacă făcuse alegerea cea bună.

Kjell îşi trase unul din scaunele de bucătărie şi luă loc.

— Trebuie să facem ceva. Nu are să se rezolve cu de la sine putere. Odată intrat în genul ăsta de tovărăşie...

Carina îl întrerupse, ridicând mâna.

— Când am zis eu că s-ar rezolva de la sine putere? Doar că am o părere diferită în legătură cu ce ar trebui făcut. Nu e o soluţie să-l trimitem de aici pe Per. Ar trebui să-ţi dai şi tu seama de asta.

— Ceea ce nu înţelegi e că are nevoie să plece din mediul ăsta! spuse el, trecându-şi nervos mâna prin păr.

— Şi bănuiesc că prin „mediul ăsta" te referi la tatăl tău, zise Carina, pe un ton dispreţuitor. Cred că mai întâi ar trebui să-ţi rezolvi propriile probleme cu tatăl tău, înainte de a-l implica şi pe Per.

— Care probleme?

Kjell fu conştient de tonul său din ce în ce mai ridicat, aşa că se forţă să inspire adânc de câteva ori, pentru a se calma.

— Mai întâi de toate, nu mă refer doar la tatăl meu atunci când spun că Per trebuie să stea departe de-aici. Nu crezi că-mi dau seama ce se întâmplă? Nu crezi că ştiu că ai sticle ascunse în fiecare bufet şi sertar?

Arătă spre dulăpioarele din bucătărie. Carina se pregăti să protesteze, dar el ridică mâna, pentru a o opri.

— Iar între mine şi Frans nu e nimic de soluţionat, zise el, scrâşnind din dinţi. În ceea ce mă priveşte, prefer să nu am nimic de-a face cu acel om, şi nicidecum nu intenţionez să-i permit să-l influenţeze în vreun mod pe Per. Însă cum nu putem sta încontinuu cu ochii pe băiat, şi cum tu nu pari prea interesată să te ocupi de el, cred că singura soluţie este să-l trimitem de aici. Trebuie să găsim un internat în care angajaţii să ştie cum să gestioneze acest gen de situaţii.

— Şi cum ai tu impresia că se va petrece totul? i-o reteză scurt Carina. Adolescenţii nu sunt trimişi fără motiv la asemenea şcoli. Trebuie să fi făcut ceva mai întâi...

— Intrare prin efracţie, o întrerupse Kjell. A fost prins intrând prin efracţie în casa cuiva.

— Ce zici tu acolo? Niciodată n-a...

— La începutul lui iunie. Proprietarul l-a surprins în plin flagrant şi m-a sunat. M-am dus până acolo şi l-am luat pe Per. Intrase pe o fereastră de la subsol şi tocmai aduna

lucruri de prin casă când a fost prins. Proprietarul a amenințat să sune la poliție dacă nu i se dădea imediat numărul de telefon al părinților. Drept urmare, băiatul i-a spus numărul meu — și nu pe-al tău.

Nu se putu abține și se umflă în pene atunci când citi supărarea și dezamăgirea de pe chipul Carinei.

— I-a dat numărul tău? Dar de ce?

Kjell ridică din umeri.

— Cine știe? Bănuiesc că tatăl rămâne tată.

— În casa cui s-a furișat?

Carina încă părea să accepte cu greu faptul că Per îl rugase pe bărbat să-l sune pe Kjell. Acesta ezită câteva secunde, după care spuse:

— Bătrânul pe care l-au găsit mort în Fjällbacka, săptămâna trecută. Erik Frankel. Era casa lui.

— Dar de ce? spuse ea, dând din cap.

— Asta mă tot chinui să-ți spun! Erik Frankel era expert în cel de-al Doilea Război Mondial. Avea o grămadă de lucruri din perioada respectivă și probabil că Per voia să-și impresioneze amicii cu niște obiecte naziste autentice.

— Poliția știe ceva în legătură cu asta?

— Încă nu, zise el, pe un ton glacial. Depinde numai dacă...

— I-ai face asta propriului tău fiu? L-ai denunța pentru că a spart o casă? șopti Carina, îngrozită.

Kjell simți un gol cumplit în stomac. Își aminti cum arătase Carina atunci când o întâlnise pentru prima oară. La o petrecere de la școala de jurnalism. Venise cu o prietenă care studia acolo, însă fata respectivă dispăruse cu un individ, la scurt timp după ce ajunseseră; drept urmare, Carina rămăsese pe canapea, simțindu-se neglijată și singură. Kjell se îndrăgostise de ea la prima vedere. Purta

o rochie galbenă şi avea o panglică galbenă în părul ce pe-atunci era la fel de negru ca şi în prezent, dar lipsit de evidentele şuviţe cărunte. Fata avusese ceva care îl îndemnase să o îngrijească, să o protejeze şi să o iubească. Se gândi apoi la nunta lor. La rochia care în prezent ar fi fost considerată o rămăşiţă a anilor optzeci, cu cloşul ei voluminos şi mânecile bufante. În orice caz, îmbrăcată în acea rochie, Carina fusese ca o viziune pentru el. Apoi prin minte îi trecu o altă imagine: Carina extenuată, nemachiată, purtând un halat urât de spital şi ţinându-l în braţe pe fiul lor. Când ridicase privirea spre el şi-i zâmbise, Kjell se simţise în stare să mute şi munţii din loc pentru soţia şi băiatul său.

În bucătărioara mică, stând faţă-n faţă, precum doi combatanţi, fiecare dintre ei avu o amintire pasageră a felului în care fuseseră cândva, o scăpărare a vremurilor când se bucuraseră împreună, când făcuseră dragoste împreună. Vremuri dinainte ca dragostea lor să se transforme în ceva fragil şi delicat. Ceva care îl făcea vulnerabil pe Kjell. Golul din stomac deveni şi mai cumplit.

Kjell îşi alungă acele gânduri.

— Dacă nu voi avea de ales, mă voi asigura ca poliţia să primească aceste informaţii, zise el. Ori aranjăm să îl scoatem pe Per din mediul ăsta, ori îi las pe poliţişti să se ocupe ei de treburi, în locul nostru.

— Nenorocitule! ţipă Carina, cu vocea sugrumată de lacrimi şi dezamăgire.

Kjell se ridică şi spuse, pe un ton glacial:

— Aşa vor sta lucrurile. Şi am o sugestie în legătură cu locul în care-l putem duce pe băiat. Ţi-o voi trimite prin e-mail şi vei putea arunca şi tu o privire. Dar sub nicio formă nu va mai avea contact cu tatăl meu. Ai înţeles?

Femeia nu răspunse, ci doar scutură din cap, în semn de supunere. Trecuse multă vreme de când nu mai avusese forţa de a i se împotrivi lui Kjell. În ziua în care acesta renunţase la ea, la ei, Carina se abandonase pe sine.

Odată întors înapoi în maşină, Kjell conduse câteva sute de metri, apoi parcă. Îşi apăsă fruntea pe volan, apoi închise ochii. Prin minte i se derulară imagini cu Erik Frankel. Se gândi la ceea ce aflase despre el. Întrebarea era: ce ar fi fost de făcut cu informaţiile?

Grini, în apropiere de Oslo, 1943

Partea cea mai cumplită era frigul. Faptul că niciodată nu te puteai încălzi. Umezeala care absorbea orice pic de căldură şi care i se încolăcea în jurul trupului, precum o pătură îngheţată şi udă. Axel se ghemui pe pat. Zilele erau atât de lungi în celula sa de izolare, însă prefera apăsarea acesteia, în locul întreruperilor frecvente. Bătăile, interogatoriile, toate întrebările ce-l izbeau precum o aversă constantă, ce refuza să înceteze. Cum ar fi putut să le dea răspunsuri, când el însuşi cunoştea atât de puţin? Iar ceea ce ştia, nu le-ar fi spus nici în ruptul capului. Mai degrabă ar fi murit.

Axel îşi puse mâna pe scalp. Avea doar păr scurt şi ţepos, pe care îl simţi aspru în palmă. De îndată ce ajunseseră acolo, toţi prizonierii fuseseră raşi în cap şi trimişi la duş. Cu toţii erau îmbrăcaţi în uniforme ale Gărzii Norvegiene. Când fusese prins, Axel ştiuse imediat că acolo avea să sfârşească: în acea închisoare aflată la doisprezece kilometri în afara oraşului Oslo. Însă nimeni nu l-ar fi putut pregăti pentru viaţa care îl aştepta acolo, pentru teroarea de nedescris ce umplea toate orele din zi, pentru amorţeala şi pentru durerea fără de sfârşit.

— Mâncarea!

Se auzi un zdrăngănit, iar tânărul gardian aşeză o tavă pe jos, dindărătul gratiilor.

— Ce zi e azi? întrebă Axel în norvegiană.

Axel şi Erik îşi petrecuseră aproape toate vacanţele de vară în Norvegia, cu bunicii din partea mamei, drept care vorbea fluent limba. Se vedea zilnic cu gardianul său şi încerca mereu să-l angreneze în conversaţie, fiindcă tânjea după contactul uman. Însă de obicei nu primea din partea soldatului decât cele mai scurte răspunsuri. Întocmai ca şi în ziua respectivă.

— Miercuri.

— Mulţumesc.

Axel se sili să-i zâmbească. Băiatul se pregăti să plece. Îngrozit de clipa în care avea să fie lăsat din nou pradă izolării şi frigului, Axel încercă să-l mai reţină pe gardian, aruncându-i o nouă întrebare.

— Cum e vremea afară?

Băiatul se opri. Ezită. Privi înapoi, după care se întoarse la celula lui Axel.

— E înnorat. Tare frig, zise el.

Pe Axel îl uimi cât de tânăr părea băiatul. Trebuia să fi fost cam de vârsta lui, poate cu câţiva ani mai mic, însă având în vedere cum se simţea el însuşi, Axel presupuse că arăta cu mult mai în vârstă — la fel de bătrân la exterior precum era şi în interior.

Băiatul se îndepărtă iar câţiva paşi.

— Frig pentru perioada asta a anului?

Vocea i se frânse, făcând ca inofensiva remarcă să sune extrem de ciudat. Într-o vreme, privise acel gen de discuţii ca pe o pierdere de timp. În clipele acelea însă, ele reprezentau o ancoră de salvare, amintindu-i de lumea din exterior, care părea din ce în ce mai îndepărtată.

— Da, s-ar putea spune. Însă poate fi foarte frig în Oslo în perioada asta a anului.

— Eşti de prin zonă? se grăbi Axel să întrebe.

Băiatul ezită, nesigur ce răspuns să ofere. Privi din nou în jur — nu era nimeni prin apropiere, care să-i vadă ori să-i audă.

— Nu suntem aici decât de vreo câţiva ani.

Axel hotărî să mai încerce o întrebare.

— Eu de cât timp sunt aici? Pare o eternitate.

Râse, dar fu tulburat de sunetul aspru şi necunoscut al râsului său. Trecuse multă vreme de când nu mai avusese vreun motiv de râs.

— Nu ştiu dacă ar trebui să...

Gardianul se trase de gulerul uniformei. Încă nu părea să se simtă confortabil în acea ţinută obligatorie. „Cu vremea, are să se obişnuiască", gândi Axel. Avea să înveţe să accepte atât uniforma, cât şi modul în care erau trataţi prizonierii. Era ceva care stătea în firea omului.

— Ce contează dacă îmi spui de cât timp sunt aici? insistă Axel.

Absenţa noţiunii timpului era extrem de supărătoare — fără ceasuri, date sau săptămâni în jurul cărora să îşi poată ordona viaţa.

— Cam două luni. Nu sunt foarte sigur.

— Cam două luni. Iar azi e miercuri. Cu cer noros. E de-ajuns de bine pentru mine.

Axel îi surâse tânărului şi primi în schimb un zâmbet prudent.

Odată plecat gardianul, Axel se prăbuşi în pat, cu tava peste genunchi. Mâncarea lăsa mult de dorit. Aceleaşi lături, zi de zi. Cartofi buni pentru porci şi tocane dezgustătoare. Însă fără doar şi poate, asta făcea parte din strategia lor de a-i doborî pe prizonieri. Înmuie apatic lingura în mizeria cenuşie din

castron, însă foamea îl obligă într-un final să ridice mâncarea spre gură. Încercă să pretindă că degusta tocana de vită a mamei sale, însă aceasta nu făcu decât să înrăutăţească totul, deoarece gândurile îi fugiră apoi spre lucruri pe care şi le suprimase din minte: casa lui, familia, mama şi tata, Erik. Brusc, nici măcar foamea nu mai fu îndeajuns de puternică; nimic nu îl mai putea determina să mănânce. Aruncă lingura în castron şi îşi rezemă capul de zidul aspru. Îi văzu pe toţi destul de clar: tatăl lui, cu mustaţa stufoasă, cenuşie, pe care şi-o pieptăna cu meticulozitate în fiecare noapte, înainte de culcare; mama lui, cu părul lung, prins într-un coc, la ceafă, şi cu ochelarii aşezaţi fix pe vârful nasului, în vreme ce croşeta seara, la lumina lămpii de citit. Şi Erik. Probabil în camera lui, cu nasul într-o carte. Ce-or fi făcând cu toţii? Oare se gândeau la el în clipele acelea? Oare cum reacţionaseră părinţii lui la auzul veştii că fusese luat ostatic? Dar Erik, care deseori sătea tăcut, neîmpărtăşindu-şi gândurile cu nimeni. Intelectul său fantastic putea analiza cu o viteză impresionantă date şi texte, însă băiatului îi venea greu să îşi exprime sentimentele. Uneori, dintr-o pornire răutăcioasă, Axel îi mai dădea fratelui său o îmbrăţişare puternică, doar pentru a-i simţi trupul crispându-i-se, stingher. După o clipă însă, Erik se domolea; urmau apoi câteva secunde în care se relaxa şi ceda, înainte de a urla: „Dă-mi drumul", smulgându-se din îmbrăţişare. Axel îşi cunoştea atât de bine frăţiorul. Mult mai mult decât ar fi crezut vreodată Erik. Ştia că acesta se simţea uneori ca un străin în familie, incapabil să poată concura cu el. Iar în momentele acelea, probabil că îi era şi mai greu. Axel ştia că grija tuturor pentru el avea să-i afecteze lui Erik viaţa de zi cu zi, ştia că rolul fratelui său în cadrul familiei avea să se diminueze şi mai mult. Nici măcar nu îndrăznea să-şi imagineze cum ar fi fost lucrurile pentru Erik, dacă el ar fi murit.

Capitolul 10

— Bună, suntem acasă!

Patrik închise uşa, după care o aşeză pe Maia pe podeaua din hol. Fetiţa dădu să plece imediat, aşa că fu nevoit să o apuce de haină, pentru a o opri.

— Stai o clipă, dulceaţă. Înainte să fugi la mami, trebuie să-ţi scoatem pantofiorii şi hăinuţa.

I le dădu jos, apoi o lăsă liberă.

— Erica? Suntem acasă! strigă el.

Nu primi niciun răspuns, dar atunci când se opri şi ascultă, auzi nişte păcănituri venind de la etaj. O ridică pe Maia şi urcă spre camera de lucru a Ericăi, aşezându-şi apoi fetiţa pe podea.

— Bună. Deci pe-aici mi-erai.

— Da, am scris câteva pagini azi. Apoi a venit Anna la cafea.

Erica îi zâmbi Maiei, întinzându-şi braţele spre fiica ei. Maia se împletici până la ea şi o sărută cu foc, direct pe buze.

— Bună, scumpo. Ce-aţi făcut azi, tu şi tata?

Îşi frecă nasul de al Maiei, iar fetiţa gânguri de plăcere. Sărutările de eschimoşi erau specialitatea lor.

— Ai fost plecat mult azi, spuse Erica, îndreptându-şi atenţia către Patrik.

— Ei bine, a trebuit să intervin şi să lucrez niţel, spuse el entuziasmat. Noua poliţistă pare grozavă, însă adevărul e că nu s-au gândit la toate variantele, aşa că am mers cu ei în Fjällbacka, până acasă la cineva, de unde am primit un indiciu cu ajutorul căruia am putut restrânge perioada la două zile, când probabil a fost ucis Erik Frankel...

Se opri la mijlocul frazei, când observă expresia Ericăi şi îşi dădu seama că ar fi trebuit să chibzuiască mai mult înainte de-a deschide gura.

— Şi unde era Maia în timp ce tu „ai intervenit şi-ai lucrat niţel"? întrebă Erica, pe un ton glacial.

Patrik se schimonosi. Ar fi fost momentul ideal pentru activarea alarmei de incendiu. Însă nu avu atâta noroc. Inspiră adânc, apoi se lansă direct în explicaţii.

— Annika a avut grijă de ea pentru o vreme. La secţie.

Nu putea înţelege de ce lucrurile sunau atât de rău atunci când le expunea cu voce tare. Până în clipa respectivă, nici măcar nu îi trecuse prin minte că s-ar fi putut dovedi o idee nu tocmai bună.

— Deci Annika s-a îngrijit de fiica noastră la secţie, în vreme ce tu ai fost plecat cu maşina, la slujbă, timp de câteva ore? Înţeleg eu bine?

— Păi... da, zise Patrik, încercând disperat să găsească o cale de-a întoarce lucrurile în favoarea sa. S-a distrat grozav. A mâncat bine, după care Annika a scos-o la plimbare, timp în care a adormit în cărucior.

— Sunt sigură că Annika a făcut o treabă pe cinste, în calitate de dădacă. Nu asta e problema. Ce mă supără e că am căzut de acord ca tu să ai grijă de Maia, în vreme

ce eu muncesc. Nu e ca şi cum aş avea pretenţia să stai cu ea minut de minut, până în ianuarie; bineînţeles că va fi nevoie de cineva care să mai stea cu copilul, din când în când. Dar mi se pare un pic cam deplasat să începi s-o laşi pe Maia cu secretara de la secţie, doar ca tu să-ţi poţi vedea de treburi, după nici o săptămână de concediu de paternitate. Ce părere ai?

Patrik se gândi pentru o clipă dacă întrebarea femeii era pur retorică, însă când Erica păru să aştepte un răspuns, el realiză că lucrurile nu stăteau astfel.

— Ei bine, dacă e să ne gândim aşa, eu... de acord, a fost o prostie. Dar ei nici măcar nu verificaseră dacă Erik... iar eu m-am implicat atât... De acord, a fost o prostie! spuse el în încheierea acelei scuze neclare.

Îşi trecu cu mâna prin păr, făcându-l să stea vâlvoi.

— De acum încolo, gata cu munca. Promit. Doar tu şi Maia. Acum bate palma, zise el, încercând să pară cât mai onest cu putinţă.

Erica suspină adânc şi se ridică de pe scaun.

— În regulă, scumpo, nu pari să fi suferit în vreun fel. Să-l iertăm pe tati şi să mergem la parter, să pregătim cina?

Maia dădu afirmativ din cap.

— Tati poate să ne gătească paste carbonara, ca să-şi spele păcatele pentru azi, spuse Erica, îndreptându-se spre parter, urmată apoi de Maia.

Fetiţa dădu nerăbdătoare din cap. Pastele carbonara făcute de tati se numărau printre felurile ei de mâncare preferate.

— Aşadar, aţi ajuns la vreo concluzie? întrebă Erica mai târziu, când se aşeză la masa din bucătărie şi îl privi pe Patrik cum fierbea apa pentru spaghete şi prăjea costiţa.

Maia era instalată în faţa televizorului şi urmărea *Bolibompa*, astfel încât adulţii să se poată bucura de puţină pace şi linişte.

— Mai mult ca sigur a murit între cincisprezece şi şaptesprezece iunie, spuse Patrik, învârtind costiţa prin tigaie. La naiba! Frige! strigă el atunci când puţină grăsime îi sări pe braţ. Noroc că nu prăjesc costiţa dezbrăcat!

— Ştii ceva, dragul meu? Sunt de acord. Mare noroc că nu prăjeşti costiţa dezbrăcat!

Erica îi făcu semn cu ochiul, iar Patrik se apropie de ea, pentru a-i da o sărutare pe buze.

— Deci am redevenit „dragul" tău, ei? Asta înseamnă că nu mai sunt căzut în dizgraţie?

Erica se prefăcu să cântărească decizia pentru câteva clipe.

— N-aş merge chiar aşa departe, dar s-ar putea să se întâmple în curând. Dacă pastele carbonara sunt bune de tot, e posibil să mă răzgândesc.

— Şi cum a fost ziua ta? întrebă Patrik, reîntorcându-se la gătit.

Ridică atent bucăţile de costiţă şi le aşeză pe un şervet de hârtie, care să absoarbă grăsimea. Secretul unor paste carbonara era costiţa crocantă; nimic mai groaznic decât costiţa moale.

— De unde să încep? oftă Erica.

Mai întâi îi spuse despre vizita Annei şi problemele întâmpinate de aceasta în calitate de mamă vitregă a unei adolescente. După aceea îi povesti despre cele întâmplate cu Britta. Patrik lăsă jos spatula şi o privi surprins.

— Ai mers la ea acasă pentru a-i pune întrebări? Şi bătrâna suferă de Alzheimer? Nu-i de mirare că soţul ei a urlat la tine. Şi eu aş fi făcut la fel.

— A, mulţam mult! Anna mi-a zis acelaşi lucru, aşa că am ascultat destule critici în legătură cu asta, mulţumesc, se bosumflă Erica. Nu ştiam despre boala ei când am pornit într-acolo.

— Şi ce-a spus? întrebă Patrik, aruncând spaghetele în apa care fierbea.

— Realizezi că e destul acolo cât să hrănească o mică armată, nu? spuse Erica, văzând că aproape două treimi din pachet fuseseră băgate în oală.

— Cine găteşte aici, eu sau tu? zise Patrik, îndreptând spatula către ea. În regulă, deci ce-a zis?

— Ei bine, se pare că la început, în tinereţe, Britta şi mama mea au petrecut mult timp împreună. Erau un grup foarte unit — ele două, Erik Frankel şi cineva pe nume Frans.

— Frans Ringholm? întrebă Patrik, amestecând în spaghete.

— Da, cred că aşa îl chema. Frans Ringholm. De ce? Îl ştii?

Erica îi aruncă o privire mirată, însă Patrik doar dădu din umeri.

— A mai zis ceva? A comunicat în vreun fel cu Erik sau Frans? Sau cu Axel, la drept vorbind?

— Nu cred, zise Erica. Nu păreau să fi ţinut legătura, însă e posibil să mă înşel.

Se încruntă, derulându-şi iar conversaţia în minte.

— A fost ceva... spuse ea, ezitând.

Patrik se opri din amestecat şi aşteptă continuarea.

— A zis ceva... ceva despre Erik şi nişte „vechi oseminte". Şi cum acestea trebuiau lăsate în pace. Şi că Erik îi spusese... Nu, după aia a devenit confuză şi nu am mai putut înţelege nimic. Era extrem de năucită, aşa că nu

am ştiut câtă importanţă să acord lucrurilor pe care le spunea. Probabil că nu erau decât absurdităţi.

— Nu neapărat, zise Patrik. Nu neapărat. Asta e a doua oară pe ziua de azi când aud acele cuvinte în legătură cu Erik Frankel. Vechi oseminte... Mă întreb: ce-o însemna?

Iar în vreme ce Patrik căzu pe gânduri, apa de la paste începu să dea în foc.

Frans se pregătise cu grijă înainte de întrunire. Consiliul se aduna o dată pe lună şi existau nenumărate chestiuni ce trebuiau discutate. Curând avea să înceapă anul electoral, iar provocarea cea mai mare se afla chiar dinaintea lor.

— Toată lumea e prezentă?

Aruncă o privire în jurul mesei, inspectându-i, tăcut, pe ceilalţi cinci membri. Bărbaţi, cu toţii. Egalitatea între sexe nu pătrunsese încă în organizaţiile neonaziste. Şi probabil că nici n-avea să se întâmple vreodată.

Incinta respectivă din Uddevalla fusese închiriată de la Bertolf Svensson, cu toţii aflându-se acum în camera din subsolul unui bloc de apartamente ce-i aparţinea acestuia. Altminteri, spaţiul era folosit drept sală comună şi încă prezenta urme ale petrecerii ţinute la sfârşit de săptămână de către unul dintre locatari. Grupul de bărbaţi avea, de asemenea, acces la un birou din aceeaşi clădire, însă era mic şi nepotrivit pentru şedinţe de consiliu.

— N-au curăţat cum trebuie. O să stau de vorbă cu ei odată ce terminăm aici, mormăi Bertolf, dând cu piciorul într-o sticlă goală de bere şi expediind-o de-a lungul podelei.

— Haideţi să începem şedinţa asta, le zise Frans pe un ton aspru.

Nu avea timp de pălăvrăgeli inutile.

— Unde s-a ajuns cu pregătirile?

Frans se întoarse către Peter Lindgren, cel mai tânăr membru al consiliului. În ciuda obiecţiilor sonore ale lui Frans, bărbatul fusese ales coordonator al campaniei. El pur şi simplu nu avea încredere în tânăr. Cu o vară în urmă, Lindgren făcuse puşcărie fiindcă atacase un somalez într-o piaţă din Grebbestad, iar Frans nu îl vedea în stare să-şi păstreze calmul în situaţia dată.

Confirmând parcă suspiciunile lui Frans, Peter ocoli întrebarea şi, în schimb, le spuse râzând:

— Aţi auzit ce s-a întâmplat în Fjällbacka? S-ar părea că cineva a hotărât să-i facă de petrecanie lui Frankel — nenorocitul ăla de trădător al rasei.

— Fiindcă îmi imaginez că niciunul din noi nu a avut de-a face cu asta, eu sugerez să ne întoarcem la agenda curentă, zise Frans, cu privirea ţintă spre Peter.

Pentru o clipă, între cei doi bărbaţi se duse în tăcere o luptă pentru supremaţie. După care, Peter îşi mută privirea.

— Facem progrese. Am adus noi recruţi şi ne-am asigurat că toţi, fie vechi sau noi, sunt pregătiţi să facă puţină muncă de teren pentru a împrăştia mesajul nostru pe o arie întinsă, înainte de alegeri.

— Bun, zise Frans, tăios. Cum rămâne cu înscrierea partidului? S-a făcut? Şi buletinele de vot?

— Totul e sub control.

Peter bătu cu degetele în masă, iritat în mod vădit de faptul că era chestionat precum un şcolar. Neputându-se abţine din a-l înţepa pe Frans, el adăugă:

— S-ar părea că nu ai reuşit să-ţi protejezi amicul. Ce era aşa important la bătrânul ăla de ţi se părea că merită să-ţi

rişti tu pielea pentru el? Să ştii că lumea a tot vorbit. Ţi-a fost pus la îndoială devotamentul.

Frans se ridică şi îl privi duşmănos. Werner Hermansson, aflat lângă el, îl apucă de braţ.

— Nu-l asculta, Frans. Şi, pentru numele lui Dumnezeu, Peter, ia-o mai moale. E ridicol. Ar trebui să discutăm despre ce ne-a mai rămas de făcut, nu să stăm aici, azvârlind rahat unul în celălalt. În regulă, acum daţi noroc.

Werner se uită mai întâi spre Peter, apoi spre Frans. În afară de acesta din urmă, Werner era cel mai vechi membru al Prietenilor Suediei; în plus, îl ştia pe Frans de foarte multă vreme. De data aceea însă, el se gândea la binele lui Peter, nu al lui Frans. Văzuse de ce era în stare Frans.

Pentru o clipă, totul rămase suspendat în aer. Apoi Frans luă loc.

— Riscând să mă repet, sugerez din nou să ne întoarcem asupra agendei. Aveţi vreo obiecţie? Mai există şi alte subiecte mărunte cu care să ne pierdem vremea? Ei bine?

Ţintui cu privirea pe fiecare membru de comitet în parte, apoi continuă:

— S-ar părea că majoritatea chestiunilor practice au prins contur. Având în vedere asta, ce-ar fi să mergem mai departe şi să vorbim despre lucrurile care vor compune platforma politică a partidului? Am ascultat ce zice lumea pe-aici, prin oraş, şi cred cu tărie că de data asta putem câştiga un loc în consiliul municipal. Oamenii au realizat cu câtă lejeritate au tratat guvernul şi ţara problemele de emigraţie. Oamenii îşi văd acum slujbele ducându-se la străini. Văd cât de multe fonduri municipale sunt irosite pe servicii sociale care merg spre aceleaşi grupuri. Există o nemulţumire extinsă în legătură cu felul în care

sunt conduse lucrurile, la nivel local, iar noi asta va trebui să exploatăm.

Telefonul mobil al lui Frans sună strident, în buzunarul de la pantaloni.

— La dracu'! Scuze, am uitat să-l închid. O secundă.

Recunoscu numărul. Telefonul fix al lui Axel. Îşi închise mobilul, fără să-i răspundă.

— Scuze, în regulă, deci, unde eram? A, da. Avem o ocazie fantastică de-a exploata ignoranţa de care a dat dovadă municipalitatea în legătură cu problema refugiaţilor.

Frans continuă să vorbească, iar ceilalţi din jurul mesei îl ascultară cu atenţie. Însă gândurile lui fugeau într-o direcţie complet diferită.

Hotărârea de a chiuli de la ora de matematică fusese uşoară. Dacă exista vreo materie la care nici măcar nu se gândea să se prezinte, aceea era matematica. I se făcea pielea de găină de la cifre şi toate calculele complicate. Pur şi simplu, nu înţelegea. Mintea i se golea în clipa în care voia să facă o adunare sau o scădere. Şi la ce e bună aritmetica aia, oricum? Nu intenţiona să lucreze vreodată în finanţe, aşa că ar fi fost o mare pierdere de timp.

Per îşi aprinse o nouă ţigară, în vreme ce examină terenul de joacă al şcolii. Ceilalţi plecaseră la magazinul Hedemyr pentru nişte furtişaguri, însă el nu avusese chef să meargă. Cu o noapte în urmă stătuse la Tomas şi se jucaseră Tomb Raider până la cinci dimineaţa. Mama îl tot sunase pe mobil, până când, într-un final, îl închisese. Ar fi preferat să rămână în pat, dar mama lui Tomas îl dăduse afară înainte să plece la muncă, aşa că venise la şcoală, din lipsă de alte idei.

În clipele acelea, se simţea extrem de plictisit. Poate că totuşi ar fi trebuit să-i însoţească pe ceilalţi din gaşcă. Se ridică de pe bancă pentru a merge după ei, dar apoi se aşeză la loc, când îl văzu pe Mattias ieşind din clădirea şcolii, alături de fata aia idioată, cea după care alergau cu toţii, din cine ştie ce motiv. El nu înţelesese niciodată motivul pentru care o considerau atât de grozavă pe Mia. Genul respectiv, de blondă inocentă, nu era deloc pe gustul lui.

Îşi ciuli urechile pentru a asculta ce ziceau. Mai mult vorbea Mattias, şi pesemne că spunea ceva interesant, fiindcă Mia îi sorbea fiecare cuvânt, privindu-l cu ochişorii aceia albaştri, ascunşi în spatele unui machiaj puternic. Când se apropiară, băiatul putu distinge frânturi din conversaţia lor. Rămase nemişcat. Mattias era atât de interesat de Mia, încât nici măcar nu-l observase pe Per.

— Să fi văzut ce s-a albit Adam când a dat cu ochii de el. Dar eu mi-am dat imediat seama ce era de făcut şi i-am zis să vină înapoi, ca să nu strice dovezile.

— Uau! zise Mia, plină de admiraţie

Per îşi râse în barbă. Dumnezeule, Mattias chiar se întrecea cu lauda, ca să o tăvălească puţin pe fată. Pesemne că era udă toată!

— ... Şi mai grozav e că nimeni altcineva nu a îndrăznit să meargă acolo. Câţiva au zis c-o vor face, dar cu toţii ştim că una e să zici, şi alta e să faci.

Per ascultase destul. Sări de pe bancă şi fugi spre Mattias. Înainte ca acesta să-şi dea seama ce se petrecea, Per se aruncă asupra lui, pe la spate, trântindu-l la pământ. Per se aşeză peste el, răsucindu-i braţul până când Mattias urlă de durere, după care îl prinse de păr. Freza aceea penibilă, de surfer, parcă era făcută pentru a fi smulsă.

Per îi ridică brusc capul şi îl izbi de asfalt. Ignoră faptul că Mia ţipa ca din gură de şarpe, la doar câţiva metri distanţă. În timp ce fata alerga înspre şcoală, după ajutoare, Per îl trânti iar pe Mattias cu capul de suprafaţa dură.

— Ce porcării te-ai apucat să îndrugi? Eşti aşa un bou — să n-ai impresia că-ţi voi mai permite să faci asta, papă-lapte ce eşti!

Era atât de furios, încât văzu negru în faţa ochilor, şi restul lumii dispăru. Singurele lucruri pe care le mai conştientiza erau mâna cu care îl ţinea de păr pe Mattias şi fiorul ce-i străbătea degetele ori de câte ori capul băiatului se lovea de trotuar. Nu mai vedea decât sângele care începuse să coloreze suprafaţa întunecată de sub capul lui Mattias. Fu cuprins de satisfacţie atunci când o văzu. O simţi adânc în piept, o gustă, o savură. Fu învăluit de un calm pe care îl simţise rareori în trecut. Nu încercă să se opună furiei, ci doar îi cedă, lăsându-se dominat de ea, desfătându-se cu sentimentul că o latură primitivă dădea totul la o parte, tot ce era prea complicat, trist sau mărunt. Nu voia să se mai oprească, şi nici nu o putea face. Continuă să urle, să-l lovească şi să vadă petele roşii, lipicioase şi umede, ori de câte ori îi izbea capul... până când se simţi înşfăcat pe la spate şi tras deoparte.

— Ce faci?

Per se întoarse extrem de uimit şi văzu expresia mânioasă de pe chipul profesorului de matematică. În clădirea şcolii, de la fiecare geam priveau elevi, iar în curte se adunase un grup de curioşi. Per se uită fix şi indiferent la silueta nemişcată a lui Mattias şi, fără să opună rezistenţă, se simţi târât la câţiva metri de victimă.

— Dumnezeule, ţi-ai ieşit din minţi?

Chipul profesorului era la câţiva centimetri distanţă. Bărbatul striga, însă Per îşi întoarse capul, fără să simtă nimic.

Pentru o clipă, senzaţia fusese fantastică, însă apoi nu mai rămăsese decât deşertăciune.

Timp îndelungat, el stătu în hol, privind ţintă fotografiile de pe perete. Ce vremuri fericite! Câtă dragoste! Pozele alb-negru de la căsătoria lor, când el şi Britta arătau mult mai serioşi decât se simţiseră de fapt. Britta ţinând-o în braţe pe Anna-Greta, în vreme ce el le fotografia. Dacă îşi aducea bine aminte, după ce le făcuse poza, pusese camera jos şi o luase pentru prima oară în braţe pe fiica lui. Neliniştită, Britta îi amintise să-i ţină bine capul bebeluşului, însă el ştiuse instinctiv ce trebuia să facă. Iar Herman îşi asumase un rol activ în îngrijirea copiilor, într-o măsură mult mai mare decât se aştepta de la un soţ pe vremea aceea. De multe ori, soacra lui îl admonestase, zicându-i că nu era treabă de bărbat să schimbe scutece ori să spele copiii. Însă el nu putuse să stea deoparte. Nu i se părea firesc ca Britta să ducă tot greul şi să se îngrijească singură de cele trei fete ale lor.

De fapt, lui i-ar fi plăcut să mai aibă şi alţi copii, însă după cea de-a treia naştere, care fusese de zece ori mai complicată decât primele două la un loc, doctorul îl luase deoparte şi-i spusese că probabil trupul Brittei nu ar mai fi supravieţuit încă unei sarcini. Iar Britta începuse să suspine. Cu capul plecat, cu privirea în altă parte şi cu lacrimi în ochi, ea îi ceruse iertare fiindcă nu avea să-i mai poată dărui un fiu. Herman se uitase la ea, plin de mirare. Nici prin gând nu i-ar fi trecut să îşi dorească altceva în afară de lucrurile cu care fusese binecuvântat.

Alături de soţia şi de fiicele sale se simţea mai bogat decât ar fi putut visa vreodată. Dură ceva până să o convingă, dar atunci când Britta realiză că el vorbea serios, încetă să mai plângă, apoi îşi îndreptară amândoi atenţia asupra fetelor pe care le aduseseră pe lume.

În prezent, existau şi mai mulţi membri ai familiei cărora să le ofere dragoste. Fetele aveau copiii lor, pe care Herman şi Britta îi iubeau la nebunie, iar bărbatul îşi demonstra din nou măiestria la schimbatul de scutece, de fiecare dată când mergeau să mai dea o mână de ajutor. Fiicelor nu le era deloc uşor să se ocupe de tot — serviciu, cămin, familie. Însă Herman şi Britta fuseseră încântaţi şi recunoscători că exista loc şi pentru ei, că aveau pe cineva căruia să-i ofere ajutor şi iubire. Ba chiar apăruseră nepoţi şi strănepoţi. Degetele lui deveniseră mult mai rigide, însă cu apariţia noilor scutece moderne încă putea să schimbe un bebeluş, din când în când. Herman scutură încet din cap. Unde zburaseră anii?

Urcă la etaj, în dormitor, şi se aşeză pe marginea patului. Britta îşi făcea siesta de după-masă. Fusese o zi grea. De câteva ori, crezând că se afla înapoi în casa părintească, ea nu-l recunoscuse. Ceruse să-şi vadă mama. Apoi tatăl, cu teamă vădită în glas. Iar el îi mângâiase părul, dându-i încontinuu asigurări că tatăl său nu mai era, de mulţi ani. Că nu avea cum să-i mai facă rău.

Îi dezmierdă mâna, aflată deasupra cuverturii croşetate. Pielea îi era ridată şi avea aceleaşi pete de bătrâneţe ca şi el. Însă degetele îi erau încă lungi şi graţioase. Zâmbi în sinea lui când îi văzu oja de culoare roz. Ea fusese dintotdeauna un pic vanitoasă; şi încă mai era. Însă el nu se plânsese niciodată. Fusese mereu o femeie frumoasă, iar de-a lungul celor cincizeci şi cinci de ani de

căsătorie, Herman nu aruncase nici măcar o privire altei femei.

Pleoapele îi tremurară. Visa ceva. Bărbatul îşi dori să-i poată pătrunde în vise. Să trăiască în acestea, alături de ea, şi să pretindă că totul era ca odinioară.

În ziua respectivă, în confuzia sa, Britta vorbise despre lucrul pe care împreună hotărâseră să nu-l mai pomenească vreodată. Dar pe măsură ce mintea i se dezintegra, stăvilarele se năruiau odată cu zidurile clădite de-a lungul anilor, pentru a tăinui secretul. Îl împărtăşiseră vreme atât de îndelungată, încât dispăruse oarecum în urzeala vieţii lor, până când devenise invizibil. Herman îşi îngăduise să se destindă şi să uite de el.

Nu fusese o idee bună ca Erik să o viziteze. Dimpotrivă. Aşa se produsese fisura care, odată cu trecerea timpului, devenea din ce în ce mai mare. Dacă nu putea fi astupată, avea să facă loc unei viituri care i-ar fi luat cu sine pe toţi.

Însă măcar nu mai trebuia să-şi facă griji în legătură cu Erik. Niciunul dintre ei nu mai trebuia să-şi facă griji în legătură cu Erik.

O mângâie în continuare pe creştet.

— Ah, am uitat să-ţi spun: a telefonat Karin. Ai întâlnire cu ea la ora zece, ca să mergeţi la plimbare. În faţă la farmacie.

Patrik se opri brusc.

— Karin? Azi? În... jumătate de oră? spuse el, uitându-se la ceas.

— Îmi pare rău, spuse Erica, deşi tonul vocii sale nu o indica deloc. Mă gândeam să dau o fugă până la bibliotecă, să fac nişte cercetări, aşa că dacă tu şi Maia puteţi fi

gata în douăzeci de minute, vă iau eu cu maşina, se îndupleca ea.

— Eşti... Eşti şi tu de acord? ezită Patrik.

Erica se duse către el şi îl sărută.

— În comparaţie cu folosirea secţiei de poliţie pe post de creşă pentru fiica ta, o întâlnire cu fosta nevastă nu e mare lucru.

— Ha, ha, foarte amuzant, spuse Patrik, bosumflat, deşi realiză că Erica avea dreptate — ceea ce făcuse cu o zi în urmă fusese destul de stupid.

— Nu mai pierde vremea! Du-te şi îmbracă-te! Cu siguranţă aş avea de obiectat dacă te-ai duce arătând aşa la o întâlnire cu fosta nevastă.

Erica râse, examinându-şi din cap până-n picioare soţul, care stătea în dormitor, îmbrăcat doar în indispensabili şi o pereche de şosete.

— De ce, n-arăt straşnic îmbrăcat aşa? zise Patrik, adoptând o postură de culturist.

Erica se amuză atât de mult, încât fu nevoită să se aşeze înapoi pe pat.

— Vai, Doamne, încetează!

Prefăcându-se insultat, Patrik spuse:

— Ţin să te anunţ că sunt într-un asemenea hal de musculos, încât mi-e greu să-mi menţin înfăţişarea asta — care e vitală când vrei să le dai infractorilor un fals sentiment de siguranţă.

Îşi atinse pântecele, care tremură un pic mai mult decât ar fi trebuit să o facă o presupusă masă de muşchi. Mariajul nu ajutase deloc la reducerea dimensiunilor taliei sale.

— Încetează! strigă Erica. N-o să mai pot face niciodată sex cu tine dacă nu te potoleşti.

Drept răspuns, Patrik se aruncă pe pat, cu cel mai fioros mârâit sălbatic de care era în stare, şi începu să o gâdile.

— Retrage-ţi cuvintele! Ai de gând să-ţi retragi cuvintele? Ei bine?

— Da, da, îmi retrag cuvintele! Acum potoleşte-te! ţipă Erica, sufocându-se de râs.

— Mama! Tata!

În pragul uşii stătea Maia, bătând încântată din palme la vederea spectacolului. Fusese ademenită din camera sa de toate acele sunete interesante provenite din odaia părinţilor.

— Ia treci încoace să te gâdile tata şi pe tine, zise Patrik, ridicând-o pe Maia şi urcând-o în pat.

În clipa următoare, atât mama, cât şi fiica râdeau în hohote. Apoi, istoviţi, toţi trei rămaseră întinşi pe pat şi se cuibăriră unul în celălalt, până când Erica se ridică brusc.

— Voi doi aţi face bine să vă grăbiţi. O îmbrac eu pe Maia în timp ce pui şi tu nişte haine potrivite pe tine.

Douăzeci de minute mai târziu, Erica opri maşina în faţa clădirii municipale care găzduia, de asemenea, farmacia şi biblioteca. Avea să fie prima dată când făcea cunoştinţă cu Karin, cu toate că auzise destul de multe poveşti despre ea. Nu ştia exact la ce să se aştepte; Patrik fusese destul de rezervat când venise vorba de primul său mariaj.

Parcă maşina, îşi ajută soţul să ridice căruciorul din portbagaj, apoi îl însoţi, pentru a o cunoaşte pe Karin. Inspirând adânc, ea îi întinse mâna.

— Bună, sunt Erica. Am vorbit ieri la telefon.

— Ce plăcere să te cunosc! zise Karin, în vreme ce Erica realiză, uluită, că o plăcea pe femeia aflată dinaintea ei.

Văzu cu coada ochiului cât de stânjenit era Patrik, care se bâţâia înainte şi-napoi, şi nu putu să se abţină din a savura situaţia respectivă. Era chiar foarte amuzant.

O studie curioasă pe fosta soţie. Karin era mai subţire decât ea şi puţin mai scundă. Părul închis la culoare îi era prins într-o coadă simplă. Avea trăsături delicate, nu se machia şi părea destul de... obosită. Asta fără îndoială din cauză că avea grijă de un bebeluş, gândi Erica, realizând că nici ea nu s-ar fi prezentat mai bine înainte ca Maia să înceapă să doarmă întreaga noapte.

Discutară o vreme, apoi Erica îşi luă la revedere şi se îndreptă spre bibliotecă. Fusese o uşurare să-i poată atribui în sfârşit un chip femeii care, timp de opt ani, însemnase o parte importantă din viaţa lui Patrik. Dar având în vedere circumstanţele ce le cauzaseră despărţirea, era de înţeles motivul pentru care Patrik nu dorise să păstreze deloc mărturii fotografice ale timpului petrecut împreună.

În bibliotecă domnea acelaşi calm ca întotdeauna. Erica petrecuse nenumărate ceasuri acolo, iar bibliotecile, în general, îi dădeau un sentiment fantastic de satisfacţie.

— Bună, Christian!

Bibliotecarul îşi ridică privirea şi zâmbi când o văzu.

— Bună, Erica. Ce mă bucur să te văd din nou! Cu ce îţi pot fi de folos astăzi?

Accentul său de Småland era foarte plăcut. Erica se întrebă cum de oamenii din Småland păreau întotdeauna aşa de fermecători, de îndată ce deschideau gura. În cazul lui Christian, prima impresie creată se şi adeverise.

Bărbatul era mereu politicos, serviabil şi priceput în slujba sa. Existaseră multe ocazii în care o ajutase pe Erica să găsească informaţii pe care ea abia spera să le poată afla.

— Vrei să afli mai multe despre acelaşi caz pe care-l studiai data trecută? întrebă el, aruncându-i o privire încurajatoare.

Cercetările Ericăi erau întotdeauna o bine-venită diversiune de la programul oarecum monoton al slujbei lui, care consta cu precădere în căutarea de informaţii cu privire la peşti, bărci cu pânze şi fauna din Bohuslän.

— Nu, azi nu, spuse ea, aşezându-se pe un scaun în faţa lui, lângă biroul de informaţii. Azi am nevoie de nişte date cu privire la oameni de-aici, din Fjällbacka. Şi la anumite evenimente.

— Persoane şi evenimente. Ai putea fi mai precisă? zise el, făcându-i cu ochiul.

— O să încerc.

Erica îi turui o listă cu nume.

— Britta Johansson, Frans Ringholm, Axel Frankel, Elsy Falck — sau, mai degrabă, Moström — şi... Erik Frankel, adăugă ea, după o ezitare de câteva secunde.

Christian tresări.

— Bărbatul care a fost găsit mort?

— Aşa e, zise Erica.

— Şi Elsy? Este cumva...?

— Mama mea, da. Am nevoie de nişte informaţii cu privire la toate aceste persoane, începând cam din perioada celui de-al Doilea Război Mondial. De fapt, hai să limităm cercetarea la anii de război.

— Cu alte cuvinte, din 1939 până în 1945.

Erica dădu afirmativ din cap şi privi nerăbdătoare cum Christian introduse datele în computer.

— Chiar aşa, în ce stadiu mai e proiectul tău?

Chipul bibliotecarului păru a se înnegura pentru o clipă. După aceea, norul negru se risipi şi bărbatul îi răspunse la întrebare.

— Sunt cam la jumătate. Mulţumesc pentru întrebare. Iar reuşita de până acum se datorează în mare parte sfaturilor primite de la tine.

— Ei, pentru puţin, zise Erica, părând jenată. Să-mi mai spui dacă ai nevoie de ponturi sau dacă vrei să arunc o privire peste manuscris. Apropo, ai ales un titlu?

— *Sirena*, răspunse Christian, fără a o privi în ochi. Se va numi *Sirena*.

— Ce titlu bun. Cum de ţi-a venit...? întrebă Erica, dar Christian scutură brusc din cap, semn că nu voia să discute.

Erica îl privi surprinsă. Nu îi stătea deloc în fire să se poarte aşa. Se întrebă dacă nu cumva spusese vreun lucru care să-l jignească, dar nu îşi putea da seama ce anume să fi fost.

— Iată câteva articole care s-ar putea să te intereseze, spuse apoi Christian. Să ţi le scot la imprimantă?

— Da, te rog, încuviinţă Erica, încă uşor mirată.

Câteva minute mai târziu, întorcându-se de la imprimantă, cu un teanc de hârtii în braţe, Christian era din nou în starea sa obişnuită.

— Ar trebui să-ţi dea de lucru pentru o vreme. Să mă anunţi dacă te mai pot ajuta şi cu altceva.

Erica îi mulţumi şi plecă din bibliotecă. Avea noroc. Cafeneaua de peste drum era deschisă, aşa că îşi luă o cafea şi se puse pe citit. Însă descoperirile ei se dovediră atât de interesante, încât ceaşca rămase neatinsă, iar cafeaua se răci.

*

— În regulă, ce-avem până în momentul de faţă? spuse Mellberg cu o grimasă, întinzându-şi picioarele.

Îl surprindea faptul că toate junghiurile de la exerciţiile fizice puteau dura atât de mult. În ritmul acela, avea să-şi revină tocmai la timp pentru următoarea ciomăgeală de la cursul de salsa, din ziua de vineri. Dar, în mod straniu, ideea nu era atât de alarmantă precum şi-ar fi imaginat. Îl atrăgea combinaţia dintre muzica fascinantă, apropierea trupului Ritei şi faptul că picioarele lui chiar începeau să prindă mişcările, către sfârşitul cursului. Nu, nu avea de gând să se dea bătut prea curând. Dacă exista cineva care să aibă potenţialul de a deveni regele salsa din Tanumshede, atunci el era acela.

— Scuze, ce-ai spus?

Mellberg tresări. Visând cu ochii deschişi la ritmurile latino, el ratase în întregime ceea ce zisese Paula.

— După cum a spus şi Paula, am reuşit să îngustăm intervalul temporar al uciderii lui Erik Frankel, veni răspunsul lui Gösta. Pe cincisprezece iunie era cu... prietena lui sau cum i s-o spune la vârsta aia. S-a despărţit de ea şi era în mod evident băut, lucru extrem de neobişnuit, conform spuselor femeii.

— Iar menajera s-a dus acolo pe şaptesprezece iunie, însă nu a putut intra, adăugă Martin. Asta nu înseamnă neapărat că era mort deja, însă e un indicator clar al faptului că posibilitatea exista. Femeii nu i se mai întâmplase niciodată să nu poată intra în casă. Dacă fraţii nu erau la domiciliu, îi lăsau întotdeauna cheia.

— Bine, în regulă, atunci pentru moment vom porni de la ipoteza că Erik a murit între cincisprezece

şi şaptesprezece iunie. Verificaţi şi cu fratele lui, să vedem dacă era acasă ori plecase deja spre Paris.

Mellberg se aplecă să-l scarpine pe Ernst după urechi. Câinele era tolănit sub masa din bucătărie, peste picioarele lui Mellberg, ca de obicei.

— Dar chiar eşti de părere că Axel Frankel a avut de-a face cu...?

Paula se opri la mijlocul frazei, când observă expresia nervoasă a lui Mellberg.

— Momentan, nu cred nimic. Dar ştii la fel de bine ca şi mine că majoritatea crimelor sunt comise de un membru al familiei. Aşa că hai să vedem ce-i cu fratele. În regulă?

Paula dădu din cap. Avea şi Mellberg dreptate o dată. Femeia nu se putea lăsa influenţată de faptul că Axel Frankel îi păruse de-a dreptul agreabil.

— Cum rămâne cu băieţii care au intrat cu forţa în casă? Am aflat vreun indiciu de la ei?

Mellberg îşi privi colegii aşezaţi în jurul mesei. Cu toţii se întoarseră către Gösta. Acesta se foi agitat.

— Ei... păi... da şi nu. I-am luat amprentele unuia dintre băieţi — Adam — însă n-am prea avut timp să... discut cu celălalt.

Mellberg căscă ochii.

— Ai avut câteva zile să te ocupi de o sarcină simplă şi, cu toate astea, nu ai făcut-o — şi, citez, nu prea ai avut *timp*. Corect?

Gösta dădu din cap, părând abătut.

— Ei, păi, da... e corect. Însă mă voi ocupa astăzi.

Mellberg îi aruncă din nou o privire mânioasă.

— Imediat, cât ai zice peşte, spuse Gösta, privind în jos.

— Ai face bine să te grăbeşti, zise Mellberg, îndreptându-şi apoi atenţia către Martin şi Paula. Altceva? Cum

merge treaba cu Frans Ringholm? Aţi găsit ceva acolo? Mie, personal, îmi pare pista cea mai promiţătoare, şi chiar ar trebui să întoarcem totul cu susul în jos la Prietenii Suediei.

— Am discutat cu Frans, dar nu am aflat nimic pe care să ne bazăm. Conform spuselor lui, existau anumite persoane în cadrul organizaţiei care îl ameninţaseră pe Frankel, însă el a încercat să intervină pentru a-l proteja pe Erik, datorită vechii lor prietenii.

— Iar cu aceste „persoane" — spuse Mellberg, făcând cu degetele semnul ghilimelelor — s-a stat de vorbă?

— Nu, încă nu, răspunse calm Martin. Dar se află pe agenda zilei de astăzi.

— Bun, bun, spuse Mellberg, împingându-l pe Ernst, fiindcă picioarele începuseră să-i amorţească.

Ernst eliberă un vânt câinesc, apoi se aşeză mai comod peste picioarele stăpânului său.

— În regulă, atunci ne mai rămâne un lucru de discutat. Secţia asta nu e creşă! S-a înţeles?!

O privi fix pe Annika. Aceasta luase în linişte notiţe pe tot parcursul şedinţei, iar în clipele respective se uita la el pe deasupra ochelarilor de citit. După o pauză lungă, Mellberg începu să se agite, întrebându-se dacă nu cumva tonul său fusese un pic cam dur.

Apoi Annika luă cuvântul.

— Mi-am îndeplinit sarcinile ieri, chiar dacă am avut grijă de Maia, iar asta e singura chestiune care să te preocupe, Bertil.

Se dădu în tăcere o luptă pentru supremaţie, atunci când Annika întâlni, calmă, privirea lui Mellberg. Într-un final, bărbatul se uită în altă parte, bombănind.

— Ei bine, în regulă, probabil că ştii tu mai bine ce...

— În plus, datorită vizitei de ieri a lui Patrik ne-am dat seama că uitasem să-i verificăm lui Erik conturile bancare, spuse Paula, făcându-i Annikăi cu ochiul, în semn de sprijin.

— Sunt sigur că ne-am fi gândit la asta mai devreme sau mai târziu... dar mulţumită lui Patrik, s-a dovedit a fi mai devreme, şi nu mai târziu, spuse Gösta, uitându-se iute spre Annika, înainte de a-şi pleca privirea şi a se reîntoarce la studierea feţei de masă.

— În regulă, dar credeam că e în concediu de paternitate, zise Mellberg, posac, conştient că pierduse bătălia. Ce mai aşteptaţi? Acum că avem nişte piste, hai să ne punem pe treabă.

Cu toţii se ridicară şi îşi puseră ceştile de cafea în maşina de spălat vase.

În clipa aceea, telefonul sună.

Fjällbacka, 1944

— Îmi imaginam că o să te găsesc aici.

Elsy luă loc lângă Erik, la adăpost, în despicătura unui bolovan.

— Aici am şansele cele mai mari de a fi lăsat în pace, zise Erik supărat, dar apoi expresia de pe chip i se înmuie, şi băiatul închise cartea pe care o ţinea în poală. Îmi pare rău, spuse el. N-am vrut să-mi vărs necazul pe tine.

— Axel e motivul necazului tău? întrebă Elsy cu blândeţe. Cum stau lucrurile pe-acasă?

— De parcă ar fi deja mort, zise Erik, privind pe deasupra apei care clipocea necontenit la intrarea în portul Fjällbacka. Cel puţin, mama aşa se poartă, de parcă ar fi deja mort. Iar tata nu face decât să bombăne întruna, refuzând să discute despre asta.

— Dar tu? Cum te simţi tu? întrebă Elsy, privindu-şi cu atenţie prietenul.

Îl cunoştea atât de bine pe Erik. Mai bine decât îşi imagina el. Petrecuseră nenumărate ceasuri jucându-se împreună — ea şi Erik, Britta şi Frans. Nu le mai rămăseseră prea multe jocuri, fiindcă aproape deveniseră oameni în toată firea. Dar în clipa aceea, ea nu vedea nicio diferenţă între acel

Erik de paisprezece ani şi băieţelul de cinci ani care, îmbrăcat în pantaloni scurţi, era aidoma unui bătrânel, captiv în trupul unui copil. Era ca şi cum Erik s-ar fi născut bătrân şi, treptat, se ajusta firii sale adevărate. Ca şi cum trupul copilaşului, al băiatului, iar în clipele acelea, al tânărului, erau etape ce trebuiau parcurse înainte de a-şi intra în pielea care i se potrivea.

— Nu ştiu cum mă simt, spuse el tăios, privind în altă parte.

Însă nu o făcu destul de rapid, iar Elsy îi zări ochii năpădiţi de lacrimi.

— Ba da, ştii, spuse ea, uitându-se la el din profil. Vorbeşte cu mine.

— Mă simt aşa de... scindat. O parte din mine este atât de înfricoşată şi tristă din cauza lucrurilor prin care a trecut şi va mai trece Axel. Numai gândul că ar putea pieri mă face să...

Îşi căută vorbele potrivite, dar nu le găsi. Elsy îşi dădu totuşi seama. Nu spuse nimic, ci doar îl aşteptă să continue.

— Dar mai e o parte din mine care se simte atât de... mânioasă.

Vocea îi era mai profundă, începând să semene cu cea pe care urma să o aibă la maturitate.

— Sunt mânios fiindcă am devenit şi mai invizibil decât până acum. Nu exist. Cât timp Axel era acasă, parcă îşi putea reflecta asupra mea puţin din lumina ce strălucea asupra lui. O rază micuţă, din când în când. O fărâmă de lumină, de atenţie, era îndreptată asupra mea. Iar asta îmi era de-ajuns. Niciodată nu-mi dorisem mai mult de-atât. Axel merita să se afle în lumina reflectoarelor, să se bucure de atenţie. El întotdeauna e mai bun decât mine. Eu nu atrag atenţia. Şi nu am capacitatea lui Axel de a-i face pe oamenii din jurul meu să se simtă bine. Fiindcă eu cred că ăsta e

secretul... îi poate binedispune mereu pe oameni. Eu nu am un asemenea talent. Eu îi fac pe oameni să se simtă agitaţi şi stânjeniţi. Nu prea le e clar ce părere să aibă despre mine. Eu ştiu prea multe. Nu râd destul. Eu...

Fu nevoit să facă o pauză şi să ia o gură de aer — fusese probabil cel mai lung discurs pe care-l ţinuse vreodată.

Elsy nu se putu abţine din râs.

— Ai grijă să nu-ţi epuizezi toate cuvintele deodată, Erik. De obicei, eşti atât de zgârcit la vorbă.

Fata zâmbi, dar Erik îşi încleştă fălcile, înainte de-a continua.

— Dar eu exact la asta mă refer. Şi vrei să ştii ceva? Cred că aş putea să plec departe, pur şi simplu să mă duc şi să nu mă mai întorc. Iar nimeni de acasă nu mi-ar observa dispariţia. Pentru mama şi tata, sunt doar o umbră în câmpul lor vizual, iar din unele puncte de vedere, cred că ar simţi uşurare odată cu dispariţia acelei umbre, pentru a-şi putea îndrepta apoi toată atenţia asupra lui Axel.

Vocea i se frânse, iar băiatul se întoarse, ruşinat.

Elsy îl cuprinse cu un braţ, după care îşi rezemă capul de umărul lui, forţându-l să revină din locul întunecat în care voia să se ascundă.

— Erik, eu ştiu că ar observa dacă n-ai mai fi. Ei sunt doar... prinşi în starea asta, în ce i s-a întâmplat lui Axel.

— Au trecut patru luni de când l-au prins nemţii, zise Erik, mohorât. Cât au de gând să se concentreze la asta? Şase luni? Un an? Doi ani? O viaţă întreagă? Eu sunt aici, chiar acum. Sunt încă aici. De ce asta nu înseamnă nimic? Iar în acelaşi timp, mă simt groaznic fiindcă sunt gelos pe fratele meu, care se presupune că zace într-o închisoare şi ar putea fi executat înainte să aibă cineva şansa de a-l mai revedea. Halal frate!

— Nimeni nu se îndoieşte de dragostea ta faţă de Axel, spuse fata, bătându-l uşurel peste spinare. Însă nici nu e neobişnuit să vrei să ţi se dea atenţie, să vrei să existi. Dar trebuie să le spui ce simţi, trebuie să-i faci să te vadă.

— Nu îndrăznesc, zise Erik, scuturând din cap. Dacă o să creadă că sunt un om rău?

Elsy îl apucă de obraji cu ambele mâini şi îl obligă să o privească.

— Ascultă-mă, Erik Frankel. Nu eşti un om rău. Îţi iubeşti fratele şi părinţii. Dar, în acelaşi timp, eşti îndurerat. Trebuie să vorbeşti cu ei despre asta, trebuie să ceri un pic şi pentru tine. Înţelegi?

El încercă să-şi ferească privirea, dar fata încă îl ţinea strâns, uitându-se fix în ochii lui. Într-un final, Erik dădu din cap.

— Ai dreptate. Voi discuta cu ei.

Dintr-un impuls, Elsy îl cuprinse în braţe şi îi dădu o îmbrăţişare. Îl simţi relaxându-se, în timp ce-l mângâia pe spinare.

— Ce naiba...?

O voce din spatele lor îi făcu să se îndepărteze unul de celălalt. Fata se întoarse şi îl văzu pe Frans holbându-se la ei, cu faţa albă ca varul şi pumnii încleştaţi.

— Ce naiba...! repetă el.

Părea că-i vine greu să găsească alte cuvinte. Elsy îşi dădu seama cum trebuie să fi arătat scena şi îi vorbi calmă, în încercarea de a-l face să priceapă adevărul, înainte să izbucnească într-un acces de furie. Deseori, îl văzuse aprinzându-se la fel de repede ca un chibrit. Frans avea ceva care îl făcea mereu extrem de violent, ca şi cum ar fi căutat în mod constant motive să se ia la harţă. Iar Elsy era îndeajuns de deşteaptă încât să-şi dea seama că băiatul era îndrăgostit de ea.

În situaţia aceea, consecinţele puteau fi dezastruoase dacă nu reuşea să-i ofere explicaţii.

— Erik şi cu mine stăteam doar de vorbă, zise ea, calmă.

— A, da, văd că asta făceaţi, spuse Frans, aruncându-le o privire ce-i dădu fiori lui Elsy.

— Vorbeam despre Axel şi cât de greu e fără el, zise ea, uitându-se ţintă la Frans.

Expresia brutală şi rece a acestuia se mai îmblânzi puţin. Fata vorbi în continuare.

— Îl consolam pe Erik. Asta făceam. De ce nu stai şi tu cu noi?

Bătu uşor cu palma peste bolovan. Băiatul ezită. Însă pumnii i se descleştară şi expresia glacială îi dispăru complet. Oftă adânc şi se aşeză.

— Îmi pare rău, zise el, privind-o pe fată.

— E în regulă, îi răspunse Elsy, dar nu te mai grăbi să tragi concluzii pripite.

Frans se aşeză şi rămase tăcut pentru o vreme. Apoi se întoarse către ea. Intensitatea sentimentelor pe care fata i le citi în priviri o înfricoşă mai mult decât o făcuse înainte mânia lui glacială. O cuprinse un presentiment că lucrurile nu aveau să se încheie cu bine.

De asemenea, gândul îi fugi la Britta şi la privirile drăgăstoase pe care aceasta i le arunca mereu lui Frans.

Nu, lucrurile nu aveau să se termine cu bine.

Capitolul 11

— Pare foarte drăguţă.

Karin zâmbi, împingând căruciorul lui Ludde.

— Erica e cea mai grozavă, spuse Patrik, cu un zâmbet în colţul gurii.

Fireşte că avuseseră câteva certuri în ultima vreme, dar nu asta era important. Se considera un bărbat norocos pentru faptul că se trezea în fiecare dimineaţă alături de Erica.

— Aş vrea să pot spune acelaşi lucru despre Leif, răspunse Karin. Dar am început să mă satur cumplit de traiul alături de un solist dintr-o formaţie. Însă am ştiut în ce mă vâram, deci bănuiesc că n-am voie să mă plâng.

— Lucrurile se schimbă atunci când ai copii, zise Patrik, a cărui remarcă fusese pe jumătate afirmaţie, pe jumătate întrebare.

— Crezi tu? replică femeia, sarcastic. Poate că am fost eu naivă, însă n-am avut idee cât de multă muncă implică şi cât de solicitant poate fi să ai un copil mic şi... nu e uşor să duc eu tot greul pe umeri. Uneori am senzaţia că eu fac toată munca, să mă trezesc noaptea, să schimb scutece, să mă joc cu el, să-l hrănesc, să-l duc la doctor

când e bolnav. Iar când Leif îşi face apariţia pe uşă şi Ludde îl întâmpină ca pe Moş Crăciun... Asta chiar mi se pare nedrept.

— Dar la cine aleargă Ludde atunci când se loveşte? întrebă Patrik.

Karin zâmbi.

— Ai dreptate. La mine aleargă. Deci bănuiesc că până la urmă înseamnă şi pentru el ceva faptul că eu sunt cea care îl consolează în toiul nopţii. Dar, nu ştiu... Mă simt dezamăgită, oarecum. Nu aşa trebuiau să stea lucrurile.

Oftă şi îi aranjă băieţelului fesul, care îi căzuse pe o ureche.

— Personal, mi se pare mai distractiv decât mi-aş fi imaginat, zise Patrik, realizând cât de stupidă fusese remarca abia atunci când dădu cu ochii de privirea nimicitoare a lui Karin.

— Erica e de aceeaşi părere? întrebă ea tăios, iar Patrik sesiză nuanţa.

— Nu, nu este. Sau, cel puţin, nu în ultimul an, zise Patrik.

Fu cuprins de vinovăţie atunci când îi veni în minte chipul palid şi obosit al Ericăi din primele luni de după naşterea Maiei.

— Să se fi datorat oare faptului că viaţa ei s-a schimbat brusc, trebuind să stea acasă cu Maia, în vreme ce tu plecai la muncă zi de zi?

— Dar am ajutat cât s-a putut de mult, protestă bărbatul.

— Ai ajutat, sigur, zise Karin, dirijând căruciorul şi trecând înainte, odată ajunşi pe o porţiune îngustă de drum, ce ducea spre Badholmen. Însă există o diferenţă

imensă între „a ajuta" şi a fi cel care trebuie să poarte pe umeri aproape toată răspunderea. Nu-i chiar atât de simplu să-ţi dai seama cum să calmezi un bebeluş care plânge, sau cum şi când are nevoie să mănânce, sau cum să vă ocupaţi timpul, şi tu, şi bebeluşul, cel puţin cinci zile pe săptămână, de obicei fără niciun fel de ajutor. E cu totul altă treabă să fii director general în cadrul Bebe SRL, în comparaţie cu postul de simplu asistent aflat pe margine, care preia inventarul.

— Dar nu-i poţi băga pe toţi taţii în aceeaşi oală, zise Patrik, manevrând căruciorul în sus, pe dealul abrupt. Deseori, mamele nu vor să renunţe la control, iar dacă soţul chiar schimbă un scutec, ea va spune că a făcut-o în mod greşit, ori dacă hrăneşte el bebeluşul, va zice că nu ţine sticla cum trebuie, şi aşa mai departe. Nu e întotdeauna simplu pentru taţi să participe la rolul acela de director general de care pomeneşti tu.

Karin rămase tăcută pentru câteva minute. Apoi se uită către Patrik şi spuse:

— Şi Erica a fost la fel atunci când a stat acasă, cu Maia? A refuzat să te lase să participi?

Aşteptă un răspuns din partea lui.

Patrik se gândi bine o clipă, după care fu nevoit să recunoască:

— Nu, n-a fost aşa. Chiar cred că m-am bucurat să nu deţin toată responsabilitatea. Când Maia nu se simţea bine şi eu încercam să o alin, era plăcut să ştiu că, indiferent cât de mult ar fi plâns, i-aş fi putut-o da oricând Ericăi, dacă eu nu eram în stare să o calmez. Şi ar fi avut ea grijă. Şi era grozav să plec la serviciu în fiecare dimineaţă, ştiind că seara, la întoarcerea acasă, aveam să fiu întâmpinat cu drag de către Maia.

— Iar în acelaşi timp, îţi primeai şi doza de socializare, zise Karin pe un ton sec. Aşadar, cum stau lucrurile în momentul de faţă, când ai pe umeri cea mai mare parte a răspunderii? Totul în regulă?

Patrik se gândi pentru o clipă, apoi fu nevoit să dea din cap.

— Ei bine, n-am prea căpătat note mari pentru munca de tătic casnic. Dar nu e uşor. Vezi tu, Erica lucrează acasă, şi ştie rostul tuturor lucrurilor, şi...

Dădu iar din cap.

— Sună atât de familiar. De fiecare dată când Leif vine acasă, se-apucă să urle: „Karin! Unde-s scutecele?!" Uneori mă întreb cum anume voi, bărbaţii, sunteţi în stare să vă descurcaţi la slujbe, având în vedere că în propriile case nu reuşiţi să ţineţi minte nimic.

— Ei, haide, zise Patrik, dându-i un ghiont. Nu suntem chiar atât de neajutoraţi. Daţi-ne şi nouă o şansă. Nu mai devreme de acum o generaţie, bărbaţii nu le-ar fi schimbat nici în ruptul capului scutecele copiilor, şi noi am evoluat mult de-atunci şi până acum. Însă genul ăsta de schimbări nu se pot face peste noapte. Taţii noştri ne-au fost modele, ei sunt cei care ne-au influenţat, şi e nevoie de timp pentru a ne adapta. Însă facem şi noi ceea ce putem.

— Poate că faci *tu*, zise din nou Karin pe un ton amar. Cu siguranţă nu e şi cazul lui Leif.

Patrik nu îi răspunse. Chiar nu avea ce zice. Iar atunci când se despărţiră în Sälvik, la intersecţia de lângă Clubul de Navigaţie Norderviken, se simţi atât trist, cât şi îngândurat. Vreme îndelungată, nutrise anumite sentimente negative faţă de Karin, din cauza felului în care aceasta îl trădase. În prezent însă îi părea extrem de rău pentru ea.

*

Telefonul primit la secţie îi făcuse imediat să sară în maşina de poliţie. Ca de obicei, Mellberg mormăise o scuză şi se grăbise către biroul lui, dar Martin, Paula şi Gösta plecaseră degrabă spre şcoala generală din Tanumshede. Odată ajunşi, fură îndrumaţi spre biroul directorului, pe care Martin îl găsi cu uşurinţă, având în vedere că nu era prima lor vizită la şcoala respectivă.

— Ce s-a petrecut aici?

Aruncă o privire prin încăpere; un adolescent ursuz stătea aşezat pe un scaun, flancat de director şi doi bărbaţi, pe care Martin îi bănui a fi profesori.

— Per l-a bătut pe unul dintre elevii noştri, răspunse înverşunat directorul, aşezându-se la birou. Îmi pare bine că aţi ajuns atât de repede.

— În ce stare se află elevul? întrebă Paula.

— Nu arată bine. E cu infirmiera şcolii, iar o ambulanţă se află pe drum. Am sunat-o pe mama lui Per. Ar trebui să ajungă în curând.

Directorul îl privi cu asprime pe băiat, care îi răspunse printr-un căscat indiferent.

— Va trebui să ne însoţeşti la secţia de poliţie, zise Martin, făcându-i semn lui Per să se ridice, după care se întoarse către director. Vedeţi dacă nu cumva reuşiţi să daţi de mama lui, înainte să ajungă aici, altminteri va trebui s-o rugaţi să se întâlnească la secţie cu noi. Colega mea, Paula Morales, va sta aici şi îi va interoga pe cei care au văzut atacul.

— Voi începe imediat, zise Paula, îndreptându-se spre uşă.

Per afişă aceeaşi expresie indiferentă în vreme ce merse de-a lungul coridorului, însoţit de poliţişti. Se adunase un grup mare de elevi curioşi, la care băiatul

reacţionă cu un rânjet şi un semn obscen făcut cu degetul mijlociu.

— Ai dracu' idioţi, bolborosi el.

Gösta îi aruncă o privire crâncenă.

— Ţine-ţi gura până ajungem la secţie.

Per dădu din umeri, dar se supuse. Tot drumul spre clădirea ce adăpostea atât poliţia, cât şi brigada de pompieri, băiatul rămase tăcut, uitându-se în gol, pe geam. Odată ajunşi la secţie, îl duseră în sala de interogatoriu, apoi aşteptară să ajungă şi mama sa. Telefonul mobil al lui Martin începu să sune. El ascultă cu atenţie, după care se întoarse îngândurat spre Gösta.

— Era Paula, zise el. Ştii pe cine-a bătut Per?

— Nu, e vreun cunoscut?

— E Mattias Larsson, unul dintre băieţii care l-au găsit pe Erik Frankel. Îl duc la spital chiar acum. Deci va trebui să stăm de vorbă cu el mai târziu.

Gösta recepţionă informaţia fără să comenteze, însă Martin îl văzu făcându-se alb ca varul.

Zece minute mai târziu, Carina dădu buzna pe uşa principală, spre zona de recepţie, respirând cu greu şi întrebând de fiul ei. Annika o conduse calmă în biroul lui Martin.

— Unde e Per? Ce-a făcut?

Femeia se forţa să nu plângă şi părea a fi în pragul isteriei. Martin îi strânse mâna şi se prezentă. Formalităţile aveau deseori un efect calmant. Ca şi acum. Carina repetă întrebările, dar pe un ton mult mai domol, apoi se aşeză pe scaunul oferit de Martin. Bărbatul făcu o grimasă atunci când se aşeză la birou, fiindcă recunoscuse un miros familiar emanat de femeia aflată în faţa sa. Era un miros de alcool. Poate că fusese la o petrecere, cu o zi în

urmă. Însă el nu credea varianta respectivă. Trăsăturile sale uşor puhave erau unul din semnele ce trădau un alcoolic.

— Conform raportului primit de la şcoală, Per a agresat un coleg.

— O, Doamne sfinte, zise ea, apucând strâns braţele scaunului. Cum...? Băiatul... este...

Nu fu în stare să-şi termine propoziţia.

— A fost dus la spital. Se pare că a suferit răni grave în urma bătăii.

— Dar de ce? spuse ea, înghiţind cu noduri şi scuturând din cap.

— Asta şi avem de gând să aflăm. Îl ţinem pe băiat într-una din sălile de interogatoriu de aici, şi ne trebuie permisiunea dumneavoastră ca să-i punem câteva întrebări.

Carina dădu afirmativ din cap şi înghiţi din nou în sec.

— Da, desigur.

— În regulă, atunci. Să stăm de vorbă cu Per.

Martin o conduse, făcând o pauză pe coridor pentru a bate la uşa lui Gösta.

— Vino cu noi. O să stăm de vorbă cu băiatul.

Carina şi Gösta făcură cunoştinţă, după care toţi trei pătrunseră în camera unde îi aştepta Per, care se străduia să afişeze o plictiseală totală faţă de întreaga chestiune. Însă băiatul îşi pierdu calmul odată cu apariţia mamei sale. Ochiul îi zvâcni uşor. Un fremătat al mâinilor. Apoi, băiatul se sili să adopte din nou expresia indiferentă şi întoarse privirea către zid.

— Per, ce-ai făcut de data asta? întrebă Carina pe un ton ascuţit, în vreme ce se aşeză lângă fiul ei şi încercă să-l ia în braţe.

Băiatul o dădu la o parte şi refuză să răspundă.

Martin şi Gösta se aşezară faţă în faţă cu Per şi Carina, iar Martin porni reportofonul. Din obişnuinţă, luase la el un pix şi-un caiet, pe care le aşeză pe masă. Apoi rosti mecanic ora şi data şi îşi drese vocea.

— În regulă. Per, ne poţi spune ce s-a întâmplat? Apropo, Mattias a fost dus la spital. În caz că te întrebai.

Per zâmbi doar.

— Per! strigă mama sa, lovindu-l cu cotul. Trebuie să răspunzi la întrebare. Şi fireşte că îţi făceai griji cu privire la băiat! Nu?

Vocea Carinei fu stridentă, iar fiul ei refuză să o privească.

— Să-i mai acordăm puţin timp lui Per, zise Gösta, făcându-i Carinei cu ochiul, pentru a o mai calma.

Aşteptară în tăcere ca băiatul de cincisprezece ani să le răspundă. Într-un final, acesta îşi răsuci capul şi spuse:

— Mattias ăla vorbeşte numai tâmpenii.

— Ce fel de „tâmpenii"? zise Martin, păstrându-şi tonul prietenos. Ai putea fi un pic mai exact?

Urmă o altă pauză interminabilă, după care băiatul continuă:

— O tot vrăjea pe Mia, se lăuda cât de curajos a fost atunci când el şi Adam au intrat în casa bătrânului ăluia şi i-au găsit cadavrul, în vreme ce nimeni altcineva n-ar fi îndrăznit! Ce dracu' mai voia să însemne şi asta? Le venise ideea numai pentru că eu fusesem deja înăuntru. Stăteau cu urechile ciulite când le-am povestit despre toate lucrurile grozave pe care le avea. Toată lumea ştie că nu au fost primii care au intrat acolo. Ai dracu' tocilari.

Îşi dădu capul pe spate şi râse, în timp ce mama lui se uită ruşinată în gol, spre faţa de masă.

— Vorbeşti de casa lui Erik Frankel? zise Martin, neîncrezător.

— Da, tipul pe care Mattias şi Adam l-au găsit mort. Cel cu toate chestiile alea naziste. Grozave lucruri, spuse Per, cu ochii sclipindu-i. Speram să fac rost de câteva piese ca lumea, dar a apărut bătrânul, m-a închis acolo şi l-a sunat pe tata şi...

— Staaai... stai o secundă, zise Martin, cu braţele în aer. Mai rar. Vrei să spui că Erik Frankel te-a prins când i-ai spart casa? Şi că te-a închis acolo?

Per dădu afirmativ din cap.

— Nu ştiam că era acasă, aşa că am intrat pe un geam de la subsol. Însă bătrânul a venit jos cât timp eu eram în camera cu toate cărţile şi chestiile alea, şi a trântit uşa, după care a încuiat-o. Apoi m-a făcut să-i dau numărul de telefon al tatei, ca să-l poată suna.

— Ştiaţi de asta? zise Martin, întorcându-se spre Carina şi aruncându-i o privire aspră.

Femeia dădu din cap, şovăind.

— Abia ieri am aflat. Kjell, fostul meu soţ, nu mi-a spus mai devreme, aşa că n-am avut habar. Şi nu înţeleg de ce nu i-ai dat numărul *meu*, Per, în loc să-l amesteci pe tatăl tău în asta!

— Tu n-ai fi făcut faţă, zise Per, privindu-şi pentru întâia oară mama. Tu doar zaci şi bei mereu, şi nu-ţi pasă de nimic altceva. Apropo, să ştii că duhneşti a băutură!

Lui Per începură să-i tremure mâinile, iar calmul său aparent se fisură.

Obrajii Carinei fură năpădiţi de lacrimi.

— Numai atât ai de zis despre mine, după tot ce am făcut pentru tine? Ţi-am dat viaţă, te-am hrănit, te-am

îmbrăcat şi te-am îngrijit în toţi acei ani când tatăl tău nu a vrut să audă de noi.

Se întoarse apoi spre Martin şi Gösta.

— Într-o zi, a plecat pur şi simplu. Şi-a făcut bagajele şi a dispărut cu o paraşută de douăzeci şi cinci de ani, pe care a lăsat-o gravidă. Ne-a părăsit, fără să se uite măcar înapoi. S-a apucat să-şi întemeieze o familie nouă, în vreme ce pe noi ne-a lăsat în urmă, ca pe nişte gunoaie.

— Au trecut zece ani de când a plecat tata, zise Per, istovit, părând dintr-odată mult mai matur pentru cei cincisprezece ani ai săi.

— Cum îl cheamă pe tatăl tău? întrebă Gösta.

— Fostul meu soţ se numeşte Kjell Ringholm, răspunse încordată Carina. Vă pot da numărul lui de telefon, dacă doriţi.

Martin şi Gösta făcură schimb de priviri.

— Să fie cumva acelaşi Kjell Ringholm care scrie pentru *Bohusläningen*? zise Gösta, punând totul cap la cap. Fiul lui Frans Ringholm?

— Frans e bunicul meu, afirmă Per, cu mândrie. E aşa grozav. A fost şi la puşcărie, dar acum se ocupă de treburi politice. O să câştige alegerile următoare pentru consiliul municipal, iar atunci negrii ăia nenorociţi or să zboare din comitat.

— Per! exclamă Carina, şocată, după care se întoarse către poliţişti. E la vârsta la care testează lucrurile. Iar Frans nu reprezintă o influenţă pozitivă asupra lui. Kjell i-a interzis lui Per să-şi vadă bunicul.

— De parcă m-ar opri asta, bombăni Per. Iar bătrânul ăla cu obiectele naziste? Ei bine, şi-a meritat soarta. L-am auzit ce-i spunea tatei, când a venit după mine. Toate porcăriile alea, cum că i-ar fi putut da materiale bune

pentru articolele pe care le scria despre Prietenii Suediei, şi mai ales despre Frans. Nu se gândeau că eu ascult, dar i-am auzit stabilind să se mai întâlnească din nou. Ai naibii trădători, amândoi. Înţeleg de ce bunicului îi e ruşine cu tata, zise Per cu ostilitate.

Poc! Carina îşi pălmui fiul, iar în tăcerea care urmă, cei doi se priviră fix, atât cu surprindere, cât şi cu ură. Apoi figura Carinei se înmuie.

— Îmi pare rău, scumpule, îmi pare foarte rău. N-am vrut să... Îmi... Îmi pare rău.

Încercă să-şi îmbrăţişeze fiul, dar acesta o respinse.

— Pleacă de lângă mine, beţiva naibii! Să nu-ndrăzneşti să mă atingi!

— În regulă, toată lumea să se calmeze, spuse Gösta, ridicându-se de pe scaun şi privindu-i cu asprime pe Carina şi Per. Momentan nu cred că vom ajunge mai departe. Poţi pleca acum, Per. Însă...

Aruncă o privire spre Martin, care dădu din cap aproape imperceptibil.

— Însă va trebui să contactăm serviciile sociale în legătură cu asta. Am văzut destul încât să avem motive de îngrijorare şi vom recomanda ca serviciile sociale să ancheteze totul îndeaproape. Între timp, noi ne vom ocupa de propria noastră anchetă.

— Chiar e necesar? întrebă Carina, cu o voce tremurândă.

Dar întrebării îi lipsi cu desăvârşire orice urmă de fermitate. Gösta avu impresia că femeia se simţea uşurată fiindcă altcineva urma să preia controlul asupra situaţiei.

După ce Per şi Carina părăsiră secţia, mergând unul lângă celălalt, fără a se privi, Gösta îl urmă pe Martin până în biroul acestuia.

— Ei bine, asta cu siguranţă ne-a dat temă de gândire, spuse Martin, aşezându-se.

— Fără doar şi poate, zise Gösta.

Îşi muşcă buzele, legănându-se pe călcâie.

— Pari că ai vrea să spui ceva. Ce e?

— Hmm.. ei bine, s-ar putea să nu fie important.

Apoi Gösta se hotărî. Ceva din subconştient nu îi dăduse pace de câteva zile, iar în timpul discuţiei cu Per, el realizase despre ce anume era vorba. În clipele acelea, întrebarea era cum anume să exprime totul în cuvinte. Martin nu avea să fie încântat.

Ezitând, Axel stătu pe verandă timp îndelungat. Într-un final, bătu la uşă. Herman îi deschise aproape imediat.

— Aşadar, tu erai.

Axel scutură din cap şi rămase locului.

— Intră. Nu i-am zis că vii. Nu ştiam dacă-şi va aduce aminte.

— Aşa grav e?

Axel îl privi cu înduioşare pe bărbatul din faţa sa. Herman părea obosit. N-avea cum să-i fie uşor.

— Ăsta e tot clanul? întrebă Axel, odată pătruns înăuntru, făcând semn spre fotografiile din hol.

Chipul lui Herman se lumină.

— Da, sunt cu toţii acolo.

Axel studie pozele, cu mâinile prinse la spate. Sărbători de Sânziene şi zile de naştere, reuniuni de Crăciun şi zile obişnuite. O mulţime de oameni, cu tot cu copii şi nepoţi. Pentru o clipă, îşi îngădui să mediteze asupra felului în care ar fi arătat propriul său perete cu fotografii, dacă ar fi avut unul. Imagini cu el la birou. Mormane infinite de

documente. Nenumărate cine în compania politicienilor sau a altor personaje influente. Nu existau prea mulţi care să fi putut ţine pasul cu el, care să fi făcut faţă imboldului său constant de a da de urma încă unui criminal de război care izbutise să ducă o viaţă nemeritat de confortabilă. Încă un fost nazist cu mâinile pătate de sânge, liber să se delecteze cu privilegiul de a folosi acele mâini întinate pentru a-şi mângâia pe creştet nepoţii. Cum ar fi putut membrii familiei, prietenii sau o viaţă obişnuită să concureze cu o misiune precum aceea? De-a lungul unor perioade însemnate din viaţa sa, nici măcar nu îşi îngăduise să cugete asupra lucrurilor pe care le rata. Iar recompensa primită atunci când eforturile sale dădeau roade, când anii de căutări prin arhive şi discuţii cu supravieţuitori pe care memoria nu îi mai ajuta duceau într-un final spre demascarea vinovaţilor şi aducerea lor în faţa justiţiei, ei bine, acea recompensă era atât de mare, încât dădea la o parte orice fel de năzuinţă de-a avea o viaţă normală. Sau, cel puţin, asta crezuse el întotdeauna. Însă în clipele acelea, aflat în faţa pozelor de familie, se întrebă dacă nu cumva se înşelase atunci când pusese moartea mai presus de viaţă.

— Sunt minunate, zise Axel, întorcându-se cu spatele la fotografii.

Îl urmă pe Herman în sufragerie, oprindu-se brusc la vederea Brittei. Cu toate că el şi Erik nu îşi abandonaseră niciodată casa din Fjällbacka, trecuseră zeci de ani de când se întâlniseră ultima dată cu femeia. În tot acel timp, nu existase nicio ocazie pentru ca vieţile lor să se intersecteze.

În clipele acelea, anii se dădură în lături cu o forţă nemiloasă, iar Axel se simţi clătinându-se. Ea încă era frumoasă. De fapt, fusese mult mai atrăgătoare decât Elsy,

pe care ar fi putut-o descrie mai degrabă ca fiind drăguță. Dar Elsy avusese o strălucire lăuntrică, o bunătate pe care frumusețea exterioară a Brittei nu le putea egala. Însă putu observa în acele clipe schimbările intervenite de-a lungul anilor. Nu mai exista nicio urmă a comportamentului ei arogant de odinioară; în momentele acelea, Britta radia o strălucire maternă călduroasă, o maturitate conferită pesemne de trecerea anilor.

— Tu ești? zise ea, ridicându-se de pe canapea. Chiar tu ești, Axel?

Întinse ambele mâini spre el, iar bărbatul i le prinse. Trecuseră atâția ani. Incredibil de mulți. Șaizeci de ani. O viață întreagă. Pe vremea când era tânăr, nu și-ar fi închipuit niciodată că timpul poate să treacă atât de repede. Mâinile pe care le ținea într-ale lui erau ridate și acoperite cu pete de bătrânețe. Părul ei nu mai era închis la culoare, ci avea o nuanță minunată, argintie. Calmă, Britta îl privi drept în ochi.

— Îmi pare bine să te văd din nou, Axel. Ai îmbătrânit frumos.

— Ciudat, chiar gândeam același lucru despre tine, spuse Axel, zâmbindu-i.

— Ei bine, hai să luăm loc și să stăm un pic de vorbă. Herman, ai putea să ne aduci niște cafea?

Herman dădu din cap și merse în bucătărie, pentru a face cafeaua. Britta luă din nou loc, ținându-l încă de mână pe Axel, care se așeză lângă ea.

— Când te gândești ce bătrâni am ajuns, Axel. Nici prin gând nu mi-ar fi trecut, zise ea, înclinându-și capul, pentru a-l privi pe bărbat.

Axel observă amuzat că Britta își păstrase ceva din cochetăria tinereții.

— Ai făcut mult bine de-a lungul anilor, din câte-am auzit, spuse ea, studiindu-l cu atenţie.

Axel privi în altă parte.

— Nu sunt sigur că înţeleg la ce te referi prin „făcut de bine". Am făcut ce trebuia. Anumite lucruri nu pot fi muşamalizate, replică el, apoi rămase tăcut.

— Ai dreptate în legătură cu asta, Axel, zise Britta, pe un ton solemn. Cu siguranţă ai dreptate în legătură cu asta.

Stătură unul lângă celălalt, fără a spune nimic, privind afară, înspre golf, până când Herman se întoarse cu serviciul de cafea, aşezat pe o tavă cu motiv floral.

— V-am pregătit nişte cafea.

— Mulţumim, dragă, zise Britta.

Axel simţi un junghi în inimă atunci când văzu felul în care se priviră cei doi. Îşi aminti că, prin munca sa, reuşise să le aducă multor oameni un sentiment de linişte, oferindu-le satisfacţia de a-şi vedea torţionarii trimişi în justiţie. Şi aceea reprezenta o formă de iubire. Nu personală, nu fizică, însă chiar şi-aşa, tot o formă de iubire.

De parcă i-ar fi citit gândurile, Britta îi dădu o ceaşcă de cafea şi zise:

— Ai dus o viaţă frumoasă, Axel?

Întrebarea era atât de generală, încât el nu ştiu cum să-i răspundă. Şi-i imagină pe Erik şi pe prietenii săi în biblioteca de acasă, plini de voie bună şi lipsiţi de griji. Elsy, cu zâmbetul ei încântător şi firea blândă. Frans, care îi făcea pe toţi să stea ca pe ghimpi, însă care, îndărătul acelui paravan, îşi păstra o notă de fragilitate şi sensibilitate. Britta, care păruse atât de diferită faţă de cum era în prezent. Pe vremuri, ea îşi purtase frumuseţea ca pe un scut, făcându-l pe Axel să o considere o simplă formă fără

fond, fără pic de substanţă care să merite a fi remarcată. Şi poate că în trecut lucrurile stătuseră întocmai aşa. Însă anii umpluseră golul, iar în clipele respective, femeia părea să aibă o strălucire lăuntrică. Gândurile îi fugiră apoi la Erik. Era atât de dureros, încât mintea lui dori să înlăture acele idei. Stând însă în sufrageria Brittei, Axel se forţă să şi-l imagineze pe fratele său aşa cum fusese în trecut, înainte ca vremurile grele să înceapă. Aşezat cu picioarele rezemate de biroul tatei. Cu părul castaniu, ciufulit, ca întotdeauna, şi cu acea expresie distrată pe chip, care îl făcea să pară mult mai în vârstă decât era de fapt. Erik. Scumpul, preaiubitul Erik.

Axel realiză că Britta aştepta un răspuns din partea lui. Se sili să revină în prezent. Însă, ca de obicei, trecutul şi prezentul se contopeau în mod iremediabil, iar cei şaizeci de ani îi aruncau amintirile într-o învălmăşeală de oameni, întâlniri şi evenimente. Mâna cu care ţinea ceaşca de cafea începu să-i tremure şi, într-un final, el spuse:

— Nu ştiu. Cred că da. Pe cât am meritat.

— Eu am avut o viaţă frumoasă, Axel. Şi am decis în urmă cu mult timp că am meritat-o. Ar trebui să faci la fel şi tu.

Mâna îi tremură şi mai mult, făcându-l să verse cafea pe canapea.

— Ah, îmi pare aşa rău... Eu...

Herman sări în picioare.

— Nicio problemă. Aduc o cârpă.

Merse în bucătărie şi se înapoie rapid cu un şervet umed, pe care îl apăsă cu grijă pe tapiţerie.

Britta scoase un ţipăt strident, făcându-l pe Axel să tresară.

— Vai, acum mama se va supăra pe mine. Canapeaua ei elegantă. Nu-i a bună!

Axel îi aruncă o privire întrebătoare lui Herman, care continua tăcut să şteargă pata.

— Crezi că o poţi scoate? Mama va fi atât de supărată pe mine!

Britta se legănă înainte şi-napoi, urmărind cu îngrijorare eforturile lui Herman de a şterge urmele. Bărbatul se ridică şi îşi cuprinse soţia cu braţul.

— Va fi în regulă, scumpo. Scap eu de pată, îţi promit.

— Eşti sigur? Dacă mama se supără, s-ar putea să-i spună tatei şi...

Britta îşi frânse mâinile şi începu să îşi roadă încheieturile degetelor.

— Promit că voi scăpa de pată. Nici măcar nu va băga de seamă.

— Ah, ce bine. Ce bine, zise Britta, relaxându-se.

Apoi tresări şi privi ţintă spre Axel.

— Tu cine eşti? Ce doreşti?

Bărbatul se uită încurcat la Herman.

— Apare şi dispare, zise acesta, aşezându-se lângă Britta şi bătând-o uşurel peste mână.

Femeia îl studie cu concentrare pe Axel, ca şi cum figura acestuia avea ceva supărător sau derutant, ceva care îi tot scăpa. Apoi îl luă de mână, apropiindu-şi chipul de-al lui.

— Vezi tu, el mă strigă.

— Cine? întrebă Axel, stăvilindu-şi impulsul de a-şi retrage mâna.

La început, Britta nu îi răspunse. Apoi bărbatul îşi auzi ecoul propriilor cuvinte.

— Anumite lucruri pur şi simplu nu pot fi muşamalizate, şopti ea, cu faţa la doar câţiva centimetri de a lui.

Îşi trase brusc mâna din încleştarea ei şi îl privi pe Herman, pe deasupra părului argintiu al Brittei.

— Aşadar, acum vezi şi tu, cu propriii tăi ochi, zise Herman, istovit. Ce ne facem de-acum încolo?

— Adrian! Încetează!

Străduindu-se din răsputeri să-şi îmbrace fiul, pe Anna o trecură, într-un final, toate apele. În ultima vreme, băieţelul îşi transformase zvârcolirile într-o veritabilă artă, îngreunând semnificativ încercările mamei de a pune nişte haine pe el. Femeia izbutise să-l ţină locului îndeajuns încât să poată trage pe el o pereche de indispensabili, după care băieţelul evadă şi începu să alerge prin toată casa.

— Adrian! Haide acum! Te rog. Mama nu are timp pentru aşa ceva. Vom merge cu Dan şi cu maşina până în Tanumshede, să facem nişte cumpărături. Poţi să mergi la Hedemyr, să te uiţi la jucării, zise ea, disperată să-i câştige bunăvoinţa, deşi era conştientă că nu era soluţia cea mai bună pentru a rezolva problema îmbrăcatului.

Însă ce altceva să fi făcut?

— Încă nu sunteţi gata? întrebă Dan atunci când veni la parter şi o văzu stând pe podea, lângă un maldăr de haine, în vreme ce Adrian continua să gonească nebuneşte. Cursul meu începe în jumătate de oră. Trebuie să plec.

— Bine. Atunci descurcă-te singur, se răsti Anna, aruncând spre Dan hainele băieţelului.

Dan o privi surprins. În ultima vreme nu fusese în apele ei, însă poate că nici nu era de mirare. Unirea a două familii se dovedea mult mai dificilă decât anticipaseră amândoi.

— Haide, Adrian, zise Dan, apucându-l de ceafă pe băiat, când acesta trecu în goană pe lângă el. Ia să vedem dacă mai ştiu cum se face.

Îi puse şosetele cu oarecare uşurinţă, dar mai mult de atât nu reuşi. Adrian îşi reluă zvârcoleala şi refuză să-şi pună pantalonii. Dan mai făcu nişte încercări, după care îşi pierdu şi el răbdarea.

— Adrian, stai locului ACUM!

Părând uimit, Adrian se opri imediat. Apoi se făcu roşu ca un rac.

— Tu NU eşti tati! Pleacă de-aici! Vreau la tati! TATI!

Era deja prea mult pentru Anna. Începu să plângă, năpădită de toate amintirile despre Lucas şi vremurile îngrozitoare pe care le trăise ca o prizonieră în propria ei casă. Fugi la etaj şi se aruncă pe pat, unde se lăsă pradă suspinelor îndurerate. Apoi simţi o atingere uşoară pe spinare.

— Iubito, ce s-a întâmplat? Nu-i aşa de rău. Băiatul nu e obişnuit cu situaţia şi doar ne testează, atâta tot. S-o fi văzut pe Belinda, la vârsta lui. El e de-a dreptul amator, prin comparaţie. Odată, sătul până peste cap de tărăboiul legat de haine, am scos-o afară, în faţa uşii, îmbrăcată doar în chiloţi. Pernilla s-a înfuriat — era luna decembrie, la urma urmei. Însă n-am lăsat-o afară decât un minut...

Anna nu se amuză. În schimb, plânse şi mai tare, tremurând toată.

— Iubito, ce e? Mă faci să mă îngrijorez. Ştiu că ai trecut prin multe, însă putem reuşi împreună. Cu toţii avem nevoie de puţin timp, iar apoi lucrurile se vor calma. Tu... tu şi cu mine... împreună putem rezolva asta.

Femeia îşi înălţă spre el chipul plâns, apoi se ridică în capul oaselor.

— Şt... ştiu... se bâlbâi, încercând să nu mai plângă. Ştiu asta... şi nu înţeleg... de ce reacţionez... aşa.

Dan o mângâie pe spate, iar suspinele începură să se domolească.

— Sunt doar un pic cam... prea sensibilă... Nu înţeleg. Mă port aşa doar când sunt...

Anna se opri la mijlocul frazei şi, cu gura deschisă, îl privi ţintă pe Dan.

— Cum? zise el, mirat. Te porţi aşa când eşti cum?

Femeia nu reuşi să-i răspundă, iar după o clipă, observă sclipirea din ochii lui Dan. Apoi dădu din cap, spunându-i:

— Mă port aşa doar când sunt... însărcinată.

Dormitorul fu învăluit de o tăcere mormântală. După care, cei doi auziră o voce dinspre uşa de la intrare.

— M-am îmbrăcat. Singur. Sunt băiat mare. Acum putem să mergem la magazinul cu jucării?

Dan şi Anna se uitară spre Adrian, care stătea la uşă, mândru ca un păun. Pantalonii fuseseră puşi cu faţa-n spate, iar cămaşa o avea pe dos, însă era adevărat: îşi luase pe el hainele. De unul singur.

Până şi pe hol mirosea bine. Mellberg intră nerăbdător în bucătărie. Cu puţin înainte de ora unsprezece, Rita îi telefonase pentru a-l întreba dacă ar vrea să ia prânzul acolo, având în vedere că Señorita îşi exprimase dorinţa de a se juca împreună cu Ernst. Bărbatul nu o întrebase cum anume îi fusese comunicată respectiva dorinţă. Anumite lucruri trebuiau acceptate precum mana cerească.

— Bună.

Johanna stătea lângă Rita, ajutând-o să taie legume. Efortul său era evident, deoarece pântecele o obliga să păstreze distanţa între ea şi blatul de lucru.

— Bună. Miroase atât de bine aici, zise Mellberg, adulmecând aerul.

— Facem *chilli con carne*, zise Rita, apropiindu-se pentru a-i da o sărutare pe obraz.

Mellberg rezistă impulsului de a-şi ridica mâna spre obraz şi a atinge locul unde îl sărutase. În schimb, se aşează la masa aranjată pentru patru persoane.

— Ni se mai alătură cineva? întrebă el, privind-o pe Rita.

— Partenerul meu vine acasă la prânz, spuse Johanna.

— N-ar fi bine să stai jos? o întrebă Mellberg, trăgându-i un scaun. Bănuiesc că nu e uşor să cari aşa o greutate.

Johanna se supuse şi se aşeză lângă el, răsuflând din greu.

— Vai, nici nu îţi poţi imagina. Să sperăm că nu va mai dura mult. Va fi grozav să scap de asta, zise ea, mângâindu-şi burta. Vrei să pui mâna? îl întrebă pe Mellberg atunci când îi văzu expresia de pe chip.

— Se poate? zise el, timid.

Mellberg nu aflase de existenţa propriului său fiu decât atunci când Simon era deja adolescent, drept urmare, partea respectivă a existenţei de părinte reprezenta un mister pentru el.

— Uite, dă din picioruşe.

Johanna îi luă mâna şi o duse pe partea stângă a pântecelui. Mellberg tresări când simţi lovitura puternică.

— Doamne! Uimitor! Te doare?

Se uită fix la abdomenul ei, simţind între timp loviturile în palmă.

— Nu prea. Uneori e mai incomod atunci când vreau să dorm. Partenerul meu e de părere că bebeluşul se va face fotbalist.

— Tind să-i dau dreptate, zise Mellberg, nevrând să-şi îndepărteze mâna.

Întâmplarea îi stârnise nişte sentimente ciudate, pe care abia dacă le putea defini. Năzuinţă, fascinaţie, regret... Nu era tocmai sigur.

— Tatăl lui are înclinaţii spre fotbal, pe care le-ar putea moşteni bebeluşul? zise el, râzând.

Spre marea lui surpriză, întrebarea îi fu întâmpinată cu tăcere. Ridică privirea şi observă atunci expresia uluită a Ritei.

— Dar Bertil, nu ştii că...

În clipa aceea, uşa de la intrare se deschise.

— Ce bine miroase, mamă — se auzi din hol. Ce pregăteşti? Chilli-ul tău special?

Paula intră în bucătărie, iar uluiala de pe chipul său era mai mare decât cea a lui Mellberg.

— Paula?

— Şefu'?

Gândurile i se învârtiră prin minte lui Mellberg, până când totul căpătă sens. Paula, care se mutase acolo cu mama ei. Rita, proaspăt mutată în zonă. Şi ochii negri. Când te gândeşti că nu-i observase mai devreme! Aveau exact aceiaşi ochi. Mai era doar un singur lucru pe care nu îl...

— Aşadar, văd că mi-ai cunoscut partenera, zise Paula, cuprinzând-o cu braţul pe după umeri pe Johanna.

Îl fixă pe Mellberg cu privirea, aşteptând o reacţie din partea acestuia. Provocându-l să spună ceva greşit, să facă ceva greşit.

Cu coada ochiului, Rita îl urmărea agitată. Ţinea o lingură de lemn într-o mână, dar se oprise din amestec, aşteptând, la rându-i, o reacţie din partea bărbatului. Lui

Mellberg îi trecură prin minte zeci de gânduri. Zeci de prejudecăţi. Zeci de lucruri pe care le spusese de-a lungul anilor, care mai bine ar fi rămas nerostite. Însă realiză brusc că sosise acea clipă din viaţa sa când trebuia să zică şi să facă lucrurile care se cuveneau. Erau prea multe în joc şi, cu ochii negri ai Ritei aţintiţi asupra lui, Mellberg spuse calm:

— Nu ştiam că urmează să devii mamă. Ba chiar atât de curând! Bag de seamă că e rost de felicitări. Johanna a fost amabilă şi m-a lăsat să-l simt pe neastâmpărat, aşa că tind să fiu de acord cu teoria ta — se va naşte un viitor fotbalist.

Paula nu se mişcă timp de câteva secunde, cu braţul în jurul Johannei şi cu privirea ţintă asupra lui Mellberg, încercând să stabilească dacă exista vreo urmă voalată de sarcasm în cuvintele sale. Apoi se relaxă şi zâmbi.

— E extraordinar să simţi toate loviturile alea, nu-i aşa?

Camera întreagă păru a face implozie, cu un sentiment de uşurare. Rita se întoarse la oala cu chilli şi spuse, râzând:

— Asta nu-i nimic în comparaţie cu felul în care dădeai tu din picioare, Paula. Îmi aduc aminte că tatăl tău obişnuia să glumească pe tema asta, zicând că parcă erai în căutare de-o altă ieşire faţă de cea obişnuită.

Paula îi dădu Johannei o sărutare pe obraz şi se aşează la masă. Nu îşi putea ascunde uluirea cu care îl privea pe Mellberg. Acesta, la rându-i, se simţea extrem de mulţumit de el însuşi. Încă i se părea ciudat ca două femei să trăiască împreună, iar faptul că una din ele era însărcinată îl buimăcea în mod special. Mai devreme sau mai târziu, avea să afle cum stăteau lucrurile. Însă chiar şi-aşa, făcuse ceea ce trebuia. Spre marea lui surpriză, vorbele îi fuseseră sincere.

Rita aşează pe masă oala cu chilli şi-i îndemnă să servească. Privirea pe care i-o aruncă lui Mellberg fu dovada finală că acesta se descurcase bine.

Bărbatul încă mai putea simţi pântecele bombat al Johannei şi loviturile de picior ale bebeluşului în palma sa.

— Ai sosit la fix pentru masa de prânz. Mă pregăteam să te sun.

Patrik gustă o lingură cu vârf din supa de roşii, după care aşează cratiţa pe masă.

— Asta da servire. Cu ce ocazie?

Erica intră în bucătărie şi-l sărută pe gât.

— Crezi că asta-i tot? Vrei să spui că aş fi putut să te impresionez doar cu o masă de prânz? Mamă, asta înseamnă că am spălat hainele, am făcut curat în sufragerie şi am schimbat becul în baie degeaba.

Patrik se întoarse şi o sărută pe buze.

— Nu ştiu sub influenţa cărui drog te afli, dar vreau şi eu, zise Erica, privindu-l cu mirare. Unde-i Maia?

— A adormit acum vreo cincisprezece minute. Aşa că vom putea lua prânzul în pace şi linişte, doar noi doi. Iar după asta, poţi fugi înapoi la etaj, în vreme ce eu voi spăla vasele.

— Bine... Acum chiar e prea mult, spuse Erica. Ori ai golit conturile, ori eşti pe cale de-a mă anunţa că ai o amantă sau că ai fost acceptat în programul spaţial NASA şi că vei petrece următorul an înconjurând planeta, într-o navă spaţială... Ori soţul meu a fost răpit de extratereştri, iar tu eşti un fel de android, jumătate om, jumătate robot.

— De unde-ai ştiut de NASA? zise Patrik, făcându-i cu ochiul.

Puse câteva felii de pâine într-un coş, după care se aşeză la masa din bucătărie, faţă în faţă cu Erica.

— Nu, adevărul e că am avut o revelaţie în timp ce mă plimbam azi cu Karin şi... ei bine, m-am gândit că ar trebui să te ajut mai mult. Dar să nu crezi că vei avea parte de un asemenea tratament în fiecare zi. N-aş putea să garantez că nu voi recidiva.

— Aşadar, ca să-mi conving soţul să mă ajute mai mult în gospodărie nu trebuie decât să-l trimit la o întâlnire cu fosta lui nevastă? Tactica asta merită împărtăşită prietenelor mele.

— Ei, nu ştiu ce să zic, răspunse Patrik, suflând în lingură. N-a fost tocmai o întâlnire. Şi ea nici nu o duce prea bine.

Îi povesti pe scurt cele aflate de la Karin, şi Erica dădu din cap. Deşi Karin părea să capete mult mai puţin sprijin decât ea, situaţia suna totuşi extrem de familiar.

— Deci cum ţi-a mers în dimineaţa asta? întrebă Patrik.

Erica se lumină la faţă.

— Am găsit o grămadă de lucruri interesante. Nici prin gând nu ţi-ar trece ce s-a întâmplat în Fjällbacka, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. S-a făcut contrabandă cu tot felul de lucruri, atât înspre, cât şi dinspre Norvegia. Mâncare, veşti, arme şi oameni. Au venit aici şi dezertori germani, şi partizani norvegieni. Apoi a urmat şi problema cu minele. Din cauza acestora, s-au pierdut câteva pescadoare şi cargoboturi, alături de echipajele acestora şi întreaga încărcătură. Şi ştiai că în 1940, forţele aeriene suedeze au doborât un avion de vânătoare nemţesc, în apropiere de Dingle? Toţi cei trei membri ai echipajului au pierit. N-am auzit pe nimeni pomenind asemenea lucruri. Întotdeauna trăisem cu impresia că

războiul abia dacă a avut vreun impact în ţinuturile astea — lăsând la o parte hrana şi raţionalizarea carburantului.

— S-ar părea că începe să te intereseze mult subiectul, zise Patrik, servind-o cu încă puţină supă.

— Şi nu ţi-am zis nici măcar jumătate. L-am rugat pe Christian să scoată la iveală orice informaţie legată de mama şi prietenii săi, gândindu-mă că oricum nu va da roade căutarea, fiindcă erau cu toţii aşa de tineri la vremea respectivă. Dar stai să vezi...

Vocea Ericăi tremură de emoţie, în timp ce femeia se ridică pentru a-şi lua servieta. O aşeză pe masa din bucătărie şi scoase un vraf mare de hârtii.

— Mamă, ce ditamai teancul!

— Am petrecut ore întregi citindu-le pe toate, zise Erica, frunzărind documentele, cu degetele tremurându-i.

Într-un final, găsi ceea ce căuta.

— Iată-l! Uită-te aici!

Arătă cu degetul spre un articol cu o fotografie mare, alb-negru.

Patrik studie articolul pe care i-l înmânase femeia. Poza fu prima care-i captă atenţia. Cinci oameni, stând unul lângă celălalt. Mijind ochii, Patrik se chinui să descifreze scrisul de sub imagine, şi recunoscu patru nume: Elsy Moström, Frans Ringholm, Erik Frankel şi Britta Johansson. Însă de al cincilea nu auzise până atunci. Un băiat pe nume Hans Olavsen, cam de aceeaşi vârstă cu ceilalţi. Patrik lectură în tăcere articolul, în vreme ce Erica îşi fixă privirea asupra lui.

— Ei bine? Ce părere ai? Nu ştiu ce înseamnă toate astea, dar nu poate fi vorba de o coincidenţă. Uită-te la dată. S-a întors în Fjällbacka aproape în aceeaşi zi când

mama şi-a încheiat jurnalul. Asta nu poate fi o coincidenţă! Trebuie să însemne ceva! spuse Erica, păşind în susul şi-n josul bucătăriei.

Patrik îşi înclină capul şi privi din nou fotografia. Studie chipurile celor cinci tineri. Elsy pierise în urmă cu patru ani, într-un accident de maşină. Iar în prezent, încă unul dintre ei îşi dăduse sfârşitul, ucis după şaizeci de ani de când fusese făcută poza. Instinctul îi spunea că Erica avea dreptate. Trebuia să însemne ceva.

Paula merse înapoi spre secţie, cu gândurile răvăşite. Mama ei pomenise de un bărbat drăguţ pe care-l cunoscuse şi care o însoţise la plimbări, şi pe care îl convinsese chiar să participe la cursul de salsa predat de ea. Însă nici prin gând nu i-ar fi trecut Paulei că bărbatul era noul ei şef. Şi nu ar fi exagerat să spună că ideea nu o prea încânta. Mellberg era probabil ultimul bărbat pe care l-ar fi ales pentru mama sa. Deşi se vedea nevoită să recunoască faptul că reacţionase destul de bine la veştile cu privire la ea şi Johanna. Fapt care o surprindea. Minţile înguste reprezentaseră argumentul ei principal împotriva mutării în Tanumshede. Ei şi Johannei le fusese şi-aşa destul de greu să fie acceptate ca o familie în Stockholm. Iar într-un orăşel precum acela... Ei bine, s-ar fi putut dovedi catastrofal. Însă ea discutase totul în amănunt cu mama sa şi cu Johanna, iar împreună ajunseseră la concluzia că dacă lucrurile nu aveau să iasă bine, se puteau muta înapoi în Stockholm.

Deocamdată, lucrurile merseseră mai bine decât s-ar fi aşteptat. Îi plăcea slujba de la secţie, mama ei se acomodase cu orele de salsa şi serviciul cu jumătate de normă

de la supermarketul Konsum şi, cu toate că Johanna era în concediu de odihnă, după care avea să urmeze un lung concediu de maternitate, ea discutase cu vreo câteva firme locale, ce se arătaseră interesate de serviciile ei. Cu toate acestea, în clipa în care văzu expresia lui Mellberg atunci când ea îşi puse braţul în jurul Johannei, Paula avu senzaţia că totul s-ar fi putut duce pe apa sâmbetei. În momentul acela, întreaga lor viaţă s-ar fi putut duce de râpă. Însă Mellberg o surprinsese. Poate că totuşi nu era chiar incurabil, cum crezuse ea.

Paula schimbă câteva vorbe cu Annika, la recepţie. Apoi bătu la uşa lui Martin şi intră.

— Cum merge? întrebă ea, când bărbatul îşi ridică privirea dinspre hârtii.

— În legătură cu atacul? Păi, băiatul şi-a recunoscut fapta — nu că ar fi avut de ales. Mama sa l-a luat acasă, dar Gösta a informat serviciile sociale. Nu pare să aibă o situaţie prea stabilă pe-acasă.

— Deseori se întâmplă aşa, zise Paula, aşezându-se.

— Însă şi mai interesant era motivul pentru care l-a atacat. S-ar părea că băiatul i-a spart casa lui Erik Frankel, pe la începutul lui iunie.

Paula ridică din sprânceană, dar îl lăsă pe Martin să continue, fără să mai facă vreun comentariu. După ce bărbatul îi spuse întreaga poveste, amândoi rămaseră tăcuţi o clipă.

— Mă întreb dacă Erik avea ceva care să-l fi interesat pe Kjell, zise Paula. Să fi fost ceva legat de Frans?

Martin dădu din umeri.

— Aşa a zis băiatul. Mă gândeam că ar fi bine să-l întrebăm pe Kjell. Trebuie oricum să mergem în Uddevalla pentru a intervieva nişte membri ai Prietenilor Suediei,

iar *Bohusläningen* îşi are biroul central acolo. Iar pe drum, putem trece şi pe la Axel.

— Zis şi făcut, replică Paula, ridicându-se.

Douăzeci de minute mai târziu, amândoi se aflau în faţa uşii de la casa fraţilor Frankel.

„Axel pare mai în vârstă decât ultima dată", gândi Paula. Mai costeliv, aproape străveziu, într-un fel. Bărbatul le zâmbi prietenos, în vreme ce-i lăsă înăuntru. Nu-i întrebă cu ce treburi se aflau acolo, ci doar îi conduse pe verandă.

— Aţi făcut progrese? întrebă Axel, aşezându-se. Cu ancheta, vreau să spun, clarifică el de prisos.

Martin îi aruncă o privire Paulei, după care zise:

— Urmărim câteva piste momentan. Cel mai important e că am reuşit să estimăm data morţii fratelui dumneavoastră.

— Ei bine, e un lucru important, spuse Axel zâmbind, cu toate că zâmbetul respectiv nu îi şterse nicidecum mâhnirea sau extenuarea din priviri. Aşadar, când credeţi că s-a întâmplat?

— Pe cincisprezece iunie, a mers în vizită la Viola Pettersson, doamna cu care era... prieten; s-ar părea că atunci a fost văzut în viaţă pentru ultima oară. Pe şaptesprezece iunie, menajera...

— Laila, zise Axel, văzând că Martin se chinuia să-şi amintească numele acesteia.

— Aşa, Laila. A venit aici pe şaptesprezece, pentru a face curăţenie, însă nu i s-a răspuns la uşă, şi nici nu i s-a lăsat cheia, după cum vă stătea în obicei, atunci când nu eraţi acasă.

— Da, Erik era foarte atent să îi lase cheia Lailei. Din câte ştiu, nu a uitat niciodată să o facă. Aşadar, cum nu i-a deschis uşa, iar cheia nu era, atunci...

Axel se cufundă în tăcere şi se şterse la ochi, de parcă ar fi avut vedenii cu fratele său, vedenii pe care preferă să le îndepărteze de îndată.

— Îmi pare atât de rău, zise Paula cu blândeţe, dar trebuie să vă întrebăm unde vă aflaţi între cincisprezece şi şaptesprezece iunie. Vă asigur că e doar o formalitate.

Fluturând din mână, Axel îi alungă tentativa de a-l linişti.

— Nu e nevoie să vă cereţi scuze. Ştiu că vă faceţi doar meseria. Şi, pe deasupra, nu arată statisticile faptul că majoritatea crimelor sunt comise de un membru al familiei?

Martin dădu din cap.

— Adevărat. Însă trebuie să strângem informaţii pentru anchetă şi ne-ar fi de ajutor dacă am putea să vă tăiem de pe lista suspecţilor.

— Desigur. Să-mi iau calendarul.

Axel fu plecat timp de câteva minute. Se întoarse cu un jurnal gros.

— Ia să văd... spuse el, aşezându-se şi frunzărind paginile. Am plecat din Suedia şi am mers direct la Paris pe trei iunie, iar de întors, m-am întors abia când dumneavoastră... aţi fost amabili şi m-aţi aşteptat la aeroport. Dar între cincisprezece şi şaptesprezece... a, am găsit: pe cincisprezece am avut o întâlnire în Bruxelles, pe şaisprezece am mers la Frankfurt, după care m-am întors la sediul central din Paris pe şaptesprezece. Vă pot oferi fotocopii după bilete, dacă doriţi, spuse el, înmânându-i Paulei jurnalul.

Femeia îl studie cu atenţie pe Axel, însă după ce-i aruncă o privire întrebătoare lui Martin, care scutură din cap, ea împinse jurnalul înapoi, de-a lungul mesei.

— Nu, nu cred că va fi nevoie. Vă amintiţi şi altceva referitor la datele cu pricina, ceva care să aibă vreo

însemnătate, în ceea ce-l privea pe Erik? Ceva anume? O convorbire telefonică? Vreun lucru pe care să vi-l fi menţionat?

Axel dădu din cap.

— Nu, îmi pare rău. După cum am spus, fratele meu şi cu mine nu aveam obiceiul de a ne telefona prea des atunci când eu eram plecat în străinătate. Erik m-ar fi sunat doar dacă ardea casa.

Râse, dar apoi tăcu brusc şi se şterse din nou la ochi.

— Aşadar, asta a fost tot? Vă mai pot ajuta şi cu altceva? întrebă el, închizând jurnalul cu grijă.

— De fapt, ar mai fi ceva... zise Martin, privindu-l fix. Am stat azi de vorbă cu un tânăr pe nume Per Ringholm, în legătură cu un act de violenţă. Ne-a spus că v-a spart casa în urmă cu câteva luni. Şi că Erik l-a prins asupra faptului, l-a închis în bibliotecă şi l-a sunat pe tatăl lui, Kjell Ringholm.

— Băiatul lui Frans, zise Axel.

Martin încuviinţă.

— Exact. Şi Per i-a auzit pe Erik şi pe Kjell stabilind să se întâlnească mai târziu. Pare-se că Erik deţinea informaţii care l-ar fi putut interesa pe Kjell. Vă sună cunoscut?

— Nu, deloc, zise Axel, scuturând puternic din cap.

— Dar informaţiile pe care dorea Erik să le transmită mai departe? Aveţi idee ce anume ar fi putut să fie?

Axel rămase tăcut pentru o vreme, ca şi cum ar fi cugetat asupra întrebării. Apoi dădu iar din cap.

— Nu, nu ştiu ce-ar fi putut să fie. Erik a petrecut mult timp studiind perioada premergătoare celui de-al Doilea Război Mondial şi fireşte că a trăit pe propria-i piele efectele nazismului din vremurile respective. Pe de altă

parte, Kjell s-a dedicat scrierii de articole cu privire la renaşterea nazismului în Suedia zilelor noastre. Poate că Erik a găsit cine ştie ce legătură, vreun lucru de interes istoric care să-i ofere lui Kjell material suplimentar. Dar de ce nu-l întrebaţi pe Kjell?

— Suntem în drum spre Uddevalla chiar acum. Însă ce-ar fi să vă dau numărul meu de mobil, în caz că vă amintiţi ceva?

Martin notă numărul pe o bucată de hârtie şi i-o înmână lui Axel, care mai apoi o strecură în jurnal.

Paula şi Martin se întoarseră la maşină, continuându-şi drumul în tăcere. Însă amândoi se gândeau la acelaşi lucru: ce anume scăpau din vedere?

— Nu mai putem amâna. Nu va mai putea să stea acasă pentru multă vreme.

Herman îşi privi fetele cu o disperare atât de mare, încât acestea abia fură în stare să se uite la el.

— Ştim, tată. Procedezi corect. Nu există altă opţiune. Ai avut grijă de mama atât timp cât ai putut, însă acum îţi vor lua alţii locul. Vom găsi un loc excelent pentru ea.

Anna-Greta merse în spatele scaunului, cuprinzându-şi tatăl în braţe. Tresări în momentul în care simţi cât de sfrijit îi era trupul, pe sub cămaşă. Boala mamei lor îl făcea să plătească scump. Poate chiar mai scump decât crezuseră ele. Sau decât fuseseră dispuse să vadă. Se aplecă şi îşi lipi obrazul de-al lui Herman.

— Tată, suntem aici ca să te ajutăm. Birgitta, Margareta şi familiile noastre. Ştii doar că suntem alături de tine. Nu e nevoie să te simţi izolat.

— Fără mama voastră, chiar mă simt izolat. Însă nu avem de ales, replică letargic Herman, ştergându-şi repede

cu mâneca o lacrimă. Cu toate astea, ştiu că e spre binele Brittei. Sunt conştient de asta.

Fiicele făcură schimb de priviri pe deasupra capului său. Herman şi Britta fuseseră nucleul vieţilor tuturor, punctul de sprijin pe care se putuseră baza întotdeauna. În clipele acelea, se năruia însăşi piatra de temelie a existenţei lor, făcându-i să se agaţe unul de celălalt, în căutarea echilibrului. Era înfricoşător să îşi privească mama veştejindu-se, pălind din ce în ce mai tare, ajungând într-un final să pară mai măruntă decât ele. Sosise momentul de a interveni şi de a-şi asuma rolurile de adulţi, luând asupra lor povara celor pe care, de-a lungul întregii lor copilării şi adolescenţe, îi consideraseră infailibili, indestructibili. Fireşte că încetaseră de mult timp să îşi privească părinţii ca pe nişte zei atotştiutori, însă chiar şi-aşa, era dureros să îi vadă pe Britta şi pe Herman stingându-se.

Anna-Greta mai îmbrăţişă puţin silueta costelivă a tatălui său, apoi se aşeză din nou la masa din bucătărie.

— Se descurcă atâta timp cât eşti tu aici? întrebă îngrijorată Margareta. Să fug până la ea, să verific?

— Tocmai adormise când am plecat, zise Herman. Însă de obicei nu doarme mai mult de-o oră, aşa că ar fi bine să mă întorc acasă.

Istovit, el se ridică în picioare.

— Ce-ar fi să mergem acolo şi să stăm cu ea câteva ore? Iar tu te poţi odihni, zise Birgitta. S-ar putea întinde în camera de oaspeţi, nu? o întrebă pe Margareta, având în vedere că se întâlniseră acasă la aceasta pentru a discuta despre mama lor.

— Excelentă idee, zise Margareta, scuturând energic din cap. Du-te şi odihneşte-te pentru o vreme, iar noi vom merge să stăm cu mama.

— Mulţumesc, fetelor, spuse Herman, îndreptându-se către hol. Însă eu şi mama voastră ne-am îngrijit reciproc timp de peste cincizeci de ani şi aş vrea să o fac în continuare, în puţinul timp care ne-a mai rămas. Odată instalată la sanatoriu, atunci...

Nu îşi termină fraza; în schimb, ţâşni degrabă pe uşă, înainte ca fiicele să-i poată vedea lacrimile.

Britta zâmbi în somn. Momentele de luciditate pe care mintea sa i le refuza atunci când era trează deveneau din ce în ce mai frecvente în timpul somnului. În clipele respective, ea vedea totul în clar. Câteva dintre amintiri nu erau bine-venite, însă pătrundeau oricum, cu forţa. Amintiri precum sunetul făcut de cureaua tatălui său, atunci când plesnea un dos golaş de copil. Sau imaginea obrajilor înlăcrimaţi ai mamei. Sau odăile înghesuite ale căsuţei din deal, unde răsunau ţipetele stridente ale unui copilaş, făcând-o pe Britta să îşi ţină mâinile peste urechi şi să zbiere, la rându-i. Însă existau şi lucruri mai plăcute printre amintirile ei. Verile în care se jucase fericită, alergând peste pietrele încălzite de soare. Elsy într-una din rochiile înflorate, pe care mama ei i le lucrase de mână. Erik în pantalonii lui scurţi, cu acea expresie solemnă. Frans, cu părul său blond, cârlionţat. Îşi dorise dintotdeauna să-şi treacă mâna prin buclele sale, chiar şi pe vremea când erau atât de tineri, încât nu părea să existe o diferenţă semnificativă între băieţi şi fete.

În timp ce dormea, o voce se strecură cu forţa în amintirile sale. O voce cum nu se putea de cunoscută. Îi vorbise din ce în ce mai des în ultima vreme. Nu îi dăduse pace, indiferent că era trează, adormită sau învăluită în ceaţă. Vocea care străpungea totul şi râvnea totul

insista în a pătrunde în lumea ei. Vocea care îi refuzase alinarea nu îi îngăduia să uite. Vocea pe care nu credea să o mai audă vreodată. Însă ea era acolo. Atât de stranie. Şi atât de groaznică.

Mişcă din cap, într-o parte şi-n alta, încercând să înlăture vocea şi amintirile ce-i tulburau odihna. Într-un final, izbuti. Dinaintea sa reveniră amintiri plăcute. Întâia oară când l-a zărit pe Herman. Clipa în care a ştiut că ei doi aveau să îşi petreacă restul vieţii împreună. Nunta lor, paşii pe care îi făcuse către altar, beată de fericire, îmbrăcată în rochia sa albă. Durerile naşterii, iar apoi, dragostea simţită la venirea pe lume a Annei-Greta. Şi a Birgittei, şi a Margaretei, pe care le iubea la fel de mult. Herman îngrijindu-se de copii, făcând-o din dragoste, nu din datorie sau obligaţie. Britta zâmbi. Pleoapele i se zbătură. Acolo dorea să rămână. Acolo, cu toate acele amintiri. Dacă ar fi trebuit să aleagă una singură, care să-i umple memoria, pentru tot restul vieţii, aceea ar fi fost imaginea lui Herman, făcându-i baie în cădiţă celei mai mici dintre fete. Fredonând, el îi ţinuse cu grijă capul micuţ. Cu o blândeţe infinită, îi ştersese trupşorul durduliu cu un burete de baie, privind-o drept în ochi, în timp ce aceasta îi urmărise fiecare mişcare. Britta se văzu stând la uşă, cercetându-i, fără a atrage atenţia soţului său. Chiar dacă ar fi dat totul uitării, s-ar fi zbătut să păstreze acea amintire. Herman şi Margareta, el ţinându-i căpşorul cu mâna. Tandreţea şi devotamentul.

Un sunet o trezi din visare. Voia să se întoarcă înapoi. Înapoi la sunetul apei împroşcând, în vreme ce Herman înmuia buretele în cadă. La sunetul gânguritului vocios al Margaretei, când apa călduţă stropea în jurul ei. Însă un alt sunet o forţă pe Britta să revină mai aproape

de suprafaţă. Mai aproape de negura pe care voia să o evite cu orice preţ. Trezirea însemna riscul de a fi învăluită într-o pâclă cenuşie, nedesluşită, care punea stăpânire pe mintea ei şi care începuse a-i absorbi din ce în ce mai mult timp amintirile.

Într-un final, deschise ochii, şovăind. Cineva se aplecase înspre ea şi o privea. Britta zâmbi. Poate că încă nu era complet trează. Poate că ar fi reuşit să mai ţină la distanţă negura, cu ajutorul amintirilor ce o vizitau în somn.

— Tu eşti? întrebă femeia, privind ţintă către persoana ce se apleca deasupra ei.

Îşi simţi trupul molatic şi apăsat de somnul care încă nu o părăsise pe de-a-ntregul. Nu avu puterea de a se mişca. Pentru o clipă, amândoi rămaseră tăcuţi. Nu erau prea multe de spus. După care, un sentiment puternic pătrunse cu forţa în mintea Brittei. Amintiri ieşiră la suprafaţă. Sentimente care fuseseră uitate scânteiară în momentele respective, trezindu-se la viaţă. Apoi femeia se simţi cuprinsă de teroare. De groaza căreia i se sustrăsese datorită pierderii treptate a memoriei. În clipele acelea, văzu Moartea stându-i alături, în pat, iar întreaga sa fiinţă protestă, nevrând să-şi părăsească viaţa şi tot ce îi aparţinuse. Apucă strâns cearşaful cu mâinile, însă buzele ei uscate reuşiră doar să scoată câteva sunete guturale. Trupul îi fu cuprins de teroare, făcând-o să-şi mişte brusc capul, dintr-o parte în alta. Cu disperare, femeia încercă să-şi transmită gândurile către Herman, ca şi cum acesta ar fi putut-o auzi. Ştia însă că era în van. Moartea venise la ea, curând securea avea să coboare, şi nimeni nu ar fi putut-o ajuta. Avea să moară singură, în patul său. Fără Herman. Fără fete. Fără să-şi ia rămas-bun. În clipa aceea, negura se risipi, iar gândurile îi deveniră clare, cum nu mai

fuseseră de multă vreme. Cu teama gonindu-i în piept, ca o fiară sălbatică, Britta reuşi într-un final să inspire adânc şi să scoată un ţipăt. Moartea nu se clinti. Continuă doar să o privească stând întinsă în pat. O privea ţintă şi zâmbea. Nu era un zâmbet ostil, însă asta făcea lucrurile şi mai înspăimântătoare.

Apoi Moartea se aplecă şi luă perna de pe partea de pat a lui Herman. Îngrozită, Britta văzu silueta albă apropiindu-se. Negura cea din urmă.

Trupul său protestă pentru un moment, panicat din cauza lipsei de aer. Încercă să inspire, să tragă oxigen în plămâni. Mâinile femeii dădură drumul cearşafului şi se agitară frenetic în aer. Întâmpinară rezistenţă, întâmpinară un strat de piele. Sfâşiară şi zgâriară, luptându-se pentru a mai trăi încă o secundă.

Apoi totul se cufundă în beznă.

Grini, în apropiere de Oslo, 1944

— Trezirea! răsună în cazarmă vocea gardianului. Alinierea la inspecţie, cinci minute.

Axel îşi deschise cu greu ochii. Pentru o clipă, fu complet dezorientat. Era întuneric în cazarmă; fiind atât de devreme, lumina aproape că nu pătrundea înăuntru. Însă chiar şi-aşa, era o îmbunătăţire faţă de celula în care stătuse izolat în primele luni. Prefera înghesuiala şi duhoarea cazarmei în locul lungilor zile de singurătate. Auzise că erau 3 500 de prizonieri în Grini. Faptul nu îl surprindea. Încotro se uita, vedea bărbaţi, cu toţii având pe chip aceeaşi expresie resemnată, pe care el o presupuse a fi asemănătoare cu a sa.

Se ridică din pat şi se frecă la ochi, pentru a alunga somnul. Ordinele de a se alinia pentru inspecţie erau emise de câteva ori pe zi, cum aveau chef gardienii, şi vai de cel care nu se mişca destul de repede. În ziua respectivă însă, îi era tare greu să se scoale din pat. Se visase în Fjällbacka. Stând pe Veddeberget, privind apa şi pescăruşii care ţipau strident, în vreme ce zburau de jur împrejurul catargelor. De fapt, era un sunet destul de urât, însă cumva devenise parte din sufletul orăşelului. În vis, el îşi amintise cum îl învăluia calda şi blânda adiere vărătică. Şi mirosul algelor,

purtat de vânt, până sus de tot, în vârful dealului, unde el îl inspira cu lăcomie.

Însă realitatea era mult prea crudă şi rece pentru ca el să poată rămâne agăţat de visul său. În schimb, băiatul simţi pe piele ţesătura aspră a păturii şi o aruncă la o parte, trecându-şi picioarele de-o parte a patului şubred. Foamea îl măcina. Fireşte că li se dădea mâncare, însă nu destul şi nu îndeajuns de des.

— E vremea să ieşiţi, zise tânărul gardian, plimbându-se printre prizonieri.

Se opri în faţa lui Axel.

— E frig azi, spuse el pe un ton prietenos.

Axel evită să-l privească. Era acelaşi băiat care fusese de gardă la venirea lui acolo, şi pe care îl considerase mai prietenos decât restul. Lucru ce se dovedise adevărat. Nu îl văzuse niciodată abuzând sau denigrând pe cineva, aşa cum făceau mai toţi ceilalţi gardieni. Însă lunile pe care Axel le petrecuse la închisoare trasaseră un hotar limpede între ei doi. Prizonier şi gardian. Erau două entităţi bine delimitate. Duceau vieţi atât de diferite, încât el abia dacă se putea uita înspre gardieni, atunci când aceştia îi treceau prin faţa ochilor. Uniforma Gărzii Norvegiene purtată de Axel indica apartenenţa acestuia la o clasă umană inferioară. Aflase de la ceilalţi prizonieri că uniforma fusese adoptată în 1941, în urma încercării de evadare a unui deţinut. Axel îşi pusese întrebarea cum de bărbatul găsise puterea de a face aşa ceva. Personal, se simţea nepăsător, secătuit de întreaga sa energie, ca urmare a combinaţiei dintre munca grea, hrana insuficientă, somnul puţin şi neliniştea stârnită de gândul la cei rămaşi acasă. Lucruri la care se mai adăuga şi suferinţa nemăsurată.

— Ar fi bine să te grăbeşti, zise tânărul gardian, dându-i brânci.

Axel făcu precum i se spuse şi dădu zor spre cazarmă. Consecinţele erau dure pentru oricine întârzia la inspecţia de dimineaţă. În timp ce coborî pe scările ce duceau în curte, se împiedică brusc. Îşi simţi piciorul alunecându-i pe treaptă şi căzu înainte, plonjând spre gardianul aflat în faţa sa. Dădu din braţe pentru a-şi recăpăta echilibrul, dar în loc ca acestea să se zbată în aer, mâinile-i atinseră uniforma şi trupul gardianului. Cu o bufnitură puternică, Axel ateriză în spinarea bărbatului, iar impactul îi tăie răsuflarea. Pentru început, domni tăcerea. Apoi simţi pe cineva săltându-l înapoi în picioare.

— Te-a atacat, rosti gardianul care îl apucase zdravăn.

Îl chema Jensen şi era unul dintre cei mai neînduplecaţi paznici.

— Nu cred că... zise tânărul gardian, ridicându-se nehotărât şi scuturându-şi uniforma de praf.

— Am zis că te-a atacat!

Chipul lui Jensen era roşu ca racul. Bărbatul profita de orice ocazie pentru a-i abuza pe cei aflaţi la cheremul său. De câte ori mergea prin lagăr, mulţimile se despărţeau precum Marea Roşie dinaintea lui Moise.

— Nu, el...

— L-am văzut eu! strigă paznicul mai în vârstă, făcând un pas înainte. Îl înveţi tu minte sau o fac eu?

— Dar el...

Gardianul, care nu era decât un biet copil, îi aruncă o privire disperată lui Axel, apoi se întoarse către colegul său.

Axel privi scena cu indiferenţă. Încetase demult să mai reacţioneze şi să mai simtă. Ce trebuia să se întâmple se întâmpla. Cei care se împotriveau destinului erau sortiţi pieirii.

— În regulă, atunci, o să...

Gardianul în vârstă merse către Axel, ridicându-şi carabina.

— Nu! Mă ocup eu! E treaba mea, zise băiatul, palid la faţă, intervenind între cei doi.

Îl privi în ochi pe Axel, aproape implorându-i iertarea. Apoi ridică mâna şi îl pălmui.

— Asta se vrea a fi pedeapsă? zbieră Jensen, răguşit.

Între timp se adunase un grup de curioşi, iar câţiva gardieni începură să râdă, aşteptând nerăbdători. Era bine-venit orice lucru care spărgea monotonia rutinei zilnice din închisoare.

— Loveşte-l mai tare! strigă Jensen, şi mai roşu la faţă.

Tânărul gardian se uită din nou spre Axel, care încă refuza să-l privească în ochi. Apoi încleştă pumnul, îşi luă avânt şi îl pocni pe Axel în falcă. Acesta îşi dădu capul pe spate, dar rămase în picioare.

— Mai tare!

În clipa aceea li se alăturară şi alţi gardieni, iar fruntea băiatului sclipi de sudoare. Nu mai încercă să-l privească pe Axel. Se aplecă şi îşi luă carabina de pe jos, ridicând-o în aer şi pregătind o lovitură.

Axel se întoarse din reflex, aşa că primi izbitura peste urechea stângă. Simţi ca şi cum ceva s-ar fi spintecat înăuntrul lui, iar durerea fu de nedescris. Următoarea lovitură o căpătă în faţă. După aceea, nu îşi aminti decât foarte puţin. Nu îi mai rămase decât suferinţa.

Capitolul 12

Nu exista niciun semn pe uşă care să indice faptul că incinta respectivă era ocupată de Prietenii Suediei. Doar o bucată de hârtie, deasupra cutiei de scrisori, cu textul „Exclus petiţii" şi cu numele „Svensson". Martin şi Paula primiseră adresa de la colegii lor din Uddevalla, care ţineau sub observaţie activitatea organizaţiei.

Nu telefonaseră în prealabil. În schimb, merseseră la risc, în ideea că aveau să găsească pe cineva acolo, în timpul programului. Martin apăsă butonul soneriei. Înăuntru se auzi un zgomot strident, dar pentru început nu se petrecu nimic. Tocmai se pregătea să apese iar pe sonerie, când uşa se deschise.

— Da?

Un bărbat în jurul vârstei de treizeci de ani le aruncă o privire întrebătoare, apoi se încruntă la vederea uniformelor. Brazda de pe chip i se adânci când o observă pe Paula. Timp de câteva secunde, el o măsură din cap până-n picioare, făcând-o să-şi dorească să-i tragă un şut zdravăn în vintre.

— Aşadar. Cu ce pot fi azi de folos guvernului? întrebă el, dispreţuitor.

— Am dori să stăm de vorbă cu cineva de la Prietenii Suediei. Am venit unde trebuie?

— Sigur. Intraţi.

Bărbatul, un blond înalt şi bine făcut, genul musculos, se dădu la o parte şi le făcu loc.

— Martin Molin. Iar aceasta e Paula Morales. Suntem de la poliţia din Tanumshede.

— Nu zău? Aţi făcut ceva drum, zise bărbatul, conducându-i spre un birou micuţ. Numele meu e Peter Lindgren.

Se aşeză la birou şi le făcu semn către două scaune pentru vizitatori.

Martin îşi notă numele. Intenţiona să-l caute pe Lindgren în baza lor de date, imediat cum aveau să ajungă înapoi la secţie. Ceva îi spunea că bărbatul aflat dinaintea lor avea un şir lung de arestări.

— Aşadar, ce doriţi?

Peter se lăsă pe spate, încleştându-şi mâinile în poală.

— Anchetăm uciderea unui bărbat pe nume Erik Frankel. Vă sună cunoscut?

Paula se sili să-i vorbească pe un ton calm. Bărbaţii de genul acela îi dădeau fiori. Fără îndoială că Peter Lindgren avea aceleaşi sentimente faţă de oamenii ca ea.

— Ar trebui? răspunse el, uitându-se la Martin.

— Da, ar trebui, zise acesta. Organizaţia dumneavoastră a avut ceva... contacte cu el. I-aţi trimis câteva ameninţări. Însă nu-mi imaginez că ştiţi ceva cu privire la asta, nu? zise Martin, cu sarcasm.

Peter Lindgren dădu din cap.

— Nu, nu-mi sună cunoscut. Aveţi dovezi cu privire la aceste... ameninţări? întrebă el, zâmbind.

Martin avu senzaţia că bărbatul îl inspecta pe toate feţele. După o scurtă pauză, el spuse:

— Momentan e irelevant ceea ce avem sau nu avem. Ştim că organizaţia voastră l-a ameninţat pe Erik Frankel. Şi mai ştim că unul dintre membrii voştri, Frans Ringholm, cunoştea victima şi a prevenit-o în legătură cu aceste ameninţări.

— Nu l-aş lua prea în serios pe Frans, zise Peter, cu o scânteiere periculoasă în priviri. Se bucură de un respect considerabil în cadrul... organizaţiei noastre, dar înaintează în vârstă şi, ei bine... trăim în alte vremuri, lucrurile s-au schimbat, iar oamenii precum Frans nu înţeleg întotdeauna regulile noi ale jocului.

— Însă cineva ca dumitale înţelege? zise Martin.

Peter ridică brusc mâinile în aer.

— E important să ştii când să respecţi regulile şi când să le încalci. Pe termen lung, contează să facem ceea ce serveşte cauzei noastre.

— Iar cauza voastră în momentul de faţă ar fi... care anume?

Paula îşi dădu seama cât de ostilă păruse, lucru pe care-l confirmă şi privirea de avertizare venită din partea lui Martin.

— O societate mai bună, zise Peter, calm. Oamenii care au condus ţara asta n-au făcut o treabă strălucită. Au permis... forţelor străine să ocupe prea mult loc. Au permis ca tot ce e suedez şi pur să fie împins în afară.

Îi aruncă o privire beligerantă Paulei, care înghiţi în sec de mai multe ori, pentru a nu reacţiona. Nu era nici locul, nici timpul potrivit. În plus, era cum nu se putea de conştientă că bărbatul o întărâta.

— Însă toate astea se vor schimba. Poporul suedez a devenit din ce în ce mai conştient că vom ajunge pe fundul prăpastiei dacă vom continua aşa, dacă le vom permite celor aflaţi la putere să dărâme în continuare ceea ce au clădit strămoşii noştri. Organizaţia noastră poate oferi o societate mai bună.

— Şi, teoretic vorbind, în ce fel ar reprezenta un profesor de istorie, bătrân şi pensionar, o ameninţare pentru... societatea mai bună?

— Teoretic vorbind — zise Peter, încleştându-şi din nou mâinile în poală — teoretic vorbind, bineînţeles că nu ar reprezenta vreo ameninţare adevărată. Însă a contribuit la răspândirea unei imagini false, o imagine pe care victorioşii războiului s-au luptat din greu să o promoveze. Fireşte că aşa ceva nu poate fi tolerat. Teoretic vorbind.

Martin era pe cale să-i răspundă, însă bărbatul nu păru să fi terminat.

— Toate imaginile, toate relatările din lagărele de concentrare şi alte locuri similare sunt pure născociri, minciuni exagerate care mai apoi au fost modelate drept adevăruri. Şi ştiţi de ce? Pentru a suprima complet mesajul original, mesajul corect. Istoria este scrisă de învingători, iar aceştia au ales să scufunde adevărul în sânge, să distorsioneze imaginea pe care o vedea lumea, pentru ca nimeni să nu îndrăznească să se întrebe dacă a câştigat cine trebuia. Iar Erik Frankel făcea parte din acea mişcare de suprimare, din acea propagandă. Motiv pentru care — ipotetic vorbind — Erik Frankel stătea în calea societăţii pe care noi dorim să o creăm.

— Şi cu toate acestea, din câte ştiţi, organizaţia dumneavoastră nu l-a ameninţat niciodată?

Martin îl studie cu atenţie. Ştia deja care avea să fie răspunsul.

— Nu, nu am făcut-o. Noi funcţionăm conform legilor unei democraţii. Buletine de vot. Manifeste electorale. Dobândirea puterii prin intermediul voturilor. Din punctul nostru de vedere, orice altceva este de neconceput.

Îi aruncă o privire Paulei, care stătea cu mâinile strâns încleştate în poală. Îşi imagina soldaţii care veniseră să-l ia pe tatăl său. Avuseseră în ochi aceeaşi privire.

— Ei bine, nu vă mai deranjăm acum, zise Martin, ridicându-se în picioare. Poliţia din Uddevalla ne-a dat numele celorlalţi membri ai consiliului, aşa că vom sta, firește, de vorbă şi cu ei în legătură cu asta.

Peter se ridică şi dădu din cap.

— Bineînţeles. Dar nimeni nu vă va spune altceva. În ceea ce-l priveşte pe Frans... ei bine, eu n-aş acorda prea multă atenţie unui bătrân care trăieşte în trecut.

Ericăi îi venea greu să se concentreze asupra scrisului. Îi tot stăteau în cale gânduri legate de mama sa. Scoase mormanul de articole şi îl puse deasupra pe cel cu fotografia. Era atât de frustrant să privească acele chipuri, fără însă a putea primi vreun răspuns. Se aplecă, îşi apropie faţa de poză şi studie îndeaproape cele cinci persoane, rând pe rând.

Mai întâi, Erik Frankel. O figură serioasă, privind înspre obiectivul aparatului. O postură ţeapănă. Îl învăluia un aer de tristeţe şi, fără a şti dacă avea sau nu dreptate, ea trase concluzia că întemniţarea fratelui său fusese cea care îşi pusese amprenta asupra lui Erik. Însă bărbatul avusese aceeaşi aură solemnă şi mâhnită şi când se întâlniseră în luna iunie, în legătură cu medalia.

Erica îşi mută privirea asupra persoanei aflate lângă Erik. Frans Ringholm. Era chipeş. Tare chipeş. Păr blond, cârlionţat, un pic cam lung, pesemne spre necazul părinţilor săi. Un zâmbet larg şi fermecător pentru camera foto. Avea braţele aşezate nonşalant în jurul celor ce-i stăteau de-o parte şi de cealaltă. Niciunul dintre aceştia nu părea încântat.

Erica studie persoana din dreapta lui Frans. Mama ei, Elsy Moström. Expresia acesteia era cu siguranţă mult mai blândă faţă de ce îşi amintea Erica să fi văzut de-a lungul timpului. Însă zâmbetul îi era uşor crispat, semn că nu prea agrea braţul pe care Frans i-l pusese în jurul umărului. Erica nu putu să nu cadă pe gânduri atunci când îşi văzu mama arătând aşa de drăgălaşă. Elsy pe care o ştiuse ea fusese rece şi inabordabilă. În fotografie nu apărea nicio urmă a laturii respective. Erica atinse încetişor chipul mamei sale. Cât de diferit s-ar fi petrecut totul dacă ar fi fost precum fata din poză. Ce se întâmplase cu ea? Ce anume o văduvise de întreaga sa blândeţe? Ce anume făcuse ca indiferenţa să ia locul privirii visătoare? De ce nu fusese în stare să-şi ducă în jurul fiicelor sale, într-o strânsă îmbrăţişare, acele braţe delicate, ce se vedeau pe sub mânecile scurte ale rochiei înflorate?

Erica trecu la următoarea persoană din fotografie. Britta nu privea spre aparatul foto. În schimb, se întorsese pentru a se uita la Elsy. Ori la Frans. Era imposibil să-şi dea seama. Erica se întinse în căutarea lupei de pe birou. O aşeză deasupra chipului Brittei şi se uită cu ochii mijiţi, pentru a face imaginea cât mai clară posibil, însă chiar şi-aşa, nu îşi putu da seama. Britta era încruntată, iar maxilarul său avea o notă de duritate şi

neclintire. Iar ochii... Erica era aproape sigură. Britta privea spre unul dintre ei — Elsy ori Frans — sau poate că spre amândoi.

Ultima persoană din fotografie. Cam de aceeaşi vârstă cu ceilalţi. De asemenea, blond şi cârlionţat, ca Frans, dar cu părul mai scurt. Înalt şi destul de zvelt, cu o expresie gânditoare pe chip. Nici fericită, dar nici tristă. Gânditoare, acela era cuvântul cel mai potrivit prin care Erica i-ar fi descris înfăţişarea.

Citi din nou articolul. Hans Olavsen era un partizan din Norvegia care fugise din ţara sa la bordul unui pescador numit *Elfrida*, ce îşi avea baza în Fjällbacka. Fusese adăpostit de căpitanul vasului, Elof Moström. Conform reporterului care scrisese articolul, Hans sărbătorea în clipele acelea sfârşitul războiului, alături de prietenii săi din Fjällbacka.

Erica puse articolul înapoi în vârful maldărului. Instinctul îi spunea că exista ceva în dinamica grupului de tineri, ceva care... Nu reuşea să pună punctul pe „i". Singurul lucru pe care îl ştia în mod cert era că dezlegarea misterului mamei sale depindea de o cunoaştere adâncă a relaţiilor dintre acei prieteni, incluzându-l poate şi pe partizanul norvegian, Hans Olavsen. Şi nu existau decât două persoane pe care le-ar fi putut întreba: Axel Frankel şi Britta Johansson.

Chiar nu dorea să se întoarcă şi să o deranjeze pe acea bătrână tulburată, însă cum altfel să descopere adevărul din spatele acelei priviri mânioase? Poate că soţul Brittei ar fi înţeles dacă Erica i-ar fi putut explica motivul pentru care avea nevoie să discute cu soţia lui. A doua zi, hotărî ea. A doua zi, avea să apuce taurul de coarne şi să se ducă înapoi.

Era sigură că ar fi găsit răspunsurile de care avea nevoie, dacă ar fi putut-o prinde pe Britta într-un moment mai lucid.

Fjällbacka, 1944

Războiul îşi pusese amprenta asupra lui Elof Moström. Toate acele călătorii, străbătând apa care încetase a-i mai fi prietenă, devenindu-i inamică. Întotdeauna iubise marea din Bohuslän. Îi iubise unduirea, mirosul, sunetul când îşi spărgea valurile de prora vasului. Însă de când începuse războiul, prietenia dintre el şi mare se schimbase. Marea devenise ostilă. Dincolo de suprafaţă, ea tăinuia pericole, mine care puteau exploda dintr-o clipă într-alta, aruncându-i în aer pe el şi pe întregul său echipaj. Şi nici nemţii care patrulau prin zonă nu erau cu mult mai grozavi. Niciodată nu ştia ce puneau la cale. Furtuni, bancuri de nisip — acelea erau lucruri cu care se obişnuiseră să aibă de-a face, lucruri pe care le puteau aborda, având în spatele lor generaţii întregi de experienţă. Iar dacă uneori natura îi învingea, situaţia era acceptată cu calm şi sânge rece.

Acea nestatornicie nouă era mult mai rea. Dacă supravieţuiau traversării, existau apoi alte primejdii care-i pândeau în clipa ancorării, când trebuiau să-şi coboare încărcătura. De fiecare dată când acosta în port, îşi amintea cum îl pierduseră pe Axel Frankel în faţa nemţilor. Privi înspre orizont, îngăduindu-şi câteva momente în care mintea să-i zboare la

tânărul pierdut. Atât de curajos. Aparent de neînfrânt. Iar în clipele acelea, nimeni nu ştia nimic de el. Îi trecuseră pe la urechi zvonuri cum că l-ar fi dus la Grini, însă nu ştia dacă era adevărat. Şi chiar dacă ar fi fost, nu avea cum să ştie dacă se mai afla acolo. Auzise că prizonierii începuseră să fie trimişi în Germania. Poate că băiatul era acolo. Sau poate că nu mai era în viaţă. Trecuseră şase luni de când îl luaseră nemţii, şi în tot acel timp nu se auzise nimic de el. Aşadar, era greu să nu pună răul în faţă. Căpitanul oftă adânc. Din când în când, se mai întâlnea cu părinţii băiatului, domnul şi doamna Frankel. Însă niciodată nu îndrăznea să dea ochii cu ei. Traversa pe celălalt trotuar şi trecea în grabă, ferindu-şi privirea. Simţea că trebuia să fi putut acţiona cumva. Însă cum? Poate că ar fi trebuit să refuze din start să-l ia cu el pe băiat.

Îl durea sufletul ori de câte ori îl vedea pe fratele lui Axel. Acel băieţel serios, pe nume Erik. Nu că ar fi fost vreodată prea guraliv, însă de când dispăruse fratele său, el devenise şi mai tăcut. Elof se gândise să stea de vorbă cu Elsy. Nu agrea faptul că îşi petrecea atât de mult timp cu Erik şi băiatul celălalt, Frans. Nu că ar fi avut ceva împotriva lui Erik. Cu Frans, în schimb, era o cu totul altă poveste. „Huligan" era cuvântul ce-i venea în minte atunci când încerca să-l descrie pe băiat. Însă niciunul dintre ei nu reprezenta o companie adecvată pentru Elsy. Familia Moström pur şi simplu nu se afla pe aceeaşi treaptă socială cu familiile Frankel şi Ringholm. La fel de bine, s-ar fi putut naşte pe o planetă diferită, şi nimic bun n-ar fi ieşit vreodată din intersectarea celor două lumi ale lor. Poate că era în regulă pe vremea când, copii fiind, jucau „leapşa" ori „ţară, ţară, vrem ostaşi". Însă ei crescuseră. Şi nimic bun nu avea să iasă din asta.

Hilma îi atrăsese atenţia de nenumărate ori. Îl rugase să stea de vorbă cu fata. Însă până atunci, nu îl lăsase inima să

o facă. Războiul îngreunase totul. Prietenii erau cam singurul lux rămas tinerilor, şi cum ar fi putut el să o priveze pe Elsy de prietenii săi? Însă mai devreme sau mai târziu, avea să fie nevoit să o facă. În definitiv, băieţii rămâneau băieţi. Jocurile de „leapşa" sau „ţară, ţară, vrem ostaşi" aveau în curând să se transforme în dezmierdări tainice. Ştia asta din proprie experienţă. Şi el fusese cândva tânăr, cu toate că vremurile respective îi păreau foarte îndepărtate. Sosise timpul ca lumile acelea două să se despartă încă o dată; aşa stăteau lucrurile, şi aşa aveau să stea întotdeauna. Era imposibil să le schimbe ordinea firească.

— Căpitane! Ar fi bine să aruncaţi o privire.

Tresărind, Elof se întoarse către cel care îi întrerupsese gândurile. Unul dintre membrii echipajului îi făcea insistent semn să se apropie. Elof se încruntă mirat, după care i se alătură. Se aflau în ape libere şi mai aveau încă vreo câteva ore până să ajungă în portul Fjällbacka.

— Avem un pasager clandestin, zise Calle Ingvarsson, arătând spre cală.

În spatele sacilor de încărcătură stătea ghemuit un băiat. În momentele acelea, se strecură afară din ascunzătoarea sa.

— L-am descoperit când am auzit un sunet venind de-acolo, dinăuntru. Tuşea atât de tare, încât mă mir că nu l-am auzit de pe punte, zise Calle, aruncându-şi în gură nişel tabac.

Se schimonosi. Tabacul disponibil pe timp de război era un slab substitut al produsului adevărat.

— Cine eşti? Şi ce cauţi pe vasul meu? se răsti Elof.

Îi trecu prin minte să cheme întăriri din echipajul aflat pe punte.

— Numele meu e Hans Olavsen şi am urcat la bord în Kristiansand, zise tânărul, într-o norvegiană melodioasă.

Se ridică şi întinse mâna. După un moment de ezitare, Elof dădu noroc cu el. Băiatul îl privi în ochi şi spuse:

— Speram să merg în Suedia cu voi. Nemţii au... ei bine, să zicem că dacă ţin la viaţa mea, nu mai pot rămâne pe tărâm norvegian.

Elof rămase tăcut vreme îndelungată, gândindu-se la cele spuse de băiat. Nu îi plăcea să fie pus în faţa unor asemenea vicleşuguri. Însă, pe de altă parte, ce opţiune ar fi avut băiatul? Nu era ca şi cum s-ar fi putut apropia de barcă în plină zi, sub privirile nemţilor care patrulau în port, pentru a cere să fie transportat în Suedia.

— De unde eşti de loc? întrebă el, într-un final, măsurându-l din cap până-n picioare.

— Oslo.

— Şi ce-ai făcut de îţi e cu neputinţă să rămâi în Norvegia?

— Oamenii nu vorbesc despre lucrurile pe care au fost nevoiţi să le facă pe timp de război, spuse Hans, în vreme ce o umbră îi întunecă pentru moment chipul. Să zicem că mişcarea partizană nu mai are nevoie de mine.

„Pesemne c-a ajutat oameni să treacă graniţa", gândi Elof. Era o ocupaţie primejdioasă şi, odată ce nemţii te aveau în vizor, era înţelept să fugi cât se mai putea. Elof simţi cum se înduplecă. Îşi aminti de Axel, care făcuse călătoria spre Norvegia de atâtea ori, fără a se gândi vreodată la propria-i siguranţă. Şi plătise scump. Să fie acel băiat mai prejos decât fiul de nouăsprezece ani al doctorului? Se hotărî pe loc.

— În regulă, te luăm cu noi. Ne îndreptăm spre Fjällbacka. Ai mâncat ceva?

Hans dădu din cap şi înghiţi în sec.

— Nu. Nimic, de alaltăieri. Călătoria din Oslo a fost... dificilă. Nu am putut folosi o rută directă, zise el, cu privirea plecată.

— Calle, adu-i băiatului nişte mâncare. Eu trebuie să mă întorc pe punte — e de datoria mea să mă asigur că ajungem acasă întregi, ceea ce înseamnă să navighez în jurul nenorocitelor de mine pe care nemţii insistă să le împrăştie peste tot pe căile navigabile, explică el şi începu să urce pe scară, către tambuchiul de acces.

Când se uită în urma sa, întâlni privirea băiatului. Compasiunea pe care o simţi îl luă prin surprindere. Câţi ani să fi avut? Nu mai mult de optsprezece. Cu toate acestea, Elof îi citi în priviri atât de multe lucruri care nu îşi aveau locul acolo. Tinereţe şi inocenţă pierdute. Fără nicio îndoială, războiul făcuse multe victime. Şi nu era vorba doar de cele care pieriseră.

Capitolul 13

Gösta se simţi oarecum vinovat. Dacă şi-ar fi făcut slujba cum trebuia, poate că Mattias n-ar fi ajuns în spital. Posibil să nu fi contat, însă ar fi putut afla că Per le spărsese casa fraţilor Frankel, cu câteva săptămâni înaintea băieţilor, fapt care ar fi schimbat cursul evenimentelor. Când îl vizitase pe Adam pentru a-i lua amprentele, băiatul chiar îi spusese de cineva de la şcoală, care pomenise de lucrurile grozave aflate în casa Frankel. Deci asta nu-i dăduse pace lui Gösta. De-ar fi fost mai atent! Mai precaut. Pe scurt, de şi-ar fi făcut slujba cum trebuia. Bărbatul oftă. Acel suspin pe care Gösta îl perfecţionase după mulţi ani de practică. Sosise vremea să îndrepte lucrurile pe cât putea de bine.

Se duse în garaj şi luă ultimul vehicul de poliţie rămas. Martin şi Paula îl luaseră pe celălalt pentru a merge în Uddevalla. Patruzeci de minute mai târziu, el parcă în faţa spitalului Strömstad. Recepţionera îl informă că starea lui Mattias e stabilă, după care îi spuse cum să găsească salonul pacientului.

Gösta inspiră adânc înainte de-a intra. Fără îndoială că alături de băiat aveau să fie membri ai familiei. Lui

Gösta nu îi plăcea să cunoască rudele. Era mereu tulburător, îngreunându-i astfel concentrarea asupra sarcinii pe care o avea de îndeplinit. Însă uneori chiar îşi surprinsese atât colegii, cât şi pe el însuşi, prin sensibilitatea dovedită atunci când stătuse de vorbă cu oameni aflaţi în situaţii traumatizante. Dacă ar fi avut energie şi voinţă, poate că ar fi reuşit să-şi folosească talentul în cadrul meseriei, lucru care i-ar fi fost de ajutor. În schimb, aptitudinile respective abia dacă îşi făceau apariţia, ele nefiind întocmai bine-venite, din punctul de vedere al lui Gösta.

— L-aţi prins?

Se ridică în picioare un bărbat înalt, îmbrăcat la costum şi cravată. Până atunci, el stătuse cu braţele în jurul unei femei care plângea în hohote. Gösta presupuse că femeia respectivă era mama băiatului, judecând după asemănarea cu cel aflat pe patul de spital. Sau, mai bine zis, judecând după asemănarea cu băiatul pe care Gösta îl intervievase în faţa casei Frankel; acel Mattias la care se uita în clipele respective era de nerecunoscut. Faţa îi era plină de vânătăi. Buzele aveau de două ori grosimea normală, iar băiatul părea să poată folosi doar un singur ochi. Celălalt era tumefiat.

— Când pun mâna pe... nenorocitul ăla, se răsti tatăl lui Mattias, încleştându-şi pumnii.

Ochii bărbatului erau năpădiţi de lacrimi, însă Gösta hotărî să-i dea zor şi să îşi facă meseria. Hotărârea sa veni mai ales ca urmare a sentimentului de vinovăţie ce i se intensificase la vederea chipului stâlcit în bătaie al lui Mattias.

— Lăsaţi poliţia să se ocupe de asta, zise Gösta, aşezându-se lângă ei, pe un scaun.

Se prezentă, după care le aruncă o privire neînduplecată, pentru a se asigura că erau atenţi.

— L-am dus la secţie pe Per Ringholm, pentru interogatoriu. A recunoscut faptul că v-a bătut fiul şi fără îndoială că va suporta consecinţele. Momentan, nu ştiu care vor fi acestea; asta va decide procurorul.

— Dar l-aţi închis, nu? spuse mama lui Mattias, cu buzele tremurânde.

— Pentru moment, nu. Procurorul nu decide arestarea unui minor decât în cazuri excepţionale. Aşa că s-a dus acasă cu mama lui, cât timp noi vom desfăşura ancheta. Am adus în ecuaţie şi serviciile sociale.

— Aşadar, i s-a permis să meargă acasă cu mama lui, în vreme ce fiul meu zace aici şi... spuse tatăl lui Mattias, cu o voce frântă.

Neîncrezător, el privi spre Gösta.

— Pentru moment, da. După cum am zis, vor exista consecinţe, vă garantez asta. Însă trebuie să discut puţin cu fiul dumneavoastră, să mă asigur că am acoperit toate aspectele.

Părinţii lui Mattias se priviră reciproc, apoi încuviinţară.

— În regulă, însă doar dacă se simte în stare. Nu e lucid mereu. L-au trecut pe analgezice.

— Îl vom lăsa pe el să decidă pentru cât timp vrea să stea de vorbă, zise Gösta pe un ton liniştitor, mutându-şi scaunul înspre pat.

Îi veni destul de greu să înţeleagă vorbele nedesluşite ale băiatului, dar într-un final, întreaga poveste îi fu confirmată. Relatarea lui se potrivea spuselor lui Per.

Odată încheiat interogatoriul lui Mattias, el se întoarse către părinţii băiatului.

— Se poate să îi iau amprentele?

Din nou, părinţii făcură schimb de priviri. Şi din nou, răspunsul îi aparţinu tatălui:

— În regulă, daţi-i drumul. Dacă aşa trebuie...

Nu îşi termină fraza, ci doar îşi privi cu lacrimi în ochi fiul.

— Nu va dura decât o clipă, zise Gösta, scoţând echipamentul necesar.

La scurt timp după aceea, se întoarse la maşină, privind spre cartonul pe care erau căsuţele cu amprente. Era posibil să nu aibă vreo relevanţă. Însă el îşi făcuse treaba. Într-un final. Era şi asta o consolare.

— Ultima oprire pe ziua de azi? spuse Martin, coborând din maşina de poliţie în faţa biroului central *Bohusläningen.*

— Sună bine. Ar fi timpul să ne îndreptăm spre casele noastre, zise Paula, uitându-se la ceas.

Nu scosese nicio vorbă după vizita la sediul Prietenilor Suediei, iar Martin o lăsase să mediteze în pace şi linişte. Înţelesese cât de greu trebuia să îi fie atunci când se confrunta cu persoane de genul acela. Persoane care o judecau înainte ca ea să apuce a le da „bună ziua", persoane care nu observau decât culoarea pielii şi nimic mai mult. Îi părea supărător, însă el, cu tenul său alb ca varul şi părul roşu ca focul, nu fusese niciodată supus unor priviri ca acelea pe care trebuia să le îndure Paula. Avusese oarecum de suferit în timpul şcolii din cauza părului, însă totul se întâmplase cu multă vreme în urmă, şi nu era deloc asemănător.

— Îl căutăm pe Kjell Ringholm, zise Paula, înclinându-se peste biroul de la recepţie.

— O clipă, îi voi spune că sunteţi aici.

Recepţionera ridică telefonul pentru a-l anunţa pe Ringholm că era căutat.

— Luaţi loc, vă rog. Vine imediat.

— Mulţumim.

Se aşezară pe două fotolii, lângă o măsuţă de cafea. După câteva minute, se îndreptă spre ei un bărbat oarecum dolofan, cu părul şi barba închise la culoare. Paulei i se păru că semăna mult cu Björn din formaţia ABBA. Sau cu Benny. Niciodată nu putea face diferenţa între cei doi.

— Kjell Ringholm, zise el, dând noroc cu ei.

Strângerea sa de mână era fermă, aproape dură, iar Martin nu se putu abţine să nu facă o grimasă.

Îi conduse în birou şi îi invită să ia loc, după care spuse:

— Credeam că îi ştiu pe toţi poliţiştii din Uddevalla, dar mă văd nevoit să recunosc că amândoi aveţi figuri necunoscute mie. Pentru cine lucraţi?

Kjell se aşează la biroul său ticsit cu hârtii.

— Suntem de la secţia din Tanumshede, nu de la cea din Uddevalla.

— Serios? întrebă el, surprins.

Paula avu o senzaţie ciudată, însă aceasta se evaporă imediat.

— Ei bine, ce aveţi pe suflet?

Bărbatul se lăsă pe spate, cu mâinile împreunate deasupra abdomenului.

— Mai întâi de toate, trebuie să vă aducem la cunoştinţă că astăzi l-am luat la secţie pe fiul dumneavoastră, fiindcă şi-a atacat unul dintre colegii de clasă.

Bărbatul aflat la birou se ridică brusc în picioare.

— Poftim? Vreţi să spuneţi că Per e în arest? Pe cine a...? Cum e...?

Se împletici în vorbele ieşite năvalnic pe gură, făcând-o pe Paula să aştepte un moment de linişte, pentru a-i putea răspunde la întrebări.

— A bătut un elev pe nume Mattias Larsson. Băiatul a fost dus la spital, iar conform ultimei relatări, starea acestuia e stabilă, deşi a suferit leziuni grave.

— Poftim?

Kjell părea să proceseze cu greu lucrurile ce-i erau aduse la cunoştinţă.

— De ce nu m-aţi sunat mai curând? Pare că totul s-a petrecut în urmă cu nu ştiu câte ore!

— Şcoala a contactat-o pe mama lui Per, aşa că dânsa a venit la secţie şi a fost prezentă la interogatoriu. Apoi băiatului i s-a dat voie să meargă acasă împreună cu dânsa.

— După cum probabil v-aţi dat seama, nu e chiar mediul familial perfect, zise Kjell, privindu-i pe amândoi.

— În urma interogatoriului am înţeles că există anumite... probleme, spuse Martin, ezitând. Drept urmare, i-am rugat pe cei de la serviciile sociale să se ocupe de situaţie.

Kjell oftă.

— Ar fi trebuit să mă ocup mai din timp de problemă. Însă tot interveneau alte chestiuni. Nu ştiu...

Îşi fixă privirea asupra unei fotografii de pe birou, înfăţişând o femeie blondă şi doi copii ce păreau a avea în jur de nouă ani. Timp de o clipă, cu toţii rămaseră în deplină tăcere. Apoi Kjell întrebă:

— Ce se va întâmpla acum?

— Procurorul va trece în revistă cazul, după care va decide calea de acţiune. Însă problema e serioasă.

Kjell făcu semn cu mâna.

— Înţeleg. Credeţi-mă, nu o tratez cu superficialitate. Îmi dau seama cât e de gravă. Dumneavoastră aveţi experienţă în asemenea situaţii, ce credeţi că se va...?

Se uită iar în treacăt spre fotografie, dar apoi îşi întoarse privirea către poliţişti.

Cea care îi răspunse fu Paula.

— Greu de zis. Îmi imaginez că va ajunge la un cămin pentru tineri cu probleme.

Kjell dădu istovit din cap.

— S-ar putea să fie chiar spre binele lui. Timp de multă vreme, Per a fost... dificil, aşa că poate asta îl va obliga să realizeze gravitatea situaţiei. Însă nu i-a fost uşor băiatului. Eu nu prea l-am ajutat, iar maică-sa... Ei bine, aţi văzut şi dumneavoastră cum stau lucrurile. Însă ea n-a fost mereu aşa. Din cauza divorţului, a...

Vocea îi pieri şi Kjell aruncă din nou o privire către fotografia de pe birou.

— I-a fost foarte greu după divorţ.

— Mai trebuie să discutăm cu dumneavoastră în legătură cu ceva.

Martin se aplecă spre el pentru a-l studia.

— Ce anume?

— În cadrul anchetei a reieşit faptul că Per a spart o casă pe la începutul lunii iunie. Şi că a fost prins de către proprietarul imobilului, Erik Frankel. Din câte am înţeles, dumneavoastră ştiaţi de incident. Am dreptate?

Pentru o clipă, Kjell nu spuse nimic, însă apoi dădu afirmativ din cap.

— Aşa este. Erik Frankel mi-a dat telefon după ce l-a încuiat pe băiat în bibliotecă, iar eu m-am dus repede acolo.

Zâmbi, sleit de puteri.

— De fapt, a fost destul de amuzant să-l văd închis acolo, printre toate cărţile alea. A fost probabil singura dată când s-a aflat într-o legătură atât de strânsă cu o bibliotecă.

— Nu e nimic amuzant în a-i sparge cuiva casa, răspunse Paula, pe un ton sec. S-ar fi putut termina urât.

— Desigur, ştiu asta. Îmi cer scuze. A fost o glumă deplasată, spuse Kjell. Însă atât eu, cât şi Erik am căzut de acord să nu dăm amploare incidentului. Erik era de părere că întreaga chestiune avea să-i servească drept lecţie băiatului. Considera că Per avea să se gândească de două ori înainte de-a face din nou aşa ceva. Şi asta a fost tot. Am mers, l-am luat pe băiat, l-am făcut cu ou şi cu oţet, după care...

Se opri, dând din umeri.

— S-ar părea însă că dumneavoastră şi Erik Frankel aţi mai discutat şi în legătură cu altceva, pe lângă spargerea dată de Per. Băiatul l-a auzit pe Erik spunând că are informaţii pentru dumneavoastră, ceva care s-ar putea să vă intereseze, în calitate de jurnalist. După care amândoi aţi căzut de acord să vă întâlniţi, cu altă ocazie. Vă sună cunoscut?

Întrebarea fu întâmpinată cu tăcere. Apoi Kjell dădu din cap.

— Nu, eu nu-mi amintesc să fi zis aşa ceva. Ori a născocit Per totul, ori a interpretat greşit cele auzite. Erik a zis doar că îl pot contacta în caz că am nevoie de materiale cu privire la nazism.

Martin şi Paula îi aruncară o privire sceptică. Niciunul nu credea o iotă din cele spuse, dar minciuna nu avea cum să fie scoasă la iveală.

— Ştiţi dacă tatăl dumneavoastră şi Erik au luat în vreun fel legătura? întrebă într-un final Martin.

Umerii lui Kjell se relaxară puţin, parcă de uşurare că subiectul fusese schimbat.

— Din câte ştiu eu, nu. Pe de altă parte, nu mă interesează câtuşi de puţin activităţile tatălui meu — exceptând ocaziile când acestea îmi devin subiecte de articol.

— Nu vi se pare uşor straniu? zise Paula. Să vă criticaţi în public tatăl, în felul acela?

— Dumneata, în mod special, ar trebui să-ţi aminteşi importanţa luptei neobosite împotriva politicilor antiemigrare, răspunse Kjell. E precum o tumoare canceroasă în societatea noastră, iar noi trebuie să o combatem cu orice preţ. Iar dacă tatăl meu alege să facă parte din acea şleahtă... ei bine... e decizia lui, zise Kjell, ridicându-şi mâinile. Şi, apropo, tatăl meu şi cu mine nu avem legături adevărate unul cu celălalt, în afara faptului că el a lăsat-o gravidă pe mama. Când eram mic, singurele ocazii în care îl vedeam erau vizitele la închisoare. De îndată ce am crescut destul de mare încât să gândesc şi să iau singur propriile decizii, am realizat că nu doream un asemenea personaj în viaţa mea.

— Aşadar, nu aţi luat deloc legătura unul cu celălalt? Per îl contactează? întrebă Martin, mai mult din curiozitate decât că ar fi avut vreo relevanţă în cadrul anchetei.

— Nu, eu nu păstrez deloc legătura cu el. Din nefericire, tatăl meu a reuşit să-i bage în cap lui Per o grămadă de idei proaste. Când băiatul era mai mic, am făcut tot posibilul ca ei doi să nu se întâlnească, dar acum că Per e adolescent, ei bine... nu i-am putut împiedica, indiferent cât de mult ne-am străduit.

— În regulă. Nu cred să mai fie şi altceva. Cel puţin nu pentru moment, zise Martin, ridicându-se în picioare, urmat îndeaproape de Paula.

În drum spre uşă, Martin se opri, întorcându-se.

— Sunteţi cum nu se poate de sigur că nu deţineţi vreo informaţie despre sau de la Erik Frankel, care să ne poată fi de folos?

Privirile celor doi se intersectară şi, preţ de o clipă, Kjell ezită. Apoi bărbatul scutură din cap şi zise răspicat:

— Nu, nimic. Absolut nimic.

Nu îl crezură nici de data aceea.

Margareta era îngrijorată. De la vizita lui Herman, cu o zi în urmă, nimeni nu răspundea la telefonul din casa părinţilor. Era straniu şi îngrijorător. De regulă îi dădeau de ştire dacă plecau pe undeva, dar în ultima vreme rareori îşi mai părăsiseră locuinţa. Iar în fiecare seară, ea obişnuia să le telefoneze pentru a sta un pic de vorbă. Era un ritual vechi de ani de zile, şi Margareta nu îşi amintea vreo ocazie în care părinţii să nu-i fi răspuns la telefon. De data aceea însă, aparatul ţârâia necontenit, răsunând în pustiu, fără ca vreunul din ei să ridice receptorul. Femeia se gândise să-i vadă cu o seară în urmă, dar soţul său, Owe, o convinsese să mai aştepte până dimineaţa, spunându-i că probabil se culcaseră mai devreme. Însă nici în dimineaţa aceea nu răspundea nimeni.

Convinsă că părinţii ei trebuie să fi păţit ceva, Margareta se încălţă, îşi luă haina şi porni spre casa acestora. Timp de zece minute, cât dura să ajungă la destinaţie, femeia blestemă în sinea ei faptul că se lăsase convinsă de Owe şi nu mersese acolo mai devreme. Pur şi simplu, simţea că nu era a bună.

Ajungând la doar câteva sute de metri de casa părinţilor, ea distinse o siluetă în faţa uşii de la intrare. Îşi miji ochii pentru a vedea cine era şi realiză că era vorba de scriitoarea Erica Falck.

— Vă pot ajuta cu ceva? întrebă Margareta, încercând să pară prietenoasă, însă conştientizându-şi până şi ea urma de îngrijorare din voce.

— Păi... da, o căutam pe Britta. Însă nu pare-a fi nimeni acasă.

Femeia cu păr bălai stătu jenată pe verandă.

— Eu sunt fiica lor. De ieri îi tot sun, dar nu răspund la telefon. Aşa că am trecut pe-aici, să mă asigur că totul e în ordine, zise Margareta. Puteţi să intraţi cu mine şi să aşteptaţi pe hol.

Se întinse către grinzile de deasupra intrării, de unde luă o cheie. Mâna îi tremură atunci când descuie uşa.

— Intraţi. Mă duc să arunc o privire, zise ea, simţindu-se deodată recunoscătoare că se afla în compania altei persoane.

Ar fi putut să o cheme pe una dintre surori, sau chiar pe ambele, înainte de-a porni la drum, însă atunci s-ar fi văzut nevoită să recunoască posibila gravitate a situaţiei şi îngrijorarea ce nu-i dădea pace.

Străbătu camerele de la parter, privind în jurul său. Totul era curat şi ordonat, arătând la fel ca întotdeauna.

— Mamă? Tată? strigă ea, fără însă a primi vreun răspuns.

În clipele acelea, teama pusese neîndoielnic stăpânire asupra ei, făcând-o să se sufoce. Trebuia să le fi telefonat surorilor. Chiar trebuia să o fi făcut.

— Staţi aici. Mă duc să arunc o privire la etaj, îi spuse ea Ericăi.

Nu dădu fuga pe scări, ci merse încet, tremurând din toate încheieturile. Totul părea nefiresc de tăcut. Însă odată ajunsă în capul scărilor, auzi un sunet vag. Asemănător unui plânset. Aproape ca plânsetul unui copilaş. Rămase neclintită preţ de o secundă, încercând să-şi dea seama de unde venea zgomotul. Apoi realiză că se auzea dinspre dormitorul părinţilor. Cu inima spărgându-i pieptul, femeia se năpusti şi deschise uşa. Fu nevoie de câteva secunde pentru ca ea să înţeleagă ce-i era dat să vadă. Apoi, ca de undeva, din depărtare, îşi auzi vocea urlând după ajutor.

Atunci când Frans sună la uşă, Per îi deschise.

— Bunicule, zise băiatul, arătând precum un căţeluş ce trebuia mângâiat pe creştet.

— În ce belele te-ai băgat? se răsti Frans, intrând în casă.

— Dar eu... el... el vorbea numai tâmpenii. Ce trebuia să fac, să înghit în sec?

Băiatul păru ofensat. El crezuse că bunicul ar fi înţeles, fără doar şi poate, situaţia.

— În plus, e un fleac prin comparaţie cu ce ai făcut tu, adăugă el, sfidător, cu toate că nu îndrăzni să-l privească în ochi pe Frans.

— Şi tocmai de-aia ştiu ce vorbesc!

Frans îl apucă de umeri şi-l scutură bine, obligându-şi nepotul să dea ochii cu el.

— Să mergem înăuntru şi să stăm un pic de vorbă, poate atunci o să-ţi bag minţile în căpăţâna aia îndărătnică. Apropo, unde-i maică-ta?

Frans se uită în jur după Carina, pregătit să lupte pentru dreptul de-a sta de vorbă cu nepotul lui.

— Probabil că doarme, să-şi revină, zise Per, mergând greoi spre bucătărie. A început să bea de îndată ce-am

ajuns ieri acasă, şi-i tot dădea înainte noaptea trecută, când m-am dus eu la culcare. Însă n-am auzit nici „pâs" de ceva vreme încoace.

— Mă duc să o salut. Între timp, tu pune de-o cafea, zise Frans.

— Dar nu ştiu cum să fac... începu să se smiorcăie Per.

— Atunci a sosit vremea să-nveţi! se răsti Frans, îndreptându-se spre dormitorul Carinei. Carina, zise el răsunător, odată ajuns în cameră.

Singurul zgomot era cel al sforăitului strident. Femeia atârna afară pe jumătate din pat, cu un braţ atingând podeaua. Încăperea duhnea a poşircă şi a vomă.

Inspirând adânc, Frans se îndreptă spre ea. Îi puse o mână pe umăr şi o scutură.

— Trezirea, Carina.

Nicio reacţie. Aruncă o privire împrejur. Uşa de la baie dădea spre dormitorul femeii. Frans intră şi deschise robinetele, pentru a-i pregăti baia. În vreme ce apa curgea în cadă, el începu să o dezbrace, fără a-şi putea masca dezgustul. Nu dură mult, având în vedere că femeia nu avea pe ea decât lenjeria intimă. O înfăşură într-o pătură, o duse în baie şi, fără a mai sta pe gânduri, o aşeză în cadă.

— Isuse Hristoase! pufni uluită fosta sa noră. Ce cauţi aici?

Frans nu îi răspunse. În schimb, merse în faţa dulapului, deschise uşa, apoi alese nişte haine curate. I le puse pe vasul de toaletă, lângă vană.

— Per face cafeaua. Usucă-te, îmbracă-te şi vino în bucătărie.

Pentru o clipă, i se păru că femeia avea să-l refuze. Însă apoi aceasta dădu, supusă, din cap.

— Aşadar, ai descoperit arta utilizării filtrului de cafea? îşi întrebă Frans nepotul, care stătea la masa din bucătărie, examinându-şi unghiile.

— Probabil o să aibă gust de rahat, mormăi Per. Dar măcar am încercat.

Frans studie lichidul negru ca smoala, care începuse să picure în vasul de sticlă.

— Măcar s-ar părea că e destul de tare.

Vreme îndelungată, el şi nepotul lui stătură faţă-n faţă la masă, fără a-şi vorbi. Era un sentiment atât de ciudat să-şi vadă propria istorie întruchipată în altcineva. Distingea în băiat frânturi din propriul lui tată. Frânturi dintr-un tată pe care încă regreta că nu îl ucisese. Poate că totul ar fi fost diferit dacă ar fi făcut-o. Şi-ar fi adunat întreaga mânie ce-i clocotea lăuntric şi ar fi îndreptat-o către persoana ce o merita cu adevărat. În schimb, furia lui se strecurase afară, într-o direcţie complet greşită, lipsită de orice scop. Şi încă se mai afla acolo. Era conştient de asta, doar că nu o mai lăsase să se dezlănţuie frenetic, ca în tinereţe. În prezent, el deţinea controlul asupra mâniei, şi nu invers. Lucru de care trebuia trebuia să-şi convingă şi nepotul. Furia sa nu avea nimic în neregulă, însă era important să se asigure că el decidea când să-i dea frâu liber. Mânia era ca o săgeată ce trebuia eliberată într-un mod strunit, şi nu un topor pe care să-l arunce bezmetic. Frans încercase metoda respectivă, drept urmare, îşi petrecuse după gratii o mare parte a vieţii, iar unicul său fiu nu suporta să se afle în aceeaşi încăpere cu el. Nu mai avea pe nimeni altcineva. Cei din organizaţie nu-i erau prieteni. Niciodată nu făcuse greşeala de a presupune contrariul sau de a încerca să şi-i aducă de partea sa. Cu toţii erau mult prea consumaţi de propria lor furie,

pentru a fi în stare să pună bazele unor asemenea relaţii. Aveau un ţel comun. Atâta tot.

Îşi privi nepotul şi îl recunoscu în acesta pe tatăl lui. Dar şi pe el însuşi. Şi pe Kjell. Îşi dăduse toată silinţa pentru a-şi cunoaşte cât mai bine fiul în timpul scurtelor vizite la închisoare şi al perioadelor când chiar se afla acasă. Însă era o străduanie sortită eşecului. De era să fie sincer cu el însuşi, Frans nici măcar nu ştia dacă îşi iubea sau nu fiul. Poate că o făcuse odinioară. Poate că inima lui tresăltase cândva, atunci când Rakel îl adusese pe fiul lor în vizită la închisoare. Însă nu îşi mai amintea.

Straniu era că, stând acolo, la masa din bucătărie, alături de nepotul lui, singura dragoste pe care şi-o mai amintea era cea faţă de Elsy. O dragoste veche de şaizeci de ani, care însă îi rămăsese întipărită în memorie. Elsy şi nepotul său. Aceştia erau singurii oameni faţă de care simţise vreun strop de afecţiune. Reuşiseră să-i stârnească un oarecare sentiment. Dar şi acesta pierise. Tatăl lui ucisese totul. Frans nu se mai gândise de multă vreme la asta. Şi nici la restul. Însă evenimentele recente îi aduseseră din nou la viaţă trecutul. Sosise momentul de a cugeta din nou.

— Kjell va fi foc şi pară când va afla că ai fost aici!

Carina apăru în cadrul uşii. Se legăna puţin, însă era curată şi îmbrăcată. Părul îi era ud leoarcă, iar în jurul umerilor avea înfăşurat un prosop, pentru a nu-şi uda cămaşa.

— Nu-mi pasă de Kjell, zise Frans pe un ton sec.

Se ridică să toarne cafea în ceşti.

— Nu pare prea bună, spuse femeia, aşezându-se şi privind spre ceaşca plină până la refuz cu licoarea neagră ca smoala.

— Bea-o, zise Frans, deschizând bufete şi sertare.

— Ce cauţi? întrebă Carina, luând o înghiţitură şi strâmbându-se. Lasă-mi bufetele în pace!

Frans nu îi răspunse, trăgând afară sticlă după sticlă şi turnând metodic conţinutul în chiuvetă.

— N-ai niciun drept să te amesteci! strigă femeia către el.

Per se ridică să plece.

— Stai jos, spuse Frans, arătând cu degetul spre nepotul său. Îi vom da noi de capăt.

Per îl ascultă imediat, afundându-se înapoi în scaun.

O oră mai târziu, după ce toată băutura fusese azvârlită, celor trei nu le mai rămăsese decât adevărul.

Kjell privi în gol spre ecranul computerului. Sentimente de vinovăţie îl tot frământaseră de la vizita din urmă cu o zi a poliţiştilor. Ştia că ar fi trebuit să meargă la Per şi Carina, însă pur şi simplu nu se putea mobiliza. Nu avea idee cu ce să înceapă. Ceea ce îl speria şi mai mult era conştientizarea faptului că începea să se dea bătut. Inamicilor externi le putea ţine piept. Îşi putea dirija întreaga energie în lupta cu cei avizi de putere, cu neonaziştii sau cu morile de vânt, indiferent cât de mari erau acestea. Însă când venea vorba de fosta lui familie, când venea vorba de Per şi Carina, era ca şi cum ar fi fost sleit de puteri. Secătuit de o conştiinţă încărcată.

Se uită la fotografia ce-i înfăţişa pe Bea şi pe copii. Fireşte că-i iubea pe Magda şi pe Loke, şi nu ar fi vrut să trăiască fără ei. Dar, în acelaşi timp, totul se întâmplase atât de repede şi apucase pe-o cale greşită. Situaţia în care se trezise îl luase pe nepregătite, iar Kjell încă se mai întreba uneori dacă nu cumva cauzase mai mult rău, decât bine. Poate că doar sincronizarea fusese una nefericită. Poate că trecuse printr-un fel de criză a vârstei mijlocii,

iar Bea apăruse la momentul cel mai nepotrivit. La început nu-i venise să creadă: o tânără atrăgătoare ca ea să fie interesată de unul ca el. Cu toate acestea, se dovedise a fi adevărat. Iar el nu se putuse abţine. Făcuse dragoste cu ea, îi atinsese trupul ferm şi dezgolit, îi observase admiraţia din priviri. Fusese nici mai mult, nici mai puţin decât îmbătător. Nu avusese gândirea limpede, nu se putuse da cu un pas înapoi, pentru a lua o decizie raţională. Şi, în mod ironic, tocmai apăruseră primele semne că avea să-şi revină, când deodată pierduse întreg controlul asupra situaţiei. Începuse să-l plictisească faptul că ea nu oferea niciodată vreun contraargument în discuţiile lor, că nu ştia nimic despre aselenizare ori despre revolta din Ungaria. Ba chiar începuse să-l plictisească atingerea fină a pielii ei.

Încă îşi amintea clipa în care totul se năruise. Parcă ar fi fost ieri, atunci când ea îl privise cu ochi mari şi albaştri, spunându-i că avea să fie tată, că în sfârşit se va vedea nevoit să-i spună Carinei, după cum îi promisese cu mult timp în urmă.

În momentul acela, Kjell îşi conştientizase greşeala. Preţ de o secundă, îi trecuse prin minte să se ridice şi să o lase acolo, în cafenea, apoi să meargă acasă şi să se întindă pe canapea, alături de Carina, pentru a se uita la ştirile TV, în vreme ce Per, la cei cinci anişori ai lui, dormea neîntors în patul său. Dar instinctul lui masculin îi spusese că nu exista cale de întoarcere. Existau amante cărora nici prin gând nu le-ar fi trecut să divulge totul nevestei, după cum existau şi amante care ar fi dezvăluit cu plăcere aventura, până la cele mai mici detalii. Ştia, fără doar şi poate, în ce categorie se încadra Bea. Odată ameninţată, nu i-ar fi păsat pe cine sau ce ar fi zdrobit.

Ar fi trecut ca un uragan prin viaţa lui, distrugându-i întreaga existenţă, fără a privi în urmă. Iar el ar fi fost lăsat în urmă, să adune rămăşiţele.

Drept urmare, alesese rezolvarea laşă. Îngrozit de gândul de-a rămâne singur, în te miri ce apartament mizerabil de burlac, privind fix în tavan şi întrebându-se pe ce drum să apuce în viaţă, el optase pentru singura cale rămasă. Cea dictată de Bea. Aceasta câştigase. Iar el îi părăsise pe Carina şi Per. Îi aruncase deoparte, ca pe nişte gunoaie pe marginea drumului. Iar odată cu aceasta, o distrusese pe Carina. Şi îl pierduse pe fiul său, Per. Acela fusese preţul pe care-l plătise pentru a simţi atingerea unei femei tinere.

Poate că ar fi reuşit măcar să îşi păstreze fiul alături, dacă ar fi ignorat vinovăţia ce-i zdrobea pieptul, precum un bolovan, ori de câte ori se gândea la cei doi pe care-i lăsase în urmă. Însă el nu avusese sorţi de izbândă. Făcuse câteva încercări sporadice, jucase rolul figurii autoritare, rolul tatălui, în câteva ocazii rare, însă eşuase lamentabil.

Fiul său ajunsese să-i fie străin. Iar Kjell nu mai avea energia să încerce din nou. După o întreagă viaţă petrecută urându-şi tatăl, care-i abandonase pe el şi pe mama sa, în favoarea unei vieţi în care ei nu aveau niciun rol, Kjell îi făcuse acelaşi lucru propriului său fiu. Crudul adevăr era că se transformase în tatăl lui.

Bătu cu pumnul în masă, încercând să înlocuiască durerea din suflet cu o suferinţă fizică. Nu îi fu de ajutor. Apoi deschise sertarul de jos al biroului, pentru a se uita la singurul lucru care îi putea distrage atenţia de la acea tortură.

Existase un moment când îi trecuse prin minte să dea materialul poliţiştilor, dar în ultima clipă, jurnalistul din

el oprise întreaga acţiune. Erik nu îi oferise prea mult. Când venise la Kjell, el îi vorbise pe ocolite, fiind vizibil nesigur de cantitatea informaţiilor pe care să le dezvăluie. La un moment dat, păruse chiar că dă înapoi, fără a divulga absolut nimic.

Kjell deschise dosarul. Îşi dorea să-i fi pus mai multe întrebări lui Erik, să fi căpătat câteva indicii, pentru a şti încotro s-o apuce. Nu avea decât nişte articole din ziar, pe care i le dăduse Erik, fără comentarii sau explicaţii.

— Ce vrei să fac eu cu astea? întrebase Kjell, ridicând brusc mâinile.

— Asta e meseria ta, venise răspunsul lui Erik. Ştiu că poate părea straniu, însă eu nu îţi pot oferi întreg răspunsul. Nu îndrăznesc. Drept urmare, îţi dau aceste unelte — restul îl poţi face tu.

După care dispăruse, lăsându-l pe Kjell în faţa biroului şi a unui dosar ce conţinea trei articole.

Kjell se scărpină în barbă şi deschise dosarul. Parcursese deja de mai multe ori materialul, însă mereu interveniseră alte lucruri, împiedicându-l să-şi dedice întreaga atenţie asupra sarcinii. Dacă era să fie sincer, el pusese chiar sub semnul întrebării logica pe care ar fi avut-o dedicarea timpului său unei asemenea căutări. Era posibil ca bătrânul să fi fost senil. Iar dacă într-adevăr se aflase în posesia unui material pe cât de exploziv lăsase să se înţeleagă, atunci de ce nu oferise nişte explicaţii concrete? Însă având în vedere faptul că Erik Frankel fusese omorât, jurnalistul începuse a-i privi dosarul dintr-o cu totul altă perspectivă. Era pregătit să i se dedice complet. Şi ştia exact cu ce să înceapă: cu numitorul comun al celor trei articole. Un norvegian, luptător al rezistenţei, pe nume Hans Olavsen.

Fjällbacka, 1944

— Hilma!

Tonul lui Elof le făcu atât pe soţie, cât şi pe copilă să o zbughească afară, în întâmpinarea lui.

— Cerule, cum poţi răcni! Ce se petrece? exclamă Hilma, însă vocea i se domoli, văzând că Elof nu era singur. Avem musafiri? întrebă ea, ştergându-şi agitată mâinile pe şorţ. Eu tocmai spălam vasele...

— Nu-ţi face griji, o asigură Elof. Pe flăcău nu-l va deranja starea casei. A venit azi cu noi pe vapor. Fugea de nemţi.

Băiatul întinse mâna către Hilma, apoi făcu o plecăciune când femeia îi apucă palma într-a ei.

— Hans Olavsen, se prezentă el, în norvegiana sa cadenţată.

Apoi îi întinse mâna lui Elsy, care i-o scutură stângace, făcând o mică reverenţă.

— Nu i-a fost uşor pe drum încoace, aşa că poate îi oferim şi noi o gustare, zise Elof.

Îşi agăţă chipiul în cui şi îi înmână haina lui Elsy, care o ţinu în braţe, fără să se clintească.

— Nu sta aşa, fato. Atârnă-n cui haina tatei, spuse el cu asprime, însă apoi nu mai rezistă şi mângâie obrazul fiicei sale.

Având în vedere primejdiile care, mai nou, îl acompaniau în orice călătorie, întotdeauna privea ca pe un dar faptul că se putea întoarce acasă, pentru a le revedea pe Elsy şi pe Hilma. Stânjenit deoarece căzuse pradă emoţiei, de faţă cu un străin, el îşi drese vocea, după care făcu semn cu mâna.

— Intră, intră. Sunt sigur că Hilma va găsi ceva bun pentru noi, zise el, aşezându-se pe un scaun din bucătărie.

— Nu avem multe de oferit, spuse soţia lui, cu privirea plecată. Însă din puţinul pe care-l avem, vom împărţi cu dragă inimă.

— Vă sunt sincer recunoscător, zise băiatul, aşezându-se faţă-n faţă cu Elof şi ochind înfometat farfuria cu sandviciuri pe care Hilma tocmai o aşeza pe masă.

— În regulă, serveşte, zise femeia, după care merse la bufet, pentru a le turna amândurora câte un strop de akvavit*.

Băuturile se găseau rar, însă ocazia părea a fi potrivită pentru aşa ceva.

Mâncară în tăcere. Când nu mai rămăsese decât un singur sandvici, Elof împinse farfuria spre băiatul norvegian, îndemnându-l din priviri să servească. Aflată lângă bufet, Elsy arunca din când în când o ocheadă, în timp ce-şi ajuta mama. Era atât de palpitant! În propria lor bucătărie se afla cineva care fugise de nemţi şi bătuse cale lungă până acolo, tocmai din Norvegia. Murea de nerăbdare să le povestească şi celorlalţi. Apoi un gând îi fulgeră prin minte şi abia se putu abţine din a spune ceva. Însă tatăl ei trebuie să fi avut aceleaşi gânduri, fiindcă rosti chiar întrebarea ce-i stătea şi ei pe suflet.

— Un băiat de-aici, din oraş, a fost luat de nemţi. S-a întâmplat cu peste un an în urmă, dar poate că tu...

---

* Băutură spirtoasă tradiţională scandinavă, având o aromă distinctă de ierburi şi mirodenii, şi un conţinut alcoolic de cca. 40%; cuvântul este derivat din latinescul *aqua vitae*, apa vieţii.

Elof ridică braţele, fixându-l cu privirea pe băiatul aflat de cealaltă parte a mesei.

— Ei bine, nu prea sunt şanse ca eu să-l ştiu. Atâţia oameni vin şi pleacă. Cum îl cheamă?

— Axel Frankel, zise Elof.

Dar speranţa din priviri i se prefăcu în dezamăgire atunci când băiatul scutură din cap, după o clipă de răgaz.

— Nu, mă tem că nu. N-am dat de el. Cel puţin, nu cred să fi dat. N-aţi aflat nimic în legătură cu ce-a păţit? Nimic care să vă dea mai multe informaţii?

— Din păcate, nu, zise Elof, scuturând din cap. Nemţii l-au luat în Kristiansand, iar de-atunci n-am mai auzit nimic. Se poate să fi şi...

— Nu, tată. Eu nu cred!

Ochii lui Elsy fură năpădiţi de lacrimi şi, ruşinată, fata o zbughi sus, în camera ei. Nu-i venea să creadă că se făcuse de râs, atât pe ea, cât şi pe părinţii săi. Să plângă aşa, ca un sugar, în faţa unui străin...

— Fiica dumneavoastră îl cunoaşte pe acest... Axel? întrebă norvegianul, privind în urma fetei, cu o mină îngrijorată.

— E prietenă cu fratele lui mai mic. I-a fost greu lui Erik. I-a fost greu întregii familii, zise Elof, suspinând.

Privirea lui Hans fu umbrită pentru o clipă.

— Mulţi oameni au fost greu încercaţi de războiul ăsta, rosti el.

Elof realiză că băiatului îi fusese dat să vadă lucruri la care nicio persoană de vârsta lui nu ar fi trebuit să asiste.

— Dar familia ta? întrebă el, cu prudenţă.

Hilma stătea lângă bufet, ştergând o farfurie, dar se opri pe loc.

— Nu ştiu unde sunt, răspunse într-un final Hans, cu privirea plecată. Când s-o termina războiul — asta de s-o

termina vreodată — mă voi întoarce să-i caut. Până atunci, nu mă pot înapoia în Norvegia.

Hilma dădu cu ochii de Elof, pe deasupra capului băiatului al flăcăului. După o conversaţie mută, constând doar într-un schimb de priviri, cei doi ajunseră la o înţelegere. Elof îşi drese vocea.

— Ei bine, vezi tu, pe timp de vară noi închiriem de regulă casa vizitatorilor şi locuim la subsol, în timp ce ei sunt aici. Însă camera e liberă tot restul anului. Poate că ai vrea să... locuieşti aici o vreme, să te pui pe picioare, înainte de-a hotărî ce vei face pe viitor. S-ar putea să-ţi şi găsesc ceva de lucru. Poate că nu cu normă întreagă, dar destul cât să ai bani de buzunar. Mai întâi va trebui să raportez la poliţia din comitat că am adus pe cineva în ţară, însă n-ar trebui să fie probleme, dacă voi promite să-ţi port de grijă.

— Numai dacă-mi veţi permite să plătesc chiria din banii câştigaţi, zise Hans, privindu-l cu un amestec de recunoştinţă şi vină.

Elof îi aruncă din nou o privire Hilmei, după care dădu din cap.

— De acord. Orice contribuţie e bine-venită, în vreme de război.

— Voi merge jos, să rânduiesc totul, zise Hilma, luându-şi haina pe ea.

— Nici nu vă pot mulţumi îndeajuns. Chiar nu pot, zise băiatul, în norvegiana sa cadenţată, plecându-şi capul — însă nu destul de repede.

Elof reuşi să vadă în fugă lacrimile băiatului.

— Pentru puţin, zise el, încurcat. Pentru puţin.

Capitolul 14

— Ajutor!

Erica tresări la auzul strigătului de la etaj. O zbughi în direcţia sunetului, parcurgând scările din câteva salturi.

— Ce s-a întâmplat? ţipă ea, dar apoi se opri brusc, văzând chipul speriat al Margaretei.

Erica se apropie, după care respiră adânc, văzând un pat mare, dublu.

— Tata, scânci Margareta, după care intră în odaie.

Erica rămase la uşă, nefiind sigură de ce ar fi trebuit să vadă sau să facă.

— Tata, repetă Margareta.

Herman stătea întins pe pat, cu privirea aţintită în tavan, rămânând indiferent la suspinele fiicei sale. Lângă el, în pat, zăcea Britta. Chipul său era palid şi împietrit, şi nu mai încăpea urmă de îndoială că femeia murise. Herman îi stătea alături, cu braţele strânse puternic în jurul trupului neînsufleţit.

— Am omorât-o, şopti el.

Margaretei i se tăie răsuflarea.

— Ce vorbeşti, tată? Fireşte că n-ai omorât-o!

— Am omorât-o, repetă el sumbru, strângându-şi mai tare în braţe soţia lipsită de suflare.

Fiica sa merse pe lângă marginea patului şi se aşeză în dreptul lui. Încercă prudentă să-i descleşteze mâna, reuşind după câteva încercări. Îi dezmierdă fruntea, spunându-i:

— Tată, nu e vina ta. Mama nu era bine. Pesemne că i-a cedat inima. Nu e vina ta. Trebuie să înţelegi asta.

— Eu am omorât-o, repetă bărbatul, privind ţintă într-un punct, pe perete.

Margareta se întoarse către Erica.

— Puteţi, vă rog, să chemaţi o ambulanţă?

Erica ezită.

— Să chem şi poliţia?

— Tata e în stare de şoc. Nu ştie ce spune. Nu avem nevoie de poliţie, zise Margareta, pe un ton aspru.

Apoi se întoarse către tatăl său şi-l prinse de mână.

— Mă ocup eu de tot. Le voi suna pe Anna-Greta şi pe Birgitta, iar toate trei te vom ajuta. Îţi suntem alături.

Herman nu-i răspunse, ci doar rămase nemişcat, permiţându-i fetei să-l apuce de mână, însă fără a o strânge şi el.

Erica merse la parter şi scoase telefonul mobil. Făcu o scurtă pauză înainte de-a forma numărul.

— Bună, Martin. Erica la telefon. Soţia lui Patrik. Ei bine, cred că avem nevoie de ajutorul vostru aici. Sunt acasă la Britta Johansson, care a murit. Soţul ei spune că el a omorât-o. Cred că a murit din cauze naturale, însă... Ah, în regulă. Aştept aici. Suni tu după ambulanţă? În regulă.

Erica încheie conversaţia, sperând că nu făcuse vreo boroboaţă. Fireşte că Margareta părea să aibă dreptate — Britta pur şi simplu murise în somn. Însă atunci de ce tot

susţinea Herman că el ar fi ucis-o? În plus, era o coincidenţă stranie că o altă prietenă de-a mamei sale murise subit, la doar câteva luni după uciderea lui Erik. Nu, era clar, luase hotărârea corectă.

Erica merse înapoi la etaj.

— Am chemat ajutoare, zise ea. Vă mai pot fi de folos cu ceva?

— Aţi putea face nişte cafea? Să văd dacă-l pot convinge pe tata să coboare la parter.

Margareta îl ridică încetişor pe Herman.

— În regulă, tată, haide. Să mergem la parter, să aşteptăm ambulanţa.

Erica se duse în bucătărie. Căută cele trebuincioase, după care puse pe foc un vas mare cu apă. Câteva minute mai târziu, auzi paşi pe trepte, după care o văzu pe Margareta conducându-l pe Herman în odaie. Îl îndrumă spre un scaun de bucătărie, în care bărbatul se prăbuşi.

— Sper ca medicii să aibă ceva să-i dea, zise Margareta, părând îngrijorată. Pesemne că de ieri a tot stat lângă ea. Nu înţeleg de ce nu a telefonat niciuneia dintre noi.

— De asemenea am... ezită Erica, după care o luă de la început. De asemenea, am anunţat poliţia. Sunt sigură că aveţi dreptate, însă am considerat că e necesar. Pur şi simplu, nu am putut să...

Nu izbuti să găsească vorbele potrivite, iar Margareta o privi de parcă şi-ar fi pierdut minţile.

— Aţi sunat la poliţie? Credeţi că tatăl meu vorbea serios? Aţi înnebunit? E în stare de şoc după ce şi-a găsit soţia moartă, iar acum va trebui să răspundă şi întrebărilor de la poliţie? Cum îndrăzniţi?!

Margareta făcu un pas spre ea, însă chiar atunci se auzi soneria.

— Ei trebuie să fie. Mă duc să deschid uşa, zise Erica, ţinând privirea plecată în vreme ce puse jos cafeaua, apoi zbughind-o în hol.

Când deschise uşa, prima persoană pe care o văzu fu Martin. Acesta scutură sinistru din cap.

— Bună, Erica.

— Bună, răspunse ea încetişor, dându-se la o parte.

Dacă oare se înşelase? Dacă oare supunea un bărbat îndurerat unor chinuri zadarnice? Însă deja era prea târziu.

— Britta e la etaj, în dormitor, zise ea, apoi făcu semn spre bucătărie. Soţul ei e acolo. Cu fiica. Ea a fost cea care a găsit... Pare să fi murit de ceva timp.

— În regulă, voi arunca o privire, zise Martin, făcându-i semn Paulei să intre, cu doctorii de la ambulanţă.

Le făcu repede cunoştinţă Paulei şi Ericăi, apoi merse în bucătărie. Margareta stătea cu braţul pe după umerii tatălui său.

— E absurd, zise ea, privindu-l ţintă pe Martin. Mama a murit în somn, iar tata e în stare de şoc. Chiar e necesar?

Martin îşi ridică braţele.

— Sunt sigur că lucrurile s-au petrecut întocmai cum mi-aţi descris. Însă acum că suntem aici, vom arunca o privire, după care va fi gata. Şi permiteţi-mi să vă ofer condoleanţele mele.

O privi dârz, iar femeia îşi dădu, şovăind, consimţământul.

— E la etaj. Aş putea să le telefonez surorilor mele? Şi soţului?

— Da, desigur, zise Martin, după care se îndreptă spre etaj.

Erica ezită, însă apoi veni în urma lui şi a medicilor. Se dădu la o parte şi-i spuse lui Martin, aproape şoptind:

— Am venit să discut cu ea în legătură cu nişte treburi, printre care şi Erik Frankel. Ar putea fi o simplă coincidenţă, însă pare un pic ciudat, nu crezi?

Martin o privi pe Erica, în vreme ce-i făcu loc medicului care trebuia să intre primul în cameră.

— Crezi că există vreo legătură?

— Nu ştiu, zise Erica, scuturând din cap. Însă am făcut cercetări cu privire la trecutul mamei mele şi, în tinereţe, ea era prietenă atât cu Erik Frankel, cât şi cu Britta. În plus, din grupul lor mai făcea parte cineva pe nume Frans Ringholm.

— Frans Ringholm? zise Martin, părând bulversat.

— Da. Îl cunoşti?

— Păi, ei bine... ne-am lovit de el în cadrul anchetei uciderii lui Erik, zise Martin, începând să facă legături în minte.

— Aşadar, nu-i un pic cam straniu ca Britta să moară şi ea atât de brusc? La nici trei luni după asasinarea lui Erik Frankel? insistă Erica.

Martin încă părea nesigur.

— Aici nu avem de-a face cu nişte adolescenţi. La vârsta lor se pot întâmpla multe. Atac cerebral, atac de cord, tot felul de lucruri.

— Ei bine, îţi pot spune de pe-acum că n-a fost nici atac de cord, nici atac cerebral, zise din dormitor medicul.

Martin şi Erica îl priviră surprinşi.

— Atunci ce-a fost? întrebă Martin.

Intră în cameră şi se aşeză în spatele medicului aflat la căpătâiul Brittei. Erica hotărâse să rămână la uşă, dar îşi întinse gâtul, pentru a vedea mai bine.

— Femeia aceasta a fost sufocată, zise medicul, arătând cu o mână spre ochii Brittei şi folosind-o pe cealaltă pentru a-i ridica una din pleoape. Uitaţi — peteşie.

— Peteşie? repetă Martin, nelămurit.

— Pete roşii în albul ochiului, apărute din cauza unor mici rupturi capilare, consecinţă a presiunii vasculare sporite. Tipic în caz de sufocare, strangulare şi alte situaţii de acest gen.

— Însă nu e posibil să fi suferit vreun atac care să-i fi îngreunat respiraţia? Asta nu ar fi produs aceleaşi simptome? întrebă Erica.

— Da, e posibil. Absolut, concluzionă doctorul. Însă la prima examinare i-am observat în gât o pană micuţă, deci pun pariu că arma crimei este aceasta, zise el, arătând către perna albă, aflată lângă capul Brittei. Peteşia mai poate să indice şi faptul că presiunea a fost aplicată direct gâtului — de exemplu, dacă cineva şi-ar fi folosit mâinile pentru a o sugruma. Însă răspunsul definitiv ni-l va da raportul autopsiei. Dar un lucru e cert. Eu nu voi eticheta asta drept „moarte din cauze naturale" decât dacă medicul legist mă va convinge că n-am dreptate. Trebuie să tratăm încăperea ca pe un loc al crimei.

Se îndreptă de spate şi părăsi cu grijă camera. Martin îi urmă exemplul, după care îşi scoase din buzunar telefonul mobil, pentru a-i chema pe specialiştii care să examineze în amănunt încăperea.

După ce-i îndrumă pe toţi la parter, el se întoarse în bucătărie şi se aşeză în faţa lui Herman. Margareta se uită la el în treacăt, şi o căutătură încruntată îi brăzdă figura în clipa în care văzu că lucrurile nu stăteau aşa cum ar fi trebuit.

— Cum îl cheamă pe tatăl dumneavoastră? întrebă Martin.

— Herman, zise ea, devenind şi mai îngrijorată.

— Herman, îmi poţi spune ce s-a întâmplat aici?

La început, bărbatul nu-i răspunse. Singurul sunet era cel al medicilor care şuşoteau discret între ei, în sufragerie. Apoi Herman ridică privirea şi spuse foarte clar:

— Am omorât-o.

Veni şi ziua de vineri, aducând cu sine un aer de vară târzie. Lăsându-se condus de Ernst, Mellberg îşi întinse picioarele şi făcu paşi mari. Până şi câinele părea să aprecieze acea zi călduroasă.

— Hei, Ernst, zise Mellberg, aşteptând ca patrupedul să-şi ridice piciorul deasupra unui tufiş. În seara asta, tati pleacă iar la dans.

Ernst îşi înclină uşor capul şi îi aruncă o privire mirată, după care se reîntoarse la activităţile sale de prin tufişuri.

Mellberg se trezi fluierând, cu gândul la cursul din seara aceea şi la trupul Ritei, strâns lipit de-al lui. Un lucru era sigur: acele dansuri salsa nu erau deloc de lepădat.

Chipul bărbatului se întunecă pe măsură ce gândurile la ritmuri fierbinţi se strecurară pe nesimţite, pentru ca mai apoi să fie înlocuite de cele cu privire la anchetă. Sau, mai corect spus, la anchete. Cum se făcea că ei niciodată nu se puteau bucura de puţină pace şi linişte în orăşelul acela? Ce aveau oamenii de se tot omorau între ei? Ei bine, cel puţin unul dintre cazuri părea simplu. Soţul mărturisise. Acum nu mai aşteptau decât ca raportul medicului legist să confirme faptul că într-adevăr fusese crimă, după care ancheta avea să fie rezolvată. Martin Molin tot bombănea cum că ar fi fost un pic stranie uciderea unei persoane care avea legături cu Erik Frankel,

însă Mellberg nu punea mare preţ pe spusele lui. Doamne fereşte, din câte înţelesese el, victimele fuseseră prietene în copilărie. Lucru care se întâmpla în urmă cu peste şaizeci de ani, adică o eternitate, aşa că nu ar fi putut avea de-a face cu ancheta. Nu, ideea era absurdă. Însă pentru a fi sigur, îi dăduse lui Molin permisiunea să facă nişte verificări, să parcurgă liste cu apeluri telefonice şi aşa mai departe, pentru a vedea dacă poate găsi o legătură. Existau şanse mari ca întreaga căutare să nu dea rezultate. Însă măcar aşa i-ar fi închis gura.

Brusc, Mellberg observă că, în vreme ce mintea îi fugise în altă direcţie, paşii îl purtaseră spre locuinţa Ritei. Ernst aştepta la uşă, dând nerăbdător din coadă. Mellberg aruncă o privire spre ceas. Ora unsprezece. Numai bine pentru o scurtă pauză de cafea, asta în cazul în care femeia s-ar fi aflat acasă. Ezită preţ de o clipă, după care sună la interfon. Niciun răspuns.

— Bună.

Vocea din spatele său îl făcu pe Mellberg să tresară. Era Johanna. Fata se legănă uşor dintr-o parte în alta, ţinându-se cu mâinile de şale.

— Greu de crezut că poate fi atât de dificil să mergi la o scurtă plimbare, zise ea frustrată, îndreptându-şi spinarea, cu o grimasă. O iau razna stând acasă, aşteptând, însă trupul şi mintea mea nu prea vor să se pună de acord.

Femeia oftă, plimbându-şi degetele pe deasupra pântecelui uriaş.

— Bănuiesc că pe Rita o cauţi, zise ea, aruncându-i un zâmbet strengar.

— Păi... da... spuse Mellberg, jenându-se dintr-odată. Noi... adică Ernst şi cu mine am ieşit la o scurtă plimbare şi Ernst a vrut să vină să o vadă pe... Señorita, aşa că am...

— Rita nu-i acasă, zise Johanna, cu zâmbetul încă pe buze, părând amuzată de stânjeneala bărbatului. E plecată de dimineaţă în vizită la o prietenă. Însă dacă vrei să urci la o cafea... vreau să spun, dacă Ernst ar dori să vină până sus, Señorita e acasă, zise femeia, după care îi făcu semn cu ochiul. Iar dumneata mi-ai putea ţine companie. Nu prea mă simt în apele mele.

— O, da, desigur, replică Mellberg, urmând-o înăuntru.

Odată ajunşi în apartament, Johanna se aşeză pe un scaun din bucătărie, pentru a-şi trage răsuflarea.

— Ce-ar fi să te relaxezi tu? îi spuse Mellberg. Am văzut unde ţine Rita lucrurile necesare, aşa că o să pun de-o cafea. Iar tu mai bine te-ai odihni.

Johanna privi uimită cum bărbatul începu să cotrobăie prin bufet, şi rămase aşezată pe scaun, recunoscătoare.

— Trebuie că-ţi e foarte greu, zise Mellberg, aruncând o privire către pântecele ei, în vreme ce turnă apa într-o cafetieră.

— E puţin spus „greu". Mă văd nevoită să recunosc că sarcina nu-i aşa grozavă precum s-ar credea. La început te simţi oribil vreo trei sau patru luni şi trebuie să stai mereu prin preajma toaletei, în caz că îţi vine să verşi. Apoi urmează câteva luni în care te simţi binişor, iar din când în când, chiar bine. Dar apoi, ca din senin, te transformi în Barbapapa, din cărţile pentru copii. Sau poate în Barbamama*.

— Şi după aia?

— Nu întreba! spuse Johanna cu asprime, scuturând din deget către el. N-am îndrăznit să meditez atât de departe.

---

* Personaje comice, asemănătoare unor mase gelatinoase, dintr-o serie franţuzească de cărţi pentru copii.

Dacă încep să mă gândesc la faptul că nu există decât o cale de ieşire pentru copilul ăsta, chiar o să intru în panică. Iar de-mi vei spune că „de când lumea, femeile au tot dat naştere şi au supravieţuit, ba chiar şi-au mai dorit apoi şi alte odrasle, aşa că n-are cum să fie prea greu", s-ar putea să mă văd nevoită să te pocnesc.

Mellberg ridică braţele, în semn de protest.

— Stai de vorbă cu cineva care până acum nici măcar nu s-a aflat prin preajma vreunei maternităţi.

Îi servi cafeaua, după care luă loc la masă.

— În orice caz, trebuie să fie plăcut să poţi mânca pentru doi, rânji el, în vreme ce femeia îşi îndesă în gură un al treilea biscuit.

— Ăsta e unul din beneficiile de care profit la maximum, râse Johanna, întinzându-se după un alt biscuit. Deşi s-ar părea că dumneata ai adoptat aceeaşi filosofie, chiar şi fără să ai sarcina drept scuză, îl tachină ea, arătând cu degetul spre pântecele de proporţii al lui Mellberg.

— O să scap de el după câteva dansuri, zise bărbatul, trecându-şi palma peste burtă.

— Aş vrea să trec cândva pe-acolo, să vă urmăresc, spuse Johanna, zâmbindu-i prietenos.

Pentru o clipă, Mellberg fu uimit de faptul că exista cineva care părea să-i aprecieze compania — nu era obişnuit cu aşa ceva. Apoi, spre marea lui surpriză, realiză că îi făcea plăcere să-şi petreacă timpul cu nora Ritei. După ce respiră adânc, Mellberg îndrăzni să pună întrebarea care nu-i dăduse pace încă de la prânz, când totul prinsese contur în mintea sa.

— Cum rămâne cu... tatăl? Cine...?

Realiză că existau şanse ca exprimarea lui să nu fi fost cea mai limpede, însă femeia nu păru să întâmpine

dificultăţi în a pricepe. Îi aruncă o privire pătrunzătoare şi, timp de câteva secunde, cugetă asupra unui răspuns. Într-un final, ea se mai îmbună, părând a hotărî că întrebarea nu fusese declanşată de altceva decât de curiozitate.

— O clinică. În Danemarca. Nu l-am cunoscut pe tată. Aşa că nu, n-am agăţat un tip oarecare printr-o bodegă, în caz că la asta te gândeai dumneata.

— A, nu... Nu m-am gândit la aşa ceva, zise Mellberg, nevoit însă a recunoaşte în sinea lui că respectivul gând îi trecuse neîndoielnic prin minte.

Se uită la ceas. Trebuia să o ia din loc, înspre secţie. Se făcuse aproape ora prânzului şi nu dorea să rateze momentul. Se ridică pentru a duce ceştile şi farfuria în bucătărie, apoi se opri o clipă. Într-un final, îşi scoase portofelul din buzunarul de la spate, extrase o carte de vizită şi i-o înmână Johannei.

— Dacă... dacă ai vreodată nevoie de ajutor sau... Ei bine, îmi imaginez că Paula şi Rita îţi stau la dispoziţie... dar, eh... pentru orice eventualitate...

Johanna acceptă cartea de vizită cu o expresie mirată, după care Mellberg o zbughi înspre uşă. Nu prea cunoştea motivul pentru care-i oferise Johannei datele sale de contact. Poate că avea de-a face cu sentimentul rămas viu în amintire, de când bebeluşul îi lovise mâna, la atingerea pântecelui mamei.

— Ernst, hai aici, strigă el dintr-odată, mânând câinele înaintea sa.

După aceea, închise uşa în urma lor, fără a-şi lua rămas-bun.

Martin privea ţintă spre listele cu apeluri telefonice. Acestea nu scoseseră la iveală nimic care să-i confirme

bănuielile, dar nici nu i le contraziseră. Chiar înainte ca Erik Frankel să fie omorât, cineva telefonase familiei Frankel, din casa Brittei şi a lui Herman. Pe listă figurau două apeluri către numărul respectiv. Alături de încă un apel, datând din urmă cu vreo două zile, şi care indica faptul că Axel fusese contactat ori de Britta, ori de Herman. În plus, mai exista un apel către numărul de telefon al lui Frans Ringholm.

Martin se uită în gol pe fereastră, după care îşi trase iar scaunul şi îşi rezemă picioarele pe birou. Îşi dedicase dimineaţa scotocirii prin documentele, fotografiile şi toate celelalte materiale adunate de-a lungul anchetei morţii lui Erik. Hotărâse să nu capituleze până când nu avea să descopere o conexiune între cele două crime. Însă până în momentul respectiv, el nu aflase nimic. În afară de telefoanele cu pricina.

Frustrat, Martin azvârli pe birou listele. Avea senzaţia că ajunsese într-un punct mort. Şi era conştient că Mellberg îi dăduse permisiunea de-a ancheta circumstanţele decesului Brittei numai pentru a-l face să tacă. La fel ca toţi ceilalţi, Mellberg părea convins de vinovăţia soţului. Însă tot nu apucaseră să-l interogheze pe Herman. Potrivit medicilor, bărbatul încă se afla într-o stare puternică de şoc, fiind internat în spital. Drept urmare, se vedeau nevoiţi să aştepte până când doctorii aveau să-l considere apt de interogatoriu.

Întreaga chestiune era atât de încurcată, încât Martin nu avea idee pe ce cale să o apuce. Privi ţintă spre dosarul ce conţinea documentele anchetei, implorându-le parcă să-i vorbească, după care avu o idee.

Bineînţeles! Cum de nu-i trecuse prin minte până atunci?

Douăzeci şi cinci de minute mai târziu, el trase maşina în faţa casei lui Patrik şi a Ericăi. Telefonase în prealabil pentru a-şi anunţa vizita şi pentru a fi sigur că avea să-şi prindă colegul acasă. După primul ţârâit al soneriei, Patrik deschise uşa, ţinând-o pe Maia în braţe. Fetiţa începu imediat să fluture din mânuţe atunci când văzu cine era la uşă.

— Bună, dulceaţă, o salută Martin, făcându-i şi el cu mâna.

Drept răspuns, Maia îşi întinse braţele către el, refuzând apoi să-i mai dea drumul şi obligându-l, astfel, să stea pe canapea, cu ea în braţe. Patrik se aşează pe fotoliu şi, aplecat deasupra hârtiilor şi pozelor, îşi mângâie bărbia, gânditor.

— Unde-i Erica? întrebă Martin, uitându-se împrejur.

— Cum? zise Patrik, neatent. O, a plecat la bibliotecă în urmă cu vreo câteva ore. Alte cercetări pentru noua sa carte.

— Înţeleg, spuse Martin, întorcându-şi apoi atenţia asupra Maiei, pentru ca tatăl fetiţei să poată citi materialele, fără a fi deranjat.

— Deci crezi că are dreptate Erica? întrebă el într-un final, ridicându-şi privirea. Eşti de acord cu faptul că s-ar putea să existe o legătură între cele două crime?

Martin făcu o scurtă pauză, înainte să dea afirmativ din cap.

— Da, aşa cred. Încă nu deţin dovezi concrete, însă dacă mă întrebi ce părere am, trebuie să admit că sunt convins de existenţa unei legături.

Patrik încuviinţă, după care spuse:

— Ei bine, este fără doar şi poate o coincidenţă stranie. I-ai întrebat pe Axel Frankel şi pe Frans Ringholm în legătură cu telefoanele primite de-acasă de la Britta şi Herman?

— Nu încă, zise Martin, dând din cap. Am vrut mai întâi să stau de vorbă cu tine, să mă asigur că nu sunt eu nebun fiindcă umblu după alte soluţii, când noi de fapt avem deja un suspect care a mărturisit.

— Mda, soţul femeii... zise Patrik. Întrebarea e de ce să fi spus că a omorât-o dacă nu era adevărat?

— N-am idee. Poate ca să protejeze pe altcineva? spuse Martin, ridicând din umeri.

— Hmm... mormăi Patrik, continuând să frunzărească documentele de pe măsuţa de cafea.

— Cum rămâne cu ancheta uciderii lui Erik? Faceţi progrese?

— Ei bine, nu le-aş numi tocmai progrese, replică descurajat Martin, balansând-o pe-un genunchi pe Maia. Paula încearcă să afle mai multe în legătură cu Prietenii Suediei; în plus, am stat de vorbă cu toţi vecinii, însă nimeni nu-şi aminteşte să fi văzut ceva ieşit din comun. Casa fraţilor Frankel e aşa ruptă de lume încât n-am prea avut mari speranţe ca vreun vecin să fi observat ceva, şi din nefericire, se pare că nu ne-am înşelat. În afară de asta, doar atât mai avem, spuse el, arătând spre documentele întinse precum un evantai pe masă, în faţa lui Patrik.

— Cum rămâne cu toată contabilitatea lui Erik? întrebă el, răsfoind prin hârtii şi trăgând vreo câteva de la fundul grămezii. E ceva pe-acolo care să pară nelalocul lui?

— Nu, nu prea. De regulă apăreau doar chitanţele obişnuite de plată, câteva mici retrageri de numerar, genul ăsta de lucruri.

— Nicio tranzacţie cu vreo sumă importantă? întrebă Patrik, studiind coloanele de cifre.

— Nu. Singurul lucru care ne-a atras atenţia a fost un transfer lunar făcut de Erik. Banca susţine că respectivele plăţi prin transfer au fost efectuate timp de aproape cincizeci de ani.

Patrik tresări şi îl privi lung pe Martin.

— Cincizeci de ani? A transferat banii unei persoane fizice sau unei companii?

— S-ar părea că e vorba de o persoană fizică din Göteborg. Numele se află într-una din hârtiile de la dosar, explică Martin. Nu discutăm aici de sume considerabile. Bineînţeles, acestea s-au mărit odată cu trecerea anilor, însă cele mai recente plăţi erau în jurul a două mii de coroane. Ceea ce vreau să spun e că n-ar putea fi vorba de şantaj sau ceva similar. În definitiv, cine-ar face plăţi timp de cincizeci de ani?

Martin realiză cât de absurd sunase şi îi veni să se plesnească peste frunte. Ar fi trebuit să verifice transferurile cu pricina. Eh, mai bine mai târziu decât niciodată.

— I-aş putea telefona astăzi, ca să aflăm despre ce e vorba, zise el, mutând-o pe Maia pe genunchiul celălalt.

Patrik rămase tăcut preţ de o clipă, după care spuse:

— Ştii ceva? Trebuie să ies din casă şi să merg la o plimbare cu maşina.

Deschise dosarul şi scoase din el hârtia cu numele.

— Wilhelm Fridén. Se pare că lui i-au revenit banii. Pot merge mâine acolo, să stau de vorbă cu el faţă-n faţă. Mai e valabilă adresa asta? zise el, fluturând bucăţica de hârtie.

— Da, e cea pe care mi-a dat-o banca. Aşa că ar trebui să fie la zi, răspunse Martin.

— Bun. Voi merge acolo mâine. S-ar putea să fie vorba de o chestiune delicată, aşadar, cred că e mai înţelept să mă duc personal, în loc să discut prin telefon.

— În regulă. Dacă ai fi dispus să faci asta, ţi-aş rămâne veşnic recunoscător, zise Martin. Dar cum rămâne cu...? întrebă el, arătând înspre Maia.

— O pot lua cu mine, spuse Patrik, oferindu-i un zâmbet larg fetiţei sale. După care putem face un popas, în vizită la mătuşa Lotta şi la verişori, bine, scumpete? O să fie distractiv să te reîntâlneşti cu verişorii.

Maia gânguri, semn că era de acord, apoi bătu din palme.

— Aş putea să păstrez eu ăsta vreo câteva zile? întrebă Patrik, arătând spre dosar.

Martin se gândi o clipă. Avea copii după majoritatea documentelor, aşa că nu era o problemă.

— În regulă, ţine-l tu. Şi să mă anunţi dacă descoperi ceva care să ţi se pară demn de cercetări suplimentare. În vreme ce tu verifici cum stă treaba în Göteborg, eu voi discuta cu Axel, pentru a afla motivul telefonului primit din partea Brittei sau a lui Herman.

— Haide să nu-l întrebăm încă pe Axel cu privire la plăţile bancare. Cel puţin, până când nu voi avea mai multe informaţii.

— Desigur.

— Nu fi descurajat, zise Patrik, conducându-l pe Martin spre uşă. Ştii din experienţă cum merg lucrurile. Mai devreme sau mai târziu, o mică piesă va aluneca exact acolo unde-i e locul şi va rezolva întregul puzzle.

— Bineînţeles. Ştiu asta, zise Martin, nepărând însă convins. Doar că mi se pare cea mai proastă perioadă în care să te afli în concediu. Ne-ar fi prins bine ajutorul tău.

Zâmbi, în încercarea de a-şi înmuia puţin vorbele.

— Crede-mă, într-o bună zi şi tu te vei afla în locul meu. Iar atunci când tu vei schimba scutece, eu voi fi înapoi la secţie, muncind pe brânci.

Patrik îi făcu semn cu ochiul, după care închise uşa în urma lui Martin.

— Aşadar, mâine plecăm spre Göteborg, îi zise el Maiei, ţopăind cu ea în braţe. Doar că mai întâi trebuie să o convingem pe mămica ta.

Maia dădu din cap, semn că era de acord.

Paula se simţea extenuată. Extenuată şi scârbită. Petrecuse ore întregi pe internet, căutând informaţii despre grupări suedeze neonaziste, în special Prietenii Suediei. Încă părea plauzibil ca ei să fi avut o legătură cu moartea lui Erik Frankel, dar problema consta în lipsa de dovezi concrete ale poliţiei. Nu dăduseră de nicio scrisoare de ameninţare. Nu aveau decât insinuările lui Frans Ringholm, conform cărora Prietenii Suediei nu vedeau cu ochi buni activităţile lui Erik, iar Frans nu îl mai putea ocroti în faţa celor ce deţineau puterea. Nu existau nici dovezi formale care să fi stabilit conexiunea dintre locul crimei şi vreunul din acele personaje. Cu ajutorul poliţiştilor amabili din Uddevalla, toţi membrii consiliului oferiseră în mod voluntar amprente, însă fără a-şi masca în vreun fel dispreţul. Dar Laboratorul Naţional Criminalistic nu a găsit nicio potrivire cu amprentele descoperite în biblioteca Frankel. Nu s-au dovedit mai norocoşi nici la capitolul alibiuri. Nici unul dintre membrii consiliului nu a putut oferi o justificare perfectă, însă cei mai mulţi aveau câte una care nu merita să fie pusă la îndoială, decât dacă poliţia ar fi găsit dovezi incriminatorii. Câţiva dintre membri confirmaseră că în timpul zilelor cu

pricina, Frans vizitase o organizaţie înrudită din Danemarca, ceea ce-i oferea şi acestuia un alibi. O altă problemă o reprezenta faptul că organizaţia era atât de mare — depăşind chiar aşteptările Paulei — încât nu puteau verifica alibiurile şi amprentele tuturor persoanelor asociate cu Prietenii Suediei. De aceea, hotărâseră ca pentru moment să-şi îndrepte atenţia asupra membrilor consiliului. Însă fără niciun rezultat.

Iritată, Paula îşi continuă cercetarea pe internet. De unde veneau toate persoanele acelea? Şi de unde izvora toată ura lor? Putea să înţeleagă duşmănia îndreptată asupra unor indivizi anume, persoane care să le fi făcut rău, într-un fel sau altul. Însă a-i urî pe ceilalţi pentru simplul motiv că veneau din altă ţară sau din cauza culorii pielii? Nu, ea pur şi simplu nu reuşea să înţeleagă.

Ea însăşi îi dispreţuia pe nemernicii care îi uciseseră tatăl. Îi ura atât de mult, încât n-ar fi ezitat să-i ucidă, asta în cazul în care i s-ar fi ivit ocazia şi respectivii încă s-ar mai fi aflat în viaţă. Însă ura ei se încheia acolo, deşi s-ar fi putut extinde mult mai mult, împrăştiindu-se precum o maladie. Refuzase să cadă pradă unui asemenea dispreţ. În schimb, îşi limitase animozitatea faţă de cei din ale căror pistoale fuseseră trase gloanţele ce-i doborâseră tatăl. Dacă nu şi-ar fi ţinut ura în frâu, Paula ar fi ajuns, în cele din urmă, să-şi urască ţara natală. Şi cum să fi făcut ea una ca asta? Cum să fi urât patria în care se născuse, în care făcuse primii paşi, în care se jucase alături de prietenii săi, în care se cuibărise la pieptul bunicii, în care ascultase cântece, pe-nserat, şi în care dansase de sărbători? Cum să fi urât toate acele lucruri?

Însă oamenii din cazul de faţă... Parcurse pagina, coloană după coloană, citind afirmaţii conform cărora cei

ca ea trebuiau eradicaţi sau cel puţin trimişi înapoi în ţările lor de baştină. Şi mai existau şi fotografii. Chiar multe, din Germania nazistă, bineînţeles. Imagini alb-negru pe care le mai văzuse de nenumărate ori — mormane de trupuri goale, costelive, ce fuseseră azvârlite deoparte, ca nişte gunoaie, după ce oamenii muriseră în lagărele de concentrare. Auschwitz, Buchenwald, Dachau... toate acele nume îngrozitor de familiare, asociate pe vecie cruzimii absolute. Însă acolo, pe site-urile respective, ele erau aclamate şi celebrate. Ori li se nega existenţa. Fiindcă erau şi cei care contestau totul, oameni precum Peter Lindgren. Acesta pretindea sus şi tare că Holocaustul nici măcar nu avusese loc. Că şase milioane de evrei nu fuseseră expulzaţi, ucişi, torturaţi, gazaţi în lagăre de concentrare, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Cum de putea cineva să nege un asemenea fapt, când existau atât de multe dovezi, atât de mulţi martori? Cum reuşiseră minţile perverse ale unor asemenea oameni să nege istoria?

Paula tresări atunci când o bătaie în uşă o întrerupse.

— Bună, la ce lucrezi? întrebă Martin, din uşă.

— Verific toate informaţiile pe care le pot găsi cu privire la Prietenii Suediei, oftă ea. Dar scormonitul prin chestiile astea e de-ajuns să te bage-n sperieţi. Ştii că există aproximativ douăzeci de organizaţii neonaziste în Suedia? Sau că Partidul Democrat Suedez a câştigat un total de 281 de locuri în 144 de municipalităţi? Încotro se îndreaptă ţara asta?

— Nu ştiu, dar te cam pune pe gânduri, zise Martin.

— Ei bine, e oribil, spuse Paula, aruncându-şi pixul.

— S-ar părea că ai nevoie de o pauză de la toate treburile astea, concluzionă Martin. Mă gândeam să mai stăm de vorbă cu Axel.

— Referitor la ceva anume? întrebă Paula, ridicându-se pentru a-l urma pe Martin spre garaj.

— Nu chiar. M-am gândit că n-ar fi rău să vedem ce mai face. În definitiv, el era cel mai apropiat de Erik şi îl cunoştea cel mai bine. Însă mai e şi un lucru pe care aş vrea să-l întreb. Ştiu că eu sunt singurul care crede în existenţa unei legături cu asasinarea Brittei Johansson, însă nu demult, cineva i-a dat lui Axel un telefon din casa acesteia, şi încă unul prin luna iunie, deşi e imposibil să aflăm dacă apelul îi fusese destinat lui Erik sau lui Axel. Tocmai am parcurs listele cu apeluri telefonice efectuate de familia Frankel, iar în luna iunie, cineva i-a sunat din casa aceea fie pe Britta, fie pe Herman. De două ori. Înainte ca ei să le telefoneze fraţilor Frankel.

— În orice caz, merită verificat, zise Paula, prinzându-şi centura de siguranţă. Atâta vreme cât pot fugi un pic de lecturile despre naziştii ăia, o să fiu de acord cu orice teorie, indiferent cât de absurdă ar părea.

Martin încuviinţă, în vreme ce plecară cu maşina din garaj. Înţelegea pe deplin sentimentele Paulei. Însă ceva îi spunea că teoria sa nu era atât de absurdă precum părea.

Fusese buimăcită întreaga săptămână. Abia vineri, Anna se simţise în stare să conştientizeze încet toate informaţiile. Dan se descurcase mult mai bine decât ea. Odată dispărut şocul iniţial, el începuse să fredoneze. Îi respinsese cu voioşie toate obiecţiile, spunând: „Eh, se va rezolva. O să fie grozav! O să avem bebeluşul nostru — e fantastic!"

Însă Anna nu prea izbutea să fie de acord cu acel „fantastic". Nu încă. Se surprindea atingându-şi pântecele,

încercând să-şi imagineze viaţa ce creştea înăuntrul său. Un embrion microscopic, care în doar câteva luni avea să devină bebeluş. Cu toate că mai trecuse de două ori prin aşa ceva, tot i se părea de necrezut. Poate cu atât mai mult atunci, fiindcă de sarcinile anterioare abia dacă îşi mai amintea. Acele amintiri dispăruseră într-o negură în care teama de a fi bătută o dominase ceas după ceas, năvălindu-i până şi în vise. Întreaga sa energie fusese dirijată în apărarea, din calea lui Lucas, a pântecelui, a vieţilor lor.

De data aceea, nu mai era necesar. Şi, într-un mod absurd, lucrul acela o speria. De data aceea, putea fi fericită. Îi era permis să fie fericită. Era de aşteptat să fie fericită. În definitiv, îl iubea pe Dan. Se simţea ocrotită alături de el. Ştia că nici prin gând nu i-ar fi trecut să îi facă vreun rău — atât ei, cât şi oricui altcuiva. De ce să o fi speriat un asemenea lucru? Aceea era întrebarea la care se tot chinuise să găsească răspuns în ultimele câteva zile.

— Ce zici? Băiat sau fată?

Dan se strecurase pe la spatele ei, cuprinzând-o în braţe şi dezmierdându-i abdomenul încă plat. Anna râse şi continuă să amestece în oala cu mâncare.

— Sunt probabil în săptămâna a şaptea. Nu e un pic cam devreme să ştim dacă e băieţel sau fetiţă?

Anna se întoarse cu faţa spre el, părând îngrijorată.

— Sper să nu fii prea dezamăgit dacă nu vei avea un fiu, deoarece ştii că tatăl este cel care determină sexul copilului, iar cum tu deja ai trei fete, probabilitatea statistică e...

— Şşt, râse Dan, apăsând cu degetul peste buzele Annei. Voi fi entuziasmat indiferent ce va fi. Dacă va fi băiat, grozav. Dacă va fi fată, tot grozav. În plus, zise el, cu o

mină serioasă, eu deja am un fiu: pe Adrian. Sper că realizezi asta. Credeam că-mi ştii sentimentele. Când v-am rugat pe toţi să vă mutaţi cu mine, nu m-am referit doar la casă. M-am referit şi la asta.

Îşi duse pumnul la piept, chiar deasupra inimii, şi Anna fu nevoită să-şi înghită lacrimile, deşi fără prea mult succes, fiindcă o picătură i se prelinse pe obraz şi buzele începură să-i tremure. Dan îi şterse lacrima, apoi îi cuprinse chipul între palme şi o privi în ochi, obligând-o să se uite la el.

— Dacă va fi fată, atunci Adrian şi cu mine ne vom uni forţele, în mijlocul atâtor femei din casa asta. Şi să nu te îndoieşti niciodată de faptul că v-am luat pe toţi trei, împreună: tu, Emma şi Adrian. Şi vă iubesc pe toţi. Şi pe tine, acolo, în burtică. Mă auzi? strigă el, uitându-se la pântecele femeii.

Anna râse.

— Nu cred că urechile se dezvoltă decât prin a douăzecea săptămână.

— Ei bine, toţi copiii mei se dezvoltă foarte, foarte rapid, spuse Dan, făcându-i cu ochiul.

— Hmm, nu zău? replică Anna, izbucnind în râs.

Se sărutară, dar apoi auziră trântindu-se uşa de la intrare şi se îndepărtară unul de celălalt.

— Cine e? strigă Dan.

— Eu sunt, răspunse o voce morocănoasă.

Belinda intră şi îi privi pe sub breton.

— Cum ai ajuns aici? întrebă Dan, mânios.

— Cum naiba crezi că am ajuns? La fel ca de fiecare dată. Cu autobuzul.

— Ori îmi vorbeşti politicos, ori nu-mi vorbeşti deloc, zise Dan, încordat.

— Ei bine, atunci aleg... spuse Belinda, cu un deget la tâmplă, prefăcându-se gânditoare. Mda. Acum ştiu. Aleg SĂ NU-ŢI VORBESC DELOC!

Apoi o zbughi în sus, pe scări, trânti zgomotos în urma ei uşa de la cameră şi dădu muzica la maximum.

Dan se lăsă în jos, pe ultima treaptă, o trase pe Anna aproape şi începu a-i vorbi pântecelui, aflat la acelaşi nivel cu gura sa:

— Sper că ţi-ai acoperit urechile acolo, înăuntru. Fiindcă tatăl tău va fi mult prea bătrân pentru un asemenea limbaj atunci când tu vei fi de vârsta ei.

Anna îi mângâie părul, oferindu-i puţină compasiune. Deasupra lor, muzica duduia în continuare.

Fjällbacka, 1944

— Avea vreo veste în legătură cu Axel? întrebă Erik, neputând să-şi ascundă entuziasmul.

Cei patru se adunaseră la locul lor obişnuit de pe Rabekullen, chiar vizavi de cimitir. Cu toţii doreau să afle ce avea Elsy de spus cu privire la veştile ce se răspândiseră prin orăşel cu iuţeala fulgerului — şi anume că Elof adusese acasă un luptător din rezistenţa norvegiană, care fugise de nemţi.

Elsy scutură din cap.

— Nu. Tata l-a întrebat, dar a zis că n-a auzit nimic de Axel.

Dezamăgit, Erik privi ţintă la piatra de granit, lovind cu bocancul pietrele acoperite de muşchi.

— Poate că nu-l ştie după nume, însă dacă i-am povesti mai multe despre Axel, ar fi posibil să-şi aducă aminte ceva, zise Erik, cu speranţa renăscută în priviri.

De-ar fi căpătat măcar un semn că fratele lui încă trăia. În urmă cu o zi, mama lui spusese, pentru întâia oară, lucrul de care se temuseră cu toţii. Plânsese mai sfâşietor ca niciodată şi spusese că ar fi fost bine să aprindă pentru Axel o lumânare duminica, la biserică, fiindcă probabil băiatul murise deja. Tatăl acestuia se înfuriase şi o certase, însă Erik îi

observase resemnarea din priviri. Nici măcar tatăl lui nu mai credea că Axel se afla printre cei vii.

— Hai să mergem să vorbim cu el, zise nerăbdătoare Britta, ridicându-se şi scuturându-şi rochia.

Întinse mâna pentru a-şi netezi codiţele împletite.

— A, da, văd că tu din grijă faţă de Erik te tot găteşti atâta, zise Frans, batjocoritor. Nu ştiam că ţi-s dragi norvegienii. Băieţii suedezi nu sunt buni?

Britta se făcu roşie ca focul.

— Tacă-ţi gura, Frans. Te faci singur de râs. Bineînţeles că-mi pasă de Erik. Şi vreau să aflu ce-a păţit Axel. Însă nu strică să arăt onorabil.

— Atunci va trebui să depui eforturi considerabile — dacă vrei să arăţi onorabil, veni replica vulgară a lui Frans, în timp ce băiatul o trase pe Britta de rochie.

Fata părea gata să izbucnească în lacrimi, când Elsy interveni brusc:

— Potoleşte-te, Frans. Uneori spui cele mai idioate lucruri. Încetează!

Băiatul o privi ţintă, după care se albi la faţă. Brusc, se ridică şi o luă la sănătoasa, cu o expresie furioasă pe chip. Erik dădu cu piciorul în câţiva bolovani apoi, fără a o privi pe Elsy, rosti pe un ton grav:

— Ar trebui să ai grijă cum îi vorbeşti lui Frans. Băiatul ăsta are ceva... Ceva care îl macină. Simt eu asta.

Elsy îl privi mirată, întrebându-se ce anume provocase strania remarcă. Dar instinctul îi spunea că el avea dreptate. Îl ştia pe Frans de când erau copii, însă dinăuntrul lui creştea ceva incontrolabil, de neîmblânzit.

— Hai, nu fi ridicol, chicoti Britta. Nu-i nimic în neregulă cu Frans. Ne... tachinam şi noi.

— Eşti orbită de dragostea pe care i-o porţi! zise Erik.

Britta îl lovi peste umăr.

— Hei, ce te-a apucat? zise el, ţinându-se de umăr.

— Vorbeai numai tâmpenii. Ei bine, vrei sau nu să mergi şi să-l întrebi pe norvegian despre fratele tău?

Britta porni la drum, în vreme ce Erik şi Elsy făcură schimb de priviri.

— Era acasă atunci când am plecat, zise fata. Bănuiesc că n-ar strica să stăm un pic de vorbă cu el.

La scurt timp după aceea, Elsy bătu discret în uşa de la subsol. Hans păru uşor stânjenit atunci când deschise şi-i văzu stând afară pe cei trei.

— Da? spuse el.

Înainte de-a vorbi, Elsy le aruncă o privire celorlalţi. Cu coada ochiului, îl observă pe Frans venind agale înspre ei, cu o expresie mult mai calmă şi cu mâinile îndesate nonşalant în buzunarele de la pantaloni.

— Păi, aa... ne întrebam dacă am putea intra să stăm de vorbă câteva clipe.

— Sigur, zise norvegianul, dându-se la o parte.

Britta îi făcu ştrengăreşte cu ochiul atunci când trecu pe lângă el. Băieţii îi strânseră mâna şi se prezentară. Cămăruţa în care intrară avea foarte puţin mobilier. Elsy şi Britta luară loc pe singurele scaune, Hans se cocoţă în pat, iar Frans şi Erik se aşezară pe podea.

— Are legătură cu fratele meu, zise Erik, cu speranţa licărindu-i în priviri. Fratele meu i-a ajutat pe semenii tăi în timpul războiului. Pleca alături de tatăl lui Elsy pe corabia acestuia, aceeaşi corabie care te-a adus pe tine aici, şi transporta lucruri înspre şi dinspre ţara ta. Însă acum un an, a fost capturat de nemţi în portul Kristiansand şi... de-atunci nu mai ştim nimic de el, zise băiatul, cutremurându-se.

— Tatăl lui Elsy m-a întrebat de el, zise Hans, privindu-l în ochi pe Erik. Dar mă tem că numele nu-mi e cunoscut. Şi nici nu-mi amintesc să fi auzit de vreun suedez capturat în Kristiansand. Însă partizani ca mine sunt mulţi. Şi între noi fie vorba, ne-au ajutat şi mulţi suedezi.

— Chiar dacă nu-l ştii după nume, poate că totuşi l-ai recunoaşte după chip, spuse nerăbdător Erik, împreunându-şi mâinile în poală.

— Slabe şanse, dar hai, spune-mi cum arată.

Erik îşi descrise fratele cât putu de bine. Nu era un lucru atât de dificil, fiindcă deşi Axel dispăruse de un an, Erik tot mai păstra în minte imaginea lui clară. În acelaşi timp însă, mai existau mulţi alţii care să-i semene lui Axel, îngreunând astfel sarcina de a găsi trăsături distinctive, care să-l deosebească de alţi tineri suedezi de vârsta lui.

Hans scutură din cap după ce-l ascultă cu atenţie pe Erik.

— Nu, nu-mi sună cunoscut. Îmi pare foarte rău.

Erik se retrase, dezamăgit. Pentru o vreme, cu toţii rămaseră tăcuţi. Apoi Frans rupse tăcerea:

— Aşadar, povesteşte-ne despre aventurile tale din război. Trebuie c-ai avut ceva peripeţii captivante! spuse el, cu privirea scânteindu-i.

— Sincer să fiu, nu prea am mare lucru de povestit, replică Hans, părând a ezita să divulge mai mult, însă Britta refuză să-l creadă.

Fata îl fixă cu privirea, îndemnându-l să le împărtăşească ceva, orice, din experienţele sale. După alte câteva proteste, norvegianul se înduplecă într-un final şi începu să le povestească despre cum era viaţa în Norvegia. Despre ocupaţia nazistă, despre suferinţa compatrioţilor săi, despre eforturile acestora de a opune rezistenţă. Cei patru tineri îl ascultară cu gurile deschise. Totul părea atât de palpitant.

Bineînţeles, sesizară amărăciunea din ochii lui Hans şi îşi dădură seama că băiatul trebuie să fi fost martor la multe nenorociri. Însă chiar şi aşa... lucrurile tot li se păreau captivante.

— Ei bine, eu cred că ai dat dovadă de mult curaj, spuse Britta, îmbujorându-se. Majoritatea băieţilor n-ar îndrăzni să facă asemenea lucruri. Numai cei ca Axel — şi ca tine — sunt destul de curajoşi încât să lupte pentru cauza lor.

— Adică noi n-am cuteza? Aşa crezi tu? se răsti Frans.

Şi mai mult îl irita faptul că Britta îi tot arunca norvegianului ocheade pline de admiraţie, care în mod normal îi erau rezervate lui.

— Erik şi cu mine suntem la fel de curajoşi, iar când vom ajunge de vârsta lui Axel şi a lui... Apropo, câţi ani ai? îl întrebă el pe Hans.

— Tocmai am împlinit şaptesprezece, răspunse băiatul, părând stânjenit de toată atenţia îndreptată asupra lui şi a ocupaţiilor sale.

Se întoarse să-i arunce o privire lui Elsy. Cât timp îi ascultase pe ceilalţi, fata nu scosese o vorbă, dar în clipele acelea, ea remarcă semnalele norvegianului.

— Cred că ar trebui să-l lăsăm pe Hans să se odihnească. A trecut prin destule, zise ea cu blândeţe, făcându-le semn prietenilor ei.

Aceştia se ridicară fără prea multă tragere de inimă şi îi mulţumiră băiatului, înainte de a părăsi încăperea. Elsy, care plecă ultima, se întoarse chiar înainte de-a închide uşa.

— Mulţumesc, zise Hans, aruncându-i un zâmbet şters. Însă mi-a făcut plăcere compania voastră, aşa că sunteţi cu toţii bine-veniţi să vă mai întoarceţi. Doar că în clipa asta sunt un pic...

Fata îi zâmbi.

— Te înţeleg perfect. Ne vom întoarce altă dată şi ne-ar face plăcere să îţi arătăm oraşul. Dar pentru moment, odihneşte-te.

Trânti apoi uşa. Însă, într-un mod inexplicabil, chipul băiatului îi rămase dinaintea ochilor, refuzând să mai dispară.

Capitolul 15

Erica nu era la bibliotecă, aşa cum credea Patrik. Pornise într-acolo, însă chiar atunci când îşi parcase maşina, îi venise o idee. Mai exista o persoană care-i fusese apropiată mamei sale. O persoană cu care se împrietenise mult mai recent, nu cu şaizeci de ani în urmă. De fapt, era singura prietenă de-a mamei pe care şi-o putea aminti Erica, de pe vremea când ea şi Anna erau copile. Era ciudat că nu se gândise la ea mai devreme. Însă Kristina avea o prezenţă atât de puternică în calitate de soacră, încât Erica uitase de prietenia acesteia cu mama sa.

Odată luată decizia, pornise din nou maşina şi se îndreptase către Tanumshede. Era pentru prima oară când, pe nepusă masă, hotăra să-i facă o vizită Kristinei. Aruncă o privire spre telefon, întrebându-se dacă ar fi fost indicat să o sune mai întâi. Nu, la naiba! Dacă soacra ei putea da buzna în casa Ericăi, fără să o anunţe, atunci şi ea îi putea plăti cu aceeaşi monedă.

Erica era încă iritată când ajunse la destinaţie şi, din pură ostilitate, apăsă doar o singură dată pe butonul soneriei, după care deschise şi intră.

— Bună, strigă ea.

— Cine e? se auzi din bucătărie vocea uşor alarmată a Kristinei.

O clipă mai târziu, femeia îşi făcu apariţia în hol.

— Erica? zise ea, uimită, holbându-se la nora ei. Eşti aici? Ai adus-o pe Maia cu tine?

Aruncă o privire în spatele Ericăi, dar nu îşi zări nepoata nicăieri.

— Nu, e acasă cu Patrik, spuse Erica descălţându-se şi punându-şi frumos pantofii în rastel.

— Ei bine, intră, zise Kristina, în continuare uimită. O să pun de-o cafea.

Erica o urmă spre bucătărie, privind-o cu surprindere. Abia dacă îşi recunoştea soacra. Întotdeauna o văzuse pe Kristina aranjată şi machiată puternic. De câte ori le făcea o vizită, era plină de energie, vorbea întruna şi nu stătea locului o clipă. Dar, în momentele acelea, Kristina părea o femeie complet diferită. Cu toate că era dimineaţă, ea purta o cămaşă de noapte ponosită şi nu avea nici urmă de machiaj pe chip, lucru care o îmbătrânea vizibil, scoţându-i în evidenţă cutele şi ridurile. Nici părul nu-i era coafat, părând turtit de la statul în pat.

— Cred că arăt într-un hal... zise Kristina, de parcă i-ar fi citit gândurile Ericăi. Însă parcă nu merită să mă aranjez dacă nu am nimic special de făcut şi nu trebuie să merg undeva anume, spuse ea, trecându-şi cu mâna prin păr.

— Dar mereu pare că ai un program atât de încărcat, zise Erica, luând loc.

Kristina nu spuse nimic, doar aşeză pe masă două ceşti, alături de câţiva biscuiţi Ballerina.

— Nu-i uşor să ieşi la pensie, după ce-ai muncit o viaţă întreagă, zise ea într-un final, în vreme ce turnă cafeaua

în ceşti. Toţi sunt aşa de ocupaţi cu vieţile lor. Bănuiesc că s-ar găsi lucruri de făcut, însă, pur şi simplu, n-am avut chef...

Se întinse după un biscuit, evitând să dea ochii cu nora sa.

— Dar nouă de ce ne-ai zis că ai mereu atâtea lucruri de făcut?

— Eh, voi, tinerii, aveţi propriile voastre vieţi. Nu voiam să vă simţiţi obligaţi faţă de mine. Dumnezeu mi-e martor că nu vreau să fiu o povară pentru voi. Şi îmi dau seama că vizitele mele nu sunt mereu întâmpinate cu bucurie, aşadar, m-am gândit c-ar fi mai bine să...

Rămase tăcută, iar Erica o privi cu uimire. Kristina ridică ochii spre ea şi continuă:

— Dacă vrei să ştii, eu trăiesc pentru ceasurile pe care le petrec alături de tine şi Maia. Lotta îşi are viaţa ei în Göteborg şi nu-i e uşor să vină aici, cum de altfel nici mie nu-mi e simplu să trec pe la ea, având în vedere că nu au prea mult spaţiu. Şi, după cum am spus, îmi dau seama că vizitele pe care vi le fac vouă nu sunt mereu întâmpinate cu bucurie.

Îşi mută din nou privirea, iar Erica se simţi ruşinată.

— Trebuie să recunosc, vina cea mai mare îmi aparţine, zise ea cu blândeţe. Însă eşti mereu bine-venită. Iar tu şi Maia vă distraţi aşa de bine. Singurul lucru pe care-l cerem e să ne respecţi intimitatea. E căminul nostru şi îţi întâmpinăm cu bucurie vizitele. Drept pentru care am... aş aprecia dacă, înainte să ne faci o vizită, ne-ai da un telefon, ca să te asiguri că e momentul potrivit. Te rog, nu intra val-vârtej în casă, fără să ne anunţi şi, pentru numele lui Dumnezeu, te rog nu ne învăţa cum să ne rânduim gospodăria şi cum să ne creştem copilul. Dacă poţi

respecta aceste reguli, atunci eşti bine-venită acasă la noi. Sunt sigură că Patrik ţi-ar fi îndatorat dacă i-ai da o mână de ajutor, acum că e-n concediu de paternitate.

— Da, şi eu cred, zise Kristina, cu un râset care-i aduse o licărire în priviri. Aşadar, cum se descurcă?

— La început, i-a fost mai greu, răspunse Erica, povestindu-i Kristinei cum Patrik o dusese cu el pe Maia la locul unei crime şi la secţia de poliţie. Însă cred că momentan am stabilit ordinea priorităţilor.

— Bărbaţii ăştia, zise Kristina. Îmi aduc aminte de prima oară când Lars a stat acasă cu Lotta. Fetiţa avea cam un an, iar eu am plecat singură la cumpărături. N-a fost nevoie decât de vreo douăzeci de minute, şi responsabilul magazinului a şi venit în căutarea mea, spunând că a telefonat Lars. Chipurile, era ceva de importanţă capitală şi trebuia să mă întorc acasă. Aşa că mi-am lăsat baltă cumpărăturile şi am fugit acasă. Fără doar şi poate, era de importanţă capitală.

— Serios? Ce se întâmplase? întrebă femeia, cu ochii mari cât cepele.

— Ei bine, fii atentă aici. A confundat absorbantele mele cu scutecele Lottei. Şi nu reuşea să-şi dea seama cum anume trebuiau prinse, aşa că atunci când am ajuns acasă, el se căznea să le lipească cu bandă adezivă!

— Glumeşti! zise Erica, şi ambele pufniră în râs.

— După un timp, s-a obişnuit. Lars le-a fost un tată bun lui Patrik şi Lottei când aceştia erau copii. Nu mă pot plânge. Însă erau vremuri diferite.

— Apropo de vremuri diferite, zise Erica, profitând de ocazie pentru a aduce vorba de motivul vizitei sale, fac nişte cercetări cu privire la viaţa mamei mele, la copilăria ei şi aşa mai departe. Am găsit nişte vechituri prin

pod, inclusiv câteva jurnale... şi m-au cam pus pe gânduri.

— Jurnale? zise Kristina, privind-o ţintă. Ce scria în ele? întrebă ea pe un ton aspru.

Erica îşi privi uimită soacra.

— Din nefericire, nimic prea interesant. Cu precădere, gânduri adolescentine. Însă ciudat e că apar multe însemnări cu privire la amicii ei de pe vremuri. Erik Frankel, Britta Johansson şi Frans Ringholm. Iar acum doi dintre aceştia, Erik şi Britta, au fost ucişi, la doar câteva luni distanţă unul faţă de celălalt. Ar putea fi doar o coincidenţă, însă pare straniu.

Kristina încă o privea înmărmurită.

— A murit Britta? întrebă ea, venindu-i greu să creadă vestea.

— Da, n-ai auzit? Credeam că ai aflat deja din gura lumii. A găsit-o fata ei acum două zile şi s-ar părea că a fost sufocată. Soţul ei pretinde că el a ucis-o.

— Aşadar, atât Erik, cât şi Britta au murit? zise Kristina, părând a avea mintea învolburată de gânduri.

— Îi cunoşteai? întrebă Erica.

— Nu, spuse Kristina, scuturând din cap. Ştiam doar ce-mi povestise Elsy despre ei.

— Şi ce ţi-a povestit? întrebă Erica, aplecându-se nerăbdătoare spre ea. Exact pentru asta am şi venit aici. M-am gândit că poate ştii câte ceva despre ea, fiindcă ai fost timp de mulţi ani prietena mamei. Deci ce ţi-a povestit despre acea perioadă? Şi din ce cauză a încetat brusc să mai scrie în jurnal, în 1944? Sau mai există şi alte jurnale, pe undeva? Ţi-a pomenit vreodată mama despre ele? În ultimul jurnal, scria ceva despre un norvegian, Hans Olavsen, care venise să locuiască la ei. Am găsit un articol

tăiat dintr-un ziar, care pare să indice faptul că ei patru au petrecut mult timp cu băiatul acela. Ce s-a întâmplat cu el?

Întrebările curgeau cu asemenea repeziciune, încât nici Erica nu mai putea ţine pasul. Fără a spune o vorbă şi cu chipul împietrit, Kristina o privea ţintă.

— Nu îţi pot răspunde la întrebări, Erica, zise ea într-un final. Nu pot. Nu pot decât să-ţi spun ce s-a întâmplat cu Hans Olavsen. Elsy mi-a spus că, odată încheiat războiul, băiatul s-a întors imediat în Norvegia. După aceea, nu i-a mai fost dat să-l vadă niciodată.

— Au fost...? L-a iubit? ezită Erica, neştiind cum să-şi formuleze întrebarea.

Kristina tăcu vreme îndelungată. Într-un final, o privi pe Erica.

— Da, l-a iubit.

Era o zi splendidă. Axel nu se mai gândise de multă vreme la asemenea lucruri. La faptul că anumite zile puteau fi mai frumoase decât altele. Însă aceea se potrivea tiparului. La hotarul dintre vară şi toamnă, cu o adiere blândă şi călduroasă. Lumina pierduse acea strălucire văratică şi începuse să capete ruginiul toamnei. O zi cu adevărat splendidă.

Se duse în dreptul ferestrei şi privi afară, cu mâinile la spate. Însă nu văzu copacii. Sau iarba ce crescuse un pic cam înaltă şi începuse să se veştejească, odată cu sosirea vremii răcoroase. În schimb, o văzu pe Britta. Minunata, sprintena Britta, pe care în trecut, pe vremea războiului, nu o privise decât ca pe o copiliţă. Una dintre prietenele lui Erik, o fată drăguţă, însă un pic cam înfumurată. Nu îi stârnise defel interesul. Fusese mult prea

tânără. Iar pe el îl preocupaseră toate lucrurile ce trebuiau rezolvate, toate lucrurile pe care le avea de făcut. Fata nu ocupase decât un loc mărginaş în lumea lui.

Însă se gândi la ea în clipele acelea. Se gândi la cum era când o văzuse cu câteva zile în urmă. Şaizeci de ani mai târziu. Încă frumoasă. Încă uşor înfumurată. Dar anii îşi puseseră amprenta asupra ei. O transformaseră într-o persoană diferită de cea din trecut. Axel se întrebă dacă şi el se schimbase la fel de mult. Poate că da. Poate că nu. Poate că anii petrecuţi în temniţă îl schimbaseră îndeajuns pentru o viaţă întreagă, drept care orice altă modificare încetase din acea clipă. Toate lucrurile pe care le văzuse, toate ororile la care asistase — poate că ele transformaseră ceva în adâncul lui, ceva care nicicând nu putea fi vindecat ori mântuit.

Axel îşi imagină şi alte chipuri. Chipurile oamenilor vânaţi de el, la prinderea cărora contribuise. Nu se petrecuse ca în filme, cu urmăriri palpitante, la viteze năucitoare. Doar ceasuri întregi de muncă laborioasă, stând în birou şi urmărind neobosit, pe hârtie, cinci decenii de piste posibile, punând la îndoială identităţi, liste cu pasageri, plăţi şi oraşe în care să se fi refugiat. Aşa îi vânaseră, unul câte unul. Asigurându-se că aveau să fie pedepsiţi pentru păcatele lor, care se cufundau din ce în ce mai mult în trecut.

Nu aveau să îi prindă pe toţi. Era conştient de asta. Încă existau nenumăraţi afară, în libertate, iar din ce în ce mai mulţi se apropiau de sfârşitul vieţii. Dar în loc să piară în suferinţă, la închisoare, ei mureau liniştiţi, de bătrâneţe, fără a fi nevoiţi să îşi înfrunte faptele din trecut. Acela era lucrul care îl motiva. Acela era lucrul care îl făcea să refuze capitularea; se afla într-o necontenită

căutare, vâna în permanenţă, mergea de la o şedinţă la alta, parcurgea meticulos arhivă după arhivă. Refuza să se odihnească atât timp cât acolo, în libertate, mai exista chiar şi unul dintre cei la prinderea căruia ar fi putut contribui eforturile sale.

Axel privi pe fereastră, cu ochii pierduţi. Ştia că devenise o obsesie pentru el. Munca lui mistuise totul, transformându-se într-o ancoră de salvare de care se agăţa ori de câte ori avea îndoieli asupra lui ori a umanităţii lui. Atât timp cât era angrenat în vânătoare, nu avea nevoie să-şi pună la îndoială propria fiinţă. Atât timp cât muncea spre a servi ţelului, îşi putea zdrobi vinovăţia încet, dar sigur. Numai refuzând să stea locului, el izbutea să se descotorosească de toate lucrurile la care prefera să nu se gândească.

Se întoarse. Ţârâia soneria. Preţ de o clipă, nu se putu rupe de toate acele chipuri ce îi jucau dinaintea ochilor. Apoi se duse să deschidă uşa.

— Ah, voi eraţi, zise Axel când îi văzu pe Paula şi pe Martin.

Pentru o secundă, se simţi copleşit de oboseală. Uneori îi părea că lucrurile nu aveau să se încheie niciodată.

— Putem intra să stăm de vorbă cu dumneavoastră câteva minute? întrebă Martin pe un ton amabil.

— Bineînţeles. Intraţi, spuse Axel, conducându-i spre verandă. Aveţi vreo veste? Apropo, am auzit de Britta. Teribilă veste. Ştiţi, i-am văzut pe ea şi pe Herman acum vreo câteva zile. Îmi vine atât de greu să-mi imaginez că el ar fi putut să... zise Axel, neterminându-şi fraza şi scuturând încet din cap.

— Da, este chiar tragic, spuse Paula. Însă nu ne vom grăbi să tragem concluzii pripite.

— Dar din câte-am auzit, Herman a mărturisit. Nu-i aşa? întrebă Axel.

— Ei bine, da, şovăi Martin. Însă până când vom reuşi să-l interogăm... zise el, ridicându-şi braţele. De fapt, aceasta e şi motivul pentru care am venit să discutăm cu dumneavoastră.

— În regulă. Deşi nu văd cum aş putea să vă ajut.

— Am aruncat o privire prin listele cu apeluri telefonice — apeluri efectuate din casa Brittei şi a lui Herman — şi am văzut că numărul dumneavoastră apare de trei ori.

— Ei bine, vă pot spune despre cel puţin unul dintre ele. Herman mi-a telefonat în urmă cu câteva zile şi m-a rugat să trec pe la Britta. Nu mai ţineam legătura de ani de zile, aşa că m-a luat oarecum prin surprindere. Însă din câte înţelesesem, ea fusese diagnosticată cu Alzheimer. Şi Herman voia ca ea să revadă pe cineva din vremurile de mult apuse, în caz că i-ar fi fost de ajutor.

— Iar acela a fost motivul vizitei dumneavoastră acolo? întrebă Paula, studiindu-l cu încordare. Pentru ca Britta să întâlnească pe cineva din vremurile de mult apuse?

— Da. Cel puţin, acela a fost motivul oferit de Herman. Fireşte, nu fusesem chiar foarte apropiaţi pe vremuri. De fapt, ea era prietenă cu fratele meu, Erik, însă nu am considerat că vizita mea ar fi putut dăuna în vreun fel. La vârsta mea, e întotdeauna plăcut să depeni amintiri de demult.

— Şi ce s-a întâmplat cât timp aţi fost acolo? zise Martin, înclinându-se către el.

— A avut mintea limpede o vreme şi am povestit un pic despre zilele de demult. Însă apoi a devenit confuză şi, ei bine, nu prea mai avea rost să stau, aşa că m-am scuzat

şi am plecat. E atât de tragic! Alzheimer e o boală cumplită.

— Cum rămâne cu telefoanele de la începutul lui iunie? întrebă Martin, uitându-se prin notiţe. Primul, efectuat de pe telefonul dumneavoastră, pe două ale lunii, apoi un apel din partea Brittei sau a lui Herman, pe data de trei şi, într-un final, încă un apel de pe telefonul lor, pe patru iunie.

Axel scutură din cap.

— Nu ştiu nimic în legătură cu asta. Pesemne că au vorbit cu Erik. Însă trebuie să fi fost acelaşi gen de rugăminte. Şi, de fapt, era mult mai firesc ca Britta să vrea să stea de vorbă cu Erik, dacă începuse să-şi amintească de trecut. După cum am mai spus, ei doi fuseseră prieteni.

— Însă primul apel a fost efectuat din casa dumneavoastră, insistă Martin. Ştiţi de ce le-ar fi telefonat Erik?

— După cum am zis mai înainte, fratele meu şi cu mine om fi locuit sub acelaşi acoperiş, însă nu ne amestecam unul în treburile celuilalt. N-am habar de ce ar fi vrut Erik să o contacteze pe Britta. Însă poate că dorea să reînnoade prietenia. Pe măsură ce înaintează în vârstă, oamenii devin tot mai stranii când e vorba de asemenea chestiuni. Lucruri din trecutul îndepărtat par brusc mai profunde şi încep să capete o însemnătate mai mare.

Axel conştientiză adevărul spuselor sale de îndată ce-şi încheie fraza. Vedea cu ochii minţii cum din trecut, cu paşi grăbiţi, veneau spre el oameni cu chipuri acuzatoare. Apucă strâns braţul fotoliului. Nu era momentul să se lase copleşit.

— Deci credeţi că Erik a vrut să-i vadă, de dragul vechii prietenii? întrebă Martin, cu scepticism.

— După cum am zis, răspunse Axel, slăbind din încleştare braţul fotoliului, n-am nicio idee. Însă pare cea mai logică explicaţie.

Martin făcu schimb de priviri cu Paula. Şansa lor de a mai avansa părea extrem de redusă. Cu toate acestea, pe bărbat îl încerca totuşi sâcâitorul sentiment că, dintr-o chestiune de proporţii, el nu primea decât nişte fărâme.

După ce plecară, Axel se întoarse la fereastră. Aceleaşi chipuri începură să i se perinde prin faţa ochilor.

— Bună, cum a fost la bibliotecă?

Patrik se lumină la faţă atunci când o văzu pe Erica intrând pe uşă.

— Păi... eu... de fapt nu m-am dus la bibliotecă, zise femeia, cu o expresie ciudată pe chip.

— Atunci unde-ai fost? întrebă Patrik.

Maia îşi făcea somnul de după-masă, iar Patrik aduna resturile de la prânz.

— Să mă întâlnesc cu Kristina, spuse ea, alăturându-i-se în bucătărie.

— Care Kristina? A, te referi la mama mea? zise Patrik, uluit. Ce te-a apucat? Ar trebui să verific dacă n-ai cumva febră.

Merse către ea şi o apăsă cu palma peste frunte. Erica îl repezi.

— Auzi, nu-i chiar aşa de ciudat. În definitiv, e soacra mea. De ce nu i-aş face o vizită, pe nepusă masă?

— A, da, râse Patrik. Haide, spune tot. De ce ai vrut să te vezi cu mama?

Erica îi povesti despre ideea strălucită pe care o avusese brusc în faţa bibliotecii, referitor la prietenia Kristinei cu mama ei. Apoi îi descrise ciudata reacţie a femeii

şi dezvăluirea făcută de aceasta, cu privire la aventura dintre Elsy şi norvegianul care fugise de nazişti.

— Însă a refuzat să-mi divulge orice altceva, zise Erica, părând frustrată. Sau poate că numai atât ştia. Nu sunt sigură. Dar am impresia că Hans Olavsen a abandonat-o pe mama, într-un fel sau altul. A părăsit Fjällbacka şi, după spusele Kristinei, Elsy a crezut că s-a întors în Norvegia.

— Şi ce ai de gând să faci acum? întrebă Patrik, aşezând în frigider ce rămăsese de la masa de prânz.

— O să-i dau de urmă, bineînţeles, îi răspunse Erica, îndreptându-se către sufragerie. Apropo, cred că ar trebui să o invităm pe Kristina aici, duminică. Să poată petrece un pic de timp cu Maia.

— Acum sunt sută la sută convins că ai febră, se amuză Patrik. Oricum, o voi suna mai târziu pe mama, s-o întreb dacă vrea să vină la o cafea duminică. Dar e posibil să nu aibă timp. Ştii cât de ocupată e întotdeauna.

— Aha, o auzi pe Erica spunând din sufragerie, pe un ton straniu.

Patrik scutură din cap. Femeile astea. N-avea să le înţeleagă nicicând. Însă poate că asta era şi ideea.

— Ce-i aici? strigă Erica.

Patrik merse să vadă despre ce era vorba. Femeia arăta cu degetul spre măsuţa de cafea, iar pentru o secundă, lui Patrik îi veni să-şi dea pumni fiindcă nu strânsese totul înainte ca ea să ajungă acasă. Însă o cunoştea îndeajuns de bine încât să realizeze că era prea târziu să-i mai ascundă ceva.

— Sunt toate materialele din ancheta uciderii lui Erik Frankel, îi spuse el, ridicând un deget, în semn de avertisment. Iar tu să nu spui nimănui despre ceea ce vei citi în dosarul acela. În regulă?

— Bine, spuse amuzată Erica, fluturând din mână spre el, ca şi cum ar fi vrut să îndepărteze o muscă enervantă.

Apoi luă loc pe canapea şi începu să răsfoiască prin documente şi fotografii. O oră mai târziu, parcursese întreg materialul din dosar şi o luase de la capăt. Patrik trecuse de câteva ori pentru a vedea ce face, dar într-un final renunţase la orice tentativă de a-i atrage atenţia. În schimb, el se făcu comod, cu ziarul de dimineaţă, pe care încă nu avusese timp să-l citească.

— Nu ai cine ştie ce dovezi concrete de la care să porneşti, spuse Erica, plimbându-şi degetul peste raportul criminaliştilor.

— Nu, par destul de limitate, spuse Patrik, lăsând ziarul jos. În biblioteca lor nu s-au găsit alte amprente în afară de cele aparţinând lui Erik, Axel şi celor doi băieţi care au descoperit cadavrul. Nu pare să fi dispărut nimic, iar urmele de pantofi nu aparţin nici ele vreunei alte persoane. Arma crimei era sub birou. O armă care deja exista la locul faptei, ca să zic aşa.

— Cu alte cuvinte, nu a fost o crimă premeditată. După toate probabilităţile, a fost comisă sub impulsul momentului, cugetă Erica.

— Adevărat. Sau cineva ştia de bustul din piatră aflat pe pervaz.

Patrik avu brusc o idee care îi mai venise în urmă cu câteva zile.

— Spune-mi din nou, când ai fost mai exact în vizită la Erik Frankel, pentru a-i arăta medalia?

— De ce vrei să ştii? întrebă ea, dar părea a fi cu mintea în altă parte.

— Nu sunt sigur. S-ar putea să nu fie deloc important. Însă ar fi util să ştiu.

— A fost cu o zi înainte de vizita pe care am făcut-o alături de Maia în parcul cu animale sălbatice Nordens Ark. N-a fost cumva pe trei iunie? În cazul ăsta, l-am vizitat pe Erik pe două ale lunii.

— Ai căpătat informaţii cu privire la medalie? Ţi-a zis ceva cât timp ai fost acolo?

— Dacă ar fi făcut-o, te-aş fi anunţat de îndată ce aş fi ajuns acasă. Nu, a spus doar că voia să mai facă nişte verificări înainte de a-mi dezvălui orice informaţie în legătură cu ea.

— Deci încă nu ştii ce fel de medalie nazistă e?

— Nu, zise Erica, privindu-l gânditoare. Dar asta cu siguranţă e ceva ce trebuie să aflu. Mâine o să hotărăsc de unde să-mi încep căutările.

Îşi îndreptă din nou atenţia asupra dosarului şi studie fotografiile de la locul crimei. Apucă imaginea din vârful maldărului şi o privi cu atenţie.

— E imposibil de... bombăni ea, după care se ridică în picioare şi se îndreptă spre etaj.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Patrik, fără însă a primi un răspuns.

O clipă mai târziu, Erica se întoarse, fluturând în aer o lupă.

— Ce faci? întrebă el, aruncându-i soţiei sale o ocheadă, pe deasupra ziarului.

— Nu sunt sigură. Probabil că nu e nimic, însă... pare că cineva a mâzgălit ceva în carneţelul de pe biroul lui Erik. Doar că nu prea văd...

Se aplecă înspre fotografie, aşezând lupa deasupra peticului mic şi alb, ce reprezenta carneţelul în imagine.

— Cred că scrie...

Privi din nou cu ochii mijiţi.

— Cred că scrie *„Ignoto Militi"*.

— Serios? Şi asta ce vrea să însemne? zise Patrik.

— Nu ştiu. Mă gândesc că o fi ceva legat de militari. Probabil că nu-s decât nişte mâzgălituri, spuse ea, părând dezamăgită.

— Erica... zise Patrik, lăsând ziarul jos şi înclinându-şi capul. Am discutat un pic cu Martin când mi-a adus aici dosarul. Şi m-a rugat să-i fac o favoare.

Bine, dacă era să fie sincer, el se oferise, însă nu era nevoie să-i spună asta Ericăi. Îşi drese vocea şi continuă.

— M-a rugat să verific pe cineva în Göteborg, cineva care primea în mod regulat plăţi prin bancă, din partea lui Erik Frankel. Lună de lună, timp de cincizeci de ani.

— Cincizeci de ani? zise ea, ridicând din sprâncene. A plătit pe cineva timp de cincizeci de ani? Ce era? Şantaj? întrebă, neputând ascunde faptul că ideea îi părea destul de palpitantă.

— Nu ştie nimeni. Şi probabil că nu-i nimic, însă... Ei bine, Martin se întreba dacă nu aş putea merge până în Göteborg, să verific.

— Ba cum să nu! Vin şi eu cu tine, zise Erica, entuziasmată.

Patrik o privi lung. Nu era tocmai reacţia la care s-ar fi aşteptat.

— Păi, aaa, poate... se bâlbâi el, gândindu-se bine dacă exista vreun motiv pentru care să nu îşi ia soţia cu el. În definitiv, nu era decât o sarcină de rutină, verificarea unor plăţi bancare, aşa că nu ar fi trebuit să existe vreo problemă.

— În regulă, vino cu mine. După care ne vom opri să-i facem o vizită Lottei, ca Maia să-şi poată revedea verişorii.

— Grozav, spuse Erica.

O simpatiza pe sora lui Patrik.

— Şi poate că voi da şi eu de cineva în Göteborg, care să-mi povestească despre medalie.

— Ai şanse. Dă câteva telefoane în după-masa asta şi vezi dacă poţi găsi pe cineva care să se priceapă la asemenea lucruri.

Îşi ridică apoi ziarul şi se reîntoarse asupra lecturii. Ar fi fost înţelept să-şi utilizeze cu cap timpul rămas până când avea să se trezească Maia.

Erica luă lupa şi aruncă din nou o privire asupra carneţelului de pe biroul lui Erik. *Ignoto Militi.* Întrezări ceva în minte.

De data aceea, îi trebui doar o jumătate de oră pentru a se obişnui cu paşii.

— Bravo, Bertil, îl lăudă Rita, oferindu-i o mică strângere de mână. Simt că ai început să capeţi ritm.

— Nu-i rău, eh? zise Mellberg, cu falsă modestie. Întotdeauna am avut talent la dans.

— Aşa e, spuse ea, făcându-i cu ochiul. Am auzit că tu şi Johanna aţi luat cafeaua împreună.

Îi zâmbi şi ridică privirea spre el. Rita mai avea ceva care i se părea atrăgător. Mellberg nu fusese niciodată prea înalt, dar fiindcă Rita era minionă, el se simţea ca un uriaş.

— Eram în trecere pe lângă blocul tău... zise el, stânjenit. Apoi am văzut-o pe Johanna, care m-a întrebat dacă nu vreau să urc la o cafea.

— A, înţeleg. Erai în trecere, făcu haz Rita, în vreme ce continuară să se legene pe ritm de salsa. Păcat că n-am fost acasă atunci când s-a întâmplat să fii în trecere. Însă Johanna a zis că v-aţi simţit tare bine.

— Da, ei bine, e o fată drăguță, spuse Mellberg, amintindu-și din nou cum simțise piciorușul de bebeluș lovindu-l peste mână. O fată foarte drăguță.

— Nu le-a fost ușor, oftă Rita. Iar la început, și mie mi-a luat ceva până să mă obișnuiesc cu ideea. Însă probabil am știut chiar dinainte ca Paula să o aducă pe Johanna acasă, pentru a mi-o prezenta. Iar acum uite că sunt împreună de aproape zece ani și, ei bine, pot spune cu mâna pe inimă că nu mi-aș putea-o închipui pe Paula alături de nimeni altcineva. Sunt perfecte una pentru cealaltă, așa că nu prea pare să conteze faptul că amândouă sunt femei.

— Dar trebuie să fi fost mai simplu în Stockholm. Să fie acceptate, la asta mă refer, zise Mellberg cu prudență, apoi înjură fiindcă o călcase pe picior pe Rita. Vreau să spun că e ceva mult mai obișnuit acolo. Când mă uit la TV, am uneori impresia că mai toate persoanele din Stockholm sunt homosexuale.

— N-aș zice asta, se amuză Rita. Însă firește că erau un pic neliniștite cu privire la mutatul aici. Trebuie să recunosc, am fost surprinsă în mod plăcut. Cred că până în momentul de față nu s-au confruntat cu nicio problemă. Sau poate că oamenii pur și simplu n-au observat. Însă toate la timpul lor. Ce să facă și ele? Să nu se mute acolo unde vor? Nu, uneori trebuie să ai curaj.

Brusc, ea păru supărată, ca și cum privirea i s-ar fi pierdut undeva, în depărtare, peste umărul lui Mellberg. Bărbatul îi citi gândurile.

— A fost greu? Să fiți nevoite să fugiți din țară? întrebă el, circumspect.

De regulă, făcea tot posibilul să evite întrebările delicate, sau le punea doar fiindcă așa se aștepta din partea

lui, şi niciodată nu îi păsa de răspuns. Însă în momentele acelea, Mellberg chiar dorea cu adevărat să ştie.

— A fost şi uşor, şi greu, îi spuse Rita, în ai cărui ochi negri putu vedea că femeia trecuse prin experienţe pe care el nici nu şi le-ar fi putut imagina. A fost uşor să părăsesc ceea ce devenise ţara mea. Însă greu să părăsesc ţara care fusese odinioară.

Pierdu ritmul dansului timp de câteva secunde şi se opri, fără să-i dea drumul lui Mellberg. I se ivi apoi o licărire în priviri, după care îşi trase mâinile şi bătu puternic din palme.

— Iar acum a sosit timpul pentru următoarea mişcare. Pirueta. Bertil, ajută-mă.

Îl prinse din nou de mână şi îi arătă încet paşii pe care trebuia să îi facă pentru a o roti pe sub braţul său. Nu era simplu, iar bărbatul îşi încâlci de tot mâinile şi picioarele. Însă Rita nu-şi pierdu răbdarea. Insistă, iar şi iar, până când Bertil şi ceilalţi cursanţi prinseră paşii.

— Va fi bine, zise ea, privind în sus către Mellberg.

Acesta se întrebă dacă femeia se referea doar la dans. Sau şi la altceva. Speră să fi fost cea de-a doua variantă.

Începea să se întunece afară. Cearşaful de pe patul spitalului foşnea puţin ori de câte ori făcea o mişcare, aşa că el încercă să stea locului. Prefera liniştea deplină. Nu putea face nimic pentru a controla sunetele din exterior — vocile, oamenii aflaţi în trecere, tăvile zdrăngănind. Însă acolo, înăuntru, se putea asigura de existenţa unei tăceri cât mai adânci. Se putea asigura că liniştea nu avea să fie deranjată de foşnetul cearşafurilor.

Herman privi în gol, pe fereastră. Pe măsură ce se întuneca, îşi putea zări treptat propria imagine reflectată în geam şi observă cât de jalnică părea silueta din pat. Un bărbat mărunţel şi cărunt, cu părul rar şi obrajii brăzdaţi, îmbrăcat într-un halat alb de spital. De parcă Britta ar fi fost cea îi dăduse forţă. Îi oferise o demnitate care să îl împlinească. Făcuse ca viaţa lui să capete sens. Iar acum, din vina lui, ea nu mai exista.

Fiicele sale trecuseră să îl viziteze. Se dăduseră de ceasul morţii din cauza lui, îl îmbrăţişaseră, îl priviseră lung, cu nelinişte, şi îi vorbiseră pe tonuri îngrijorate. Însă el nu avusese puterea de a se uita măcar la ele. Se temuse că i-ar fi descoperit vinovăţia din priviri. Că ar fi văzut ce făcuse el. Ce cauzase el.

El şi Britta păstraseră secretul vreme îndelungată. Îl împărţiseră, îl tăinuiseră, se căiseră pentru el. Cel puţin, aşa considerase Herman. Însă atunci când ea se îmbolnăvise, iar zidul de apărare începuse a se nărui, el realizase într-un moment de limpezime că spălarea păcatelor era zadarnică. Mai devreme sau mai târziu, soarta şi timpul îl ajungeau din urmă pe om. Era imposibil să se ascundă. Era imposibil să fugă. Crezuseră, prosteşte, că era de ajuns să ducă o viaţă corectă, să fie oameni cumsecade. Să îşi iubească odraslele şi să le crească în spiritul de a fi capabile să ofere, la rândul lor, dragoste. Şi, într-un final, îşi băgaseră singuri în cap faptul că binele pe care-l creaseră eclipsase răul.

O omorâse pe Britta. De ce nu puteau înţelege asta? Ştia că aveau să stea de vorbă cu el, punându-i întrebări cu privire la cele întâmplate, interogându-l. De ce nu puteau accepta pur şi simplu situaţia?

O omorâse pe Britta. Iar în clipele acelea, nu îi mai rămăsese nimic.

— Ai idee cine e persoana asta? Sau de ce Erik i-a făcut plăţi în toţi aceşti ani? întrebă Erica, în vreme ce se apropiară de Göteborg.

Maia se comportase excepţional şi stătuse cuminte pe scaunul din spate al maşinii. Având în vedere că plecaseră cu puţin timp înainte de opt şi jumătate, atunci când intrară în oraş nu era decât ora zece.

— Nu, singurele informaţii pe care le deţinem sunt cele pe care le-ai văzut deja, spuse Patrik, făcând semn cu capul spre documentul din husa de plastic pe care o ţinea Erica în poală.

— Wilhelm Fridén. Vasagatan 38, Göteborg. Născut la 3 octombrie 1924, citi ea cu voce tare.

— Doar atât ştim. Am stat puţin de vorbă cu Martin noaptea trecută şi nu a găsit nici cazierul, nici vreo conexiune între bărbat şi Fjällbacka. Nimic. Practic, încercăm marea cu degetul. Apropo, la ce oră ai programată întâlnirea cu individul acela, în legătură cu medalia?

— La amiază, în anticariatul lui, spuse Erica, atingând buzunarul în care pusese la loc sigur medalia, învelită într-o bucată de pânză moale.

— Vrei să rămâi în maşină cu Maia, cât timp stau eu de vorbă cu Wilhelm Fridén, sau ai prefera să mergeţi la plimbare? întrebă el, în vreme ce parcă maşina pe Vasagatan.

— Ce vrei să zici? răspunse Erica, părând ofensată. Vreau să vin cu tine, fireşte.

— Dar nu poţi. Cum rămâne cu Maia? întrebă stângaci Patrik, realizând însă cum avea să decurgă respectiva conversaţie — şi cum avea să se încheie.

— Dacă o poţi lua cu tine la locul unei crime şi la secţie, atunci ne poate însoţi şi pe noi, cât timp vom sta de vorbă cu un bărbat trecut de optzeci de ani, zise ea, lăsând clar să se înţeleagă faptul că nu mai încăpea discuţie.

— Bine, oftă Patrik.

Era conştient de momentele în care suferea o înfrângere.

Apartamentul era la etajul trei al unei clădiri datând de la începutul secolului. La uşă le răspunse un bărbat în vârstă de vreo şaizeci de ani. Le deschise, aruncându-le o privire întrebătoare.

— Da? Vă pot ajuta?

Patrik întinse legitimaţia de poliţist.

— Mă numesc Patrik Hedström şi sunt de la secţia de poliţie din Tanumshede. Am câteva întrebări în legătură cu un bărbat pe nume Wilhelm Fridén.

— Cine e? se auzi din apartament o voce stinsă de femeie.

Bărbatul se întoarse şi strigă:

— Poliţia. Vor să pună câteva întrebări legate de tata!

Se roti înapoi spre Patrik, zicându-i:

— Nu-mi pot imagina ce anume i-ar putea interesa pe poliţişti în legătură cu tata, însă haideţi, intraţi.

Se dădu la o parte, făcându-le loc să intre, apoi ridică din sprâncene când o văzu pe Maia în braţele Ericăi.

— Mai nou, văd că poliţia îşi antrenează recruţii de mici! remarcă el, amuzându-se.

Patrik îi zâmbi jenat.

— Acestea sunt soţia mea, Erica Falck, şi fetiţa noastră, Maia. Ele... ăă... soţia mea este interesată de cazul pe care îl anchetăm şi...

Se opri. Nu părea să existe nicio explicaţie bună pentru faptul că un poliţist îşi târa după el nevasta şi copilul, la un interogatoriu.

— Îmi cer scuze, ar fi trebuit să mă prezint. Sunt Göran Fridén, iar cel despre care întrebaţi e tatăl meu.

Patrik îl studie, curios. Bărbatul era de înălţime potrivită, cu păr cărunt, uşor ondulat şi ochi albaştri, prietenoşi.

— Tatăl dumneavoastră e acasă? întrebă Patrik, urmându-l pe Göran Fridén de-a lungul unui coridor mare.

— Mă tem că aţi venit prea târziu pentru a-i pune întrebări tatălui meu. A murit acum două săptămâni.

— Oh, zise Patrik, uluit.

Nu se aşteptase la un asemenea răspuns. Fusese convins că bărbatul, în ciuda vârstei sale înaintate, era încă în viaţă, din moment ce numele său nu era trecut pe lista decedaţilor, în registrele publice. Lucru datorat fără doar şi poate faptului că murise de curând. Era cunoscut faptul că trebuia ceva timp pentru ca informaţia să fie trecută în registru. Se simţi extrem de dezamăgit. Să i se fi înfundat deja pista — cea despre care intuiţia îi spusese că era importantă?

— Însă aţi putea discuta cu mama mea, dacă doriţi, zise Göran, făcându-le semn către sufragerie. Nu ştiu despre ce e vorba, însă poate că după ce ne veţi spune, ea va reuşi să vă ajute.

O femeie mărunţică şi firavă, cu părul alb ca neaua, se ridică de pe canapea şi veni spre ei, pentru a le strânge mâna.

— Märta Fridén.

Îi studie curioasă, apoi le aruncă un zâmbet larg, când o văzu pe Maia.

— Bună! Vai, ce fetiţă adorabilă! Cum o cheamă?

— Maia, zise mândră Erica, îndrăgind-o instantaneu pe Märta Fridén.

— Bună, Maia, spuse Märta, ciupindu-i obrazul.

Aflată în centrul atenţiei, Maia radie de fericire, dar apoi începu să dea din picioruşe, semn că voia să fie lăsată jos, fiindcă văzuse o păpuşă veche pe canapea.

— Nu, Maia, zise cu asprime Erica, încercând să o potolească pe fetiţă.

— E-n regulă. Dă-i voie să se uite, spuse Märta, fluturând din mână. Nu există nimic de neatins pe-aici. După moartea lui Wilhelm, am realizat că nu putem lua cu noi totul atunci când ni se-apropie sfârşitul.

Căpătă o expresie mâhnită, iar fiul ei veni lângă ea, cuprinzând-o pe femeie de după umeri.

— Ia loc, mamă. Le fac eu nişte cafea musafirilor, cât timp stai tu de vorbă cu ei.

Märta îl urmări cu privirea atunci când acesta ieşi din cameră şi se îndreptă spre bucătărie.

— E un băiat bun, zise ea. Nu vreau să fiu o povară pentru el; copiilor ar trebui să li se permită să-şi trăiască propriile vieţi. Însă uneori el e prea bun. Wilhelm era aşa mândru de el.

Pentru o clipă, păru cufundată în amintiri, dar apoi se întoarse către Patrik.

— Aşadar, din ce motiv voia poliţia să discute cu Wilhelm al meu?

Patrik îşi drese vocea. Stătea ca pe ace. Poate că era pe cale să scoată la iveală o grămadă de chestiuni pe care

acea bătrânică drăguță ar fi preferat să nu le știe. Însă nu avea de ales. Ezitând, el spuse:

— Ei bine, anchetăm o crimă, undeva la nord, în Fjällbacka. Vedeți, eu sunt de la secția de poliție Tanumshede, iar Fjällbacka aparține de districtul de poliție Tanum.

— Vai de mine! O crimă? zise Märta, încruntându-se.

— Da, a fost ucis un bărbat pe nume Erik Frankel, zise Patrik, făcând o pauză pentru a vedea dacă numele urma să stârnească vreo reacție.

Dar din câte își dădu seama, Märta nu părea a-l recunoaște.

— Erik Frankel? Nu-mi sună familiar. Și ce v-a adus la Wilhelm?

Femeia se înclină spre el, părând interesată.

— Ah, păi... vedeți... ezită Patrik. Uitați cum stă treaba, timp de aproape șaizeci de ani, acest Erik Frankel i-a făcut plăți lunare lui Wilhelm Fridén. Soțului dumneavoastră. Și firește că ne întrebăm de ce a făcut asta și ce legătură exista între cei doi bărbați.

— Wilhelm primea bani de la... un bărbat din Fjällbacka, pe nume Erik Frankel?

Märta păru cu adevărat surprinsă. În clipa aceea, Göran își făcu apariția, ducând o tavă pe care stăteau cești de cafea.

— Deci ce se petrece? întrebă el, aruncându-le o privire întrebătoare.

Cea care îi răspunse fu mama sa.

— Polițiștii aceștia spun că un bărbat pe nume Erik Frankel, care a fost găsit ucis, i-a plătit tatălui tău bani în fiecare lună, de șaizeci de ani încoace.

— Ce mai înseamnă și asta? exclamă Göran, așezându-se pe canapea, alături de mama sa. I-a dat bani tatei? De ce?

— Ei bine, asta am dori să aflăm, zise Patrik. Speram ca Wilhelm să poată răspundă el însuşi la întrebarea aceea.

— Păpuşa, zise Maia încântată, ridicând jucăria cea veche înspre Märta.

— Da, e o păpuşă, spuse Märta, zâmbind. A fost a mea când eram mică.

Maia îmbrăţişă cu tandreţe jucăria. Märta abia dacă îşi mai putea lua ochii de la ea.

— Ce copil fermecător! zise ea, făcând-o pe Erica să încuviinţeze, entuziasmată.

— La ce fel de sume ne referim aici? întrebă Göran, privindu-l insistent pe Patrik.

— Nu sunt mari. Două mii de coroane pe lună, în ultimii ani. Dar se măriseră de-a lungul vremii, pesemne pentru a ţine pasul cu inflaţia. Aşadar, cu toate că suma s-a modificat, valoarea adevărată pare să fi rămas constantă.

— De ce nu ne-o fi spus tata despre asta? o întrebă Göran pe mama lui, care scutură din cap.

— N-am idee. Însă Wilhelm şi cu mine nu discutam niciodată despre chestiuni financiare. El se îngrijea de toate acele treburi, în vreme ce eu mă ocupam de gospodărie. Aşa era obiceiul generaţiei noastre. Aşa ne împărţeam noi sarcinile. Dacă n-ai fi fost tu, Göran, aş fi fost complet pierdută, în caz că trebuia să am singură grijă de conturi bancare, împrumuturi şi alte asemenea lucruri, zise ea, strângându-şi de mână fiul.

— Mă bucur să te ajut, mamă, ştii doar.

— Aveţi nişte extrase de cont peste care să putem arunca o privire? întrebă Patrik, părând uşor descurajat.

Sperase să obţină răspunsuri la toate întrebările sale cu privire la acele plăţi lunare, însă părea să fi ajuns într-un punct mort.

— Nu avem niciun fel de document aici, acasă. Totul e la avocaţii noştri, se scuză Göran. Dar îi pot ruga să facă nişte copii şi să vi le trimită.

— V-am fi foarte recunoscători, zise Patrik, căpătând un dram de speranţă.

Poate că totuşi aveau să-i dea de cap.

— Vai, scuzaţi-mă, am uitat complet de cafea, exclamă Göran, ridicându-se de pe canapea.

— Oricum ar cam trebui să plecăm, zise Patrik, aruncând o privire la ceas. Aşa că nu vă mai deranjaţi pentru noi.

— Îmi pare rău că nu v-am putut fi de mai mult ajutor, spuse Märta, înclinând din cap şi zâmbindu-i lui Patrik.

— Nu vă faceţi griji, aşa e uneori. Şi, din nou, vă transmit condoleanţele mele sincere. Sper că nu v-am cauzat prea multe neplăceri fiindcă am venit aici şi v-am pus întrebări la atât de puţin timp după... Nu am ştiut.

— Nu face nimic, dragul meu, răspunse ea, fluturând din mână, semn că nu avea de ce să-şi ceară scuze. Îl cunoşteam la perfecţie pe Wilhelm al meu, aşa că indiferent pentru ce erau plăţile respective, vă pot garanta că nu aveau nicio legătură ilicită sau lipsită de etică. Deci puneţi câte întrebări doriţi şi, după cum a zis şi Göran, vom avea grijă ca documentele să vă parvină. Îmi pare rău că nu v-am putut ajuta.

Se ridicară cu toţii şi merseră în hol. Maia încă ţinea strâns la piept păpuşa.

— Maia, scumpo, trebuie să laşi aici păpuşa, zise Erica, pregătindu-se sufleteşte pentru inevitabila izbucnire.

— Lăsaţi copila să păstreze jucăria, zise Märta, mângâind-o pe creştet atunci când trecu pe lângă ea. După cum am zis, n-o să pot lua totul cu mine atunci când voi

pune mâinile pe piept, şi oricum sunt prea bătrână ca să mă mai joc cu păpuşile.

— Sunteţi sigură? se bâlbâi Erica. Este aşa de veche, sunt sigură că aveţi amintiri plăcute...

— Amintirile sunt adunate aici, zise Märta, ducând degetul spre frunte. Nu în lucruri tangibile. Nimic nu m-ar face mai fericită decât să ştiu că o fetiţă se va juca din nou cu Greta. Sunt sigură că biata păpuşă s-a plictisit teribil, stând pe canapea, alături de o bătrânică.

— Vă mulţumesc. Vă mulţumesc din suflet, zise Erica, jenată că o impresionase atât de mult gestul femeii, încât fusese nevoită să clipească pentru a-şi risipi lacrimile.

— Cu mare plăcere.

Märta mângâie din nou fetiţa pe creştet, apoi, însoţită de fiul său, îi conduse pe musafiri către uşă.

Ultimul lucru pe care-l văzură Patrik şi Erica, înainte ca uşa să se închidă în urma lor, fu gestul lui Göran, care îşi cuprinse mama pe după umeri şi o sărută pe frunte.

Martin era acasă, umblând neliniştit de colo până colo. Pia era la serviciu şi, având în vedere că se afla singur în apartament, bărbatul nu-şi putea lua gândul de la anchetă. Aproape că simţea cum responsabilitatea se înzecise deoarece Patrik era în concediu, iar el nu ştia foarte sigur dacă avea să se poată ocupa de caz. Vedea ca pe o slăbiciune din partea lui faptul că fusese nevoit să-i ceară ajutorul lui Patrik. Însă punea mult preţ pe judecata colegului său, poate chiar mai mult decât punea pe judecata proprie. Uneori se întreba dacă avea vreodată să fie încrezător în munca sa. Întotdeauna exista un sentiment de neîncredere, în fundal, o nesiguranţă care-l urmărise

încă de pe vremea când absolvise academia de poliţie. Să i se fi potrivit cu adevărat meseria aceea? Să fi fost oare capabil să facă lucrurile care i se cereau?

Rătăci dintr-o încăpere în alta, măcinat de gândurile sale negre. Îşi dădea seama că nesiguranţa legată de profesie îi era amplificată şi de faptul că urma să se confrunte cu cea mai mare provocare a vieţii sale — căreia, de asemenea, nu ştia cum avea să îi facă faţă. Dacă nu se va descurca? Dacă nu-i va putea oferi Piei sprijinul de care avea nevoie? Dacă nu va face faţă rolului de tată? Dacă... dacă... Gândurile i se învârtiră prin minte din ce în ce mai ameţitor, până când, într-un final, Martin realiză că trebuia să iasă afară şi să facă ceva, altminteri ar fi înnebunit. Îşi înhăţă jacheta, se urcă în maşină şi se îndreptă spre sud.

La început, nu îşi dădu seama încotro o apucase, dar pe măsură ce se apropia de Grebbestad, îi deveni clar. Îl tot frământa acel telefon dat lui Frans Ringholm, din casa Brittei şi a lui Herman. Pe parcursul celor două anchete, dădeau peste acelaşi grup de oameni şi, cu toate că investigaţiile păreau a urma făgaşe paralele, instinctul îi spunea că ele se intersectau la un moment dat. De ce îi telefonaseră Britta şi Herman lui Frans în luna iunie, chiar înainte ca Erik să moară? Pe listă nu apărea decât un singur apel din partea lor, pe data de patru iunie. Nu durase prea mult. Două minute şi treizeci şi trei de secunde. Martin memorase informaţiile de pe listele cu apeluri. De ce îl contactaseră pe Frans? Să fi fost atât de simplu precum sugerase Axel? Să fi fost suferinţa cea care o determinase pe Britta să îşi dorească reînnoirea prieteniilor din trecut? Contactarea unor persoane cu care, din câte se ştia, nu mai vorbise de şaizeci de ani? Mintea putea cu

siguranţă să îi joace feste, dar... Nu, mai era ceva. Ceva care îi tot scăpa. Dar nu avea de gând să se dea bătut.

Frans era pe picior de plecare atunci când dădu nas în nas cu Martin, la uşa apartamentului său.

— Cu ce pot fi azi de folos poliţiei? întrebă el, politicos.

— Am doar câteva întrebări suplimentare.

— Tocmai plecam să-mi fac plimbarea zilnică. Dacă vrei să discutăm, poţi veni cu mine. Nu-mi schimb programul de dragul nimănui. Aşa mă menţin eu în formă.

Porni spre malul apei, urmat de Martin.

— Aşadar, nu vă deranjează deloc să fiţi văzut alături de un poliţist? întrebă Martin, aruncându-i un zâmbet crispat.

— Vezi tu, am petrecut o parte aşa de mare din viaţa mea cu poliţaii, încât sunt obişnuit să mă aflu în compania voastră, răspunse el, privindu-l uşor amuzat. În regulă, ce anume voiai să mă întrebi? zise el, făcând să dispară orice urmă de veselie.

Martin fu nevoit să meargă mai vioi pentru a ţine pasul cu el. Bătrânul era tare sprinten.

— Nu ştiu dacă aţi auzit, însă a mai avut loc o crimă în Fjällbacka.

Frans încetini pentru o clipă, dar apoi îşi reluă pasul.

— Nu, nu ştiu. Despre cine-i vorba?

— Britta Johansson, zise Martin, observându-l cu atenţie pe Frans.

— Britta? făcu acesta, întorcând capul spre Martin. Cum? Cine?

— Soţul femeii susţine că el a făcut-o. Însă eu am îndoielile mele.

Frans tresări.

— Herman? Dar de ce? Nu pot să cred.

— Îl cunoaşteţi pe Herman? întrebă Martin, încercând să nu arate cât de important putea fi răspunsul cu pricina.

— Nu, nu prea, zise Frans, scuturând din cap. De fapt, l-am întâlnit doar o singură dată. M-a sunat în iunie, să-mi spună că Britta era bolnavă şi că îşi exprimase dorinţa de a mă vedea.

— Nu vi s-a părut uşor straniu? Având în vedere că nu vă mai văzuseraţi de peste şaizeci de ani? întrebă Martin, fără a încerca să-şi ascundă scepticismul.

— Ei bine, da, bineînţeles că mi s-a părut ciudat. Însă Herman mi-a explicat că suferea de Alzheimer şi că nu era un lucru ieşit din comun ca pacienţii cu boala aceea să rememoreze experienţe din trecut şi să se gândească la oamenii care fuseseră odată importanţi în vieţile lor. Şi, vezi tu, în definitiv, micul nostru grup a crescut laolaltă, iar noi am petrecut mult timp împreună.

— Iar acel mic grup era compus din...?

— Din mine, Britta, Erik şi Elsy Moström.

— Iar doi dintre ei au fost ucişi în decursul a două luni, gâfâi Martin, păşind iute pe lângă Frans. Nu vi se pare o coincidenţă stranie?

Frans privi fix spre linia orizontului.

— Odată ajuns la vârsta mea, vei fi asistat la multe coincidenţe stranii, încât să ştii că, de fapt, ele se petrec destul de des. În plus, ai zis că soţul ei a mărturisit. Crezi că tot el l-a omorât şi pe Erik? întrebă Frans, aruncându-i o privire lui Martin.

— Pentru moment, nu facem speculaţii cu privire la nimic. Însă mă pune mereu pe gânduri faptul că dintr-un grup de patru persoane, două au fost ucise într-o perioadă aşa de scurtă.

— După cum am zis, coincidenţele nu au nimic straniu. E vorba de pură întâmplare. Şi destin.

— Sună destul de filosofic, având în vedere că o spune cineva care şi-a petrecut o mare parte din viaţă la închisoare. Şi asta a fost tot pură întâmplare şi destin?

Un ton caustic i se strecurase în voce, deşi Martin voia să rămână neutru. Însă de-a lungul ultimei săptămâni, el fusese martor la modul în care o afecta pe Paula tot ceea ce simboliza Frans Ringholm. Drept urmare, îi era greu să-şi ascundă aversiunea.

— Întâmplarea şi destinul n-au avut nimic de-a face cu asta. Când am ales calea respectivă, eram adult, capabil de a-mi lua propriile decizii. Şi, bineînţeles, aş putea spune că am greşit în anumite cazuri... şi că ar fi trebuit să aleg un alt drum.

Frans se opri şi se întoarse cu faţa către Martin.

— Însă nu avem şansa să facem asta, în timp ce vieţile ni se deapănă, nu-i aşa? zise el, după care se puse din nou în mişcare. Nu avem şansa de a vedea lucrurile înainte ca ele să se întâmple. Nu, eu am făcut alegerile pe care le-am făcut. Am trăit viaţa pe care am ales-o. Şi am plătit pentru asta.

— Dar opiniile dumneavoastră? Le-aţi ales şi pe acelea?

Martin îşi dădu seama că era cu adevărat curios să afle răspunsul. Nu îi înţelegea pe oamenii care erau gata să condamne omenirea în ansamblul ei. Nu înţelegea cum îşi puteau justifica lor înşişi asemenea puncte de vedere. Şi, cu toate că îl dezgustau cumplit, îl făceau şi curios cu privire la modul lor de gândire.

Frans simţi sinceritatea întrebării şi rămase câteva momente gândindu-se cum să răspundă.

— Eu îmi susţin opiniile, zise el într-un final. Văd că există ceva greşit în societatea noastră — iar acesta e modul în care interpretez eu un lucru greşit. Consider că e de datoria mea să contribui cu o soluţie.

— Dar să arunci vina asupra unor întregi grupuri etnice... zise Martin, scuturând din cap — el pur şi simplu nu era în stare să înţeleagă acel mod de gândire.

— Faci greşeala de a-i privi pe oameni ca pe nişte indivizi separaţi, rosti sec Frans. Nu suntem aşa. Noi facem parte dintr-un grup. Facem parte dintr-o entitate colectivă. Iar aceste grupări s-au luptat întotdeauna între ele, s-au luptat pentru un loc în ierarhie, în ordinea lumii. Poate că tu ţi-ai dori ca lucrurile să stea altfel, dar ăsta e adevărul. Şi cu toate că eu nu recurg la violenţă pentru a-mi asigura locul în lume, rămân totuşi un supravieţuitor. Cineva care, într-un final, va ieşi victorios în ierarhia lumii. Şi istoria este întotdeauna scrisă de învingători.

Rămase apoi tăcut şi se întoarse pentru a-l privi pe Martin care, deşi îl trecuseră năduşelile, tremura din cauza pasului sprinten. Confruntarea directă cu o părere atât de fermă şi de fanatică era de-a dreptul terifiantă. Nicio logică de pe pământ nu avea să-i convingă vreodată pe Frans şi pe acoliţii săi de faptul că modul în care priveau ei realitatea era complet distorsionat. Asemenea oameni trebuiau doar ţinuţi în frâu, marginalizaţi şi reduşi ca număr. Martin considerase dintotdeauna că, dacă ar fi avut ocazia de a-i oferi cuiva argumente valabile, ar fi reuşit într-un final să ajungă la o convingere care să poată fi schimbată. Dar în ochii lui Frans zărise o convingere susţinută cu atâta brutalitate şi ură, încât ar fi fost imposibil de înlăturat vreodată.

Fjällbacka, 1944

— E delicios, exclamă Vilgot, servindu-se cu încă o porţie de macrou prăjit. E cu adevărat delicios, Bodil.

Femeia nu îi răspunse, ci doar plecă uşurată capul. Era întotdeauna recunoscătoare când soţul ei era binedispus şi mulţumit de ea.

— Ţine minte, băiete, spuse el, arătând cu furculiţa spre Frans. Când te hotărăşti să te-nsori, să te asiguri că fata e bună în bucătărie şi în pat!

Vilgot râse deşănţat.

— Vilgot! zise Bodil, aruncându-i iute o privire acuzatoare, dar nu îndrăzni mai mult.

— Haide, e bine să înveţe băiatul lucrurile astea, spuse el, luând o porţie zdravănă de piure. Şi să ştii, Frans, că poţi fi mândru de tatăl tău azi. Tocmai am primit un telefon din Göteborg şi am aflat că a intrat în faliment compania evreului ăluia, Rosenberg, doar nu degeaba i-am furat atât de multe afaceri în ultimul an. Ce părere ai? Aşa ceva merită sărbătorit! Aşa trebuie să tratăm cu ei. Să-i aducem în genunchi, unul câte unul, atât financiar, cât şi cu biciul!

Râse atât de zgomotos, încât îi tremură pântecele. Grăsimea de peşte i se prelinse din gură şi îi străluci pe bărbie.

— Nu-i va fi uşor să-şi câştige pâinea, cel puţin nu în vremurile astea, zise Bodil, fără a se putea abţine.

Îşi dădu seama că greşise de îndată ce vorbele îi ieşiră pe gură.

— La ce anume te gândeşti când spui asta, draga mea? zise Vilgot, pe un ton înşelător de politicos, lăsându-şi la o parte cuţitul şi furculiţa. Având în vedere că eşti plină de compasiune faţă de o asemenea persoană, doresc să ştiu cum ai ajuns la punctul acesta de vedere.

— Nu e nimic. Nu voiam să zic nimic, răspunse ea, cu privirea, sperând că-l va opri.

Însă o licărire apăruse deja în privirea lui Vilgot.

— Nu, nu, chiar mă interesează punctul tău de vedere. Haide, spune-mi.

Frans se uită când la unul, când la altul, simţind un gol în stomac. Îşi văzu mama începând să tremure, în vreme ce Vilgot o fixă cu privirea. Văzu sticlirea din ochii lui, o expresie cu care se întâlnise de nenumărate ori. Îi trecu prin minte să se ridice de la masă, dar apoi îşi dădu seama că deja era prea târziu.

Vocea lui Bodil tremură, obligând-o să înghită în sec de câteva ori, înainte de-a spune:

— Mă gândeam doar la familia lui. Mă gândeam că trebuie să fie greu zilele astea să găseşti un nou mod de-a te întreţine.

— Vorbim aici de-un evreu, Bodil.

Tonul lui Vilgot era dojenitor, bărbatul vorbindu-i încet, ca unui copil. Era exact tonul care izbutea să o stârnească pe soţia lui. Aceasta ridică privirea şi spuse, cu o urmă de sfidare:

— Şi evreii sunt fiinţe umane. Şi ei trebuie să le pună mâncare pe masă copiilor, la fel ca şi noi.

Frans voia să strige la ea să tacă, să nu-i mai vorbească aşa tătălui. Nimic bun nu ieşea vreodată din asemenea lucruri. Ce păţise oare? Cum de-i spusese aşa ceva? Să apere ea un evreu? Să fi meritat oare preţul pe care ştia că avea să-l plătească? Brusc, simţi o ură inexplicabilă faţă de mama sa. Cum putea fi atât de proastă? Nu ştia doar că nu ieşea nimic bun dacă îl provoca pe Vilgot? Cel mai bine era să plece capul şi să facă aşa cum spunea el, fără a-i opune rezistenţă. Atunci aveau să se poată înţelege unul cu celălalt, pentru o vreme. Însă acea femeie proastă îi arătase ceea ce nimeni nu ar fi trebuit să-i arate vreodată lui Vilgot Ringholm: o scânteie de nesupunere. Frans se cutremură cu gândul la butoiul de pulbere pe care avea să-l aprindă acea scânteie neînsemnată.

Pentru început, odaia rămase cufundată într-o tăcere mormântală. Vilgot o privi ţintă, părând incapabil să priceapă ceea ce-i fusese dat să audă. O venă i se umflă pe gât, iar Frans îl văzu încleştându-şi pumnii. Băiatul voia să sară de la masă şi să fugă cât îl ţineau puterile. În schimb, se simţi incapabil să se mişte din loc.

Apoi urmă explozia. Pumnul lui Vilgot ţâşni în direcţia lui Bodil, izbind-o peste maxilar şi azvârlind-o îndărăt. Scaunul femeii se răsturnă, iar aceasta ateriză pe podea, cu o bufnitură puternică. Icni de durere — sunet care îi devenise atât de cunoscut lui Frans, încât îl putea simţi până-n măduva oaselor. Dar în loc să o compătimească, băiatul se simţi şi mai furios. De ce nu tăcuse din gură? De ce îl obliga să asiste la o asemenea scenă?

— Aşa deci, eşti iubitoare de evrei. Am dreptate? zise Vilgot, ridicându-se în picioare. Răspunde-mi! Aşa e?

Bodil reuşi să se întoarcă şi, mergând de-a buşilea, încercă să îşi tragă sufletul.

Vilgot ţinti şi îi trase un şut în coaste.

— Aşa e? Răspunde-mi! Am sub acoperiş o iubitoare de evrei? În propriul meu cămin? Aşa e?

Femeia nu răspunse şi, cu eforturi supraomeneşti, încercă să se târască din calea lui. Vilgot o urmări, după care ţinti din nou, izbind-o cu piciorul în acelaşi loc. Bodil tresări şi căzu la podea, ca un bolovan, însă reuşi apoi să se ridice iar pe brânci, într-o nouă încercare de a se târî din calea lui.

— Eşti o căţea, aşa să ştii! O căţea iubitoare de evrei! strigă el înveninat, iar când Frans îşi privi tatăl, observă pe chipul lui o urmă de plăcere.

Vilgot o lovi din nou, bombardând-o în acelaşi timp cu ocări. Apoi îl privi pe Frans. Entuziasmul îi lumina chipul — o imagine pe care Frans o cunoştea prea bine.

— În regulă, băiete, acum o să te învăţ cum să te ocupi de căţele. E singurul limbaj pe care-l înţeleg. Priveşte şi învaţă.

Gâfâind, îşi trase în jos pantalonii, privindu-l în tot acest timp pe Frans. Apoi se apropie de Bodil, care izbutise să se târască puţin mai departe. O prinse de păr cu o mână şi îi ridică fusta cu cealaltă.

— Nu, nu, te rog... gândeşte-te la... Frans, îl imploră femeia.

Vilgot râse doar, în vreme ce-i smuci capul pe spate şi o penetră cu un geamăt răsunător.

Golul din stomacul lui Frans se transformă într-un bulgăre de ură, încremenit şi mare. Iar atunci când mama se întoarse şi dădu ochii cu el, în vreme ce tatăl lui o siluia nemilos, Frans ştiu că singurul lucru pe care îl putea face pentru a supravieţui era să îşi păstreze acea ură.

Capitolul 16

Kjell îşi petrecu dimineaţa de sâmbătă la birou. Bea îi luase pe copii în vizită la părinţii ei, oferindu-i astfel o ocazie numai bună de a face câteva cercetări cu privire la Hans Olavsen. Însă până în momentul acela, Kjell nu descoperise nimic. Existau mult prea mulţi norvegieni din perioada aceea, care purtau numele respectiv, iar dacă nu găsea ceva care să reducă lista, atunci sarcina s-ar fi dovedit imposibilă.

Citise neîncetat articolele primite de la Erik, însă chiar şi-aşa, nu îşi putea da seama încotro duceau toate acele informaţii disparate. Iar chestiunea respectivă îl frapa cel mai mult. Dacă Erik Frankel dorise să-i facă dezvăluiri pentru un articol, de ce nu îi spusese, pur şi simplu, despre ce era vorba? Ce sens avea abordarea criptică? Kjell oftă. Singura informaţie aflată din articole în legătură cu Hans Olavsen era că bărbatul fusese un luptător al rezistenţei, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Preţ de o clipă, îi trecu prin minte să-şi întrebe tatăl dacă ştia mai multe cu privire la norvegian, însă ideea fu imediat respinsă. Ar fi preferat să petreacă o sută de ore în te miri ce arhivă, decât să ceară ajutorul tatălui său.

O arhivă! Bună idee. Să fi existat în Norvegia vreo bază de date cu persoanele care făcuseră parte din mişcarea de rezistenţă? Trebuie să fi curs multă cerneală cu privire la subiectul respectiv, iar cineva cu siguranţă făcuse cercetări şi încercase să traseze istoricul mişcării. Aşa se întâmpla mereu.

Făcu nişte căutări pe internet, folosind diferite combinaţii de cuvinte, până când, într-un final, dădu de ceea ce-l interesa. Un bărbat pe nume Eskil Halvorsen scrisese câteva cărţi despre Norvegia din timpul celui de-al Doilea Război Mondial şi, mai ales, despre mişcarea de rezistenţă. Acela era bărbatul cu care trebuia să stea de vorbă. Kjell găsi online o carte de telefon norvegiană şi află numărul lui Halvorsen. Se întinse imediat după telefon şi apăsă pe taste, dar fu apoi nevoit să formeze din nou, fiindcă de nerăbdare, uitase de codul ţării. Nu îşi făcea griji că avea să-l deranjeze pe bărbat sâmbătă dimineaţa; un jurnalist nu îşi putea permite să aibă asemenea scrupule.

După ce aşteptă nerăbdător timp de câteva secunde, auzi într-un final o voce la celălalt capăt al firului. Kjell se prezentă şi dădu explicaţiile de rigoare, cum că se afla în căutarea unui bărbat pe nume Hans Olavsen, care făcuse parte din rezistenţă în timpul războiului şi care, într-un final, fugise în Suedia.

— ... Aşadar, nu aţi întâlnit acest nume în cercetările dumneavoastră?

Kjell desenă dezamăgit cerculeţe în carnetul său.

— ... Da, realizez că vorbim aici despre mii de persoane care au activat în mişcarea de rezistenţă, dar există cumva posibilitatea să...?

Continuă să mâzgălească în carneţel cu înfrigurare, ascultând în acelaşi timp un lung discurs legat de structura

organizatorică a rezistenţei norvegiene. Fără îndoială că era un subiect fascinant, mai ales având în vedere că neonazismul reprezenta specialitatea lui, însă Kjell nu dorea să îşi neglijeze scopul.

— Există vreo arhivă cu numele luptătorilor din rezistenţă?... În regulă, deci există documentaţie?... Aţi putea oare să mă ajutaţi şi să faceţi o căutare după numele Hans Olavsen, să vedeţi dacă apare menţionat pe undeva şi dacă există informaţii cu privire la unde se află în prezent? V-aş fi extrem de recunoscător. Şi, în caz că vă ajută cu ceva, bărbatul a venit în Fjällbacka, Suedia, în anul 1944.

Kjell puse jos receptorul, mulţumit de sine. Ce-i drept, nu aflase indicii majore, însă era convins că bărbatul cu care stătuse de vorbă era cel mai în măsură să scoată la iveală informaţii despre Hans Olavsen.

Iar între timp exista şi ceva de care să se ocupe el. Se putea ca biblioteca din Fjällbacka să deţină informaţii cu privire la norvegian. Cel puţin, merita să încerce. Aruncă o privire asupra ceasului. Înşfăcă jacheta, opri computerul şi părăsi biroul.

Undeva, departe, Eskil Halvorsen începuse deja să caute informaţii despre luptătorul din rezistenţă pe nume Hans Olavsen.

Maia încă ţinea strâns păpuşa atunci când părinţii săi o aşezară în maşină. Pe Erica o impresionase extrem de mult darul femeii şi i se părea adorabil cât de rapid se îndrăgostise Maia de păpuşă.

— Ce bătrânică drăguţă, îi zise ea lui Patrik, care doar dădu din cap, concentrat să treacă prin traficul din Göteburg, pe străzile cu sens unic şi printre tramvaiele zgomotoase, care apăreau de unde nu te aşteptai.

— Unde să parcăm? întrebă el, privind în jur.

— Uite un loc, îi făcu semn Erica, iar Patrik opri maşina acolo.

— Cel mai bine ar fi ca tu şi Maia să nu veniţi în magazin cu mine, spuse ea, luând căruciorul din portbagaj. Nu cred că un anticariat ar fi locul cel mai nimerit pentru domnişoara asta zvăpăiată — ştii cum îi place să-şi pună mâinile peste tot.

— Probabil că ai dreptate, zise Patrik, aşezând-o pe Maia în cărucior. O să mergem la o plimbare. Însă va trebui să-mi povesteşti apoi totul, de-a fir a păr.

— Aşa voi face, promit.

Erica îi făcu Maiei semn cu mâna, apoi se îndreptă spre adresa pe care o primise la telefon. Anticariatul se afla pe Guldheden şi femeia îl găsi cu uşurinţă. Un clopoţel sună atunci când păşi înăuntru, iar un bărbat scund, subţirel şi cu o barbă lungă îşi făcu apariţia de după o perdea.

— Cu ce vă pot ajuta? întrebă el politicos, aşteptându-i răspunsul.

— Bună ziua, sunt Erica Falck. Am vorbit mai devreme la telefon, spuse ea, apropiindu-se şi întinzându-i mâna.

— *Enchanté**, zise el, sărutându-i mâna, spre marea surpriză a Ericăi.

Femeia nu-şi putu aduce aminte ultima oară când îi sărutase cineva mâna. Asta în cazul în care i-o sărutase cineva, vreodată.

— Înţeleg că aveţi o medalie despre care aţi dori să ştiţi mai multe, aşa e? Intraţi şi putem lua loc, în vreme ce o examinez.

---

* În traducere din limba franceză, *Încântat.*

Trase perdeaua la o parte, făcându-i loc, şi Erica fu nevoită să se aplece pentru a putea intra pe uşa neobişnuit de joasă. Apoi ea se opri brusc. Icoane ruseşti acopereau în întregime pereţii cotlonului întunecos, în care nu rămăsese loc decât pentru o măsuţă şi două scaune.

— Pasiunea mea, zise bărbatul, care la telefon se prezentase Åke Grundén. Deţin una dintre cele mai preţioase colecţii de icoane ruseşti din Suedia, adăugă el cu mândrie, în vreme ce luară loc.

— Sunt foarte frumoase, zise Erica, admirându-le.

— O, sunt chiar mai mult de-atât, draga mea, mult mai mult de-atât, spuse el, privindu-şi colecţia, mândru ca un păun. Sunt purtătoarele unei istorii şi ale unei tradiţii... minunate.

Apoi se opri şi îşi puse ochelarii pe nas.

— Însă mă aprind când e vorba de subiectul acesta, aşa că ar fi mai bine să revenim la oile noastre. Mă văd nevoit să recunosc că sună interesant.

— Ei bine, am înţeles că mai sunteţi specialist şi în altceva: medalii din cel de-al Doilea Război Mondial.

Bărbatul o privi pe deasupra ochelarilor.

— E uşor să devii un pic izolat atunci când alegi să faci ordine prin artefacte, în loc să te înconjori de lume. Nu sunt pe de-a-ntregul sigur că am făcut alegerea corectă, însă e uşor să fii înţelept atunci când priveşti înapoi.

Îi zâmbi, iar femeia făcu la fel. Avea un simţ al umorului liniştit şi ironic, pe placul Ericăi. În vreme ce bărbatul aprinse lampa aflată pe masă, ea băgă mâna în buzunar şi scoase cu grijă medalia împăturită în bucata de pânză. Åke privi respectuos cum Erica dădu stofa la o parte şi scoase din ea medalia.

— Ah, zise el, ţinând-o în palmă.

O studie cu grijă, răsucind-o pe toate părţile în lumina puternică a lămpii, pentru a nu rata niciun detalii.

— De unde o aveţi? întrebă într-un final, uitându-se din nou la ea, pe deasupra ochelarilor.

Erica îi povesti despre cufărul ce-i aparţinuse mamei sale şi despre cum găsise medalia înăuntru.

— Iar din câte ştiţi, mama dumneavoastră nu a avut nicio legătură cu Germania?

Erica scutură din cap.

— Nu, cel puţin eu n-am auzit nimic în legătură cu asta. Însă Fjällbacka, orăşelul în care a crescut şi a trăit mama mea, e aproape de graniţa cu Norvegia. Conform unor cercetări făcute de mine, mulţi localnici s-au implicat în sprijinirea mişcării norvegiene de rezistenţă, în timpul războiului. Bunicul din partea mamei le permitea unor oameni să ducă pe furiş bunuri către Norvegia, la bordul vasului său. Spre sfârşitul războiului, a adus cu el şi un luptător din rezistenţa norvegiană, pe care l-a găzduit în căminul său.

— Da, fără îndoială că în timpul ocupaţiei naziste a Norvegiei au existat nenumărate legături între oraşele de pe coastele celor două ţări... zise el, părând a gândi cu voce tare, în vreme ce studie în continuare medalia. Ei bine, n-am idee cum a intrat în posesia mamei dumneavoastră, însă măcar atât vă pot spune — aveţi aici o Cruce de Fier, o distincţie militară germană acordată pentru merite excepţionale, în vreme de război.

— Există vreo listă cu persoanele care au primit această medalie? întrebă Erica, plină de speranţă. Indiferent ce s-ar spune despre germani, au fost buni organizatori pe timp de război şi cu siguranţă că există o arhivă de vreun fel...

Åke scutură din cap.

— Nu, nu ştiu să existe o asemenea listă. Crucea de Fier a fost împărţită pe mai multe grade; cea de faţă este cunoscută drept o Cruce de Fier de Clasă I şi nu este tocmai rară. De-a lungul războiului au fost acordate cam patru sute cincizeci de mii, aşa că ar fi imposibil să dai de urma posesorului de drept.

După tot ghinionul din ultima vreme, Erica îşi pusese toate speranţele în medalia respectivă. Fu o dezamăgire crâncenă să ajungă din nou într-un punct mort. Se ridică şi îi mulţumi lui Åke, întinzându-se pentru a da mâna cu el. În schimb, bărbatul o surprinse cu o nouă sărutare galantă şi spuse:

— Îmi pare rău, aş fi vrut să vă pot ajuta mai mult.

— Nu-i nimic, zise ea, deschizând uşa. Va trebui să cercetez în continuare. Îmi doresc cu disperare să aflu de ce medalia asta se afla în posesia mamei mele.

Însă atunci când uşa se închise în urma ei, Erica se simţi complet descurajată. Nu credea să mai poată elucida vreodată misterul medaliei.

Sachsenhausen, 1945

Avea amintiri înceţoşate cu privire la mare parte a călătoriei. Cel mai bine îşi amintea cât de mult îl chinuise urechea. Stătuse în trenul către Germania, îngrămădit laolaltă cu mulţi alţi prizonieri din Grini, incapabil să se concentreze la nimic altceva în afară de propriul său cap, pe care-l simţea gata să explodeze. Chiar şi atunci când aflase că aveau să fie mutaţi în Germania, reacţionase cu pasivitate. Într-un fel, veştile îl făcuseră să se simtă uşurat. Era conştient că Germania însemna moarte. Nimeni nu ştia exact la ce să se aştepte, însă umblau zvonuri despre soarta ce li se pregătea. Fuseseră categorisiţi prizonieri NN — de la cuvintele germane „Nacht und Nebel" — noapte şi negură. În această calitate, nu aveau să mai fie judecaţi de un tribunal, nu avea să li se mai dea nicio sentinţă, rudele lor nu aveau să afle niciodată soarta lor: pur şi simplu, urmau să dispară în noapte şi în negură.

Atunci când coborâse din tren, în Germania, Axel se considerase gata să înfrunte orice l-ar fi aşteptat acolo. Însă nimic nu l-ar fi putut pregăti pentru realitate. Din tren, coborâseră direct în infern. Un infern în care văpăile nu le pârjoleau tălpile, însă chiar şi-aşa, era tot un infern.

Stătea deja acolo de câteva săptămâni, iar ceea ce îi era dat să vadă îi bântuia coşmarurile, în timp ce-şi dormea somnul tulbure, noapte după noapte, cuprins de nelinişte în fiecare dimineaţă, când erau obligaţi să se trezească la ora trei, pentru a munci fără întrerupere până la nouă seara.

Prizonierii NN o duceau mai rău decât ceilalţi. Erau priviţi ca şi cum ar fi fost deja morţi şi de aceea se aflau ultimii pe scara ierarhică. Pentru a nu exista îndoieli, cu toţii aveau câte un „N" roşu pe spate. Roşul indica faptul că erau deţinuţi politici. Criminalii purtau simboluri verzi şi exista o permanentă luptă pentru supremaţie între deţinuţii verzi şi cei roşii. Singura consolare o reprezenta faptul că prizonierii nordici îşi uniseră forţele. Erau răspândiţi prin tot lagărul, dar seară de seară, după muncă, se adunau pentru a sta de vorbă. Cei mai rezistenţi îşi tăiau o felie mică din raţia zilnică de pâine. Bucăţile adunate erau apoi oferite prizonierilor nordici ce zăceau bolnavi la infirmerie. Erau hotărâţi să asigure întoarcerea acasă a cât mai multor scandinavi. Însă mulţi dintre ei erau departe de a mai putea fi ajutaţi. Axel pierdu curând şirul tuturor deţinuţilor care îşi aflaseră sfârşitul.

Îşi privi mâinile cu care ţinea lopata. Erau piele şi os; fără pic de carne, doar piele întinsă peste încheieturi. Simţindu-se slăbit, se sprijini de lopată preţ de o secundă, atunci când gardianul cel mai apropiat întoarse privirea în altă parte; însă apoi se grăbi să-şi continue săpatul, de îndată ce atenţia germanului reveni asupra lui. Fiecare lopată plină îl făcea să gâfâie de efort. Axel nu mai voia să vadă de ce săpau el şi ceilalţi prizonieri. Comisese acea greşeală o singură dată, în prima zi. Iar scena respectivă încă i se perinda prin minte, de fiecare dată când închidea ochii. Mormanul imens de cadavre. Schelete descompuse, care fuseseră stivuite ca nişte gunoaie şi care, în clipele acelea, erau azvârlite de-a valma, unele

peste altele, într-un mormânt comun. Era mai bine să nu se uite. Zări puţin, doar cu coada ochiului, în vreme ce se chinuia să dea cu lopata îndeajuns de multă ţărână încât să nu atragă nemulţumirea gardienilor.

Brusc, prizonierul de lângă el se prăbuşi la pământ. La fel de costeliv şi de înfrânt ca Axel, căzu, fără a se mai putea ridica. Lui Axel îi trecu prin minte să meargă pentru a-i da omului o mână de ajutor, însă, ca de obicei, gândul fu îndepărtat. În clipele acelea, puţina lui rezervă de energie era destinată propriei supravieţuiri. Aşa era în lagăre: fiecare trebuia să-şi poarte singur de grijă. Deţinuţii politici germani erau experţi în materie, iar el ţinuse seama de poveţele acestora. „Nie auffallen", spuneau ei — nu atrage atenţia asupra ta, nu încerca să evadezi. Soluţia era să te aşezi discret în centru şi să ţii privirea plecată ori de câte ori exista vreo ameninţare. Iar în felul acesta, Axel privi cu indiferenţă cum gardianul se îndreptă către prizonierul căzut la pământ, îl apucă de braţ şi îl târî spre mijlocul gropii, în secţiunea cea mai adâncă, pe care deja o terminaseră de săpat. Apoi gardianul se căţără înapoi, lăsându-l în urma sa pe deţinut. Nu intenţiona să-şi irosească gloanţele pe el. Erau vremuri grele, ce rost avea să strice un glonţ pe cineva care oricum era mort? Unul câte unul, cadavrele din mormanul imens aveau să fie aruncate peste el. Dacă nu murise încă, avea să o facă în curând, sufocat de greutatea acestora.

Axel îşi întoarse privirea dinspre deţinutul din groapă şi continuă să sape, în colţul său. Nu se mai gândea la cei de acasă. Nu mai era loc pentru asemenea gânduri, dacă intenţiona să supravieţuiască.

Capitolul 17

Trecuseră două zile şi Erica tot se simţea descurajată. Ştia că Patrik era la fel de mâhnit şi demoralizat după încercarea sa de a afla motivul plăţilor lunare efectuate de Erik Frankel. Însă niciunul din ei nu voia să se dea bătut. Patrik spera să apară ceva în documentele pe care le lăsase în urmă Wilhelm Fridén, în vreme ce Erica era hotărâtă să îşi continue cercetările, testând fiecare pistă posibilă, până când avea să dea de ceva.

Se retrăsese în camera de lucru pentru a scrie puţin, dar nu se putu concentra. Mult prea multe lucruri i se învârteau prin minte. Se întinse după pachetul de Dumlekola, savurând gustul de cola, pe măsură ce delicioasa ciocolată i se topea în gură. Curând avea să fie nevoită să pună capăt acestui obicei. Însă atât de mulţe se petrecuseră în ultima vreme, încât nu îşi putea refuza plăcerea unei mici trataţii, din când în când. Avea să-şi facă mai târziu griji în legătură cu asta. Prin voinţă, reuşise să slăbească la timp pentru nuntă. Drept urmare, era convinsă că o putea face din nou. Însă nu chiar în ziua aceea.

— Erica! strigă Patrik, de la parter.

Femeia se duse până în capul scărilor pentru a afla ce anume voia soţul ei.

— A sunat Karin. Maia şi cu mine plecăm la plimbare cu ea şi Ludde.

— Mm... bine, zise ea uşor nedesluşit, fiindcă molfăia o bomboană Dumlekola.

Se întoarse în camera de lucru şi se aşeză în faţa computerului. Încă nu se hotărâse ce poziţie să adopte referitor la plimbările lui Patrik şi ale lui Karin. Femeia părea destul de cumsecade, iar cei doi divorţaseră de mult timp. Erica avea siguranţa că relaţia dintre ei era de domeniul trecutului, asta cel puţin în ceea ce-l privea pe Patrik. Şi totuşi... Îi părea ciudat să îl vadă plecând să-şi petreacă timpul cu fosta soţie. La urma urmei, ei doi împărţiseră cândva un pat. Erica scutură din cap, pentru a-şi îndepărta imaginea ce-i trecuse prin minte, apoi se consolă cu o altă bomboană. Trebuia neapărat să-şi vină în fire. Niciodată nu fusese geloasă.

Pentru a-şi lua gândul de la subiectul respectiv, ea intră pe internet. Îi veni o idee şi, plină de nerăbdare, tastă *Ignoto militi* în motorul de căutare. Îi apărură o mulţime de pagini. O alese pe prima şi citi cu interes. Îşi dădu seama de ce cuvintele îi sunaseră cunoscut. Cu mult timp în urmă, aflată într-o excursie cu şcoala la Paris, vizitase Arcul de Triumf. Şi mormântul soldatului necunoscut. Pesemne că *Ignoto militi* însemna „soldatul necunoscut".

Erica se încruntă pe măsură ce îşi continuă lectura. În minte i se formară alte întrebări. Să fi fost o simplă coincidenţă faptul că Erik Frankel scrisese acele cuvinte în carneţelul de pe birou? Ori să fi avut cumva o însemnătate specială pentru el? Iar dacă da, care să fi fost

aceasta? Mai citi un pic de pe ecran, însă nu găsi altceva de interes, aşa că dădu în josul paginii, în căutare de alte linkuri. Cu o a treia bomboană Dumlekola în gură, îşi rezemă picioarele pe birou, gândindu-se la următorul pas. Apoi îşi dădu seama că exista cineva care i-ar fi putut oferi mai multe informaţii. Şansele erau minime, însă... Goni spre parter, înhăţă cheile de la maşină de pe masa din hol, după care o porni spre Uddevalla.

Trei sferturi de oră mai târziu, ajunse în parcarea de la spital, ezitând fiindcă realizase că nu prea avea un plan. Fusese relativ uşor să afle prin telefon la ce secţie era internat Herman, însă nu ştia dacă avea să-i fie permis accesul. Ei bine, deja bătuse drumul până acolo, aşa că putea măcar să facă o încercare. Doar că avea să fie nevoită să improvizeze.

Mai întâi, cumpără un buchet mare de flori. Luă liftul, coborî la etajul corespunzător, după care păşi cu încredere spre salon. Nimeni nu păru a-i da atenţie. Erica se uită la numerele de deasupra uşilor. Treizeci şi cinci: acela era salonul lui. Speră doar să îl găsească pe bărbat de unul singur. Dacă fiicele sale erau acolo, ea avea să plătească cu vârf şi îndesat.

Inspirând adânc, Erica împinse uşa, deschizând-o. Ce uşurare! Nu erau vizitatori. Intră, apoi închise cu atenţie uşa în urma sa. În salon erau două paturi, iar Herman stătea întins într-unul din ele. Colegul său de cameră părea a fi adormit. Pe de altă parte, Herman era treaz şi privea în gol, cu braţele întinse pe deasupra cearşafului.

— Bună ziua, Herman, şopti Erica, trăgându-şi un scaun spre patul lui. Nu ştiu dacă vă mai amintiţi de mine. Am venit să o vizitez pe Britta. Iar dumneavoastră v-aţi supărat pe mine.

La început, avu impresia că Herman ori nu putea, ori nu dorea să o asculte. Apoi bărbatul se întoarse încet ca să se uite la ea.

— Ştiu cine eşti. Fata lui Elsy.

— Aşa e. Sunt fata lui Elsy, îi zâmbi Erica.

— Ai fost la noi acasă şi în urmă cu câteva zile, spuse el, privind ţintă pe fereastră, fără a clipi.

Pe Erica o cuprinse un straniu sentiment de duioşie faţă de el. Şi-l imagină întins lângă trupul neînsufleţit al soţiei sale, într-o strânsă îmbrăţişare. Iar în clipele acelea, părea atât de mărunt, întins pe un pat de spital... mărunt şi firav. Nu mai era acelaşi bărbat care ţipase la ea fiindcă o tulburase pe Britta.

— Da, am fost acasă la dumneavoastră. Cu Margareta, zise Erica.

Herman doar scutură din cap. Niciunul din ei nu vorbi timp de câteva momente. Într-un final, Erica spuse:

— Am făcut nişte cercetări cu privire la viaţa mamei. Aşa am dat de numele Brittei. Iar când am vorbit cu ea, am avut sentimentul că ştia mai multe decât ar fi vrut — sau ar fi putut — să-mi spună.

Herman îi aruncă un zâmbet ciudat, însă nu răspunse. Erica îi zise în continuare:

— De asemenea, mi se pare o coincidenţă stranie ca doi dintre cei trei prieteni din copilărie ai mamei să moară într-o perioadă aşa de scurtă.

Tăcu, în aşteptarea unui răspuns.

O lacrimă se prelinse pe obrazul lui Herman. Bărbatul îşi ridică mâna şi o şterse.

— Am omorât-o, spuse el, cu ochii pierduţi. Am omorât-o.

Erica îl auzi. După spusele lui Patrik, nu exista nimic care să îi contrazică declaraţia. Însă femeia ştia, de

asemenea, că Martin avea dubiile sale, întocmai ca şi ea. În plus, vocea lui Herman avea un ton straniu, pe care nu îl putea interpreta nicicum.

— Ştiţi ce anume evita Britta să-mi spună? Era ceva care s-a întâmplat în timpul războiului? Era ceva legat de mama? Cred că am dreptul să ştiu, insistă ea.

Speră să nu îl forţeze prea tare, având în vedere starea în care se afla, însă dorea cu disperare să ştie ce anume din trecutul mamei sale ar fi putut cauza schimbarea majoră pe care o suferise aceasta. Neprimind vreun răspuns, ea continuă:

— Atunci când Britta a început să devină confuză, în timpul vizitei mele, a pomenit ceva despre un soldat necunoscut. Ce voia să însemne asta? Atunci când a spus-o, a crezut că sunt Elsy, nu fiica acesteia. Un soldat necunoscut — ştiţi ceva în legătură cu asta?

La început, nu putu recunoaşte sunetul făcut de Herman. Apoi îşi dădu seama că bărbatul râdea. O imitaţie infinit de tristă a unui râset. Nu înţelese ce anume putea fi atât de amuzant.

— Întreabă-l pe Paul Heckel. Şi pe Friedrich Hück. Ei îţi pot răspunde la întrebări.

Începu iar să râdă, din ce în ce mai răsunător, până când tot patul începu să se zgâlţâie. Râsul bărbatului o înfricoşă pe Erica mai mult decât lacrimile acestuia, însă ea îl întrebă totuşi:

— Cine sunt aceşti bărbaţi? Unde îi pot găsi? Ce legătură au ei cu toate astea?

Îşi dorea să îl poată scutura bine pe Herman, pentru a-l obliga să-i răspundă, pentru a smulge de la el o explicaţie, însă chiar în clipa aceea, uşa se deschise.

— Ce se petrece aici?

Un doctor apăru în cadrul uşii, cu braţele încrucişate şi cu o expresie neînduplecată pe chip.

— Îmi cer scuze, se fâstâci Erica. Am greşit salonul. Însă domnul acesta în vârstă a zis că doreşte să stea de vorbă. Apoi...

Se ridică brusc în picioare şi se grăbi să iasă din încăpere, cerându-şi scuze din priviri. Până să ajungă la maşină, inima îi spărgea deja pieptul. Herman îi oferise două nume. Două nume germane pe care nu le mai auzise până atunci, nume care nu îi spuneau nimic. Ce legătură aveau cei doi cu toată chestiunea respectivă? Să fi existat cumva o conexiune cu Hans Olavsen? În definitiv, acesta luptase împotriva nemţilor, înainte de a fugi în Suedia.

Tot drumul înapoi spre Fjällbacka, cele două nume i se învârtiră prin minte: Paul Heckel şi Friedrich Hück. Era foarte sigură că nu le mai auzise până atunci. Şi totuşi de ce îi păreau cunoscute?

— Martin Molin, zise el, răspunzând la telefon după primul ţârâit.

Ascultă cu atenţie timp de câteva minute, rupând tăcerea doar pentru a pune câteva întrebări. Apoi luă carneţelul unde făcuse nişte notiţe pe parcursul conversaţiei şi merse în biroul lui Mellberg. Îl găsi pe acesta în mijlocul podelei, cu picioarele întinse, aplecându-se înainte şi căznindu-se a-şi atinge — fără succes — degetele de la picioare.

— A, scuze. Deranjez? întrebă Martin, oprindu-se brusc în cadrul uşii.

Măcar Ernst părea fericit să-l vadă. Veni spre el, dând din coadă, şi începu să-i lingă mâna. Mellberg nu

răspunse, ci doar se încruntă, chinuindu-se din greu să se ridice. Spre marele lui necaz, fu nevoit să se dea bătut într-un final şi să întindă mâna către Martin, care îl ajută să se ridice în picioare.

— Făceam doar câteva extensii, bombăni Mellberg, mutându-se înţepenit la loc pe scaun.

Observă rânjetul de pe figura lui Martin şi îl repezi scurt.

— Voiai ceva anume sau doar intenţionai să mă întrerupi pe mine aşa, fără motiv?

Mellberg se întinse către sertarul de jos al biroului şi scoase o bezea cu nucă de cocos. Ernst adulmecă aerul şi, reperând imediat deliciosul şi deja bine-cunoscutul miros, îşi privi stăpânul cu ochi umezi şi stăruitori. Mellberg încercă să-i arunce câinelui o privire aspră, dar apoi se înduplecă, întinzându-se după o a doua bezea, pe care i-o azvârli. Desertul dispăru în doi timpi şi trei mişcări.

— Câinele tău pare să devină cam pântecos, zise Martin, aruncându-i o privire îngrijorată lui Ernst, care începuse să semene cu stăpânul.

— Eh, e-n regulă. Un pic de greutate suplimentară e bună pentru oricine, zise Mellberg satisfăcut, bătând uşor cu palma peste propria-i burtă.

Martin lăsă la o parte subiectul şi se aşeză în faţa lui Mellberg.

— Tocmai am primit un telefon din partea lui Pedersen. De asemenea, am căpătat şi raportul lui Torbjörn în dimineaţa asta. Bănuielile iniţiale au fost confirmate. Britta Johansson a fost, într-adevăr, omorâtă. Sufocată cu perna ce se afla în pat, lângă ea.

— Şi cum anume... începu Mellberg.

— Să vedem, îl întrerupse Martin, consultându-şi carneţelul. Ca de obicei, Pedersen a folosit un limbaj oarecum specializat, însă, în termeni simpli, femeia avea în gât o pană provenită din pernă. Pesemne că a ajuns acolo în timp ce se chinuia să respire, cu perna apăsată peste faţă. Pedersen a analizat şi urmele de fibre din gâtul femeii şi a descoperit bumbac precum cel din pernă. În plus, oasele gâtului i-au fost traumatizate, semn că cineva a exercitat o presiune directă asupra lor. Cel mai probabil, cu mâinile. Au căutat amprente, însă din nefericire, nu au găsit nimic.

— Ei bine, pare destul de clar. Din câte-am auzit, femeia era bolnavă. Un pic dusă cu pluta, zise Mellberg, rotindu-şi degetul în jurul tâmplei.

— Avea Alzheimer, replică Martin cu asprime.

— Mda, în regulă, ştiu, spuse Mellberg, respingând reacţia iritată a lui Molin. Dar nu-mi spune că tu consideri vinovat pe altcineva, şi nu pe bătrân. Mai mult ca sigur a fost unul din... omorurile alea făcute de milă, zise el, mulţumit de propria lui deducţie logică, după care se recompensă cu o nouă bezea.

— Păi... se poate, şovăi Martin, dând foaia carneţelului. Dar conform spuselor lui Torbjörn, au găsit o amprentă pe faţa de pernă. De regulă, e foarte dificil să prelevezi amprente de pe ţesături, dar în cazul acesta, faţa de pernă era prinsă cu vreo doi nasturi lucioşi, iar pe unul din ei s-a găsit amprenta clară a degetului mare. Şi nu îi aparţine lui Herman, spuse el, cu fermitate.

Mellberg se încruntă şi îi aruncă o privire îngrijorată, preţ de o clipă. După care se lumină iar la faţă.

— Probabil că e a uneia dintre fete. Verifică, doar aşa, ca să fim siguri, să putem confirma. Apoi sună-l pe

doctorul de la spital şi spune-i să îi dea soţului Brittei naiba ştie ce medicamente sau terapie cu electroşocuri, ce-o avea nevoie ca să-l reanimeze, fiindcă vrem să putem sta de vorbă cu omul până la sfârşitul săptămânii. Ai priceput?

Martin oftă şi dădu din cap. Nu îi plăcea deloc. Absolut deloc. Însă Mellberg avea dreptate. Nu existau dovezi care să indice alt făptaş. Nimic în afară de o amprentă. Şi dacă era să fie extrem de ghinionist, s-ar fi dovedit că Mellberg avea dreptate şi din acel punct de vedere.

Martin aproape că ieşise pe uşă, când se plesni cu palma peste frunte şi făcu brusc cale întoarsă.

— Vai, am uitat un lucru. La naiba, câtă prostie pe capul meu! Pedersen a găsit sub unghiile Brittei o cantitate semnificativă de ADN, atât resturi de piele, cât şi sânge. S-ar părea că a reuşit să zgârie persoana care a sufocat-o. I-a făcut răni destul de adânci, conform spuselor lui Pedersen, fiindcă avea unghii ascuţite. Pedersen e de părere că l-a zgâriat pe asasin pe braţe şi pe faţă, zise Martin, rezemându-se de tocul uşii.

— Şi soţul ei are vreo zgârietură? întrebă Mellberg, înclinându-se în faţă, cu coatele rezemate de birou.

— Nu ştiu, dar se pare că ar trebui să-i facem cât mai curând o vizită lui Herman, spuse Martin.

— Asta cu siguranţă, răspunse Mellberg. Ia-o pe Paula cu tine, strigă el, însă Martin deja dispăruse.

De câteva zile, Per mergea prin casă în vârfurile picioarelor, nevenindu-i a crede că lucrurile aveau să dureze. Mama lui nu reuşise niciodată să stea trează, nici măcar pentru o zi. Asta de când îi părăsise tatăl lui Per. Băiatul abia dacă îşi mai putea aminti cum fuseseră

lucrurile înainte, dar puţinele amintiri pe care le avea erau destul de plăcute.

Cu toate că se prefăcea a opune rezistenţă, începuse chiar să capete speranţă. Din ce în ce mai multă, cu fiecare oră scursă. Ba chiar cu fiecare minut. Carina părea vlăguită şi îi tot arunca priviri ruşinate ori de câte ori se întâlneau. Însă era trează. Băiatul verificase pretutindeni şi nu găsise nici măcar o sticlă proaspăt achiziţionată. Nici măcar una. Şi doar îi cunoştea ascunzătorile. De fapt, niciodată nu înţelesese de ce se mai obosea cu ascunsul băuturii. Putea la fel de bine să le fi lăsat pe blatul de lucru din bucătărie.

— Să pregătesc cina? întrebă încet femeia, aruncându-i o privire precaută.

Aproape că umblau tiptil unul în jurul celuilalt, de parcă abia se cunoscuseră pentru prima oară şi nu erau siguri de mersul lucrurilor. Şi poate că nu era departe de adevăr. Trecuse atât de multă vreme de când o văzuse trează ultima oară. Cum să fi fost la curent cu toate cele întâmplate în jurul ei, când ea se învârtea necontenit prin aburi de alcool care filtrau tot ceea ce vedea, tot ceea ce făcea? În clipele acelea, erau străini unul faţă de celălalt. Dar străini curioşi, interesaţi şi plini de nădejde.

— Ai vreo veste de la Frans? întrebă ea, scoţând din frigider ingredientele necesare pentru a face spaghete cu chiftele.

Per nu avu niciun răspuns. De când se ştia, orice fel de contact cu bunicul din partea tatălui îi fusese strict interzis şi totuşi, Frans fusese cel care intervenise şi salvase situaţia, sau cel puţin le oferise un crâmpei de speranţă, cum că putea fi salvată.

Carina observă confuzia şi ezitarea fiului său de a răspunde.

— E-n regulă. Kjell poate să spună ce-o vrea, însă din punctul meu de vedere, îţi e permis să vorbeşti cu Frans. Atâta vreme cât...

Ezită, temându-se să nu spună vreun lucru greşit, ceva care să dea peste cap fragilul echilibru pe care îl formaseră în ultimele câteva zile. Însă apoi îşi luă inima-n dinţi şi continuă:

— Nu am nicio problemă cu faptul că tu iei legătura cu bunicul. El... ei bine, Frans a spus lucrurilor pe nume. A spus ceva ce m-a făcut să înţeleg...

Lăsă jos cuţitul pe care-l folosea la tăiatul cepei, iar atunci când se întoarse cu faţa către băiat, Per văzu că se chinuia să-şi stăpânească lacrimile.

— M-a făcut să realizez că lucrurile trebuie să se schimbe şi îi sunt veşnic recunoscătoare pentru asta. Dar vreau să îmi promiţi că nu vei sta prin preajma... indivizilor acelora cu care umblă el.

Îi aruncă o privire stăruitoare şi buza inferioară începu să-i tremure.

— Nu-ţi pot promite nimic la schimb... Sper că vei înţelege. Este atât de greu. Fiecare zi, fiecare clipă e grea. Nu îţi pot promite decât că voi încerca. Bine?

Din nou, acea privire jenată, stăruitoare.

Per simţi cum nodul din piept începu să-i slăbească. În toţi acei ani, singurul lucru pe care şi-l dorise, mai ales imediat după dispariţia din viaţa lor a tatălui, fusese permisiunea de a fi copil. În schimb, fusese obligat să cureţe voma după ea, să se asigure că nu avea să dea foc casei, atunci când fuma în pat, şi să iasă pentru a face toate cumpărăturile. Fusese nevoit să facă lucruri cu care

niciun băieţel nu ar fi trebuit să se confrunte. Toate acele amintiri îl năpădiră. Însă nu mai conta. Fiindcă singurul lucru pe care îl auzea era vocea ei, acea voce blândă şi rugătoare, de mamă. Făcu un pas înainte şi o strânse în braţe. Se cuibări lângă ea, cu toate că era aproape cu un cap mai înalt. Iar pentru prima oară în ultimii zece ani, îşi îngădui să se simtă copil.

Fjällbacka, 1945

— Nu-i aşa că-i grozav să faci o pauză de la lucru? gânguri Britta, atingând braţul lui Hans.

Băiatul doar râse şi îi îndepărtă mâna. După ce ajunsese să-i cunoască pe toţi de-a lungul ultimelor şase luni, ştia prea bine când era folosit pentru a-l face gelos pe Frans. Privirea amuzată pe care o primi din partea acestuia îi indică faptul că şi el, la rându-i, era conştient de ce-i putea Brittei pielea. Probabil că fata n-avea să înceteze niciodată să suspine după Frans.

Bineînţeles că şi el îşi avea partea de vină, fiindcă uneori îi dădea apă la moară, pentru ca apoi să se poarte cu ea glacial ca de obicei. Lui Hans, jocul respectiv îi părea aproape nemilos, însă nu dori să se implice. Dar ceea ce îl supără fu descoperirea persoanei de care era interesat Frans cu adevărat. O privi pe fată în timp ce aceasta stătea la mică distanţă de el şi simţi un junghi în piept fiindcă tocmai atunci ea îi spusese ceva lui Frans, apoi zâmbi. Elsy avea un zâmbet atât de frumos. Şi nu doar zâmbetul îi era frumos. Ochii, braţele ei gingaşe, în acele rochiţe scurte pe care le purta mereu, gropiţa care îi apărea în colţul stâng al gurii, de fiecare dată când zâmbea. Fiecare detaliu, totul la ea era frumos.

Elsy şi familia sa fuseseră cumsecade cu el. Le plătea chirie o sumă foarte mică, iar Elof îi găsise de lucru pe una dintre corăbii. Era deseori invitat să se alăture familiei, la masă — de fapt, aproape în fiecare seară —, şi sufletul i se umplea de bucuria de a fi cu ei. Sentimentele de care îl privase războiul i se reîntorceau treptat.

Apoi mai era şi Elsy. Hans se străduise să reziste gândurilor şi sentimentelor ce îl cotropeau ori de câte ori stătea noaptea întins în pat, zugrăvind în minte imaginea ei. Într-un final însă, realizase că era îndrăgostit iremediabil. Iar gelozia îl săgeta în inimă ori de câte ori îl vedea pe Frans privind-o pe Elsy cu aceeaşi expresie pe care probabil că o avea şi el pe chip.

N-o fi fost Britta îndeajuns de deşteaptă încât să-şi dea seama ce anume se petrecea, însă înţelesese din instinct că nu reprezenta punctul de interes nici pentru Frans, nici pentru Hans. El ştia că o deranja cumplit acest lucru. Era o fată superficială şi egoistă, iar Hans nu putea înţelege cum cineva ca Elsy şi-ar fi dorit să petreacă timpul cu ea. Însă atât timp cât Elsy alegea să o aibă în preajmă pe Britta, el se vedea nevoit să-i accepte prezenţa.

Pe lângă Elsy, dintre cei patru noi amici, Erik era persoana pe care Hans o simpatiza cel mai mult. Băiatul avea o maturitate pe care Hans o găsea liniştitoare. Îi plăcea să stea de vorbă cu el. Povesteau despre război, istorie, politică şi economie, iar Erik fusese încântat să îşi descopere în persoana lui Hans egalul după care tot tânjise. Fireşte, atunci când venea vorba de fapte şi cifre, el nu era la fel de citit precum Erik, însă ştia multe despre lume, despre istorie şi despre modul în care nenumărate lucruri se legau între ele. Puteau sta de vorbă ceasuri în şir. Elsy obişnuia să-i tachineze, comparându-i cu doi bătrânei care îşi spuneau poveşti de adormit copiii, dar

Hans îşi dădea seama că fata se bucura fiindcă ei doi se înţelegeau atât de bine. Singurul lucru despre care nu vorbeau era fratele lui Erik. Hans nu abordase niciodată subiectul, iar după acea primă tentativă, nici Erik nu o mai făcuse.

— Cred că mama va termina curând de pregătit cina, zise Elsy, ridicându-se şi scuturându-şi rochia.

Hans încuviinţă, apoi se ridică şi el în picioare.

— Ar fi bine să vin şi eu, altminteri se va supăra mama ta, zise, privind-o pe Elsy, care doar zâmbi indulgent şi începu să coboare colina stâncoasă.

Hans observă că fata se îmbujorase. Avea şaptesprezece ani, cu doi ani mai mare decât ea, însă cu toate acestea, Elsy îl făcea să se simtă ca un şcolar ridicol.

Le făcu semn cu mâna celorlalţi, care rămaseră locului, şi coborî degrabă panta, după Elsy. Aceasta se uită la stânga şi la dreapta înainte de a trece drumul, apoi deschise poarta cimitirului. Era o scurtătură spre casă.

— Ce vreme frumoasă în seara asta, zise el, dându-şi seama cât de emoţionat părea.

Înjură, în sinea lui, spunându-şi să înceteze cu comportamentul de prostănac. Fata merse rapid de-a lungul potecii pietruite, iar el veni în urma ei, cu paşi grăbiţi. O prinse din urmă şi i se alătură, cu mâinile îndesate în buzunarele de la pantaloni. Fata nu îi răspunse la comentariile despre vreme, lucru care-l bucură, fiindcă vorbele lui îi păruseră de-a dreptul jalnice.

Brusc, îl cuprinse un sentiment de intensă fericire. Mergea alături de Elsy, privindu-i din când în când profilul, pe ascuns. Vântul era surprinzător de cald, iar pietrişul de pe potecă le trosnea plăcut sub tălpi. Era pentru prima oară, de foarte multă vreme, când îşi amintea să fi avut asemenea trăiri. De fapt, niciodată nu se simţise aşa. Existaseră atât de

multe obstacole. Atât de multe lucruri care îl făcuseră să simtă atâta umilinţă, ură şi teamă. Încerca să nu se mai gândească la trecut. În clipa în care se furişase la bordul corabiei lui Elof, luase hotărârea de a lăsa totul în urmă. Şi de a nu mai privi niciodată înapoi.

Însă în clipele acelea, imaginile căpătaseră o voinţă proprie. Băiatul merse tăcut pe lângă Elsy, încercând să-şi izgonească vedeniile înapoi în grotele în care le ascunsese, dar acestea îşi croiau drum peste stavile, înapoi în conştiinţa lui. Poate că acesta era preţul unui moment de fericire imaculată. Acel moment pasager, dulce-amărui. Să fi fost chiar şi-aşa, tot îşi merita preţul. Totuşi nu îi era de ajutor în clipele respective, când păşea alături de Elsy şi simţea abătându-se asupra lui toate chipurile, imaginile, mirosurile, amintirile şi sunetele trecutului. Copleşit de panică, simţi că trebuia să acţioneze într-un fel. Gâtlejul începu să i se strângă, iar răsuflarea îi deveni accelerată şi nesigură. Nu îşi mai putea stăvili amintirile. Dar nici nu le putea permite să pună stăpânire pe el. Trebuia să acţioneze într-un fel.

În clipa aceea, mâna lui Elsy o atinse în treacăt pe-a lui. Atingerea îl făcu să tresară. Era catifelată şi electrizantă, iar în simplitatea ei, era îndeajuns pentru a-l face să izgonească lucrurile pe care nu voia să şi le amintească. Se opri dintr-odată pe dealul de lângă cimitir. Elsy era cu un pas înaintea lui, iar atunci când se întoarse, se treziră faţă în faţă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Elsy, părând îngrijorată.

În clipa aceea, Hans nu ştiu ce puse stăpânire asupra lui. Făcu un pas spre ea, îi cuprinse chipul cu mâinile şi o sărută delicat pe buze. La început, Elsy încremeni, iar el simţi panica amplificându-i-se lăuntric. Apoi fata se relaxă deodată, iar buzele, unite în sărutarea cu el, i se înmuiară, după care se întredeschiseră. Înfricoşat, dar stârnit, el îşi strecură încetişor

limba, căutând-o pe a ei. Își dădu seama că nu mai fusese niciodată sărutată, dar instinctiv, limbile celor doi se întâlniră și Hans își simți genunchii tremurând. Cu ochii închiși, se distanță de ea, uitându-se în sus abia după câteva secunde. Primul lucru pe care-l văzu fu privirea fetei. Iar în aceasta, o imagine în oglindă a sentimentelor pe care el însuși le nutrea.

Mergând împreună spre casă, încet și silențios, toate imaginile din trecut rămaseră la distanță. Ca și cum nu ar fi existat niciodată.

Capitolul 18

Atunci când femeia îşi făcu apariţia, Christian studia ecranul computerului. Din Uddevalla, Erica mersese direct la bibliotecă, fiind la fel de tulburată ca atunci când îl părăsise pe Herman, la spital. Era convinsă că numele germane îi sunau cunoscut — şi le notase pe o bucată de hârtie, pe care i-o întinse bibliotecarului.

— Bună, Christian. Verifici tu, te rog, dacă există informaţii cu privire la aceste două persoane: Paul Heckel şi Friedrich Hück? îl rugă ea.

În timp ce bărbatul aruncă o privire asupra numelor, Erica observă cât de extenuat părea bibliotecarul. „Probabil că suferă de astenie de toamnă sau o avea probleme cu copiii", gândi ea, însă nu putu să nu îşi facă griji.

— Ia loc cât timp caut eu.

Erica se aşeză, dar speranţa îi fu spulberată atunci când văzu că pe chipul lui Christian nu se citea nicio reacţie în vreme ce acesta examina rezultatele căutării.

— Mă tem că nu pot găsi nimic, zise el într-un final, scuturând din cap. Cel puţin, nimic în arhivele şi bazele noastre de date. Însă poţi căuta pe internet. Deşi bănuiesc că numele acestea sunt destul de comune în Germania.

— Bine, spuse Erica, dezamăgită. Aşadar, nu există nicio conexiune între nume şi zona asta?

— Mă tem că nu.

Erica oftă.

— Ei bine, pesemne că ar fi fost mult prea simplu, zise ea, după care se lumină la faţă. Ai putea verifica dacă există prin arhive ceva despre o persoană menţionată în articolele pe care mi le-ai găsit data trecută? Atunci n-am făcut o căutare după numele lui, în mod special, ci doar după numele mamei şi al câtorva prieteni de-ai ei. Este un luptător din rezistenţa norvegiană, pe nume Hans Olavsen, care a fost aici, în Fjällbacka...

— Spre sfârşitul războiului. Da, ştiu, rosti el, laconic.

— Ştii de el? întrebă Erica, uşor nerăbdătoare.

— Nu, însă e a doua oară în ultimele câteva zile când mi se cer informaţii despre el. Pare-a fi un individ popular.

— Cine ţi-a mai cerut informaţii despre el? întrebă ea, ţinându-şi respiraţia.

— Trebuie să verific, răspunse Christian, rotindu-şi scaunul de la birou spre o cutie cu dosare. Şi-a lăsat cartea de vizită, ca să îi pot telefona în caz că mai aflu ceva despre băiat.

Fredonă încetişor şi aruncă o privire în cutie, unde găsi într-un final ceea ce căuta.

— Aha. Aici e. Kjell Ringholm.

— Mulţumesc, Christian, spuse Erica, zâmbind. Acum ştiu cu cine trebuie să stau de vorbă.

— Pare important, chicoti Christian, fără însă ca zâmbetul să îi lumineze şi privirea.

— Nu chiar. Doar că sunt curioasă de ce l-ar interesa pe el Hans Olavsen, gândi ea cu voce tare. Şi ai găsit ceva despre el când a fost Kjell Ringholm aici?

— Aceleaşi materiale pe care ţi le-am dat ultima oară. Mă tem că nimic mai mult.

— În regulă. Cam slabă mişcare azi, oftă Erica. Te superi dacă-mi notez numărul de pe cartea de vizită?

— Te rog, o îndemnă Christian, oferindu-i cartea de vizită.

— Mulţumesc, spuse ea, făcându-i cu ochiul.

Bărbatul îi întoarse şi el gestul, părând însă în continuare obosit.

— Aşadar, zise ea, faci progrese cu cartea? Eşti sigur că nu te pot ajuta cu nimic? *Sirena* — aşa se intitulează, nu?

— Ah, da, merge bine, zise el, cu toate că entuziasmul din voce nu păru sincer. Şi da, aşa se va chema, *Sirena*. Însă te rog să mă scuzi acum, mai am ceva de făcut.

Îi întoarse spatele şi începu să tasteze.

Pe Erica o îngrijora atitudinea lui. Nu-şi amintea să se fi comportat vreodată aşa. Ei bine, ea avea alte lucruri de care trebuia să se ocupe, îşi zise când ieşi din bibliotecă. Iar primul pe listă era o discuţie cu Kjell Ringholm.

Căzuseră de acord să se întâlnească în Veddö. Erau şanse mici să fie văzuţi acolo de către cineva, în perioada aceea a anului, iar dacă s-ar fi întâmplat să fie reperaţi, ar fi trecut drept doi bătrâni aflaţi la plimbare.

— Imaginează-ţi doar cum ar fi dacă oamenii şi-ar putea vedea viitorul, zise Axel, dând cu piciorul într-o piatră care se rostogoli de-a lungul plajei.

Pe timp de vară, acea plajă era împărţită între cirezile de vaci şi oamenii veniţi acolo să înoate, drept care, să vezi o bovină răcorindu-se în apă era la fel de obişnuit ca nişte copii la înot. Dar în momentele acelea plaja era

pustie, iar vântul aduna bucăţi uscate de alge, învârtindu-le în zbor.

Fără a pomeni de fapt subiectul, ei se învoiseră să nu discute despre Erik. Sau despre Britta. Niciunul dintre ei nu înţelegea pe deplin motivul întâlnirii lor. Nu avea să le folosească în vreun fel. Şi nici nu ar fi schimbat lucrurile. Însă cu toate acestea, amândoi simţiseră nevoia de a se vedea. Era ca o pişcătură de ţânţar care se cerea scărpinată. Şi cu toate că erau conştienţi de faptul că, întocmai ca şi în cazul pişcăturii, scărpinatul nu ar fi făcut decât să înrăutăţească situaţia, ei căzuseră chiar şi aşa pradă tentaţiei.

— Toată ideea e că nimeni nu ştie dinainte, zise Frans, cu privirea către întinderea de apă. Dacă cineva ar avea un glob de cristal care să-i dezvăluie toate evenimentele din viaţa lui, probabil că nici nu s-ar mai ridica din pat. Oamenii ar trebui să guste viaţa în doze limitate. Să dea de necazuri şi probleme în porţii îndeajuns de mici încât să poată fi digerate.

— Uneori viaţa are un fel de a-ţi servi bucăţi imposibil de înghiţit, spuse Axel, dând cu piciorul în altă piatră.

— Poate că e valabil în cazul altora, însă nu şi în cazul nostru, zise Frans, întorcându-se pentru a-l privi pe Axel. Om părea noi diferiţi în ochii oamenilor, însă tu şi cu mine suntem asemănători. Ştii asta. Nu dăm înapoi niciodată. Indiferent cât de mare e porţia ce ni se oferă.

Axel încuviinţă doar. Apoi îl privi din nou pe Frans.

— Ai vreun regret?

Frans chibzui timp îndelungat, după care spuse:

— Ce e de regretat? Ce-am făcut e bun făcut. Cu toţii facem alegeri. Şi tu le-ai făcut pe ale tale. Iar eu, pe ale mele. Dacă am regrete? Nu. La ce bun?

Axel ridică din umeri.

— Presupun că regretul este un semn al umanităţii. Fără el... ce ne-am face?

— Dar întrebarea e dacă regretul ăsta schimbă lucrurile în vreun fel. Iar acelaşi lucru este valabil şi în cazul muncii depuse de tine — al răzbunării. Ţi-ai devotat întreaga viaţă hăituirii criminalilor, iar unicul tău scop a fost răzbunarea. Alt scop n-a mai existat. A schimbat cumva lucrurile? Şase milioane de oameni tot au murit în lagărele de concentrare. Cum schimbă asta faptul că ai dat tu de urma vreunei femei care fusese gardian la închisoare, pe timp de război, însă care după aceea a dus o viaţă de casnică, undeva prin Statele Unite? Dacă o târăşti în faţa unui tribunal şi o judeci pentru crimele comise în urmă cu peste şaizeci de ani, ce anume vei schimba?

Axel înghiţi în sec. În principiu, el nu se îndoia de însemnătatea muncii pe care o depunea. Dar Frans atinsese un punct nevralgic. Pusese întrebarea pe care Axel însuşi o luase în considerare de mai multe ori, în momentele lui de slăbiciune.

— Le aduce linişte familiilor victimelor. Şi este un semnal că nu vom trece cu vederea aceste fapte, care nu pot fi considerate comportamente umane admisibile.

— Aiurea, zise Frans, îndesându-şi mâinile în buzunare. Tu chiar crezi că se sperie cineva de asta sau că este transmis cine ştie ce mesaj important, în condiţiile în care prezentul este mult mai intens decât trecutul? E în natura umană să nu realizăm consecinţele faptelor noastre şi să nu învăţăm din greşelile trecutului. Cât despre linişte? Ei bine, dacă cineva nu şi-a găsit liniştea după şaizeci de ani, atunci nici că o va mai face vreodată. E responsabilitatea fiecăruia să-şi afle singur pacea sufletească — nu poţi avea

pretenţii să capeţi răzbunare sau să crezi că ea va veni într-o bună zi.

— Sunt nişte vorbe cinice, spuse Axel.

Vântul devenise mai rece şi îl făcu să tremure.

— Vreau doar să realizezi că, în spatele tuturor acelor fapte nobile cărora ai tu impresia că ţi-ai dedicat viaţa, există un sentiment uman primitiv şi fundamental: dorinţa de răzbunare. Eu, unul, nu cred în răzbunare. Cred că singurul lucru asupra căruia ar trebui să ne concentrăm este schimbarea prezentului.

— Şi tu asta crezi că faci? întrebă Axel, pe un ton încordat.

— Axel, noi doi ne aflăm de o parte şi de alta a baricadei, răspunse el, sec. Însă da, eu asta cred că fac. Schimb ceva. Nu caut răzbunare. Nu am regrete. Aştept cu nerăbdare viitorul şi acţionez în conformitate cu convingerile mele. E complet diferit în comparaţie cu ceea ce faci tu. Însă noi doi nu vom cădea niciodată de acord. Drumurile noastre s-au bifurcat în urmă cu mulţi ani şi nu se vor mai întâlni vreodată.

— Cum de-au ajuns lucrurile să stea aşa? întrebă Axel, înghiţind în sec.

— Exact asta şi zic: nu contează cum. Situaţia e aşa cum e. Iar singurul lucru pe care îl putem face acum e să schimbăm, să supravieţuim. Să nu privim înapoi. Să nu ne lăsăm cuprinşi de regrete ori speculaţii despre cum ar fi stat lucrurile.

Frans se opri şi îl obligă pe bărbat să îl privească.

— Nu te poţi uita înapoi. Ce-a fost a fost. Trecutul e trecut. Nu există regrete.

— Aici te înşeli, Frans, îi răspunse Axel, înclinându-şi capul. Aici te înşeli amarnic.

După multe împotriviri, doctorul lui Herman fusese de acord să le permită să stea de vorbă cu pacientul său timp de câteva minute. Bărbatul se înduplecase abia atunci când Martin şi Paula acceptaseră ca două dintre fiicele lui Herman să poată fi de faţă pe tot timpul interogării.

— Bună, Herman, zise Martin, vorbindu-i cu blândeţe şi întinzându-i mâna bărbatului întins în pat.

Herman dădu noroc cu el, însă fără forţă.

— Ne-am cunoscut la tine acasă, nu ştiu dacă îţi mai aduci aminte. Ea e colega mea, Paula Morales. Am vrea să îţi punem câteva întrebări, dacă se poate.

Luă loc alături de Paula, undeva lângă pat.

— În regulă, zise Herman, părând un pic mai conştient.

Fiicele sale stăteau pe cealaltă margine a patului, iar Margareta îşi ţinea de mână tatăl.

— Te rog să primeşti sincerele noastre condoleanţe, îi spuse Martin. Înţeleg că tu şi Britta aţi fost căsătoriţi multă vreme, aşa e?

— Cincizeci şi cinci de ani, răspunse Herman şi, pentru prima oară de când se aflau acolo, ei zăriră o licărire în privirea lui. Britta şi cu mine am fost căsătoriţi timp de cincizeci şi cinci de ani.

— Ne-ai putea spune ce s-a întâmplat? Când a murit? zise Paula, adoptând acelaşi ton blând ca şi Martin.

Margareta şi Anna-Greta îi priviră agitate şi se pregăteau să protesteze, când Herman flutură din mână, semn că nu era nevoie.

Martin, care deja observase că pe faţa lui Herman nu existau zgârieturi, făcea tot posibilul să arunce o privire pe sub mânecile halatului de spital, în căutarea semnelor care să îl trădeze. Nu reuşi să vadă nimic, însă hotărî

să mai aştepte până la încheierea discuţiei, pentru a confirma observaţiile făcute.

— Am mers la cafea acasă la Margareta, zise Herman. Sunt aşa drăguţe cu mine, fetele mele. Mai ales de când Britta s-a îmbolnăvit, spuse Herman, aruncându-le un zâmbet fiicelor sale. Am avut multe de discutat. Eu... hotărâsem că ar fi fost mai bine pentru Britta să locuiască undeva unde să fie îngrijită mai mult, se strădui el să spună.

Margareta îl bătu uşor peste mână.

— N-aveai de ales, tată. Nu mai existau alternative. Ştii prea bine.

Herman, părând că n-o auzise, spuse în continuare:

— Eram îngrijorat deoarece fusesem plecat atât de mult. Aproape două ore. Niciodată nu stau mai mult de-un ceas, cât timp ea trage un pui de somn, aşa că nu realizează că sunt plecat. Îmi e atât de teamă... îmi *era* atât de teamă că avea să se trezească şi să dea foc la casă.

Tremura, însă respiră adânc şi povesti în continuare:

— Aşa că am strigat-o, odată ajuns acasă. Dar ea nu mi-a răspuns. M-am gândit: „Slavă Domnului, pesemne că doarme încă". Atunci am urcat spre dormitorul nostru. Şi acolo stătea ea întinsă... Mi s-a părut straniu, fiindcă avea o pernă pe faţă — de ce-ar fi stat aşa în pat? Aşa că m-am dus până la ea şi am ridicat perna. Şi am văzut de îndată că o pierdusem. Ochii ei... ochii priveau ţintă spre tavan, iar ea era complet încremenită.

Lacrimi începură să-i curgă pe obraji, iar Margareta i le şterse cu blândeţe.

— Chiar e necesar? stărui femeia, privindu-i pe Martin şi Paula. Tata încă se află în stare de şoc, iar...

— E-n regulă, Margareta, zise Herman. E-n regulă.

— Bine, dar numai câteva minute, tată. După care o să-i dau afară cu forţa, pentru că tu ai nevoie de odihnă.

— Întotdeauna a fost cea năbădăioasă, zise Herman, cu un zâmbet şters pe chip. O adevărată scorpie.

— Şştt, nu-i nevoie să fii aşa obraznic, spuse Margareta, părând însă bucuroasă fiindcă el mai avea puterea de-a o tachina.

— Aşadar, vreţi să spuneţi că deja murise atunci când aţi intrat în cameră? întrebă Paula, surprinsă. Atunci de ce aţi declarat că aţi omorât-o?

— Fiindcă într-adevăr aşa a fost, răspunse Herman, al cărui chip se împietri din nou. Însă niciodată nu am spus că am asasinat-o. Cu toate că aş fi putut-o face.

Îşi privi mâinile, incapabil să dea cu ochii de poliţişti sau de fiicele sale.

— Tată, ce vrei să spui?

Anna-Greta părea uluită, însă Herman refuză să-i răspundă.

— Ştii cine a ucis-o? întrebă Martin, dându-şi instinctiv seama că bărbatul nu avea de gând să explice motivul pentru care insistase cu o asemenea încăpăţânare că el îşi omorâse consoarta.

— Aţi auzit ce-a spus tata, îl repezi Margareta, ridicându-se în picioare. A terminat ce-a avut de zis. Important e că nu el a omorât-o pe mama. În ceea ce priveşte restul... vorbeşte durerea din sufletul lui.

Martin şi Paula se ridicară.

— Mulţumim că ne-ai permis să stăm de vorbă cu tine. Însă mai avem o ultimă întrebare, zise Martin, întorcându-se către Herman. Pentru a ne confirma cele spuse, va trebui să îţi examinăm braţele. Ştim că Britta l-a zgâriat pe făptaş.

— Chiar e necesar? Doar a spus că...

Vocea Margaretei deveni stridentă, însă Herman îşi ridică tăcut mânecile halatului de spital şi întinse braţele spre Martin, care i le studie cu atenţie. Nici urmă de zgârieturi.

— Poftim, vedeţi? spuse Margareta, părând a vrea să-şi pună în aplicare ameninţarea de a-i da afară pe Martin şi Paula.

— Acum am terminat, zise Martin. Îţi mulţumim pentru timpul pe care ni l-ai acordat, Herman. Din nou, ne pare foarte rău pentru pierderea suferită.

Apoi le făcu semn Margaretei şi Annei-Greta, pentru a le putea vorbi în particular. Odată ajunşi pe coridor, le explică situaţia cu privire la amprenta de pe nasture, iar ele consimţiră să le ofere amprentele, pentru a putea fi eliminate din cadrul anchetei. Când se apropiau de final, apăru şi Birgitta care, la rându-i, se conformă cerinţei, pentru ca amprentele celor trei surori să poată fi trimise către laborator.

Paula şi Martin zăboviră o clipă în maşină, înainte de a porni din loc.

— Pe cine crezi că apără? întrebă Paula, răsucind cheia în contact.

— Nu ştiu. Dar şi mie îmi dă aceeaşi impresie. Cum că ştie cine a omorât-o pe Britta, însă vrea să o protejeze pe acea persoană. Şi că, într-un fel, se simte responsabil.

— De ne-ar spune măcar, zise Paula.

— Da, eu pur şi simplu nu-mi dau seama...

Martin scutură necăjit din cap şi bătu cu degetele pe bordul maşinii.

— Dar îl crezi? întrebă Paula, ştiind însă deja care avea să fie răspunsul.

— Da, îl cred. Iar faptul că nu are nici urmă de zgârietură dovedeşte că am dreptate. Însă nu pot înţelege motivul pentru care ar vrea să-l protejeze pe ucigaşul soţiei lui. Sau de ce se consideră el vinovat.

— Ei bine, s-ar putea să nu aflăm niciodată răspunsul la întrebarea asta, zise Paula, ieşind din parcare. Însă măcar avem amprentele fiicelor. Trebuie să le trimitem cât se poate de repede către laborator, pentru a le putea elimina şi pentru a începe să ne dăm seama cui aparţine de fapt urma.

— Bănuiesc că mai mult de-atât nu putem face, pentru moment, zise Martin, oftând adânc şi privind pe geam.

Niciunul dintre ei nu băgă de seamă când o depăşiră pe Erica, la nord de Torp.

Fjällbacka, 1945

Nu era nicidecum o coincidenţă că Frans văzuse cele întâmplate. Stătuse neîncetat cu ochii pe Elsy, vrând să o privească până când fata avea să se facă nevăzută, peste culmea dealului. Văzuse sărutul. Şi îşi simţise sângele fierbând, însă cu toate acestea, un fior de gheaţă îi cuprinse membrele. Era atât de dureros, încât avu senzaţia că se va prăbuşi pe loc.

— Aţi văzut? întrebă Erik, care surprinsese, la rându-i, momentul dintre Elsy şi Hans. Părea că s-au...

Începu să râdă, scuturând din cap. Hohotele băiatului îl făcură pe Frans să îşi piardă cumpătul. Avea nevoie să îşi descarce toată acea suferinţă — drept urmare, se năpusti către Erik, apucându-l strâns de gât.

— Taci din gură, taci din gură, TACI DIN GURĂ, idiotule...

Îl strânse şi mai puternic, făcându-l pe băiat să gâfâie. Se bucură să vadă groaza din ochii lui Erik — de parcă asta i-ar fi alungat golul pe care îl simţea permanent în stomac şi care se făcuse uriaş odată cu vederea sărutului.

— Ce faci? ţipă Britta, privindu-i pe băieţii căzuţi la pământ.

Erik era întins pe spate, iar Frans stătea deasupra lui. Fără a mai sta pe gânduri, fata fugi degrabă spre ei şi îl trase de cămaşă pe Frans, însă acesta o izbi cu o asemenea forţă, încât Britta se împiedică şi dădu să cadă.

— Potoleşte-te, Frans, potoleşte-te! strigă ea, îndepărtându-se de băiat, cu lacrimile curgându-i pe obraji.

Ceva din tonul vocii ei îl făcu să-şi vină în fire. Îl privi pe Erik, a cărui faţă căpătase o culoare stranie, şi îi dădu drumul din strânsoare.

— Îmi pare rău, mormăi Frans, ştergându-se la ochi. Îmi pare rău... Eu...

Erik se ridică şi îl privi ţintă, atingându-şi cu mâinile gâtul învineţit.

— Ce-a mai fost şi asta? Aproape că m-ai sugrumat! Ţi-ai ieşit din minţi?

Ochelarii îi stăteau strâmb. Erik şi-i scoase, apoi şi-i puse înapoi, aşa cum trebuia.

Frans privi drept înainte, cu ochii pierduţi, şi nu îi răspunse.

— E îndrăgostit de Elsy. De-aia, zise Britta cu amărăciune, ştergându-şi lacrimile cu dosul palmei. Şi el chiar a crezut că are o şansă la ea. Însă eşti un idiot dacă îţi imaginezi asta! Ea nici măcar nu s-a uitat vreodată la tine. Iar acum se aruncă în braţele norvegianului ăluia. În vreme ce eu...

Izbucni în plâns şi o luă la goană, spre poalele colinei stâncoase.

Cu privirea împietrită, Frans o urmări îndepărtându-se.

— La naiba, Frans, doar nu-i adevărat... Nu? întrebă Erik, privindu-l cu dispreţ. Eşti îndrăgostit de Elsy? Dacă e aşa, atunci înţeleg de ce ai luat-o razna. Dar nu poţi...

Erik se opri şi scuturã din cap.

Frans nu îi răspunse. Nu era în stare. Îl obseda imaginea lui Hans, aplecându-se pentru a o săruta pe Elsy. Şi cu imaginea lui Elsy, întorcându-i sărutul.

Capitolul 19

În ultima vreme, Erica fusese mult mai atentă când vedea o maşină de poliţie, şi îi păru că-l zărise pe Martin în vehiculul care o depăşise chiar înainte de Torp, atunci când se îndrepta spre Uddevalla, pentru a doua oară în ziua respectivă. Se întrebă unde fusese oare Martin.

Chiar nu era grabă cu cercetările pe care le întreprindea, însă ştia sigur că nu ar fi reuşit să scrie liniştită până când nu verifica noile informaţii primite. În plus, era curioasă de ce Kjell Ringholm, jurnalist pentru *Bohusläningen*, era interesat de partizanul norvegian.

La puţin timp după aceea, aşteptând în sala de recepţie a publicaţiei *Bohusläningen*, ea trecu în revistă posibilele motive pentru care ziaristul ar fi fost interesat de caz, dar într-un final se hotărî să înceteze cu speculaţiile şi să aştepte ocazia de a-l întreba direct. Câteva minute mai târziu, Erica fu condusă în biroul jurnalistului. Acesta se uită la ea cu o expresie mirată şi îi scutură mâna.

— Erica Falck? Scriitoarea? Am dreptate? zise el, făcându-i semn să ia loc pe un scaun.

— Da, aşa e, spuse ea, aranjându-şi haina pe spătarul scaunului şi aşezându-se.

— Din nefericire, nu v-am citit cărţile, însă am auzit că sunt bune, spuse el, politicos. Aţi venit aici să faceţi cercetări pentru o nouă carte? Nu este specializarea mea, aşa că nu ştiu dacă vă pot fi de folos. Dacă nu mă înşel, asta scrieţi dumneavoastră, romane poliţiste inspirate din cazuri reale.

— De fapt, nu se leagă deloc de cărţile mele, răspunse Erica. Vedeţi dumneavoastră, din varii motive, am început să fac cercetări cu privire la trecutul mamei mele. Iar ea fusese bună prietenă cu tatăl dumneavoastră.

Kjell se încruntă.

— Şi când se întâmpla asta? întrebă, înclinându-se către ea.

— Din câte-am înţeles, fuseseră prieteni în copilărie şi adolescenţă. M-am concentrat mai ales asupra perioadei de pe la sfârşitul războiului, când aveau în jur de cincisprezece ani.

Kjell dădu din cap, aşteptând continuarea.

— Aparţineau unui grup de patru adolescenţi care păreau a fi prieteni la cataramă. În afară de tatăl dumneavoastră, grupul mai era compus din Britta Johansson şi Erik Frankel. Iar după cum ştiţi, fără îndoială, amândoi au fost ucişi în ultimele câteva luni. O coincidenţă destul de stranie, n-aţi zice?

Kjell încă nu spuse nimic, dar Erica văzu cât de încordat era şi îi observă, de asemenea, licărirea din priviri.

— Şi... zise ea, apoi făcu o pauză. Mai există cineva. În 1944 a venit în Fjällbacka un partizan din Norvegia — de fapt era doar un adolescent. Fugise, ascuns pe vasul bunicului meu, după care a devenit chiriaş în casa bunicilor. Numele său era Hans Olavsen. Dar asta o ştiţi deja, nu? Fiindcă am auzit că şi pe dumneavoastră vă

interesează persoana lui, şi mă întrebam care să fi fost motivul.

— Sunt jurnalist. Nu pot discuta genul acesta de lucruri, răspunse Kjell, evaziv.

— Greşit. Nu vă puteţi dezvălui sursele, zise calmă Erica. Însă nu văd de ce nu ne-am putea uni forţele, pentru a investiga împreună. Ştiu să găsesc indicii şi probabil şi dumneavoastră, din moment ce sunteţi jurnalist. Pe amândoi ne interesează Hans Olavsen. Înţeleg că nu vreţi să-mi spuneţi de ce. Dar măcar am putea face schimb de informaţii — cele pe care le deţinem deja şi cele pe care le vom afla singuri, mai târziu. Ce părere aveţi?

Nu mai spuse nimic şi aşteptă, nerăbdătoare. Kjell rămase gânditor. Bătu cu degetele în birou, punând în balanţă avantajele şi dezavantajele.

— Bine, spuse el într-un sfârşit, întinzându-se după ceva în sertarul de sus. Nu există motive pentru care să nu ne ajutăm reciproc. Iar martorul meu e mort, aşa că nu văd de ce nu v-aş dezvălui totul. Iată ce ştiu eu. Am luat legătura cu Erik Frankel din cauza unei... chestiuni private, zise el, dregându-şi vocea şi împingând dosarul către Erica. A zis că dorea să îmi spună ceva, ceva care mi-ar fi fost de ajutor şi ar fi trebuit să iasă la iveală.

— Aşa s-a exprimat? întrebă Erica, aplecându-se înainte pentru a lua dosarul. Era ceva care ar fi trebuit să iasă la iveală?

— Da, din câte-mi amintesc, zise Kjell, lăsându-se pe spate, în scaun. Apoi m-a sunat aici, după câteva zile. A adus cu el nişte articole în dosarul acela şi mi le-a dat pur şi simplu. Însă n-a vrut să-mi dezvăluie motivul. Fireşte, i-am pus multe întrebări, dar a refuzat să-mi răspundă la vreuna. A zis doar că, dacă eram la fel de priceput la

dezgropat informaţii, cum auzise el, atunci ceea ce se găsea în dosar avea să fie suficient.

Erica răsfoi paginile din husa de plastic. Erau aceleaşi articole pe care le primise deja de la Christian, documente din arhivă, în care apăreau referiri la Hans Olavsen şi la perioada petrecută de acesta în Fjällbacka.

— Atâta tot? întrebă ea, oftând.

— La fel am reacţionat şi eu. Dacă ştia ceva, de ce nu putea veni, pur şi simplu, să-mi spună? Însă din cine ştie ce motiv, i se părea important ca eu să aflu restul de unul singur. Aşa că asta am început să fac şi aş minţi dacă aş spune că interesul meu nu a sporit de o mie de ori după ce Erik Frankel a fost găsit ucis. M-am tot întrebat dacă moartea lui nu a avut vreo legătură cu asta, zise el, arătând spre dosarul aflat în poala Ericăi. Şi bineînţeles că am auzit şi de femeia în vârstă, care a fost omorâtă săptămâna trecută. Însă n-am idee dacă există vreo conexiune... cu toate că se ridică multe semne de întrebare.

— Aţi mai aflat şi altceva despre norvegian? întrebă Erica, nerăbdătoare. Eu încă n-am ajuns atât de departe cu cercetările mele. Singurul lucru pe care îl ştiu e că mama şi el au avut o aventură, după care el a părăsit-o destul de brusc, în Fjällbacka. M-am gândit ca următorul pas să fie găsirea lui, să aflu unde s-a dus, dacă într-adevăr s-a întors în Norvegia, ori a plecat în altă parte. Dar poate că dumneavoastră ştiţi deja?

Kjell scutură din cap. Îi povesti Ericăi despre conversaţia avută cu Eskil Halvorsen, scriitorul norvegian care nu şi-l putuse aminti imediat pe Hans Olavson, însă care îi promisese că avea să facă nişte cercetări suplimentare.

— Este de asemenea posibil ca Hans să fi rămas în Suedia, zise Erica, gânditoare. În cazul acesta, ar trebui să-i

putem da de urmă cu ajutorul autorităţilor suedeze. Cred că pot verifica eu asta. Însă ar fi problematic dacă a dispărut undeva în străinătate.

Kjell luă înapoi dosarul.

— Bună idee. Nu avem motiv să bănuim că s-a întors în Norvegia. Mulţi oameni au rămas în Suedia după război.

— I-aţi trimis vreo poză lui Eskil Halvorsen? întrebă Erica.

— N-am făcut asta, răspunse Kjell, răsfoind prin articole. Dar aveţi dreptate, ar trebui să o fac. Şi cel mai mic detaliu ar putea fi de folos. Îl voi suna de îndată ce plecaţi dumneavoastră, să văd dacă îi pot trimite una dintre aceste poze. Sau, şi mai bine, i le-aş putea transmite prin fax. Ce ziceţi de fotografia asta? E cea mai clară.

Împinse către ea pe birou articolul cu fotografia de grup pe care Erica o studiase cu câteva zile în urmă.

— Sunt de acord. E bună. În plus, e cu tot grupul. Mama e cea de colo, spuse ea, arătând-o pe Elsy.

— Spuneţi deci că obişnuiau să petreacă mult timp împreună pe vremea aceea?

Kjell blestemă în sinea lui faptul că nu făcuse legătura între acea Britta din fotografie şi Britta care fusese omorâtă. Dar se consolă gândindu-se că majoritatea oamenilor ar fi trecut cu vederea acel aspect. Era greu să găsească vreo asemănare între fata de cincisprezece ani şi femeia de şaptezeci, a cărei poză apăruse în ziare.

— Da, din câte-am înţeles, formau un grup foarte unit, chiar dacă prietenia dintre ei nu fusese acceptată pe de-a-ntregul pe-atunci. Exista o ruptură atât de mare între clasele sociale din Fjällbacka, iar Britta şi mama mea aparţineau categoriei mai sărace, în vreme ce băieţii, Erik Frankel şi, ei bine... tatăl dumneavoastră, făceau

parte din „clasa de sus", zise Erica, făcând semnul ghilimelelor.

— A, da, cu adevărat clasa de sus, bombăni Kjell, şi Erica simţi multă ostilitate ascunsă în vorbele lui.

— Ştiţi, nici nu mi-a trecut prin cap să stau de vorbă cu Axel Frankel, zise ea cu înflăcărare. S-ar putea să ştie ceva despre Hans Olavsen. Cu toate că e un pic mai în vârstă, trebuie să fi fost prin preajmă pe-atunci şi poate că...

Speranţele femeii reînviară, însă Kjell ridică mâna pentru a o opri.

— Eu nu m-aş entuziasma prea mult, în locul dumneavoastră. Şi eu am avut aceeaşi idee, însă din fericire, mai întâi m-am documentat cu privire la Axel Frankel. Ştiţi că a fost luat prizonier de către nemţi în timpul unei călătorii în Norvegia?

— Da, însă nu cunosc prea multe detalii cu privire la asta, zise Erica, privindu-l cu interes. Aşa că, dacă aţi aflat ceva...

Ridică din mâini şi aşteptă.

— Ei bine, după cum am spus, Axel a fost capturat de către nemţi atunci când prelua nişte documente din partea mişcării de rezistenţă. A fost dus la închisoarea Grini, de lângă Oslo, unde a fost ţinut captiv până la începutul lui 1945. Apoi, nemţii l-au trimis în Germania, alături de nenumăraţi alţi prizonieri. La început, Axel a nimerit la Sachsenhausen, unde erau trimişi mulţi prizonieri nordici, iar după aceea, spre sfârşitul războiului, a fost dus la Neuengamme.

Ericăi i se tăie respiraţia.

— N-am avut idee. Aşadar, Axel Frankel a stat în lagăre de concentrare nemţeşti? N-am ştiut că norvegienii ori suedezii ajungeau acolo.

Kjell dădu din cap.

— Prizonierii norvegieni, cu precădere. Şi câţiva din alte ţări, care au avut de suferit de pe urma unui decret emis de Hitler în 1941, conform căruia civilii din teritoriile ocupate care erau prinşi luând parte la mişcări de rezistenţă împotriva germanilor nu puteau fi judecaţi şi condamnaţi de tribunale din ţările lor de baştină. În schimb, trebuiau trimişi în Germania, unde aveau să dispară în *Nacht und Nebel* — „noapte şi negură". Prin urmare, erau cunoscuţi drept prizonieri NN. Unii dintre ei au fost executaţi. Restul au fost condamnaţi la muncă silnică şi au fost exploataţi până au murit, în lagăre. În orice caz, Axel Frankel se afla în Germania, nu în Fjällbacka, în perioada în care Hans Olavsen a fost acolo.

— Însă nu ştim data exactă când norvegianul a plecat din Fjällbacka, zise ea, încruntându-se. Eu, cel puţin, nu am găsit deloc informaţii cu privire la asta. Nu am idee când a părăsit-o pe mama.

— A, dar ştiu eu când a plecat Hans Olavsen din oraş, zise Kjell triumfător, scotocind prin hârtiile de pe birou. Cel puţin, cu aproximaţie, adăugă el. Iată, spuse bărbatul, scoţând la iveală un articol şi punându-i-l dinainte, pentru a-i indica un pasaj de la mijlocul paginii.

Erica se aplecă şi citi:

— *„În acest an, Asociaţia Fjällbacka a organizat, cu un răsunător succes..."*

— Nu, nu, cealaltă coloană, zise Kjell, arătându-i din nou cu degetul.

— A, în regulă, spuse ea, luând-o de la capăt. *„Toată lumea a fost surprinsă la aflarea veştii că luptătorul din rezistenţa norvegiană, care îşi găsise refugiu alături de noi, aici, în Fjällbacka, ne-a părăsit brusc. Mulţi locuitori ai oraşului*

regretă că nu au reuşit să îşi ia la revedere şi să îi mulţumească pentru eforturile sale din timpul războiului, pe care îl vedem acum ajuns la final."

Femeia se uită rapid spre data din partea de sus a paginii, apoi ridică privirea.

— Nouăsprezece iunie, 1945.

— Cu alte cuvinte, dacă interpretez eu corect, a dispărut imediat după încheierea războiului, zise Kjell, luând înapoi articolul şi aşezându-l în vârful mormanului.

— Dar de ce? întrebă Erica, rămânând pe gânduri. Eu cred totuşi că ar fi o idee bună să stăm de vorbă cu Axel. Poate că i-a spus fratele lui ceva. O să fac o încercare. Prin absurd, nu aţi fi dispus să discutaţi cu tatăl dumneavoastră, nu?

Kjell rămase tăcut pentru o clipă, după care zise:

— Bineînţeles. Şi vă voi da de ştire dacă aflu ceva de la Halvorsen. Neapărat să mă contactaţi dacă auziţi ceva, de acord?

Ridică un deget, în semn de avertisment. Nu era obişnuit cu colaborări, dar în cazul de faţă părea să considere un avantaj sprijinul din partea Ericăi.

— Voi discuta şi cu autorităţile suedeze, zise femeia, ridicându-se. Şi promit să vă anunţ de-ndată ce aflu noutăţi.

Începu să-şi îmbrace haina, dar se opri brusc.

— Apropo, Kjell, mai e ceva. Nu ştiu dacă e important, însă...

— Spuneţi-mi. În momentul de faţă, orice ar putea fi util, zise el, privind-o.

— Ei bine, am discutat cu Herman, soţul Brittei. Am senzaţia că ştie ceva în legătură cu toate astea. Nu sunt sigură, dar aşa mi se pare. În orice caz, atunci când l-am întrebat de Hans Olavsen, a reacţionat foarte straniu. Mi-a

zis că ar trebui să-i întreb pe Paul Heckel şi pe Friedrich Hück. Şi am încercat să dau de numele astea, dar nu am putut găsi nimic. Însă...

— Da? zise Kjell.

— Ei bine, nu ştiu. Aş putea să jur că nu i-am cunoscut pe niciunul din ei, însă ceva îmi sună familiar...

Kjell bătu uşor cu pixul de birou.

— Paul Heckel şi Friedrich Hück?

Atunci când Erica dădu afirmativ din cap, el îşi notă numele.

— În regulă, o să verific şi eu. Însă mie nu-mi sună cunoscut.

— S-ar părea că amândoi avem acum de lucru, spuse ea, zâmbind şi oprindu-se în cadrul uşii. Mă simt mult mai bine acum, ştiind că suntem doi care ne ocupăm de asta.

— E bine atunci, răspunse Kjell, părând uşor abătut.

— Păstrăm legătura, spuse Erica.

— În regulă, zise Kjell, ridicând telefonul, fără să se mai uite la ea, atunci când femeia părăsi biroul.

Era nerăbdător să dea de cap misterului. Nasul lui de jurnalist simţise că era ceva putred.

— Să ne aşezăm, ca să trecem totul în revistă.

Era luni după-masă, iar calmul plutea deasupra secţiei de poliţie.

— Sigur, zise Gösta, ridicându-se fără prea multă tragere de inimă. Şi Paula?

— Desigur, îi răspunse Martin, plecând apoi după ea.

Mellberg era afară, plimbându-l pe Ernst, iar Annika părea a fi ocupată la recepţie, aşa că doar ei trei se aşezară în jurul mesei, înconjuraţi de toate materialele existente în cadrul anchetei.

— Erik Frankel, zise Martin, aşezând vârful pixului pe o filă nouă a carneţelului său.

— A fost ucis în propria sa locuinţă, cu un obiect pe care l-am găsit deja la locul faptei, zise Paula, în vreme ce Martin începu să scrie, cu înfrigurare.

— Lucru ce pare să indice că nu a fost premeditat, spuse Gösta, iar Martin încuviinţă.

— Nu existau amprente pe bustul folosit drept armă, însă nu pare să fi fost curăţat mai apoi, aşa că făptaşul trebuie să fi folosit mănuşi, ceea ce de fapt contrazice ideea că nu a fost premeditat, interveni Paula.

Femeia aruncă o privire asupra cuvintelor scrise de Martin în carneţel.

— Tu chiar poţi citi ceea ce ai scris? întrebă ea cu scepticism, având în vedere că literele păreau nişte hieroglife. Sau stenograme.

— Numai dacă îl introduc imediat în computer, spuse Martin, zâmbind şi continuând să scrie. Altminteri, mă ia naiba.

— Erik Frankel a murit din cauza unei lovituri puternice la tâmplă, zise Gösta, scoţând la iveală pozele făcute la locul crimei. Apoi făptaşul a lăsat în urma lui arma folosită.

— Din nou, acestea nu sunt caracteristicile unei crime premeditate, comise cu sânge rece, zise Paula, ridicându-se să-şi toarne cafea.

— Singura potenţială ameninţare pe care am putut-o identifica până acum a venit din partea organizaţiei neonaziste Prietenii Suediei, care l-au luat în vizor pe Frankel deoarece era expert în domeniu.

Martin se întinse după cele cinci scrisori aşezate în huse de plastic şi împrăştiate pe masă.

— În plus, avea şi o legătură personală cu organizaţia, prin intermediul tovarăşului său din copilărie, Frans Ringholm.

— Nu avem nimic care să poată face conexiunea dintre Frans şi crimă? Chiar nimic? spuse Paula, uitându-se ţintă la scrisori, de parcă ar fi vrut să le facă să vorbească.

— Ei bine, trei dintre amicii lui neonazişti susţin că era cu ei în Danemarca în perioada respectivă. Nu e un alibi perfect, asta dacă o exista aşa ceva, însă nu prea avem dovezi clare, pe care să ne putem baza. Urmele de pantofi găsite la locul faptei aparţineau băieţilor care au descoperit cadavrul. Alte amprente sau urme de pantofi nu existau, în afara celor pe care ne aşteptam să le găsim.

— Tu ai de gând să torni cafeaua aia sau vrei să stai acolo, cu vasul în mână? o întrebă Gösta pe Paula.

— Spune „te rog" şi-o să primeşti cafea, îl tachină Paula, iar Gösta mormăi un „te rog" anemic.

— Apoi mai e şi data crimei, spuse Martin, făcându-i semn Paulei, drept mulţumire fiindcă îi umpluse ceaşca de cafea. Am reuşit să stabilim aproape cu exactitate că Erik Frankel a murit cândva între cincisprezece şi şaptesprezece iunie. Aşa că avem în vedere trei zile. Apoi trupul său a rămas acolo, fără să fie descoperit, deoarece fratele era plecat, iar nimeni nu aştepta vreun semn de la Erik, poate cu excepţia Violei — care însă crezuse că bărbatul rupsese legătura cu ea. Lucru care s-a întâmplat chiar înainte de a fi ucis.

— Şi nimeni nu a văzut nimic? Gösta, ai stat de vorbă cu toţi vecinii? A văzut cineva maşini necunoscute? Oameni care să bată la ochi? întrebă Martin, privindu-şi colegul.

— Nu există prea mulţi vecini cu care să stai de vorbă pe-acolo, bombăni Gösta.

— Să iau răspunsul tău drept „nu"?

— Am vorbit cu toţi vecinii, iar nimeni n-a văzut nimic.

— În regulă, vom lăsa asta la o parte pentru moment.

Martin oftă şi luă o gură de cafea.

— Cum rămâne cu Britta Johansson? Destul de mare coincidenţa ca ea să aibă o legătură cu Erik Frankel. Şi cu Frans Ringholm, de altfel. Bineînţeles, totul s-a petrecut în urmă cu mult timp, însă avem liste telefonice care dovedesc că în luna iunie au vorbit, iar Frans şi Erik au vizitat-o pe Britta în perioada respectivă.

Martin îşi privi din nou colegii, în căutarea unor răspunsuri.

— De ce să fi ales tocmai acel moment pentru a relua legăturile, după şaizeci de ani? Să-l credem pe soţul Brittei, care susţine că totul a fost din cauza stării labile a femeii şi a dorinţei acesteia de a-şi aminti vremurile de mult apuse?

— Personal, mi se pare o aiureală, zise Paula, întinzându-se după un pachet nedesfăcut de biscuiţi Ballerina.

Scoase banda din plastic de la un capăt, servindu-se cu trei biscuiţi, după care oferi şi celorlalţi.

— Cred că dacă am putea stabili adevăratul motiv al întâlnirii lor, întreaga anchetă ar fi mult mai simplu de rezolvat. Dar Frans tace chitic, iar Axel insistă asupra aceleiaşi poveşti pe care ne-a servit-o şi Herman.

— Şi să nu uităm de plăţile lunare, zise Gösta, făcând apoi o scurtă pauză, timp în care îndepărtă cu greu stratul superior de vanilie de pe biscuit şi linse umplutura de ciocolată.

Apoi continuă:

— Ce legătură au cu asasinarea lui Frankel?

Martin îl privi cu surprindere pe Gösta. Nu ştia că acesta era la curent cu partea respectivă a anchetei — având în vedere că strategia lui obişnuită consta în a se retrage şi a aştepta ca informaţia să-i fie dată mură-n gură.

— Ei bine, Hedström a încercat să verifice sâmbătă aspectul acela, zise Martin, scoţând notiţele luate atunci când Patrik îi dăduse telefon pentru a-i raporta despre vizita făcută lui Wilhelm Fridén.

— Şi ce-a aflat?

Gösta luă un nou biscuit, iar ceilalţi priviră, sideraţi, cum bărbatul repetă manevra de disecţie. Îndepărtă stratul superior de vanilie, după care adună cu limba umplutura de ciocolată. Restul straturilor fură apoi aruncate.

— Auzi, Gösta, nu poţi să lingi ciocolata şi să laşi restul, îi spuse indignată Paula.

— Dar tu cin' te crezi? Poliţia biscuiţilor? replică Gösta, luând ostentativ un nou biscuit.

Paula pufni doar şi ridică pachetul, pentru a-l pune pe bufet, departe de Gösta.

— Din păcate, n-a aflat mare lucru, zise Martin. Wilhelm Fridén a murit în urmă cu câteva săptămâni, şi nici văduva sa, nici fiul nu ştiu nimic despre plăţile respective. Bineînţeles, e greu de stabilit dacă spuneau adevărul, însă Patrik părea să creadă că da. În orice caz, fiul a promis că îşi va ruga avocaţii să ne trimită actele tatălui său, iar dacă avem noroc, vom găsi ceva prin ele.

— Cum rămâne cu fratele lui Erik? Ştia ceva legat de plăţi?

Gösta privi cu lăcomie spre biscuiţii de pe bufet şi păru a vrea să se ridice de pe scaun, pentru a-i aduce înapoi.

— I-am dat telefon lui Axel pentru a-l întreba despre plăţi, zise Paula, aruncându-i o privire binevoitoare lui Gösta. Dar a zis că nu ştia nimic despre aşa ceva.

— Şi îl credem? întrebă Gösta, măsurând distanţa dintre scaunul lui şi bufet — un salt rapid şi ar fi putut reuşi.

— Nu prea ştiu. E un tip secretos. Tu ce părere ai, Paula? întrebă Martin, întorcându-se către ea.

În timp ce femeia cugetă asupra unui răspuns, Gösta profită de şansă. Sări în picioare şi se aruncă asupra pachetului de biscuiţi, dar mâna stângă a Paulei tâşni cu viteza fulgerului, înşfăcându-l.

— Nţ, nţ, nici pomeneală... zise ea, făcându-i semn cu ochiul.

Gösta nu se putu abţine şi îi zâmbi. Începea să-i aprecieze tachinările. Cu pachetul de biscuiţi aflat în siguranţă la ea în poală, femeia se întoarse către Martin.

— Nu, sunt de acord, nici eu nu-mi pot da prea bine seama. Aşa că nu, nu sunt sigură.

— Să ne întoarcem la Britta, zise Martin, scriind cu litere mari „BRITTA" în carneţel, apoi subliniind numele.

— Ceea ce consider a fi proba noastră esenţială e descoperirea sub unghiile femeii a unui ADN care îi aparţine, cel mai probabil, făptaşului. În plus, Britta a reuşit în mod evident să lase zgârieturi adânci pe faţa şi pe braţele persoanei care o strangula. Am apucat să stăm puţin de vorbă cu Herman în dimineaţa aceasta, iar bărbatul nu prezenta urme de zgârieturi. A declarat, de asemenea, că Britta era deja moartă când ajunsese el acasă. Stătea întinsă pe pat, cu o pernă peste faţă.

— Însă pretinde că moartea femeii a fost din vina lui, interveni Paula.

— Deci ce vrea să spună cu asta? se încruntă Gösta. Apără pe cineva?

— Da, şi noi suntem de aceeaşi părere.

Paula se înduplecă şi puse pachetul de biscuiţi înapoi pe masă, împingându-l spre Gösta.

— Poftim, *knock yourself out**, spuse ea în engleză.

— Ce? întrebă Gösta, ale cărui cunoştinţe de limbă engleză se limitau la termeni din golf, cu toate că şi în cazurile respective, pronunţia lăsa mult de dorit.

— Las-o baltă. Dă-i drumul, linge ciocolata, spuse Paula.

— Apoi avem şi urma degetului, zise Martin, ascultând amuzat gâlceava prietenească dintre Gösta şi Paula.

Aproape ar fi îndrăznit să creadă că bătrânul lui coleg chiar savura faptul că era la serviciu.

— O singură amprentă pe un nasture — nu cine ştie ce, zise Gösta, posomorât.

— Nu, luată aşa, în sine, nu ne spune mare lucru, însă dacă provine de la acelaşi individ al cărui ADN a fost găsit sub unghiile Brittei, atunci cred că e motiv de optimism.

Martin sublinie în carneţel literele „ADN".

— Când va fi gata ADN-ul? întrebă Paula.

— Cei din laborator estimează că îl vom avea până joi, răspunse Martin.

— Bine, atunci vom lua probe ADN după aceea.

Paula îşi întinse picioarele. Uneori se întreba dacă simptomele sarcinii Johannei nu erau cumva contagioase. Deocamdată, suferea de dureri bruşte de picioare, junghiuri stranii şi un apetit nepotolit.

---

* Fă-ţi de cap.

— Aşadar, avem candidaţi pentru probele de ADN? întrebă Gösta, aflat deja la cel de-al treilea biscuit.

— Mă gândeam la Axel şi la Frans, zise Paula.

— Chiar avem de gând să aşteptăm până joi? Va dura ceva să obţinem rezultatele, iar zgârieturile se vindecă destul de repede, aşa că am putea să luăm probele cât de curând posibil, zise Gösta.

— Bine gândit, Gösta, spuse Martin, luat prin surprindere. O vom face mâine. Altceva? Am mai uitat sau am mai omis ceva?

— Cum adică „aţi omis"? se auzi o voce din cadrul uşii.

Mellberg îşi făcu apariţia, trăgându-l după sine pe Ernst, care gâfâia. Câinele simţi imediat mirosul resturilor de biscuiţi ai lui Gösta şi se aruncă la picioarele acestuia. Cerşitul avu efectul scontat, bărbatul debarasându-se de biscuiţi în doi timpi şi trei mişcări.

— Noi tocmai treceam în revistă câteva chestiuni, ca să ne asigurăm că n-am omis ceva, explică Martin, arătând cu degetul spre documentele împrăştiate dinaintea lor pe masă. Tocmai ce spuneam că mâine trebuie să le luăm probe lui Axel şi lui Frans.

— A, da, aşa să faceţi, zise Mellberg nerăbdător, temându-se să nu fie cooptat la sarcinile care trebuiau rezolvate. Continuaţi-vă activitatea. Pare în regulă.

Îl strigă pe Ernst care, dând din coadă, îl urmă înapoi în birou, unde se culcă la locul său obişnuit, sub birou, la picioarele stăpânului.

— Văd că a fost amânată ideea găsirii cuiva care să adopte câinele, se amuză Paula.

— Cred că îl putem considera „luat" pe Ernst. Deşi să fiu al naibii dacă-mi dau seama cine de cine are grijă de

fapt. În plus, au apărut zvonuri cum că Mellberg a devenit rege salsa, acum, la bătrâneţe, chicoti Gösta.

Martin îşi coborî glasul, şoptind:

— Şi eu am auzit asta... Iar azi de dimineaţă, când am intrat în biroul lui, era pe podea, făcea extensii.

— Cred că glumeşti! zise Gösta, cu ochii cât cepele. Şi cum mergea?

— Nu prea mergea, râse Martin. Încerca să-şi atingă degetele de la picioare, dar îl incomoda burta. Asta ca să enumăr unul dintre motive.

— Ia haideţi, voi doi, îi certă Paula. De fapt, mama mea e cea care predă cursul de salsa pe care-l frecventează Mellberg.

Gösta şi Martin o priviri uluiţi.

— Mama l-a invitat să ia prânzul cu noi acum vreo câteva zile şi a fost... chiar agreabil, spuse ea.

În clipele acelea, Martin şi Gösta o priviră cu gurile larg deschise.

— Mellberg ia lecţii de salsa de la mama ta? Şi a fost acasă la tine, să ia prânzul? Curând o să-i zici „tati"! râse Martin în hohote, urmat îndeaproape de Gösta.

— Potoliţi-vă, băieţi, spuse îmbufnată Paula, ridicându-se. Am terminat aici, da? întrebă ea, după care ieşi ca o vijelie.

Martin şi Gösta făcură un schimb de priviri mirate, însă apoi nu se putură abţine şi începură din nou să râdă în hohote. Era prea bun ca să fie adevărat.

Sfârşitul de săptămână adusese cu el un adevărat război. Dan şi Belinda ţipaseră neîncetat unul la celălalt, până când Anna simţise că avea să-i explodeze capul de la întregul tărăboi. Îi dojenise de câteva ori, rugându-i să

dea dovadă de consideraţie faţă de Adrian şi Emma, iar din fericire, argumentul păruse a avea efect asupra amândurora. Cu toate că Belinda nu ar fi recunoscut asta niciodată, Anna realizase că fata îi plăcea pe copii, motiv pentru care şi ea era dispusă a-i trece uneori cu vederea comportamentul de adolescentă sfidătoare. De asemenea, ea considera că Dan nu înţelegea cu adevărat problemele fiicei sale mai mari sau motivul adevărat al reacţiilor ei. Era ca şi cum cei doi ar fi ajuns într-un punct mort, iar niciunul dintre ei nu ştia cum să procedeze în continuare. Anna oftă şi merse în sufragerie, ridicând de pe jos toate jucăriile ce păreau să fi fost împrăştiate de copii, pe toată podeaua.

În ultimele câteva zile, Anna încercase să se obişnuiască şi cu ideea că ea şi Dan urmau să aibă un bebeluş. Prin minte îi treceau o sumedenie de gânduri, însă reuşise să-şi înăbuşe temerile cele mai puternice. De asemenea, începuse să se simtă la fel de rău ca în timpul primelor două sarcini. Nu voma foarte des, însă avea mereu o stare de greaţă, ca şi cum ar fi avut încontinuu rău de maşină. Dan observase că femeii îi pierise pofta de mâncare şi, precum o mamă-cloşcă îngrijorată, încerca mereu să o tenteze cu tot felul de bunătăţi.

Anna se aşeză pe canapea, îşi puse capul pe genunchi şi se concentră asupra respiraţiei sale, într-un efort de a-şi ţine sub control starea de greaţă. Ultima dată, când fusese însărcinată cu Adrian, răul durase până în luna a şasea, părându-i interminabil. Auzi la etaj voci agitate, care creşteau, apoi scădeau în intensitate, acompaniate de muzica răsunătoare a Belindei. Nu putea face faţă. Chiar nu putea face faţă. Starea de vomă i se înrăutăţi, făcând-o să simtă gust de fiere. Sări în picioare şi fugi spre baie,

îngenunche în faţa toaletei şi încercă să scuipe tot ce îi suia şi cobora pe gât. Însă nimic nu ieşi afară.

După câteva minute de încercări zadarnice, care nu-i aduseră deloc alinare, Anna se dădu bătută şi se ridică în picioare, ştergându-se la gură cu un prosop. În acelaşi timp, se zări în oglindă. Ceea ce văzu o alarmă. Era la fel de albă ca şi prosopul ţinut în mână, iar ochii îi erau mari şi speriaţi. Întocmai ca pe vremurile petrecute alături de Lucas. Şi, cu toate acestea, lucrurile erau atât de diferite în prezent. Totul era cu mult mai bine. Îşi atinse cu mâna stomacul, care încă era plat. Avea atât de multă speranţă. Şi atât de multă spaimă. Adunate laolaltă într-o mogâldeaţă din pântecele său. Atât de dependentă şi de firavă.

Fireşte că se gândise să aibă un copil cu Dan. Însă nu atunci, nu încă. Abia undeva, în viitorul îndepărtat. Atunci când lucrurile s-ar mai fi liniştit. Însă cum se întâmplase deja, nici măcar nu îi trecuse prin minte să întrerupă sarcina. Legătura se formase deja. Acea legătură invizibilă, fragilă, însă totuşi puternică, între ea şi ceva care încă nu putea fi observat cu ochiul liber. Inspiră profund şi plecă din baie. Vocile stridente se mutaseră deja la parter, în hol.

— Eu mă duc la Linda. Ce-i aşa greu de înţeles? Am şi eu prietenele mele. Sau intenţionezi să-mi interzici să mă văd şi cu ele?

Anna îşi dădu seama că Dan avea să îi trântească fetei o replică usturătoare, moment în care îşi pierdu de tot cumpătul. Clocotind de mânie, ea păşi apăsat înspre hol şi zbieră:

— A sosit timpul să TĂCEŢI DIN GURĂ, voi doi! Pricepeţi? Amândoi vă purtaţi ca nişte copii, lucru care trebuie să înceteze ACUM!

Ridică dojenitor un deget, apoi continuă, înainte ca vreunul să o poată întrerupe.

— Tu, Dan, trebuie să te potoleşti naibii cu ţipatul la Belinda. Ştii doar că nu o poţi ţine prizonieră într-un turn! Are şaptesprezece ani şi trebuie să îşi vadă prietenele!

Belinda se lumină la chip, zâmbind încântată, dar Anna nu îşi vărsase tot năduful încă.

— Iar tu, domnişoară, trebuie să încetezi cu purtarea asta de puşlama şi să începi să te porţi ca un adult, dacă vrei să fii tratată ca atare! Nu vreau să mai aud porcării legate de faptul că eu şi copiii locuim aici, fiindcă aici vom rămâne, indiferent că îţi convine ţie sau nu. Şi am fi bucuroşi să te cunoaştem mai bine, dacă măcar ne-ai acorda o şansă!

Anna luă o pauză pentru a-şi trage sufletul, apoi continuă pe un ton care, de frică, îi făcu pe Dan şi pe Belinda să stea drepţi, ca nişte soldăţei de plumb.

— Şi, ca să-ţi fie clar, noi nu plecăm nicăieri, în caz că ăsta ţi-e planul, fiindcă tatăl tău şi cu mine vom avea un bebeluş, drept urmare, copiii mei, tu şi surorile tale veţi fi legaţi printr-un frate sau o soră vitregă. Şi aş vrea tare mult ca noi toţi să fim prieteni, însă nu o pot face de una singură. Trebuie să ne ajutăm reciproc! În orice caz, fie că mă accepţi sau nu, bebeluşul va veni la primăvară şi să fiu a naibii dacă voi tolera mizeriile astea până atunci!

Anna izbucni în lacrimi, în vreme ce Dan şi Belinda rămaseră împietriţi. Apoi fata începu şi ea să plângă. Preţ de o secundă, îi privi lung pe Dan şi pe Anna, după care o zbughi pe uşa de la intrare, ce se închise în urma ei cu o bubuitură.

— Anna, draga mea, chiar era necesar? zise Dan, epuizat.

Emma şi Adrian asistaseră, de asemenea, la confruntare şi în clipele acelea stăteau nemişcaţi în hol, privindu-i zăpăciţi.

— Of, du-te naibii! zise Anna, înhăţându-şi jacheta.

Pentru a doua oară, uşa de la intrare se trânti cu o bubuitură.

— Bună, pe unde-ai umblat?

Patrik o întâmpină la uşă pe Erica, sărutând-o pe gură. Maia dorea şi ea un pupic, aşa că se apropie, legănându-se şi întinzând braţele.

— Am purtat două discuţii extrem de interesante, măcar atât îţi pot spune, îi răspunse Erica, agăţându-şi haina în cuier şi urmându-l pe Patrik în sufragerie.

— Serios? În legătură cu ce? întrebă el.

Se aşeză pe podea şi reluă îndeletnicirea pe care el şi Maia o avuseseră înainte de întoarcerea acasă a Ericăi. Folosindu-se de cuburi, ei construiau cel mai mare turn din lume.

— Credeam că Maia era cea care trebuia să înveţe cum se folosesc cuburile pentru clădit, râse Erica, aşezându-se lângă ei.

Îşi privi amuzată soţul în timp ce acesta, concentrat nevoie mare, se chinuia să pună un cub roşu în vârful turnului care ajunsese deja mai înalt decât Maia.

— Şşştt... zise Patrik, scoţându-i limba, în vreme ce se pregăti să aşeze cubul în vârful construcţiei oarecum şubrede.

— Maia, vrei să-i dai mamei cubul galben? îi şopti Erica fetiţei, arătând cu degetul spre baza turnului.

Chipul Maiei se lumină la gândul de a-i face mamei un serviciu. Se aplecă şi trase cu iuţeală de-un cub, dărâmând astfel construcţia lui Patrik.

Patrik rămase locului, ţinând în aer cubul roşu.

— Mulţam, se bosumflă el, aruncându-i Ericăi o privire crâncenă. Îţi dai seama de câtă pricepere e nevoie ca să construieşti un turn aşa de înalt? Ce mână fermă trebuie să ai?

— Bag de seamă că în sfârşit cineva începe să înţeleagă ce-am tot spus eu de un an încoace, referitor la sentimentul de a nu fi stimulat îndeajuns de mult, râse Erica, aplecându-se pentru a-şi săruta soţul.

— Mda, bine. Am priceput, zise el, sărutând-o franţuzeşte.

Erica îi întoarse invitaţia, iar ceea ce porni cu un sărut se transformă într-o pipăială uşoară, care nu încetă decât atunci când Maia, ţintind perfect, îi aruncă tatălui său un cub fix în cap.

— Au! zise el, ducând mâna la cap şi ridicând dojenitor un deget către Maia. Tu ce ai impresia că faci? Arunci cu jucării în tati chiar atunci când vrea să o pipăie un pic pe mami?

— Patrik! strigă Erica, plesnindu-l peste umăr. Chiar trebuie să o înveţi pe fiica noastră cuvântul „a pipăi", la vârsta ei?

— Dacă vrea un frăţior sau o surioară, va trebui să se obişnuiască cu imaginea lui mami şi tati pipăindu-se, zise el, şi Erica îi observă licărirea din priviri.

Femeia se ridică şi îi spuse:

— Cred că vom aştepta o vreme cu frăţiorii şi surioarele. Însă mă gândesc că ne-am putea antrena un pic, diseară...

Îi făcu semn cu ochiul, apoi se duse în bucătărie. În sfârşit, izbutiseră să îşi reia acea parte a traiului în comun. Era incredibil ce efect negativ putea să aibă venirea pe lume a unui copil asupra vieţii sexuale a unui cuplu, însă după un an destul de sărac din acel punct de vedere, lucrurile începuseră să progreseze. Cu toate că, după un an petrecut acasă, Erica încă nu se putea gândi să mai facă un frăţior sau o surioară pentru Maia. Simţea că are nevoie de timp pentru a se acomoda iar cu stilul de viaţă al unei femei mature, înainte de a hotărî dacă să se reîntoarcă în lumea bebeluşilor.

— Aşadar, ce discuţii interesante ai avut tu azi? întrebă Patrik, urmând-o în bucătărie.

Erica îi povesti despre cele două excursii în Uddevalla şi despre lucrurile aflate.

— Însă nu recunoşti numele? întrebă Patrik, încruntându-se la auzul celor spuse de Herman.

— Ei bine, aici e partea stranie. Nu-mi aduc aminte să le mai fi auzit şi cu toate astea, e ceva... Nu ştiu. Paul Heckel şi Friedrich Hück. Cumva, îmi sună cunoscut.

— Deci tu şi Kjell Ringholm vă veţi uni forţele pentru a-i da de urmă acestui... Hans Olavsen? spuse el cu scepticism, iar femeia înţelese încotro bătea.

— Bine, ştiu că şansele sunt reduse. N-am idee ce rol o fi jucat Hans, însă ceva îmi spune că e important. Şi chiar dacă n-are nimic de-a face cu crimele, el pare să fi însemnat mult pentru mama, iar acesta e motivul pentru care am început de fapt întreaga tărăşenie. Am vrut să aflu mai multe despre ea.

— Bine, dar să fii atentă.

Patrik puse pe aragaz o oală cu apă.

— Apropo, vrei ceai?

— Da, te rog.

Erica se aşeză la masa din bucătărie.

— Cum adică, „să fiu atentă"?

— Din câte-am auzit, Kjell e un jurnalist foarte şiret, aşa că fii atentă să nu te folosească.

— Nu văd cum ar putea să o facă. Cel mai rău lucru care s-ar putea întâmpla ar fi să ia informaţiile pe care le descopăr eu, fără să-mi dea nimic la schimb. Şi sunt dispusă să-mi asum acest risc. Însă nu cred că va proceda aşa. Am căzut de acord ca eu să discut cu Axel Frankel în legătură cu norvegianul şi să verific dacă acesta apare în vreo arhivă oficială din Suedia. Iar Kjell va sta de vorbă cu tatăl lui. Cu toate că nu a fost prea încântat de idee.

— Nu, ei doi nu par să se înţeleagă prea bine, zise Patrik, turnând apă clocotită în două ceşti, fiecare conţinând câte un pliculeţ de ceai. Am citit câteva articole de-ale lui Kjell, în care nu îşi menajează deloc tatăl.

— În cazul ăsta, se pare că va fi o conversaţie interesantă, zise Erica, luând ceaşca pe care i-o întinse Patrik.

Se uită la el în timp ce-şi sorbi ceaiul fierbinte. O auziră pe Maia în sufragerie, gângurind cu vreun tovarăş imaginar de joacă. Probabil că-i vorbea păpuşii, de care nu se mai despărţise în ultimele câteva zile.

— Cum e să nu fii implicat în munca pe care o fac ei acum la secţie? întrebă Erica.

— Aş minţi dacă ţi-aş zice că e simplu. Însă realizez ce ocazie grozavă am pentru a sta acasă cu Maia. Slujba mea va fi tot acolo când mă voi întoarce. Asta nu înseamnă că-mi doresc să existe şi mai multe cazuri de crimă, dar... ei bine, ştii tu ce vreau să zic.

— Şi ce mai face Karin? întrebă ea, încercând să-şi păstreze un ton pe cât se putea de neutru.

Patrik făcu o scurtă pauză înainte de-a răspunde.

— Nu ştiu. Pare atât de... tristă. Nu cred că lucrurile au ieşit aşa cum îşi imaginase ea, iar acum e blocată într-o situaţie care... nu, sincer, nu ştiu. Îmi pare rău pentru ea.

— Regretă faptul că te-a părăsit? întrebă Erica, după care îi aşteptă încordată răspunsul.

Nu discutaseră niciodată despre mariajul lui cu Karin, iar în puţinele ocazii cu care îl întrebase, el îi oferise nişte răspunsuri scurte, monosilabice.

— Nu, nu cred. Sau... nu ştiu. Am senzaţia că regretă ce a făcut şi faptul că i-am prins cu mâţa-n sac.

Râse amar, imaginându-şi scena pe care de multă vreme şi-o îndepărtase din minte.

— Însă nu ştiu... Îmi dau acum seama că a făcut ce-a făcut mai ales pentru că noi doi, pur şi simplu, nu ne înţelegeam.

— Dar crezi că ea a uitat de asta? întrebă Erica. Uneori, avem tendinţa să ne amintim doar lucrurile pozitive.

— Adevărat, însă cred că ea îşi aminteşte cum stăteau în mod real lucrurile. Bineînţeles că aşa e, zise Patrik, deşi păru a se îndoi de afirmaţia sa.

Nerăbdător să schimbe subiectul, o întrebă:

— Ei bine, ce ai în plan pentru mâine?

Erica ştia exact ce voia să facă, dar îl lăsă în pace.

— Mă gândeam să discut un pic cu Axel. Şi voi da câteva telefoane la registrul stării civile şi la direcţia de taxe, să văd dacă pot afla ceva despre Hans.

— Stai un pic, tu n-ai cumva şi o carte de scris? îi spuse el râzând, cu toate că încă părea neliniştit.

— Am destul timp pentru asta, mai ales că deja am făcut cam toate cercetările. Şi-mi va fi tare greu să mă

concentrez asupra cărţii până nu îmi iau piatra asta de pe inimă, aşa că lasă-mă să...

— Bine, bine, zise Patrik, ridicând mâinile în aer. Eşti fată mare, ştii cum să-ţi organizezi timpul. Eu şi cu Maia ne vom ocupa de propriul nostru program, iar tu, de al tău.

Se ridică în picioare şi o sărută pe frunte când trecu pe lângă ea.

— Trebuie să mă apuc de construcţia unei capodopere. Mă gândeam la un model al Taj Mahalului, la aceeaşi scară.

Erica scutură din cap, râzând. Uneori se întreba dacă bărbatul cu care se căsătorise era pe de-a-ntregul sănătos la cap. Probabil că nu, decise ea.

Anna o reperă de la distanţă. O siluetă scundă şi solitară, la capătul îndepărtat al docurilor. Nu intenţionase să meargă în căutarea ei. Însă de îndată ce coborâse panta pe Galärbacken şi o văzuse pe Belinda, realizase că trebuia să meargă şi să stea de vorbă cu fata.

Belinda nu o auzi apropiindu-se. Stătea pe doc şi fuma, cu un pachet de Gula Blend şi o cutie de chibrituri lângă ea.

— Bună, zise Anna.

Belinda tresări. Se uită la ţigara pe care o avea în mână şi, preţ de o clipă, se gândi să o ascundă cumva, dar apoi o ţinu ostentativ între buze şi inhală profund.

— Îmi dai şi mie una? întrebă Anna, aşezându-se lângă ea.

— Fumezi? se miră Belinda, însă îi dădu pachetul.

— Am fumat pe vremuri. Cinci ani. Dar... fostul meu soţ... Ei bine, lui nu îi plăcea.

Asta era puţin spus. Odată, la început, găsind-o fumând pe ascuns, Lucas i-a stins ţigara pe antebraţ. Femeia încă mai avea o mică cicatrice, în urma incidentului.

— Nu-i vei spune tatei, nu? întrebă fata, supărată, fluturând ţigara în aer.

După care adăugă, supusă, un „te rog".

— Dacă tu nu mă spui, atunci nu te spun nici eu, zise Anna, închizând ochii şi trăgând primul fum.

— Tu chiar ar trebui să fumezi? Vreau să spun... şi bebeluşul? zise Belinda, ca o bătrânică indignată.

Anna râse.

— Asta va fi prima şi ultima ţigară pe care o fumez în timpul sarcinii. Promit.

Rămaseră tăcute o vreme, suflând cerculeţe de fum deasupra apei. Toropeala verii dispăruse complet, înlocuită fiind de răcoarea aspră a lunii septembrie. Însă măcar nu bătea vântul, iar suprafaţa calmă, strălucitoare a apei se întindea dinaintea lor. Portul arăta ca şi cum ar fi fost abandonat, având doar câteva bărci ancorate — nu ca pe timpul verii, când acestea formau rânduri întregi.

— Nu-i uşor, nu? zise Anna, privind către apă.

— Ce anume? întrebă fata, părând morocănoasă şi încă nesigură de atitudinea pe care să o adopte.

— Nu-i uşor să fii copil. Deşi eşti aproape un om mare.

— N-ai idee, răspunse Belinda, aruncând o pietricică în apă.

— Nu, ai dreptate, eu m-am născut la vârsta pe care o am acum, râse Anna, împungând-o între coaste pe Belinda, semn că o tachina.

Fu răsplătită cu un zâmbet şters, care dispăru imediat. Anna rămase apoi tăcută. Voia să îi permită Belindei să hotărască ea ritmul conversaţiei. Niciuna nu mai spuse

nimic timp de câteva minute, până când Anna observă, cu coada ochiului, că Belinda o privea circumspectă.

— Te simţi tare rău?

Anna dădu din cap.

— Ca un dihor suferind de rău de mare.

— De ce-ar avea un dihor rău de mare? întrebă fata, chicotind.

— De ce nu? Poţi dovedi că un dihor nu are niciodată rău de mare? Dacă da, vreau să văd dovezile. Fiindcă eu exact aşa mă simt. Ca un dihor suferind de rău de mare.

— Tu-ţi baţi joc de mine! zise Belinda, dar nu se putu abţine din râs.

— Lăsând glumele la o parte, mă simt foarte grasă.

— Mama s-a simţit ca naiba când a fost gravidă cu Lisen. Eram destul de mare încât să-mi pot aminti acum. Era...Of, scuze. Poate că nu ar trebui să vorbesc despre vremea când mama şi tata...

Tăcu chitic, ruşinată. Se întinse după o nouă ţigară şi stătu cu palmele împreunate, pentru a o putea aprinde.

— Ştii, poţi vorbi liniştită despre mama ta. Ori de câte ori doreşti. N-am o problemă cu faptul că Dan a avut o viaţă înainte de-a mă cunoaşte pe mine — în definitiv, aşa aţi apărut voi trei. Şi v-a făcut cu mama voastră. Sincer, nu trebuie să te simţi ca şi cum l-ai trăda pe tatăl tău doar fiindcă îţi iubeşti mama. Şi promit că nu voi fi jignită dacă vei vorbi despre Pernilla. Absolut deloc.

Anna îi atinse mâna Belindei. La început, fata păru a da înapoi, însă apoi rămase locului. După câteva secunde, Anna îşi îndepărtă mâna şi se întinse, la rându-i, după o ţigară. Avea să tragă două pipe cancerigene în timpul sarcinii. Însă apoi urma să se oprească. La dezintoxicare cu ea!

— Ştiu să am grijă de bebeluşi, spuse Belinda când dădu cu ochii de Anna. Am ajutat-o mult pe mama cu Lisen, atunci când era micuţă.

— Dan chiar mi-a pomenit de asta. Cum el şi mama ta au fost nevoiţi să te trimită să mergi la joacă, în loc să ai grijă de copil. Şi a zis că te pricepeai. Aşa că sper să pot conta pe puţin ajutor la primăvară. Tu te poţi ocupa de toate scutecele!

O împunse din nou pe Belinda, iar de data aceea, fata o înghionti, la rându-i. Cu un zâmbet care-i lumină privirea, ea spuse:

— Mă ocup doar de scutecele cu pipi. De acord?

Belinda întinse mâna, iar Anna dădu noroc cu ea.

— De acord. Ale tale să fie scutecele cu pipi!

După care adăugă:

— De alea împuţite se poate ocupa tatăl tău!

Râsetele celor două răsunară ca un ecou în portul pustiu. Anna avea să-şi amintească mereu clipa aceea drept una dintre cele mai frumoase din viaţa ei. Fusese clipa în care gheaţa începuse să se topească.

Axel împacheta de zor atunci când ea îşi făcu apariţia. O întâmpină la uşă, ţinând în fiecare mână câte un umeraş cu o cămaşă pe el. În spatele lui, femeia văzu un costum atârnat de o uşă din hol.

— Plecaţi undeva? întrebă Erica.

Axel dădu afirmativ din cap, în timp ce îşi atârnă cu grijă cămăşile, pentru a nu le şifona.

— Da, curând trebuie să mă întorc la muncă. Vineri plec spre Paris.

— Chiar puteţi pleca fără a şti cine l-a... zise ea, lăsându-şi întrebarea neterminată.

— N-am de ales, replică el, pe un ton funest. Bineînţeles că voi lua primul avion înapoi spre casă dacă poliţia va avea nevoie de ajutorul meu. Însă chiar trebuie să mă întorc la munca mea. Şi nu e prea constructiv să stau aici şi să mă tot gândesc.

Se şterse la ochi, epuizat, şi Erica observă cât de tras la faţă era. Părea să fi îmbătrânit câţiva ani buni de ultima dată când îl văzuse.

— Probabil vă va prinde bine să plecaţi pentru un timp, zise ea, cu blândeţe.

Apoi ezită.

— Am nişte întrebări, nişte lucruri pe care aş dori să le discut cu dumneavoastră. V-aş putea răpi câteva minute?

Obosit şi resemnat, Axel încuviinţă, apoi îi făcu semn să intre. Femeia se opri lângă sofaua de pe verandă, acolo unde mai stătuseră, dar de data aceea, el îşi continuă drumul spre încăperea următoare.

— Ce cameră frumoasă, zise ea privind în jur.

Era ca şi cum ar fi pătruns într-un muzeu din vremuri de mult apuse. Toate obiectele din încăpere datau din anii patruzeci şi, cu toate că părea curată şi îngrijită, camera avea totuşi un iz de vechi.

— Da, ei bine, nici părinţii noştri, nici noi n-am fost prea interesaţi de obiectele moderne. Mama şi tata nu au făcut niciodată schimbări majore în casă, iar Erik şi cu mine, la fel. În plus, au existat nenumărate lucruri frumoase în perioada aceea, aşa că nu văd rostul înlocuirii mobilei cu obiecte moderne, care mie mi se par mult mai urâte, spuse el, trecând cu mâna peste un elegant scrin înalt.

Se aşezară pe o canapea cu tapiţerie maro. Nu era tocmai comodă şi îi obliga să stea ţepeni.

— Doreaţi să mă întrebaţi ceva? spuse el cu blândeţe, însă şi cu o urmă de nerăbdare.

— Da, aşa e, zise Erica, simţindu-se brusc jenată.

Era a doua oară când venea acolo şi îl deranja pe Axel cu întrebările sale, când el avea pe cap atâtea. Însă, ca şi prima dată, ea hotărî că, din moment ce tot era acolo, putea măcar să afle ceea ce o interesa.

— Am făcut nişte cercetări cu privire la viaţa mamei mele, dar şi cea a prietenilor ei: fratele dumneavoastră, Frans Ringholm şi Britta Johansson.

Axel dădu din cap şi îşi roti degetele mari de la mâini, aşteptând ca femeia să continue.

— A mai existat o persoană care făcea parte din grup.

Axel păstră în continuare tăcerea.

— Spre sfârşitul războiului, un luptător din rezistenţa norvegiană a venit aici, pe vasul bunicului meu... Acelaşi vas cu care ştiu că aţi călătorit deseori.

Axel o privi fără să clipească, dar ea îl observă încordându-se atunci când pomeni despre călătoriile sale şi despre traversările spre ţărmul norvegian.

— Bunicul tău a fost un om pe cinste, şopti el după o vreme, ţinându-şi mâinile în poală. Unul dintre cei mai straşnici oameni pe care mi-a fost dat să-i cunosc.

Erica nu îşi cunoscuse niciodată bunicul din partea mamei, aşa că o unse pe suflet să audă cum cineva îl descria atât de frumos.

— Din câte am înţeles, eraţi prizonier atunci când Hans Olavsen a fugit pe vasul bunicului. A ajuns aici în 1944 şi, conform celor aflate de noi până acum, a rămas în Fjällbacka până după sfârşitul războiului.

— Aţi zis „noi", o întrerupse Axel. La cine vă referiţi când spuneţi „noi"? întrebă el, pe un ton ce părea agitat.

Erica ezită, după care spuse doar atât:

— Prin „noi" mă refer la ajutorul primit din partea lui Christian, de la biblioteca din oraş. Atâta tot.

Nu dorea să îl pomenească pe Kjell, iar Axel păru să-i accepte explicaţia.

— Da, eram la închisoare pe-atunci, spuse el, devenind iar încordat, ca şi cum toţii muşchii din trupul său îşi aminteau deodată chinurile prin care trecuseră şi reacţionau, contractându-se.

— Aşadar, nu l-aţi cunoscut.

Axel scutură din cap.

— Nu, el deja plecase atunci când m-am întors eu.

— Când aţi revenit în Fjällbacka?

— În iunie, 1945. Cu autobuzele albe.

— Autobuzele albe? întrebă Erica, însă apoi îşi aminti că auzise despre ele, la orele de istorie.

— A fost un plan iniţiat de Folke Bernadotte, răspunse Axel. El s-a ocupat de transporturile prin care erau aduşi acasă prizonierii scandinavi ce stătuseră în lagărele de concentrare din Germania. Autobuzele erau albe, cu crucea roşie pictată pe capotă şi pe laturi, pentru a nu fi confundate cu ţinte militare.

— Dar de ce exista riscul de a fi confundate cu ţinte militare, din moment ce transportau prizonieri după încetarea războiului? întrebă Erica.

Neştiinţa ei îl făcu pe Axel să zâmbească şi să-şi învârtă iar degetele mari de la mâini.

— Primele autobuze au mers după prizonieri începând chiar din martie şi aprilie 1945, în urma negocierilor cu nemţii. Au adus atunci acasă cincisprezece mii de oameni. Apoi, după încheierea conflictului, au adus acasă

alte zece mii, în mai şi iunie. Eu m-am aflat într-unul din ultimele autobuze, în iunie, 1945.

După cum îşi spunea povestea, totul părea extrem de banal, dar în spatele tonului reţinut, Erica putea auzi ecouri ale ororilor prin care trecuse bărbatul.

— Iar Hans Olavsen a dispărut de aici în iunie, 1945. Asta înseamnă că trebuie să fi plecat la scurt timp după întoarcerea dumneavoastră. Aşa e? întrebă ea.

— Probabil a fost vorba doar de câteva zile, îi răspunse Axel, dând din cap. Însă va trebui să mă scuzaţi, memoria îmi e uşor confuză când e vorba de aceste lucruri. Eram extrem de... secătuit când m-am întors acasă.

— Fireşte, înţeleg, zise femeia, cu privirea plecată.

Era un sentiment straniu să discute cu cineva care văzuse din interior lagărele de concentrare naziste.

— Fratele dumneavoastră v-a povestit ceva despre Hans? Orice lucru despre care să vă amintiţi? Absolut orice? Am senzaţia că Erik şi prietenii lui au petrecut mult timp alături de Hans, de-a lungul şederii acestuia în Fjällbacka.

Axel privi pe fereastră, părând a-şi scotoci prin memorie. Îşi înclină într-o parte capul şi se încruntă.

— Îmi aduc aminte să fi fost ceva între norvegian şi mama ta, dacă nu te superi că spun asta.

— Deloc, zise Erica, făcând semn cu mâna că nu era o problemă. S-a petrecut acum multă vreme, iar eu am aflat acelaşi lucru, de una singură.

— Ca să vezi. Se pare că memoria mea nu e atât de slabă precum cred eu uneori.

Zâmbi şi se întoarse spre ea.

— Da, sunt destul de sigur că Erik mi-a povestit despre o poveste de dragoste între Elsy şi Hans.

— Cum a reacţionat la plecarea băiatului? Vă mai aduceţi aminte ceva despre ea, de pe-atunci?

— Mă tem că nu mare lucru. Bineînţeles că nu a fost în apele ei după ce s-a întâmplat cu bunicul dumneavoastră. Apoi a plecat destul de repede, pentru a începe să studieze... economia, dacă nu mă înşel. Iar atunci am pierdut legătura. Când s-a înapoiat în Fjällbacka, după câţiva ani, eu deja începusem să lucrez în străinătate şi nu eram prea des pe-acasă. Nici cu Erik nu a luat legătura, din câte-mi amintesc. Nu era ceva chiar atât de ieşit din comun. Oamenii pot fi buni prieteni în copilărie şi adolescenţă, după care, mai târziu, odată cu instalarea vieţii adulte şi a responsabilităţilor, tind să piardă legătura, zise el, după care îşi fixă din nou privirea pe fereastră.

— Ştiu ce vreţi să spuneţi, replică femeia.

Era dezamăgită de faptul că nici Axel nu părea să deţină vreo informaţie cu privire la Hans.

— Şi nimeni nu a pomenit încotro a apucat-o Hans? Nu i-a spus lui Erik?

Axel scutură din cap.

— Îmi pare foarte rău. Aş vrea să vă pot ajuta, însă nu prea eram în apele mele când m-am întors, iar după aceea mi-a stat mintea la alte lucruri. Dar fără îndoială că veţi putea da de el prin intermediul autorităţilor, spuse el pe un ton încurajator, după care se ridică în picioare.

Pricepând aluzia, Erica se ridică şi ea.

— Da, acesta e următorul pas. Dacă am noroc, s-ar putea să rezolve ei totul. Cine ştie, poate că nu s-o fi mutat prea departe.

— Ei bine, eu vă doresc mult noroc, spuse Axel, scuturându-i mâna. Ştiu cât de important e să aflăm misterele

trecutului, pentru a ne putea trăi prezentul. Credeţi-mă, ştiu asta.

Îi mângâie uşor mâna, iar Erica îi zâmbi, recunoscătoare pentru tentativa de a o consola.

— Apropo, aţi mai aflat ceva în legătură cu medalia? întrebă el, când Erica se pregătea să deschidă uşa.

— Nu, mă tem că nu, zise ea, simţindu-se din ce în ce mai descurajată. Am stat de vorbă cu un domn din Göteborg, expert în decoraţii naziste, dar din nefericire, medalia este mult prea comună pentru a i se putea da de urmă.

— Îmi pare foarte rău că nu v-am putut ajuta mai mult.

— E-n regulă. Şansele erau oricum mici, zise ea, făcându-i cu mâna semn de bun-rămas.

Îi stăruia în minte imaginea bărbatului stând în cadrul uşii şi urmărind-o cum pleca. Îi păru extrem de rău pentru el. Însă unul dintre lucrurile pe care i le spusese îi dăduse o idee. Hotărâtă, Erica se îndreptă înapoi spre Fjällbacka.

Kjell ezită înainte de a ciocăni. Stând acolo, la uşa tatălui său, brusc se simţi din nou ca un băieţel înspăimântat. Amintirea îl duse înapoi la toate clipele în care se aflase în faţa porţilor închisorii, ţinându-şi strâns de mână mama şi simţindu-şi stomacul cuprins în mod egal de teamă şi nerăbdare, la gândul revederii tatălui său. Fiindcă, la început, el aşteptase cu înfrigurare vizitele. Îi ducea dorul lui Frans şi tânjea să îl revadă, amintindu-şi doar vremurile frumoase: acele scurte perioade când tatăl său nu era la închisoare, când îl învârtea pe Kjell prin aer sau îl plimba prin păduri, ţinându-l de mână şi povestindu-i totul despre ciuperci, copaci şi tufişuri. Kjell

crezuse că tatăl lui ştia totul pe lume. Însă noaptea, băiatul trebuia să-şi acopere urechile cu perna, pentru a ţine departe sunetul certurilor, acele certuri groaznice care nu păreau să aibă un început sau un sfârşit. Părinţii lui reluau pur şi simplu de unde lăsaseră totul, ultima dată când Frans dispăruse la închisoare. Şi o ţineau aşa — aceleaşi încăierări, acelaşi abuz fizic, iarăşi şi iarăşi — până când venea poliţia să-l ridice pe tatăl băiatului.

Din acel motiv, nerăbdarea lui Kjell devenise din ce în ce mai mică în fiecare an, până când nu îi rămăsese decât teama, atunci când stătea în camera pentru vizitatori şi vedea chipul stăruitor al tatălui său. Mai târziu, frica se transformase în ură. Într-un fel, ar fi fost mai simplu să nu fi avut acele amintiri ale plimbărilor prin pădure. Însă ceea ce-i alimenta duşmănia era întrebarea pe care şi-o pusese în mod constant, copil fiind. Cum putuse tatăl lui să facă mereu aceeaşi alegere de a exclude totul? De a-l exclude pe el? De a-l abandona într-o lume rece şi cenuşie, care îi izgonea lumina din priviri, ori de câte ori tatăl său trebuia să meargă înapoi la puşcărie.

Kjell bătu la uşă, furios pe el însuşi, deoarece căzuse pradă amintirilor.

— Ştiu că eşti acolo! Deschide! strigă el, după care ascultă cu atenţie.

Într-un final, auzi cum zăvorul fu îndepărtat şi yala se deschise.

— Măsuri de securitate împotriva amicilor noştri, presupun, se răsti Kjell, făcându-şi loc cu forţa înspre hol.

— Ce mai vrei acum? întrebă Frans.

Kjell rămase uimit cât de bătrân părea dintr-odată tatăl său. Şi cât de fragil. Apoi îşi îndepărtă gândul acela.

Bărbatul era mai dur decât majoritatea oamenilor. Probabil că avea să trăiască mai mult decât ei toţi.

— Vreau nişte informaţii de la tine, zise el, intrând şi aşezându-se pe canapea, fără a mai aştepta o invitaţie.

Frans luă loc în fotoliul din faţa lui, dar nu spuse nimic. Doar aşteptă.

— Ce ştii despre un bărbat pe nume Hans Olavsen?

Frans tresări brusc, dar apoi îşi recăpătă stăpânirea de sine. Se lăsă nonşalant pe spate, în fotoliu, aşezându-şi mâinile pe braţele acestuia.

— De ce te interesează? întrebă el, privindu-şi drept în ochi fiul.

— Nu e treaba ta.

— De ce te-aş ajuta dacă asta e atitudinea pe care o adopţi?

Kjell se aplecă înainte, ajungând cu faţa la doar câţiva centimetri de cea a tatălui său. Îl privi fix vreme îndelungată, după care spuse, pe un ton glacial:

— Fiindcă îmi eşti dator. Îmi eşti dator şi trebuie să profiţi de orice ocazie pentru a mă ajuta, asta dacă nu cumva vrei să joc ţonţoroiul pe mormântul tău, când oi da colţul.

Preţ de o clipă, ceva scânteie în ochii lui Frans. Ceva demult pierdut. Poate că amintirea acelor plimbări prin pădure şi a braţelor vânjoase, ce ridicau un băieţel către văzduh. După care, scânteierea dispăru brusc. Frans îşi privi fiul şi îi spuse, calm:

— Hans Olavsen a fost un luptător din rezistenţa norvegiană, care avea şaptesprezece ani atunci când a venit în Fjällbacka. Cred că se întâmpla în 1944. Un an mai târziu, el a plecat. Mai mult de-atât nu ştiu.

— Aiurea, zise Kjell, lăsându-se iar pe spate. Ştiu că tu, Elsy Moström, Britta Johansson şi Erik Frankel aţi petrecut

mult timp împreună. Iar acum Britta şi Erik au fost ucişi, la doar câteva luni distanţă unul de celălalt. Nu ţi se pare uşor ciudat?

Frans ignoră întrebarea şi, în schimb, îi spuse:

— Ce treabă are norvegianul cu toate astea?

— Nu ştiu. Dar intenţionez să aflu, mârâi Kjell, strângând din pumni, într-o încercare de a-şi păstra cumpătul. Şi ce mai ştii despre el? Spune-mi despre vremea pe care aţi petrecut-o împreună, spune-mi de ce a plecat. Orice detaliu pe care ţi-l aminteşti.

Frans oftă şi păru a rememora trecutul.

— Aşadar, detaliile te interesează pe tine... Să vedem dacă îmi pot aminti ceva. Ei bine, locuia în casa părinţilor lui Elsy şi fugise aici pe vasul tatălui ei.

— Asta ştiu deja, zise Kjell. Altceva?

— S-a angajat pe unul din vasele care duceau marfă de-a lungul coastei, însă timpul liber şi-l petrecea cu noi. De fapt, noi eram cu doi ani mai mici decât el, însă nu părea să-l deranjeze asta. Ne bucuram de companie. Unii chiar se bucurau mai mult decât ceilalţi, zise el.

Trecerea celor şaizeci de ani nu ştersese duşmănia resimţită pe-atunci.

— Hans şi Elsy, zise Kjell, pe un ton sec.

— De unde ştii? întrebă Frans, uimit de faptul că tot mai simţea un junghi în suflet, la gândul celor doi, împreună.

Fără îndoială că dintre minte şi inimă, cea din urmă avea o memorie mai puternică.

— Pur şi simplu, ştiu. Continuă.

— Ei bine, după cum ai spus chiar tu, Hans şi Elsy s-au împrietenit, şi cu siguranţă ştii că asta nu mi-a convenit deloc.

— N-am ştiut.

— Ei bine, aşa e. Eram îndrăgostit de Elsy, dar ea l-a ales pe el. Şi ironia a fost că Britta era înnebunită după mine, însă eu nu eram deloc interesat de persoana ei. Bineînţeles că uneori mă gândeam să mă culc cu ea, însă ceva îmi spunea mereu că ar fi atras după sine mai multe necazuri decât ar fi meritat, aşa că nu am făcut-o niciodată.

— Cât de nobil din partea ta, zise Kjell, sarcastic.

Frans nu făcu decât să ridice din sprânceană.

— Şi ce s-a întâmplat după asta? Dacă Hans şi Elsy erau atât de apropiaţi, atunci de ce a plecat?

— Ei bine, e-o poveste veche de când lumea. El i-a promis şi luna de pe cer, iar când s-a încheiat războiul, a zis că trebuie să se întoarcă în Norvegia, pentru a-şi găsi familia, şi că apoi avea să revină. Însă...

Frans dădu din umeri şi zâmbi amar.

— Crezi că doar se distra cu ea?

— Nu ştiu, Kjell. Chiar nu ştiu. S-a întâmplat acum şaizeci de ani, eram foarte tineri. Poate că a vorbit serios, însă apoi a fost copleşit de responsabilităţile de acasă. Sau poate că intenţia lui a fost dintotdeauna să fugă cu prima ocazie, spuse Frans, ridicând din umeri. Singurul lucru pe care îl ştiu e că şi-a luat la revedere şi ne-a spus că se va întoarce de îndată ce rezolvă totul cu familia sa. Apoi a plecat. Şi, sincer să fiu, abia dacă m-am gândit la el de-atunci. Ştiu că Elsy a fost supărată o vreme, însă mama ei a avut grijă să intre la nu ştiu ce şcoală, după care n-am idee ce s-a întâmplat. Eu deja părăsisem Fjällbacka şi... ei bine, cunoşti restul poveştii.

— Da, aşa e, zise Kjell pe un ton funest, imaginându-şi iar porţile întunecate ale închisorii.

— Aşa că nu văd de ce te-ar interesa pe tine, spuse Frans. A venit aici, după care a dispărut. Şi nu cred să fi luat apoi

legătura cu vreunul dintre noi. Aşadar, ce-i cu preocuparea asta faţă de el? întrebă Frans, privindu-l fix pe Kjell.

— Nu îţi pot spune, replică el mohorât. Însă dacă plecarea lui are vreo urmă de mister în ea, crede-mă că îi voi da de capăt, zise, aruncându-i tatălui său o privire sfidătoare.

— Te cred, Kjell. Te cred, încuviinţă Frans, ostenit.

Kjell se uită la mâna ce se odihnea pe braţul fotoliului. Era mâna unui bătrân. Ridată şi brăzdată de vinişoare, cu pielea uscată, plină de pete de bătrâneţe. Atât de diferită de mâna care o ţinuse pe-a lui atunci când merseseră la plimbare prin pădure. Mâna aceea fusese viguroasă şi netedă, şi atât de caldă, încât îi învăluia toată mânuţa lui. Atât de sigură şi protectoare.

— S-ar părea că o să fie un an bun pentru ciuperci, se trezi el spunând.

Frans îl privi cu uimire, după care expresia i se înmuie, şi bărbatul îi răspunse, şoptind:

— Da, chiar aşa se pare, Kjell. Chiar aşa se pare.

Axel împachetă cu precizie militărească. Căpătase deprinderea aceea după ani întregi de călătorii. Nimic nu era lăsat la voia întâmplării. O pereche de pantaloni împachetată cu neglijenţă ar fi putut însemna că trebuia să o calce apoi cu grijă pe masa de călcat de la hotel. Un capac de la pasta de dinţi înşurubat greşit ar fi putut însemna un dezastru şi mai mare: o valiză plină de haine pentru spălat. Drept urmare, puse totul în geamantan cu o grijă uriaşă.

Se aşeză pe pat. Aceea fusese camera lui de pe vremea când era copil, însă odată cu trecerea anilor, îi schimbase accesoriile. Machetele de avioane şi benzile desenate

nu îşi aveau locul în dormitorul unui bărbat în toată firea. Se întrebă dacă avea să se mai întoarcă vreodată acolo. Îi fusese greu să stea în acea casă, în ultimele câteva săptămâni. În acelaşi timp, îi păruse necesar.

Se ridică şi merse către dormitorul lui Erik, aflat la câteva uşi distanţă, de-a lungul coridorului. Axel zâmbi atunci când intră şi se aşeză pe patul fratelui său. Odaia era ticsită de cărţi. Fireşte. Rafturile erau pline-ochi de volume legate în piele, iar mormane asemănătoare se găseau şi pe jos, multe dintre ele având mici etichete lipite de pagini. Erik nu se săturase niciodată de cărţile sale, de faptele, de datele şi de realitatea solidă pe care i le ofereau acestea. Din acel punct de vedere, lucrurile fuseseră mai simple pentru Erik. Realitatea putea fi găsită în alb şi negru. Fără zone gri, fără şicanări politice, fără ambiguităţi morale — lucruri ce făceau parte din viaţa de zi cu zi a lui Axel. Erik nu avea decât fapte concrete. Bătălia de la Hastings a avut loc în 1066. Napoleon a murit în 1821. Germania a capitulat pe 5 mai 1945...

Axel se întinse după cartea aflată pe patul lui Erik. Un volum gros despre modul în care a fost reclădită Germania, după război. Axel o aşeză înapoi pe pat. Ştia totul despre acel subiect. Viaţa sa din ultimii şaizeci de ani se învârtise în jurul războiului şi a urmărilor acestuia. Dar, înainte de toate, se învârtise în jurul lui însuşi. Erik realizase asta. Subliniase neajunsurile din viaţa lui Axel, dar şi din propria-i existenţă. Le relatase ca pe nişte date serbede. Aparent, fără pic de sentiment. Dar Axel îşi cunoştea bine fratele şi era conştient de faptul că, dindărătul tuturor acelor informaţii, existau mai multe sentimente decât erau în stare să nutrească majoritatea oamenilor pe care îi cunoscuse.

Îşi şterse lacrima ce i se prelinse pe obraz. Acolo, în camera lui Erik, dintr-odată lucrurile nu mai erau le fel de clare aşa cum şi-ar fi dorit el. Axel îşi întemeiase întreaga existenţă pe absenţa ambiguităţilor. Îşi clădise viaţa în jurul conceptelor de „bine" şi „rău". Se înfăţişase drept o persoană care putea arăta cu degetul, indicând cu exactitate cărei categorii aparţineau oamenii. Însă cu toate acestea, Erik fusese cel care, în liniştita sa lume a cărţilor, cunoscuse totul despre bine şi rău. Undeva, în adâncul sufletului său, Axel înţelesese mereu asta. Înţelesese că strădania de a se rupe de zona gri, cea aflată între bine şi rău, avea să îl supună unui bir greu nu pe el, ci pe fratele său.

Însă Erik luptase cu încrâncenare. Timp de şaizeci de ani, îl privise pe Axel venind şi plecând, îl ascultase vorbind despre eforturile depuse de el, în serviciul binelui. Îi permisese să-şi construiască o imagine de bărbat care îi aducea pe toţi în faţa dreptăţii. Într-o tăcere deplină, Erik îl urmărise şi-l ascultase. Îl privise cu acei ochi blânzi, ascunşi în spatele ochelarilor pe care îi purta, şi îl lăsase să-şi păstreze iluziile. Dar undeva, în adâncul lui, Axel ştiuse dintotdeauna că se amăgea doar pe el, nu şi pe Erik.

Iar în momentele acelea, se vedea nevoit să îşi continue viaţa în minciună. Se vedea nevoit să se întoarcă la muncă. La acea vânătoare laborioasă care trebuia să continue. Nu putea încetini ritmul, deoarece curând avea să fie prea târziu, curând nu avea să mai existe nimeni care să îşi amintească, nimeni care să mai fie pedepsit. Curând, aveau să rămână mărturie numai cărţile de istorie.

Axel se ridică în picioare şi se uită prin cameră o ultimă oară, înainte de a se înapoia în dormitorul său. Încă mai avea multe de împachetat.

Trecuse multă vreme de când Erica vizitase mormintele bunicilor din partea mamei. Discuţia cu Axel îi reamintise de ei şi, în drum spre casă, se hotărî să facă un ocol, prin cimitir. Deschise poarta şi auzi pietrişul trosnindu-i sub tălpi, atunci când înaintă de-a lungul potecii.

Mai întâi trecu pe lângă mormântul părinţilor săi. Era drept înainte, pe partea stângă a cărării. Se aplecă şi smulse câteva buruieni din jurul pietrei funerare, cât să arate îngrijit, apoi îşi făgădui să aducă flori proaspete data următoare. Privi spre numele mamei sale, gravat în piatră. Elsy Falck. Existau atât de multe lucruri pe care şi-ar fi dorit să o poată întreba. Dacă nu ar fi fost accidentul de maşină din urmă cu patru ani, ar fi stat chiar în clipele acelea de vorbă cu mama sa, fără a mai fi nevoită să bâjbâie, în încercarea de a afla mai mult despre motivele care o schimbaseră atât pe Elsy.

Copil fiind, Erica se învinovăţise mereu. La fel şi ca adult. Crezuse că era ceva în neregulă cu ea, că eşuase cumva în a se ridica la aşteptările mamei sale. De ce mama sa nu o îmbrăţişase niciodată, de ce nu stătuse niciodată cu adevărat de vorbă cu ea? De ce nu îi spusese niciodată că o iubea sau că o plăcea, măcar? Vreme îndelungată, Erica trăise cu sentimentul că nu era destul de bună şi că nici nu fusese vreodată. Bineînţeles că tatăl ei, Tore, făcuse tot posibilul pentru a compensa asta. Le dedicase mult timp şi multă dragoste ei şi Annei. Era mereu dornic să le asculte, mereu pregătit să aline un genunchi julit, iar îmbrăţişarea lui caldă părea mereu atât de trainică şi ocrotitoare. Însă niciodată nu fusese de ajuns. Asta fiindcă mama lor nu părea în stare nici măcar să îşi privească fetele, darmite să le ia în braţe.

Aşa se explica faptul că Erica era uluită de imaginea mamei sale, care ieşea la iveală în momentele acelea. Cum de se transformase acea fată blândă şi iubitoare — după cum o descriseseră cu toţii — într-o persoană atât de rece şi distantă, încât îşi tratase propriii copii ca pe nişte străini?

Erica întinse mâna pentru a atinge numele mamei sale, pe piatra funerară.

— Ce s-a întâmplat cu tine, mamă? şopti ea, simţindu-şi gâtul încleştat.

Câteva minute mai târziu, când se ridică în picioare, Erica era şi mai hotărâtă să scoată la lumină cât se putea de mult din povestea mamei sale. Fără îndoială că exista ceva în neregulă, ceva care îi scăpa în continuare şi care trebuia dezvăluit. Şi indiferent cât de mult ar fi costat-o, avea de gând să afle despre ce era vorba.

Erica mai aruncă o ultimă privire spre mormântul părinţilor săi, după care se mută cu câţiva metri mai în sus, spre parcela unde erau înmormântaţi bunicii din partea mamei. Elof şi Hilma Moström. Nu îi cunoscuse niciodată. Tragedia ce-i curmase viaţa bunicului avusese loc cu mult timp înainte ca ea să se fi născut, iar bunica murise la zece ani după soţul său. Elsy nu prea vorbise despre ei. Însă Erica era bucuroasă deoarece până în clipa aceea, pe parcursul cercetărilor sale, bunicii îi fuseseră descrişi drept oameni blânzi şi cumsecade. Din nou, femeia se aplecă şi privi ţintă spre piatra funerară, îndemnând-o parcă să-i vorbească. Dar lespedea rămase tăcută. Nu avea ce să afle acolo. Dacă dorea să cunoască adevărul, avea să fie nevoită să caute în altă parte.

O porni pe deal, îndreptându-se către panta bisericii, pentru a merge acasă pe o scurtătură. La poalele dealului,

privi automat spre dreapta, spre o piatră funerară mare, cenuşie, acoperită de muşchi, ce stătea acolo, solitară, chiar la baza stâncii de granit care forma una din marginile cimitirului. Mai făcu un pas pe pantă, dar apoi se opri brusc. Merse cu spatele până când ajunse în faţa pietrei mari şi cenuşii, cu inima gata să-i spargă pieptul. Frânturi de fapte, de remarci, cu toate i se învârtiră prin minte. Se uită cu ochii mijiţi, pentru a se asigura că vedea bine, apoi făcu un pas înainte, ajungând cum nu se putea mai aproape de lespedea funerară. Ba chiar îşi trecu un deget peste literele gravate în piatră, convingându-se că mintea nu îi juca feste.

Apoi totul prinse contur, cu un zgomot lăuntric înăbuşit. Bineînţeles! Acum ştia ce se întâmplase, sau cel puţin, ştia măcar o parte. Îşi scoase mobilul şi formă, cu degetele tremurânde, numărul lui Patrik. Sosise momentul ca el să intervină.

Fiicele lui Herman tocmai plecaseră. Veneau la el în fiecare zi — dragele, binecuvântatele sale fete. Îl ungea pe suflet să le vadă aşezate una lângă cealaltă, la capul patului. Atât de asemănătoare şi, cu toate acestea, atât de diferite. Iar în toate o vedea pe Britta. Anna-Greta avea nasul mamei, Birgitta avea ochii, iar Margareta, cea mai tânără dintre ele, moştenise acele gropiţe pe care Britta le avea mereu când zâmbea.

Herman închise ochii, ca să nu înceapă să plângă. Nu mai avea putere şi pentru asta. Nu îi mai rămăseseră lacrimi. Însă fu obligat să deschidă iar ochii, fiindcă ori de câte ori îi închidea, şi-o imagina pe Britta, aşa cum arăta după ce îi ridicase perna de pe faţă. Nu fusese nevoie să îndepărteze perna ca să îşi dea seama. Dar o făcuse,

chiar şi-aşa. Voia să îi fie confirmate suspiciunile. Voia să vadă ce declanşase prin comportamentul său impulsiv. Fireşte că înţelesese. Din clipa în care intrase în dormitor şi o văzuse întinsă acolo, nemişcată, cu perna acoperindu-i chipul, Herman înţelesese.

Când o dădu la o parte şi îi văzu expresia împietrită, el încetă să mai trăiască. În clipa aceea, muri şi el. Nu îi mai rămăsese decât să se întindă lângă ea, să o strângă în braţe şi să o tragă mai aproape. Dacă ar fi fost după el, încă s-ar fi aflat acolo, nemişcat. Ar fi continuat să o ţină strâns la piept, pe măsură ce trupul s-ar fi răcit treptat, lăsând amintirile să-i inunde fiinţa.

Herman se uită fix în tavan, gândindu-se la trecut. La zilele de vară, când luau şalupa şi mergeau pe plaja din Valö, cu fetele în cabină şi Britta pe punte, stând cu faţa la soare, întinzându-şi picioarele lungi şi lăsându-şi părul mătăsos şi blond să-i atârne pe spate. Herman o văzu deschizând ochii, întorcându-şi capul spre el şi zâmbind fericită. Aflat la cârmă, el îi făcu semn cu mâna, simţind cât era de norocos.

Apoi o umbră îi străbătu chipul. Îi veni în minte prima oară când ea pomenise acel subiect ce nu putea fi discutat. O după-masă întunecată de iarnă, când fetele erau la şcoală. Îi spusese să ia loc, fiindcă trebuia să discute cu el despre ceva. Inima lui Herman aproape că stătuse în loc. Aducându-şi aminte, se simţi ruşinat fiindcă pe-atunci, primul său gând fusese că Britta avea să îl părăsească, că întâlnise pe altcineva. Motiv pentru care aproape că se simţise uşurat când femeia îi făcuse dezvăluirea. O ascultase. Ea îi vorbise timp îndelungat. Iar când venise momentul să le ia pe fete de la şcoală, căzuseră de acord să nu mai pomenească nicicând

subiectul respectiv. Ce-a fost a fost. Herman nu o privise cu alţi ochi după aceea. Nu i se schimbaseră sentimentele faţă de ea şi nici nu începuse să-i vorbească altfel. Cum să fi făcut una ca asta? Cum să i se fi şters din minte imaginea acelor zile fericite şi senine sau imaginea acelor nopţi minunate pe care le petrecuseră împreună? Ceea ce îi dezvăluise Britta nu avea să prevaleze niciodată asupra tuturor acelor amintiri. Drept urmare, căzuseră de acord să nu mai pomenească niciodată subiectul.

Însă boala femeii schimbase lucrurile. Schimbase totul. Dăduse buzna în viaţa lor ca o vijelie, dezrădăcinând totul în calea sa. Iar el se lăsase luat pe sus. Comisese o greşeală. O greşeală fatală. Un telefon pe care nu ar fi trebuit nicicând să-l dea. Dar fusese naiv, crezând că venise timpul să-şi aerisească ceea ce era stătut şi putred. Crezuse că dacă ar fi arătat măcar cât de mult suferea Britta din cauza secretelor păstrate vreme îndelungată în adâncul său, atunci ar fi devenit mai evident că sosise momentul. Era greşit să i se mai împotrivească. Secretele trecutului trebuiau să iasă la iveală, pentru ca ei să îşi poată afla liniştea sufletească. Pentru ca Britta să îşi poată afla liniştea sufletească. Dumnezeule, cât de naiv fusese. Aproape că ar fi putut să-i aşeze el direct perna pe faţă. Era conştient de asta. Iar acum, nu mai putea îndura chinul.

Herman închise ochii, într-o încercare de a fereca totul undeva, în afară, şi de data aceea nu mai văzu chipul neînsufleţit al Brittei. În schimb, îi apăru imaginea ei, pe patul de spital. Palidă şi sleită de puteri, însă fericită. Ţinând-o în braţe pe Anna-Greta. Ridicând mâna şi făcându-i semn să se apropie.

Cu un ultim suspin, Herman îşi eliberă toate amintirile dureroase şi se îndreptă, zâmbind, spre himera familiei sale.

Patrik privea fix înainte. Să fi avut dreptate Erica? Părea o nebunie curată, şi totuşi... logică. Oftă, conştient de sarcina dificilă ce îl aştepta.

— Haide, scumpo. Plecăm într-o mică excursie, zise el, ridicând-o pe Maia şi ducând-o în braţe, pe hol. Iar în drumul nostru o vom lua şi pe mami.

La scurt timp după aceea, ajunse la poarta cimitirului, unde îl aştepta Erica, aproape ţopăind de nerăbdare să plece. Patrik începu să se simtă la fel de impacientat şi fu nevoit să se controleze, pentru a nu apăsa prea tare pe acceleraţie, în drum spre Tanumshede. Uneori putea fi un şofer destul de nesăbuit, însă dacă o avea pe Maia în maşină, conducea mereu cu mare atenţie.

— O să vorbesc eu, bine? spuse el când parcară în faţa secţiei. Tu vii doar pentru că n-am chef să mă cert cu tine pe seama asta — oricum tot tu ai avea câştig de cauză, într-un final. Însă el e şeful meu, şi am mai făcut asta şi altădată. Ai înţeles?

Erica dădu din cap, în timp ce o scoase pe Maia din maşină.

— Crezi că ar fi mai bine să mergem până la mama, s-o rugăm să aibă ea grijă de Maia pentru o vreme? Adică... ştiu cât urăşti când o iau cu mine la secţie, o tachină Patrik, gest care îi fu răsplătit cu o privire exasperată din partea Ericăi.

— Haide, ştii doar că vreau să termin cât mai repede posibil cu treaba asta. Iar Maia nu pare să fi avut de suferit de pe urma turei lucrate aici ultima oară, îi spuse Erica, făcându-i cu ochiul.

— Bună! Nu mă aşteptam să vă întâlnesc pe toţi aici, zise uimită Annika, luminându-se la faţă atunci când Maia îi aruncă un zâmbet larg.

— Trebuie să stăm de vorbă cu Bertil, spuse Patrik. E aici?

— Da, e în biroul lui, răspunse femeia, aruncându-le o privire întrebătoare.

Le dădu drumul înăuntru, iar Patrik merse ţintă spre biroul lui Mellberg, cu Erica după el, ţinând-o în braţe pe Maia.

— Hedström! Ce cauţi aici? Şi văd că ai adus întreaga familie, zise Mellberg, părând uşor iritat atunci când se ridică să-i salute.

— Trebuie să-ţi vorbim despre ceva, spuse Patrik şi se aşeză pe unul dintre scaunele pentru vizitatori, fără să mai aştepte vreo invitaţie.

Maia şi Ernst dădură cu ochii unul de celălalt, iar sentimentul de bucurie fu reciproc.

— E obişnuit cu copiii? întrebă Erica, ezitând să-i dea drumul pe podea fiicei sale, care se străduia din răsputeri să evadeze.

— De unde naiba să ştiu? zise Mellberg, după care se mai domoli. E cel mai cuminte câine din lume. N-ar face rău nici unei muşte.

Vocea lui trădă o oarecare mândrie, făcându-l pe Patrik să ridice, amuzat, din sprânceană. Şeful său părea să se fi ataşat de patruped.

Cu toate că încă nu era pe deplin convinsă, Erica îşi aşeză fiica pe podea, lângă Ernst, care începu entuziasmat să o lingă pe faţă. Maia reacţionă cu un amestec de panică şi încântare.

— Aşadar, ce vreţi? întrebă Mellberg, uşor curios, fixându-şi privirea asupra lui Patrik.

— Vreau să obţii autorizaţia de a deschide un mormânt.

Mellberg începu să tuşească, de parcă i-ar fi rămas ceva în gât. Figura i se înroşi din ce în ce mai tare, în vreme ce bărbatul se chinui să respire.

— Să deschid un mormânt? Ai luat-o razna, omule? reuşi într-un final să îngaime. Cred că tot concediul ăsta de paternitate ţi-a afectat raţiunea! Ştii cât de rar obţii autorizaţia de exhumare? Şi deja am făcut-o de două ori în ultimii doi ani. Dacă mai cer asta din nou, or să mă creadă sonat şi or să mă arunce la azilul de nebuni! Şi al cui cadavru mai exhumăm de data asta, mă rog?

— Un luptător din rezistenţa norvegiană, care a dispărut în 1945, zise calmă Erica, aplecându-se şi scărpinându-l pe Ernst după ureche.

— Ce-ai zis?

Mellberg o privi cu gura căscată, de parcă nu i-ar fi venit să creadă ce auzea.

Răbdătoare, Erica îi povesti tot ce aflaseră în legătură cu cei patru prieteni şi băiatul norvegian care venise în Fjällbacka cu un an înainte de terminarea conflictului. Îi explică şi cum nu reuşiseră să dea de urma lui, fiindcă băiatul dispăruse la un moment dat după luna iunie a anului 1945.

— Nu putea să fi rămas în Suedia? Sau să fi plecat înapoi în Norvegia? Aţi verificat la autorităţile din ambele ţări? întrebă Mellberg, cu scepticism.

Erica se mută de pe podea pe celălalt scaun pentru vizitatori. Îl fixă cu privirea pe Mellberg, de parcă ar fi sperat să îl determine să o ia în serios, prin simpla putere a minţii. După care îi dezvălui ceea ce aflase de la Herman. Cum că Paul Heckel şi Friedrich Hück ar putea să le spună unde se afla Hans Olavsen.

— Mi s-au părut mie oarecum familiare acele nume, însă n-aveam idee unde le auzisem. Până azi, când am fost la cimitir, să vizitez mormintele părinţilor şi bunicilor mei. Iar acolo am văzut-o.

— Ce anume? întrebă Mellberg, nedumerit.

— Ajung şi la asta, răspunse Erica, fluturând din mână.

— Sigur, sigur, continuă, spuse Mellberg, văzându-se nevoit să admită că era curios.

— Există în cimitirul Fjällbacka un mormânt puţin mai diferit. E de pe vremea Primului Război Mondial, iar acolo sunt îngropaţi zece soldaţi germani — şapte dintre ei au fost identificaţi şi numele lor apar pe piatra funerară, însă trei dintre ei sunt necunoscuţi.

— Ai uitat să-i zici de bileţelul mâzgălit, se auzi vocea lui Patrik, care trecuse resemnat pe planul doi, în vreme ce soţia lui dădea explicaţiile de rigoare.

Un bărbat înţelept ştie când e timpul să capituleze.

— A, aşa e. Mai există încă o piesă din acest puzzle.

Erica îi povesti lui Mellberg despre pagina din carnetul lui Erik, cu însemnarea *Ignoto militi*, care îi atrăsese atenţia când studiase fotografia de la locul crimei.

— Şi cum, mă rog, ai văzut tu fotografii de la locul crimei? întrebă mânios Mellberg, aruncându-i o privire crâncenă lui Patrik.

— Vom discuta mai târziu despre asta, răspunse Patrik. Te rog, ascultă doar ce are de zis.

Mellberg bombăni, dar apoi căzu de acord, făcându-i semn Ericăi să continue.

— Erik Frankel a tot scris aceste cuvinte pe un carneţel, iar eu le-am aflat însemnătatea. E o inscripţie de pe Arcul de Triumf din Paris sau, mai degrabă, de pe mormântul

soldatului necunoscut. Asta şi înseamnă — „Soldatul necunoscut".

Mellberg tot nu părea să înţeleagă, aşa că femeia continuă:

— Biletul acela mi-a rămas întipărit pe undeva, prin străfundurile minţii. Iar aici avem un luptător din rezistenţa norvegiană, dispărut în 1945, fără ca nimeni să ştie încotro s-a îndreptat. Avem însemnările lui Erik despre un soldat necunoscut. Şi mai e şi Britta, care a pomenit de nişte „oseminte vechi", apoi mai avem şi numele dezvăluite de Herman. Abia atunci când am trecut pe lângă mormântul din cimitirul Fjällbacka, am realizat brusc de ce numele respective îmi păruseră atât de cunoscute — sunt gravate pe piatra de mormânt.

Erica luă o pauză, pentru a-şi trage sufletul. Mellberg o privi ţintă.

— Aşadar, Paul Heckel şi Friedrich Hück sunt numele a doi nemţi din Primul Război Mondial, care sunt îngropaţi într-un mormânt din cimitirul Fjällbacka.

— Aşa e, zise Erica, întrebându-se cum să îşi continue relatarea.

Însă Mellberg i-o luă înainte.

— Deci tu spui că, de fapt...

Femeia inspiră adânc şi îl privi pe Patrik, înainte de a continua.

— Ceea ce spun e că sunt şanse foarte mari ca în mormânt să mai existe încă un trup. Cred că Hans Olavsen, partizanul norvegian, e îngropat acolo. Nu sunt sigură cum se leagă toate, însă pot băga mâna-n foc că asta reprezintă cheia spre Erik şi Britta.

Rămase apoi tăcută. Nimeni nu spuse o vorbă. Singurul lucru care se auzea în biroul lui Mellberg era sunetul

pe care îl făceau Maia şi Ernst, jucându-se. După o vreme, Patrik spuse încet:

— Ştiu că pare o nebunie. Însă am discutat întreaga chestiune cu Erica şi cred că teoria sa e perfect valabilă. Nu pot oferi dovezi concrete, însă toate indiciile par să arate în direcţia asta. Şi există o şansă mare ca soţia mea să aibă dreptate, iar ceea ce avem noi aici să se lege şi de cele două asasinate. Nu ştiu cum sau de ce. Însă primul pas constă în a determina dacă există cu adevărat încă un cadavru în mormânt. Iar dacă există, trebuie să stabilim cauza decesului.

Mellberg nu îi răspunse. Îşi împreună mâinile şi rămase tăcut. Într-un final, bărbatul oftă adânc.

— Ei bine, trebuie că nu-s în toate minţile, însă cred că s-ar putea să ai dreptate. Nu există garanţie că voi căpăta autorizaţia. După cum am zis, când e vorba de treburi de-astea, ne cam ştiu ca pe nişte cai breji, iar procurorul o să vadă roşu în faţa ochilor. Dar voi încerca. Numai atât vă pot promite.

— Atât şi doream, spuse cu nerăbdare femeia, părând că vrea să-l ia în braţe pe Mellberg.

— În regulă, ia-o uşor. Nu cred că voi avea succes, dar voi face tot posibilul. Iar pentru moment, am nevoie de pace şi linişte, să pot lucra.

— Plecăm chiar acum, zise Patrik, ridicându-se în picioare. Să-mi dai de ştire imediat cum afli ceva.

Mellberg nu răspunse, ci doar le făcu semn să iasă, în vreme ce luă receptorul, pregătindu-se pentru a-şi verifica puterea de convingere.

Fjällbacka, 1945

Trecuseră şase luni de când locuia la ei, iar de trei luni realizaseră că erau îndrăgostiţi, când se petrecu dezastrul. Elsy era pe verandă, udând florile mamei, când îi zări urcând treptele. Şi înţelese de-ndată ce le văzu feţele mohorâte. În spatele ei, în bucătărie, o auzi pe mama spălând vasele, iar o parte din ea şi-ar fi dorit să fugă înăuntru şi s-o oblige pe femeie să dispară, să o alunge înainte ca ea să audă veştile cărora Elsy ştia că nu avea să le poată face faţă. Însă realiză că ar fi fost zadarnic. În schimb, fata păşi ţeapănă către uşa de la intrare şi o deschise, lăsându-i înăuntru pe cei trei bărbaţi de pe unul dintre vasele pescăreşti din Fjällbacka.

— Hilma e acasă? întrebă cel mai în vârstă dintre ei.

Fata ştia că el era căpitanul vasului şi dădu afirmativ din cap, întorcându-se pentru a-i conduce în bucătărie.

Când Hilma dădu cu ochii de ei, scăpă din mână farfuria, care se făcu ţăndări.

— Nu, nu, o, Doamne, nu! strigă ea.

Elsy reuşi să o prindă chiar înainte ca femeia să se prăbuşească. O aşeză pe un scaun şi o ţinu strâns, până când simţi că propria-i inimă avea să-i spargă pieptul. Cei trei

pescari stătură stingheriţi lângă masă, răsucindu-şi chipiurile pe care le ţineau în mână. Într-un final, căpitanul vorbi.

— A fost o mină, Hilma. Am văzut totul de pe vasul nostru şi am ajuns acolo cât am putut de repede. Însă... n-am mai putut face nimic.

— O, Dumnezeule! strigă din nou Hilma, respirând anevoios. Dar ceilalţi?

Pe Elsy o surprinse faptul că până şi în asemenea clipe, mama ei era în stare să se gândească şi la alţii, însă apoi îi trecu prin faţa ochilor echipajul tatălui său. Bărbaţi pe care îi cunoşteau atât de bine şi ale căror familii aveau să primească aceleaşi veşti.

— Nu au existat supravieţuitori, zise căpitanul, cu un nod în gât. Am stat mult timp acolo şi am căutat, însă n-am găsit pe nimeni. Doar pe băiatul familiei Oscarsson, dar era deja mort când l-am tras în barcă.

Obrajii Hilmei erau năpădiţi de lacrimi, iar femeia îşi muşca degetele. Elsy îşi înghiţi suspinele şi încercă să se îmbărbăteze. Cum avea oare să treacă mama ei peste o asemenea nenorocire? Cum avea, de altfel, să supravieţuiască Elsy? Bunul, blândul ei tată. Întotdeauna pregătit cu o vorbă bună şi o mână de ajutor. Cum aveau să se descurce fără el?

Fură întrerupţi de o bătaie discretă în uşă, iar unul dintre pescari se duse să deschidă. Hans intră în bucătărie, cenuşiu la faţă.

— Am văzut că aveţi musafiri. Am crezut... Ce s-a...? întrebă el, plecându-şi privirea.

Elsy văzu că băiatul se temea ca nu cumva să le deranjeze, însă era recunoscătoare fiindcă venise.

— Vasul tatei a lovit o mină, spuse ea, cu vocea tremurândă. Nu au fost supravieţuitori.

Lui Hans i se înmuiară genunchii, făcându-l să se clatine preţ de o secundă. După care merse la dulăpiorul unde ţinea Elof tăria şi umplu hotărât şase pahare, aşezându-le apoi pe masă.

— Cred că avem cu toţii nevoie de o băutură tare în momentul ăsta, spuse el în norvegiana sa cadenţată, care devenise din ce în ce mai apropiată de suedeză.

Recunoscători, cu toţii se întinseră spre pahare, cu excepţia Hilmei. Elsy luă cu grijă un pahar, aşezându-l dinaintea mamei sale.

— Hai, mamă, gustă un pic.

Hilma îşi ascultă fiica şi duse paharul la gură, bând totul dintr-o înghiţitură, cu o grimasă. Elsy îl privi pe Hans, plină de recunoştinţă. Ce bine că nu erau singure în acele momente!

Se auzi încă o bătaie în uşă. De data aceea, răspunse Hans. Începuseră să apară femeile. Toate acele femei care ştiau cum era să trăiască sub permanenta ameninţare de a-şi pierde soţii pe mare. Veniseră cu merinde, o mână de ajutor şi vorbe consolatoare. Şi chiar fuseseră de ajutor. Nu foarte mult, însă ştiau toate că într-o bună zi, şi ele ar fi putut avea nevoie de acelaşi fel de mângâiere, aşa că făcură tot posibilul să-şi liniştească prietena.

Cu inima spărgându-i pieptul de jale, fata se dădu înapoi un pas şi privi cum femeile se adunară de jur împrejurul Hilmei, în vreme ce bărbaţii îşi plecară, îndureraţi, capetele, după care dispărură, pentru a duce şi altora cumplitele veşti.

Până la căderea nopţii, Hilma adormise, extenuată. Elsy stătea întinsă în pat, privind ţintă spre tavan, simţindu-se pustiită şi incapabilă de a conştientiza cele întâmplate. Văzu dinaintea ochilor chipul tatălui său. Bărbatul fusese

întotdeauna o prezenţă atât de liniştitoare pentru ea. O ascultase, îi vorbise. Fata fusese lumina ochilor săi, lucru pe care îl ştiuse dintotdeauna. O preţuise mai mult decât orice altceva. Iar Elsy era conştientă că tatăl său trebuia să fi băgat de seamă că se înfiripase ceva între ea şi băiatul norvegian, care şi lui începuse să-i fie extrem de drag. Dar îi lăsase în pace. Stătuse atent cu ochii pe ei, dându-le binecuvântarea sa tacită. Poate spera ca, într-o zi, Hans să îi devină ginere. Elsy era de părere că tatăl său ar fi fost de acord. Iar ea şi Hans îl respectaseră atât pe el, cât şi pe Hilma. Se limitaseră doar la sărutări pe furiş sau îmbrăţişări prudente, nimic care să-i fi împiedicat să-i privească în ochi pe părinţii fetei.

În clipele respective, când fata stătea întinsă în pat, privind fix în tavan, toate acele lucruri nu mai contau. Durerea din suflet era atât de violentă, încât nu avea să-i poată face faţă de una singură, aşa că se ridică încet. Ceva lăuntric o făcea să ezite, însă durerea o sfâşia, împingând-o spre unica alinare pe care o putea găsi.

Se strecură pe scări. Aruncă o privire atunci când trecu pe lângă dormitorul părinţilor şi simţi un junghi în inimă, văzând cât de mică părea Hilma, în acel pat mare. Însă femeia dormea adânc, fiindcă extenuarea îi acordase un vremelnic repaus de la realitate.

Uşa de la intrare scârţâi imperceptibil atunci când Elsy trase zăvorul, deschizându-l. Aerul nopţii era atât de rece, încât îi tăie răsuflarea, atunci când ieşi pe verandă în cămaşă de noapte, iar treptele îngheţate aproape că îi răniră tălpile. Fata se grăbi să coboare tiptil şi se trezi stând în faţa uşii lui, ezitând. Însă acea nesiguranţă nu dură decât vreo câteva clipe. Suferinţa o îndemnă să îşi caute alinare.

Băiatul îi deschise, după prima bătaie în uşă, apoi se dădu tăcut la o parte, făcându-i loc. Elsy intră în odaie, după care stătu pur şi simplu acolo, în cămaşa de noapte, cu ochii fixaţi asupra lui, fără a-i vorbi. El îi puse, din priviri, o întrebare, iar drept răspuns, fata îl prinse de mână.

În noaptea aceea, timp de câteva ceasuri binecuvântate, fata reuşi să dea uitării jalea ce-i cuprinsese inima.

Capitolul 20

Kjell se simţi agitat în mod straniu după întâlnirea cu tatăl său. În toţi acei ani, el izbutise să îşi păstreze duşmănia. Îi fusese atât de uşor să observe numai părţile negative, să se concentreze asupra greşelilor făcute de Frans de-a lungul copilăriei sale. Însă, la urma urmei, poate că lucrurile nu trebuiau văzute doar în alb sau negru. Se scutură brusc, într-o tentativă de a îndepărta acea idee. Era cu mult mai uşor să nu observe zonele gri, să pretindă că nu exista decât bine şi rău. Doar că în ziua aceea, Frans îi păruse aşa de bătrân şi fragil. Iar pentru prima oară, Kjell realizase că tatăl lui nu avea să trăiască veşnic. Într-o bună zi, avea să se ducă, iar atunci Kjell s-ar fi văzut nevoit să arunce o privire în oglindă. În adâncul lui, ştia că ura îl mistuia atât de puternic fiindcă el încă avea şansa de a întinde mâna, de a face primul pas către împăcare. Nu voia să facă aşa ceva. Însă chiar şi-aşa, posibilitatea exista, oferindu-i un sentiment de autoritate. După moartea tatălui său, avea să fie prea târziu. Atunci, lui Kjell nu i-ar mai fi rămas decât o viaţă plină de ură. Nimic mai mult.

Mâna îi tremură uşor când ridică receptorul, pentru a da câteva telefoane. Într-adevăr, Erica spusese că avea

să contacteze autorităţile pentru a verifica arhivele, în căutarea lui Hans, dar Kjell nu era obişnuit să se bizuie pe altcineva. Era mai bine să se ocupe el însuşi. O oră mai târziu însă, telefoanele sale către diferite birouri suedeze şi norvegiene nu dădură niciun rezultat. Situaţia era îngreunată de faptul că nu ştia decât un nume şi o vârstă aproximativă, însă trebuia neapărat să existe o cale. Nu epuizase toate posibilităţile, în plus, reuşise să afle destul încât să se convingă de faptul că băiatul nu rămăsese în Suedia. Aşa că, după toate probabilităţile, odată încheiat războiul, fiindcă nu se mai afla în pericol, Hans se întorsese în ţara lui natală.

Kjell se întinse după dosarul ce conţinea articolele şi realiză dintr-odată că omisese să îi trimită prin fax lui Eskil Halvorsen fotografia lui Olavsen. Luă iar telefonul, pentru a-l suna pe bărbat şi a-i cere numărul de fax.

— Mă tem că încă nu am găsit nimic, spuse Halvorsen, de îndată ce auzi cine era la telefon.

Îl ascultă pe Kjell explicând motivul apelului, după care îi zise:

— Da, o fotografie ar putea să-mi fie de ajutor. O puteţi trimite pe faxul biroului meu de la universitate.

Kjell notă repede numărul şi trimise articolul care conţinea poza cea mai clară a lui Hans Olavsen. Apoi se aşeză din nou la birou. Spera ca verificările Ericăi să fie mai promiţătoare, fiindcă avea senzaţia că ale lui tocmai se opriseră într-un punct mort.

În clipa aceea, telefonul sună.

— A venit bunicul! strigă Per în direcţia sufrageriei, de unde îşi făcu apariţia Carina, alăturându-se celor doi, în hol.

— Pot să intru o clipă? întrebă Frans.

Carina observă că bărbatul nu părea în apele lui şi începu să îşi facă griji. Nu că ar fi nutrit vreodată sentimente foarte călduroase faţă de tatăl lui Kjell, însă îi era totuşi recunoscătoare pentru ajutorul acordat recent ei şi lui Per.

— Desigur, pofteşte înăuntru, spuse ea, îndrumându-l spre bucătărie.

Observând că bărbatul o studia cu atenţie, Carina răspunse întrebării nerostite încă:

— Niciun strop de ultima dată când ai fost aici. Per poate garanta.

Per scutură din cap şi se aşeză la masa din bucătărie, în faţa lui Frans. Privirea pe care i-o aruncă bunicului său era aproape una de veneraţie.

— Văd că a început să-ţi crească părul, spuse amuzat Frans, netezind uşor cu palma perii ţepoşi de pe capul nepotului său.

— Aşa s-ar părea, zise Per, stânjenit, dar apoi îşi trecu şi el mâna peste scalp, părând mulţumit.

— Asta-i bine, grăi Frans. Asta-i bine.

Carina îi aruncă o privire de avertizare, după care puse câteva linguri de cafea în filtru. Bărbatul dădu uşor din cap, semn că nu avea să discute politică.

De îndată ce cafeaua fu gata şi Carina li se alătură la masă, ea se întoarse către bărbat, privindu-l nedumerită. Frans se uită fix în jos, la ceaşca de cafea. Carinei îi trecu din nou prin minte cât de istovit părea. Cu toate că nu era de acord cu principiile şi cauzele cărora li se dedica bărbatul, acesta îi păruse mereu un exemplu de tărie. În clipele acelea însă, el nu era deloc în apele lui.

— Am deschis un cont în bancă, pe numele lui Per, spuse în cele din urmă, fără a-i privi în ochi. Va avea acces la el odată ce împlineşte douăzeci şi cinci de ani. Deja am depus acolo o sumă considerabilă.

— De unde ai... începu să spună Carina, însă bărbatul ridică mâna şi continuă.

— Din motive pe care nu le pot discuta momentan, contul şi banii nu sunt la o bancă suedeză, ci într-o instituţie financiară din Luxemburg.

Femeia ridică o sprânceană, cu toate că nu era pe de-a-ntregul surprinsă. Kjell susţinuse mereu că tatăl său avea bani dosiţi pe undeva, câştigaţi în urma activităţilor ilegale din cauza cărora ajunsese de atâtea ori la închisoare, în trecut.

— Dar de ce acum? întrebă ea, privindu-l.

La început, Frans păru că nu vrea să răspundă la întrebare, însă apoi zise:

— În caz că mi se întâmplă ceva, vreau să fie aranjate chestiunile astea.

Carina tăcu. Nu dorea să mai afle şi alte detalii.

— Grozav! exclamă Per. Cât primesc?

— Per! ţipă Carina, privindu-şi mânioasă fiul, care doar dădu din umeri.

— Mult, zise bătrânul, pe un ton sec. Însă deşi contul este pe numele tău, există anumite restricţii. Pentru început, nu poţi accesa banii până când nu împlineşti douăzeci şi cinci de ani, spuse el, ridicând un deget, în semn de avertisment. De asemenea, am stabilit că nu vei putea să capeţi acces la el până când mama ta nu va decide că eşti destul de matur pentru a avea pe mână sumele respective şi până când nu îţi va da permisiunea. Condiţie care se menţine chiar şi după ce împlineşti

douăzeci şi cinci de ani. Dacă nu va avea încredere că vei şti ce să faci cu fondurile respective, nu vei căpăta niciun sfanţ. Ai priceput?

Per bombăni ceva, însă acceptă fără proteste vorbele lui Frans. Carinei îi venea greu să îşi formeze o părere. Ceva din purtarea lui Frans, din vocea lui îi dădea o stare de nelinişte. În acelaşi timp, femeia simţi o recunoştinţă enormă faţă de el. Nu intenţiona să îşi facă griji în legătură cu provenienţa fondurilor. Pesemne că Frans le dobândise cu mult timp în urmă, iar dacă banii aveau să îl ajute pe Per în viitor, atunci ea nu avea de gând să despice firul în patru.

— Cu Kjell ce mă fac? întrebă Carina.

În momentul acela, Frans îşi ridică privirea şi se uită fix la ea.

— Kjell nu va trebui să afle nimic până în ziua în care băiatul va primi banii. Promite-mi că nu-i vei spune nimic! Ceea ce e valabil şi pentru tine, Per, zise el, privindu-şi cu asprime nepotul. E unica mea rugăminte.

— În regulă. Tata nu trebuie să ştie, zise Per, încântat de faptul că fusese rugat să ţină un secret faţă de tatăl său.

După aceea, Frans le zise pe un ton mai calm:

— Ştiu că probabil vei fi pedepsit pentru că l-ai agresat pe băiatul acela. Acum vreau să fii atent la ce urmează să-ţi spun.

Îl obligă pe nepot să dea ochii cu el.

— Vei accepta pedeapsa. Probabil că te vor trimite la o casă de corecţie. Nu intra în belele, nu te amesteca în cine ştie ce tâmpenii cât vei fi acolo. Ispăşeşte-ţi pedeapsa fără să creezi probleme, iar după aia, nu mai face alte prostii. M-auzi?

Îi vorbi rar, pronunţând limpede fiecare cuvânt în parte şi, ori de câte ori băiatul încerca să-şi ferească privirea, Frans îl obliga să se uite în ochii lui.

— Îţi zic de pe-acum, nu vrei să ai viaţa pe care-am avut-o eu. Viaţa mea a fost un rahat, de la început până la sfârşit. Singurii care au contat vreodată pentru mine aţi fost tu şi cu tatăl tău, cu toate că el n-ar crede asta niciodată. Însă e adevărat. Aşa că promite-mi că te vei feri de belele. Promite-mi asta!

— Bine, bine, zise Per, agitându-se.

Însă băiatul părea să-şi fi ascultat bunicul şi să fi ţinut cont de vorbele acestuia.

Frans nu putu decât să spere că avea să fie suficient. Ştia din proprie experienţă cât de greu putea fi să îţi schimbi drumul, odată ce ai pornit deja într-o direcţie anume. Dar spera să nu fie prea târziu pentru a-şi îndruma nepotul pe calea cea bună. Mai mult de-atât nu putea face în clipele acelea.

— Aşadar, am zis ce-aveam de zis.

Bărbatul scoase din buzunar un plic şi îl aşeză pe masa din bucătărie, în faţa Carinei.

— Iată documentele necesare pentru a avea acces la bani.

— Sigur nu vrei să mai stai un pic? întrebă ea, simţindu-se în continuare neliniştită.

Frans dădu din cap.

— Am treburi de rezolvat.

Dădu să plece, dar apoi se opri în cadrul uşii, spunând încet:

— Aveţi grijă unul de celălalt.

După care îşi ridică mâna, pentru a le face semn de bun-rămas, se întoarse şi ieşi.

Carina şi Per rămaseră tăcuţi în bucătărie. Amândoi simţiseră că erau vorbele de adio.

— Aproape că devine ceva la ordinea zilei, rosti sec Torbjörn Ruud, stând lângă Patrik şi privind scena macabră.

Anna se oferise să aibă grijă de bebeluş, drept care şi Erica era prezentă, observând săpăturile cu o nerăbdare greu camuflată.

— Nu cred că i-a fost uşor lui Mellberg să capete autorizaţia, spuse Patrik.

Se întâmpla rar să îi aducă laude şefului său.

— Din câte-am auzit, a fost nevoie să treacă zece minute pentru ca individul din biroul procurorului să înceteze cu ţipetele, zise Torbjörn, fără a-şi lua privirea de la mormânt, de pe care se îndepărta strat după strat.

— Crezi că va trebui să-l săpăm complet? întrebă Patrik, cutremurându-se.

Torbjörn dădu din cap.

— Dacă voi doi aveţi dreptate, atunci corpul pe care îl căutăm ar trebui să se afle deasupra de tot. Mă îndoiesc că ucigaşul s-ar fi obosit să-l îngroape adânc, sub toţi ceilalţi, zise el sarcastic. Şi probabil că nu se află într-un coşciug, aşa că hainele sale ar trebui să valideze teoria.

— Cât de repede putem primi un raport preliminar în legătură cu cauza decesului? întrebă Erica. Asta dacă îl găsim, adăugă ea, cu toate că părea convinsă de faptul că exhumarea avea să-i dovedească teoria.

— Mi s-a promis că poimâine vom avea raportul, zise Patrik. Am vorbit cu Pedersen şi sunt dispuşi să-l mute în vârful listei. Se poate apuca de treabă mâine, iar până vineri ne va anunţa rezultatele. A subliniat faptul că va fi

doar un raport preliminar, însă ar trebui măcar să poată stabili cauza decesului.

Fură întrerupți de un strigăt venit dinspre cei care se ocupau de mormânt, așa că se apropiară.

— Am găsit ceva, spuse unul dintre specialiști, iar Torbjörn se duse la el.

Purtară o conversație scurtă, stând cu capetele apropiate. Apoi Torbjörn se întoarse la Erica și la Patrik, care rămăseseră deoparte.

— S-ar părea că a fost îngropat cineva aproape de suprafață, și fără sicriu. Acum vor trebui să lucreze mai încet, pentru a nu distruge probele. Va dura ceva până vor scoate la lumină întregul trup. Însă se pare că ați avut dreptate, spuse el, ezitând.

Ușurată, Erica dădu din cap și inspiră profund. La distanță, îl văzu pe Kjell apropiindu-se, dar acesta fu oprit de Martin și Gösta, a căror misiune era să împiedice pe oricine să vină prea aproape. Erica merse de îndată spre ei.

— E-n regulă. Eu l-am anunțat ce se întâmplă aici.

— Fără jurnaliști sau persoane neautorizate. Din punctul ăsta de vedere, Mellberg ne-a dat ordin clar, bombăni Gösta, ridicând palma spre pieptul lui Kjell.

— E-n regulă, zise Patrik, alăturându-se grupului. Îmi asum răspunderea.

Îi aruncă soției sale o privire aspră, semn că de fapt ea avea să fie răspunzătoare de consecințe. Erica dădu scurt din cap și îl conduse pe Kjell spre locul exhumării.

— Au găsit ceva? întrebă el, cu ochii scânteind de nerăbdare.

— Așa s-ar părea. Cred că am dat de Hans Olavsen, îi spuse femeia, privind fascinată cum specialiștii încercau să scoată cu grijă cadavrul.

— Deci până la urmă nu a plecat din Fjällbacka, zise Kjell, fără a-şi putea lua privirea de la forfoteala din jurul mormântului.

— Nu, nu a plecat. Aşadar, întrebarea e: cum a ajuns aici?

— Bănuiesc că Erik şi Britta ştiau de asta.

— Da, şi amândoi au fost ucişi.

Erica scutură din cap, de parcă asta ar fi făcut ca totul să prindă contur.

— Se află aici de cel puţin şaizeci de ani. Aşa că... de ce acum? De ce a devenit brusc atât de important? se întrebă Kjell.

— N-aţi aflat nimic de la tatăl dumneavoastră? zise Erica, privind spre el.

Bărbatul dădu din cap.

— Absolut nimic. Şi nu ştiu dacă asta se datorează faptului că nu ştie nimic sau faptului că nu vrea să îmi spună.

— Credeţi că ar fi putut să...? întrebă ea, neîndrăznind să îşi termine fraza, însă Kjell înţelese apropoul.

— Tatăl meu e capabil de aproape orice. De asta sunt sigur.

— Ce discutaţi voi acolo? întrebă Patrik, venind în dreptul Ericăi.

— Discutăm despre posibilitatea ca tatăl meu să fi comis nişte crime, zise liniştit Kjell.

Pe Patrik îl surprinse onestitatea bărbatului.

— Şi ce concluzie aţi tras? întrebă el. Noi am avut suspiciunile noastre, dar tatăl dumneavoastră deţine un alibi pentru ziua în care a fost ucis Erik.

— N-am ştiut asta, răspunse Kjell. Dar sper că aţi verificat şi răsverificat informaţia, fiindcă un puşcăriaş

recidivist precum tatăl meu nu întâmpină dificultăţi în a-şi fabrica un alibi mincinos.

Patrik îşi dădu seama că bărbatul avea dreptate şi îşi puse în gând să-l întrebe pe Martin cât de amănunţit îi verificase alibiul lui Frans.

Torbjörn li se alătură, salutându-l pe Kjell printr-un semn cu capul.

— Văd că a patra putere în stat a primit autorizaţia de a lua parte la evenimente.

— Am un interes personal, zise Kjell.

Torbjörn ridică din umeri. Dacă poliţia dorea să permită accesul unui jurnalist, atunci el nu avea de gând să se amestece. Era problema lor.

— Vom termina aici cam într-o oră, zise el. Şi ştiu că Pedersen e pe poziţie, pentru a trece la treabă.

— Da, am vorbit deja cu el, încuviinţă Patrik.

— În regulă, atunci. O să-l scoatem de aici, apoi vom vedea ce secrete ascunde flăcăul, zise el, după care se întoarse înapoi spre mormânt.

— Da, să vedem ce secrete are, şopti Erica, privind ţintă spre groapă.

Patrik o cuprinse cu braţul pe după umeri.

Fjällbacka, 1945

Lunile de după moartea tatălui său fură tulburătoare şi dureroase. Mama lui Elsy îşi văzuse în continuare de sarcinile zilnice şi făcuse toate lucrurile care se cereau făcute, însă ceva lipsea. Era ca şi cum Elof luase cu el o parte din Hilma, iar acum Elsy nu îşi mai recunoştea mama. Simţea că nu îşi pierduse doar tatăl, ci şi mama. Singura consolare pe care o putea găsi stătea în nopţile petrecute alături de Hans. De îndată ce mama ei se ducea la culcare, fata se strecura la subsol, în odaia băiatului, târându-se spre îmbrăţişarea lui. Ştia că nu era bine ce făcea. Ştia că puteau apărea consecinţe pe care nu ar fi avut cum să le ocolească. Însă nu putea sta departe. De-a lungul ceasurilor pe care le petrecea întinsă lângă el, sub cuverturi, cuprinsă de braţul său, mângâiată cu blândeţe pe păr de mâna lui — de-a lungul acelor binecuvântate ceasuri, lumea se reîntregea. Când se sărutau şi erau cuprinşi de acea patimă atât de cunoscută şi totuşi atât de surprinzătoare, fata nu putea înţelege de ce un asemenea lucru era greşit. Într-o lume pe care o mină o putea nărui atât de brusc şi de violent, cum era oare posibil ca dragostea să fie ceva greşit?

Hans se dovedise o adevărată binecuvântare şi în ceea ce privea chestiunile practice. Cheltuielile casei deveniseră o grijă

imensă odată cu moartea tatălui ei; reuşeau să se descurce doar fiindcă Hans începuse să lucreze ture suplimentare pe vas şi le dădea lor fiecare bănuţ câştigat.

Uneori se întreba dacă mama ei ştia că se strecura noaptea la subsol pentru a-l vedea pe băiat, dar hotărâse să închidă ochii, fiindcă nu îşi putea permite să procedeze altfel.

Întinsă pe pat, lângă Hans, ascultând respiraţia ritmică a acestuia, Elsy îşi mângâie uşor pântecele. Cu o săptămână în urmă îşi dăduse seama că era însărcinată. În ciuda tuturor lucrurilor ce îi fuseseră inoculate despre dezonoare şi consecinţele acesteia, fata se simţise cuprinsă de o linişte puternică. La urma urmei, purta în pântece copilul lui Hans, persoana în care avea cea mai mare încredere pe lumea aceea. Nu îi spusese încă, dar în adâncul sufletului ştia că nu ar fi reprezentat o problemă. Băiatul avea să se bucure la auzul veştii. Iar împreună aveau să se sprijine şi să o scoată cumva la liman.

Închise ochii, lăsându-şi mâna să se odihnească pe abdomen. Undeva, înăuntru, se afla o creatură micuţă, rodul dragostei lor. A ei şi a lui Hans. Cum să fi fost greşit un asemenea lucru?

Elsy adormi cu mâna pe pântece şi cu un zâmbet şters pe buze.

Capitolul 21

O atmosferă tensionată se instalase în secţia de poliţie, ca urmare a evenimentelor din cimitir. Mellberg, firește, își asuma întregul merit pentru descoperirea făcută, însă nimeni nu îi prea dădea atenţie. Până şi Gösta, atunci când se alătură speculaţiilor, avea o licărire în priviri. Deşi încă nu ştiau cu exactitate cum se potrivea descoperirea din ziua precedentă în anchetele celor două crime, cu toţii erau siguri de faptul că avusese loc o descoperire esenţială.

— Întrebarea e de ce să te apuci să ucizi oameni din cauza unei crime petrecute în urmă cu şaizeci de ani? cugetă Paula. Adică... aproape că trebuie să presupunem că Britta şi Erik au fost omorâţi din cauza vreunei conexiuni cu „presupusa" ucidere a băiatului, spuse ea, făcând cu degetele semnul ghilimelelor. Dar de ce acum? Ce anume i-a trezit brusc interesul?

— Nu ştiu, replică Martin, care stătuse la biroul său, întrebându-se exact acelaşi lucru, atunci când Paula îşi făcuse apariţia. Să sperăm că raportul legistului ne va da ceva concret de la care să pornim.

— Şi dacă nu? zise Paula, rostind întocmai gândul pe care el se străduise să-l evite.

— Văzând şi făcând, şopti Martin.

— Apropo, spuse Paula, nu azi trebuia să primim înapoi rezultatele de la profilurile ADN? Nu-s bune de nimic dacă nu avem cu ce să le comparăm.

— Ai dreptate, zise Martin, împingându-şi scaunul. Hai să ne ocupăm chiar acum de asta.

— Care să fie primul? Axel ori Frans? Asupra lor trebuie să ne concentrăm, nu?

— Hai să-l luăm pe Frans, hotărî Martin, punându-şi jacheta.

Odată încheiat sezonul estival, Grebbestad devenise la fel de pustiu precum Fjällbacka, iar atunci când trecură prin oraş cu maşina, cei doi nu văzură decât vreo câţiva localnici. Martin opri într-o parcare mică, din faţa restaurantului Telegraph, apoi cei doi trecură strada, îndreptându-se către apartamentul lui Frans. Nu le răspunse nimeni atunci când sunară la uşă.

— La naiba, nu e acasă. Va trebui să venim din nou mai târziu, spuse Martin, întorcându-se din drum.

— Stai o clipă, zise Paula. Uşa e deschisă.

— Dar nu putem să...

Protestul lui Martin veni prea târziu. Colega sa deschisese deja uşa, după care intrase înăuntru.

— Bună ziua? o auzi Martin spunând, după care o urmă de-a lungul coridorului.

Aruncară o privire în bucătărie şi în sufragerie. Nici urmă de Frans. Linişte deplină.

— Hai să verificăm în dormitor, zise Paula.

Martin ezită.

— Of, haide, spuse ea.

Bărbatul o urmă, oftând. Dormitorul era de asemenea gol, cu patul făcut şi fără urmă de Frans.

— Bună ziua? strigă din nou Paula, atunci când ajunseră în hol.

Nu primi răspuns. Îşi croiră drum spre ultima cameră din apartament.

Îl văzură imediat ce deschiseră uşa. Încăperea era de fapt un birou mic, iar Frans se prăbuşise pe masa de scris, cu pistolul încă în gură şi cu o gaură mare la ceafă. Martin simţi cum se albeşte la faţă; preţ de o clipă, se clătină pe picioare şi fu nevoit să înghită în sec. Spre deosebire de el, Paula părea complet netulburată. Îi făcu semn lui Martin să se uite la Frans, cu toate că bărbatul ar fi preferat să nu o facă.

— Priveşte-i braţele, zise ea, calmă.

Înfruntându-şi valurile de greaţă, Martin făcu tot posibilul să se concentreze asupra antebraţelor lui Frans. Tresări. Erau acoperite cu zgârieturi.

Nu le mai rămăsese decât să aştepte confirmarea echipei de legişti. Analizele amprentelor şi ADN-ului aveau să dovedească, fără îndoială, că Frans o ucisese pe Britta. Şi poate că specialiştii care îi periau apartamentul din Grebbestad aveau să găsească şi o conexiune cu moartea lui Erik Frankel. Pe deasupra, mai era şi raportul preliminar, cu privire la trupul descoperit în mormântul soldaţilor, din Fjällbacka; cu toţii erau nerăbdători să afle ce informaţii noi ar fi putut ieşi la iveală.

Martin fu acela care vorbi la telefon cu medicul legist. Ţinând în mână raportul, merse apoi şi bătu pe la uşile birourilor, convocându-şi toţi colegii la o şedinţă.

După ce toată lumea luă loc, Martin se rezemă de masa din bucătărie, hotărând să stea în picioare, pentru ca toţi să îl poată auzi.

— După cum v-am anunţat, tocmai am primit raportul preliminar de la Pedersen, le spuse Martin, ignorând bombănelile ursuze ale lui Mellberg, care voia să fi discutat el cu medicul legist. Cum nu avem deloc ADN sau o fişă dentară, pentru a face comparaţie, nu putem afirma în mod cert că persoana decedată este Hans Olavsen. Însă vârsta se potriveşte. La fel şi data dispariţiei, cu toate că e imposibil să ştim cu siguranţă, după atât de multă vreme.

— Aşadar, cum a murit? întrebă Paula, bătând din picior, nerăbdătoare să-şi continue sarcinile.

Savurând clipa respectivă, care îl punea în centrul atenţiei, Martin făcu o scurtă pauză teatrală, înainte de a-i anunţa:

— Pedersen spune că a suferit leziuni semnificative. Plăgi deschise, provocate de un obiect ascuţit, dar şi contuzii cauzate de lovituri cu pumnii sau picioarele, sau amândouă. S-ar părea că Hans Olavsen a fost victima unui atac violent. Ucigaşul trebuie să fi avut o criză de furie. Toate detaliile se găsesc în raportul preliminar al lui Pedersen.

Martin se aplecă pentru a aşeza paginile pe masă.

— Aşadar, cauza morţii a fost...? întrebă Paula, bătând în continuare din picior.

— E greu de spus cu exactitate care din aceste leziuni i-a cauzat moartea. Conform spuselor lui Pedersen, au existat mai multe răni care s-ar fi putut dovedi fatale.

— Pun pariu că Ringholm a făcut-o. Şi din cauza asta i-a omorât pe Erik şi pe Britta, mormăi Gösta, dând glas ideii

aflate în mintea celor mai mulţi dintre colegi. Întotdeauna a fost un ticălos iute la mânie, adăugă el, scuturând sumbru din cap.

— E o teorie asupra căreia trebuie să mai lucrăm, zise Martin. Dar hai să nu tragem concluzii pripite. Într-adevăr, Frans avea zgârieturi pe mâini, tocmai ce ne-a zis Pedersen să căutăm, însă până nu primim rezultatele de laborator, nu vom şti cu siguranţă dacă ADN-ul lui Frans se potriveşte celui găsit sub unghiile Brittei sau dacă amprenta lui corespunde celei de pe nasturele pernei. Aşa că până nu avem confirmarea aceasta, vom trage din greu, ca de obicei.

Lui Martin nu-i venea să creadă că fusese atât de calm şi profesionist. Aşa dădea mereu impresia Patrik, de câte ori trecea în revistă un caz. Martin nu se putu abţine şi îi aruncă o privire lui Mellberg, pentru a vedea dacă superiorul lui părea îmbufnat fiindcă subordonatul intervenise şi îşi asumase rolul care de fapt îi aparţinea lui, în calitate de şef al poliţiei. Însă, ca de obicei, Mellberg părea mulţumit să lase altcuiva munca de teren. Abia la rezolvarea cazului, bărbatul avea să îşi adune energia, pentru a culege toţi laurii.

— Şi-acum ce facem? întrebă Paula, făcându-i scurt cu ochiul, semn că se descurcase de minune.

Cu toate că laudele nu fuseseră exprimate în cuvinte, lui Martin îi crescu inima de mândrie. Timp îndelungat, el avusese statutul de novice al secţiei, aşa că nu îi fusese uşor să se ridice şi să îşi asume răspunderea. Însă concediul de paternitate al lui Patrik îi oferise, într-un final, şansa de a-şi dovedi reala valoare.

— Să începem cu o revizuire a anchetei morţii lui Erik Frankel, luând în considerare ultimele noutăţi. Trebuie

să vedem dacă e posibil să dăm de vreo conexiune cu Frans. Ai putea face tu asta, Paula?

Femeia încuviinţă, apoi Martin se întoarse către Gösta.

— Gösta, află tot ce poţi în legătură cu Hans Olavsen. Verifică-i trecutul, vezi dacă poate cineva să ne ofere mai multe detalii cu privire la şederea lui în Fjällbacka, şi aşa mai departe. Discută cu Erica, soţia lui Patrik. Ea pare să fi făcut numeroase cercetări în legătură cu subiectul respectiv, la fel şi fiul lui Frans. Convinge-i să-ţi împărtăşească din informaţiile găsite de ei. Din punctul ăsta de vedere, nu cred că Erica îţi va ridica probleme, dar e posibil să fie nevoie de ceva presiuni asupra lui Kjell.

Gösta încuviinţă, însă afişă considerabil mai puţin entuziasm decât Paula. Nu avea să fie nici uşor, nici plăcut, să dezgroape informaţii din urmă cu şaizeci de ani.

— În regulă, mă ocup, oftă el, de parcă i-ar fi fost încredinţate muncile lui Hercule.

— Annika, poţi să ne anunţi de îndată ce te sună legiştii?

— Sigur, zise ea, lăsând jos carneţelul în care luase notiţe pe tot parcursul şedinţei lui Martin.

— În regulă. Atunci, să-i dăm bice!

Îmbujorat de satisfacţie, deoarece condusese primul său bilanţ într-o anchetă, Martin îi privi ieşind de-a valma din cameră.

Patrik lăsă jos receptorul după ce termină conversaţia cu Martin şi merse direct la etaj, pentru a sta de vorbă cu Erica.

— Îmi cer scuze că te deranjez, spuse el, bătând la uşă, însă cred că vrei să afli asta.

Se aşează în fotoliul din colţ şi îi povesti ce îi spusese Martin cu privire la Hans Olavsen — sau, mai bine spus, cu privire la trupul pe care îl considerau a fi al lui Hans Olavsen — şi la rănile cumplite pe care le suferise.

— Mi-am imaginat că a fost omorât... Dar asta pare... zise Erica, vizibil tulburată.

— Da, cineva chiar a avut un cont de reglat cu el, spuse Patrik.

Apoi, bărbatul realiză că o întrerupsese pe Erica dintr-o nouă lectură a jurnalelor mamei sale.

— Ai găsit vreun lucru interesant? întrebă el, arătând înspre caiete.

— Nu, nu prea, zise ea, frustrată. Se opresc cam atunci când a sosit Hans Olavsen în Fjällbacka, adică exact momentul în care lucrurile începeau să devină interesante.

— Şi n-ai idee din ce motiv a încetat să mai ţină un jurnal, din momentul respectiv? întrebă Patrik.

— Nu, şi asta e problema: nu sunt sigură că ea chiar s-a oprit. Scrisul zilnic părea a fi o deprindere înrădăcinată, aşa că de ce s-ar fi oprit brusc? Nu, eu cred că trebuie să mai existe şi alte jurnale pe undeva, însă Dumnezeu ştie unde... spuse ea, gânditoare, răsucindu-şi o şuviţă în jurul degetului, un obicei care, de-a lungul timpului, ajunsese să-i fie cunoscut lui Patrik.

— Ei bine, ai scormonit prin tot podul, aşa că nu pot fi acolo, zise el, gândind cu voce tare. Crezi că or fi în pivniţă?

Erica se gândi câteva secunde, însă apoi scutură din cap.

— Nu, am luat la mână toată pivniţa atunci când am făcut curăţenie, înainte să te muţi tu. Îmi vine greu să

cred că ar fi pe-aici, prin casă, însă nici n-am idee unde altundeva ar putea fi.

— Ei bine, măcar primeşti un pic de ajutor în cercetările cu privire la Hans Olavsen. Kjell se ocupă de asta şi am mare încredere în capacitatea lui de a scoate la iveală informaţii. Iar Martin a zis că va face şi el investigaţii. L-a rugat pe Gösta să ia legătura cu tine.

— În regulă, nu mă deranjează să-mi împart informaţiile cu poliţia, zise Erica. Sper doar ca şi Kjell să aibă aceeaşi atitudine.

— Nu m-aş baza pe asta, îi răspunse Patrik. În definitiv, omul e jurnalist şi sunt sigur că priveşte întreaga chestiune ca pe un subiect de articol.

— Eu mă întreb totuşi... zise Erica, legănându-se cu scaunul. Mă întreb totuşi de ce i-a dat Erik acele articole lui Kjell. Ce ştia despre asasinarea lui Hans Olavsen şi dorea să afle şi Kjell? Şi de ce nu i-a spus, pur şi simplu? De ce-o fi fost atât de criptic şi evaziv?

Patrik dădu din umeri.

— Probabil că nu vom şti niciodată. Conform spuselor lui Martin, colegii de la secţie sunt de părere că totul se leagă de Frans. Cred că el l-a ucis pe Hans Olavsen, apoi pe Erik şi pe Britta, pentru a-şi acoperi urmele.

— Bine, presupun că există multe dovezi care indică asta, zise Erica. Şi totuşi, sunt multe lucruri... spuse ea, lăsând propoziţia neterminată. Sunt multe lucruri pe care tot nu le înţeleg. De exemplu, de ce acum? După şaizeci de ani? Hans a zăcut netulburat în mormânt timp de şaizeci de ani, de ce au ieşit acum la suprafaţă toate aceste lucruri?

Se ciupi de obraz, cugetând asupra întrebării.

— N-am idee, îi zise Patrik. Ar putea exista o sumedenie de răspunsuri. Probabil vom fi nevoiţi să acceptăm că

soluţia acestor evenimente e ascunsă atât de adânc în trecut, încât nu vom avea niciodată o idee clară.

— Probabil că ai dreptate, spuse Erica, vizibil dezamăgită.

Se întinse după pachetul de bomboane de pe birou.

— Vrei o Dumlekola?

— Sigur, zise Patrik, servind una din pachet.

Împreună, molfăiră tăcuţi bomboanele, cu gândul departe, la violentul sfârşit al lui Hans Olavsen.

— Deci tu crezi că a fost Frans? Eşti sigur? Şi e limpede că tot el i-a omorât şi pe Britta şi Frans? întrebă Erica într-un final, studiindu-i expresia lui Patrik.

— Da, aşa cred. În orice caz, nu există multe lucruri care să arate contrariul. Martin aşteaptă luni raportul legiştilor şi s-ar părea că acesta va dovedi măcar faptul că el a ucis-o pe Britta. Acum că ancheta a fost îndreptată asupra lui Frans, îmi imaginez că vor aduce dovezi care să îl lege şi de moartea lui Erik. În ceea ce-l priveşte pe Hans... el a fost ucis cu atât de multă vreme în urmă, încât mă îndoiesc că vom avea vreodată o explicaţie completă. Singura chestie e că... zise el, crispându-se.

— Ce? Îţi pare ceva straniu? întrebă Erica.

— Nu tocmai straniu. Doar că Frans are un alibi pentru perioada în care bănuim noi că a fost ucis Erik. Însă e posibil ca amicii lui să mintă. Martin şi ceilalţi vor trebui să facă mai multe cercetări. Asta e singura mea rezervă.

— Şi nu se pune la îndoială moartea lui Frans? Adică fără doar şi poate a fost sinucidere?

— Aşa s-ar părea. Era pistolul propriu, încă îl ţinea în mână, iar ţeava încă îi era în gură.

Erica făcu o grimasă, imaginându-şi scena. Patrik continuă:

— Aşadar, dacă primim confirmarea că amprentele sale erau pe pistol şi că avea urme de pulbere pe mâna cu care ţinea arma, atunci din toate privinţele putem spune că ne confruntăm cu o sinucidere.

— Însă nu aţi găsit un bilet de adio?

— Nu. Martin a zis că nu au găsit nimic de genul ăsta. Însă oamenii care se sinucid nu lasă mereu bilete de adio.

Se ridică în picioare şi azvârli la coş ambalajul bomboanei.

— În regulă, ar trebui să te las să lucrezi în linişte, scumpa mea. Încearcă să avansezi un pic şi cu cartea, altminteri editorul n-o să te mai slăbească.

Merse până la ea şi o sărută pe buze.

— Da, ştiu, oftă Erica. Deja am făcut azi ceva progrese. Ce aveţi în plan tu şi Maia?

— A sunat Karin, zise Patrik, cu inima uşoară. Probabil că vom merge la plimbare de îndată ce se trezeşte Maia.

— Dar multe plimbări mai faci cu Karin, zise Erica, surprinzându-se chiar pe sine cu acel ton dezaprobator.

Patrik o privi uluit.

— Eşti geloasă? Pe Karin? râse el, mergând spre ea, pentru a o săruta din nou. N-ai niciun motiv să fii geloasă.

Râse din nou, dar apoi deveni serios.

— Ascultă, dacă ai într-adevăr o problemă cu faptul că mă văd cu ea, te rog să îmi spui.

Erica scutură din cap.

— Nu, fireşte că nu. Mă prosteam şi eu. Nu există mulţi oameni cu care să îţi poţi petrece vremea, cât timp eşti în concediu de paternitate, aşa că îţi face bine să ai compania unui adult.

— Eşti sigură? întrebă Patrik, studiind-o cu atenţie.

— Da, sunt sigură, spuse Erica, făcându-i semn să fugă din cameră. Du-te acum. Cineva din familia asta trebuie să mai şi lucreze.

Bărbatul râse, închizând uşa în urma lui. Ultimul lucru pe care îl văzu atunci când se uită pe furiş, printr-o crăpătură, fu cum soţia lui se întinse după unul dintre jurnalele albastre.

Fjällbacka, 1945

Era de necrezut. Războiul ce păruse a nu se mai termina vreodată îşi aflase totuşi sfârşitul. Stătea pe patul lui Hans, cu ziarul strâns în mâini, încercând să priceapă semnificaţia titlului de pe prima pagină, care trâmbiţa „PACE!"

Cu ochii năpădiţi de lacrimi, Elsy îşi suflă nasul de şorţul pe care încă îl purta, după ce îşi ajutase mama la spălatul vaselor.

— Hans, nu-mi vine să cred, zise ea.

Băiatul o ţinea pe după umeri şi, drept răspuns, o strânse şi mai tare. Stătea, la rându-i, cu privirea ţintă asupra ziarului şi, la fel ca Elsy, părea incapabil să înţeleagă ceea ce le era dat să vadă. Pentru o clipă, Elsy privi către uşă, temându-se să nu fie surprinşi de cineva în clipele acelea, când amândoi încetaseră să mai fie cu ochii în patru şi se întâlniseră acolo, pe timp de zi. Însă Hilma dăduse fuga la vecini, iar Elsy consideră că nu aveau să fie deranjaţi de cineva tocmai atunci. În plus, curând aveau să fie nevoiţi să îşi facă publică relaţia. Rochiile fetei deveneau din ce în ce mai strâmte în jurul taliei, iar în dimineaţa respectivă, ea izbutise abia cu mari eforturi să îşi încheie toţi nasturii. Însă totul avea să fie bine. Când îi dăduse vestea, în urmă cu câteva săptămâni,

Hans reacţionase exact aşa cum anticipase ea. Ochii îi scânteiaseră, apoi o sărutase pe Elsy, ţinându-i tandru mâna pe pântece. Din acel moment, el o asigurase că aveau să se descurce. În definitiv, era angajat şi putea să o întreţină. Iar mama fetei îl plăcea. Fireşte că Elsy era tânără, însă puteau cere de la autorităţi permisiunea de a se căsători. Aveau să găsească o modalitate de a rezolva lucrurile.

În ciuda faptului că avea încredere în el şi considera că îl ştie bine, Elsy era neliniştită, însă vorbele băiatului reuşiseră să o mai domolească. Hans dăduse dovadă de foarte mult calm. O încredinţase că odrasla avea să fie cea mai iubită de pe lume şi că ei doi se vor descurca. Era posibil să le apară dinainte câteva obstacole, pentru o vreme, însă dacă aveau să se sprijine reciproc, toate problemele s-ar fi rezolvat, iar atât familia ei, cât şi Dumnezeu le-ar fi dat binecuvântarea.

Elsy îşi plecă uşor capul pe umărul băiatului. În clipele acelea, viaţa era frumoasă. Veştile despre pace o copleşiră precum căldura care topea mare parte din gheaţa ce se formase odată cu moartea tatălui fetei. Şi-ar fi dorit ca el să fi fost acolo, pentru a trăi bucuria acelui moment. De-ar fi rezistat încă vreo câteva luni... Elsy îşi îndepărtă gândul. Dumnezeu hotăra, nu oamenii, şi trebuia într-un fel să existe o rânduială, care să-i includă pe toţi. Aşa stăteau lucrurile, indiferent cât de cumplite păreau uneori. Ea avea încredere în Dumnezeu, şi mai avea încredere şi în Hans, iar acela era un dar care o făcea capabilă de a privi cu încredere spre viitor.

Însă lucrurile stăteau diferit pentru mama ei. În ultimele câteva luni, Elsy devenise din ce în ce mai îngrijorată pentru Hilma. De când Elof nu mai era, femeia păruse a se veşteji, a se retrage în sine, iar bucuria nu i se mai citea în priviri. Când auziseră veştile despre pace, fusese prima oară de la moartea tatălui său când Elsy întrezărise o frântură de zâmbet

pe chipul mamei. După ce avea să își revină de pe urma șocului inițial, poate că pe mama lui Elsy avea să o facă fericită bebelușul pe care îl aștepta fata. Bineînțeles că se temea ca mamei să nu îi fie rușine cu ea, dar căzuse de acord, împreună cu Hans, să îi spună cât mai curând posibil, pentru ca apoi să înceapă toate pregătirile necesare venirii pe lume a copilașului.

Elsy închise ochii și zâmbi în vreme ce stătea acolo, cu capul sprijinit de umărul băiatului, inhalându-i cunoscuta mireasmă.

— Aș vrea să merg acasă și să-mi văd familia, acum că războiul s-a terminat, spuse el, mângâindu-i părul. Însă nu voi fi plecat decât vreo câteva zile, așa că nu trebuie să-ți faci griji. N-am de gând să fug de tine, spuse el, sărutând-o pe creștet.

— Foarte bine, răspunse Elsy, cu un zâmbet larg. Fiindcă te-aș hăitui până la capătul pământului dacă ai face așa ceva.

— Sunt sigur de asta, spuse el, râzând, după care deveni serios. Am doar câteva lucruri de care trebuie să mă ocup, acum că mă pot întoarce în Norvegia.

— Pare serios, zise ea, ridicându-și capul de pe umărul lui și privindu-l neliniștită. Te temi să nu fi pățit ceva familia ta?

— Nu știu, ezită el. A trecut așa mult timp de când am vorbit cu ei ultima dată. Însă nu voi pleca fix acum. Poate într-o săptămână sau două, apoi mă voi întoarce cât ai clipi.

— Sună bine, zise fata, sprijinindu-și iar capul de umărul lui. Fiindcă nu vreau să fim niciodată despărțiți.

— Și nici nu vom fi, zise el, sărutându-i din nou părul. Nu vom fi.

Hans închise ochii și o trase pe fată mai aproape. Între ei stătea deschis ziarul, cu prima pagină acoperită de cuvântul „PACE".

Capitolul 22

Era tare straniu. Kjell abia realizase, în urmă cu o săptămână, faptul că tatăl său nu era nemuritor. După care, într-o zi de joi, poliţia îi sunase la uşă, dându-i vestea morţii lui. Îl surprinsese intensitatea sentimentelor sale. Îl surprinsese faptul că, preţ de o clipă, inima îi stătuse în loc şi că, atunci când întindea braţul, se putea imagina ţinându-şi de mână tatăl — o mână mică, pe care o proteja una mai mare, care apoi îi dădea încet drumul, îndepărtându-se. În clipa aceea, Kjell realiză că, în tot acel timp, existase ceva mai puternic decât ura, şi anume, speranţa. Numai aceasta reuşise să supravieţuiască, numai aceasta putuse coexista, fără a fi sufocată de ura mistuitoare pe care o simţise faţă de tatăl său. Orice fărâmă de dragoste dintre ei pierise cu mult timp în urmă. Dar speranţa i se pitise într-un colţ al inimii, ascunzându-se până şi de el.

Stând acolo, pe coridor, după ce le închisese uşa poliţiştilor, Kjell îşi simţi năruindu-se şi ultima fărâmă de speranţă, iar în clipa aceea, o durere cumplită îi întunecă totul în faţa ochilor. Fiindcă undeva, în adâncul sufletului, acel băieţel tânjise după tatăl său. Şi sperase că

totuşi mai exista o cale în jurul zidurilor pe care şi le ridicaseră amândoi. Însă acea cale dispăruse. Zidurile aveau să rămână, ba chiar aveau să se prăbuşească într-un final, însă fără nicio şansă de împăcare.

De-a lungul întregului sfârşit de săptămână, se străduise a conştientiza că tatăl său nu se mai afla printre ei. Mort, fiindcă aşa alesese. Şi, cu toate că îşi imaginase dintotdeauna că Frans şi-ar fi putut afla sfârşitul în felul acela, lui Kjell tot îi venea greu să se împace cu gândul.

Duminică, bărbatul le făcuse o vizită Carinei şi lui Per. Le dăduse telefon joi, pentru a le comunica vestea, dar nu avusese puterea de a se întâlni cu ei decât atunci când propriile gânduri şi amintiri se domoliseră. Simţise imediat ceva diferit la atmosfera din casă, dar iniţial nu reuşise să-şi dea seama despre ce era vorba. Apoi exclamase, uimit: „Eşti trează!", asta fără a se referi doar la clipele respective sau la o perioadă scurtă — fiindcă situaţii de genul acela se mai întâmplaseră în trecut, deşi nu foarte des. Instinctiv, înţelesese că era vorba de ceva mai amplu; în ochii Carinei se putea întrezări un sentiment de calm şi hotărâre, ce înlocuise privirea rănită pe care i-o provocase despărţirea de Kjell. Şi Per se schimbase. Stătuseră de vorbă despre ce avea să se întâmple după verdictul pentru agresarea colegului de şcoală, iar Kjell rămăsese uimit de atitudinea şi gândurile lui Per cu privire la situaţie şi la modul în care avea să se ocupe de ea. După retragerea băiatului în camera sa, Kjell îşi luase inima în dinţi, întrebând-o pe Carina ce anume se schimbase. Cu uluire crescândă, ascultase povestea intervenţiei tatălui său. Într-un fel, Frans avusese sorţi de izbândă în ceva ce Kjell eşuase, în ciuda încercărilor sale, întinse pe durata a zece ani.

Acel fapt înrăutăţise totul. Îi confirmase că orice fărâmă de speranţă care-i mai rămăsese avea să piară zadarnic, în adâncul sufletului său. În definitiv, Frans nu mai era printre ei — ce rost avea speranţa, în clipele acelea?

Kjell merse până la fereastra biroului şi privi afară. Într-un scurt moment de meditaţie, îşi îngădui să-şi analizeze propria viaţă şi propriul suflet, cu acelaşi ochi critic cu care îl scrutase pe tatăl său. Iar ceea ce văzu îl înfioră. Bineînţeles, faptul că îşi trădase familia nu fusese la fel de grav şi de neiertat, din punctul de vedere al societăţii, însă oare asta îl făcea acceptabil? Puţin probabil. Îi abandonase pe Carina şi Per. În plus, o trădase şi pe Bea. De fapt, o trădase chiar înainte ca relaţia lor să fi început. Nu o iubise niciodată. Iubise doar ceea ce simbolizase ea într-un moment de slăbiciune, în care el avusese nevoie de asemenea lucruri. Dacă era să spună lucrurilor pe nume, nici măcar nu îi fusese dragă. Nimic nu se comparase cu dragostea simţită faţă de Carina, atunci când o văzuse pentru prima oară, în rochia ei galbenă şi cu panglica de aceeaşi culoare, în păr.

De asemenea, îi trădase pe Magda şi Loke. Din cauza ruşinii de a-şi fi abandonat primul copil, îşi clădise nenumărate bariere lăuntrice, aşa că de atunci, nu mai simţise niciodată acea dragoste sinceră, adâncă şi desăvârşită pe care i-o purtase lui Per, din clipa în care îl văzuse în braţele Carinei. Îi privase pe Bea şi pe copiii lor de dragostea aceea, şi ştia că nu avea să o mai regăsească vreodată. Era trădarea cu care avea să fie nevoit să trăiască. Iar ei, la fel.

Mâna lui Kjell începu să tremure atunci când ridică spre buze ceaşca de cafea. Bărbatul făcu o grimasă când realiză că lichidul se răcise cât timp el fusese cufundat în

gânduri, însă deja luase o duşcă bună, pe care se forţă să o înghită.

Auzi o voce la uşă.

— Aveţi nişte scrisori.

Kjell se întoarse şi dădu istovit din cap.

— Mulţumesc.

Se întinse după teancul de scrisori ce fusese pus deoparte pentru el şi îl frunzări, neatent. Câteva reclame, nişte facturi. Şi o scrisoare. Recunoscu imediat scrisul de pe plic. Tremurând incontrolabil, se afundă înapoi în scaun, aşezând scrisoarea în faţa sa, pe birou. Vreme îndelungată, stătu aşa, privind spre plic, cu ochii pierduţi. Privindu-şi numele şi adresa ziarului, într-o caligrafie cu înfloriturі, de modă veche. Minutele se scurseră, iar el amâna să deschidă plicul. Era ca şi cum semnalele minţii s-ar fi amestecat pe parcurs, reuşind, în schimb, să producă o paralizie completă. Într-un final, acestea răzbătură, făcându-l să deschidă foarte încet scrisoarea. Avea trei pagini, toate scrise de mână, şi fu nevoie de câteva propoziţii pentru a descifra cuvintele. Dar izbuti.

Când termină de citit, o aşeză înapoi pe birou. Şi, pentru ultima dată, Kjell simţi căldura mâinii tatălui său. Apoi îşi luă degrabă haina şi cheile de la maşină, strecurându-şi cu grijă scrisoarea în buzunar.

Nu îi mai rămăsese decât un singur lucru de făcut.

Germania, 1945

Fură luaţi din lagărul de concentrare Neuengamme. Se zvonea că autobuzele albe duseseră de acolo mulţi alţi prizonieri, inclusiv polonezi, înainte de a putea face loc captivilor nordici. Se mai zvonea şi că asta îi costase viaţa pe câţiva oameni. Prizonierii de alte naţionalităţi fuseseră într-o stare mult mai rea decât cei scandinavi care, prin felurite mijloace, primiseră pachete cu mâncare, izbutind astfel să supravieţuiască în lagăre, în condiţii oarecum mai bune. Se spunea că mulţi nu făcuseră faţă călătoriei, în vreme ce alţii îndurase chinuri cumplite. Însă chiar dacă zvonurile erau adevărate, nimeni nu îndrăznea să se gândească la asemenea lucruri în clipele acelea. Nu şi atunci când libertatea devenise, brusc, tangibilă. Bernadotte negociase cu Germania şi obţinuse permisiunea de a-i aduce acasă pe prizonierii nordici şi, în momentele respective, aceştia deja se aflau pe drum.

Cu picioarele tremurânde, Axel se urcă în autobuzul alb. Avea să fie cea de-a doua călătorie din decursul câtorva luni, şi ororile ultimei — cea din Sachsenhausen spre Neuengamme — încă îl ţineau treaz noaptea. Stătea întins în patul său de campanie, retrăind infernul de a fi încuiat într-un vagon de marfă, ascultând cum bombele cădeau de jur împrejurul

lor, uneori explodând aşa de aproape, încât puteau auzi o ploaie de schije pe acoperişul de deasupra lor. Însă, ca prin minune, nicio bombă nu îi atinsese. Din cine ştie ce motiv, Axel supravieţuise până şi acelor întâmplări. Iar atunci când aproape că îşi pierduse dorinţa de a mai trăi, îi ajunse la ureche vestea că în sfârşit aveau să plece acasă.

A fost unul dintre puţinii prizonieri capabili încă de a-şi croi drum, fără ajutor. Unii se aflau într-o stare atât de cumplită, încât au trebuit să fie căraţi la bord. Se instală cu grijă pe podea, trăgându-şi picioarele şi odihnindu-şi cu indiferenţă capul pe genunchi. Nu îi venea să creadă. Se ducea acasă. La mama şi tatăl lui. Şi la Erik. Mergea în Fjällbacka. Îşi imagină totul foarte clar, cu ochii minţii. Toate acele lucruri la care, vreme îndelungată, nu îşi îngăduise să viseze. Însă odată ce realiză că erau tangibile, el se lăsă, într-un final, copleşit de gânduri şi amintiri. În acelaşi timp, Axel îşi dădu seama că viaţa nu avea să mai fie nicicând la fel. El nu avea să mai fie nicicând la fel. Văzuse şi trăise lucruri ce îl schimbaseră pentru totdeauna.

Detesta modul în care se transformase. Detesta ceea ce fusese obligat să facă şi lucrurile la care fusese nevoit să asiste. Situaţia nu avea să se încheie odată cu îmbarcarea în acel autobuz. Drumul era lung şi pe parcursul lui găsiră o ţară distrusă şi oraşele reduse la nişte maldăre de moloz, ce ardeau mocnit. Doi prizonieri muriseră, unul dintre ei vecin cu Axel, pe al cărui umăr acesta se rezemase pentru scurte perioade, atunci când reuşise să adoarmă. Într-o dimineaţă, Axel îşi schimbase poziţia de-ndată ce se trezise din somn, iar bărbatul de lângă el se prăvălise, cu trupu-i ţeapăn şi rece, de parcă ar fi murit de ceva vreme. Axel nu făcuse decât să îl împingă la o parte, chemând apoi unul dintre oamenii responsabili de transport. După care se

ghemuise înapoi la locul lui. Nu era decât un alt deces. Asistase la atât de multe.

Se surprinse ridicând neîncetat mâna pentru a-şi atinge urechea. Câteodată aceasta îi era cuprinsă de un vâjâit puternic, însă de cele mai multe ori domnea în ea o tăcere deşartă. Retrăise scena de nenumărate ori. Bineînţeles că de atunci el îndurase lucruri mult mai cumplite, dar acea imagine, cu patul puştii gardianului apropiindu-se de el, reprezentase trădarea absolută. În ciuda faptului că se aflau în tabere diferite, cei doi stabiliseră o legătură ce-i oferise lui Axel un sentiment de respect şi siguranţă. Însă atunci când îl văzuse pe băiat ridicând patul puştii şi când simţise izbitura în ureche, toate iluziile sale cu privire la bunătatea înnăscută a fiinţelor umane se năruiseră.

Stând în acel autobuz, înconjurat de alţii care pătimiseră la fel ca şi el, mulţi dintre ei atât de bolnavi şi traumatizaţi, încât nu aveau să supravieţuiască, Axel îşi promise solemn: nu avea să-şi găsească odihna până când responsabilii nu vor fi daţi pe mâna justiţiei. Ţelul său avea să fie ca vinovaţii să nu scape nepedepsiţi.

Axel ridică iar mâna spre ureche şi încercă să-şi imagineze căminul pe care îl părăsise. Curând, foarte curând, avea să fie acolo.

Capitolul 23

Paula îşi ronţăi creionul, citind documentele, unul după celălalt. În faţa ei, pe birou, trona un teanc de hârtii reprezentând tot ce avea la dispoziţie în legătură cu uciderea lui Erik Frankel — material pe care îl revizuia, în speranţa de a găsi vreun detaliu mărunt pe care să îl fi trecut în prealabil cu vederea. Realizând cât de nebunească era încercarea de a ajusta dovezile pentru ca ele să se potrivească teoriei, femeia lăsă la o parte suspiciunea că Frans Ringholm îl ucisese pe Erik şi se concentră asupra găsirii altor elemente care să ridice întrebări. Fără sorţi de izbândă, până la momentul respectiv. Însă mai avea o cantitate considerabilă de materiale ce trebuiau examinate.

Îi era foarte greu să se concentreze. Sorocul Johannei se apropia cu paşi repezi. Gândindu-se la ce avea să urmeze, Paula simţi un amestec de fericire şi teamă. Un copil — cineva de care avea să fie responsabilă. Dacă ar fi stat de vorbă cu Martin, acesta i-ar fi înţeles negreşit fiecare dintre gândurile ce-i zburau prin minte, însă Paula îşi păstră grijile pentru sine. În cazul ei, neliniştea mai avea o cauză: să fi făcut oare ea şi Johanna alegerea corectă în

clipa în care îşi urmaseră visul de a avea un bebeluş? Avea oare să se dovedească a fi o hotărâre egoistă, ceva al cărui preţ avea să fie plătit de către copil? Să fi rămas oare în Stockholm, pentru a-şi creşte odrasla acolo? Într-un loc precum Fjällbacka, mica lor familie avea mult mai multe şanse de a sări în ochi. Cu toate acestea însă, ceva îi spunea Paulei că luaseră decizia corectă. Toată lumea fusese prietenoasă, iar până atunci ea nu întâlnise pe nimeni care să le fi privit cu suspiciune. Fireşte că situaţia s-ar fi putut schimba odată cu apariţia bebeluşului. Cine-ar fi putut să ştie?

Oftând, ea se întinse după următorul document din teanc: analiza criminalistică a armei cu care s-a comis omorul. Bustul din piatră stătuse mulţi ani pe pervaz, însă odată produsă crima, el a fost găsit sub birou, pătat de sânge. Criminaliştii au căutat amprente şi substanţe străine, dar nu au dat decât de sânge, păr şi fragmente de creier ale lui Erik. Femeia azvârli raportul cât colo şi ridică fotografiile de la locul crimei. Era impresionată de faptul că soţia lui Patrik observase notiţa din carnet: *Ignoto militi*... „Soldatul necunoscut". Paula nu o băgase de seamă şi se vedea nevoită să recunoască faptul că, şi dacă ar fi remarcat-o, probabil nu s-ar fi gândit să verifice înţelesul vorbelor. Erica nu numai că descoperise acele cuvinte, ci şi făcuse legătura dintre ele şi alte indicii ori posibilităţi care îi îndrumaseră spre găsirea lui Hans Olavsen.

Paula lăsă jos fotografia şi deschise carnetul de notiţe. Cu toate că restrânseseră perioada la câteva zile, tot nu izbutiseră să determine cu exactitate data morţii lui Erik Frankel. Paula se întrebă dacă nu cumva ar fi reuşit să descifreze mai multe pe baza datelor avute. Începu să

schiţeze cronologia evenimentelor, pornind de la vizita Ericăi acasă la Erik Frankel, continuând cu despărţirea lui Erik de Viola, petrecută sub influenţa alcoolului, urmată apoi de călătoria lui Axel la Paris şi, în cele din urmă, de încercările menajerei de a pătrunde în casă. Examină cu grijă documentele, pentru a găsi orice fel de informaţie cu privire la deplasările din perioada respectivă ale lui Frans, însă nu dădu decât de mărturiile acoliţilor săi din Prietenii Suediei, care jurau într-un glas că bărbatul fusese în Danemarca, în zilele cu pricina. La naiba! Trebuia să-l fi strâns cu uşa atunci când încă mai avusese şansa de-a o face. Ţinând însă seama de cazierul său, fără îndoială că bărbatul şi-ar fi luat măsurile de siguranţă pentru a se înarma cu documente care să-i susţină alibiul. Însă chiar şi-aşa, ce anume spusese Martin în timpul revizuirii anchetei? Nu existau alibiuri perfecte...

Paula se ridică, tresărind. O idee îi trecu fulgerător prin minte, făcând-o să realizeze imediat că descoperise o pistă. Exista ceva ce rămăsese neverificat.

— Patrik? Bună, eu sunt; Karin. Crezi că ai putea să treci pe la mine, să mă ajuţi cu ceva? Leif a plecat în dimineaţa asta, iar acum a început să ţâşnească apă dintr-o ţeavă de la subsol.

— Ei bine, eu nu prea sunt mare expert, ezită Patrik. Dar aş putea să arunc o privire, să văd dacă o pot repara, fără să mai fie nevoie de-un instalator.

— Grozav, spuse ea, parcă răsuflând uşurată. Adu-o şi pe Maia dacă vrei. Poate să se joace cu Ludde.

— Aşa voi face. Erica lucrează, aşa că nu vreau să o deranjez, dacă e posibil.

Cincisprezece minute mai târziu, în vreme ce intră cu maşina pe aleea casei din Sumpan a lui Karin şi Leif, el se văzu nevoit să recunoască faptul că îi părea uşor straniu să se afle în faţa căminului în care fosta lui nevastă locuia alături de acel bărbat. Nu era uşor să uite momentul în care îi prinsese în flagrant pe soţia sa şi pe amantul acesteia.

Cu Ludde în braţe, Karin deschise uşa chiar înainte ca Patrik să sune.

— Intră, zise ea, făcându-i loc.

— A sosit echipa de salvare, o tachină Patrik, aşezând-o jos pe Maia.

Fetiţei i se alătură imediat Ludde, care o prinse de mână şi o trase de-a lungul holului, către o încăpere ce părea a fi camera lui.

— E acolo, jos.

Karin deschise o uşă care dădea înspre pivniţă.

— Vor fi în regulă? întrebă agitat Patrik, aruncând o privire spre camera lui Ludde.

— Nicio problemă; vor fi ocupaţi timp de câteva minute, zise Karin, făcându-i semn lui Patrik să o urmeze la subsol.

Ajunşi la baza scărilor, ea arătă îngrijorată spre o ţeavă de pe tavan. Patrik merse pentru a o inspecta, după care o linişti pe femeie.

— Hmm... Cred că e o exagerare să spunem că apa ţâşneşte. Pare mai degrabă a fi condens.

Arătă spre câţiva stropi răzleţi de pe ţeavă.

— A, ce bine, m-am îngrijorat teribil când am văzut că era udă, zise Karin. Frumos din partea ta că ai trecut pe aici. Te pot servi cu nişte cafea, în semn de mulţumire, sau trebuie să te întorci acasă?

— Sigur, n-avem niciun program. Mi-ar plăcea un strop de cafea.

La scurt timp, cei doi se aflau în bucătărie, mâncând biscuiţii aşezaţi de Karin pe masă.

— Doar nu te aşteptai la biscuiţi făcuţi în casă, nu? întrebă ea, zâmbindu-i lui Patrik.

Bărbatul se întinse după un biscuit cu ovăz şi dădu, râzând, din cap.

— Nu, prăjiturile n-au fost niciodată punctul tău forte. Lucru valabil pentru gătit, în general, dacă e să fiu sincer.

— Vai, cum poţi spune asta? zise Karin, părând jignită. N-are cum să fi fost aşa rău. Pe vremuri îţi plăcea rulada mea cu carne.

Patrik zâmbi mânzeşte şi scutură din mână, în semn de „aşa şi-aşa".

— Doar spuneam asta pentru că erai atât de mândră de creaţia ta. Însă mereu m-am întrebat dacă să nu vând reţeta forţelor armate, ca să-ţi poată folosi rulada drept carne de tun.

— Ai grijă! Acum deja mergi prea departe! spuse Karin, izbucnind apoi în râs. Însă ai dreptate, gătitul nu prea e punctul meu forte. Lucru pe care Leif iubeşte să îl sublinieze. Bineînţeles, el nu prea pare să creadă că sunt bună la ceva.

Vocea începu să-i tremure, iar ochii i se umplură de lacrimi. Din impuls, Patrik îi atinse mâna.

— Aşa de rău stau lucrurile?

Femeia dădu afirmativ din cap, ştergându-şi lacrimile cu un şerveţel.

— Am căzut de acord să ne separăm. Ne-am certat îngrozitor şi am realizat că lucrurile pur şi simplu nu mai

merg între noi. Drept urmare, şi-a făcut bagajele şi nu se mai întoarce acasă.

— Îmi pare foarte rău, zise el, rămânând în continuare cu mâna peste a ei.

— Ştii care e partea cea mai dureroasă? întrebă ea. Nu prea îmi lipseşte. Totul a fost o greşeală de proporţii.

Vocea îi tremură din nou, iar Patrik începu să se simtă stânjenit de direcţia în care o apucase respectiva conversaţie.

— Lucrurile stăteau atât de bine între noi doi. Nu-i aşa? De n-aş fi fost eu atât de proastă.

Îl apucă strâns de mână pe Patrik. În clipele acelea, el nu îşi mai putea retrage braţul, deşi era conştient că ar fi trebuit să o facă.

— Ştiu că tu ai mers mai departe. Ştiu că o ai pe Erica. Însă a fost ceva special între noi doi. Nu-i aşa? Nu există cumva şansa... şansa ca noi doi să....

Nu fu în stare să îşi termine propoziţia, ci doar îl strânse mai tare de mână, implorându-l. Patrik înghiţi în sec, dar apoi spuse, calm:

— O iubesc pe Erica. Ăsta e primul lucru pe care trebuie să îl ştii. Şi în al doilea rând, imaginea pe care o ai tu cu privire la mariajul nostru nu e decât o fantezie, ceva născocit de tine fiindcă tu şi Leif nu vă înţelegeţi. Noi doi am avut o relaţie bună, însă nu era cu nimic specială. De-aia s-a şi ajuns unde s-a ajuns. Era o chestiune de timp, zise el, privind-o drept în ochi. Iar tu ştii asta, dacă stai să te gândeşti un pic. Am rămas căsătoriţi mai mult fiindcă era convenabil, nu fiindcă ne iubeam. Aşa că, într-un fel, tu ne-ai făcut un serviciu amândurora, cu toate că îmi doresc să nu se fi terminat în modul acela. Dar în momentul ăsta nu faci decât să te amăgeşti. Înţelegi?

Karin începu din nou să plângă, cu precădere fiindcă se simţea extrem de umilită. Patrik înţelese şi se apropie de scaunul ei, luând-o în braţe şi rezemându-i capul de umărul lui, în vreme ce îi netezi părul.

— Şştt... zise el. Haide... lucrurile se vor rezolva...

— Cum poţi fi atât de... Când eu m-am... m-am făcut... de râs? se bâlbâi Karin.

Patrik continuă să îi mângâie calm părul.

— N-ai de ce să te ruşinezi, spuse el. Eşti supărată şi nu gândeşti prea logic în clipele astea. Dar tu ştii că am dreptate.

Ridică şerveţelul şi îi şterse lacrimile de pe obrajii înroşiţi.

— Vrei să plec sau ne terminăm cafeaua? întrebă el.

Femeia ezită pentru o clipă, însă apoi rosti:

— Dacă putem trece cu vederea faptul că tocmai m-am aruncat în braţele tale, atunci eu aş vrea să mai zăboveşti pe aici.

— În regulă, zise Patrik, mutându-se înapoi pe scaunul din faţa ei. Am memoria unui caras, aşa că în zece secunde nu-mi voi aminti decât acei gustoşi biscuiţi din comerţ.

Îi făcu semn cu ochiul şi se întinse după alt biscuit cu ovăz.

— Ce scrie acum Erica? întrebă Karin, foarte dornică de-a schimba subiectul.

— Ar trebui să lucreze la o carte nouă, doar că a fost absorbită de nişte cercetări cu privire la trecutul mamei sale, răspunse Patrik, de asemenea recunoscător pentru faptul că vorbeau despre altceva.

— Cum de-a căpătat interes faţă de subiectul respectiv? întrebă Karin, cu o sinceră curiozitate.

Patrik îi povesti despre lucrurile găsite în cufărul din pod şi despre cum Erica aflase legături cu acele crime despre care tot pomenea întreg oraşul.

— Cel mai mult o frustrează faptul că mama ei a păstrat un jurnal timp de ani buni, însă caietele pe care le-a găsit ea ţin doar până în 1944. Ori Elsy a decis să nu mai scrie, ori există o grămadă de caiete albastre pitite pe undeva, însă nu la noi în casă, explică Patrik.

Karin tresări.

— Cum ziceai că arată jurnalele respective?

Patrik se încruntă şi o privi mirat.

— Caiete subţiri, de culoare albastră, seamănă un pic cu cele de exerciţii, folosite în şcoli. De ce?

— Deoarece, în cazul ăsta, cred că ştiu unde sunt, îi răspunse Karin.

— Ai un musafir, zise Annika, al cărei cap se ivi de după uşa de la biroul lui Martin.

— Serios? Cine e? o chestionă bărbatul, dar întrebarea îşi primi numaidecât răspuns, atunci când Kjell Ringholm apăru în cadrul uşii.

— Nu mă aflu aici în calitate de jurnalist, spuse el imediat, ridicând braţele atunci când observă că Martin era pe cale de a obiecta. Mă aflu aici ca fiu al lui Frans Ringholm, zise el, aşezându-se greoi pe scaunul destinat vizitatorilor.

— Îmi pare foarte rău... spuse Martin, neştiind prea bine cum să continue — toată lumea era conştientă de relaţiile în care se aflau cei doi Ringholm.

Kjell făcu semn pentru a-i risipi stinghereala şi întinse mâna spre buzunarul hainei.

— Am primit ceva prin poştă azi.

Tonul vocii îi era complet searbăd, însă mâna îi tremură atunci când azvârli scrisoarea pe biroul lui Martin. Acesta o ridică şi o deschise, după ce Kjell îi făcu aprobator semn cu capul. Citi în linişte cele trei pagini, însă ridică din sprâncene de câteva ori.

— Aşadar, tatăl dumneavoastră îşi asumă vina nu numai pentru uciderea Brittei Johansson, ci şi pentru morţile lui Hans Olavsen şi Erik Frankel, zise Martin.

— Da, aşa scrie, îi răspunse Kjell, cu privirea plecată. Însă bănuiesc că asta v-aţi închipuit şi dumneavoastră, aşa că nu vă va lua prin surprindere.

— Aş minţi dacă aş nega asta, zise Martin, dând din cap. Însă uciderea Brittei este singura pentru care avem dovezi concrete împotriva lui.

— Atunci asta ar trebui să vă fie de ajutor, spuse Kjell, arătând cu degetul scrisoarea.

— Şi sunteţi sigur că...?

— Că e scrisul tatei? Da, îi răspunse Kjell. Sunt destul de sigur. A fost scrisă de tatăl meu. Şi nu mă miră foarte mult, adăugă el, cu amărăciune în glas. Însă aş fi crezut că... zise el, scuturând din cap.

Martin citi din nou scrisoarea.

— De fapt, el nu mărturiseşte decât uciderea Brittei. Restul e uşor vag: *Eu sunt de vină pentru moartea lui Erik, dar şi a bărbatului pe care l-aţi găsit într-un mormânt ce nu trebuia să fie al lui.*

Kjell ridică din umeri.

— Nu sesizez diferenţa. Era doar pompos, frazând lucrurile în mod diferit. Nu mă îndoiesc că tatăl meu a...

Nu îşi termină fraza, ci doar oftă adânc, încercând parcă să-şi ţină sub control toate sentimentele. Martin se întoarse la scrisoare, citind-o cu voce tare:

— Credeam că voi putea face faţă situaţiei, aşa cum se întâmpla de obicei, credeam că o singură faptă violentă avea să rezolve totul, să păstreze totul secret. Însă chiar şi-atunci când îi ridicam perna de pe chip, realizam că asta nu avea să clarifice nimic. Şi am înţeles că nu îmi mai rămânea decât o singură opţiune. Sosisem la capăt de drum. Trecutul mă ajunsese, într-un final, din urmă.

Martin îl privi pe Kjell.

— Ştiţi la ce se referă? Ce anume dorea să păstreze secret? Ce voia să spună prin faptul că trecutul îl ajunsese din urmă?

Kjell scutură din cap.

— N-am idee.

— Va trebui să păstrez astea pentru moment, zise Martin, fluturând în aer paginile scrise de mână.

— Desigur, răspunse Kjell, istovit. Păstraţi-le. Altminteri, eu le-aş fi pus pe foc.

— Apropo, l-am rugat pe colegul meu, Gösta, să stea un pic de vorbă cu dumneavoastră, atunci când v-ar fi convenit. Însă poate reuşim, mai degrabă, să discutăm noi doi?

Martin băgă cu grijă scrisoarea într-o husă de plastic şi o aşeză alături.

— În legătură cu ce anume? întrebă Kjell.

— Hans Olavsen. Am înţeles că dumneavoastră aţi făcut nişte cercetări...

— Ce legătură are asta cu situaţia curentă? Tatăl meu a mărturisit crima.

— Da, asta e una din interpretări. Însă totuşi mai există întrebări legate de moartea lui Olavsen, pe care am dori să le clarificăm. Aşa că dacă aveţi informaţii cu care aţi dori să contribuiţi... absolut orice..., gesticulă Martin, după care se lăsă pe spate.

— Aţi stat de vorbă cu Erica Falck? întrebă Kjell.

Martin scutură din cap.

— Încă nu, dar o vom face. Având în vedere că tot sunteţi aici...

— Ei bine, eu nu prea am multe să vă spun.

Kjell îi povesti cum îl contactase pe Eskil Halvorsen, expertul în mişcarea norvegiană de rezistenţă. Încă nu primise veşti de la acesta în legătură cu Hans Olavsen şi exista posibilitatea ca bărbatul să nu aibă deloc informaţii.

— Nu aţi dori să-l sunaţi acum, pentru a verifica dacă nu a făcut vreo descoperire? întrebă Martin, arătând spre telefonul de pe birou.

Kjell ridică din umeri şi scoase din buzunar o agendă telefonică uzată. O răsfoi până când ajunse la pagina pe care se aflau numele şi numărul lui Eskil Halvorsen.

— Cred că e o pierdere de timp, însă dacă insistaţi...

Kjell trase telefonul mai aproape şi formă numărul din agenda telefonică. Trecu o vreme până când norvegianul ridică, într-un final, receptorul.

— Alo, aici Kjell Ringholm. Îmi cer scuze că vă deranjez din nou, însă mă întrebam dacă... Aşa deci, aţi primit fotografia. Bun. Aţi apucat să...

Kjell dădu din cap. În timp ce ascultă, expresia îi deveni din ce în ce mai agitată, făcându-l pe Martin să stea şi mai drept în scaun, nerăbdător să afle ce spunea bărbatul de la capătul celălalt al firului.

— Şi e din fotografia pe care aţi...? Însă numele e greşit? Şi de fapt este...?

Kjell pocni din degete pentru a-l anunţa pe Martin că avea nevoie de hârtie şi pix. Martin întinse mâna către suportul pentru pixuri, reuşind să-l dărâme şi să-i împrăştie tot conţinutul, însă Kjell ridică unul dintre pixuri,

înşfăcă un raport de pe biroul lui Martin şi începu să noteze cu înfrigurare pe spatele acestuia.

— Aşadar, nu a fost... Da, realizez că e extrem de interesant. Şi pentru noi, credeţi-mă.

Martin murea de curiozitate. Cu greu se abţinea să nu înhaţe telefonul.

— În regulă, mii de mulţumiri. Asta pune lucrurile într-o lumină cu totul nouă. Da. Sigur. Mulţumesc. Mulţumesc.

În cele din urmă, Kjell lăsă jos receptorul şi îi zâmbi lui Martin.

— Ştiu cine e! Fir-aş al naibii, ştiu cine e!

— Erica!

Erica auzi trântindu-se uşa de la intrare şi se întrebă de ce Patrik striga în halul acela.

— Ce s-a întâmplat? E urgent?

Ieşi pe hol şi privi în jos, către el.

— Coboară aici — am ceva să-ţi spun.

Îi făcu nerăbdător semn să vină, iar femeia i se supuse.

— Să luăm loc, zise el, intrând în sufragerie.

— Acum chiar că m-ai făcut curioasă, îi spuse ea atunci când se aşezară împreună pe canapea. Ei bine, zi-mi!

Patrik inspiră adânc.

— În regulă. Ţii minte cum aveai tu senzaţia că mai existau şi alte jurnale, pe undeva?

— Da-aa, zise Erica, emoţionându-se.

— Ei bine, tocmai ce-am dat o fugă până la Karin.

— Serios? întrebă Erica, surprinsă.

Patrik dădu din mâini, pentru a-i alunga neliniştea.

— Lasă asta. Fii atentă — s-a întâmplat să-i pomenesc lui Karin despre jurnale. Iar ea crede că ştie unde mai sunt şi altele!

Erica îl privi, uluită.

— Cum ar putea să ştie ea aşa ceva?

Patrik îi explică, iar femeia se lumină la chip.

— Vai, desigur. Însă de ce n-o fi spus nimic?

— N-am idee. Va trebui să mergi până acolo şi să o întrebi chiar tu, răspunse Patrik.

Nici nu-şi termină bine vorbele, că ea se şi ridică în picioare, îndreptându-se către uşa principală.

— Venim şi noi, spuse Patrik, ridicând-o pe Maia de pe podea.

— Bine, dar grăbiţi-vă, strigă Erica, aflată deja în drum spre ieşire, cu cheile de la maşină în mână.

La scurt timp după aceea, mama lui Patrik, Kristina, le deschise uşa, părând surprinsă.

— Bună, ce surpriză. Ce faceţi aici?

— Ne-am gândit să-ţi facem o scurtă vizită, spuse Erica, schimbând priviri cu Patrik.

— Sigur, cum să nu. Să vă fac o cafea? întrebă Kristina, în continuare surprinsă.

Înainte de a-şi începe tirada, Erica aşteptă cu nerăbdare ca femeia să termine de făcut cafeaua şi să li se alăture, la masă.

— Îţi mai aduci aminte când ţi-am spus că am găsit în pod jurnalele mamei? Şi că le-am tot răsfoit, în speranţa de-a afla mai multe despre cine era cu adevărat Elsy Moström?

— Da, sigur că ţin minte, zise Kristina, evitând să dea ochii cu ea.

— Când am fost aici ultima dată, cred că ţi-am pomenit şi cât de straniu mi s-a părut că a încetat să mai scrie în 1944.

— Da, spuse Kristina, cu privirea ţintă asupra mesei.

— Ei bine, astăzi Patrik a fost la o cafea acasă la Karin şi s-a întâmplat să-i pomenească de jurnale şi să i le descrie. Iar Karin şi-a amintit cu siguranţă că le-a mai văzut pe undeva.

Erica făcu o pauză pentru a-şi studia cu atenţie soacra.

— Conform spuselor lui Karin, tu ai rugat-o să ia o faţă de masă din dulăpiorul de rufărie, unde îşi aminteşte că a văzut nişte caiete albastre, având pe coperţi cuvântul „Jurnal". A presupus că erau jurnalele tale şi nu a zis nimic, dar astăzi, când Patrik i-a pomenit de caietele mamei... ei bine, atunci a făcut legătura. Aşadar, întrebarea mea este... de ce nu mi-ai spus?

Kristina rămase în continuare cu privirea aţintită asupra mesei. Patrik încercă să nu se uite la cele două femei, îndreptându-şi atenţia spre chiflele cu care se îndopa alături de Maia. Într-un final, Kristina se ridică fără a spune o vorbă şi părăsi încăperea. Abia îndrăznind să respire, Erica o urmări cu privirea. Auzi o uşă de bufet deschizându-se şi închizându-se, iar o clipă mai târziu, Kristina se reîntoarse în bucătărie, ţinând în mână trei caiete albastre. Întocmai precum cele pe care le avea acasă Erica.

— I-am promis lui Elsy să am grijă de astea. Nu voia ca tu şi Anna să le vedeţi. Dar presupun că...

Kristina ezită pentru o clipă, după care i le înmână.

— Presupun că vine un moment când lucrurile trebuie divulgate. Şi acum pare a fi momentul. Cred că Elsy şi-ar fi dat acordul.

Erica luă jurnalele, trecând cu palma peste coperta celui de deasupra.

— Mulţumesc, zise ea, privind-o pe Kristina. Ştii ce a scris în caietele astea?

Kristina ezită, neştiind ce să spună.

— Nu le-am citit. Însă ştiu multe cu privire la lucrurile pe care bănuiesc că le-a scris Elsy în acele jurnale.

— Voi merge în sufragerie, să le citesc, spuse Erica.

Tremura când se aşeză pe canapea. Deschise încetişor la prima pagină a jurnalului de deasupra şi începu să parcurgă textul. Ochii îi fugiră iute de-a lungul rândurilor şi a scrisului familiar, în vreme ce Erica descifră soarta mamei sale şi, prin urmare, şi soarta sa. Din ce în ce mai surprinsă şi mai agitată, ea citi despre aventura mamei sale cu Hans Olavsen şi despre cum descoperise că era însărcinată. În cel de-al treilea jurnal, ajunse la plecarea lui Hans către Norvegia. Şi la promisiunea lui. În clipele acelea, mâinile Ericăi începură să tremure cumplit, ca şi cum ea ar fi trăit, pe propria-i piele, neliniştea crescândă a mamei sale, din zilele şi săptămânile scurse fără vreo veste de la Hans. Iar atunci când ajunse la ultimele pagini, Erica începu să plângă, fără a se mai putea opri. Printre lacrimi, ea citi rândurile caligrafice ale mamei sale:

Astăzi am luat trenul către Borlänge. Mama a stat în pragul uşii, făcându-mi cu mâna, însă nu a venit cu mine. E din ce în ce mai greu să-mi ascund sarcina. Şi nu vreau ca mama să se confrunte cu asemenea ruşine. Îmi e atât de greu să fac asta. Însă m-am rugat lui Dumnezeu să-mi dea puterea de a duce la bun sfârşit lucrurile. Puterea de a renunţa la copilaşul pe care nu l-am cunoscut încă, dar pe care deja îl iubesc nespus de mult...

Borlänge, 1945

El nu se mai întorsese niciodată. O sărutase în semn de adio, îi spusese că avea să revină curând, şi plecase. Iar ea îl aşteptase. La început, încrezătoare şi calmă, apoi simţind un uşor junghi de nelinişte care, odată cu trecerea timpului, se înteţise, devenind o copleşitoare panică. Asta fiindcă bărbatul chiar nu se mai întorsese. Îşi încălcase făgăduinţa. Îi trădase pe ea şi pe copilul lor. Iar Elsy avusese atât de multă încredere în el. Nici măcar nu se îndoise de promisiunea făcută de Hans, fiind sigură că dragostea lui era la fel de puternică ca a ei. Cât de proastă şi naivă fusese. Pe câte fete le amăgise oare aceeaşi poveste?

Când devenise imposibil să îşi mai ascundă sarcina, fata apelase la mama ei. Cu capul plecat şi neputând să dea ochii cu Hilma, ea îi povestise totul. Cum se lăsase păcălită, cum se încrezuse în promisiunile băiatului şi cum, în clipele acelea, purta în pântece pruncul lui. La început, mama ei nu spusese nimic. Peste bucătăria în care stăteau se instalase o tăcere neînsufleţită, glacială şi, abia atunci, frica pusese cu adevărat stăpânire peste inima lui Elsy. Fiindcă, în adâncul sufletului, ea sperase ca mama să o legene în braţe şi să-i şoptească: „Draga mea, totul va fi bine. O să rezolvăm noi".

Exact aşa ar fi făcut mama pe care Elsy o avusese înainte de moartea tatei. Ar fi dovedit îndeajuns de multă forţă pentru a-şi iubi fata, cu toate că se făcuse de ruşine. Însă o fărâmă din Hilma pierise odată cu soţul ei, iar latura rămasă în urmă nu era îndeajuns de puternică.

Fără a spune vreun cuvânt, ea îi pregătise bagajul lui Elsy, cu toate lucrurile trebuincioase. După care îşi urcase fiica de şaisprezece ani în trenul spre Borlänge, trimiţând-o să stea la ferma surorii ei. Hilma nici măcar nu fusese în stare să o conducă până la gară; îşi luaseră pe fugă adio, în coridor, după care ea îi întorsese spatele lui Elsy şi intrase în bucătărie. Tuturor din oraş avea să le spună o poveste conform căreia fata plecase la nişte cursuri de economie.

Trecuseră cinci luni. În ciuda faptului că abdomenul i se mărise de la o săptămână la alta, Elsy lucrase la fel de mult precum toţi ceilalţi de la fermă. De dimineaţa până seara, ea trudise din greu la toate sarcinile care îi fuseseră încredinţate, asta în vreme ce durerea de spinare i se înrăutăţise, din cauza păntecului. Uneori îşi dorea să îl urască pe copilaş. Însă nu putea. Acesta făcea parte din ea şi din Hans — pe care nici măcar în clipele respective nu îl putea duşmăni cu adevărat. Deci cum ar fi putut să urască o fiinţă ce îi unea? Însă totul fusese deja aranjat. Pruncul avea să-i fie luat imediat după naştere, pentru a fi dat spre adopţie. Altă cale nu exista, spusese mătuşa Edith. Soţul ei, Anton, se ocupase de toate detaliile practice, bombănind neîncetat cât de ruşinos era ca nepoata soţiei lui să-i fi sărit în aşternut primului individ care-i dăduse târcoale. Elsy nu fusese în stare să îl contrazică. Acceptase reproşurile fără să protesteze şi fără să poată oferi o explicaţie. Era greu să contrazică faptul că Hans o părăsise. În ciuda promisiunilor făcute.

Chinurile naşterii porniră într-o dimineaţă, devreme. La început, i se păru că din somn o trezeşte obişnuita sa durere de spate. Însă apoi suferinţa se înrăutăţi, apărând şi dispărând, devenind din ce în ce mai puternică. După două ore de chinuri şi zvârcoleli, ea realiză într-un final ce anume se întâmpla şi izbuti să coboare din pat. Cu mâinile apăsate pe şale, Elsy fugi în dormitorul lui Edith şi al lui Anton, unde îşi trezi, şoväind, mătuşa. După aceea, urmă o forfotă neîncetată. Fu imediat trimisă înapoi în pat, iar fata cea mare a familiei plecă după moaşă. Fu pusă apă la fiert, pe aragaz, iar din dulăpiorul de rufărie fură scoase prosoape. Întinsă în pat, Elsy îşi simţi groaza amplificându-se.

După zece ore, chinurile deveniră insuportabile. Moaşa ajunsese în urmă cu câteva ore şi o examinase destul de brutal. Era neînduplecată şi ostilă, făcându-şi cunoscută foarte clar părerea despre fetele necăsătorite care ajungeau cu burta la gură. Nimeni nu avea vreun zâmbet sau o vorbă bună pentru Elsy, atunci când fata stătea întinsă în pat, crezând că avea să moară. Ori de câte ori un val de durere se abătea asupra ei, Elsy apuca bine cadrul patului, încleştându-şi dinţii, pentru a nu ţipa. Se simţea ca şi cum cineva o sfârteca în două, direct pe mijloc. La început, ea izbuti să-şi tragă puţin sufletul, între contracţii, străduindu-se a-şi aduna forţele. Însă odată cu scurgerea ceasurilor, contracţiile se înteţiră atât de mult, încât fata nu mai avu şansa de a se odihni. Prin minte îi trecea încontinuu un singur gând: „Acum voi muri".

Pesemne că rosti cu voce tare cuvintele, fiindcă prin negura chinurilor sale, îi apăru dinainte imaginea moaşei, privind-o furioasă şi spunându-i:

— Nu te mai da de ceasul morţii. Singură ai intrat în bucluc, aşa că ar trebui să suporţi totul, fără să te mai plângi. Aşa să ştii, fata mea.

Elsy nu mai avu forţa de a protesta. Apucă atât de strâns rama patului, încât i se albiră încheieturile degetelor, după care o durere şi mai intensă îi trecu brusc prin abdomen, oprindu-i-se în picioare. Nu fusese niciodată conştientă că puteau exista chinuri ca acelea. O învăluiră, pătrunzându-i prin toate fibrele şi celulele trupului. Începu deja să fie istovită. Luptase atât de mult cu durerea, încât o latură a sa nu voia decât să renunţe, să se cufunde şi să se lase învăluită de suferinţă. Totuşi, ea fu conştientă că nu putea permite un asemenea lucru. Era vorba de copilul ei şi al lui Hans, căruia intenţiona să îi dea naştere, chiar dacă ar fi fost ultimul lucru pe care avea să îl facă.

Un nou soi de durere începu a i se contopi cu spasmele deja familiare. Simţi o presiune fantastică, iar moaşa dădu cu satisfacţie din cap, spre mătuşa lui Elsy, aflată prin apropiere.

— Va fi gata în curând, zise femeia, apăsând-o pe abdomen. Atunci când îţi spun eu, va trebui să împingi cât mai puternic, şi bebeluşul o să apară.

Elsy auzi vorbele moaşei, dar nu îi răspunse, aşteptând ca lucrurile să îşi urmeze cursul. I se înteţi sentimentul că trebuia să se concentreze, aşa că trase adânc aer în piept.

— În regulă, acum împinge cu toată forţa, îi porunci moaşa, iar Elsy apăsă cu bărbia în piept şi se căzni pe cât putu de mult.

Avea senzaţia că nu se întâmpla nimic, însă moaşa dădu scurt din cap, semn că era pe drumul cel bun.

— Aşteaptă următoarea contracţie, îi spuse tăios femeia.

Tânăra simţi din nou presiunea acumulându-se, iar atunci când ajunse în punctul cel mai dificil, i se porunci iar să împingă. De data aceea, lui Elsy îi păru că simte ceva slăbindu-se — era greu să descrie senzaţia, însă era ca şi cum ceva ar fi cedat.

— Elsy, acum a ieşit capul. Încă o contracţie şi...

Elsy închise ochii preţ de o clipă, însă dinaintea sa nu apăru decât Hans. În clipele acelea, nu avu forţa de a jeli după el, aşa că deschise iar ochii.

— Acum! zise moaşa, dintre picioarele fetei.

Cu ultimele puteri, Elsy îşi adânci bărbia în piept şi împinse puternic, cu genunchii ridicaţi. Ceva lunecos şi umed îi părăsi trupul, şi fata se lăsă, extenuată, pe spate, pe cearşaful ud leoarcă de sudoare. Primul sentiment fu acela de uşurare. Uşurare fiindcă toate acele ore de chinuri se terminaseră. Era ca niciodată de epuizată şi nu se putu clinti nici măcar un centimetru — asta până când auzi ţipătul. Un ţipăt furios şi strident, care o făcu să se zbată pentru a sta sprijinită în coate şi a afla de unde provenea acesta.

Suspină atunci când dădu cu ochii de el. Era... perfect. Lipicios şi însângerat, furios deoarece ajunsese afară, în frig, însă cu toate acestea, perfect. Realizând că era prima şi ultima dată când îl vedea, Elsy căzu înapoi peste perne. Moaşa îi tăie cordonul ombilical şi îl curăţă grijulie cu o cârpă. După care îl îmbrăcă într-o cămăşuţă pentru sugari, brodată, pe care i-o dăduse Edith. Nimeni nu îi acorda pic de atenţie lui Elsy, însă aceasta nu îşi putea lua privirea de la băieţel. Inima îi părea gata să plesnească de dragoste, iar ochii îi erau nerăbdători să-i cuprindă fiecare detaliu. Reuşi să spună câteva cuvinte doar atunci când Edith încercă să îl scoată pe băieţel din cameră.

— Vreau să îl ţin în braţe!

— Nu e recomandat, având în vedere circumstanţele, spuse furioasă moaşa, făcându-i semn mătuşii să plece.

Însă Edith şovăi.

— Vă rog, lăsaţi-mă să îl ţin în braţe. O clipă doar. Apoi îl puteţi lua.

Tonul fetei fu atât de convingător, încât mătuşa veni în dreptul ei şi îi puse lui Elsy bebeluşul în braţe. Fata îl ţinu cu grijă, privindu-l în ochi.

— Bună, scumpule, şopti ea, legănându-l încetişor.

— Sângerezi pe cămaşa lui, spuse moaşa, părând iritată.

— Am mai multe cămăşi, zise Edith, aruncându-i femeii o privire care o reduse la tăcere.

Elsy nu se mai sătura să-l privească. Îl simţi cald şi greoi în braţele sale şi se uită fascinată la degeţelele cu unghii mici şi perfecte.

— E un băiat straşnic, zise Edith, de lângă pat.

— Seamănă cu tatăl lui, spuse Elsy, zâmbind în vreme ce bebeluşul o apucă de deget.

— Acum trebuie să mi-l dai. Trebuie hrănit, zise moaşa, luându-l din braţele lui Elsy.

Prima sa reacţie fu de a opune rezistenţă, de a-l lua înapoi şi a nu-i mai da drumul niciodată. Însă clipa se duse, iar moaşa începu să tragă iute cămăşuţa de pe sugar, îmbrăcându-l cu una curată. Apoi i-l dădu lui Edith care, după ce o privi o ultimă oară pe Elsy, îl scoase din încăpere.

În clipa aceea, privindu-şi pentru ultima dată fiul, tânăra simţi ceva frângându-se în inima ei. Nu ştia cum avea să supravieţuiască unei asemenea dureri. Stând acolo, în patul ei asudat şi însângerat, cu pântecele pustiit şi braţele goale, hotărî să nu se mai supună vreodată unor asemenea chinuri. În vecii vecilor. Cu obrajii năpădiţi de lacrimi, îşi făgădui acel lucru, în vreme ce moaşa îi acordă cu asprime îngrijirile postnatale.

Capitolul 24

— Martin!

— Paula!

Se strigară în acelaşi moment, fiecare aflându-se în drum spre biroul celuilalt, cu veşti urgente. În clipa aceea, rămaseră amândoi pe hol, privindu-se ţintă, cu obrajii îmbujoraţi. Martin fu primul care îşi veni în fire.

— Hai cu mine, zise el. Tocmai a fost aici Kjell Ringholm şi trebuie să îţi spun ceva.

— Bine, însă după aia şi eu am ceva de spus, replică Paula, urmându-l în birou.

Martin închise uşa în urma lui şi se aşeză. Femeia luă loc vizavi de el, însă era atât de nerăbdătoare să îi împărtăşească descoperirile făcute, încât abia dacă putea să stea locului.

— În primul rând, Frans Ringholm a mărturisit că a ucis-o pe Britta Johansson. De asemenea, a dat de înţeles că el a fost acela care i-a omorât pe Erik Frankel şi pe... bărbatul găsit în mormânt, spuse poliţistul, ezitând.

— Poftim? I-a mărturisit asta fiului său, înainte să moară? exclamă uluită Paula.

Martin împinse de-a lungul biroului husa din plastic ce conţinea scrisoarea de trei pagini.

— De fapt, după ce-a murit. Kjell a primit asta prin poştă azi. Citeşte-o şi zi-mi ce părere ai.

Paula ridică scrisoarea şi începu să o citească, plină de zel. Când termină, aşeză paginile înapoi în husa de plastic, cu o expresie încruntată şi gânditoare.

— Ei bine, confesiunea lui cu privire la uciderea Brittei e destul de clară. Însă în ceea ce-i priveşte pe Erik şi pe Hans Olavsen... Scrie doar că el este de vină, ceea ce reprezintă o exprimare destul de ciudată, în contextul acesta, mai ales fiindcă a fost atât de clar cu privire la Britta. Aşa că nu ştiu. Nu sunt sigură că admite uciderea celorlalţi doi. În plus...

Paula se aplecă spre Martin şi se pregăti să-i spună ce descoperise, când bărbatul o întrerupse.

— Stai, mai e ceva, zise el, ridicând mâna, iar femeia închise gura, părând uşor ofensată. Kjell a făcut nişte cercetări cu privire la acest Hans Olavsen. A încercat să afle unde a dispărut şi, în general, mai multe informaţii cu privire la el.

— Şi? spuse nerăbdătoare Paula.

— A luat legătura cu un profesor norvegian, expert în ocupaţia nazistă a Norvegiei. Kjell s-a gândit că acesta l-ar fi putut ajuta să îl găsească pe Hans Olavsen, având în vedere că profesorul deţinea foarte multe materiale cu privire la rezistenţa norvegiană.

— Şi? repetă Paula, începând să pară sâcâită de faptul că Martin nu era în stare să fie concis.

— La început nu a găsit nimic.

Paula oftă zgomotos.

— ... dar apoi Kjell i-a trimis prin fax un articol cu o fotografie a „luptătorului din rezistenţă" Hans Olavsen, spuse Martin, făcând semnul ghilimelelor.

— Şi apoi?

Interesul Paulei fusese trezit, iar pentru o clipă, femeia uitase de propriile sale veşti.

— Ideea e că băiatul nu era nicidecum un luptător din rezistenţă. Şi nici măcar nu se numea Olavsen — acela fusese numele de fată al mamei sale, nume pe care el şi l-a însuşit odată cu fuga în Suedia. S-ar părea că mama lui, norvegiancă de origine, era căsătorită cu un german pe nume Reinhardt Wolf. Atunci când nemţii au ocupat Norvegia, Wolf a căpătat un post foarte bun în SS-ul norvegian, datorită faptului că soţia lui îl învăţase limba. Când războiul s-a încheiat, tatăl a fost prins şi trimis la o închisoare din Germania. Nimeni nu ştie ce s-a întâmplat cu mama, însă fiul, Hans, a dispărut din Norvegia în 1944, fără a mai fi văzut după aceea. Iar acum ştim şi motivul: a fugit în Suedia, pretinzând a face parte din rezistenţă, apoi cumva a ajuns într-un mormânt din cimitirul Fjällbacka.

— E incredibil. Însă cum se potriveşte asta cu ancheta noastră? îl chestionă Paula.

— Încă nu ştiu. Dar am senzaţia că e important, spuse Martin, gânditor, apoi zâmbi. În regulă, acum ştii ce veşti importante aveam eu de dat. Tu ce voiai să-mi zici?

Paula trase adânc aer în piept şi îi explică descoperirile făcute. Martin îi aruncă o privire foarte recunoscătoare colegei lui.

— Ei bine, asta cu siguranţă pune lucrurile într-o cu totul altă lumină, zise el, ridicându-se. Trebuie să facem de

îndată o percheziţie. Du-te şi ia maşina cât timp sun eu la procuratură, să cer mandat.

Atât îi trebui Paulei să audă. Sări în picioare, cu sângele urcându-i la cap. Se aflau atât de aproape, încât o putea simţi. Se apropiau.

Erica nu scoase o vorbă de când se suiră în maşină. Privi doar pe geam, cu jurnalele în poală şi cu vorbele şi suferinţa mamei în minte. Patrik o lăsă în pace, realizând că urma să îi spună şi lui, atunci când avea să fie pregătită. Nu cunoştea atât de multe detalii precum soţia sa, având în vedere că el nu citise jurnalele, dar în timp ce Erica le parcursese, Kristina îi povestise şi lui despre fiul la care Elsy fusese obligată să renunţe.

La început, se simţise mânios pe mama sa. Cum putuse să ascundă asemenea lucruri faţă de Erica? Dar şi faţă de Anna. Însă, treptat, el începu să vadă totul şi din punctul de vedere al Kristinei. Făcuse unei prietene o promisiune şi o respectase. Existaseră momente când îi trecuse prin minte să le divulge Ericăi şi Annei faptul că aveau un frate, însă în cele din urmă, hotărâse să tacă. Cu toate că Patrik nu îi putu trece cu vederea decizia, el o crezu atunci când îi spuse că încercase doar să facă lucrurile aşa cum i se păruse mai bine.

Acum, că secretul fusese dat în vileag, el văzu cât de uşurată se simţea Kristina. Cum aveau să fie folosite informaţiile rămânea la latitudinea Ericăi. Iar Patrik era destul de sigur că putea ghici cursul pe care urmau să îl ia lucrurile. Îşi cunoştea îndeajuns de bine soţia încât să realizeze că femeia avea să facă tot ce-i stătea în putinţă pentru a-şi găsi fratele. Patrik îşi dădu brusc seama cât de mult o iubea pe Erica, atunci când îşi întoarse capul,

pentru a o studia din profil, în vreme ce aceasta stătea aşezată lângă el, uitându-se în gol pe geam. Era atât de uşor să uite. Atât de uşor să lase viaţa să curgă pe lângă el, cu slujba sa, cu munca din gospodărie şi... cu toate zilele care treceau, pur şi simplu, una după alta. Însă uneori — spre exemplu, în momentele acelea — îl izbea cu o forţă aproape terifiantă conştientizarea faptului că ei doi se potriveau atât de bine. Şi că iubea la nebunie să se trezească alături de ea, în fiecare dimineaţă.

Odată ajunşi acasă, Erica merse direct în camera sa de lucru. Fără a spune o vorbă şi având aceeaşi expresie absentă pe chip. Înainte de-a îndrăzni să o deranjeze pe Erica, Patrik făcu puţină ordine, după care o puse pe Maia în pătuţul ei, pentru somnul de după-masă.

— Pot să intru? spuse el, bătând încetişor la uşă.

Erica se întoarse şi dădu din cap, încă uşor palidă, dar cu o privire mai vie.

— Cum te simţi? o întrebă, aşezându-se în fotoliul din colţ.

— Sinceră să fiu, nu prea sunt sigură, îi zise ea, inspirând adânc. Cred că năucită.

— Eşti furioasă pe mama? Mă refer... pentru că nu ţi-a spus?

Erica se gândi un pic, dar apoi scutură din cap.

— Nu, nu chiar. Mama a făcut-o pe Kristina să-i promită şi înţeleg de ce îi era teamă să nu facă şi mai mult rău, în caz că ne spunea.

— Ai de gând să-i zici Annei? întrebă Patrik.

— Fireşte. Are şi ea dreptul să ştie. Însă mai întâi va trebui să accept eu însămi totul.

— Şi presupun că deja ai început căutarea. Am dreptate? întrebă Patrik zâmbind şi făcând semn spre computer.

Erica îi zâmbi şters.

— Am făcut nişte verificări pentru a vedea cum pot să dau de urma unei adopţii. N-ar trebui să întâmpin probleme prea mari în găsirea lui.

— Te sperie asta? întrebă Patrik. N-ai idee ce fel de om e sau ce viaţă a dus.

— Mă sperie cumplit, îi dădu dreptate Erica. Însă şi mai înspăimântător îmi pare să nu ştiu. Adică... am un frate undeva, acolo. Şi întotdeauna mi-am dorit un frate mai mare... spuse ea, zâmbind.

— Pesemne că mama ta s-a gândit la el aşa de mult, de-a lungul anilor. Schimbă asta imaginea pe care o ai despre ea?

— Da, veni răspunsul Ericăi. N-aş putea spune că a procedat corect atunci când ne-a îndepărtat, pe mine şi pe Anna. Însă... însă pot înţelege faptul că, din clipa respectivă, nu a mai permis nimănui să se apropie de ea, zise Erica, făcând o pauză, în căutarea vorbelor potrivite. Trebuie că a fost cumplit — mai întâi să fie abandonată de tatăl copilului, fiindcă ea asta crezuse că se întâmplase, iar apoi să fie obligată să îşi dea bebeluşul spre adopţie. Avea doar şaisprezece ani! Nici nu-mi pot imagina cât de dureros trebuie să fi fost pentru ea. Şi toate astea, după ce îşi pierduse şi tatăl — ba chiar şi mama, într-un fel, asta din câte mi-a fost dat să înţeleg. Nu, nu o pot învinui. Indiferent cât de mult aş vrea să o fac, nu pot.

— De-ar fi ştiut că Hans nu a abandonat-o, zise Patrik, scuturând din cap.

— Da, asta aproape că e partea cea mai groaznică. Băiatul nici măcar nu a părăsit oraşul. Şi nici pe ea. În schimb, cineva l-a omorât, spuse ea, cu o voce tremurândă. Dar de ce? De ce a fost ucis?

— Vrei să-l sun pe Martin, să aflu dacă au reuşit să mai facă vreo descoperire? întrebă Patrik.

Însă el nu dorea să telefoneze la secţie numai de dragul Ericăi. Ancheta îl fascina, mai ales după ce aflaseră că norvegianul era tatăl fratelui vitreg al Ericăi.

— Ai putea face asta? zise ea cu nerăbdare.

— Sigur, o să telefonez la secţie chiar acum.

Patrik se ridică în picioare. Un sfert de oră mai târziu, el se întoarse în camera de lucru a soţiei sale, care văzu imediat că bărbatul venea cu noutăţi.

— Au aflat un posibil motiv pentru uciderea lui Hans Olavsen.

Erica abia dacă putea sta locului.

— Care, care? zise ea.

Patrik ezită o clipă, înainte de a-i spune:

— Hans Olavsen nu era luptător în rezistenţă. Era fiul unui ofiţer SS de rang înalt, şi el însuşi a lucrat pentru nemţi în timpul ocupaţiei din Norvegia.

Încăperea se cufundă în tăcere. Femeia îl privi fix, rămânând, ca niciodată, complet înlemnită. Patrik îşi continuă explicaţiile:

— Kjell Ringholm a sunat mai devreme la secţie, având o scrisoare de adio din partea tatălui său, scrisoare venită cu poşta din această dimineaţă. Frans a mărturisit că el a ucis-o pe Britta. A scris, de asemenea, că el era de vină pentru moartea lui Erik şi a lui Hans. Nu sunt siguri dacă să interpreteze asta ca pe o mărturisire a vinovăţiei.

— Atunci de ce să fi spus că el era de vină? Ce-o însemna asta? întrebă Erica. Iar faptul că Hans nu făcea deloc parte din rezistenţă — mă întreb dacă mama ştia asta? Cum...? zise ea, scuturându-şi capul.

— Ce părere ai tu, după ce-ai lecturat jurnalele? Să fi ştiut oare? întrebă Patrik, aşezându-se la loc.

Erica se gândi câteva momente, după care dădu din cap.

— Nu, zise ea, hotărâtă. Nu cred că mama ştia. În niciun caz.

— Întrebarea e dacă Frans a aflat despre asta, rosti Patrik, gândind cu voce tare.

— A zis Martin ceva despre ce urmează să facă?

— Nu, a spus doar că Paula a găsit o posibilă pistă şi că tocmai verificau asta, şi că are să mă anunţe de-ndată ce află mai multe. Părea într-adevăr să jubileze, adăugă Patrik, simţindu-se dat la o parte.

— Îmi dau seama la ce te gândeşti acum, spuse amuzată Erica.

— Ei bine, aş minţi dac-aş spune că nu vreau să fiu la secţie, lucrând la ancheta asta, veni replica lui. Însă nici n-aş vrea să se schimbe ceva şi cred că tu înţelegi asta.

— Ştiu, zise Erica. Şi îmi dau seama prin ce treci. Nu e nimic rău în a-ţi dori să faci parte din anchetă.

Aproape ca o confirmare a discuţiei lor, se auzi un ţipăt puternic dinspre camera Maiei. Patrik se ridică în picioare.

— Aha — ăsta e semnul că mi-a început tura.

— Înapoi pe plantaţie cu tine, râse Erica. Dar mai întâi adu-o aici pe mica exploatatoare, să-i pot da un pupic.

— Mă întorc imediat, zise Patrik.

În timp ce se îndreptă spre uşă, el îşi auzi dintr-odată soţia icnind.

— Ştiu cine e fratele meu! spuse aceasta.

Cu lacrimi în ochi, ea râse şi repetă:

— Patrik, ştiu cine e fratele meu!

*

În vreme ce se aflau în maşină, Martin primi un telefon ce îi confirmă eliberarea mandatului de percheziţie. Fuseseră atât de încrezători că procurorul avea să le aprobe cererea, încât porniseră la drum, fără a mai aştepta un răspuns. Niciunul dintre ei nu vorbea. Amândoi erau pierduţi în propriile gânduri, încercând să pună cap la cap toate piesele şi să descifreze tiparul care începea să iasă la iveală.

Nu le răspunse nimeni atunci când bătură la uşă.

— Locul pare gol, spuse Paula.

— Cum să intrăm? întrebă Martin, examinând uşa masivă, ce părea greu de deschis cu forţa.

Paula râse, după care întinse mâna şi şi-o trecu peste una dintre grinzile de deasupra uşii principale.

— Cu o cheie, zise ea, ridicând obiectul pe care îl descoperise.

— Ce m-aş face eu fără tine? spuse Martin, vorbind cum nu se putea de serios.

— Probabil că ţi-ai rupe umărul, încercând să pătrunzi în casă, zise ea, descuind uşa.

Intrară în imobil. Domneau o linişte sinistră şi o atmosferă înăbuşitoare, iar cei doi îşi agăţară jachetele în hol.

— Să ne despărţim? întrebă Paula.

— Sigur, eu o să iau parterul, iar tu acoperă etajul.

— Ce anume căutăm? întrebă femeia, părând brusc nesigură.

Nu se îndoia de faptul că erau pe drumul cel bun, însă odată ajunşi atât de aproape, ea nu era convinsă că aveau să afle ceva care să le confirme teoria.

— Nu prea sunt sigur.

Martin părea să aibă la fel de multe îndoieli.

— Hai să aruncăm o privire atentă şi să vedem ce-i de găsit.

— Bine, încuviinţă Paula, apoi urcă la etaj.

O oră mai târziu, ea veni înapoi.

— Pentru moment, nimic. Să cercetez în continuare la etaj sau vrei să schimbăm locurile, pentru o vreme? Tu ai găsit ceva interesant?

— Nu, încă nu, spuse Martin, scuturând din cap. Ar fi probabil o idee bună să facem schimb de locuri. Însă...

Păru a fi căzut pe gânduri, apoi făcu semn către o uşă de pe hol.

— Am putea mai întâi să verificăm pivniţa. Niciunul dintre noi nu a fost acolo.

— Bună idee, zise Paula, deschizând uşa care ducea spre pivniţă.

Pe trepte era întuneric beznă, însă femeia găsi întrerupătorul pe hol, chiar lângă uşă, şi aprinse lumina. Intră ea prima, urmată apoi de Martin. Câteva secunde mai târziu, Paula ajungea la baza scărilor, în vreme ce ochii i se obişnuiau cu lumina slabă.

— Ce loc sinistru, zise Martin, atunci când i se alătură.

Îşi lăsă privirea să umble de-a lungul pereţilor, iar ceea ce-i fu dat să vadă îl făcu să rămână cu gura căscată.

— Şttt... zise Paula, aducându-şi degetul la buze. Ai auzit ceva?

— Nu, spuse Martin, ascultând. Nu, n-am auzit nimic.

— Mi s-a părut că aud trântindu-se uşa unei maşini. Eşti sigur că n-ai auzit nimic?

— Da, sunt sigur. Probabil e imaginaţia ta.

Apoi rămase tăcut, auzind paşi undeva, deasupra lor.

— Imaginaţia mea, ei? Cred că ar fi bine să mergem înapoi la etaj, zise Paula, făcând un pas către prima treaptă.

În clipa aceea, uşa de la pivniţă se trânti zgomotos, iar cei doi auziră o cheie întorcându-se în broască.

— Ce nai...?

Paula era pe scară atunci când se stinse lumina. Rămaseră în beznă.

— Daţi-ne drumul! strigă Paula, iar Martin o putu auzi bătând în uşă. Auziţi? Aici poliţia! Deschideţi uşa, daţi-ne drumul!

Însă atunci când Paula se opri pentru a-şi trage sufletul, cei doi auziră clar o uşă de maşină trântindu-se şi un motor pornind.

— La dracu'! exclamă Paula şi coborî pe scări, târându-şi picioarele.

— Trebuie să telefonăm după ajutoare, zise Martin, întinzându-se după mobil, dar amintindu-şi, în acelaşi timp, că acesta se afla în buzunarul hainei. Va trebui să folosim telefonul tău, fiindcă pe-al meu l-am lăsat în haină, care stă atârnată în hol, spuse Martin.

Tăcerea fu singurul răspuns venit din partea Paulei, ceea ce îl făcu să devină agitat.

— Nu-mi spune că...

— Da, zise Paula, pe un ton jalnic. Şi eu mi-am lăsat telefonul în buzunarul hainei.

— La naiba!

Martin urcă treptele şi încercă să doboare uşa. Singurul rezultat obţinut fu o durere de umăr. Descurajat, el i se alătură din nou Paulei.

— Nu se clinteşte.

— Ce ne facem? întrebă Paula, mohorâtă, după care ţipă, ca din gură de şarpe: „Johanna!"

— Cine-i Johanna? o chestionă Martin, surprins.

Pentru o clipă, femeia nu îi răspunse.

— E partenera mea. Vom avea un bebeluş peste două săptămâni. Doar că nu se ştie niciodată... şi am promis să ţin mobilul la îndemână.

— Nu-ţi face griji, spuse Martin, încercând să asimileze informaţia. Atunci când e vorba de primul bebeluş, el vine de regulă mai târziu.

— Sper, zise Paula. Altminteri, o să-mi vrea capul pe o tipsie de argint. Norocul meu că poate oricând să ia legătura cu mama. În cel mai rău caz...

— Nici să nu te gândeşti la asta, o consolă Martin. Nu vom rămâne aici prea mult timp. Şi, după cum am spus, dacă ea mai are încă vreo două săptămâni, probabil că e în regulă.

— Dar nimeni nu ştie unde suntem, zise Paula, aşezându-se pe ultima treaptă. Iar în timp ce noi stăm blocaţi aici, criminalul ne scapă.

— Priveşte partea bună a lucrurilor. Măcar acum ni s-au confirmat bănuielile, zise Martin.

Paula nici măcar nu binevoi să-i răspundă.

La etaj, în holul de la intrare, mobilul Paulei începu să ţârâie frenetic.

Aflat în faţa uşii, Mellberg ezită. La cursul de dans de vineri, totul îi păruse atât de potrivit, însă de atunci el nu o mai văzuse pe Rita, în ciuda nenumăratelor plimbări făcute pe ruta obişnuită a femeii. Şi îi lipsea. Îl surprindea faptul că sentimentele îi erau atât de intense, dar nu mai putea să ignore acel cumplit dor faţă de Rita. Judecând după modul în care smucise de lesă, până la clădirea în care locuia femeia, şi Ernst părea a gândi la fel.

Mellberg încă era nesigur, cu toate că nu opusese rezistenţă şi se lăsase târât de câine. Nesiguranţa se datora, pe de-o parte, faptului că nu era sigur dacă Rita se afla acasă, iar pe de altă parte, unei timidităţi necaracteristice lui şi temerii de a nu părea insistent. Însă Mellberg se descotorosi de sentimentul cu pricina şi apăsă pe butonul de la interfon. Nimeni nu-i răspunse şi tocmai se pregătea să plece, când auzi nişte pârâituri şi o voce tulburată, gâfâind în aparat.

— Alo? zise bărbatul, întorcându-se la uşă. Aici Bertil Mellberg.

La început, el nu primi răspuns; apoi se auzi o îndrumare aproape imperceptibilă de a urca. Apoi o tânguire. Mellberg se încruntă. Cât de straniu. Alături de Ernst, el urcă cele două etaje până la apartamentul Ritei. Uşa era întredeschisă. Păşi mirat înăuntru.

— Alo? zise el.

Din nou, nu primi răspuns, când auzi brusc un geamăt în apropiere. Uitându-se spre locul din care provenise zgomotul, observă o persoană întinsă pe podea.

— Am... contracţii... icni Johanna, stând ghemuită şi gâfâind, pentru a-şi domoli chinurile.

— O, Doamne sfinte, zise Mellberg, simţindu-şi fruntea năpădită de sudoare. Unde-i Rita? S-o sun! Şi Paula. Trebuie să dăm de Paula şi să chemăm o ambulanţă, spuse el, uitându-se prin hol, după cel mai apropiat telefon.

— Am... încercat... n-am putut... s-o găsesc... gemu Johanna, însă nu putu continua.

Apoi fata se ridică greoi în picioare, sprijinindu-se de-o margine a dulapului aflat în apropiere. Se ţinu de burtă şi privi înspre Bertil, copleşită de panică.

— Nu crezi c-am încercat să le sun? Nimeni nu răspunde! Cât de greu o fi să... Of, la naiba...

Vorbele îi fură întrerupte de o nouă contracţie, iar fata căzu în genunchi, respirând greu.

— Du-mă la... spital, îi zise lui Mellberg, arătând spre cheile de la maşină, aflate pe birou.

Bărbatul se holbă la ele de parcă, dintr-o clipă în alta, aveau să se transforme într-un şarpe veninos, dar apoi văzu ca în reluare cum braţul i se întinse după chei. Fără a-şi da seama cum anume se petrecuse totul, se trezi cărând-o pe Johanna spre maşină, apoi aşezând-o pe bancheta din spate. Ernst avea să fie nevoit să rămână în apartament. Apăsând pedala acceleraţiei, Mellberg conduse către NÄL, Spitalul Municipal Norra Älvsborg. Se simţi cuprins de panică atunci când Johanna începu să sufle greu, iar călătoria din Vänersborg către Trollhättan îi păru interminabilă. Dar într-un final ajunse la intrarea clinicii de maternitate, în faţa căreia opri şi o scoase pe Johanna din maşină. Fata îl urmă înăuntru, cu o privire îngrozită.

— Naşte, îi spuse Mellberg asistentei de la recepţie.

Aceasta o privi pe Johanna, iar din expresia de pe chipul său reieşi faptul că vorbele bărbatului nu îşi mai aveau deloc rostul.

— Urmaţi-mă, le porunci ea, conducându-i spre o cameră aflată în apropiere.

— Cred că... voi pleca şi eu acum, zise agitat Mellberg, atunci când Johanna fu sfătuită să înceapă prin a-şi scoate pantalonii.

Însă chiar atunci când bărbatul era pe cale de a-şi lua zborul, Johanna îl prinse de braţ, şoptindu-i cu o voce gravă, în vreme ce o nouă contracţie începu să o chinuie:

— Nu... pleci... nicăieri. N-am... de gând... să fac asta... singură.

— Dar... începu să protesteze Mellberg, însă apoi îşi dădu seama că nu l-ar fi lăsat inima să o părăsească acolo, de una singură.

Oftând, se cufundă într-un scaun, încercând să privească în altă direcţie, cât timp Johanna era consultată.

— Dilataţie şapte centimetri, zise moaşa, aruncându-i o privire lui Mellberg, pe care îl crezu interesat de respectiva informaţie.

Bărbatul dădu din cap, cu toate că în sinea lui se întreba ce anume puteau să însemne cele auzite. Să fi fost bine? Rău? De câţi centimetri era nevoie? Cu stupefacţie crescândă, el realiză că avea să afle asta în curând, laolaltă cu nenumărate alte informaţii.

Îşi scoase mobilul din buzunar şi formă din nou numărul Paulei, însă nu îi răspunse decât mesageria vocală. Acelaşi lucru şi în cazul Ritei. Ce-aveau? De ce nu îşi luau la ele telefoanele, din moment ce ştiau că Johanna putea să nască dintr-o clipă în alta? Mellberg îşi băgă mobilul înapoi în buzunar şi începu să se gândească dacă nu cumva putea să dispară, fără să îl vadă nimeni.

Două ore mai târziu, el tot acolo era. Fuseseră duşi într-un salon de naşteri, iar Johanna îl ţinuse cu strâşnicie de braţ, împiedicându-l să plece. Mellberg nu se putu abţine să nu o compătimească. Aflase că era nevoie de zece, şi nu de şapte centimetri, iar ultimii trei nu păreau a se grăbi să vină. Johanna profita la maximum de masca specială cu oxid nitric, iar Mellberg aproape că îşi dorea să o testeze şi el.

— Nu mai suport, zise Johanna, cu privirea înceţoşată de la gaz.

Părul ud leoarcă de transpiraţie îi era lipit de frunte, iar Mellberg se întinse după un prosop şi o şterse.

— Mulţumesc, îi spuse fata, privindu-l cu o expresie care îl făcu să dea uitării orice plan de evadare.

Mellberg era de-a dreptul fascinat de tot ceea ce se petrecea dinaintea propriilor săi ochi. Ştiuse dintotdeauna că naşterea unui copil era ceva chinuitor, însă niciodată nu fusese martor la eforturile supraomeneşti pe care le implica, iar pentru prima dată în viaţa sa, el simţi un adânc respect faţă de sexul feminin. Ştia cu siguranţă că el nu ar fi putut niciodată să facă aşa ceva.

— Încearcă să... le suni din nou, zise Johanna, inspirând oxid nitric, în vreme ce aparatul conectat la abdomenul ei semnală începerea unei contracţii puternice.

Mellberg îşi eliberă mâna din strânsoarea fetei şi formă din nou cele două numere pe care le tot apelase neîncetat, în ultimele câteva ore. În continuare, nimeni nu îi răspunse, aşa că scutură din cap cu tristeţe, privind înspre Johanna.

— Unde naiba... zise fata, însă apoi fu copleşită de următoarea contracţie, iar vorbele i se transformară în gemete.

— Eşti sigură că nu vrei... pedisurala aia, sau cum s-o numi chestia aia de care te-a întrebat asistenta? zise agitat Mellberg, ştergându-i iar Johannei sudoarea de pe frunte.

— Nu. Sunt atât de aproape... Ar putea să se mai domolească... Şi, apropo, se cheamă epidurală.

Începu să geamă din nou, arcuindu-şi spatele.

Moaşa veni în salon pentru a vedea cât de dilatată era Johanna şi, părând mulţumită, îi anunţă:

— E deschisă cât trebuie acum. Ai auzit, Johanna? Bravo. Zece centimetri. Curând vei putea împinge. Te

descurci de minune. Bebeluşul tău va veni foarte curând.

Mellberg o apucă de mână şi o strânse. Avu un sentiment ciudat în piept. Cel mai apropiat cuvânt pe care îl putea găsi pentru a descrie ceea ce simţea era „mândrie". Era mândru că moaşa o lăudase pe Johanna, că ei doi formaseră o echipă şi că bebeluşul avea să apară în curând.

— Cât va mai dura? o întrebă el pe moaşă, care îl lămuri, dând dovadă de răbdare.

Nimeni nu întrebase de relaţia lui cu Johanna, aşa că Mellberg îşi imagină că toată lumea îl considerase pe el tatăl — cu toate că ar fi fost un tată mai în vârstă. Şi nu se mai obosi să îi contrazică.

— Depinde, zise moaşa, însă eu bănuiesc că bebeluşul se va naşte cam în jumătate de oră.

Îi zâmbi încurajator Johannei, care se odihnea preţ de câteva secunde, între contracţii. Apoi tânăra se schimonosi la faţă şi deveni iar încordată.

— Acum pare diferit, zise ea printre dinţii încleştaţi, şi se întinse din nou după oxidul nitric.

— Sunt durerile din stadiul al doilea. Aşteaptă până ai una foarte puternică. O să te ajut eu. Iar când îţi spun să împingi, ridică-ţi genunchii şi du-ţi bărbia la piept, după care împinge cu toată forţa.

Johanna scutură greu din cap şi îl strânse iar de mână pe Mellberg. Acesta o strânse, la rându-i, şi amândoi o priviră pe moaşă, în aşteptarea de noi ordine. După câteva secunde, Johanna începu să gâfâie. Îi aruncă moaşei o privire întrebătoare.

— Stai, stai, stai... nu încă... aşteaptă până când e foarte puternică... În regulă, ACUM!

Johanna îi urmă sfatul şi apăsă cu bărbia în piept, îşi ridică genunchii, după care împinse până când se făcu roşie la faţă, iar durerea scăzu în intensitate.

— Bun! Bravo! Te-ai descurcat de minune! Acum să aşteptăm încă una şi, până să bagi tu de seamă, totul se va termina.

Moaşa avu dreptate. Două contracţii mai târziu, bebeluşul se născu şi fu imediat aşezat pe pântecele Johannei. Mellberg privi fascinat. Teoretic, ştia cum veneau pe lume copiii, dar să şi asiste direct la eveniment... Era ceva... Când se gândea că un prunc îşi făcuse apariţia, dând din mâini şi din picioare, plângând, în semn de protest, ca apoi să înceapă a adulmeca pe la sânul Johannei!

— Să-l ajutăm un pic pe băieţelul nostru. Încearcă să sugă, zise cu blândeţe moaşa, sprijinind-o pe Johanna, pentru ca bebeluşul să-i găsească sânul şi să înceapă să sugă.

— Felicitări, le zise amândurora moaşa, iar Mellberg se simţi în al nouălea cer.

Nu mai trecuse niciodată printr-o asemenea experienţă. Asta fără doar şi poate!

La scurt timp după aceea, pruncul termină de supt, iar moaşa îl curăţă şi îl înveli într-o pătură. Johanna se ridică în capul oaselor, cu o pernă la spate, şi îşi privi cu adoraţie fiul. Apoi se uită spre Mellberg şi îi spuse, cu o voce joasă:

— Îţi mulţumesc. Nu m-aş fi descurcat de una singură.

Mellberg nu fu în stare decât să dea din cap. Simţi în gât un nod imens, care îl împiedică să vorbească, şi înghiţi în sec, pentru a-l face să dispară.

— Vrei să-l ţii în braţe? întrebă Johanna.

Din nou, Mellberg nu putu decât să dea din cap. Cuprins de frică, el îşi întinse braţele, iar Johanna i-l dădu cu grijă pe fiul ei, asigurându-se că bărbatul îi sprijinea bine căpşorul. Era o senzaţie ciudată să aibă în braţe acel trup micuţ şi cald. Îi privi feţişoara şi îşi simţi nodul din gât devenind şi mai mare. Iar atunci când îl privi în ochi pe băieţel, Mellberg fu convins de un singur lucru. Din clipa aceea, se îndrăgostise complet şi iremediabil.

Fjällbacka, 1945

Hans zâmbi, în sinea lui. Poate că nu ar fi trebuit să aleagă acea cale, însă nu se putea abține. Fireşte că urma să le fie greu la început. Aveau să existe oameni care să îşi facă părerile cunoscute, şi fără îndoială că s-ar fi ajuns la discuţii despre păcate în faţa lui Dumnezeu şi alte dojeni similare. Însă odată trecut greul, ei doi aveau să îşi poată clădi o viaţă împreună. Elsy, el şi copilul lor. Cum să nu se bucure la un asemenea gând?

Însă chiar şi-aşa, zâmbetul de pe chipul său pieri pe măsură ce prin minte îi trecură lucrurile cu care avea să se confrunte. Nu avea să fie o sarcină uşoară. O parte din el îşi dorea să uite totul din trecut, să rămână acolo şi să pretindă că nu avusese nicicând o altă viaţă. Acea latură a sa dorea să creadă că el renăscuse în ziua în care se furişase pe vasul tatălui lui Elsy.

Dar războiul se terminase, lucru care schimba totul. Nu putea merge înainte fără a face, mai întâi, câţiva paşi înapoi. Mai ales de dragul mamei sale. Se simţea obligat să afle dacă femeia era bine, şi dorea ca ea să ştie de soarta lui şi de noul cămin pe care şi-l găsise.

Hans se întinse după valiză şi începu să împacheteze destule haine pentru câteva zile. Cel mult o săptămână. Nu intenţiona să stea plecat mai mult de atât. Chiar nu dorea să fie departe de Elsy. Fata devenise o parte atât de vitală în existenţa lui, încât el nu putea suporta gândul de a sta despărţiţi. Trebuia doar ca el să facă respectiva călătorie, după care aveau să fie împreună pe veci. Noapte de noapte, aveau să se culce împreună, iar în fiecare dimineaţă, aveau să se trezească unul în braţele celuilalt, fără jenă şi fără a fi nevoiţi să îşi tăinuiască dragostea. Vorbise foarte serios atunci când spusese că voia să ceară permisiunea de a se căsători. În felul acela, aveau să poată face nunta înainte de venirea pe lume a bebeluşului. Se întrebă dacă avea să fie băieţel sau fetiţă. Stând acolo, împăturindu-şi lucrurile, Hans zâmbi din nou. O fetiţă cu surâsul blând al lui Elsy. Sau un băieţel cu părul lui blond, cârlionţat. Chiar nu mai conta. Avea să primească bucuros orice le-ar fi dat Dumnezeu.

Un obiect dur, învelit într-o bucată de postav, căzu din sertar atunci când scoase de acolo o cămaşă. Lovi podeaua cu un zăngănit, iar Hans se aplecă repede pentru a-l ridica. Se aşeză greoi pe pat, studiind obiectul din mâna sa. Era Crucea de Fier pe care o primise tatăl său, drept recunoaştere a serviciilor aduse în primul an de război. Hans o privi cu ochii pierduţi. Furase medalia de la tatăl lui, o adusese cu el, pentru a-i aminti de ce anume fugise din Norvegia. Reprezenta, de asemenea, un fel de asigurare, în caz că l-ar fi capturat germanii, înainte de-a reuşi să evadeze în Suedia. Ar fi trebuit să scape de medalie cu mult timp în urmă, era conştient de asta. Dacă cineva i-ar fi umblat prin lucruri şi ar fi dat de ea, secretul său ar fi putut ieşi la suprafaţă. Însă avea nevoie de ea. Avea nevoie de ea, pentru a nu-şi permite vreodată să dea totul uitării.

Nu regretase deloc faptul că îşi părăsise tatăl. Dacă ar fi fost după Hans, nu ar mai fi vrut să aibă deloc de-a face cu acel om. Reinhard Wolf simboliza tot ce era greşit la rasa umană, iar Hans se simţea ruşinat fiindcă, la un moment dat în viaţa lui, fusese mult prea slab pentru a-şi confrunta părintele. Amintirile îl năpădiră. Imagini crunte şi nemiloase ale faptelor săvârşite de o persoană cu care nu mai avea nimic în comun. O persoană slabă, care se supusese dorinţelor tatălui, însă care într-un final izbutise să se smulgă din acea existenţă. Hans luă medalia şi o strânse aşa de tare, încât marginile ascuţite îi crestară palma. Nu se ducea înapoi pentru a-şi vedea tatăl; probabil că soarta îl ajunsese din urmă şi pe el, făcându-l să-şi capete pedeapsa meritată. Dar Hans trebuia să îşi vadă mama. Ea nu merita să sufere, cu toate grijile ce probabil o apăsau. Nu avusese cum să afle dacă fiul ei mai era sau nu în viaţă. Hans îşi dorea să aibă şansa de a sta de vorbă cu ea, de a-i arăta că era bine şi de a-i povesti despre Elsy şi bebeluş. Iar cu timpul, poate că avea chiar să o convingă să vină în Suedia şi să stea cu ei. Nu credea că Elsy ar fi avut obiecţii. Unul din lucrurile pe care le iubea la fată era sufletul ei bun. Se gândi că Elsy şi mama lui s-ar fi înţeles de minune.

Hans se ridică din pat. După o clipă de ezitare, puse medalia înapoi în sertar. Putea să rămână acolo până la întoarcerea lui, pentru a-i aminti de persoana care nu dorea să mai fie niciodată. Pentru a-i aminti că nu avea să mai fie vreodată slab şi laş. În clipele acelea, datorită lui Elsy şi bebeluşului, sosise vremea să devină bărbat.

Închise valiza şi aruncă o privire prin odaia în care cunoscuse atât de multă fericire în ultimul an. Trenul său urma să plece în câteva ore. Mai avea de făcut un singur lucru, înainte de plecare. Trebuia să stea de vorbă cu cineva. Părăsi

încăperea şi trase uşa în urma sa. Avu brusc o premoniţie atunci când auzi uşa închizându-se. Un sentiment că lucrurile aveau să ia o întorsătură greşită. Apoi se dezbără de acel gând şi plecă. Avea să se întoarcă într-o săptămână.

Capitolul 25

Erica insistase să meargă singură cu maşina în Göteborg, cu toate că Patrik se oferise să o însoţească. Era ceva ce trebuia să facă de una singură.

Stătu o clipă în faţa uşii, încercând să se convingă să apese butonul soneriei. Într-un final, nu mai reuşi să amâne lucrurile.

Märta o privi cu uimire atunci când deschise uşa, însă apoi se dădu la o parte, pentru a-i face loc să intre.

— Îmi cer scuze că vă deranjez, spuse Erica, simţind brusc o senzaţie de uscăciune în gât. Ar fi trebuit să vă telefonez înainte, dar...

— Ei, nu-ţi face griji, spuse Märta, zâmbindu-i cu blândeţe. La vârsta mea, sunt recunoscătoare când am companie, aşa că e o plăcere. Intră, intră.

Erica o urmă de-a lungul coridorului, în sufragerie, unde luară loc amândouă. Cuprinsă de panică, ea se întrebă cum anume să înceapă, însă Märta luă cuvântul înaintea ei.

— Aţi făcut progrese cu ancheta acelei crime? întrebă ea. Îmi pare rău că atunci când aţi fost aici, nu v-am putut fi

de mai mult ajutor însă, după cum am zis, chiar nu ştiam nimic în legătură cu finanţele noastre.

— Ştiu pentru ce erau banii. Sau, mai bine zis, pentru cine, spuse Erica, simţindu-şi bătăile puternice ale inimii.

Märta îi aruncă o privire nedumerită, fără însă a părea să ştie la ce se referea femeia. Privind-o ţintă, Erica îi spuse cu blândeţe:

— În noiembrie 1945, mama mea a născut un fiu, pe care l-a dat imediat spre adopţie. Totul se petrecea în casa mătuşii ei, în Borlänge. Cred că plăţile făcute soţului dumneavoastră de către Erik Frankel, bărbatul care a fost ucis, îi erau destinate copilului.

Sufrageria fu cuprinsă de o tăcere mormântală. Apoi Märta îşi feri privirea. Erica observă că mâinile îi tremurau.

— Mă gândeam eu. Însă Wilhelm nu mi-a spus niciodată despre asta şi... ei bine, pe de-o parte, nici eu nu voiam să ştiu. Băiatul a fost întotdeauna fiul nostru, al meu şi al lui Wilhelm, şi nu l-am iubit mai puţin doar pentru faptul că nu i-am dat eu însămi naştere. Ne dorisem un copil de aşa multă vreme şi încercasem atât de mult şi... ei bine, Göran a apărut precum un dar divin.

— El ştie?

— Că e adoptat? Da, niciodată nu i-am ascuns acest lucru. Dar, sinceră să fiu, nu cred că s-a gândit vreodată prea mult la asta. Noi eram părinţii săi, familia sa. Wilhelm şi cu mine am mai discutat ocazional despre cum ne-am fi simţit dacă Göran ar fi vrut să afle mai multe despre... părinţii săi biologici. Însă mereu am spus că lucrurile se vor întâmpla văzând şi făcând. Iar Göran nu a dat nicicând impresia că voia să afle mai mult despre ei, aşa că am lăsat totul cum era.

— Îmi place de el, zise Erica dintr-un impuls, încercând să se obişnuiască încet cu ideea că bărbatul pe care îl cunoscuse ultima dată când fusese acolo era, de fapt, fratele ei — al ei şi al Annei, se corectă ea ulterior.

— Şi lui i-a plăcut de tine, zise Märta, luminându-se la chip. Iar o parte din mine a reacţionat în mod involuntar la faptul că voi doi semănaţi un pic. Privirea ta are ceva... Nu sunt întocmai sigură, dar aveţi trăsături comune.

— Cum credeţi că ar reacţiona dacă...

Erica nu îndrăzni să îşi termine întrebarea.

— Având în vedere cât de mult a pomenit mereu, copil fiind, despre visul de-a avea fraţi sau surori, eu cred că ar întâmpina cu braţele deschise o soră mai mică.

Märta zâmbi şi păru să-şi fi revenit din şocul iniţial.

— Două surori, zise Erica. Am o soră mai mică, pe nume Anna.

— Două surori, repetă Märta, scuturând din cap. Ca să vezi! Viaţa asta mă uimeşte necontenit. Chiar şi la vârsta mea.

Apoi deveni serioasă.

— Mi-ai putea spune mai multe despre mama ta... mama lui? zise ea, aruncându-i Ericăi o privire întrebătoare.

— Mi-ar face plăcere să vă povestesc despre ea, zise Erica, împărtăşindu-i apoi întreaga poveste a lui Elsy şi a motivului care o făcuse să îşi dea fiul spre adopţie.

Povesti vreme îndelungată, mai mult de o oră, încercând să-i facă dreptate mamei sale în faţa acelei femei care îl iubise şi îl crescuse pe fiul lui Elsy, atunci când aceasta fusese nevoită să îl abandoneze.

Amândouă tresăriră când se auzi deschizându-se uşa de la intrare şi un glas plin de voie bună strigă din hol.

— Bună, mamă. Ai musafiri?

Paşii se apropiară de sufragerie.

Erica o privi pe Märta, care dădu aprobator din cap. Vremea secretelor luase sfârşit.

Trecură patru ceasuri, iar Paula şi Martin începură să îşi piardă nădejdea. Captivi în beznă, cei doi se simţeau ca nişte cărţiţe, cu toate că ochii li se obişnuiseră îndeajuns de mult cu întunericul, pentru a putea distinge contururile camerei.

— Chiar nu-mi imaginam ca lucrurile să decurgă aşa, zise Paula, oftând. Crezi că vor trimite în curând o echipă de căutare după noi? glumi ea.

Martin era ocupat cu masatul umărului care îi zvâcnea, după câteva încercări de a sparge uşa. Avea să se pricopsească cu nişte vânătăi zdravene.

— Probabil că a dispărut deja de mult, zise Paula, simţindu-şi frustrarea amplificându-se.

— Există şanse mari să ai dreptate, îi dădu dreptate Martin, lucru care nu reuşi decât să o frustreze şi mai mult.

— Cu siguranţă are o grămadă de suveniruri ciudate pe-aici, spuse Paula, aruncând o privire în jur, cu ochii întredeschişi, încercând să dibuie contururile câtorva obiecte ce umpleau rafturile de la subsol.

— Probabil că majoritatea sunt ale lui Erik, zise Martin. Din câte am înţeles, el era colecţionarul.

— Dar toate aceste artefacte naziste... Trebuie că valorează o mulţime de bani.

— Fără îndoială. O persoană care îşi dedică mare parte din viaţă colecţionării de obiecte va ajunge, într-un final, să adune o grămadă.

— De ce crezi că a făcut-o?

Femeia privi în întuneric, cu ochii pierduţi, încercând să conştientizeze lucrurile pe care deja le considerau adevărate. De fapt, Paula fusese convinsă din clipa în care începuse a-i studia alibiul. Atunci îi venise ideea să verifice dacă numele lui Axel Frankel apărea şi pe lista de pasageri a altei companii aviatice. Când îi controlaseră alibiul, ei nu verificaseră decât plecarea din ziua specificată de el; nu le trecuse prin minte să cerceteze dacă nu cumva mai făcuse şi alte călătorii. Paula aflase abia în dimineaţa respectivă că un pasager pe nume Axel Frankel călătorise din Paris spre Göteborg pe data de şaisprezece iunie, întorcându-se apoi în aceeaşi zi.

— Nu ştiu, îi răspunse Martin. E greu de înţeles. Fraţii păreau să fi fost în relaţii bune, aşa că de ce să-l fi omorât Axel pe Erik? Ce anume îi declanşase o reacţie într-atât de puternică?

— Probabil faptul că ei patru — Erik, Axel, Britta şi Frans — şi-au reluat brusc legătura. Nu poate fi o coincidenţă. Şi, cumva, totul se leagă de uciderea norvegianului.

— De acord. Dar cum? Şi de ce? De ce acum, după şaizeci de ani? Pur şi simplu, n-are sens.

— Va trebui să-l întrebăm pe el. Asta dacă vom ieşi vreodată de-aici. Şi dacă vom reuşi să-l prindem. E posibil ca el să se afle deja în drum spre celălalt capăt al pământului, zise Paula, descurajată.

— Poate că ne vor găsi scheletele aici, la subsol, anul viitor, cândva, glumi Martin, fără succes.

— Dacă avem noroc, poate că o să intre vreun puşti prin efracţie, replică sec Paula.

— Auzi, să ştii că nu zici tu rău! spuse Martin, entuziasmat, împungând-o brusc între coaste.

— Indiferent ce-ar fi, sper să merite vătămarea pe care mi-ai provocat-o la coaste, zise Paula, examinându-şi locul dureros în care Martin o împunsese cu cotul.

— Nu-ţi aminteşti ce-a spus Per atunci când l-am interogat?

— Nu eram acolo. Tu şi Gösta aţi condus interogatoriul, îi aminti ea, începând totuşi să devină interesată.

— Ei bine, a spus că a pătruns în casă printr-un geam de la subsol.

— Nu cred să existe geamuri pe-aici. Dacă ar fi fost, am fi văzut o rază de lumină, zise Paula, sceptică, examinând pereţii de la subsol.

Martin se ridică şi orbecăi până la peretele dinspre exterior.

— Dar el aşa a spus. Trebuie să existe un geam. Poate că e ceva agăţat în faţa lui. Ai zis-o cu gura ta — lucrurile de-aici trebuie să valoreze o grămadă de bani. Poate că Erik a vrut ca nimeni să nu-i poată vedea colecţia, din exterior.

În momentul acela, Paula se ridică şi ea, îndreptându-se către Martin. Îl auzi pe acesta strigând „au!" atunci când se izbi de peretele opus, însă apoi urmă un „aha!", care o făcu pe Paula să-şi simtă speranţa renăscând. Iar speranţa se transformă în victorie atunci când Martin trase o perdea greoaie, lăsând lumina zilei să inunde subsolul.

— Nu te-ai putut gândi la asta acum câteva ore? se văită Paula.

— Auzi, ce-ai spune de niscaiva recunoştinţă? zise voios Martin în timp ce trase de zăvor şi împinse geamul, deschizându-l.

Se întinse după un scaun aflat la un metru de el şi îl aşeză chiar sub fereastră.

— Doamnele întâi!

— Mulţumesc, bombăni Paula în timp ce se urcă pe scaun şi îşi croi drum, strecurându-se prin deschizătură.

Martin o urmă îndeaproape. Preţ de o clipă, amândoi rămaseră locului, pentru ca ochii să li se obişnuiască din nou cu lumina orbitoare a zilei. Apoi o luară la fugă. Goniră spre uşa de la intrare, însă o găsiră încuiată, iar de data aceea, nu mai exista nicio cheie deasupra grinzii. Ceea ce însemna că jachetele lor stăteau încuiate în casă, cu telefoanele mobile şi cheile de la maşină în buzunare. Martin tocmai se pregătea să fugă repede până la casa cea mai apropiată din vecini, când auzi un trosnet răsunător. Privi în direcţia din care venise zgomotul şi văzu că Paula, cu o mină satisfăcută, azvârlise cu o piatră într-un geam de la parter.

— Dacă tot am ieşit pe fereastră, m-am gândit să şi intrăm la fel.

Ridică de pe jos un băţ şi îndepărtă cioburile din tocul geamului, după care îl privi pe Martin.

— Ei bine? Ai de gând să-i oferi lui Axel un avans şi mai mare sau vrei să mă ajuţi să intru?

Martin ezită doar un moment, după care îşi ţinu palmele scăriţă pentru Paula şi o urmă pe aceasta înapoi în casă. În clipele acelea, important era să îl ajungă din urmă pe ucigaşul lui Erik Frankel. Axel deţinea deja un avans semnificativ. Iar ei aveau mult prea multe întrebări rămase încă fără vreun răspuns.

Axel nu ajunsese decât până la aeroportul Landvetter. Atunci când îi încuiase în pivniţă pe cei doi poliţişti şi demarase în trombă, adrenalina îi pompase prin vene,

însă în prezent, totul se estompase, lăsând în urmă numai deşertăciune.

Bărbatul stătea nemişcat, privind în gol, pe geam, la avioanele ce decolau. S-ar fi putut îmbarca în oricare din ele; avea banii şi cunoştinţele necesare pentru a-şi asigura un bilet către orice destinaţie, la alegerea sa. Ani întregi de căutări îl învăţaseră tot ce trebuia să ştie despre cum să dispară fără urmă. Însă el nu dorea să o facă. Aceea era concluzia la care ajunsese într-un final. Putea scăpa, însă nu dorea să o facă.

Drept urmare, stătea acolo, în ţara nimănui, privind avioanele decolând şi aterizând. Aştepta ca soarta să îl ajungă din urmă. Şi, spre marea sa uimire, momentul respectiv nu îl mai îngrozea. Poate că la fel se simţiseră şi cei vânaţi de el, în ziua în care cineva le bătuse în sfârşit la uşă, adresându-li-se cu numele lor real. Un straniu amestec de frică şi uşurare.

În cazul lui însă, preţul fusese scump. Îl costase viaţa lui Erik.

De n-ar fi venit fata lui Elsy, cu medalia. Acea bucăţică de metal simboliza tot ce se străduiseră ei să uite de-a lungul tuturor acelor ani, iar în momentul în care ea fusese livrată direct la uşa lui Erik, bărbatul o luase drept semn că venise timpul ca adevărul să iasă la suprafaţă.

Fireşte că discutaseră în trecut despre cum să pună ordine în lucruri sau măcar să-şi asume răspunderea. Nu în faţa legii — fiindcă legea era indiferentă faţă de nelegiuiri într-atât de vechi, încât se suspendau, prin prescripţie. Nu aşa, ci la un nivel uman, moral. Meritau să simtă ocara şi acuzaţiile semenilor — acele fiinţe umane, aidoma lor. Conform lui Erik, sosise vremea ca ei să îşi recunoască faptele şi să înceteze a se mai sustrage judecăţii

ce li se cuvenea. Axel reuşise întotdeauna să îl facă să renunţe, spunându-i că nu avea să slujească vreunui scop. Nu puteau spune ori face nimic pentru a schimba trecutul şi ar fi fost inutil să sacrifice tot binele pe care îl săvârşise el prin intermediul slujbei sale, doar de dragul de a-şi ispăşi o pedeapsă care nu ar fi schimbat nimic. În schimb, el avea să se căiască pentru păcatele sale, dedicându-se muncii pe care o făcea.

De fiecare dată, Erik îi dăduse ascultare şi cedase, dar sentimentele de vinovăţie continuaseră să îl frământe, până când nu îi mai rămăsese decât ruşinea. Erik văzuse dintotdeauna lumea în alb-negru. Lucra cu fapte concrete şi se simţea cel mai comod atunci când era cufundat în lumea cărţilor sale; acolo, datele, numele, perioadele şi locurile erau marcate cu litere negre, pe un fundal alb. Însă cu toate acestea, timp de şaizeci de ani, Axel îl convinsese să locuiască într-o lume a ambiguităţii şi înşelăciunii. Şi poate că ar fi continuat tot aşa, dacă nu ar fi intervenit atât fiica lui Elsy, cât şi Britta, ale cărei bariere protectoare începuseră să se năruie, din cauza unei boli care îi distrugea treptat creierul.

Axel încercase cu disperare să îl convingă pe Erik. Tot ce era el, tot ce reprezenta el ar fi fost şters cu buretele dacă ar fi trebuit să dea socoteală pentru nelegiuirea sa. Nimeni nu l-ar mai fi privit la fel. S-ar fi ales praful şi pulberea de munca lui de-o viaţă. Însă de data aceea, argumentele sale nu reuşiseră să-l convingă pe Erik. Se afla în Paris când primise telefonul din partea fratelui său. „A sosit timpul", spusese acesta. Pur şi simplu. Păruse băut, lucru cu atât mai alarmant, având în vedere că Erik nu bea niciodată fără măsură. Plânsese la telefon, spunând că nu mai rezistase, că mersese la Viola pentru a-şi lua

rămas-bun, scutind-o astfel de ruşinea îndurată atunci când adevărul avea să iasă la iveală. Apoi bombănise ceva legat de faptul că pusese deja lucrurile în mişcare, neputând să mai aştepte ca altcineva să expună în public rufele lor murdare. Avea să pună capăt propriei sale laşităţi, avea să pună capăt aşteptării, după cum se exprimase, pronunţându-şi nedesluşit vorbele, în vreme ce Axel strângea telefonul, cu mâna asudându-i. Acesta urcase apoi în primul avion către Suedia, hotărât să-şi convingă fratele.

Închise ochii, simţindu-şi inima frângându-se în timp ce retrăi momentul în care dăduse buzna în bibliotecă şi îl găsise pe Erik aşezat la birou, mâzgălind neatent într-un carneţel. Pe un ton sec şi inexpresiv, el rostise vorbele de care Axel se temuse vreme de şaizeci de ani. Erik se hotărâse. Nu mai putea trăi măcinat de vină.

Trăsese nădejde ca lucrurile spuse de Erik la telefon să nu fi fost decât vorbe-n vânt, şi ca fratele lui să-şi vină în fire, odată împrăştiaţi aburii alcoolului. Însă în clipele acelea, realizase că nu avusese dreptate. Hotărârea lui Erik era de neclintit. Deja începuse să ia măsuri, pentru a fi sigur că adevărul avea să iasă la iveală. Pomeni şi despre copil. Pentru prima dată, el făcu destăinuiri despre cum izbutise să afle unde fusese plasat micuţul şi despre plăţile lunare pe care le efectuase, drept compensaţie, părinţilor adoptivi ai băieţelului. Presupunând, de bună seamă, că Erik era tatăl copilului, cei doi acceptaseră banii, fără împotrivire. Însă lui tot nu-i fusese de ajuns. Actul de căinţă nu îi domolise acea suferinţă nimicitoare. Mai degrabă făcuse să pară cu atât mai reale consecinţele faptelor din tinereţe. Sosise vremea adevăratei căinţe — aşa îi spusese Erik, privindu-l fix în ochi.

În clipa aceea, Axel realizase că avea să fie distrusă viaţa pe care şi-o clădise — o viaţă plină de admiraţie şi respect. Mintea îi fu năpădită de imagini din lagăr: prizonierul de lângă el, care fusese aruncat în groapa pe care o săpau, foametea, duhoarea, degradarea. Patul puştii, izbindu-i urechea, făcându-l să simtă cum ceva lăuntric i se frângea. Bărbatul mort, prăvălindu-se peste el, în autobuz, la întoarcerea acasă, în Suedia. Brusc, se trezise înapoi acolo: sunetele, mirosurile, furia ce-i mocnise în suflet, chiar şi atunci când fusese sleit de puteri şi nu se mai putuse concentra decât la supravieţuire. În scaunul din faţa sa, nu îşi mai văzuse fratele. În schimb, îi văzuse pe toţi oamenii care îl batjocoriseră, care îl răniseră şi care, în clipele respective, strigau la el, în zeflemea, jubilând fiindcă de data aceea, el avea să fie dus pe eşafod. Însă bărbatul refuzase să le ofere satisfacţie tuturor acelor oameni aliniaţi pentru a-l umili — fie ei vii sau morţi. Nu ar fi putut supravieţui unei astfel de încercări. Şi trebuia neapărat să supravieţuiască. Era singurul lucru care conta.

Simţise un foşnet în ureche, mai rău decât în mod obişnuit, moment în care nu îi mai auzise vorbele lui Erik; nu îi mai observase decât buzele mişcându-se. Apoi acesta încetase să mai fie Erik. Devenise tânărul din Grini, care îi păruse atât de prietenos când stătuseră de vorbă, care îl amăgise în a crede că era unica fiinţă umană din acel loc inuman. Acelaşi băiat care îşi ridicase arma şi apoi, cu privirea ţintă la Axel, îl izbise pe acesta cu patul puştii, drept în cap.

Cuprins de furie, Axel apucase obiectul aflat cel mai la îndemână. Ridicase bustul greoi, din piatră, ţinându-l deasupra capului, în vreme ce Erik continuase să vorbească şi să mâzgălească în carneţelul de pe birou.

Apoi dăduse drumul statuii. Nu făcuse uz de forţă, ci doar lăsase gravitaţia să-şi urmeze cursul, provocând izbirea bustului de capul fratelui său. Nu, nu de capul lui Erik. Ci de capul gardianului. Sau să fi fost totuşi al lui Erik? Totul era atât de confuz. Se afla acasă, în biblioteca lor, însă toate mirosurile şi sunetele păreau atât de vii. Duhoarea cadavrelor, bocancii mărşăluind cadenţat, ordinele nemţeşti ce puteau însemna fie o zi în plus de viaţă, fie moarte.

Lui Axel îi rămăsese imprimat în memorie sunetul pietrei greoaie izbind în piele şi os. Apoi totul se isprăvise. Erik nu scosese decât un singur geamăt, după care se prăvălise neînsufleţit în scaun, cu ochii încă deschişi.

După şocul iniţial şi conştientizarea faptei sale, Axel fusese cuprins de un calm straniu şi de gândul că lucrurile nu mai puteau fi îndreptate. Pusese bustul din piatră sub birou, îşi scosese mănuşile însângerate pe care le purtase, îndesându-le în buzunarul de la haină. Apoi trăsese toate jaluzelele, încuiase uşa de la intrare şi se urcase în maşină. Condusese până la aeroport şi prinsese cel dintâi zbor înapoi spre Paris. Iar în decursul săptămânilor ce urmaseră, se străduise să uite totul şi să se cufunde în munca sa, până în clipa în care primise apelul din partea poliţiei.

Întoarcerea acasă fusese dificilă. La început, nu ştiuse dacă avea să fie în stare să pună din nou piciorul în casa respectivă. Însă după ce fusese luat de la aeroport de cei doi poliţişti amabili şi lăsat în faţa imobilului, îşi venise în fire şi făcuse ceea ce trebuia să facă. Iar odată cu trecerea zilelor, se împăcase şi cu spiritul lui Erik, a cărui prezenţă o simţea în casă. Ştia că fratele său îl iertase. Însă Erik nu avea să-l ierte niciodată pentru ceea ce-i făcuse

Brittei. Axel nu se atinsese personal de ea, însă ştiuse ce consecinţe avea să aibă conversaţia lui cu Frans. Cea în care îi dezvăluise acestuia că Britta avea să dea totul în vileag. Îşi alesese cu grijă cuvintele. Spusese ceea ce trebuia pentru a-l determina pe Frans să acţioneze, precum un glonţ mortal, ţintit cu precizie. Ştiuse că ambiţiile politice ale lui Frans şi setea lui de putere şi statut social aveau să îi declanşeze o reacţie. De-a lungul conversaţiei lor telefonice, Axel simţise deja furia oarbă care îl mânase dintotdeauna pe Frans. Drept care, şi el purta la fel de multă vină ca şi Frans pentru moartea Brittei.

Îşi imagină chipul femeii, de la ultima lor întâlnire. Încă era un chip frumos. Şi-l imagină pe Herman, privind-o cu o dragoste de culmile căreia Axel nici măcar nu se apropiase vreodată. Asta le răpise el — acea dragoste, acel sentiment de intimitate.

Axel privi încă un avion decolând spre o destinaţie necunoscută. Ajunsese la capătul drumului său. Nu mai avea încotro să o apuce.

Se simţi uşurat când, după ore întregi de aşteptări, simţi o mână pe umăr şi auzi o voce rostindu-i numele.

Paula îi dădu Johannei o sărutare pe obraz, după care îi sărută căpşorul fiului său. Încă nu îi venea să creadă că ratase întregul eveniment. Şi că în locul ei fusese Mellberg.

— Îmi pare atât de rău, zise ea pentru a mia oară.

Johanna îi zâmbi, istovită.

— Trebuie să recunosc că te-am înjurat un pic atunci când n-am putut da de tine, însă realizez că n-ai avut nicio vină că ai fost încuiată acolo. Îmi pare bine că eşti teafără.

— Şi mie. Adică... îmi pare bine că şi tu eşti teafără, zise Paula, sărutând-o din nou. Iar el e... extraordinar.

Îşi privi fiul, în braţele Johannei, şi abia îi veni să creadă că era acolo. Că era, într-adevăr, acolo.

— Ia-l, spuse Johanna, dându-i-l Paulei, care se aşeză pe pat şi începu să-l legene. Care să fi fost şansele ca, din toate zilele posibile, tocmai azi să nu-i meargă Ritei mobilul?

— Ştiu. Mama e complet distrusă, zise Paula, alintându-şi fiul nou-născut. E convinsă că n-o să-i mai vorbeşti niciodată.

— Doar n-a fost vina ei. Şi până la urmă, am găsit pe cineva care să mă ajute, râse ea.

— Eu încă nu-mi revin, spuse Paula. Să-l auzi pe Bertil în sala de aşteptare, cu mama. Stă acolo şi se făleşte cu „minunăţia de băiat" care e fiul nostru. Şi te laudă cât de grozavă ai fost. Dacă mama n-a fost îndrăgostită de el până acum, ei bine, acum e, fără doar şi poate. Doamne sfinte, zise Paula, scuturând din cap.

— A existat un moment când am crezut că o va lua la sănătoasa, dar trebuie să recunosc că e mai tare decât mi-am imaginat.

De parcă le-ar fi auzit vorbind despre el, Bertil bătu la uşă, după care îşi făcu apariţia, alături de Rita.

— Intraţi, intraţi, spuse Johanna, făcându-le semn cu mâna.

— Voiam doar să vedem cum vă simţiţi, zise Rita, îndreptându-se către Paula şi nepotul ei.

— Fireşte. Doar a trecut o jumătate de oră de când aţi verificat ultima oară, spuse Johanna, tachinându-şi soacra.

— Voiam doar să vedem dacă a mai crescut. Şi dacă i-a mijit barba, zise Mellberg, radiind de fericire, în timp ce se apropie cu ezitare şi îl privi tandru pe bebeluş.

Rita se uită spre Bertil într-un mod care nu putea exprima decât dragoste.

— L-aş mai putea ţine în braţe?

Paula dădu afirmativ din cap.

— Sigur, cred că o meriţi, zise ea, dându-i-l pe fiul său.

După care se lăsă pe spate şi privi cum Mellberg studia bebeluşul, în vreme ce Rita îi studia pe amândoi. În clipa aceea, Paula realiză că, deşi îi trecuse prin minte că ar fi fost bine ca fiul ei să aibă o prezenţă masculină în viaţa sa, ea nu şi-l imaginase niciodată pe Bertil Mellberg în rolul acela. Însă confruntată, în prezent, cu posibilitatea respectivă, se gândi că poate totuşi nu s-ar fi dovedit o idee atât de rea.

Fjällbacka, 1945

Mersese la risc, în speranţa că îl va găsi acasă pe Erik. I se părea important să stea de vorbă, înainte de a pleca spre Norvegia. Avea încredere în Erik. Deşi părea retras, exista în el ceva sincer, ceva onest. Iar Hans îi cunoştea loialitatea. Acela era lucrul pe care conta, înainte de toate. Fiindcă Hans nu putea ignora posibilitatea ca lui să i se întâmple ceva. Avea să se întoarcă în Norvegia şi, cu toate că războiul se încheiase, nu avea cum să prevadă ce anume ar fi putut păţi. Făcuse nişte lucruri de neiertat, iar tatăl său fusese unul dintre vinovaţii principali pentru nenorocirile cauzate de germani în acea ţară. Acum, că avea să devină tată, Hans era nevoit să ia în considerare toate posibilităţile. Nu o putea lăsa pe Elsy fără cineva care să o ocrotească. Iar Erik era singura persoană pe care o considera în stare să îndeplinească acel rol.

Bătu la uşă. Erik nu era singur acasă. Hans oftă în sinea lui atunci când îi găsi în bibliotecă pe Britta şi pe Frans. Ascultau discuri la gramofonul tatălui lui Erik.

— Mama şi tata vin acasă abia mâine, îi explică Erik, luându-şi poziţia sa obişnuită, din spatele biroului.

Hans stătu în cadrul uşii, ezitând.

— De fapt, eu speram să stau de vorbă cu tine, între patru ochi, zise el, privindu-l pe Erik.

— Ce fel de secrete aveţi voi doi? îi tachină Frans, trecându-şi un picior peste braţul fotoliului în care stătea.

— Chiar aşa, ce secrete aveţi? repetă Britta, zâmbindu-i lui Hans.

Erik scutură din umeri şi se ridică.

— Hai să mergem afară pentru câteva momente, îi zise lui Hans, îndreptându-se către verandă.

Hans îl urmă, închizând atent uşa după el. Se aşezară pe treapta cea mai joasă.

— Trebuie să plec vreo câteva zile, spuse Hans, dând cu vârful pantofului prin pietriş.

— Unde pleci? întrebă Erik, aranjându-şi ochelarii, care îi tot alunecau spre vârful nasului.

— În Norvegia. Trebuie să merg acasă şi să... rezolv anumite lucruri.

— În regulă, zise Erik, nepărând foarte interesat.

— Şi vreau să te rog ceva.

— Bine.

Erik ridică din umeri. Din casă puteau auzi gramofonul. Pesemne că Frans îl dăduse mai tare.

Hans şovăi. Apoi spuse:

— Elsy e însărcinată.

Erik nu îi răspunse, ci doar îşi aranjă din nou ochelarii.

— E însărcinată, iar eu vreau să cer autorităţilor permisiunea de a mă căsători cu ea. Dar mai întâi trebuie să merg înapoi acasă, pentru a mă ocupa de nişte lucruri. Aşadar... în caz că eu păţesc ceva... Îmi promiţi că vei avea grijă de ea?

Erik rămase în continuare tăcut, iar Hans aşteptă încordat un răspuns din partea lui. Nu voia să plece fără a se

asigura că o persoană de încredere avea să îi poarte de grijă lui Elsy. Într-un final, Erik zise:

— Fireşte că mă voi îngriji de Elsy. Deşi mi se pare regretabil faptul că ai adus-o în situaţia asta. Dar de ce crezi că ai putea păţi ceva? întrebă el, încruntându-se. Ar trebui să fii întâmpinat acasă ca un erou. De ce te-ar critica lumea fiindcă ai fugit atunci când lucrurile au devenit prea periculoase? zise el, întorcându-se pentru a-şi privi amicul.

Dar Hans îi ignoră întrebarea. Se ridică, netezindu-şi pantalonii.

— Bineînţeles că nu se va întâmpla nimic. Însă am vrut să-ţi spun, pentru orice eventualitate. Iar acum tu mi-ai făcut o promisiune.

— Bine, bine, zise Erik, apoi se ridică şi el în picioare. Vrei să intri, să-ţi iei la revedere şi de la ceilalţi? E şi fratele meu acasă. S-a întors ieri, spuse Erik, luminându-se la chip.

— Îmi pare aşa bine să aflu asta, replică Hans, bătându-l peste umăr. Cum se simte? Am auzit că era în drum spre casă, dar că nu i-a priit deloc călătoria.

— Da, aşa e, zise Erik, şi o umbră îi traversă chipul. Nu i-a priit deloc. Şi e foarte slăbit. Însă măcar e acasă! zise el, luminându-se din nou la faţă. Ce-ar fi să intri, să-l saluţi? Voi doi încă nu v-aţi cunoscut.

Hans zâmbi şi dădu din cap, urmându-l pe Erik înapoi în casă.

Capitolul 26

În primele câteva minute, în jurul mesei din bucătărie domni o atmosferă încărcată. Apoi neliniştea începu să se evapore, făcându-le să poată avea o conversaţie veselă şi relaxată cu fratele lor. Anna încă părea un pic şocată de veştile primite, însă îl privea uluită pe Göran, aşezat în faţa ei, la masă.

— Nu ţi-ai pus vreodată întrebări legate de părinţii tăi? întrebă Erica, alegând o bomboană Dumlekola din maldărul de dulciuri de pe farfurie.

— Cum să nu, mi se mai întâmpla, din când în când, zise Göran. Dar, în acelaşi timp... în ceea ce mă privea, mama şi tata — adică Wilhelm şi Märta — îmi erau de ajuns. Uneori mă mai gândeam la asta şi mă întrebam de ce m-a abandonat mama, spuse el, ezitând. Însă aud că se afla într-o situaţie dificilă.

— Da, aşa e, zise Erica, privind către Anna.

Îi fusese greu să decidă cât anume să-i dezvăluie surorii sale mai mici, pe care avusese mereu tendinţa de a o proteja. Dar într-un final, ea realizase că Anna supravieţuise unor situaţii mult mai dificile, aşa că Erica îi spusese totul despre ce aflase, incluzând şi jurnalele. Anna

primise veştile cu uşurinţă, iar în prezent, cele două femei şi Göran se aflau împreună, în casa Ericăi şi a lui Patrik. Trei fraţi. Două surori şi un frate. Era un sentiment ciudat, însă totul părea atât de firesc. Poate era adevărată zicala — sângele apă nu se face.

— Deci presupun că e prea târziu să mă puneţi la curent, ce iubit nou mai are fiecare, şi treburi de genul ăsta, râse Göran, arătând spre Dan şi Patrik. S-ar părea că e o etapă care mi-a scăpat, din nefericire.

— Da, cred că aşa e, zise Erica, zâmbind şi luând o nouă bomboană Dumlekola.

— Apropo, am auzit că l-aţi prins pe ucigaş — fratele victimei, zise Göran, devenind serios.

Patrik dădu din cap.

— Da, aştepta un avion la aeroport. A fost ciudat, fiindcă ar fi putut pleca oricând, şi probabil că nu l-am mai fi prins niciodată. Din câte mi-au spus colegii, a fost extrem de cooperant.

— Dar de ce şi-a omorât fratele? întrebă Dan, punându-şi braţul în jurul umerilor Annei.

— Încă îl interoghează, aşa că nu prea ştiu, răspunse Patrik, dându-i o bucăţică de ciocolată Maiei, care stătea lângă el pe podea, jucându-se cu păpuşa pe care i-o dăduse mama lui Göran.

— Ei bine, mă tot întreb de ce fratele care a murit i-a dat bani tatei în toţi aceşti ani. Din câte-am înţeles, nu era tatăl meu. Norvegianul era tatăl meu adevărat. Sau e complet invers? zise Göran, privind-o pe Erica.

— Nu, ai dreptate. Conform jurnalelor mamei, tatăl tău se numea Hans Olavsen sau, mai degrabă, Hans Wolf. Erik şi mama nu păreau să fi avut o legătură amoroasă. Aşa că nu ştiu... gândi Erica, muşcându-şi buzele. Probabil

vom şti mai multe când vom afla ce are de zis Axel Frankel.

— Probabil, zise Patrik, dând afirmativ din cap.

Dan îşi drese vocea, iar toată lumea se întoarse pentru a se uita la el. Bărbatul făcu schimb de priviri cu Anna, care luă apoi cuvântul:

— Ei bine... avem să vă dăm o veste.

— Ce e? întrebă Erica, îndesându-şi în gură o nouă bomboană Dumlekola.

— Păi...

Anna făcu o pauză, însă apoi îşi dădu drumul şi spuse:

— Vom avea un copil. La primăvară.

— Serios? E minunat! exclamă Erica, ridicându-se pentru a da înconjur mesei şi a-i îmbrăţişa — mai întâi pe sora ei, apoi pe Dan — pentru ca, într-un final, să se aşeze la loc, cu ochii scăpărând. Şi cum te simţi? E totul în regulă? Te simţi bine? veni rafala de întrebări din partea Ericăi, făcând-o pe Anna să izbucnească în râs.

— Sunt în regulă, dar mă simt cumplit. La fel a fost şi când l-am avut pe Adrian. Şi mai am şi pofta asta permanentă de dropsuri.

— Ha, ha, ca să vezi, tocmai dropsuri, râse Erica. Însă n-ar trebui să vorbesc eu. Îmi aduc aminte cum mă îmbuibam cu bomboane Dumlekola pe când eram însărcinată cu...

Erica se opri la mijlocul frazei şi făcu ochii mari, spre mormanul de ambalaje Dumlekola de pe masă. Apoi se uită la Patrik şi, văzându-l cu gura larg deschisă, realiză că şi el se gândea la acelaşi lucru. Începu să calculeze frenetic. Când trebuia să-i vină menstruaţia? Fusese atât de ocupată cu cercetările despre mama sa, încât nu se mai

gândise la... În urmă cu două săptămâni! Trebuia să-i fi venit menstruaţia în urmă cu două săptămâni! Privi din nou uluită spre ambalajele de Dumlekola. Apoi o auzi pe Anna izbucnind într-un râs sacadat.

Fjällbacka, 1945

Axel auzi voci la parter. Coborî din pat, cu eforturi mari. Avea să dureze mult până să fie complet vindecat. Aşa spusese doctorul care îl examinase la întoarcerea în Suedia. Iar tatăl său păruse îngrijorat şi zisese acelaşi lucru atunci când Axel ajunsese acasă, cu o zi în urmă. Fusese o adevărată fericire să se întoarcă. Preţ de o clipă, avusese impresia că toată groaza şi toate lucrurile înfiorătoare prin care trecuse nu existaseră niciodată. Însă mama lui plânsese de-ndată ce îl văzu. Apoi plânsese şi mai mult când îi cuprinse cu braţele trupul firav şi slăbit. Momentul acela duruse. Fiindcă nu erau doar lacrimi de bucurie. Mama sa plângea şi pentru că el nu mai era ca pe vremuri. Şi nici nu avea să mai fie vreodată. Acel Axel franc, temerar şi voios nu mai exista. Ultimii câţiva ani îi distruseseră totul. Iar el vedea în ochii mamei că, în acelaşi timp în care se bucura de crâmpeiul care se întorsese acasă, femeia îşi jelea fiul pe care nu avea să îl mai capete niciodată înapoi.

Nu voia să-şi însoţească bărbatul şi să plece noaptea, cu toate că planurile fuseseră făcute cu multă vreme în urmă. Însă tatăl lui Axel înţelesese că băiatul avea nevoie de puţin timp în care să stea singur, drept care insistase ca femeia să îl însoţească.

— Băiatul e acasă acum, spusese tatăl. Vom avea timp să stăm cu el. Are nevoie de pace şi de linişte, să se poată odihni. Şi Erik va fi aici, pentru a-i ţine de urât.

În cele din urmă, femeia se înduplecase, plecând alături de soţul ei. Axel se simţise uşurat când i se ivise şansa de a rămâne singur; îi era şi-aşa destul de greu să se obişnuiască din nou acasă. Să se obişnuiască a fi Axel.

Ciuli urechile. Doctorul îi spusese că avea să fie nevoit să accepte faptul că îşi pierduse definitiv auzul cu urechea stângă. Nici nu se aşteptase la altceva. Când gardianul se năpustise la el cu patul puştii şi îl izbise peste ureche, Axel realizase că îi fusese distrus ceva. Urechea sa rănită avea să rămână un memento constant al chinurilor prin care trecuse.

Ieşi, împleticindu-se, pe coridor. Fiindcă picioarele încă îi erau slăbite, tatăl său îi dăduse un baston cu care să se ajute, pentru început. Aparţinuse cândva bunicului pe linie paternă. Un baston masiv, cu măciulie de argint.

Axel fu nevoit să se ţină de balustradă în timp ce-şi croia drum pe scări. Se odihnise vreme îndelungată în pat şi era curios să vadă cui aparţineau vocile pe care le auzise. Cu toate că tânjise după singurătate, în clipele acelea îşi dorea să aibă companie.

Frans şi Britta stăteau în fotoliile din sufragerie, iar lui Axel i se păru straniu să îi vadă din nou acolo, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Pentru ei, viaţa îşi urmase cursul obişnuit. Nu priviseră maldărele de cadavre şi nici nu văzuseră pe cineva de lângă ei prăbuşindu-se, cu un glonţ în frunte. Pentru o clipă, Axel se înfurie gândindu-se la nedreptatea destinului, însă apoi îşi aminti că fusese alegerea lui să-şi rişte viaţa, aşa că trebuia să sufere consecinţele. Însă o parte din acea furie îi rămase, mocnind lăuntric.

— Axel! Ce bine-mi pare că eşti treaz! spuse Erik, de pe scaunul de la birou, îndreptându-şi spatele.

Se lumină la chip atunci când dădu cu ochii de fratele său. Asta îl bucurase cel mai mult, odată întors acasă. Revederea feţei lui Erik.

— Aşa. Bătrânul reuşeşte să umble cu ajutorul bastonului, râse Axel, ridicând glumeţ bastonul pentru a-l arăta Brittei şi lui Frans.

— Aş vrea să-ţi fac cunoştinţă cu cineva, zise Erik, nerăbdător. Hans e norvegian. A făcut parte din mişcarea de rezistenţă, dar apoi a fugit, ascuns pe vasul lui Elof, atunci când nemţii i-au dat de urmă. Hans, el e fratele meu, Axel.

Vocea lui Erik fu plină de mândrie.

La început, Axel observă pe cineva într-un colţ îndepărtat al camerei. Era cu spatele la uşă, aşa că Axel nu distinse decât o siluetă zveltă, cu păr blond, cârlionţat. Făcu un pas înainte pentru a-l saluta, moment în care persoana se întoarse către el.

În clipa aceea, pământul se opri în loc. Axel văzu patul puştii. Retrăi sentimentul trădării, simţi din nou cum era să aibă încredere într-o persoană pe care o considerase a fi de partea binelui, pentru ca mai apoi aceasta să îl dezamăgească. Îl văzu pe băiatul din faţa sa şi îl recunoscu imediat. Auzi un foşnet în ureche, iar sângele îi clocoti în piept. Înainte de a-şi conştientiza faptele, Axel ridică bastonul deasupra capului şi se năpusti cu el spre băiat.

— Ce faci? strigă Erik, fugind degrabă spre Hans, care se prăvălise la podea, acoperindu-şi faţa cu mâinile, în vreme ce sângele îi ţâşnea printre degete.

Frans şi Britta săriseră şi ei în picioare, privindu-l uimiţi pe Axel. Acesta îndreptă bastonul către băiat şi spuse, cu vocea tremurându-i de ură:

— V-a minţit. Nu e luptător în rezistenţa norvegiană. Era gardian la Grini, pe vremea când am fost prizonier acolo. El m-a lăsat fără auz. Mi-a zdrobit urechea cu patul puştii.

Tăcerea se lăsă deasupra încăperii.

— E adevărat ce spune fratele meu? şopti Erik, într-un final, aşezându-se lângă Hans, care scâncea, întins pe jos. Ne-ai minţit? Lucrai pentru nemţi?

— La Grini ziceau că e fiul unui ofiţer SS, continuă Axel, încă tremurând.

— Şi unul ca tine a lăsat-o gravidă pe Elsy, zise Erik, privindu-l cu o duşmănie crâncenă.

— Ce-ai spus? întrebă Frans, devenind alb ca varul. A lăsat-o gravidă pe Elsy?

— Asta voia să-mi spună. Ba chiar a avut tupeul să mă roage să-i port de grijă, în cazul în care păţea el ceva. Fiindcă trebuia să se întoarcă în Norvegia.

Erik era atât de mânios, încât tremura. Strângea neîncetat din pumni, privindu-l, în acelaşi timp, pe Hans, care se chinuia să se ridice în picioare.

— Da, sigur! Probabil că avea de gând să fugă înapoi la tăticu', zise Axel, ridicându-şi iar bastonul.

Îl lovi din nou pe Hans cu toată puterea lui, făcându-l să se ghemuiască imediat, cu un vaiet.

— Nu, voiam să... mama mea... îşi îngână el vorbele, implorându-i pe ceilalţi.

— Nenorocitul dracului, şuieră Frans, printre dinţi, după care îl lovi cu putere în piept.

— Cum ai putut? Cum ai putut să ne minţi în halul ăsta? Când ştiai că fratele meu...

Erik avea lacrimi în ochi, iar vocea îi era frântă. Se ridică în picioare şi se îndepărtă câţiva paşi. Îşi încolăci braţele în jurul său şi începu să tremure şi mai mult.

— Deci aveai de gând să fugi mâncând pământul, da? urlă Frans. S-o laşi gravidă pe Elsy, după care s-o ştergi? Isuse Hristoase, eşti un porc nenorocit! Dacă ar fi fost oricare altă fată... dar nu Elsy! Iar acum o să aibă un plod german!

Vocea îi căpătă o notă de falset. Disperată, Britta se uită ţintă la el. Abia în clipele acelea, fata păru să realizeze cât de adânci erau sentimentele lui Frans faţă de Elsy. Durerea din suflet o făcu să se prăvălească la podea, suspinând incontrolabil.

Frans se întoarse către ea, preţ de câteva secunde. Înainte ca vreunul dintre ei să mai poată reacţiona, băiatul merse până la birou, luă deschizătorul de scrisori şi îl înjunghie pe Hans în piept.

Ceilalţi îl priviră îngroziţi timp de câteva secunde. Erik şi Britta înlemniră de spaimă, dar imaginea sângelui care se aduna în jurul deschizătorului de scrisori îi eliberă lui Axel o pornire animalică. Băiatul îşi îndreptă întreaga furie spre grămada nemişcată de pe podea. Îngăimând sunete primitive, el şi Frans îl izbiră pe Hans cu pumnii şi picioarele. Atunci când încetară, extenuaţi şi abia trăgându-şi sufletul, băiatul de la podea era deja de nerecunoscut. Cei doi se priviră reciproc. Speriaţi, însă jubilând oarecum. Sentimentul de a-şi fi descătuşat toată acea ură, toate lucrurile de care voiau să se descotorosească parcă le dăduseră aripi şi forţe noi, ceea ce li se putea citi şi în priviri.

Rămaseră acolo câteva momente, împărtăşind senzaţia, sorbind-o cu nesaţ, în vreme sângele lui Hans le acoperea mâinile, hainele şi chipurile. Sângele fusese împroşcat într-un cerc larg, în jurul lor, şi o baltă întunecată pornise încet să se împrăştie de sub trupul băiatului. Şi Erik fusese stropit puţin. El încă stătea acolo, cu mâinile încolăcite în jurul său, tremurând violent. Nu îşi putuse lua privirea de

la maldărul însângerat, iar apoi, cu gura întredeschisă, el se întoarse în direcţia fratelui său. Având o expresie la fel de pustie ca a lui Erik, Britta stătea jos, pe podea, privindu-şi ţintă mâinile, şi ele pătate de sânge. Nimeni nu scoase vreun cuvânt. Era ca o tăcere nefirească din urma unei vijelii. Totul era cuprins de linişte, însă acea linişte păstra încă amintiri ale furtunii.

Frans fu acela care vorbi într-un final.

— Trebuie să scăpăm de asta, zise el pe un ton rece, împungând cu piciorul în trupul lui Hans. Britta, stai şi curăţă totul. Erik, Axel şi cu mine îl vom scoate de-aici.

— Dar unde să-l ducem? întrebă Axel, încercând să-şi şteargă sângele de pe faţă, cu mâneca de la cămaşă.

Frans cugetă o clipă, după care spuse:

— Ştiu ce vom face. O să aşteptăm până se lasă întunericul, ca să-l putem scoate din casă. O să punem ceva sub el, ca să nu umple totul de sânge. Între timp, o s-o ajutăm pe Britta să cureţe pe-aici şi ne vom spăla şi noi.

— Dar... începu Erik, fără însă a reuşi să-şi termine propoziţia, fiindcă se lăsă în jos, spre podea, privind în gol, undeva în spatele lui Frans.

— Ştiu locul perfect. O să-l îngropăm cu cei asemenea lui, zise Frans, cu o uşoară notă de amuzament în voce.

— Cei asemenea lui? repetă Axel, pe un ton sec, privind ţintă spre capătul bastonului, acoperit în momentele acelea de sânge şi păr.

— O să-l băgăm în mormântul soldaţilor germani. În cimitir, spuse Frans, cu un zâmbet şi mai pronunţat. Aici avem chiar o justiţie poetică.

— Ignoto militi, şopti Erik de pe podea, cu privirea fixată înainte.

Frans se uită nelămurit la el.

— „Soldatului necunoscut", explică Erik, liniştit. Asta scrie pe mormânt.

Frans izbucni în râs.

— Vedeţi? E perfect.

Ceilalţi nu râseră, dar nici nu se împotriviră planului. Amorţiţi, se apucară de ceea ce aveau de făcut. Erik merse pentru a lua un sac mare din pivniţă, pe care aşezară apoi trupul lui Hans. Axel veni cu produse de curăţat din cămara de pe hol, iar Frans şi Britta începură să spele podeaua bibliotecii. Se dovedi mult mai complicat decât îşi imaginaseră. Sângele era vâscos şi la început părea doar să mânjească totul, cu fiecare tentativă de a-l îndepărta. Britta plânse isteric pe măsură ce curăţa, făcând uneori pauze pentru a jeli atunci când îngenunchea pe podea, cu peria în mână. Frans se răsti la ea, semn că trebuia să continue. El lucră până fu ud leoarcă de transpiraţie, dar, spre deosebire de ceilalţi, în ochii lui nu se citi nici urmă de şoc. Erik frecă metodic podeaua; încetase a mai spune că trebuia să declare la poliţie întreaga faptă, realizând într-un final că Frans avea dreptate. Nu putea să rişte ca Axel să fie ridicat de poliţie şi aruncat în închisoare, după ce abia se întorsese acasă şi supravieţuise iadului din lagărele de concentrare.

După mai mult de un ceas de muncă asiduă, cei patru îşi şterseră sudoarea de pe frunte, iar Frans se asigură că nu rămăsese nicio urmă după cele întâmplate în bibliotecă.

— Trebuie să împrumutăm pentru tine nişte haine din dulapul părinţilor, zise Erik, pe un ton abătut, mergând apoi în căutarea lor.

Odată întors, se opri să-şi privească fratele, care stătea zgribulit pe podea, într-un colţ al încăperii, cu privirea ţintă la sângele şi părul de pe vârful bastonului său. Axel nu

spusese mai nimic după ce îşi vărsase năduful, dar în clipa aceea, el ridică privirea şi se uită fix înainte.

— Cum o să-l ducem până la cimitir? N-ar fi mai bine să-l îngropăm în pădure?

— Ai tăi au o bicicletă cu motor. O vom folosi, îi răspunse Frans, refuzând să-şi abandoneze planul. Dacă îl îngropăm în pădure, o să vină vreun animal şi-o să-l dezgroape. Însă nimeni nu va bănui că mai există încă un trup în mormântul nemţilor. Deja sunt destul de multe cadavre acolo. Iar dacă îl ducem cu bicicleta cu motor, acoperit cumva, nimeni nu va vedea nimic.

— Eu am săpat destule gropi, zise Axel, indiferent, întorcându-şi privirea înapoi spre baston.

— O săpăm eu şi Frans, se grăbi Erik să spună. Tu stai aici, Axel. Şi tu, Britta, mergi acasă. Vor începe să-şi facă griji dacă nu eşti acasă la ora cinei.

Băiatul vorbi repede, turuind cuvintele, ca o moară stricată, fără a-şi lua privirea de la fratele său.

— De mine nu-i pasă nimănui, dacă vin ori plec, zise Frans, plictisit. Aşa că eu pot rămâne. Vom aştepta până la ora zece. De regulă nu prea sunt mulţi oameni pe-afară la ora aia, şi va fi destul de întuneric.

— Ce ne facem cu Elsy? întrebă Erik, cu privirea plecată în pământ. Se aşteaptă ca Hans să vină înapoi. Iar acum că va avea şi un copil...

— A, da. Un nenorocit de copil german. Va trebui, pur şi simplu, să suporte consecinţele, mârâi Frans. Nu-i vom zice nimic lui Elsy! M-aţi înţeles? Va crede că s-a întors în Norvegia şi a abandonat-o, ceea ce probabil că oricum intenţiona să facă. Dar eu n-am de gând s-o compătimesc prea mult. Va trebui să se descurce de una singură. Are cineva vreo obiecţie?

Frans îi privi pe fiecare în parte. Nimeni nu spuse nimic.

— În regulă, atunci. Am decis. Toată treaba asta va rămâne secretul nostru. Acum du-te acasă, Britta, ca să nu înceapă să te caute.

Britta se ridică şi, cu mâna tremurândă, îşi netezi rochia pătată cu sânge. Fără a spune o vorbă, ea luă rochia de la Erik şi plecă să se spele şi să se schimbe în noile haine. Ultimul lucru pe care îl văzu înainte de a-i lăsa în bibliotecă pe cei trei băieţi fu expresia lui Erik. Toată mânia ce-i scânteiase în priviri atunci când secretul lui Hans fusese dezvăluit îi dispăruse în clipele acelea. Rămăsese doar ruşinea.

Câteva ore mai târziu, Hans era coborât spre mormântul în care avea să se odihnească netulburat, vreme de şaizeci de ani.

Fjällbacka, 1975

Elsy luă desenele făcute de Erica şi le aşează cu grijă în cufăr. Tore le dusese pe fete cu barca, iar ea avea casa la dispoziţie, timp de câteva ore. În asemenea ocazii, mergea deseori în pod pentru a sta o vreme, gândindu-se la vremuri de mult apuse.

Viaţa ei luase o întorsătură atât de diferită faţă de cum şi-ar fi imaginat. Scoase jurnalele albastre şi, cu gândul în altă parte, dezmierdă coperta celui de deasupra. Cât de tânără fusese. Cât de naivă. De câtă durere s-ar fi putut scuti dacă ar fi ştiut pe-atunci lucrurile pe care le cunoştea în prezent. Dacă ar fi ştiut că o persoană nu îşi putea permite să iubească prea mult. Preţul era întotdeauna prea mare, acela fiind şi motivul pentru care încă mai plătea nesăbuinţa trecutului, când iubise mult prea mult. Dar îşi ţinuse promisiunea pe care şi-o făcuse ei înseşi, de a nu mai iubi vreodată în felul acela.

Bineînţeles că uneori fusese tentată să cedeze, să îşi deschidă iar inima. Mai ales atunci când îşi privea cele două fiice, pe ale căror chipuri îndreptate spre ea se putea citi implorarea. Le vedea aşteptând cu sete lucruri pe care însă ea nu era în stare să le ofere. În special Erica avea nevoie de acele sentimente, mai mult decât Anna. Uneori, Elsy o observa pe

Erica stând şi privind-o cu un chip care exprima toată dorinţa ce se putea citi pe chipul unei fetiţe. Iar o latură a lui Elsy dorea să-şi încalce promisiunea, să meargă până la fiica ei, să o îmbrăţişeze şi să îşi simtă inima bătând la unison cu cea a Ericăi. Însă ceva o împiedica mereu. În ultima clipă, înainte de-a se putea ridica, înainte de a-şi putea îmbrăţişa fiica, ea avea întotdeauna senzaţia că purta în braţe un trupşor plăpând şi cald. Cu ochişori abia deschişi ce o priveau, semănând atât de mult cu Hans, dar şi cu ea. Rodul dragostei lor, pe care ea crezuse că aveau să îl crească împreună. În schimb, ea îi dăduse naştere singură, într-o cameră înţesată cu străini. Îl simţise părăsindu-i trupul, iar apoi văzuse cum îi era luat din braţe şi dus către altă mamă — despre care nu ştia nimic.

Elsy bägă mâna în cufăr şi scoase cămăşuţa pruncului. Petele de sânge se decoloraseră odată cu trecerea anilor, ajungând să arate mai mult a rugină. Îşi duse cămaşa la nas, adulmecând pentru a vedea dacă mai purta vreo urmă a mirosului dulce şi plăcut pe care-l avusese atunci când îl ţinuse în braţe. Însă nu mai rămăsese nimic. Cămăşuţa nu avea decât un iz prăfuit şi greoi. Toţi acei ani petrecuţi în cufăr şterseseră orice fel de urmă a băiatului, iar Elsy nu îi mai putea simţi mirosul.

Uneori se gândise să încerce a-i da de urmă. Poate numai ca să se asigure că era bine. Însă ideea nu avansase mai mult de acel stadiu. La fel ca şi dorinţa de a-şi lua fiicele în braţe, eliberându-se astfel de promisiunea ce-i încătuşase întregul suflet.

Ridică medalia aflată la fundul cufărului şi o cântări în palmă. O găsise atunci când căutase prin odaia lui Hans, înainte de a pleca să îi dea naştere fiului acestuia. Pe vremea când încă mai avea speranţa de a găsi printre bunurile lui o explicaţie pentru faptul că îi părăsise pe ea şi pe copil. Dar

singurul lucru pe care îl descoperise, în afară de câteva articole de îmbrăcăminte, fusese acea medalie. Nu ştiuse ce reprezenta, nu ştiuse unde o găsise el sau ce rol jucase în viaţa lui. Însă avusese senzaţia că era importantă, drept care o şi păstrase.

Înfăşură cu grijă medalia în cămaşa pruncului şi puse micul pachet înapoi în cufăr. Apoi aşează înăuntru jurnalele şi desenele pe care i le făcuse Erica în dimineaţa aceea. Fiindcă numai atât era Elsy capabilă să le ofere fetelor ei. O clipă de iubire, atunci când se afla singură, printre amintirile sale. Era unicul moment în care îşi permitea să se gândească la ele nu doar cu mintea, ci şi cu sufletul. De îndată ce o priveau, cu ochişorii lor avizi, inima i se încleşta de teamă.

Fiindcă oamenii care se sustrăgeau iubirii nu aveau nimic de pierdut.

„Nu aveau să îi prindă pe toți. Era conștient de asta. Încă existau nenumărați afară, în libertate, iar din ce în ce mai mulți se apropiau de sfârșitul vieții. Dar în loc să piară în suferință, la închisoare, ei mureau liniștiți, de bătrânețe, fără a fi nevoiți să își înfrunte faptele din trecut. Acela era lucrul care îl motiva. Acela era lucrul care îl făcea să refuze capitularea.“

3
FICTION CONNECTION

CAMILLA LÄCKBERG

Erica Falck descoperă cu uimire o medalie nazistă printre lucrurile care i-au rămas de la mama ei. Bântuită de amintirea unei copilării lipsite de tandrețe, Erica se hotărăște să sondeze trecutul familiei sale și să-i afle secretele.
Oare de ce mama ei a păstrat o veche medalie nazistă și cămășuța însângerată a unui copil?

Cercetările o conduc pe Erica Falck acasă la un profesor de istorie pensionar, care a făcut parte din cercul de prieteni ai mamei sale în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Numai că întrebările pe care le pune sunt întâmpinate cu răspunsuri ciudate și evazive. Două zile mai târziu, profesorul de istorie are parte de o moarte violentă.
Soțul Ericăi, ofițerul de poliție Patrik Hedström, deși aflat în concediu de paternitate, se va implica și el curând în ancheta privind această crimă atroce.

„Camilla Läckberg este expertă în a combina scene domestice cu povești pline de suspans și de o tensiune maximă. O lectură obligatorie pentru fanii senzațiilor tari!" *The Guardian*

„O poveste care te tulbură și te fascinează deopotrivă – o demonstrație de virtuozitate din partea celei mai faimoase scriitoare suedeze de romane polițiste." *The Independent*

ISBN 978-973-707-651-9
www.edituratrei.ro